

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
NACIONALINIO SAUGUMO IR KRIZIŲ VALDYMO SKYRIUS**

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ (TAP-16-607(4), TAIS NR. 15-8881(8)); (TAP-16-610(4), TAIS NR. 17-2588(2)); (TAP-16-1363(3), TAIS NR. 16-8535(4)); (TAP-16-1362(3), TAIS NR. 16-8536(4)); (TAP-16-1361(3), TAIS NR. 16-8537(4)); (TAP-16-1360(3), TAIS NR. 16-8538(4)); (TAP-16-1359(3), TAIS NR. 16-8539(4)); (TAP-16-1358(3), TAIS NR. 16-8540(4)); (TAP-16-1357(3), TAIS NR. 16-8541(4)); (TAP-16-1356(3), TAIS NR. 16-8542(4)); (TAP-16-1355(3), TAIS NR. 16-8544(4)); (TAP-16-1354(3), TAIS NR. 16-8545(4)); (TAP-16-1353(3), TAIS NR. 16-8546(4)); (TAP-16-1352(3), TAIS NR. 16-8547(4)); (TAP-16-1351(3), TAIS NR. 16-8548(4)); (TAP-16-1350(3), TAIS NR. 16-8549(4)); (TAP-16-1349(3), TAIS NR. 16-8550(4)); (TAP-16-1348(3), TAIS NR. 16-8551(4)); (TAP-16-1347(3), TAIS NR. 16-8552(4)); (TAP-16-1346(3), TAIS NR. 8553(4)); (TAP-16-1345(3), TAIS NR. 16-8554(4)); (TAP-16-1344(3), TAIS NR. 16-8555(4)); (TAP-16-1343(3), TAIS NR. 16-8556(4)); (TAP-16-1342(3), TAIS NR. 16-8557(4)); (TAP-16-609(4), TAIS NR. 15-8884(7)); (TAP-16-608(4), TAIS NR. 16-8885(8)) PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI“ PROJEKTO

(toliau – Projektas)

2017-06-02 Nr. NV-1381

Vilnius

Projekto rengėjas:

Ūkio ministerija

Projekto tikslas:

Užtikrinti, kad valstybės nacionaliniam saugumui svarbūs objektai – įmonės, įrenginiai ir turtas bei ūkio sektoriai būtų apsaugoti nuo rizikos veiksnių, kurie gali kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

Numatyti investuotojų išankstinės patikros procedūrą, atsisakant jos taikymo tais atvejais, kai grėsmė nacionaliniam saugumui iš esmės negali kilti ar kai tokia etape jos neįmanoma identifikuoti, ir numatyti pasekmes tais atvejais, kai nesilaikoma šios procedūros. Taip pat numatyti mechanizmus, kurie leistų pašalinti grėsmes nacionaliniam saugumui, kurios gali kilti paskesniuose, jau po išankstinės patikros atlikimo, etapuose.

Projekto esmė:

Lietuvos Respublikos Seimui pateikiamas svarstyti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 (toliau – Įstatymas) naujos redakcijos įstatymo projektas „Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas“. Kartu pateikiami susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektai. Projekte siekiama nuosekliai bei sistemiškai išdėstyti naujas ir galiojančias įstatymo nuostatas, nes dėl įvairių Įstatymo pakeitimų galiojantis teisinis reguliavimas stokojo darnos ir kompleksiskumo.

Projekte atsižvelgta į faktinius strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių pasikeitimus, taip pat įvertinti Seime užregistruoti įstatymų projektai dėl Įstatymo papildymo įtraukiant į jo taikymo sritį atitinkamas įmones ar atliekant kitus pakeitimus, įvertintas objektų (įrenginių, ūkio subjektų), kurie svarbūs užtikrinant nacionalinį saugumą ir kurių atžvilgiu turi būti taikomos apsaugos priemonės, sąrašo pagrįstumas (iš jo išbraukiant tam tikrus objektus arba į jį įrašant papildomus objektus, kuriems būtina taikyti apsaugą).

Projekte suderintos nuostatos, kurios, viena vertus, leidžia apsaugoti nacionalinį saugumą tais atvejais, kai investuojama į strateginius ūkio sektorius ar siekiama vykdyti veiklą apsaugos zonos teritorijoje, ir, tuo pačiu numatytos galimybės atlikti patikrą ne visais atvejais, o tik tuomet, kai tokios investicijos pagal jų pobūdį, investuotojo ketinimus, atskirų konkretaus ūkio sektoriaus segmentų svarbą iš tikrųjų galėtų kelti grėsmę nacionaliniam saugumui. Taip ūkio subjektams ir investuotojams, kurie iš principo negali kelti grėsmės nacionaliniam saugumui, sumažinama tenkanti administracinė našta.

Esama situacija:

Galiojančiame Įstatyme įtvirtinta nuostata atlikti investuotojų, siekiančių investuoti strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiuose ūkio sektoriuose ar ketinančių vykdyti veiklą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių apsaugos zonos teritorijoje, patikrą. Taip Įstatyme numatyta vienintelė – išankstinės patikros forma, kaip apsauga nuo investuotojų neatitikties nacionalinio saugumo interesams. Jau po sandorio sudarymo, Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisija (toliau – Komisija) nebegali vertinti investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams. Taip sudaroma galimybė piktnaudžiauti investuotojams, kurie atitinka Įstatyme išdėstytiems kriterijams, dėl kurių jie būtų pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų.

Atitiktis Vyriausybės programai:

Teikiamas nutarimo projektas tiesiogiai neįgyvendina Vyriausybės programos nuostatų.

Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektas ir jo lydimieji įstatymų pakeitimų projektai yra įtraukti į Seimo 2017 m. pavasario sesijos darbų programą.

Derinimas:

Projektą parengė 2013 m. rugsėjo 25 d. Ministro Pirmininko potvarkiu Nr.286 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė. 2015 m. birželio 6 d. Ministro pirmininko pavedimu Ūkio ministerijai pavesta vykdyti Projekto derinimo procedūrą. Projektas svarstytas 2016 m. gegužės 10 d. ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime ir šio pasitarimo protokolu Nr. 19 buvo pasiūlyta Ūkio ministerijai atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas, įvertinti Finansų ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos ir Investuotojų forumo pateiktas pastabas, surengti pasitarimą, dalyvaujant Kultūros ministerijos, Susisiekimo ministerijos, Ūkio ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos, Vyriausybės kanceliarijos ir kitų suinteresuotų institucijų atstovams, ginčytinoms nuostatoms suderinti ir pateikti Įstatymo projektą pakartotinai svarstyti ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime.

Projektas buvo pateiktas pakartotinai svarstyti 2016 m. spalio 10 d. ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime, tačiau, gavus papildomas asociacijos „Investuotojų forumas“ pastabas ir pasiūlymus, klausimas iš darbotvarkės atsiimtas.

Projektas ir 25 susiję įstatymų pakeitimų įstatymų projektai skelbiami LRS kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Po Projekto pateikimo į dalį pastabų buvo atsižvelgta, į kitas pastabas, kuriomis buvo siekiama koreguoti Projekto nuostatas, neatsižvelgta, nes dėl jų galėtų sumažėti investuotojų kontrolė ir reikalavimai investuojantiems į objektus, svarbius užtikrinant valstybės nacionalinį saugumą.

Įstatymo projektas kartu su susijusiais įstatymų pakeitimų įstatymų projektais patikslintas ir teikiamas, atsižvelgus į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento ir Teisingumo ministerijos pastabas, dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma.

Atsižvelgiant į kartu su šiuo Projektu pateiktos derinimo pažymos turinį ir esant didelei apimčiai pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta, Vyriausybės kanceliarija 2017 m. gegužės

22 d. surengė pasitarimą, kuriame dalyvavo Aplinkos ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Ūkio ministerijos, Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos banko ir Konkurencijos tarybos atstovai. Pasitarimo metu sutarta, kad į dalį pastabų bus atsižvelgta ir Projektas pakoreguotas.

Dalykinio vertinimo išvada:

1. Komisijos vykdoma potencialių investuotojų patikros praktika parodė, kad galiojančiame Įstatyme yra įtvirtinta nuostata, kad investuotojų patikrą, kreipdamosi į Komisiją, gali inicijuoti Įstatyme nurodytos institucijos. Tačiau šia galimybe nebuvo naudojamas. Darytina prielaida, kad šios institucijos apie numatomus sandorius gali neturėti informacijos arba ją gauti pavėluotai. Todėl Projekte būtų tikslinga įtvirtinti investuotojų prievolę apie numatomus sandorius informuoti investuotojų patikrą galinčias inicijuoti institucijas.

2. Projekto 12 str. 6 dalyje numatoma, kad Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisija (galiojančiame Įstatyme – Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisija) apie patikros dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pradėjimą tą pačią dieną informuoja investuotoją arba pareiškėjus, taip pat Vyriausybę ir investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams inicijavusį subjektą. Siūlome įrašyti „kitą dieną informuoja“ ir svarstyti Vyriausybės informavimo šiame etape tikslingumas.

3. Galiojančiame Įstatyme Komisijai skirtas 30 d. terminas potencialaus dalyvio įvertinimui ir išvados pateikimui Projekte sutrumpinimas iki 20 dienų yra nepagrįstas, kadangi, per 15 dienų terminą, gavus patikrą atliekančių institucijų išvadas, kurios būna nevienareikšmės ir kurioms aptarti būtina surengti Komisijos posėdžius, lieka 5 kalendorinės dienos ir Komisijos posėdžiams organizuoti, ir priimti sprendimą (išvadą) ir informuoti pareiškėjus. Siekiant išvengti atvejų, kai Komisija per numatytą terminą nespėja priimti sprendimo ir todėl laikoma, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesams, siūlytina Projekte palikti 30 dienų terminą Komisijos sprendimui priimti.

4. Projekto 12 str. 12 d. numatoma tvarka, kad Komisija, investuotojo atžvilgiu priimtą išvadą, apie kurią jau informavo pareiškėjus, teikia Vyriausybei, kuri per 14 dienų priima galutinį sprendimą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams. Kadangi Vyriausybė, įvertinusi visas aplinkybes, gali priimti kitokį sprendimą, nei Komisija savo išvadoje, siūlome atsisakyti 12 str. 10 dalyje numatytos nuostatos pateikti Komisijos išvadą pareiškėjams.

Atsižvelgdami į tai, kad Projektas yra įtrauktas į Seimo 2017 m. pavasario sesijos darbų programą, siūlome klausimą svarstyti Vyriausybės pasitarime. Taip pat siūlome įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas.

Nacionalinio saugumo ir krizių valdymo skyriaus patarėja

Sigita Vasiliauskienė

Nr. TAP-16-606(4)
TAP-16-607(4)
TAP-16-608(4)
TAP-16-609(4)
TAP-16-610(4)
TAP-16-1342(3)
TAP-16-1343(3)
TAP-16-1344(3)
TAP-16-1345(3)
TAP-16-1346(3)
TAP-16-1347(3)
TAP-16-1348(3)
TAP-16-1349(3)

Nr. TAP-16-1350(3)
TAP-16-1351(3)
TAP-16-1352(3)
TAP-16-1353(3)
TAP-16-1354(3)
TAP-16-1355(3)
TAP-16-1356(3)
TAP-16-1357(3)
TAP-16-1358(3)
TAP-16-1359(3)

Nr. TAP-16-60(6)
TAP-16-61(6)
TAP-16-62(3)
TAP-16-63(3)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

2017-05-15
data

G-5354
Nr.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@ukmin.lt, <http://www.ukmin.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-05-12

Nr. (37.2-35)3-1999
Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Vykdydami Ministro Pirmininko pavedimą (Vyriausybės kanclerio 2015 m. birželio 6 d. rezoliucija Nr. 72-2159), kuriuo Ūkio ministerijai pavesta Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje pateikti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir kitą susijusią medžiagą, teikiame išvados gauti darbo grupės (sudarytos Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2013 m. rugsėjo 25 d. potvarkiu Nr. 286 „Dėl darbo grupės sudarymo“) (toliau – Darbo grupė) parengtą Įstatymo projektą ir 25 susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektus. Kartu teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas (toliau – Nutarimo projektas).

Įstatymo projekto tikslas – tiksliau ir aiškiau apibrėžti nacionalinio saugumo interesus bei užtikrinti, kad valstybės nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai (įmonės, įrenginiai ir turtas bei ūkio sektoriai) būtų apsaugoti nuo rizikos veiksnių, kurie gali kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams, šalinti šių veiksnių atsiradimo priežastis ir sąlygas. Įstatymo projekte siekiama kompleksiskai peržiūrėti ir įvertinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir kito turto, kurių atžvilgiu turi būti taikomos apsaugos priemonės, sąrašo aktualumą, bei išankstinės potencialių dalyvių (investuotojų) patikros procedūros patikimumą, reikalingumą ir veiksmingumą, numatant mechanizmus, kurie leistų pašalinti grėsmes nacionaliniam saugumui, galinčias kilti jau po išankstinės potencialių dalyvių (investuotojų) patikros procedūros. Rengiant Įstatymo projektą nuostatos suderintos su Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos investicijų įstatymu ir Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. XIII-202 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“.

Pažymime, kad dar 2016 m. spalio 10 d. raštu Nr. (37.2-35)3-4438 Ūkio ministerija Įstatymo projektą ir susijusius įstatymų projektus pateikė Vyriausybei, kur projektas pakartotinai turėjo būti svarstytas Ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime, tačiau dėl Įstatymo projekto, gavus papildomus asociacijos „Investors“ forum“ pasiūlymus, klausimo svarstymas iš darbotvarkės atsiimtas. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo projektas pirmą kartą institucijų išvados buvo pateiktas 2015 m. rugpjūčio mėnesį, vėliau organizuotas ne vienas pasitarimas, kuriuose su Vyriausybės, institucijų ir asociacijų atstovais darbo tvarka buvo derintos Įstatymo projekto nuostatos. Todėl atsižvelgus į asociacijos „Investors“ forum“ pasiūlymus pakito tik dalis

Įstatymo projekto nuostatų, susijusių su investuotojų patikros dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams procedūra ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių priskyrimu atitinkamai kategorijai.

Įstatymo projektas ir susiję įstatymų projektai 2017 m. kovo 10 d. raštu Nr. (37.2-35)3-1079 pateikti institucijų, o 2017 m. kovo 24 d. raštu Nr. (37.2-35)3-1227 Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos išvadoms gauti. Atsižvelgiant į gautą pastabų ir pasiūlymų kiekį iš institucijų, Ūkio ministerijoje š. m. balandžio 25-26 d. organizuoti tarpinstituciniai pasitarimai, skirti suderinti Įstatymo projekto ir susijusių įstatymų projektų nuostatas. Pasitarimuose ir darbo tvarka suderinta nemaža dalis Įstatymo projekto ir susijusių įstatymų nuostatų. Dėl Įstatymo projektui ir susijusiems įstatymų projektams pateiktų pastabų, į kurias neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma.

Atsižvelgiant į Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktą, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama.

Įstatymo projektas ir 25 susiję įstatymų pakeitimų įstatymų projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pavedimu sudarytos darbo grupės parengto Įstatymo projekto derinimą organizavo Ūkio ministerija. Įstatymo projekto patikslinimus pagal institucijų, įstaigų, įmonių ir asociacijų pateiktas pastabas įformino ir susijusių įstatymų pakeitimų projektus parengė Ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento (direktorė Milda Kaupelienė, tel. 8 706 64 747, el. p. milda.kaupeliene@ukmin.lt) Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus (vedėja Laurentina Garbauskienė, tel. 8 706 64 879, el. p. laurentina.garbauskiene@ukmin.lt) vyriausiasis specialistas Vaidotas Rudokas (tel. 8 706 64 742, el. p. vaidotas.rudokas@ukmin.lt) ir patarėja Audronė Railaitė (tel. 8 706 64 741, el. p. audrone.railaite@ukmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 31 lapas;
2. Susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 70 lapų;
3. Aiškinamasis raštas, 38 lapai;
4. Nutarimo projektas, 2 lapai;
5. Derinimo pažyma, 23 lapai;
6. Pasitarimų protokolai, 5 lapai;
7. Institucijų išvados, 74 lapai.

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

Vaidotas Rudokas, tel. 8 706 64 742, el. p. vaidotas.rudokas@ukmin.lt
Audronė Railaitė, tel. 8 706 64 741, el. p. audrone.railaite@ukmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM
SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM
SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo Nr. X-1231 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 27 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 17 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 8 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos policijos įstatymo Nr. VIII-2048 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 10 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo Nr. I-317 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 3 ir 11 straipsnių

pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo Nr. XII-2393 preambulės, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymo Nr. VIII-1996 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 14 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektams ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalinti ūkio ministrą Mindaugą Sinkevičių, o jam negalint dalyvauti – ūkio viceministrą Ramūną Buroką atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Ūkio ministras

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2014-05-16

2014-05-11

**LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI
TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI
UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) rengimą paskatino keletas esminių priežasčių.

Visų pirma, 2012 m. birželio 11 d. buvo gautas Europos Komisijos (Vidaus rinkos generalinio direktorato) paklausimas EU Pilot Nr. 3582/12/MARK, kuriame Europos Komisija išdėstė nuomonę, kad Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas (toliau – Įstatymas) riboja Lietuvos Respublikos įsipareigojimų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 63 straipsnyje įtvirtintą laisvą kapitalo judėjimą, kadangi Įstatymu nustatoma procedūra, skirta įvertinti bet kurio potencialaus investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams, kai siekiama investuoti į Įstatyme nurodytas strateginės reikšmės ar nacionalinio saugumo požiūriu svarbias bendroves. Siekdama išsiaiškinti Įstatymo atitiktį Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės reikalavimams, Europos Komisija pateikė 5 klausimus, tarp jų: 1) kokių tikslų siekiama Įstatymu; 2) ar išankstinė patikra yra mažiausiai varžanti priemonė, kuria siekdama šių tikslų gali pasinaudoti Lietuvos Respublika; 3) kaip būtų galima pateisinti Įstatyme nustatytus laisvo kapitalo judėjimo apribojimus kiekvienai iš Įstatymo 4 ir 5 straipsniuose nustatytų įmonių.

Gavusi kompetentingų Lietuvos Respublikos institucijų atsakymą, 2013 m. gegužės 28 d. Europos Komisija pateikė tris papildomus su minėtu paklausimu susijusius klausimus: 1) kaip turėtų būti suprantamas „nacionalinis saugumas“, kurio pagrindu siekiama pateisinti apribojimus energetikos, telekomunikacijų, infrastruktūros ir komunalinių paslaugų sektoriuose, t. y. ar jis taip pat turėtų būti suprantamas kaip nenutraukiamas ir saugus paslaugų teikimas ir ar yra kitų papildomų grėsmių; 2) kokia, remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – Teisingumo Teismas) praktika, reali ir pakankamai rimta grėsmė kyla Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir kaip ji gali būti pašalinta išankstinės patikros momentu ir kodėl ją taikant bus išvengta bet kokios paskesnės grėsmės; 3) kaip galėtų būti pagrįstas ryšys tarp išankstinės patikros procedūros ir paslaugų teikimo užtikrinimo tam tikruose sektoriuose, t. y. kodėl Lietuvos Respublika įsitikinusi, kad kilus realiai ir rimtai grėsmei išankstinė patikros procedūra padės užtikrinti nepertraukiamą ir saugų paslaugų teikimą.

Atsižvelgiant į tai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) pasitarime buvo nuspręsta išsamiai išnagrinėti Europos Komisijos keliamas problemas ir, prireikus, parengti Įstatymo pakeitimus (paminėtina, kad Lietuvos Respublikos institucijoms pateikus paaiškinimus, 2014 m. rugsėjo 12 d. Europos Komisija nutraukė šį tyrimą).

Antra, pasikeitus geopolitinei ir saugumo situacijai regione dėl Rusijos Federacijos veiksmų ir ginkluoto konflikto Ukrainoje, rengiant Įstatymo projektą buvo būtina įvertinti naujas grėsmes ir galiojančio įstatymo nuostatų, skirtų nuo jų apsaugoti, veiksmingumą, prireikus įtvirtinti papildomus saugiklius, kad būtų užkirstas kelias nacionaliniam saugumui kylančioms grėsmėms, susijusioms su investicijomis į strateginę reikšmę turinčias įmones, bei sudaryti sąlygas veiksmingai strateginę reikšmę turinčių objektų apsaugai.

Trečia, Įstatymo projekto rengimo metu buvo priimti Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo pakeitimai (2014 m. spalio 21 d. pakeitimo įstatymas Nr. XII-1271) ir Įstatymo pakeitimai (2014 m. spalio 21 d. pakeitimo įstatymas Nr. XII-1272), kuriais buvo numatyta atlikti investuotojų, investuojančių strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiuose ūkio sektoriuose ar ketinančių vykdyti veiklą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių apsaugos zonos teritorijoje, patikrą. Taip buvo gerokai išplėstas „potencialių dalyvių“, kuriems taikomas Įstatymas, sąrašas, o Įstatyme liko numatyta vienintelė apsaugos nuo grėsmių nacionaliniam saugumui užtikrinimo – išankstinės patikros – forma. Todėl rengiant Įstatymo projektą reikėjo suderinti nuostatas, kurios, viena vertus, leistų apsaugoti nacionalinio saugumo interesus tais atvejais, kai investuojama į strateginius ūkio sektorius ar siekiama vykdyti veiklą apsaugos zonos teritorijoje, ir, kita vertus, numatyti galimybes atlikti patikrą ne visais atvejais, o tik tuomet, kai tokios investicijos pagal jų pobūdį, investuotojo ketinimus, atskirų konkretaus ūkio sektoriaus segmentų svarbą iš tikrųjų galėtų kelti grėsmę nacionaliniam saugumui. Taip būtų sumažinta ūkio subjektams ir investuotojams, kurie iš principo negali kelti grėsmės nacionaliniam saugumui, tenkanti administracinė našta.

Ketvirta, 2012 m. spalio mėn. Lietuva atnaujino prašymą dėl narystės Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (toliau – EBPO), 2013 m. gegužės mėnesį buvo priimta EBPO Ministrų tarybos rezoliucija dėl globalios plėtros, kurioje minima galimybė 2015 m. pakviesti Lietuvą pradėti derybas dėl stojimo į EBPO ir numatyta intensyvuoti Lietuvos ir EBPO bendradarbiavimą. 2013 m. rugsėjo mėn. buvo patvirtintas bendras EBPO ir Lietuvos bendradarbiavimo veiksmų planas 2014 – 2015 m., 2015 m. balandžio 9 d. EBPO Taryba vienbalsiai nusprendė pakviesti Lietuvą pradėti stojimo į EBPO procesą. Šiame kontekste buvo būtina įvertinti galiojančio Įstatymo, kuris savo esme yra investicijas varžantis įstatymas, nuostatas ir rengiant Įstatymo projektą įvertinti su naryste EBPO sietinus Lietuvos įsipareigojimus.

Penkta, Įstatymo projekto rengimo metu įvyko tam tikrų įmonių reorganizavimas ir pertvarkymas, įgyvendinant ES Trečiąją energetikos paketą, todėl Įstatymo projekte buvo siekiama atsižvelgti į faktinius strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių pasikeitimus, taip pat įvertinti Lietuvos Respublikos Seime užregistruotus įstatymų projektus dėl Įstatymo papildymo įtraukiant į jo taikymo sritį atitinkamas įmones ar atliekant kitus pakeitimus (įstatymų projektai Nr. XIIP-1884, XIIP-1645, XIIP-1005 ir XIIP-1513).

Galiausiai, šešta, buvo siekiama kompleksiskai peržiūrėti galiojančio Įstatymo nuostatas, siekiant išsamiau reglamentuoti atskirus nacionalinio saugumo interesų apsaugos aspektus ir pašalinti reguliavimo spragas.

Atsižvelgiant į tai, rengiant Įstatymo projektą buvo siekiama:

- 1) tiksliau ir aiškiau apibrėžti nacionalinio saugumo interesus;
- 2) įvertinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto, kurių atžvilgiu turi būti taikomos apsaugos priemonės, sąrašo pagrįstumą (iš jo išbraukiant tam tikras įmones arba įrenginius ir turtą, arba į jį įrašant papildomus);
- 3) įvertinti patikros procedūros patikimumą, reikalingumą ir veiksmingumą, atsisakant jos taikymo tais atvejais, kai grėsmė nacionaliniam saugumui iš esmės negali kilti ar kai pirminiame etape jos neįmanoma identifikuoti, ir numatyti pasekmes tais atvejais, kai nesilaikoma šios procedūros;
- 4) numatyti mechanizmus, kurie leistų pašalinti grėsmes nacionalinio saugumo interesams, kurios gali kilti jau atlikus investuotojų patikrą.

Be to, buvo būtina atsižvelgti į naujai priimtą Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymą ir į Nacionalinio saugumo strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinio saugumo strategija), taip pat pašalinti esamas reguliavimo spragas, kuriomis galėtų būti pasinaudota siekiant išvengti įstatymo nustatytų apsaugos priemonių ir nuosekliai bei sistemiskai išdėstyti naujas ir galiojančias įstatymo nuostatas, nes dėl įvairių įstatymo pakeitimų galiojantis teisinis reguliavimas stokojo darnos ir sistemiskumo.

Taigi bendras Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti, kad valstybės nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai, t.y. įmonės, įrenginiai ir turtas, ūkio sektoriai, taip pat nacionaliniam

saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių apsaugos zonose esantis turtas ir teritorija būtų apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių, ir šalinti tokių veiksnių atsiradimo priežastis ir sąlygas.

Siekiant Įstatymo projekte siūlomas nuostatas inkorporuoti į teisinę sistemą, kartu su Įstatymo projektu teikiami Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo Nr. X-1231 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 27 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 3, 7, 15, 17 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 16, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-2367 6 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 8 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos policijos įstatymo Nr. VIII-2048 2, 6, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo ir 26 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2366 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 10 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo Nr. I-317 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 3 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 12, 22, 23 straipsnių pakeitimo ir 24, 25, 26 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-2369 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo Nr. XII-2393 preambulės, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymo Nr. VIII-1996 1¹, 2, 5, 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2370 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 2, 7, 12, 14 straipsnių pakeitimo ir 13, 15, 16 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-2371 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Inicijuoti Įstatymo peržiūrą, įvertinimą ir, prireikus, pakeitimų rengimą buvo nuspręsta Vyriausybės pasitarime, svarstant minėtuosius Europos Komisijos paklausimus. Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2013 m. rugsėjo 25 d. potvarkiu Nr. 286 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė (pirmininkas – Vyriausybės kancleris, nariai – ūkio viceministras, Seimo kanceliarijos Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto biuro vedėjas, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Ekonominio saugumo politikos departamento direktorius, Valstybės saugumo departamento valdybos viršininkas, Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos generalinis direktorius, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos Pajėgumų planavimo departamento direktorius, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus pavaduotojas, energetikos viceministras, Krašto apsaugos ministerijos Gynybos politikos ir planavimo departamento

direktorius, susisiekimo viceministras, Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo ir socialinės aplinkos departamento Nacionalinio saugumo ir krizių valdymo skyriaus patarėjas, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Turto valdymo departamento direktorius, Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo Žvalgybos valdybos viršininkas) (toliau – darbo grupė). Įstatymo projektas taip pat buvo teiktas įvertinimui Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos bei Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kurių atstovų darbo grupėje nebuvo, valstybės tarnautojams.

Pradinį Įstatymo projektą, kuris buvo teikiamas darbo grupei svarstyti, ir vėlesnius Įstatymo projektus, kurie buvo parengti pagal darbo grupės narių pastabas ir pasiūlymus, rengė Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos valstybės tarnautojai (generalinis direktorius Deividas Kriaučiūnas, tel. 8 706 63 693, el. p. deividas.kriauciunas@etd.lt, ES institucinės ir administracinės teisės skyriaus vedėja Vytautė Kazlauskaitė-Švenčionienė, tel. 8 706 63 683, el. p. vytaute.svencioniene@etd.lt).

Darbo grupės parengto Įstatymo projekto derinimą organizavo Lietuvos Respublikos ūkio ministerija. Įstatymo projekto patikslinimus pagal institucijų, įstaigų ir įmonių pateiktas pastabas įformino, taip pat rengė susijusių įstatymų pakeitimų projektus Ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento (direktorė Milda Kaupelienė, tel. 8 706 64 951, el. p. milda.kaupeliene@ukmin.lt) Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus (vedėja Laurentina Garbauskienė, tel. 8 706 64 879, el. p. laurentina.garbauskiene@ukmin.lt) vyriausiasis specialistas Vaidotas Rudokas (tel. 8 706 64 742, el. p. vaidotas.rudokas@ukmin.lt) ir patarėja Audronė Railaitė (tel. 8 706 64 741, el. p. audrone.railaite@ukmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra teisiškai reglamentuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Galiojančiame Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme nustatyta, kurios įmonės ir įrenginiai turi strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui, kurie iš jų nuosavybės teise privalo priklausyti valstybei, kuriuose iš jų kapitalo dalį gali turėti privatus nacionaliniai ir užsienio asmenys, atitinkantys nacionalinio saugumo interesus, o kuriuose iš jų privalo būti palikta sprendžiamoji galia valstybei. Įstatyme taip pat nustatyta tvarka ir kriterijai, kuriais vadovaujantis iš anksto įvertinama strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių potencialių dalyvių atitiktis nacionalinio saugumo interesams. Šis įvertinimas taip pat taikomas potencialiems dalyviams, kurie nori investuoti strategiškai svarbiuose Lietuvos ūkio sektoriuose ar vykdyti veiklą nustatytų apsaugos zonų teritorijoje, taip pat apibrėžti ypatingą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintys įrenginiai bei jiems ir investuotojams taikomos nacionalinio saugumo interesus užtikrinančios specialiosios saugumo priemonės.

Kiek tai aktualu, išsamesnis galiojančio įstatymo nuostatų įvertinimas ir siūlomų pakeitimų pagrindimas pateikiamas toliau, šio aiškinamojo rašto 4 punkte, išdėstant siūlomo naujo teisinio reguliavimo paaiškinimą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo pavadinimas

Įstatymo projektu siūloma galiojančio Įstatymo pavadinimą „Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas“ keisti į „Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas“ siekiant jį suderinti su Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo nuostatomis. Galiojantis Įstatymo pavadinimas buvo įtvirtintas atsižvelgiant į Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo 4 skyriaus „Ekonominė politika“ nuostatas, pagal kurias „Seimas įstatymu nustato, kurios įmonės ir įrenginiai (tarp jų ir steigini) turi strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui“. Tačiau Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas buvo pakeistas Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo 1, 2, 3, 4, 5, 6 straipsnių bei priedėlio preambulės ir 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 23 skyrių pakeitimo ir papildymo įstatymu ir šiuo metu jame nustatyta,

kad „Vyriausybė, laikydamasi Europos Sąjungos teisės reikalavimų, teikia Seimui įstatymu tvirtinti, kurie nacionaliniam saugumui strategiškai svarbūs objektai privalo būti valstybės nuosavybė, o kuriuose ir kokiomis sąlygomis kapitalo dalį gali sudaryti privatus nacionalinis bei užsienio kapitalas, atitinkantis europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, paliekant sprendžiamąją galią valstybei, taip pat teikia tvirtinti kitus nacionalinio saugumo užtikrinimui svarbius objektus“ ir kad „Lietuvos Respublikos įstatymai taip pat gali nustatyti apribojimus ir prievoles, taikomas ir kitoms Lietuvoje veikiančioms įmonėms bei kitiems ūkio subjektams <...> kai būtina tenkinti kitus nacionalinio saugumo užtikrinimo poreikius.“ Taip pat Įstatymo projekto pavadinimo formuluotė „nacionaliniam saugumui užtikrinti“ (o ne „nacionalinio saugumo užtikrinimui“) buvo parinkta po konsultacijų su lietuvių kalbos specialistais.

Įstatymo 1 straipsnis (Įstatymo tikslas ir taikymas)

Galiojančio Įstatymo 1 straipsnyje „Įstatymo paskirtis“ glaustai išdėstyta, ką reguliuoja šis įstatymas.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 1 straipsnyje siūloma įtvirtinti keturias nuostatas, nurodančias Įstatymo projekto tikslą ir taikymo sritį:

1) 1 dalyje siūloma nurodyti įstatymo tikslus, į kuriuos pagal teisės normų aiškinimo taisyklės privaloma atsižvelgti taikant ir aiškinant visas kitas Įstatymo projekto nuostatas. Atitinkamai įstatymo tikslas suformuluojamas kaip siekis preventyviai ir vėlesniuose etapuose svarbius objektus saugoti nuo visų rizikos veiksnių, kurie keltų grėsmę nacionalinio saugumo interesams, taip pat „šalinti jų atsiradimo priežastis ir sąlygas“ (ši formuluotė taip pat parinkta atsižvelgta į galiojančio Įstatymo 2 straipsnio 3 dalies nuostatas). Be to, atsižvelgiant į Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo formuluotes („<...> teikia Seimui įstatymu tvirtinti, kurie nacionaliniam saugumui strategiškai svarbūs *objektai* privalo būti valstybės nuosavybė, o kuriuose ir kokiomis sąlygomis kapitalo dalį gali sudaryti privatus nacionalinis bei užsienio kapitalas <...>“), šioje dalyje paaiškinama, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai – tai įrenginiai, kitas turtas ir įmonės, kurių veikla yra svarbi užtikrinant nacionalinį saugumą. Taip pat, atsižvelgiant į galiojančio Įstatymo nuostatas, sistemiškai į objekto sąvoką įtraukiami ir ūkio sektoriai, kuriuose, pagal Nacionalinio saugumo strategiją, kitų valstybių ūkio subjektų dominavimas atitinkamuose ūkio sektoriuose priskirtinas prie išorės rizikos veiksnių, pavojų ir grėsmės.

2) 2 dalyje siūloma įtvirtinti bendro pobūdžio negatyvią pareigą, kuri įpareigotų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar įmonių, kurios valdo, naudoja ir disponuoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, taip pat kitų įmonių, kurios veikia nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, organus susilaikyti nuo bet kokių sprendimų, galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams ir kurią pažeidus kiltų Lietuvos Respublikos įstatymuose (Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (toliau – Civilinis kodeksas) ir kt.) numatytos pasekmės tiek dėl tokių veiksmų teisėtumo, tiek dėl tuos veiksmus atlikusių subjektų atsakomybės.

3) 3 dalyje numatyta, kad Vyriausybės sprendimai, kuriais gali būti draudžiami ar ribojami sandoriai, investicijos ar ūkinė komercinė veikla, gali būti priimami nepažeidžiant SESV 52 ir 65 straipsnių nuostatų. Tokie reikalavimai tiesiogiai kyla iš minėtųjų SESV straipsnių, užtikrinančių įsisteigimo teisę ir laisvą kapitalo judėjimą, bei Teisingumo Teismo praktikos aiškinant šiuos straipsnius. Panašūs reikalavimai taip pat įtvirtinti Vokietijos, Suomijos, Austrijos atitinkamuose teisės aktuose.

4) 4 dalyje įtvirtinta kolizinė taisyklė, kuri atkartoja galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 6 dalį ir Civilinio kodekso 2.33 straipsnio 3 dalį, tačiau jos taikymo sritis, lyginant su galiojančiu Įstatymu, išplečiama visiems Įstatymo projektu reglamentuojamiems atvejams.

Įstatymo 2 straipsnis (Pagrindinės šio įstatymo sąvokos)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 straipsnyje pateikiamos sąvokų, kurių dalis taip pat įtvirtinta galiojančiame Įstatyme, apibrėžtys. Šios sąvokos išdėstytos abėcėlės tvarka:

1) 1 dalyje pateikta „antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės“ apibrėžtis, kuria siūloma Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede išdėstyti strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams turinčias akcines bendroves ir uždariusias akcinės bendroves. Siūloma numatyti, kad šiose bendrovėse ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei, savivaldybei arba valdomai bendrovei. Kodėl pasirinktas būtent toks valdomų akcijų dalies dydis plačiau paaiškinta Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnyje.

Taip pat siūloma nustatyti, kad antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone būtų laikoma ir tokia įmonė, kuriai būtų perleistas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms priklausantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ar turtas, arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijos. Tik valstybės valdoma bendrovė, kuriai nuosavybės teise perleistos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijos, automatiškai būtų laikoma antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone. Jei atitinkama antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis perleidžiama investuotojui, kuris nėra valstybės valdoma bendrovė, tuomet toks investuotojas nėra laikytinas antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone.

2) 2 dalyje pateikta „investuotojo“ apibrėžtis, kuria siūloma keisti galiojančiame Įstatyme esančią „potencialaus dalyvio“ sąvoką. „Dalyvis“ pagal Lietuvos teisės aktus visų pirma suprantamas kaip juridinio asmens dalyvis (Civilinio kodekso 2.45 straipsnis), o investicija yra piniginės lėšos ir įstatymais bei kitais teisės aktais nustatyta tvarka įvertintas materialusis, nematerialusis ir finansinis turtas, kuris investuojamas siekiant iš investavimo objekto gauti pelno (pajamų), socialinį rezultatą (švietimo, kultūros, mokslo, sveikatos ir socialinės apsaugos bei kitose panašiose srityse) arba užtikrinti valstybės funkcijų įgyvendinimą.

Atitinkamai Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme investuotoju siūloma laikyti asmenį, kuris turi ar siekia 1) įsigyti vertybinius popierius, įskaitant ir ne nuosavybės vertybinius popierius (pvz., obligacijas), kurie pagal šalių susitarimą tam tikrais atvejais gali būti konvertuojami į akcijas (taip siekiant išvengti, kad nebūtų apeitas įstatymu numatytas draudimas be patikros įsigyti tam tikrų juridinių asmenų vertybinių popierių), 2) įgyti teisę naudotis nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalies suteikiamomis neturtinėmis teisėmis sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį, 4) įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių, kurie suteikia balsavimo teisę šiame sektoriuje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens dalyvių susirinkime, arba vertybinių popierių, kurie gali būti keičiami (konvertuojami) į vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo teisę nurodytų juridinių asmenų dalyvių susirinkime. Taip pat asmenį, kuris siekia 3) siekia įgyti įstatyme numatytas teises į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią infrastruktūrą sudarančius įrenginius ar turtą, 5) įsigyti turtą ar kitais būdais ketina vykdyti, vykdo veiklą šio apsaugos zonos teritorijoje arba kuris turi ar siekia įsigyti apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių, kurie suteikia balsavimo teisę tokio juridinio asmens dalyvių susirinkime, arba vertybinių popierių, kurie gali būti keičiami (konvertuojami) į vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo teisę nurodyto juridinio asmens dalyvių susirinkime.

3) 3 ir 12 dalyse pateikiamos Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojo ir trečiosios valstybės investuotojo, kurių atžvilgiu Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatyme numatytas skirtingas reguliavimas, apibrėžtys. Šias sąvokas ir teisinį reguliavimą tikslinga atskirti, kadangi užsienio investuotojai yra susiję su valstybėmis, kurias Lietuva pasirinko savo europinės integracijos partnerėmis, todėl jų keliama potenciali grėsmė nacionalinio saugumo interesams yra nepalyginamai mažesnė. Visų pirma Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotoju laikomas Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybės narės, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos valstybės narės, ELPA valstybės (Islandijos, Norvegijos, Šveicarijos ir Lichtenšteino) narės arba EBPO valstybės narės pilietis. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme atsisakyta investuotojo apibrėžtyje naudoti „nuolatinio gyventojų“ kategoriją, nes trečiųjų valstybių piliečiai, kurie yra ES valstybės narės nuolatiniai gyventojai, neturi universalios teisės vienodomis sąlygomis su tos valstybės piliečiais investuoti visoje ES. Be to, dvišalėse investicijų skatinimo ir apsaugos sutartyse

investuotojo sąvoka apibrėžiama siejant ją su atitinkamos valstybės pilietybe. Antra, Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotoju laikomas minėtose valstybėse įsteigtas juridinis asmuo (ar kita, juridinio asmens statuso neturinti organizacija), kurios nekontroliuoja trečiosios valstybės subjektas, įskaitant ir pačią trečiąją valstybę. Jei tokio juridinio asmens 25 proc. balsavimo teisių (25 proc. riba parinkta į bendresnę, ne Lietuvos teise pagrįstą kontrolės prezumpciją) priklauso trečiosios valstybės subjektui, arba toks trečiosios valstybės subjektas bet kokia kita forma faktiškai (tiesiogiai ar netiesiogiai) kontroliuoja tokį juridinį asmenį ar kitą organizaciją, jis automatiškai laikomas trečiosios valstybės investuotoju. Pavyzdžiui, jeigu Lietuvoje įsteigtas juridinis asmuo, kurio 25 proc. akcijų priklauso trečiosios valstybės subjektui ar trečiosios valstybės subjektas jį kontroliuoja kitoku būdu, komentuojamo straipsnio prasme toks investuotojas būtų laikomas trečiosios valstybės investuotoju. Atitinkamai investuotojas turi įvertinti, ar jis laikytinas užsienio investuotoju ar trečiosios valstybės investuotoju, nes klaidingai save įvardijus kaip užsienio valstybės investuotoją ir atlikus investicijas be patikros, kai pastarąją atlikti buvo būtina, jam kiltų kitose Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto nuostatose numatytos pasekmės.

4) 4 dalyje pateikiama „nacionalinio saugumo interesų“ sąvokos apibrėžtis pagrįsta trimis susijusiais, bet kartu ir savarankiškais pagrindais: 1) savaime suprantama, jie turi apimti Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintoje Nacionalinio saugumo strategijoje nustatytus bei saugomus gyvybinius ir pirmaeilius nacionalinio saugumo interesus; 2) įtraukiant „transeuropinės infrastruktūros plėtrą“, kuri yra ne tik ES vykdomos politikos sritis, bet ir Lietuvos siekis, tačiau gali nepakliūti į gyvybinius ar pirmaeilius nacionalinio saugumo interesus (pvz., geležinkeliai); ir 3) numatant, kad tokiais interesais taip pat laikomi Lietuvos Respublikos įstatymuose įtvirtinti esminiai visuomenės interesai (svarbiausių bendrus interesus atitinkančių paslaugų teikimas) – pvz., geriamojo vandens tiekimas, nuotekų šalinimas ir pan., kai neužtikrinus nepertraukiamo tokių paslaugų teikimo kiltų pavojus valstybės gyventojų gyvybei, sveikatai ar būtiniausių poreikių tenkinimui.

5) 5 dalyje pateikiama „Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių“ sąvoka. „Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių“ sąvoka. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės suprantamos kaip visų trijų (pirmos, antros ir trečios) kategorijų įmonės. Šios įmonės priskirtinos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių kategorijai, kadangi pagal savo paskirtį ir (ar) veiklos pobūdį jos turi strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams.

6) 6 dalyje pateikiama „Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto“ sąvoka yra vartojama vietoj galiojančio Įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje esančios „ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių sąvokos“. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priede išdėstomas išsamus sąrašas įrenginių ir kito turto (kadangi, kai kuriuos objektus nėra tikslu vadinti įrenginiais) kurie pagal jų paskirtį ir (ar) naudojimo pobūdį yra turintys nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę arba svarbią reikšmę (taip pat žr. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 straipsnio paaiškinimus).

7) 7 dalyje pateikiama nauja „Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus ūkio sektorius“ apibrėžtis, kurios nėra nei galiojančiame Įstatyme, nei Nacionalinio saugumo strategijoje. Nauja sąvoka siekiama išplėsti taikymo Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo taikymo sritį, taikant jame siūlomą reguliavimą ir tiems investuotojams, kurie ketina vykdyti veiklą svarbiame ūkio sektoriuje (taip pat žr. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 straipsnio paaiškinimus).

8) 8 dalyje pateikiama „pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių“ apibrėžtis, kuria siūloma Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 1 priede išdėstyti turinčias strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams turinčias valstybės įmones, savivaldybės įmones, akcines bendroves arba uždarąsias akcines bendroves, kurių visus balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančios akcijos priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei.

Analogiškai kaip ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių atveju siūloma nustatyti, kad pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone būtų laikoma ir tokia valstybės valdoma bendrovė, kuriai būtų perleisti nacionaliniam saugumui

užtikrinti svarbioms įmonėms priklausantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ar turtas, arba pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijos.

Paminėtina, kad pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės išimtinai gali priklausyti tik valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, t.y. valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių savininkais atitinkamai yra valstybė arba savivaldybė, o akcinių bendrovių arba uždarytųjų akcinių bendrovių akcijos (skirtingai, nei antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių) 100 % nuosavybės teise turi priklausyti valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei.

9) 9 dalyje pateikiama „specialių saugumo priemonių“ apibrėžtis atkartoja galiojančio Įstatymo 2 straipsnio 3 dalį, tačiau atsiskaitoma (antrą kartą) vardinti nacionalinio saugumo interesus, kurie jau yra nurodyti Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje.

10) 10 dalyje pateikiama „trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių“ sąvoka. Siūloma Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priede išdėstyti strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams turinčias akcines bendroves ir uždarysias akcines bendroves. Šiose bendrovėse, skirtingai nei antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, valstybei arba savivaldybei priklauso mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, arba šiose bendrovėse akcijos valstybei arba savivaldybei iš vis nepriklauso.

11) 11 dalyje pateikiama „trečiosios valstybės“ sąvoka, atsižvelgiant į to paties straipsnio 3 ir 12 dalis ir nurodant, kad trečioji valstybė suprantama kaip valstybė nepriklausanti ES, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijos (toliau – ELPA) valstybei (Islandijos, Norvegijos, Šveicarijos ir Lichtenšteino) arba EBPO.

12) 13 dalyje pateikiama „užsienio valstybės“ sąvoka. Užsienio valstybėmis laikomos visos kitos šalys, kurios nėra Lietuvos Respublika.

13) 14 dalyje nurodoma „valstybės valdomos bendrovės“ sąvoka. Ši sąvoka iš esmės pakeičia galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą „valstybės sprendžiamosios galios“ sąvoką.

14) 15 dalyje, siekiant išvengti nereikalingo pasikartojimo, nurodoma, kad tam tikros Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekte vartojamos sąvokos turi būti suprantamos taip, kaip jos panašiais tikslais jau yra apibrėžtos kituose Lietuvos įstatymuose:

a) „sutartinai veikiantys asmenys“ Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo (toliau – Vertybinių popierių įstatymas) 2 straipsnio 48 dalyje apibrėžti kaip „fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie bendradarbiauja su oficialaus siūlymo teikėju ar bendrove, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, remdamiesi aiškiai sudarytu ar numanomu žodiniu arba rašytiniu susitarimu, kuriuo siekiama įgyti kontrolę, suteikiančią 1/3 ar daugiau balsų bendrovės, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sužlugdyti sėkmingą oficialaus siūlymo rezultatą. Kito asmens kontroliuojami asmenys, sutartinai veikiantys su tuo kitu asmeniu, taip pat laikomi sutartinai veikiančiais vienas su kitu. Laikoma, kad šio įstatymo 24 straipsnyje nustatytais atvejais asmenys veikia sutartinai.“;

b) „kontroliuojama įmonė“ Vertybinių popierių įstatymo 2 straipsnio 23 dalyje apibrėžta kaip „įmonė, kurioje 1) kurioje fizinis ar juridinis asmuo turi daugiau kaip pusę visų įmonės balsavimo teisių arba 2) kurioje fizinis ar juridinis asmuo, būdamas įmonės dalyvis, turi teisę skirti arba atšaukti jos vadovą, daugumą valdybos arba stebėtojų tarybos narių. Asmens balsavimo teisėmis, suteikiančiomis teisę skirti arba atšaukti įmonės vadovus, yra laikomos ir tos balsavimo teisės, kurias kontroliuojamo juridinio asmens dalyvių susirinkime turi kiti pirmojo asmens kontroliuojami juridiniai asmenys, arba 3) kurioje fizinis ar juridinis asmuo, būdamas įmonės dalyvis, pagal susitarimus su kitais dalyviais gali spręsti, kaip panaudoti daugiau kaip pusę visų balsavimo teisių dalyvių susirinkime, arba 4) kuriai fizinis ar juridinis asmuo gali daryti esminę įtaką.“;

c) „kontroliuojantis asmuo“ turi būti suprantamas kartu skaitant Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 8, 9 ir 10 dalis, pagal kurias tai yra „juridinis ar fizinis asmuo, turintis arba įgyjantis ūkio subjekto kontrolės teisę. Kontroliuojančiu asmeniu gali būti Lietuvos Respublikos pilietis, užsienietis ar asmuo be pilietybės arba ūkio subjektas, taip pat viešojo administravimo subjektas. Sutuoktiniai, tėvai ir jų nepilnamečiai vaikai (įvaikiai) laikomi vienu

kontroliuojančiu asmeniu. Jeigu du ar daugiau juridinių ar fizinių asmenų, veikdami susitarimo pagrindu, įsigyja koncentruojamo ūkio subjekto kontrolę, tai kiekvienas iš šių juridinių ar fizinių asmenų yra laikomas kontroliuojančiu asmeniu.“ Šiuo tikslu „kontrolė“ reiškia visokias iš įstatymų ar sandorių atsirandančias teises, suteikiančias juridiniam ar fiziniam asmeniui galimybę daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto veiklai, įskaitant 1) nuosavybės teisę į visą ar dalį ūkio subjekto turto arba teisę naudoti visą ar dalį ūkio subjekto turto; 2) kitas teises, kurios leidžia daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto organų sprendimams ar personalo sudėčiai, o „lemiamą įtaką“ – padėtis, kai kontroliuojantis asmuo įgyvendina ar turi galimybę įgyvendinti savo sprendimus dėl kontroliuojamo ūkio subjekto ūkinės veiklos, organų sprendimų ar personalo sudėties.

Įstatymo 3 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 ir 2 punktuose nurodyti tam tikri nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas nuosavybės teise priklauso valstybei arba savivaldybėms ir tik jei yra numatyta galimybė pagal kitus įstatymus, tokie įrenginiai ar turtas galėtų būti perduoti nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui.

Atkreiptinas dėmesys, kad ūkio sritis, kurios susijusios su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, reguliuoja atskiri įstatymai ir juose nustatomas atitinkamas, ir gana įvairus, šių įrenginių teisinis režimas. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos kelių įstatyme numatyta, kad „keliai nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybėms, juridiniams ar fiziniams asmenims. Valstybinės reikšmės keliai išimtinę nuosavybės teise priklauso valstybei. Juos turto patikėjimo teise įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka valdo, naudoja ir jais disponuoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos įsteigtos valstybės įmonės ar jos įgaliota Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos. Vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms, o vidaus keliai – valstybei, savivaldybėms, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims.“, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 5 straipsnyje numatyta, kad „viešojo geležinkelių infrastruktūra yra Lietuvos valstybės nuosavybė. Viešojo geležinkelių infrastruktūra neprivatizuojama. Kiti geležinkelių transporto objektai nuosavybės teise gali priklausyti Lietuvos valstybei, savivaldybėms, Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių fiziniams ir juridiniams asmenims.“, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 8 straipsnyje – „civiliniai orlaiviai, oro uostai ir aerodromai nuosavybės teise gali priklausyti Lietuvos valstybei, savivaldybei, fiziniams asmenims ir Lietuvos Respublikoje registruotiems juridiniams asmenims. Skrydžių valdymo sistemos įrenginiai ir tarptautinių oro uostų infrastruktūra yra valstybės nuosavybė“, minėto įstatymo 44 straipsnyje – „tarptautinių oro uostų žemė yra valstybės nuosavybė. Tarptautinį oro uostą valdanti valstybės institucija, valstybės ar savivaldybės įmonė oro uosto žemę valdo, naudoja ir ja disponuoja turto patikėjimo teisėmis, vadovaudamasi šiuo ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais. Tarptautinio oro uosto teritorijos ribas ir plotą tvirtina Vyriausybė. Tarptautinį oro uostą valdanti valstybės institucija, valstybės ar savivaldybės įmonė turi teisę išnuomoti tarptautinio oro uosto žemės sklypus su šio oro uosto veikla susijusioms reikmėms, taip pat juridiniams ar fiziniams asmenims, kurių veikla nesusijusi su šio oro uosto veikla, šiems asmenims priklausančioms nuosavybės teise ar nuomojamiems pastatams, statiniams ar įrenginiams, esantiems tarptautinio oro uosto teritorijoje, eksploatuoti. Kontroliuojamoje teritorijoje esanti tarptautinio oro uosto žemė gali būti išnuomojama tik su šio oro uosto veikla susijusioms reikmėms. Žemės sklypai išnuomojami aukciono būdu, išskyrus žemės sklypus, užstatytus fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančiais nuosavybės teise ar jų nuomojamais pastatais, statiniais ir įrenginiais.“ Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad tam tikri nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turintys įrenginiai apskritai nepriklauso ar ateityje gali nepriklausyti valstybės ar jos kontroliuojamų subjektų nuosavybei, pvz., suskystintų gamtinių dujų terminalo infrastruktūros dalimi esantis laivas „Independence“, dėl kurio sudaryta išperkamosios nuomos sutartis.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 2 punkte nurodyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas nuosavybės teise gali priklausyti platesniam ratui subjektų, t.y. valstybei, savivaldybėms arba nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms.

Analogiškai kaip ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 2 punkte nurodyti Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas gali būti perduoti nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kitaip tariant tik tokiam investuotojui, dėl kurio yra atlikta patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, ir jei minėtosios teisės nėra ribojamos kitais įstatymais. Tokio investuotojo reikalavimų užtikrinimui šie įrenginiai ir turtas gali būti įkeisti arba jiems nustatyta hipoteka, jei to nedraudžia kiti įstatymai, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui negali būti perduodama nuosavybės teisės į valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 1 ir 2 punktuose.

Pažymėtina, kad atsižvelgiant į skirtingą disponavimo turтинėmis teisėmis apimtį, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas laikomi sudarančiais nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčią infrastruktūrą, o Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas - nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje įtvirtinama pareiga subjektui valdančiam, naudojančiam ar disponuojančiam nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, užtikrinti specialių saugumo priemonių taikymą, įskaitant šio Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnyje numatytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių saugos reikalavimų laikymąsi.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 straipsnio 4 dalimi Vyriausybei pavedama detalizuoti, kokie konkretūs objektai yra priskiriami nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiems įrenginiams ir turtui. Bendrinėje kalboje įrenginiu vadinamas tam tikros paskirties, dažniausiai stacionariai įrengtas, sudėtingas aparatas, pvz.: *vaizdo perdavimo įrenginys, raketų paleidimo įrenginys* ir kt. Atkreiptinas dėmesys, kad galiojančiame Įstatyme vartojama „strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių“ sąvoka sukelia neaiškumų priskiriant objektus minėtiems įrenginiams, kadangi ne visais atvejais tam tikrus daiktus, statinius ar kitus objektus galima vadinti įrenginiais. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme siūloma vartoti platesnę sąvoką prie jos priskiriant ir kitą turtą.

Įstatymo 4 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių apsaugos zonos)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi siekiama nustatyti, kad tais atvejais, kai būtina užtikrinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių apsaugą, įvertinusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių šių įmonių ir įrenginių specifiką, taip pat sąlygojamą poreikį, Vyriausybė nustato atitinkamo dydžio apsaugos zonas, kuriose gali būti vertinama investuotojų atitiktis nacionalinio saugumo interesams. Apsaugos zonos gali būti nustatomos nurodant tam tikras konkrečias gatves, atstumą iki įrenginių ir pan., todėl atsižvelgiant į tai, kad šiose zonose, kiek tai leidžia įstatymas, gali būti ribojamos investicijos, Vyriausybės nutarimą, kuriuo nustatomos apsaugos zonos siūloma pateikti Aplinkos ministerijai bei atitinkamų savivaldybių administracijoms tam, kad būtų įvertinti rengiant ir tikslinant patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus. Atitinkamai šia nuostata Vyriausybei pavedama įvertinti ir nustatyti tiek įmones, ir įrenginius ir turtą, kuriems tokia apsauga reikalinga, tiek tokios apsaugos zonos teritoriją (plotą ar kitus parametrus). Visiems įrenginiams ir turtui bei visoms įmonėms nustatyti apsaugos zonos nėra tikslinga tiek nacionalinio saugumo interesų apsaugos tikslais, tiek siekiant neapsunkinti ūkio subjektų investicijų ir veiklos. Atsižvelgiant į tai, apsaugos zonos turėtų būti nustatytos vadovaujantis kompetentingų institucijų pateikta informacija.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Vyriausybė, priėmusi sprendimą, patvirtinantį, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, įvertinusi investuotojo statusą, veiklą, elgesį ir ketinimus, veiklos keliamos grėsmės rimtumą ir akivaizdumą, turi teisę sustabdyti tokio investuotojo ar atitinkamo juridinio asmens, kurio

vertybinius popierius yra įsigijęs investuotojas, veiklą, keliančią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, iki kol bus pašalinta grėsmė nacionalinio saugumo interesams. Šia nuostata siekiama užtikrinti papildomą saugumą apsaugos zonose esantiems įrenginiams ir įmonėms, tuo pačiu apsaugant nacionalinio saugumo interesus.

Įstatymo 5 straipsnis (Operatorių, valdančių nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčių įrenginių, teisių įgyvendinimas)

Galiojančio Įstatymo 6 straipsnyje yra numatyti įvairūs reikalavimai, skirti elektros perdavimo jungtims ir suskystintų gamtinių dujų terminalui, specialioms saugumo priemonėms ir vadovaujantiems darbuotojams (šie reikalavimai pirmą kartą buvo įtvirtinti 2008 m. vasario 1 d. priimtu Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių Įstatymo 3 straipsnio pakeitimo bei papildymo ir Įstatymo papildymo 4¹ straipsniu). Visos šios nuostatos yra aktualios nacionaliniam saugumui užtikrinti, ypač atsižvelgiant į tai, kad dauguma 5 straipsnyje išvardintų įrenginių ir turto nėra iki galo užbaigti arba jų funkcionavimas turi būti tęstinis. Įstatymo projekte siūloma šias įvairias nuostatas sugrupuoti ir nuosekliai išdėstyti atskiruose straipsniuose:

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto 5 straipsnyje siūloma išdėstyti tik energetikos įrenginiams skirtas nuostatas, 16 straipsnyje siūloma numatyti vadovaujančių ir kitų asmenų atitikties reikalavimus, o 17 straipsnyje – reglamentuoti fizinę ir veiklos apsaugą bei informacinę saugą;

Į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto 5 ir 16 straipsnius, siūloma perkelti galiojančio Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies nuostatas, atitinkamai atlikus aktualius pakeitimus.

Įstatymo 6 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai)

Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai į galiojančio Įstatymo taikymo sritį įtraukti priėmus Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių Įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymą, kuriuo Įstatymo 3 straipsnis buvo išdėstytas nauja redakcija. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turi 4 ūkio sektoriai: 1) energetikos; 2) transporto; 3) informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų; ir 4) finansų ir kredito. Šie ūkio sektoriai atitinka Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymą, kurio priedėlio 4 skyriaus antrajame poskyryje „Ekonominė politika“ numatyta, kad būtent šie keturi ūkio sektoriai yra strategiškai svarbūs nacionaliniam saugumui ir kad vienam investuotojui draudžiama dominuoti viename ar keliuose strategiškai svarbiuose nacionaliniam saugumui ūkio sektoriuose.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai į Įstatymo taikymo sritį buvo įtraukti, nes pasikeitus geopolitinei situacijai tuo metu galiojusių nuostatų nepakako, kadangi nacionaliniam saugumui grėsmę gali kelti ir investavimas į ūkio subjektus, veikiančius nacionaliniam saugumui strateginę reikšmę turinčiame ūkio sektoriuje. Tokiu būdu buvo išplėsta potencialaus dalyvio sąvoka (įtraukiant fizinius arba juridinius asmenis, oficialiai pareiškusius ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, steigiamos ar veikiančios svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiame ūkio sektoriuje) akcijų ir numatyta tokių potencialių dalyvių (investuotojų) patikra siekiant įvertinti jų atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 6 straipsniu iš esmės siūloma išlaikyti šias nuostatas, patikslinant jas taip, kad siūlomu reguliavimu būtų užtikrinta reikiama ir teisinga pusiausvyra tarp Lietuvos nacionalinio saugumo interesų ir verslui palankios investicinės aplinkos. Šiame straipsnyje siūloma numatyti, kurie ūkio sektoriai yra strategiškai svarbūs užtikrinant nacionalinį saugumą. Visų pirma, tai yra keturi ūkio sektoriai, numatyti galiojančiame Įstatyme ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme. Be to, Įstatymo projektu siūloma šį sąrašą išplėsti ir įtraukti penktą ūkio sektorių, kur turėtų būti taikoma tokia pati nacionalinio saugumo interesų apsauga, t. y. karinės įrangos. Karinės įrangos apibrėžimas pateikiamas Lietuvos Respublikos strateginių prekių

kontrolės įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje, kurioje nurodoma, kad karinė įranga tai gynybai skirti arba su ja susiję produktai, įtraukti į Bendrąjį karinės įrangos sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-1216 „Dėl Bendrojo karinės įrangos sąrašo patvirtinimo“. Pagal minėtąjį sąrašą karinei įrangai priskirtini pabūklai, haubicos, patrankos, mortyros, prieštankiniai pabūklai, sviedinių paleidimo įrenginiai, kariniai liepsnosvaidžiai, šautuvai, ir kita įranga nurodyta sąrašė. Didžioji dalis Bendrajame karinės įrangos sąrašė nurodytų ginklų pagal Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymą (toliau – Ginklų ir šaudmenų įstatymas) priskirtini A kategorijos ginklams. Vadovaujantis Ginklų ir šaudmenų įstatymo 2 straipsnio 21 dalimi A kategorijos ginklai, jų priedėliai ir šaudmenys laikytini pavojingiausiais.

Atkreiptinas dėmesys, kad ginklų, A kategorijos ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamyba, ginklų jų dalių importas, eksportas ir kitos komercinės veiklos, nurodytos Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 19 straipsnyje yra licencijuojamos. Išduodant minėtasias licencijas vadovujamasi Ginklų, A kategorijos ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamybos, ginklų taisymo, ginklų ir šaudmenų perdirbimo licencijavimo taisyklėmis (toliau – Taisyklės), patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 1495 „Dėl Ginklų, A kategorijos ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamybos, ginklų taisymo, ginklų ir šaudmenų perdirbimo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“. Vadovaujantis Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme ir Taisyklėse nustatyta tvarka išduodant licenciją iš esmės yra tikrinama licencijos gavėjo nepriekaištinga reputacija (pagal Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 18 straipsnį) ir pateikta medicininio patikrinimo išvadą, arba jei asmuo ketina užsiimti veikla, kuriai licencija išduota kitoje ES valstybėje narėje, tuomet tikrinamas licencijos turėjimo faktas, galiojimas ir kiti Taisyklėse numatyti aspektai.

Pažymime, investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams yra atliekama vertinant pagal Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnio kriterijus, kurie iš esmės yra skirtingi, lyginant su minėtajai licencijai išduoti nustatytais Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme. Todėl, manytina, investuotojų patikros dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams procedūra karinės įrangos sektoriuje gali būti vykdoma nepriklausomai nuo licencijavimo procedūrų, kadangi jomis siekiama skirtingų tikslų, įskaitant ir tai, kad investuotojų patikrą atlieka Komisija, o, pavyzdžiui, licenciją A kategorijos ginklų gamybai išduoda Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalyje siūloma Vyriausybei pavesti nustatyti, kokios konkrečiai ūkinės veiklos sritys yra laikomos nurodytų ūkio sektorių dalimi. Tokiu būdu iš minėtųjų sektorių būtų eliminuojamos tam tikros veiklos, kuriose pagal jų pobūdį nėra tikslinga atlikti investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams.

Įstatymo 7 straipsnis (Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje siūloma numatyti, kad nuosavybės teisė į valstybei priklausančias pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, akcijas, pritarus gali būti perleista įstatymų nustatyta tvarka. Atkreiptinas dėmesys, kad nuostatoje nurodomos uždarnosios akcinės bendrovės arba akcinės bendrovės teisinės formos, tačiau pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms yra priskiriamos ir valstybės įmonės bei savivaldybės įmonės.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 2 dalies nuostata yra bendrojo pobūdžio, nurodanti, kad šis įstatymas nedraudžia pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizuoti, pertvarkyti į kitos teisinės formos juridinį asmenį, restruktūrizuoti, keisti jų pavadinimą, likviduoti, didinti ar mažinti savininko kapitalą, taip pat didinti įstatinį kapitalą, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas.

Pagal komentuojamo straipsnio 3 dalį pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės galėtų būti reorganizuotos, pertvarkytos, restruktūrizuotos ar likviduotos tik pritarus

Komisijai. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 18 straipsnį valstybės įmonės reorganizavimo procedūros gali būti pradėtos vykdyti tik Vyriausybei sutikus reorganizuoti įmonę, išskyrus atvejus, kai valstybės įmonei reorganizuoti priimamas atskiras įstatymas, o savivaldybės įmonės reorganizavimo procedūros gali būti pradėtos vykdyti tik savivaldybės tarybai sutikus reorganizuoti įmonę; pagal šio įstatymo 19 straipsnį sprendimą pertvarkyti įmonę priima įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, išskyrus šio ir kitų įstatymų nustatytas išimtis (tam tikrais atvejais reikalaujama Vyriausybės sprendimo); pagal 24 straipsnį įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija priimti sprendimą likviduoti įmonę gali tik po to, kai yra Vyriausybės nutarimas nutraukti valstybės įmonės veiklą arba savivaldybės tarybos sprendimas nutraukti savivaldybės įmonės veiklą. Nuostata būtų taikoma ir tiems atvejams, kai juridinio asmens likvidavimą inicijuoja juridinių asmenų registro tvarkytojas. Klausimas, ar Komisijos pritarimas reikalingas ir tais atvejais, kai dėl juridinio asmens likvidavimo gali nuspręsti teismas, nėra reguliuojamas, nes įvertinus Civilinio kodekso 2.106 straipsnio 3 punktą (teismo priimtas sprendimas likviduoti juridinį asmenį vadovaujantis šio kodekso 2.131 straipsniu) ir 2.131 straipsnio 1 dalies 8 punktą (jeigu ekspertų ataskaitoje nurodyta, kad juridinio asmens (juridinio asmens valdymo organų ar jų narių) veikla yra netinkama, ir teismas tam pritaria, išklauses šalių ir šio kodekso 2.130 straipsnyje nurodytų valstybės institucijų nuomones, teismas gali taikyti vieną iš šių priemonių <...> likviduoti juridinį asmenį ir paskirti likvidatorių), skaitomą kartu su Civilinio kodekso 2.125 straipsnio 1 dalies 6 punktu (teisę kreiptis dėl juridinio asmens veiklos tyrimo turi šie asmenys <...> asmenys, taip pat ir juridinio asmens dalyviai, kuriems pagal steigimo dokumentus ar sudarytus su juridiniais asmenimis sandorius tokia teisė suteikta) ir 2 dalimi (Prokuroras, gindamas viešuosius interesus, tarp jų ir kai juridinio asmens, jo valdymo organų ar jų narių veikla prieštarauja visuomenės interesams, taip pat turi teisę kreiptis dėl juridinio asmens veiklos tyrimo), galima teigti, kad tokie atvejai praktikoje mažai tikėtini, o prireikus valstybė turi visas galimybes užkirsti kelią tokios pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės likvidavimui.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje siūloma numatyti specialią taisyklę, kad institucijos, kurios turi teisę nuspręsti dėl pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, reorganizavimo, pertvarkymo ar įstatinio kapitalo didinimo, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, jei sumažėtų valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei priklausanti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės akcijų dalis, turi gauti Lietuvos Respublikos Seimo pritarimą.

Siekiant išlaikyti valstybės kontrolę (nebent būtų nuspręsta, kad tokia kontrolė nebereikalinga) pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje siūloma, kad šių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, bet kokios akcijų dalies perleidimui būtų reikalingas Lietuvos Respublikos Seimo pritarimas.

Komentuojamose Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 4 ir 5 dalyse nenurodoma, konkreti teisės akto forma, kuria Seimas galėtų išreikšti pritarimą minėtiems veiksams. Manytina, kad prireikus Seimas įprastai tokį pritarimą galėtų suteikti priimdamas Seimo nutarimą. Jei reikėtų nustatyti reorganizavimo, pertvarkymo į kitos teisinės formos juridinį asmenį, likvidavimo ar atskyrimo, kai atskyrimą numato atskiras juridinių asmenų teisinės formas reglamentuojantys įstatymai, ypatumus, Seimas tai galėtų nustatyti priimdamas specialų įstatymą.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 7 dalyje nustatoma, kad tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas gali įsigyti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės (uždarnosios akcinės bendrovės arba akcinės bendrovės), konvertuojamųjų obligacijų, kurias pakeitus į akcijas šios akcijos, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteiktą daugiau negu 1/4 balsų tokios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 8 dalyje nustatytu reguliavimu siekiama apsisaugoti nuo atvejų, kuomet balsavimo teisę pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui

užtikrinti svarbių įmonių visuotiniame akcininkų susirinkime būtų suteikta nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliantiems asmenims.

Įstatymo 8 straipsnis (Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnyje siūloma įtvirtinti specialias nuostatas, reglamentuojančias tiesiogiai ar netiesiogiai valstybės kontroliuojamas akcines bendroves ir uždariusias akcines bendroves, teikiančias bendrus interesus atitinkančias paslaugas, vykdančias visuomenės saugumui svarbią veiklą ar valdančias nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą. Dauguma antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, išvardintų Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede, iš dalies perkelia galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje ir 5 straipsnio 1 dalyje nurodytas akcines bendroves ir uždariusias akcines bendroves (iš dalies, nes kiti galiojančiame Įstatyme išvardyti juridiniai asmenys perkelti į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 1 arba 3 priedus).

Galiojančiame Įstatyme ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede išvardytų Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės sąrašas yra panašus, tačiau Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede pateiktas sąrašas yra papildytas keletu akcinių bendrovių ir uždarytų akcinių bendrovių, taip pat kai kurias bendroves į sąrašą siūloma neįtraukti. Į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priedą siūloma perkelti šias akcines bendroves ar uždariusias akcines bendroves, kurios jau įtrauktos į galiojančio Įstatymo taikymo sritį: „Lietuvos energija“, UAB; LITGRID AB; AB „Amber Grid“, nacionalinis investuotojas, numatytas Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme; suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius; akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“; akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“; AB „Energijos skirstymo operatorius“; akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla; akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“, akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras, akcinė bendrovė Lietuvos paštas. Nors du subjektai – suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius ir akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ – šiuo metu sutampa, tačiau atsižvelgiant į tai, kad suskystintų gamtinių dujų terminalo operatoriaus teisės akcinei bendrovei „Klaipėdos nafta“ suteiktos licencijos pagrindu, teoriškai įmanoma situacija, kad pasikeitus licencijos turėtojui šie du subjektai gali ir nesutapti.

Taip pat siūloma įtraukti 4 juridinius asmenis, kurių teisinė forma akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, kurių nėra galiojančiame Įstatyme: UAB „Epso-G“, „Lietuvos energijos gamyba“, AB; Paskirtąjį tiekėją, numatytą Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme; UAB „Lietuvos dujų tiekimas“. Iš esmės visos šios bendrovės vykdo energijos gamybą ir tiekimą bei dujų tiekimą, išskyrus UAB „Epso-G“, kuriai priklauso nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių akcinių bendrovių akcijos. Šios akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės buvo priskirtos prie strateginę reikšmę nacionaliniam užtikrinti turinčių akcinių bendrovių ir uždarytų akcinių bendrovių, kadangi vykdo atitinkamą veiklą ir valdo tam tikrą infrastruktūrą.

Į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priedą siūloma neįtraukti galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 11 punkte numatytos suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto įgyvendinančios bendrovės, nes suskystintų gamtinių dujų terminalo projektas yra įgyvendintas ir ši nuostata yra nebeaktuali. Taip pat siūloma neįtraukti AB LESTO ir akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“, kadangi sujungimo būdu reorganizavus šias įmones 2016 m. sausio 1 d. buvo įkurta AB „Energijos skirstymo operatorius“, kuri perėmė abiejų įmonių turtą, teises ir pareigas bei kitus įsipareigojimus ir funkcijas.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 1 - 2 dalyse siūloma nustatyti, praktiškai analogišką reguliavimą kaip ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 2 - 3 dalyse.

Atsižvelgiant į tai, kad antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų turi priklausyti valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi nustatoma, kad jeigu dėl antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės reorganizavimo, akcijų perleidimo ar įstatinio kapitalo didinimo išplatinant naują

akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamas obligacijas, valstybei priklausanti antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis sumažėtų taip, kad po nurodytų veiksmų įvykdymo valstybei priklausančios akcijos suteiktų mažiau negu 2/3 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, tai tokiam reorganizavimui, akcijų perleidimui arba įstatinio kapitalo didinimui išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamas obligacijas turi pritarti Lietuvos Respublikos Seimas. Šia nuostata siekiama, kad valstybė išlaikytų tiek tiesioginę, tiek ir netiesioginę kontrolę antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbiose įmonėse.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 4 dalis nustato, kad dėl analogiškų veiksmų su nacionaliniam saugumui svarbia įmone (kaip numatyta Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje), kurios akcijos priklauso valstybės valdomai bendrovei, reikalingas ne Seimo, o Vyriausybės pritarimas.

Minėtose Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 3-4 dalyse atsisakoma galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje vartojamos „valstybės sprendžiamos galios“ sąvokos, kuri šiuo metu galiojančiame Įstatyme nustatyta ne mažesnė kaip 1/2 balsų suteikiančių akcijų. Pažymėtina, kad 2/3 balsų suteikiančių akcijų leidžia užtikrinti, kad tokių akcinių bendrovių ar uždarytųjų akcinių bendrovių valdyme visus esminius sprendimus priims valstybė, savivaldybė ar valstybės valdoma bendrovė. Tai matyti atidžiau panagrinėjus, kokias neturtines akcininko teises akcininkai turi pagal Lietuvos Respublikos įstatymus

1 akcija:

- 1) dalyvauti ir balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
- 2) iš anksto pateikti bendrovei klausimų, susijusių su visuotinių akcininkų susirinkimų darbotvarkės klausimais (galima atsisakyti pateikti atsakymus į akcininko klausimus, jeigu jie susiję su akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia informacija);
- 3) raštu paprašyti, kad akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės vadovas ne vėliau kaip per 3 dienas nuo rašytinio prašymo gavimo įteiktų pasirašytinai ar išsiųstų registruotu laišku visus susirinkimo sprendimų projektus arba, kai sprendimų priimti nereikia, – stebėtojų tarybos, valdybos, akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės vadovo ir akcininkų paaiškinimus dėl jų pasiūlyto visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimo;
- 4) gauti informaciją apie akcinę bendrovę ar uždarytą akcinę bendrovę: turi galimybę susipažinti ir (ar) gauti kopijas akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatų, metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinių, bendrovės metinių ir tarpinių pranešimų, auditoriaus išvadų ir audito ataskaitų, visuotinių akcininkų susirinkimų protokolų ar kitų dokumentų, kuriais įforminti visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai, stebėtojų tarybos pasiūlymų ar atsiliepimų visuotiniams akcininkų susirinkimams, akcininkų sąrašų, stebėtojų tarybos ir valdybos narių sąrašų, kitų bendrovės dokumentų, kurie turi būti vieši pagal įstatymus, taip pat stebėtojų tarybos ir valdybos posėdžių protokolų ar kitų dokumentų, kuriais įforminti šių bendrovės organų sprendimai, jeigu šie dokumentai nėra susiję su bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia informacija;
- 5) pateikti savo pastabas ar nuomonę dėl visuotinio akcininkų susirinkimo protokole išdėstytų faktų ir protokolo surašymo;
- 6) pareikšti ieškinį dėl juridinio asmens organų sprendimų pripažinimo negaliojančiais, jeigu jie prieštarauja imperatyviosioms įstatymų normoms, juridinio asmens steigimo dokumentams arba protingumo ar sąžiningumo principams;
- 7) kreiptis į teismą su ieškiniu, prašydami atlyginti akcinei bendrovei ar uždarajai akcinei bendrovei žalą, kuri susidarė dėl bendrovės vadovo ir valdybos narių pareigų, nustatytų šiame ir kituose įstatymuose, taip pat bendrovės įstatuose, nevykdymo ar netinkamo vykdymo;
- 8) paduoti ieškinį dėl juridinio asmens įsteigimo pripažinimo neteisėtu;
- 9) sudaryti sutartį dėl bendro balsavimo juridinio asmens dalyvių susirinkime;
- 10) perleisti teisę balsuoti juridinio asmens dalyvių susirinkime arba įgalioti kitą asmenį naudotis savo teisėmis;

11) susipažinti su juridinio asmens reorganizavimo dokumentais ir gauti šių dokumentų kopijas;

12) pirmumo teise įsigyti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės išleidžiamų akcijų proporcingai nominaliai vertei akcijų, kurios jiems priklauso nuosavybės teise;

13) nemokamai gauti naujų paprastųjų akcijų, kurių skaičius būtų proporcingas jiems nuosavybės teise priklausančių akcijų nominaliai vertei, kai akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė didina įstatinį kapitalą iš bendrovės lėšų išleisdama naujas akcijas;

14) perleisti akcijas;

15) gauti dividendus, lėšų, kai mažinamas akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatinis kapitalas, ir likviduojamos bendrovės turto dalį.

1/20 akcijų:

1) siūlyti papildyti visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę;

2) reikalauti, kad būtų sušauktas juridinio asmens dalyvių susirinkimas dėl reorganizavimo prijungimo būdu;

3) pareikalauti, kad kiekvieno reorganizavime dalyvaujančio juridinio asmens valdymo organai parengtų rašytines ataskaitas, kuriose turi būti nurodyti reorganizavimo tikslai, paaiškintos reorganizavimo sąlygos, juridinio asmens veiklos tęstinumas ir nurodyti reorganizavimo terminai bei ekonominiai pagrindai;

4) tam tikrais atvejais kreiptis į teismą, kad paskirtų likvidatorių.

1/10 akcijų:

1) inicijuoti visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą;

2) kreiptis į teismą dėl visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo, jei pateikus paraišką valdyba ar akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės vadovas nesusaukė visuotinio akcininkų susirinkimo;

3) siūlyti naujus sprendimų projektus į susirinkimo darbotvarkę įtrauktais klausimais, papildomus kandidatus į akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės organų narius, auditorių ar audito įmonę;

4) pritarti, kad vyktų slaptas balsavimas visuotiniame akcininkų susirinkime;

5) kreiptis į teismą dėl juridinio asmens veiklos tyrimo;

6) prieštarauti pavienių stebėtojų tarybos narių rinkimui, jei stebėtojų tarybos narys atšaukiamas, atsistatydina ar dėl kitų priežasčių nustoja eiti pareigas (tokiu atveju stebėtojų taryba netenka įgaliojimų ir turi būti renkama visa stebėtojų taryba);

7) pareikalauti, kad jų akcijas iki reorganizavimo pabaigos išpirktų skaidoma akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, jei skaidant tokią bendrovę po reorganizavimo veiksiančių bendrovių akcijos skaidomos bendrovės akcininkams skirstomos neproporcingai jų dalims skaidomos bendrovės įstatiniame kapitale;

8) kreiptis į teismą, kad šis paskirtų likvidatorių, jei visuotinis akcininkų susirinkimas per nustatytą terminą likvidatoriaus neišrenka;

9) kreiptis į teismą prašydami pakeisti likvidatorių, jei šis veikia netinkamai, taip pat nesąžiningai atsiskaito su kreditoriais, juridinio asmens dalyviais, nesąžiningai atlieka kitas pareigas arba pažeidžia juridinio asmens dalyvių, kreditorių ar juridinio asmens darbuotojų teises.

1/3 akcijų:

1) kreiptis dėl priverstinio akcijų (teisių, pajų) pardavimo (taikoma tik uždarosioms akcinėms bendrovėms);

2) pareikšti teismui ieškinį reikalaudami, kad juridinio asmens dalyvis, dėl kurio veiksmų negalima tinkamai įgyvendinti teisių, nupirktų iš jų akcijas (teises, pajus) (tik uždarosioms akcinėms bendrovėms);

3) inicijuoti dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimą;

4) teikti pasiūlymus dėl reorganizavimo sąlygų.

1/2 akcijų:

1) sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą, jei akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės valdyba ar vadovas nepriėmė sprendimo sušaukti tokį susirinkimą gavęs paraišką (daugiau kaip 1/2 visų balsų);

2) sudaro visuotinio akcininkų susirinkimo kvorumą;

3) priimti visus sprendimus visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, išskyrus atvejus, kai jiems priimti reikia kvalifikuotos balsų daugumos;

4) gauti atsakymus į klausimus, jeigu jie susiję su akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia informacija, pateikus bendrovei jos nustatytos formos rašytinį įsipareigojimą neatskleisti komercinės (gamybinės) paslapties, konfidencialios informacijos;

5) susipažinti su visais akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės dokumentais, pateikę bendrovei jos nustatytos formos rašytinį įsipareigojimą neatskleisti komercinės (gamybinės) paslapties, konfidencialios informacijos.

2/3 akcijų:

1) keisti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatus;

2) nustatyti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės išleidžiamų akcijų klasę, skaičių, nominalią vertę ir minimalią emisijos kainą;

3) konvertuoti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės vienos klasės akcijas į kitos, tvirtinti akcijų konvertavimo tvarką;

4) keisti uždarnosios akcinės bendrovės akcijų sertifikatus į akcijas;

5) spręsti dėl pelno (nuostolių) paskirstymo;

6) spręsti dėl rezervų sudarymo, naudojimo, sumažinimo ir naikinimo;

7) spręsti dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo;

8) išleisti konvertuojamąsias obligacijas;

9) padidinti įstatinį kapitalą;

10) sumažinti įstatinį kapitalą, išskyrus šiame Įstatyme nustatytas išimtis;

11) spręsti dėl akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės reorganizavimo ar atskyrimo ir reorganizavimo ar atskyrimo sąlygų patvirtinimo;

12) spręsti dėl akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės pertvarkymo;

13) spręsti dėl akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės restruktūrizavimo;

14) spręsti dėl akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės likvidavimo ir likvidavimo atšaukimo;

15) nuspręsti, kad akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė apie neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą akcininkams praneštų ne vėliau kaip likus 16 dienų iki neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo dienos.

3/4 akcijų:

1) atšaukti visiems akcininkams pirmumo teisę įsigyti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės išleidžiamų konkrečios emisijos akcijų ar bendrovės išleidžiamų konkrečios emisijos konvertuojamųjų obligacijų.

Palyginus teises, kurias turi 1 akciją įsigijęs akcininkas ir tas, kurias turi 1/20 balsų suteikiančių akcijų įsigijęs akcininkas, akivaizdžiai matyti, kad antruoju atveju akcininkas turi tik vieną reikšmingesnę teisę, t. y. teisę siūlyti papildyti visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę, tačiau naudojimasis iš esmės negali kelti pavojaus nacionalinio saugumo interesams.

Akininkas, kuris turi 1/10 balsų suteikiančių teisių, turi daugiau papildomų reikšmingų teisių palyginti su akcininku, turinčiu 1/20 balsų: inicijuoti visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą, kreiptis į teismą dėl visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo, siūlyti naujus sprendimų projektus į susirinkimo darbotvarkę įtrauktais klausimais, papildomus kandidatus į akcinės bendrovės ar

uždarosios akcinės bendrovės organų narius, auditorių ar audito įmonę, kreiptis į teismą dėl juridinio asmens veiklos tyrimo. Vis dėlto visos šios teisės neturi „sprendžiamojo pobūdžio“, t. y. net gi pasinaudojus šiomis teisėmis sprendimą priimtų visuotinis akcininkų susirinkimas (kuriame dalyvautų sprendžiamąją galią turinčios valstybės atstovai) arba teismas.

Vienintelėmis akcininkų teisėmis, kuriomis, jei piktnaudžiaujama, galėtų būti trikdoma antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės veikla, yra teisė gauti informaciją (ypač siekiant sužinoti konfidencialią informaciją) ir teisė reikšti ieškinius dėl juridinio asmens organų sprendimų pripažinimo negaliojančiais, bei kreiptis į teismą su ieškiniu, prašant atlyginti bendrovei žalą, kuri susidarė dėl akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės vadovo ir valdybos narių pareigų, nustatytų šiame ir kituose įstatymuose, taip pat akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės įstatuose, nevykdymo ar netinkamo vykdymo. Tačiau šios teisės suteikiamos bet kuriam akcininkui, nesiejant jų su tam tikru balsų skaičiumi, o dėl jų pagrįstumo spęstų teismas.

Matyti, kad valstybei net ir išlaikant ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, tikslinga pasilikti patikros galimybę ir kitais atvejais, kai investuotojas siekia įsigyti balsų suteikiančių akcijų, nes, pavyzdžiui, 1/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nors ir neleidžia savarankiškai priimti sprendimų, tačiau leistų blokuoti antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės reorganizavimo organų sprendimus. Todėl valstybė, nenorėdama susidurti su tokiais pasekmėmis, privalo iš anksto įsitikinti, kad toks investuotojas nekelia ir nekels grėsmės nacionalinio saugumo interesams.

Iš aukščiau išdėstyto išplaukia ir kitas Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 5 dalyje nustatytas reikalavimas, kad tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia daugiau negu 1/4 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurias, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteikia daugiau negu 1/4 šioje dalyje nurodytos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų. Iš esmės analogiškas reikalavimas, tik dėl tam tikrų vertybinių popierių įgijimo, nustatomas ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 6 dalyje.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 7 dalyje siūloma numatyti atitinkamas saugumo priemones ir naudojimąsi balsavimo teisėmis. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų valdytojui ar savininkui, numatoma pareiga kiekvieną kartą išduodant įgaliojimus įvertinti būsimų sprendimų poveikį nacionaliniam saugumui ir išduoti tik tokius įgaliojimus, kad tiek įgaliojėji asmenys, tiek ir jų priimti sprendimai atitiktų nacionalinio saugumo interesus.

Įstatymo 9 straipsnis (Trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 9 straipsnyje siūloma reglamentuoti investuotojų, siekiančių įsigyti Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priede nurodytų akcinių bendrovių akcijų, patikrą dėl jų atitikties nacionalinio saugumo interesams. Į šiame priede esantį trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą siūloma įtraukti akcines bendroves, kurios numatytos galiojančio Įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje ir kuriose valstybė arba neturi kontrolinio akcijų paketo, arba neturi akcijų iš vis.

Atitinkamai trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių atžvilgiu siūloma nustatyti, kad 1/3 ar daugiau balsų šių akcinių bendrovių akcininkų susirinkimuose suteikiančių akcijų (ar teisę jais naudotis) gali įsigyti tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, kurio atžvilgiu turi būti atlikta patikra.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatytas analogiškas reikalavimas kaip ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 9 straipsnio 6 dalyje.

Įstatymo 10 straipsnis (Bendrosios nuostatos dėl investuotojų)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnyje siūloma išdėstyti bendras nuostatos dėl visų investuotojų, kaip jie suprantami pagal Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 straipsnį. Taip pat siūloma įtvirtinti bendrą draudimą, pagal kurį investuotoju negali būti joks asmuo, kuris kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje pateikiama nuoroda į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnį, kuriame pateikiami Investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijai, taip pat nurodoma, kad investuotojų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams vykdoma vadovaujantis Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje siūloma numatyti, kad Įstatymo projekto nuostatos nebūtų taikomos, jei kitas įstatymas numatytų su konkrečia trečiąja valstybe siejamam konkrečiam subjektui ar visiems subjektams apribojimus ar draudimus investuoti Lietuvos Respublikos teritorijoje. Tokiems apribojimams nustatyti iš esmės galėtų būti trys pagrindai – siekis apsaugoti visuomenės saugumą, jei konkreti trečioji valstybė savo veiksmais jam kelia pavojų (imantis sankcijų prieš trečiąją valstybę); siekis apsaugoti viešąją tvarką, jei konkretus subjektas pasinaudodamas savo investicijoms (ar trečioji valstybė, pasinaudodama tokiu subjektu) gali siekti ją sutrikdyti; ir atsakomieji veiksmai trečiosios valstybės, kuri apribojo Lietuvos subjektų investicijas savo teritorijoje, atžvilgiu. Bet kuriuo atveju išsamūs tokių apribojimų taikymo pagrindai, subjektai, ypatumai ir kiti aspektai turėtų būti nustatyti kitame įstatyme.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje siūloma numatyti, kad tam tikri subjektai laikomi nekeliančiais pavojaus nacionaliniam saugumui, todėl jie gali be apribojimų ir neatliekant išankstinės ar vėlesnės patikros būti investuotoju, kaip jis suprantamas pagal šio Įstatymo 2 straipsnio 2 dalį. Šiems subjektams priskiriamos įvairios juridinių asmenų, kuriuos Lietuvos valstybė kontroliuoja ir kuriuose ji teisiškai ar faktiškai turi sprendžiamąją galią, grupės.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje siūloma, siekiant išvengti diskriminacijos ir nepagrįstų apribojimų, analogiškai numatyti, kurie Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojai laikomi nekeliančiais grėsmės nacionaliniam saugumui ir kurių atžvilgiu dėl šios priežasties nėra atliekama patikra. Pagal šią nuostatą tokiais investuotojais siūlytina laikyti:

1) ES valstybės nares, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, ELPA ir EBPO priklausančias valstybes;

2) šių valstybių centrinės, regioninės ar vietinės valdžios institucijų kontroliuojamus juridinius asmenis (kai joms priklauso daugiau kaip 1/2 balsų suteikiančių akcijų ar kitų kapitalo dalių);

3) visuotinai pripažintas tarptautines finansų organizacijas, kurių narė yra Lietuvos Respublika: Pasaulio banko grupės organizacijos, Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, Europos Tarybos vystymo bankas, Europos investicijų bankas, Šiaurės investicijų bankas ir Tarptautinis valiutos fondas;

4) kitas tarptautines finansines institucijas ar organizacijas, kurių tikslai, investavimo politika ir veikla pripažįstama kaip nekelianti grėsmės nacionaliniam saugumui. Pavyzdžiui, tokia institucija galėtų būti Azijos infrastruktūros investicijų bankas, kurio steigime dalyvauja 14 iš 28 ES valstybių ir 21 iš 34 EBPO narių.

Taip pat Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 6 dalyje siūloma numatyti atvejus, kuomet investuotojas yra laikomas atitinkančiu nacionalinio saugumo interesus ir jo patikra nėra atliekama. Šioje dalyje nurodytos sąlygos, kada investuotojo patikra nebūtų atliekama, yra investuotojo ilgalaikis veiklos vykdymas, patirtis ir įsteigimas Europos Sąjungai, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, ELPA ar EBPO priklausančioje valstybėje. Šia nuostata taip pat siekiama atsižvelgti ir į artėjančią Lietuvos narystę EBPO. Kita vertus, nors nurodytosios valstybės šiuo metu nekelia pavojaus nacionaliniam saugumui, siekiant išvengti kokių nors ateityje galinčių kilti grėsmių, jei pasikeistų vienos ar kitos valstybės politika Lietuvos ar tarptautinio saugumo atžvilgiu, siūloma numatyti sąlygą, kad investuotojas neatitiktų šio kriterijaus, jei valstybė, kurioje jis įsteigtas ar kuri jį

kontroliuoja, arba trečioji valstybė, su kuria toks investuotojas siejamas, veikia taip, kad iškiltų išorės rizikos veiksnių, pavojų ir grėsmių nacionalinio saugumo interesams.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje siūloma numatyti, kad kai investuotojas yra juridinis asmuo ar kita organizacija, laikoma, kad jis atitinka nacionalinio saugumo interesus, jeigu juos atitinka jis pats ir jį kontroliuojantys asmenys. Plačiau „kontroliuojamo asmens“ sąvoka paaiškinta Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 straipsnio paaiškinimuose.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnio 8 dalyje siūloma nustatyti, kad investuotojo sandoriai, prieštaraujantys nacionalinio saugumo interesams, yra neteisėti ir negalioja nuo jų sudarymo momento (*ab initio*), išskyrus sandorius, nurodytus šio įstatymo 13 straipsnyje, kuriems yra taikomos šio įstatymo 13 straipsnyje numatytos pasekmės.

Įstatymo 11 straipsnis (Investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijai)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnyje siūloma konsoliduoti investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijus, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 4 - 6 dalyse numatant atvejus, kuomet investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama. Atitinkamai atsižvelgiant į tai, kad galiojančiame įstatyme nurodyti europinės ir transatlantinės integracijos kriterijai yra pernelyg vertinamojo pobūdžio, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnyje siūloma nustatyti kiek siauresnius investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijus. Šie kriterijai iš esmės atitinka numatytus galiojančio Įstatymo 7 straipsnio 10 dalies 2-6 punktuose, atlikus tam tikrus patikslinimus. Kartu komentuojamo straipsnio 1-3 punktuose patikslintas periodas, į kurį atsižvelgiant investuotojas vertinamas pagal šiuos kriterijus.

Siūlomas 6 punktas yra būtina papildoma bendro pobūdžio sąlyga („yra kitų pagrįstų duomenų dėl investuotojo neatitikimo nacionalinio saugumo interesams“), kadangi praktikoje be išvardintų aplinkybių gali būti ir kitų, kurios leistų pagrįstai nuspręsti, kad investuotojas kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

Komentuojamo straipsnio 7 punkte pateikiama nuoroda į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 3 dalį (žr. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 3 dalies komentarą).

Įstatymo 12 straipsnis (Investuotojų atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procesas ir sprendimų dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimo, pertvarkymo, likvidavimo ar atskyrimo, ar turto, kuris nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės plane priskiriamas kritinei infrastruktūrai, priėmimo procesas)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnis parengtas atsižvelgiant į galiojančio Įstatymo 7 straipsnio nuostatas, tačiau turi nemažai skirtumų, visų pirma dėl to, kad galiojantis Įstatymas numatė tik išankstinę privalomą patikrą, o Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame įstatyme yra siūloma numatyti galimybę atlikti tiek išankstinę, tiek vėlesnę patikrą. Be to, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme numatyta procedūrą siekiama reglamentuoti taip, kad investuotojams kiltų kuo mažiau suvaržymų ir administracinės naštos. Atsižvelgiant į tai, apibendrintai galima nurodyti, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnyje siūloma:

1) numatyti, kad patikra turi būti atlikta arba gali būti atlikta bet kurio investuotojo, kaip jis suprantamas pagal Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 straipsnio 2 dalį, atžvilgiu, kai tai numato atskiros Įstatymo projekto nuostatos;

2) investuotojo turimi balsai skaičiuojami kartu su sutartinai veikiančių asmenų turimais balsais, šiam balsų skaičiavimui taikoma plačiausiai sutartinai veikiančius asmenis apibrėžianti, išsami ir ES teisės aktų pagrindu Vertybinių popierių įstatyme nustatyta asmens turimų balsų skaičiavimo tvarka. Šio Įstatymo 2 straipsnio 48 dalyje sutartinai veikiančys asmenys apibrėžti kaip

„fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie bendradarbiauja su oficialaus siūlymo teikėju ar bendrove, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, remdamiesi aiškiai sudarytu ar numanomu žodiniu arba rašytiniu susitarimu, kuriuo siekiama įgyti kontrolę, suteikiančią 1/3 ar daugiau balsų bendrovės, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sužlugdyti sėkmingą oficialaus siūlymo rezultatą. Kito asmens kontroliuojami asmenys, sutartinai veikiantys su tuo kitu asmeniu, taip pat laikomi sutartinai veikiančiais vienas su kitu. Laikoma, kad šio įstatymo 24 straipsnyje nustatytais atvejais asmenys veikia sutartinai.“ Atitinkamai Vertybinių popierių įstatymo 24 straipsnyje, be kita ko, nustatyta, kad asmens turimais balsais yra laikoma teisė balsuoti, kurią:

- a) suteikia asmeniui nuosavybės teise priklausančios akcijos (išskyrus atvejį, kai akcijos įkeistos ir įkeitimo sutartyje numatytas balsavimo teisės perdavimas įkaito turėtojui);
- b) turi kitas asmuo, su kuriuo jis sudarė balsavimo sutartį dėl ilgalaikės bendrovės valdymo politikos įgyvendinimo;
- c) turi kitas asmuo, su kuriuo jis sudarė laikiną balsavimo teisių perleidimo sutartį;
- d) suteikia jam įkeistos arba kaip finansinis užstatas perduotos akcijos, jeigu įkaito turėtojas gali naudotis akcijoms suteiktomis balsavimo teisėmis;
- e) suteikia akcijos, kuriomis jis, kaip užufruktorius, turi teisę naudotis visą savo gyvenimą ar apibrėžtą laiką, kuris negali būti ilgesnis už asmens gyvenimo trukmę;
- f) pagal šios dalies 1–5 punktus turi asmens kontroliuojama įmonė;
- g) suteikia jam patikėjimo teise perduotos arba kitaip deponuotos akcijos, jeigu jis, kai nėra kitokių nurodymų, gali naudotis balsavimo teisėmis savo nuožiūra;
- h) suteikia akcijos, kurios yra įgytos jo naudai, tačiau kito asmens vardu;
- i) asmuo gali naudoti savo nuožiūra pagal įgaliojimą arba kitais atstovavimo pagrindais;
- j) suteikia asmens sutuoktinio turimos akcijos, išskyrus atvejį, kai pagal vedybų sutartį vertybiniai popieriai laikomi kiekvieno sutuoktinio asmenine nuosavybe.

Balsavimo teisės apskaičiuojamos atsižvelgiant į visas tos pačios klasės akcijas, kurioms suteikta balsavimo teisė, net jeigu naudojimasis šiomis teisėmis yra sustabdytas.

3) Apie patikros dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pradėjimą tą pačią Komisija tą pačią dieną informuoja pareiškėją, Vyriausybę ir investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams inicijavusį subjektą. (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 6 dalis). Šis informavimas reikalingas dėl kelių priežasčių: pirma, informuojant apie vykdomas procedūras siekiama užtikrinti investuotojo interesų apsaugą ir teisėtus lūkesčius; antra, dėl to, kad Vyriausybėje būtų žinoma kada galima tikėtis iš Komisijos gauti išvadą; trečia, jei investuotojas Komisijai pateiktų ne visus reikalingus duomenis, neišsamius duomenis arba klaidingus duomenis, Komisija turėtų teisę paprašyti papildyti, patikslinti ar paaiškinti pateiktą informaciją arba, atsižvelgiant į tokių duomenų reikšmę, tai laikyti kaip pagrindą neigiamai išvadai (šis paaiškinimas nėra įtvirtintas atskira Įstatymo projekto nuostata); ketvirta, kad subjektas kreipęsis dėl investuotojo patikros žinotų, ar ši procedūra buvo pradėta.

4) Komisija išvadą priima ne vėliau kaip per 20 dienų nuo patikros pradėjimo dienos ir apie tai informuoja investuotoją. (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 10 dalis). Dėl didelės apimties institucijų pateiktų išvadų, arba jeigu prieš tai terminas buvo pratęstas institucijų išvadoms pateikti, terminas skirtas priimti Komisijos išvadai, gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgesniam kaip 5 dienų laikotarpiui apie tai informuojant pareiškėją bei investuotojo patikrą inicijavusį subjektą. Atkreiptinas dėmesys, kad jeigu per šioje dalyje nurodytus terminus Komisija išvados nepriima, laikoma, kad Komisija priėmė teigiamą išvadą (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 11 dalis). Galiojantis Įstatymas nustato 30 dienų terminą priimti Komisijos išvadai. Visgi siekiant paspartinti patikros procesą, o taip pat siekiant suderinti Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo nuostatas su Visuomenės informavimo įstatymo 22 straipsnio 10 dalies nuostatomis, siūlomas 20 dienų terminas Komisijos išvadai priimti (nurodytais atvejais pratęsus šį terminą, išvadą būtų priimama per 25 dienas nuo patikros pradėjimo dienos) yra proporcingas patikros procese dalyvaujančių subjektų atžvilgiu.

5) remiantis Komisijos išvada ir rekomendacijomis, galutinį teisiškai ir faktiškai pagrįstą sprendimą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams per 14 dienų priima

Vyriausybė. Neigiamas Vyriausybės sprendimas reiškia, kad investuotojo sandoriai ar veiksmai prieštarauja nacionalinio saugumo interesams, dėl ko kyla pasekmės, numatytos Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje. Investuotojas gali investuoti tik pašalinęs Vyriausybės sprendime nurodytas nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančias priežastis, nes, pavyzdžiui, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnio 2 ir 3 punktuose nurodytos grėsmę keliančios priežastys laikytinos nepašalinčiomis.

Pažymėtina, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnyje siūloma įtvirtinti galimybę patikrą atlikti ir tuomet, kai dėl patikros kreipiasi ne vien investuotojas, bet vienas iš šių subjektų: Vyriausybė, ministras, už nacionalinio saugumo interesų apsaugą atsakinga valstybės institucija, taip pat valstybės arba savivaldybės institucija, kuri yra valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės akcijų valdytoja (kuriai šios akcijos perduotos valdyti patikėjimo teise) arba kuri įgyvendina valstybės ar savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas, arba savivaldybė, kurios teritorijoje esančioje apsaugos zonoje investuotojas siekia vykdyti veiklą ar įsigyti turtą (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 5 dalis).

Pabrėžtina, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje investuotojo patikra būtų atliekama tik tais atvejais, kai dėl tam tikro investuotojo kreiptųsi nurodyti subjektai ir tik tada, jei būtų pagrįstų duomenų, iš kurių galima spręsti, kad investuotojas kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams. Tokiu atveju investuotojas būtų įpareigotas per 10 dienų nuo pranešimo apie ketinamą pradėti patikros pradėjimą gavimo dienos pateikti Komisijai dokumentus ir informaciją, nurodytus Komisijos darbo tvarkos apraše. Visgi, išskyrus nurodytus atvejus, kiekvienam investuotojui, kuris ketina investuoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiame ūkio sektoriuje ar apsaugos zonos teritorijoje, kai nėra investuojama į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę, įrenginius ar turtą, patikros procedūra nėra taikoma tol, kol į Komisiją nesikreipia Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje nurodyti subjektai.

Įstatymo 13 straipsnis (Sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra)

Įstatymo projekto 13 straipsnio 1 dalimi siūloma įtvirtinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, asmenų, valdančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą ar turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plane teisę kreiptis į Komisiją tais atvejais, jei kyla pagrįstų abejonių dėl sudaromų sandorių galimos realios ir pagrįstos grėsmės nacionalinio saugumo interesams. Analogišką teisę kreiptis į Komisiją, siekiant įvertinti minėtų sandorių keltiną grėsmę nacionalinio saugumo interesams, siūloma suteikti nacionalinį saugumą užtikrinančioms institucijoms, kaip jos apibrėžtos Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme. Minėta sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra siekiama užkirsti kelią prieštaraujančių nacionalinio saugumo interesams sandorių sudarymui dar iki jų sudarymo, taip pat tam tikrus sandorius patikrinti po jų sudarymo.

Įstatymo 14 straipsnis (Balsavimo ir kitų akcininko teisių ribojimai)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 14 straipsnyje siūloma įtvirtinti taisyklę, kuri yra įtvirtinta ES teisės aktuose ir taikoma reguliuojamose vertybinių popierių rinkose tais atvejais, kai investuotojas įsigyja akcijas nesilaikydamas tam tikrų nustatytų reikalavimų. Analogiška taisyklė taip pat įtvirtinta Vertybinių popierių įstatymo 31 straipsnio 6 dalyje, kuri numato, kad savarankiškai veikiantis asmuo ar sutartinai veikiantys asmenys, peržengę šio straipsnio 1 dalyje nurodytą balsų ribą (1/3), netenka visų balsų bendrovės, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimo teisė vėl įgyjama tą dieną, kai 1) priežiūros institucija patvirtina privalomo oficialaus siūlymo cirkuliarą arba 2) perleidžiamos akcijos, viršijančios 1/3 balsų ribą, ir šio straipsnio 3 dalyje nurodytu būdu ir nurodytiems subjektams pateikiama informacija apie šią ribą viršijančių akcijų perleidimo faktą ar kai dėl kitų priežasčių turimas balsų kiekis sumažėja ir neviršija 1/3 balsų ribos.

Atitinkamai siūloma suformuluoti ir 14 straipsnio nuostatas numatant, kad jeigu investuotojas įsigijo akcijas pažeisdamas šio įstatymo reikalavimus arba dėl investuotojo priimtas sprendimas, kad jis neatitinka nacionalinio saugumo interesų, jis neturi teisės dalyvauti ir balsuoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios akcijas jis įsigijo, visuotiniame akcininkų susirinkime ir negali naudotis kitomis akcininko neturtinėmis teisėmis, kurias jam suteiktų pažeidžiant šį Įstatymą įsigytų akcijų dalis.

Balsavimo teisė ir kitos neturtinės teisės gali būti vėl įgyjamos tą dieną, kai Vyriausybė priima sprendimą, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus ir išnyksta aplinkybės, kurių pagrindu investuotojas buvo pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų. Tai, kad išnyko šioje dalyje nurodytos aplinkybės, turi įrodyti investuotojas, kaip ir patikros atveju pagal nustatytas procedūras dėl pasikeitusių aplinkybių pakartotinai kreipdamasis į Komisiją, kad dėl jo atitikties nacionalinio saugumo interesams būtų atlikta patikra.

Įstatymo 15 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymas, privalomi reikalavimai ir jų laikymosi kontrolė)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 15 straipsnyje, kuris yra naujas palyginti su galiojančiu Įstatymu, siūloma nustatyti reglamentavimą, kuris leistų valstybei nustatyti bendrus reikalavimus, reikalingus užkirsti kelią nacionaliniam saugumui kylančioms grėsmėms, susijusioms su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdomu turtu.

Siekiant aukščiau nurodyto tikslo Įstatymo 15 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse siūloma nustatyti reikalavimą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms parengti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planus. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planai turėtų būti parengti pagal Vyriausybės patvirtintus reikalavimus ir standartus. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planuose nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės turėtų nurodyti (i) turtą, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos vykdymui, ir (ii) nurodyti fizinio, kibernetinio, personalo saugumo, informacinio slaptumo ir kitas priemones, skirtas užtikrinti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės veikla, kuri yra svarbi nacionaliniam saugumui užtikrinti, būtų organizuojama ir vykdoma saugiai ir sklandžiai. Šie nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planai neturėtų būti viešinami siekiant viešai neatskleisti nacionaliniam saugumui jautrių klausimų.

Aptariamam įstatymo pakeitimui numatoma, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, parengusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planą, turėtų jį pateikti Vyriausybei. Kilus pagrįstai ir realiai grėsmei, jog gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai, Vyriausybė arba Vyriausybės įgalioti asmenys arba Komisija turėtų teisę tikrinti, kaip nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės laikosi šių planų. Nustačius, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi veikla organizuojama ir vykdoma tokiu būdu, kad kyla grėsmė nacionalinio saugumo interesams, Vyriausybė, Komisijos teikimu, galėtų įpareigoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės valdymo organus parengti naują nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą, pakoreguoti esamą ir (arba) tinkamai vykdyti naują, esamą ar pakoreguotą saugumo planą.

Siekiant aukščiau nurodytų tikslų, siūloma Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 4 ir 5 dalimis nustatyti turto, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos vykdymui, valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką – numatyti, kad turtas, kuris nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plane priskiriamas kritinei infrastruktūrai, gali būti perleistas, perduotas nuomos, panaudos ar patikėjimo teise tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį. Taip pat tik tokio investuotojo, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, reikalavimų užtikrinimui gali būti įkeistas toks turtas ar nustatyta hipoteka tokiam turtui, kuris nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane. Toks reglamentavimas leistų valstybei kontroliuoti, kad investuotojas, neatitinkantis nacionalinio saugumo interesų, neįgautų minėtų teisių į nacionalinio saugumo interesų prasme reikšmingą turtą.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 7 dalyje siūloma nustatyti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo organų nariai neturi teisės priimti sprendimų dėl turto, kuris yra nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, sunaikinimo ir sunaikinti minėto turto nesant Vyriausybės pritarimo. Toks reglamentavimas leidžia valstybei kontroliuoti, kad be Vyriausybės pritarimo nebūtų sunaikintas turtas, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui. Tuo pačiu siekiant, kad minėto turto sunaikinimo sąvoka nebūtų nepagrįstai interpretuojama plačiai ir kad nebūtų apsunkinta nacionaliniam saugumui svarbių įmonių veikla, o Vyriausybė nebūtų apkraunama formaliais prašymais, kurie iš esmės neturi įtakos nacionaliniam saugumui, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 7 dalyje siūloma nustatyta, kad turto, kuris nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, rekonstravimas, remontas, tvarkomieji darbai, atnaujinimas (modernizavimas) nėra laikomi šio turto sunaikinimu.

Įstatymo 16 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių likvidavimas, bankroto procesas ir turto realizavimas)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje siūloma įvesti naują reikalavimą, pagal kurį nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, gali būti likviduojama tik po to kai Lietuvos valstybė, atstovaujama Vyriausybės atsisako pirmumo teise įsigyti tokią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą. Šia nuostata siekiama užtikrinti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės veikla būtų vykdoma arba nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir įmonės turtas būtų eksploatuojami nenutrūkstamai net ir tuo atveju, jei būtų sprendžiama dėl šią veiklą vykdančios įmonės pabaigos.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatytą procedūrą būtų galima panagrinėti analizuojant konkretų pavyzdį, pavyzdžiui, kai prieš likviduojant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę siūloma įsigyti šiai įmonei priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą. Tokiu atveju veiksmų seka būtų išdėstyta taip: 1) pagal Vyriausybės tvarką atitinkamas subjektas pirmiausia valstybei (Vyriausybei) pateikia pasiūlymą įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 3 dalis). Vyriausybė per 5 dienas persiunčia šį pasiūlymą ir reikalingus dokumentus Komisijai, kartu kreipdamasi į Komisiją dėl pasiūlymo įvertinimo (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 4 dalis); gavusi pasiūlymą Komisija vertina, ar atitinkamų įrenginių ir turto neperėmimas valstybės arba kitos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės nuosavybėn, arba nutrūkęs eksploatavimas nekelia grėsmės nacionalinio saugumo interesams. Atitinkamai Komisija, įvertinusi pasiūlymą, Vyriausybei ne vėliau kaip per 15 dienų nuo kreipimosi ir pasiūlymo iš Vyriausybės gavimo pateikia išvadą (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 5 dalis); papildomai įvertinusi pasiūlymą dėl komentuojamo straipsnio 5 dalyje nurodytų aspektų ir Komisijos išvadą, sprendimą dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių įsigijimo Vyriausybė priima ne vėliau kaip per 10 dienų nuo išvados iš Komisijos gavimo dienos. Siekiant nustatyti įsigijamo turto vertę, šioje dalyje nurodytas terminas Vyriausybės sprendimu gali būti pratęstas dar 5 dienas (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 6 dalis).

Prieš likviduojant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę, pasiūlymas įsigyti šią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų arba nekilnojamąjį turtą, iš esmės būtų įgyvendinamas pagal tokią pačią veiksmų seką, kaip ir aukščiau aprašytame pavyzdyje, kai valstybei pirmumo teise siūlomi įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas.

Bankroto proceso metu Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių nekilnojamas turtas ir (arba) joms priklausančys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas iš esmės būtų realizuojami pagal tokią pačią procedūrą, kaip nurodyta prieš tai. Vienintelis skirtumas,

kad bankroto proceso metu nėra realizuojama įmonė pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį ar šios įmonės akcijos.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 7 dalyje siūloma nustatyti, kad komentuojamo straipsnio 1 ir 2 dalyje nustatytais atvejais, pirmumo teisės įgyvendinimo, pasiūlymo ir kartu pateiktinų dokumentų pateikimo, pasiūlyme įsigyti siūlomo turto vertės nustatymo atlikimo arba neatlikimo atvejų ir pagrindų, įsigijimo ir atsisakymo įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės nekilnojamąjį turtą arba jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, tvarką nustato Vyriausybė.

Įstatymo 17 straipsnis (Asmenų, pretenduojančių užimti ar užimančių pareigas atitikties reikalavimai)

1) į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 1 dalį siūloma perkelti galiojančio Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies nuostatas, susijusias su pavedimu Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai nustatyti asmenų, dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ar su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, atitikties reikalavimus, taip pat šių reikalavimų įgyvendinimo procedūrą. Atsižvelgiant į tai, kad galiojančiame įstatyme pateiktos formuluotės kelia tam tikrų klausimų, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnyje siūloma Vyriausybei pavesti patvirtinti asmenų, dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ir (arba) su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, taip pat asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie šioje dalyje nurodytų įmonių, įrenginių ir turto, užimamų pareigų sąrašą (toliau – Pareigų sąrašas), kuriame į nurodytas pareigas skiriami ar paskirti asmenys, turi atitikti Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus. Į Pareigybių sąrašą turėtų būti įtrauktos tik tokios pareigybės, kurias einantys asmenys dėl savo priimamų sprendimų ar atliekamų veiksmų galėtų kelti realią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, todėl sąrašas turėtų būti sudaromas vadovaujantis proporcingumo ir subsidiarumo principais.

2) į 17 straipsnio 2–8 dalis iš esmės siūloma perkelti galiojančio Įstatymo 6 straipsnio 5–11 ir 13 dalių nuostatas, skirtas asmenų, skiriamų į vadovaujančio asmens pareigas, ir jau vadovaujančių asmenų atitikties reikalavimams, kai kurias iš jų teisiškai suredaguojant pagal kituose įstatymuose vartojamas formuluotes. Taip pat galiojančiame Įstatyme išvardytas aplinkybės, dėl kurių asmuo negali eiti vadovaujančių pareigų, siūloma papildyti aplinkybe, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 11 punktu: „kai nustatomos kitos aplinkybės, dėl kurių asmuo kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams ir negali eiti vadovaujančio asmens pareigų <...>“. Be to, šio straipsnio 5 dalyje siūlome atsisakyti galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje numatytos nuostatos, kad „prašymo pateikti informaciją apie vadovaujantį asmenį formą tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija“, nes turėti tokią vieningą formą nėra tikslinga.

Palyginti su galiojančiu Įstatymu, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 8 dalis yra nauja ir joje siūloma numatyti, kad šio straipsnio nuostatos *mutatis mutandis* taikomos paslaugas teikiantiems ar darbus atliekantiems asmenims, kuriems suteikiama teisė be palydos patekti prie nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčių įrenginių ir turto ar priimti sprendimus dėl jų: praktikoje pasitaiko atvejų, kai viešųjų pirkimų ar kitu būdu sudaromos sutartys su rangovais, įrenginių remonto ar aptarnavimo paslaugas teikiančiais juridiniais asmenimis, todėl jie turėtų užtikrinti lygiavertę tokių savo darbuotojų atitiktį nustatytiems reikalavimams.

Įstatymo 18 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto sauga)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnyje siūloma konsoliduoti galiojančio Įstatymo nuostatas, skirtas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių fizinei ir veiklos apsaugai bei informacinei saugai (galiojančio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalis, 9 straipsnis).

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatas, analogiškas galiojančio Įstatymo 9 straipsnio 1 daliai.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatas, analogiškas galiojančio Įstatymo 9 straipsnio 3 daliai.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatas, iš esmės analogiškas galiojančio Įstatymo 9 straipsnio 2 daliai.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnio 4 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatas, pagal kurias pavedama Vyriausybei patvirtinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių, kurių fizinę apsaugą vykdo vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos, sąrašą, o už nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurios neįtrauktos į minėtąjį sąrašą, fizinės apsaugos organizavimą atsakingais paskirti šių įmonių vadovus.

Įstatymo 19 straipsnis (Komisija)

Rengiant Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamą Įstatymą buvo pasiūlyta atskirame straipsnyje reglamentuoti klausimus, susijusius su Komisija. Todėl Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnyje ir siūloma konsoliduoti visas pagrindines nuostatas, susijusias su šios Komisijos veikla, t. y. perkelti galiojančio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalį ir pakartoti kitose Įstatymo projekto nuostatose išdėstytus bei papildomus Komisijos įgaliojimus.

Kaip ir galiojančiame Įstatyme, siūloma, kad Komisiją sudarytų ir jos darbo tvarkos aprašą patvirtintų Vyriausybė, tačiau taip pat siūloma numatyti galimybę pavesti Ministrui Pirmininkui patvirtinti Komisijos personalinę sudėtį. Šiuo metu Komisijos sudėtis patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1540 „Dėl Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos sudarymo ir šios komisijos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Komisijos sudėtį sudaro Vyriausybės kancleris (komisijos pirmininkas), Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento, Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros, Lietuvos banko, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos ir Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atstovai, taip pat energetikos, finansų, kultūros, krašto apsaugos, susisiekimo, ūkio, užsienio reikalų ir vidaus reikalų viceministrai).

Palyginti su galiojančiu Įstatymu Komisijai siūloma suteikti žymiai daugiau funkcijų, pavyzdžiui, siūloma, kad Komisija svarstytų ir teiktų nuomonę, ar transliuotojai ir (ar) retransliuotojai, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjai, pareiškėjai, norintys gauti transliavimo ir (ar) retransliuojamo turinio licenciją, asmenys, ketinantys įsigyti transliavimo ar retransliuojamo turinio licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą), ir (ar) su jais susiję asmenys atitinka Visuomenės informavimo įstatymo 22 straipsnio 5 dalies 4 ir 5 punktuose, 31 straipsnio 11 dalies 4 ir 5 punktuose, 33 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytas aplinkybes.

Taip pat siūloma, kad Komisija, be kitų numatytų funkcijų, daugiau dėmesio skirtų svarstydamai įvairius pasiūlymus, susijusius su nacionalinio saugumo užtikrinimu, ir teiktų savo išvadas, nuomonę ar rekomendacijas sprendimus priimančioms institucijoms.

Įstatymo 20 straipsnis (Sprendimų, priimtų taikant šį įstatymą, teisminė kontrolė)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 20 straipsnyje siūloma įtvirtinti nuostatas, užtikrinančias investuotojo ar kito asmens teisę kreiptis į teismą siekiant apginti pažeistas teises, t. y. ginčijant jo atžvilgiu priimtą neigiamą sprendimą. Šios garantijos turi būti įtvirtintos atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir kitų įstatymų reikalavimus, taip pat teisę kreiptis į teismą yra viena iš būtinųjų sąlygų, norint pateisinti apribojimus laisvam kapitalo judėjimui pagal ES teisę.

Įstatymo 1 priedas

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 1 priede siūloma išvardinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčios valstybės ir savivaldybės įmonės, kurios galiojančiame

Įstatyme nurodytos kaip strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios įmonės (Įstatymo 3 straipsnio 3 dalis) taip pat :

a) įmonė, išskyrus projekto įgyvendinimo bendrovę, numatytą Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme, vykdanči branduolinės energetikos objekto (objektų), išskyrus Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklą, statybą, eksploatavimą, eksploatavimo nutraukimą bei uždaryto radioaktyviųjų atliekų atliekyno (atliekynų) priežiūrą;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

Įmonė vykdo branduolinės energetikos objekto – Ignalinos atominės elektrinės – eksploatavimo nutraukimą, branduolinių ir radioaktyviųjų medžiagų bei atliekų tvarkymą, saugojimą ir laidojimą. Pagrindinis įmonės tikslas – saugiai, laiku ir efektyviai naudojant išteklius nutraukti atominės elektrinės su RBMK tipo reaktoriais veiklą.

b) įmonė, patikėjimo teise valdanti Klaipėdos valstybinį jūrų uostą (uosto žemę, akvatoriją, krantines, hidrotechninius įrenginius, navigacijos kelius, kanalus bei kitus infrastruktūros objektus);

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Susisiekimo ministerija.

Įmonė valdo Klaipėdos uostą (Klaipėdos uosto žemę, akvatoriją, krantines, hidrotechninius įrenginius, navigacijos kelius, kanalus bei kitus infrastruktūros objektus), kuris yra vienintelis Lietuvos jūrų uostas ir vienintelis neužšalantis uostas rytinėje Baltijos jūros pakrantėje, užtikrina paslaugų nepertraukiamumą ir saugų tiekimą. Krizės atveju Klaipėdos uostas būtų ypatingos svarbos objektas suteikiant priimančios šalies paramą atvykstančioms sąjungininkų pajėgoms.

c) įmonė, centriniu lygmeniu kaupianti, tvarkanti naftos produktus ir atsargas Lietuvos Respublikoje - valstybės įmonė Lietuvos naftos produktų agentūra;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Energetikos ministerija.

Valstybės įmonė Lietuvos naftos produktų agentūra - centrinė naftos produktus ir naftos atsargas kaupianti ir tvarkanti organizacija Lietuvos Respublikoje. Pagrindinis įmonės uždavinys – kaupti ir tvarkyti naftos produktų valstybės atsargas. Valstybės įmonė Lietuvos naftos produktų agentūra valstybės lėšomis kaupia ir tvarko specialiąsias naftos produktų atsargas, kurių įmonė turi kaupti tiek, kad jų pakaktų ne mažiau kaip 30 dienų, skaičiuojant pagal vidutinį dienos vidaus suvartojimą per praėjusius kalendorinius metus. Likusią atsargų dalį kaupia įpareigosios įmonės.

d) įmonė, patikėjimo teise valdanti valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelius - valstybės įmonė „Oro navigacija“;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Susisiekimo ministerija.

Valstybės įmonė „Oro navigacija“ – tai vienintelė oro eismo paslaugų, ryšių, navigacijos ir stebėjimo paslaugų bei oro navigacijos informacijos paslaugų teikėja civilinės aviacijos reikmėms taikos metu Lietuvos Respublikos oro erdvėje. Taip pat įmonė organizuoja ir koordinuoja paieškos ir gelbėjimo darbus, įvykus ar gresiant orlaivio avarijai.

e) įmonė, patikėjimo teise valdanti valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelius - valstybės įmonė „Vidaus vandens kelių direkcija“;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Susisiekimo ministerija.

Vidaus vandens kelių eksploatacija, priežiūra, gelbėjimo darbai, laivų statyba ir jų remontas, hidrografiniai darbai, keleivinių laivų nuoma, krovinių gabenimas.

f) įmonė, patikėjimo teise valdanti Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostus - valstybės įmonė Lietuvos oro uostai;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Susisiekimo ministerija.

Valstybės įmonė Lietuvos oro uostų tinklą sudaro Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostai. Įmonės pagrindiniai tikslai - užtikrinti aviacijos saugumą ir efektyvų oro uostų infrastruktūros valdymą bei plėtrą.

g) įmonė tvarkanti pagrindinius Lietuvos Respublikos registrus (Juridinių asmenų registras, Nekilnojamojo turto registras ir kadastras ir kt.);

Galiojančio Įstatymo 3 straipsnio 3 dalis bei keičiamo įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 3 punktas informacinių technologijų sektorių įtvirtina kaip vieną iš svarbių nacionaliniam saugumui užtikrinti ūkio sektorių. Valstybės įmonės Registrų centro (toliau – Registrų centras) tvarkomi ypatingos svarbos ir svarbūs valstybės informaciniai ištekliai (nustatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 13 d. nutarimo Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“ 4.4 papunktyje), kurie sudaro valstybei svarbią informaciją, apdorojamą pagrindiniuose valstybės registruose (Juridinių asmenų registras, Nekilnojamojo turto registras ir kadastras, Adresų registras, Gyventojų registras) ir valstybės informacinėse sistemose (Piniginių lėšų apribojimų informacinė sistema, Juridinių asmenų dalyvių informacinė sistema, Antstolių informacinė sistema, Licencijų informacinė sistema, Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinė sistema) reikalauja naujų, saugiausių informacinių technologijų sprendimų užtikrinant valstybės informacinių išteklių nepertraukiamą veikimą bei saugą. Siūlomas reguliavimas užtikrintų didesnę Registrų centro tvarkomų visai valstybei svarbių informacinių išteklių ir informacinių technologijų infrastruktūros apsaugą.

h) įmonė, teikianti saugaus duomenų perdavimo tinklo paslaugas institucijoms, valdančioms valstybės informacinius išteklius - valstybės įmonė „Infostruktūra“;

Įmonę siūloma įtraukti Finansų ministerijos siūlymu, siekiant užtikrinti duomenų perdavimą tarp ypatingos svarbos informacinių sistemų ir pagrindinių registrų.

i) įmonė, aptarnaujanti civilinį susisiekimą kariniame Šiaulių aerodrome - savivaldybės įmonė Šiaulių oro uostas;

Ši įmonė priklauso nacionaliniam saugumui strategiškai svarbiame ūkio sektoriui, o savo veiklą vykdo karinio saugumo užtikrinimui strateginę reikšmę turinčiame kariniame Šiaulių aerodrome. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. 1355 „Dėl Šiaulių karinio aerodromo naudojimo civilinių orlaivių skrydžiams tvarkos aprašo patvirtinimo“ savivaldybės įmonei Šiaulių oro uostui buvo suteikta teisė organizuoti civilinių orlaivių skrydžius ir antžeminių paslaugų teikimą Šiaulių kariniame aerodrome. Šiaulių aerodrome yra įsikūrusi ir Lietuvos karinių oro pajėgų aviacijos bazė, kuri yra pagrindinė NATO oro policijos misiją Baltijos valstybėse vykdančioms NATO sąjungininkų kariniams vienetais skirta bazė. Karinis Šiaulių aerodromas yra svarbus ne tik NATO oro erdvės apsaugai, bet ir priimančios šalies paramai užtikrinti, taip pat sudaro sąlygas vykdyti karinius oro pervežimus ir pasirengti vykdyti Lietuvos kolektyvinę gynybą bei Lietuvos tarptautinius įsipareigojimus. Atsižvelgiant į tai, būtina užtikrinti, kad civilinių orlaivių skrydžių organizavimu ir antžeminių paslaugų teikimu nacionalinio saugumo interesams užtikrinti svarbiame kariniame aerodrome, karinio aerodromo infrastruktūros naudojimui užsiimanti įmonė būtų priskirta prie nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių valstybės ar savivaldybės įmonių.

j) viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paskirti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka;

Siekiant užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų, kaip bendrojo intereso paslaugų, teikimo visuotinumą, vartotojų teisių ir visuomenės sveikatos apsaugą, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme (10 straipsnis) ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme (6 straipsnis) numatyta, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas yra savarankiška savivaldybių funkcija. Todėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, būtina viešosioms paslaugoms užtikrinti, išskirtinai priklauso tik savivaldybėms arba jų kontroliuojamoms vandens tiekimo įmonėms. Šiuo metu Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo paslaugas teikiančių įmonių sąraše yra 64 įmonės: 1 savivaldybės įmonė, 1 valstybės įmonė, 1 akcinė bendrovė ir 61 uždaroji akcinė bendrovė (priklausančios/kontroliuojamos savivaldybės).

Įstatymo 2 priedas

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede siūlomos išvardyti strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui užtikrinti turinčias akcines bendroves ir uždarąsias akcines bendroves:

a) UAB „Epsso-G“;

Valstybei priklauso 100 % UAB „Epsso-G“ akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Energetikos ministerija.

UAB „Epsso-G“ veiklos tikslas yra Lietuvos Respublikos elektros ir dujų perdavimo sistemų operatorių (LITGRID AB ir AB „Amber Grid“) kontrolinių akcijų paketų valdymas. Energetikos ministerija netiesiogiai per UAB „Epsso-G“ kontroliuoja perdavimo veiklą energetikos sektoriuje, t. y. per elektros perdavimo sistemos operatorių LITGRID AB, kuris valdo elektros energijos srautus Lietuvoje ir palaiko stabilų visos elektros energetikos sistemos darbą, atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką, įgyvendina strateginius elektros energetikos projektus (tarptautinių jungčių „NordBalt“ (Lietuva–Švedija) ir „LitPol Link“ (Lietuva–Lenkija) projektus). Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 12 d. nutarimu Nr. 120 „Dėl valstybės turto investavimo ir bendrovių įstatinio kapitalo didinimo“ dujų perdavimo sistemos operatoriaus AB „Amber Grid“ akcijos taip pat buvo perduotos valdyti tuo tikslu įsteigtai bendrovei UAB „Epsso-G“.

UAB „Epsso-G“ nėra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

b) „Lietuvos energija“, UAB;

Valstybei priklauso 100 % „Lietuvos energija“, UAB akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Finansų ministerija.

„Lietuvos energija“, UAB (iki 2013 m. rugpjūčio 30 d. įmonė vadinosi UAB „Visagino atominė elektrinė“) yra „Lietuvos energijos“ įmonių grupės patronuojanti bendrovė. Valstybės valdomos „Lietuvos energijos“ įmonių grupės veikla apima elektros ir šilumos energijos gamybą, tiekimą, elektros energijos prekybą ir skirstymą, prekybą gamtinėmis dujomis ir jų tiekimą, taip pat elektros energetikos ūkio aptarnavimą ir plėtrą.

„Lietuvos energijos“ grupę sudaro: elektros ir šilumos gamybos, prekybos bendrovė „Lietuvos energijos gamyba“, AB „Energinės skirstymo operatorius“, AB „UAB LITGAS, UAB „VAE SPB“, UAB „Duomenų logistikos centras“, UAB „Technologijų ir inovacijų centras“.

„Lietuvos energija“, UAB veiklos tikslas yra „Lietuvos energijos“ įmonių grupės patronavimo funkcijų vykdymas, strateginę reikšmę turinčių projektų įgyvendinimas (Visagino atominės elektrinės projektas), Nacionalinėje energetikos strategijoje ir kituose teisės aktuose nustatytų su „Lietuvos energijos“ įmonių grupės veikla susijusių tikslų siekimas.

„Lietuvos energija“, UAB valdomos elektros ir šilumos gamybos bei elektros prekybos bendrovė „Lietuvos energijos gamyba“, AB elektros skirstomųjų tinklų operatorė AB LESTO, gamtinių dujų prekybos ir skirstymo bendrovė akcinė bendrovė „Lietuvos dujos“ yra strateginę reikšmę nacionalinio saugumo užtikrinimui turinčios bendrovės.

„Lietuvos energija“, UAB nėra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

c) „Lietuvos energijos gamyba“, AB;

„Lietuvos energijos gamyba“, AB (ankstesnis pavadinimas – akcinė bendrovė „Lietuvos energija“) pagrindinė akcininkė yra „Lietuvos energija“, UAB, kuri valdo 96,13% visų „Lietuvos energijos gamyba“, AB akcijų. Valstybei priklauso 100 % „Lietuvos energija“, UAB akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Finansų ministerija.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB veiklos tikslas yra efektyvi energijos gamyba ir tiekimas, prisidedant prie energetinio saugumo užtikrinimo. „Lietuvos energijos gamyba“, AB veiklos objektas yra vykdyti energijos gamybą ir tiekimą, taip pat vykdyti elektros energijos importo bei eksporto ir prekybos veiklą. Teisės aktuose taip pat įtvirtinamos pareigos bendrovei tiekimo saugumo, patikimumo bei rezervų užtikrinimo srityje.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB sudaro elektros gamybos bloko pagrindą, kurio pajėgumai užtikrina šalies energetinį saugumą. Bendrovei priklauso trys gamybos padaliniai: LEL, KHAE bei KHE.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

d) LITGRID AB;

LITGRID AB pagrindinė akcininkė yra UAB „Epso-G“, kuri valdo 97,5 % visų LITGRID AB akcijų. UAB „Epso-G“ 100 % akcijų patikėjimo teise valdo Energetikos ministerija.

LITGRID AB, Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos operatorius, palaiko stabilų šalies elektros energetikos sistemos darbą, valdo elektros energijos srautus ir sudaro sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje. LITGRID AB atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką. LITGRID AB įgyvendina strateginius elektros energetikos projektus: tarptautinių jungčių „NordBalt“ (Lietuva–Švedija) ir „LitPol Link“ (Lietuva–Lenkija).

Šalies ūkio infrastruktūroje elektros perdavimo tinklas yra vienas iš kritinių taškų – visiškas ar dalinis elektros sistemos sutrikimas gali destabilizuoti gamybos, transporto, valstybės valdymo, sveikatos, krašto apsaugos ir kitus strategiškai svarbius sektorius bei apriboti visų šalies gyventojų (vartotojų) galimybę gauti elektros energiją. LITGRID AB yra išduota išimtinė elektros perdavimo sistemos operatoriaus licencija veiklai Lietuvos Respublikoje, todėl LITGRID AB taip pat turi tiesioginius įsipareigojimus ir prieš kaimynines valstybes elektros energetikos srityje: palaiko elektros sistemos dažnį, balansą ir kitus elektros tiekimo stabilumo parametrus. Tokių įsipareigojimų nevykdymas ar netinkamas vykdymas potencialiai galėtų destabilizuoti Lietuvos, Estijos, Latvijos, Baltarusijos ir Rusijos elektros sistemos veiklą.

LITGRID AB yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

e) AB „Energos skirstymo operatorius“;

AB „Energos skirstymo operatorius“ įkurta sujungimo būdu reorganizavus elektros ir dujų skirstomųjų tinklų bendroves – AB LESTO ir akcinę bendrovę „Lietuvos dujos“. 2016 m. sausio 1 d. minėtosios akcinės bendrovės baigė savo veiklą kaip juridiniai asmenys, o AB „Energos skirstymo operatorius“ perėmė abiejų bendrovių turtą, teises ir pareigas, taip pat visą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą, ilgalaikius ir trumpalaikius finansinius ir kitus įsipareigojimus. AB „Energos skirstymo operatorius“ valdo 121,698 tūkst. km elektros linijų: 78,7 % jų sudaro elektros oro linijos, o 21,3 % – elektros kabeliai. Bendrovė taip pat eksploatuoja 8,4 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių.

AB „Energos skirstymo operatorius“ yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

f) nacionalinis investuotojas, numatytas Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme;

Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo 6 straipsnis numato, kad nacionalinis investuotojas turi būti valstybės kontroliuojamas juridinis asmuo, įsteigtas turint tikslą dalyvauti įgyvendinant naujos branduolinės (atominės) elektrinės projektą, įregistruotas ir veikiantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo pagrindu tiesiogiai arba per kontroliuojamą asmenį dalyvaujantis projekto įgyvendinimo bendrovės įstatiniame kapitale.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 485 „Dėl Lietuvos respublikos atominės elektrinės įstatymo pakeitimo įstatymo, kitų su naujos branduolinės (atominės) elektrinės projektu susijusių įstatymų ir koncesijos sutarties projektų pateikimo Lietuvos respublikos seimui“ „Lietuvos energija“, UAB buvo paskirta naujos branduolinės (atominės) elektrinės nacionaliniu investuotoju. Valstybei priklauso 100 % „Lietuvos energija“, UAB akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Finansų ministerija.

Tikslinga nacionalinį investuotoją Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui užtikrinti turinčių akcinių bendrovių ir uždarytųjų bendrovių sąrašė palikti atskira eilute, nes pasikeitus aplinkybėms nacionaliniu investuotoju gali būti paskirta ir kita bendrovė.

Ši bendrovė yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

g) AB „Amber Grid“;

AB „Amber Grid“ pagrindinė akcininkė yra UAB „Epso-G“, kuri valdo 96,58% visų bendrovės akcijų. Valstybei priklauso 100 % UAB „Epso-G“ akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Energetikos ministerija.

AB „Amber Grid“ buvo įkurta 2013 m. birželio 11 d. akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, kuriuo, įgyvendinant Europos Sąjungos trečiojo energetikos paketo ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus atskirti gamtinių dujų perdavimo veiklą, nuo akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ atskirtas gamtinių dujų perdavimo veiklą vykdančias perdavimo sistemos operatorius – AB „Amber Grid“.

AB „Amber Grid“ yra Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, atsakingas už gamtinių dujų perdavimą (transportavimą aukšto slėgio vamzdynais) sistemos naudotojams, gamtinių dujų infrastruktūros eksploatavimą, priežiūrą ir plėtojimą. Bendrovė įgyvendina Lietuvos dujų sistemos parengimą dujų tiekimui į rinką iš suskystintų gamtinių dujų terminalo. Bendrovė taip pat įgyvendina Lietuvos (ir Baltijos šalių) dujų sistemos integravimą į Europos dujų rinką (stiprinama jungtis su Latvija, rengiamasi tiesti Lietuvos-Lenkijos jungtį, per kurią Baltijos šalys būtų sujungtos su Europos dujų perdavimo sistema).

Ši bendrovė yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

h) Paskirtasis tiekėjas, numatytas Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme;

Šiuo metu paskirtasis tiekėjas, numatytas Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme, yra UAB LITGAS, kurios akcininkės yra „Lietuvos energija“, UAB, kuri valdo 66,67 % visų bendrovės akcijų, ir akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“, kuri valdo 33,33% visų bendrovės akcijų. Valstybei priklauso 100 % „Lietuvos energija“, UAB akcijų ir 72,32% akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ akcijų. Energetikos ministerija netiesiogiai kontroliuoja 24,10% UAB LITGAS, o Finansų ministerija - 66,67 %. Taigi, valstybė netiesiogiai kontroliuoja 90,77% UAB LITGAS akcijų. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priede siūloma vartoti „paskirtojo tiekėjo“ sąvoką, neįvardinant konkrečios įmonės pavadinimo, kadangi jei Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo pagrindu būtų paskirtas naujas tiekėjas, tuomet nereikėtų keisti minėtojo tiekėjo pavadinimo Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme.

Įgyvendinant suskystintų gamtinių dujų terminalo projektą 2012 m. pabaigoje buvo įkurta UAB LITGAS suskystintų gamtinių dujų terminalo prekybos ir tiekimo veiklai vykdyti. UAB LITGAS Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. vasario 10 d. įsakymu buvo paskirta paskirtuoju tiekėju. Remiantis Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymu, paskirtasis tiekėjas – strateginė įmonė.

UAB LITGAS veikla – suskystintų gamtinių dujų tiekimas per statomą suskystintų gamtinių dujų terminalą Klaipėdoje bei prekyba gamtinėmis dujomis. Įmonės veiklos vykdymui itin didelę reikšmę turi suskystintų gamtinių dujų terminalo ir su juo susijusios infrastruktūros prieinamumas ir saugumas.

Paskirtasis tiekėjas, numatytas Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme, nėra įtrauktas į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

i) UAB „Lietuvos dujų tiekimasis“;

Pagrindinė UAB „Lietuvos dujų tiekimasis“ veikla – gamtinių dujų pirkimas (importas) ir pardavimas klientams. UAB „Lietuvos dujų tiekimasis“ dujas tiekia energetikos, pramonės, smulkiojo komercinio sektoriaus įmonėms ir gyventojams – iš viso daugiau kaip 560 tūkst. klientų. UAB „Lietuvos dujų tiekimasis“ 2014 m. lapkritį perėmė gamtinių dujų tiekimo veiklą iš akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“. Akcinė bendrovė „Lietuvos dujos“ ir jos veiklos buvo suskaidytos vadovaujantis Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimais.

UAB „Lietuvos dujų tiekimo“ steigėjas ir vienintelis akcininkas, kuriam priklauso 100 % akcijų, yra „Lietuvos energija“, UAB.

UAB „Lietuvos dujų tiekimo“ nėra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

j) suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius;

Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 2 straipsnyje numatyta, kad suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius – asmuo, turintis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme nustatyta tvarka išduotą gamtinių dujų skystinimo licenciją ir atsakingas už Suskystintų gamtinių dujų terminalo eksploatavimą. Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 3 straipsnio 2 dalis numato, kad suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius

pripažįstamas strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčia įmone, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 1049 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. vasario 15 d. nutarimo Nr. 199 „Dėl Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo įgyvendinimo“ papildymo, akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ turi laikinojo suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius statusą iki teisės aktų nustatyta tvarka bendrovei bus išduota gamtinių dujų skystinimo licencija.

Energetikos ministerija valdo 72,32% valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ akcijų.

Suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius įtrauktas į galiojančio įstatymo taikymo sritį.
k) akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“;

Energetikos ministerija valdo 72,32% valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ akcijų. UAB koncernas „Achemos grupė“ valdo 10,24% akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ akcijų.

Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ užtikrina valdomo naftos terminalo, naftos ir jos produktų transportavimo vamzdynų bei kitų įrenginių funkcionavimą. Terminalo paskirtis yra perpilti iš geležinkelio cisternų į laivus eksportuojamus naftos produktus, kurie yra tiekiami iš Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių. Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ suteikia galimybę aprūpinti Lietuvos Respubliką importuojamais naftos produktais, kurie į Klaipėdos uostą atgabenami laivais. Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ taip pat vykdo naftos produktų saugojimo paslaugas Subačiaus kuro bazėje, kur saugojamas valstybės naftos produktų rezervas.

Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ įgyvendina vieną iš Lietuvos strateginių energetikos projektų – Suskystintų gamtinių dujų terminalo įrengimą bei jo parengimą eksploatavimui.

Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ įtraukta į galiojančio įstatymo taikymo sritį.

l) akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“;

Susisiekimo ministerija valdo 100 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ akcijų.

Akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ veiklos objektas yra Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų atlikimas, keleivių ir krovinių vežimas geležinkelių transportu.

Įgyvendina viešosios geležinkelių infrastruktūros projektus, kurie Lietuvos Respublikos Seimo nutarimais pripažinti ypatingos valstybinės svarbos projektais (Rail Baltica I, Rail Baltica II).

Vykdo valstybei strategiškai svarbius karinius krovinių iš ne ES šalies į ne ES šalį (įskaitant trečiųjų šalių, NATO organizuojamus, ISAF) vežimus.

Patikėjimo teise valdo viešąją geležinkelių infrastruktūrą, kuri išimtinė nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai ir turi strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui.

Akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ įtraukta į galiojančio įstatymo taikymo sritį.

m) akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla;

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija valdo 100 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės Giraitės ginkluotės gamyklos akcijų.

Pagrindinė akcinės bendrovės Giraitės ginkluotės gamyklos veikla – karinės amunicijos gamyba. Atsižvelgiant į akcinės bendrovės Giraitės ginkluotės gamyklos veiklos pobūdį ir siekiant apsaugoti akcinės bendrovės Giraitės ginkluotės gamyklos gaminamą produkciją bei žaliavas, akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla buvo įtraukta į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priedą.

n) akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija valdo 70,1 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės „Jonavos grūdai“ akcijų.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija yra paskirta ir įgaliota būti atsakingąja valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų (toliau – valstybės atsargos) tvarkytoja, o akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“ yra viena iš atsakingųjų valstybės atsargų saugotojų, sauganti maistinius grūdus.

Siekiant užtikrinti valstybei nuosavybės teise priklausančių valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų saugojimą, visuomenės saugumą, akcinę bendrovę „Jonavos grūdai“ tikslinga priskirti prie nacionalinio saugumo užtikrinimui svarbių įmonių. Krizinių situacijų atveju – dėl stichinių meteorologinių reiškinių ar kitų priežasčių praradus derlių – sklandžiai užtikrinti turimų atsargų paskirstymą įmanoma tik valstybės kontroliuojamoje įmonėje.

o) akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras;

Susisiekimo ministerija valdo 100 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės Lietuvos radijo ir televizijos centras akcijų.

Akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras valdo ir prižiūri infrastruktūrą, skirtą radijo ir televizijos transliacijoms šalies teritorijoje užtikrinti. Akcinės bendrovės Lietuvos radijo ir televizijos centro infrastruktūros patikimas veikimas ypač svarbus informacijos perdavimo visuomenei ekstremaliųjų situacijų, mobilizacijos atvejais. Infrastruktūra naudojama nacionalinėms nekoduotoms televizijos programoms, retransliuojamoms programoms siųsti. Infrastruktūros užvaldymo/sutrikdymo atveju būtų sutrikdytos telekomunikacijos (radijo ir televizijos retransliavimas, rimtai sutriktų interneto ryšys ir kt.).

p) akcinė bendrovė Lietuvos paštas;

Susisiekimo ministerija valdo 100 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės Lietuvos paštas akcijų.

Akcinė bendrovė Lietuvos paštas – didžiausia pašto paslaugas teikianti bendrovė šalyje. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pašto įstatymu, akcinė bendrovė Lietuvos paštas yra universaliosios pašto paslaugos teikėjas iki 2019 m. gruodžio 31 d.

Susisiekimo ministerija nurodo, kad akcinės bendrovės Lietuvos pašto priskyrimas prie antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių nėra būtinas.

Įstatymo projekto 3 priedas

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priede siūlomos išvardyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbias akcines bendroves, kurių visuotiniame akcininkų susirinkime valstybei, savivaldybei, valstybės arba savivaldybės valdomai įmonei priklauso mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, arba kurių akcijos šioje dalyje nurodytiems juridiniams asmenims nepriklauso. Šios įmonės taip pat taip pat yra numatytos kaip strateginę reikšmę turinčios įmonės galiojančiame Įstatyme (Įstatymo 5 straipsnio 1 - 4 punktuose):

a) akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“;

100 % akcinės bendrovės „ORLEN Lietuva“ akcijų priklauso Lenkijos naftos koncernui „Polski Koncern Naftowy ORLEN S. A.“. Valstybė bendrovėje akcijų neturi.

Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ yra naftos perdirbimo įmonė, valdanti vienintelę Baltijos šalyse naftos produktų gamyklą, naftotiekių ir produktotiekio tinklą bei jūrinį naftos terminalą. Pagrindinės bendrovės veiklos sritys yra naftos produktų gamyba ir prekyba. Naftos perdirbimo produktų gamykloje per metus galima perdirbti apie 10 mln. tonų naftos. Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ – svarbiausia benzino ir dyzelino tiekėja Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ valdo Būtingės naftos eksporto – importo terminalą, kuris yra vienintelė reali galimybė apsirūpinti žaliava, esant ypatingoms situacijoms (pvz. energetinei blokada, ekstremaliajai situacijai ir pan.). Sutrikdžius naftos tiekimą ilgesniam laikotarpiui per Būtingės naftos terminalą, akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ nebeturėtų naftos žaliavos. Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ savo lėšomis tvarko dalį naftos valstybės atsargų.

b) akcinė bendrovė „Achema“;

Visos akcinės bendrovės „Achema“ akcijos priklauso privatiems akcininkams, valstybė akcijų šioje bendrovėje neturi.

Akcinė bendrovė „Achema“ – didžiausia azoto trąšų ir kitų pramoninių chemijos produktų gamintoja šalyje bei didžiausia tokio pobūdžio gamykla Baltijos šalyse. Bendrovė yra viena didžiausių įmonių Lietuvoje, o chemijos pramonė yra viena iš svarbiausių apdirbamosios pramonės šakų Lietuvoje.

c) projekto įgyvendinimo bendrovė, numatyta Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme;

Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo 4 straipsnio 2 punkte numatyta, kad projekto įgyvendinimo bendrovės steigėju gali būti nacionalinis investuotojas atskirai arba kartu su strateginiu investuotoju ir strateginiu partneriu. Pagal Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo 6 straipsnio 2 dalį Lietuvai tenkanti dalis projekto įgyvendinimo bendrovėje turi būti ne mažesnė kaip 34 %.

Atsižvelgiant į tokio objekto, kaip atominė elektrinė, svarbą tiek valstybės energetikai, tiek ekonomikai, tiek branduolinei saugai, siekiant apsaugoti esminius valstybės interesus, Įstatymo projekto įgyvendinimo bendrovė yra priskirtina prie trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinimui svarbių įmonių.

d) „Telia Lietuva“, AB;

„Telia Lietuva“, AB įmonių grupė yra telekomunikacijų bendrovės „TeliaSonera AB“ įmonių grupės dalis. „TeliaSonera AB“ tiesiogiai valdo daugiau nei 88 % bendrovės akcijų. Valstybė akcijų šioje bendrovėje neturi.

„Telia Lietuva“, AB, įmonių grupė yra didžiausia integruotų telekomunikacijų, IT ir televizijos paslaugų teikėja Lietuvoje. Veiklą 1992 m. pradėjusi kaip valstybinė įmonė „Lietuvos telekomas“, 1998 m. „Telia Lietuva“, AB buvo privatizuota, 60 % jos akcijų įsigijus tuomet Švedijos įmonės „Telia“ ir Suomijos įmonės „Sonera“ konsorciui „Amber Teleholding A/S“.

Nors buvo svarstomi siūlymai „Telia Lietuva“, AB, išbraukti iš Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių akcinių bendrovių sąrašo, nes nenugalimos jėgos, ekstremalių situacijų ar kitų ypatingų aplinkybių atvejais Vyriausybė ar jos įgaliota institucija Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gali įpareigoti ūkio subjektus atlikti veiksmus, kurie užtikrintų visuomenės informavimą, vis dėlto šio operatoriaus paslaugomis naudojasi ir valstybės institucijos, todėl operatorius turi prieigą prie duomenų, kurių nusavinimas ar nutekėjimas gali kelti grėsmę nacionaliniam saugumui. Taip pat bendrovė „Telia Lietuva“, AB, yra itin svarbi siekiant užtikrinti šalies kibernetinį saugumą.

Įstatymo 4 priedas

Lyginant su galiojančio Įstatymo nuostatomis, į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedą iš dalies perkelti nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turintys įrenginiai ir turtas išvardinti galiojančiame Įstatyme, atsižvelgiant į darbo grupėje dalyvavusių valstybės institucijų pateiktus pasiūlymus, taip pat įmonių ir asociacijų pasiūlymus, pateiktus Įstatymo projekto derinimo eigoje.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą ir šio aiškinamojo rašto 1 dalyje nurodytus su Įstatymo projektu susijusių įstatymų projektus susijusių įstatymų pakeitimų projektus, nurodytus (toliau kartu – Įstatymų projektai), neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Antikorupcinis vertinimas buvo atliktas ir yra pateiktas atskiru dokumentu.

7. Kaip Įstatymo projekto įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektai neturės reikšmingos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai, nes Įstatymo projekte siekiama numatyti proporcingą naštą ūkio subjektams, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo interesų užtikrinimui skirtų reikalavimų laikymąsi. Be to, Įstatymo projektas bus taikomas nedideliame skaičiui ūkio subjektų, kurie norės investuoti nacionaliniam saugumui svarbiose srityse, todėl informacinių įpareigojimų vykdymo dažnumas nebus didelis. Atitinkamai Įstatymo projektu

sukeliamos administracinės naštos apskaičiavimą atlikti netikslinga, nes visi dokumentai, kuriuos ūkio subjektai turės pateikti Komisijai, bus numatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1540 „Dėl Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos sudarymo ir šios komisijos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, kuriuo bus siūloma patvirtinti Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos darbo tvarkos aprašą. Todėl administracinės naštos požiūriu tikslinga vertinti šio būsimo Vyriausybės nutarimo sukeltą administracinę naštą.

Be to, Įstatymo projekte yra nemažai nuostatų, konkrečiai skirtų sumažinti administracinę naštą:

1) nustatyti pakankamai trumpi terminai, per kuriuos atsakingos institucijos turės priimti sprendimus;

2) daugelis dokumentų, kuriuos turės pateikti ūkio subjektai (pvz., reorganizavimo sąlygos, sutartis dėl akcijų įsigijimo, sprendimas dėl likvidavimo, pranešimai rinkos dalyviams ir daugelis kitų), bet kuriuo atveju ir taip turi būti parengti pagal kitų įstatymų reikalavimus;

3) tam tikrais atvejais nereikalaujama pateikti informacijos, kuri yra skelbiama viešai.

Atliekant investuotojų patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams ūkio subjektams reikės pateikti tam tikrą informaciją, tačiau bendrame investicijų kontekste tai neturėtų būti didelės ar reikšmingos išlaidos.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant Įstatymo projekte siūlomas nuostatas inkorporuoti į teisinę sistemą, kartu su Įstatymo projektu teikiami Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo Nr. X-1231 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 27 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 17 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 8 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos policijos įstatymo Nr. VIII-2048 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 10 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo Nr. I-317 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 3 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo Nr. XII-2393 preambulės, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymo Nr. VIII-1996 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 14 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai.

9. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte teikiamos sąvokos įvertintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, nes visi nuosavybės suvaržymai, įtvirtinti Įstatymų projektuose, būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti jos saugumą ir interesus bei įtvirtinti tik tiek, kiek reikia šiems interesams apsaugoti. Be to, Įstatymo projekte visiškai užtikrinama suinteresuotų asmenų teisė į teismą ir teisminę gynybą.

Įstatymo projektas atitinka ES teisės reikalavimus, nes parengtas atsižvelgiant į atitinkamas SESV nuostatas ir jas aiškinančią Teisingumo Teismo praktiką. Šiuo požiūriu Teisingumo Teismo yra nusprendęs, kad (žr. 2012 m. lapkričio 8 d. Sprendimą Komisija prieš Graikiją, byla C-244/11):

- 1) visuomenės saugumo priežastis gali pateisinti galimą laisvo kapitalo judėjimo ribojimą;
- 2) bendrųjų interesų, susijusių su viešąja tvarka, visuomenės saugumu ir sveikata, siekimas gali pateisinti tam tikrus pagrindinių laisvių įgyvendinimo apribojimus;
- 3) tokiais tikslais galima remtis tik kai pagrindiniam visuomenės interesui kyla reali ir pakankamai didelė grėsmė;
- 4) paprastas dalių, kurių dydis viršija 10 % bendrovės, veikiančios energijos sektoriuje, akcinio kapitalo, įsigijimas arba bet koks kitas įgijimas, suteikiantis didelę įtaką tokiai bendrovei, iš principo savaime neturėtų būti laikomas realia ir pakankamai didele grėsme aprūpinimo saugumui;
- 5) kalbant konkrečiau apie išankstinio leidimo tvarką, nepanašu, kad tokio pobūdžio priemonė tinkama nurodytam tikslui pasiekti ir jam proporcinga, nes poveikis daromas net prieš bendrovei priimant sprendimą, t. y. dar nenustačius grėsmės, nors ir potencialios, aprūpinimo saugumui;
- 6) kai išduodamas leidimas, nėra akivaizdu, kad bus nustatytos visos realios ir pakankamai didelės grėsmės aprūpinimo elektra saugumui prielaidos ir į jas bus atsižvelgta;
- 7) dar blogiau, jei balsavimo teisių ribojimas arba, jei reikia, atsisakymas pripažinti šias teises, taikomas visiems sprendimams, kuriais akcininkams suteikiamos balsavimo teisės, o ne tik sprendimams, dėl kurių gali kilti konkreti grėsmė įstatyme skelbiamam tikslui;
- 8) dėl išankstinio leidimo tvarkos proporcingumo vertinimo Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad tokia tvarka neproporcinga dėl to, kad nagrinėjamo sektoriaus įmonėms nustatant pozityvias pareigas galima pasiekti norimą tikslą, t. y. aprūpinimo elektra saugumą, keliant mažesnę grėsmę laisvam kapitalo judėjimui;
- 9) jei nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose tokie kriterijai apibrėžiami neišsamiai, darytina išvada, kad šiais teisės aktais valdžios institucijoms paliekama didelė diskrecija, kurią teismams sunku kontroliuoti; neaiškumas dėl aplinkybių, kuriomis šie įgaliojimai gali būti įgyvendinami, suteikia šiems įgaliojimams diskrecinį pobūdį diskrecijos, kurią turi nacionalinės valdžios institucijos, kad juos įgyvendintų, atžvilgiu. Tokia diskrecija yra neproporcinga siekiamų tikslų atžvilgiu;
- 10) nei daroma bendra nuoroda į „bendrojo intereso kriterijus, leidžiančius užtikrinti teikiamų paslaugų tęstinumą ir tinklų funkcionavimą“, nei joje nurodyti tik orientacinio pobūdžio kriterijai, kurie iš esmės susiję su strateginio partnerio, siūlančio geriausias garantijas užtikrinant ilgalaikį paslaugų ir tinklų tęstinumą, pasirinkimu, neleidžia nustatyti konkrečių ir objektyvių aplinkybių, kuriomis teisė prieštarauti dalių įsigijimui gali būti įgyvendinama;
- 11) nuostatos, kuriose įtvirtinamos priežastys, dėl kurių valdžios institucijos turi teisę atsisakyti išduoti leidimą įsigyti strateginių akcinių bendrovių dalį, suformuluotos vartojant

abstrakčias ir netikslias sąvokas, kurios neleidžia suinteresuotiesiems asmenims aiškiai išskirti įvairių prielaidų, kai gali būti atsisakyta išduoti minėtą leidimą. Tas pasakytina būtent dėl formuluotės „bendrojo intereso kriterijai, leidžiantys užtikrinti teikiamų paslaugų tęstinumą ir tinklų funkcionavimą“;

12) tvarkai, kuriai Teisingumo Teismas yra pritaręs, buvo būdinga tai, kad joje buvo konkrečiai išvardytas atitinkamas strateginis turtas ir valdymo organų sprendimai, kurie galėjo būti kvestionuojami konkrečiu atveju. Galiausiai, administracinės valdžios institucijos kišimasis buvo griežtai apribotas ir leidžiamas tik tais atvejais, kai kyla grėsmė energijos politikos tikslams. Visi šiuo pagrindu priimti sprendimai turėjo būti formaliai motyvuoti ir jiems buvo taikoma veiksminga teisminė kontrolė.

Todėl Įstatymo projekte siūlomų nuostatų pagrįstumas ir teisėtumas visiškai priklauso nuo to, ar Lietuvos institucijos, teikdamos pasiūlymus įtraukti tam tikrus juridinius asmenis į Įstatymo projekto taikymo sritį, gebės pagrįsti šiems juridiniams asmenims nustatytų suvaržymų pagrįstumą siekiu apsaugoti nacionalinio saugumo interesus, taip pat nuo to, ar bus įrodyta, kad alternatyvios, mažiau ribojančios priemonės nėra tinkamos ir veiksmingos užtikrinant nacionalinio saugumo interesus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Iki Įstatymo projekto įsigaliojimo Vyriausybė per teisės aktų nustatytus terminus, turės priimti šiuos teisės aktus arba galiojančių teisės aktų pakeitimus:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimą Nr. 1540 „Dėl Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos sudarymo ir šios komisijos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

2) Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2010 m. sausio 13 d. potvarkį Nr. 9 „Dėl Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos personalinės sudėties patvirtinimo“;

3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1252 „Dėl Nacionaliniam saugumui svarbių apsaugos zonų nustatymo“ pakeitimą (atsakingos institucijos – Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija);

4) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 15 d. nutarimo Nr. 1131 „Dėl Privatizavimo procedūrų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimą (atsakinga institucija – Ūkio ministerija);

5) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1090 „Dėl vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų saugomų svarbių valstybės objektų“ pakeitimą (atsakinga institucija – Vidaus reikalų ministerija);

6) Vyriausybės arba jos įgaliotų institucijų teisės aktus, kuriais nustatyti asmenų, dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ar su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, atitikties reikalavimus, taip pat šių reikalavimų įgyvendinimo procedūrą;

7) Vyriausybės arba jos įgalios institucijos teisės aktą, kuriuo būtų patvirtintas psichinės veiklos sutrikimų sąrašas (atsakinga institucija – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija);

8) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų nustatyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimai (atsakinga institucija – Vidaus reikalų ministerija);

9) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų nustatyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planų reikalavimai ir standartai (atsakinga institucija – Vidaus reikalų ministerija);

10) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų nustatyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių informacinės saugos reikalavimai (atsakingos institucijos – Krašto apsaugos ministerija ir Vidaus reikalų ministerija);

11) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų nustatyti asmenų (įskaitant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių kolegialių priežiūros ar valdymo organų narius), dirbančių nacionaliniam

saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ir (arba) su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, taip pat asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie šioje dalyje nurodytų įmonių, įrenginių ir turto, užimamų pareigų sąrašą (atsakingos institucijos – Krašto apsaugos ministerija ir Vidaus reikalų ministerija);

12) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1090 „Dėl vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų saugomų svarbių valstybės objektų“ (atsakinga institucija – Vidaus reikalų ministerija);

13) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų patvirtintas vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų sąrašas (atsakinga institucija – Aplinkos ministerija);

14) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų patvirtintas valstybinės reikšmės automobilių kelių sąrašas (atsakinga institucija – Susisiekimo ministerija);

15) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų patvirtintas valstybinės reikšmės automobilių kelius patikėjimo teise valdančių valstybės įmonių sąrašas (atsakinga institucija – Susisiekimo ministerija);

16) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų patvirtinta pasiūlymo ir su pasiūlymu pateiktinų dokumentų pateikimo (nurodant, kokius dokumentus reikia pateikti), pasiūlyme įsigyti siūlomo turto vertės nustatymo atlikimo arba neatlikimo atvejų ir pagrindų, įsigijimo ir atsisakymo įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal pirkimo – pardavimo sutartį, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės nekilnojamąjį turtą arba jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą (nurodant sprendimo įsigyti arba atsisakymo įsigyti atvejus) kai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė likviduojama arba jos bankroto proceso metu, tvarka;

17) Vyriausybės nutarimą, kuriuo netekusiu galios būtų pripažintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 8 d. nutarimas Nr. 699 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą“;

18) Vyriausybės nutarimą, kuriuo netekusiu galios būtų pripažintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 16 d. nutarimas Nr. 761 „Dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo paslaugas teikiančių įmonių sąrašo patvirtinimo“ (atsakinga institucija – Aplinkos ministerija).

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Papildomų valstybės, savivaldybės biudžetų lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektų rengimo metu buvo gautos darbo grupės, institucijų, asociacijų ir įmonių pastabos ir pasiūlymai.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam Projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Įstatymų projektų žodžiai: „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai“, „nacionalinio saugumo interesai“, „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės“, „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas“, „nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbus ūkio sektorius“, „apsaugos zona“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-05-12

45

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR
ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ
ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą Nr. IX-1132 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ OBJEKTŲ APSAUGOS
ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir taikymas

1. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti, kad valstybės nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai (įmonės, įrenginiai ir turtas bei ūkio sektoriai) ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonose (toliau – apsaugos zonos) esantis turtas ir teritorija būtų apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių, ir šalinti tokių veiksnių atsiradimo priežastis ir sąlygas.

2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar įmonių, kurios valdo, naudoja ir disponuoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, taip pat kitų įmonių, kurios veikia nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, organams draudžiama priimti šio įstatymo tikslui prieštaraujančius sprendimus.

3. Vyriausybės sprendimai, kuriais pagal šį įstatymą gali būti ribojami, sustabdomi ar panaikinti sandoriai, investicijos ar ūkinė komercinė veikla, priimami nepažeidžiant Lietuvos Respublikos įsipareigojimų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2016 C 202, p. 47) 52 ir 65 straipsnių nuostatos.

4. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms atskiras juridinių asmenų teises formas ir veiklą reglamentuojantys įstatymai, kiti įstatymai ir šių juridinių asmenų įstatatai taikomi tiek, kiek jie neprieštarauja šiam įstatymui.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės – tai:

1) šio įstatymo 2 priede nurodytos pagal savo paskirtį (ar) veiklos pobūdį turinčios strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės, kurių ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei;

2) asmuo, nuosavybės teise įgijęs šios dalies 1 punkte nurodytoms įmonėms priklausančią nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbų įrenginį ar turtą arba turtą, nurodytą šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės saugumo plane;

3) valstybės valdomos bendrovės, kurioms buvo perleista nuosavybės teisė į valstybei priklausančias šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės akcijas.

2. Investuotojas – Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojas arba trečiosios valstybės investuotojas, kuris:

1) turi ar siekia įgyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė, šiame įstatyme nurodytą akcijų arba konvertuojamų obligacijų dalį;

2) turi ar siekia įgyti teisę naudotis šiame įstatyme nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalies suteikiamomis neturtinėmis teisėmis sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį;

3) siekia įgyti šiame įstatyme numatytas teises į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą sudarančią nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 2 punkte, arba turtą, kuris yra nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane ir kurio perleidimui yra būtinas Vyriausybės ir Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos (toliau – Komisija) pritarimas;

4) turi ar siekia įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių, kurie suteikia balsavimo teisę strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens dalyvių susirinkime, arba vertybinių popierių, kurie gali būti keičiami (konvertuojami) į vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo šiame punkte nurodyto juridinio asmens dalyvių susirinkime;

5) įsigydamas turtą ar kitais būdais ketina vykdyti, vykdo veiklą šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytos apsaugos zonos teritorijoje arba kuris turi ar siekia įsigyti šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytos apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių, kurie suteikia balsavimo teisę tokio juridinio asmens dalyvių susirinkime, arba vertybinių popierių, kurie gali būti keičiami (konvertuojami) į vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo teisę šiame punkte nurodyto juridinio asmens dalyvių susirinkime.

3. Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojas – Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijai ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai priklausančios valstybės pilietis, arba šiose valstybėse įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, išskyrus tuos atvejus, kai 1/4 ar daugiau balsavimo teisių tokio juridinio asmens ar kitos organizacijos dalyvių susirinkime priklauso trečiajai valstybei, jos kontroliuojamiems juridiniams asmenims arba piliečiams.

4. Nacionalinio saugumo interesai – saugomi gyvybiniai ir pirmaeiliai valstybės saugumo interesai, transeuropinės infrastruktūros plėtra bei Lietuvos Respublikos įstatymuose įtvirtinti esminiai visuomenės interesai (svarbiausių bendrus interesus atitinkančių paslaugų teikimas ir kita).

5. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės – Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ir Trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kadangi pagal savo paskirtį ir (ar) veiklos pobūdį šios įmonės turi strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams ir vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis jas būtina apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių.

6. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas – projektuojami, statomi ar esantys įrenginiai ir turtas, sudarantys šio įstatymo 4 priede nurodytą infrastruktūrą, kuri pagal jos paskirtį ir (ar) naudojimo pobūdį turi nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę arba svarbią reikšmę, ir kurią vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis būtina apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių.

7. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbus ūkio sektorius – Lietuvos Respublikos valstybei ir visuomenei ypač svarbios veiklos, kurią nutraukus, sutrikdžius, apribojus ar nustojus vystyti gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai, sritis.

8. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės – tai:

1) šio įstatymo 1 priede nurodytos pagal savo paskirtį (ar) veiklos pobūdį turinčios strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams valstybės įmonės, savivaldybės įmonės, akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės, kurių visus balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančios akcijos priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei;

2) asmuo, nuosavybės teise įgijęs šios dalies 1 punkte nurodytoms įmonėms priklausantį nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbų įrenginį ar turtą arba turtą, nurodytą šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės saugumo plane;

3) valstybės valdomos bendrovės, kurioms pagal šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalį buvo perleista nuosavybės teisė į šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės akcijas.

9. Specialiosios saugumo priemonės – sąlygos ir reikalavimai, skirti esminių valstybės interesų (valstybės saugumo, suvereniteto, ekonominės galios, visuomenės sveikatos ir saugios aplinkos, viešosios tvarkos užtikrinimo ir kitų) apsaugai, siekiant užkirsti kelią grėsmę keliantiems veiksams ir neveikimui, šalinti jų atsiradimo priežastis ir sąlygas.

10. Trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės – tai:

1) šio įstatymo 3 priede nurodytos pagal savo paskirtį (ar) veiklos pobūdį turinčios strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės, kurių visuotiniame akcininkų susirinkime valstybei, savivaldybei, valstybės valdomai bendrovei priklauso mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, arba kurių akcijos šioje dalyje nurodytiems juridiniams asmenims nepriklauso;

2) asmenys, nuosavybės teise įgiję šios dalies 1 punkte nurodytoms įmonėms priklausantį nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbų įrenginį ar turtą arba turtą, kuris nurodytas šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės saugumo plane.

11. Trečioji valstybė – valstybė, nepriklausanti Europos Sąjungai, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijai ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai.

12. Trečiosios valstybės investuotojas – trečiosios valstybės pilietis arba trečiojoje valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, taip pat Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijai ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai priklausančioje valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, kurių dalyvių susirinkime 1/4 ar daugiau balsavimo teisių priklauso trečiajai valstybei, jos kontroliuojamiems juridiniams asmenims arba piliečiams.

13. Užsienio valstybė - valstybė, kuri nėra Lietuvos Respublika.

14. Valstybės valdoma bendrovė – akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė, kurioje daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei.

15. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos „sutartinai veikiantys asmenys“ ir „kontroliuojama įmonė“ suprantamos taip, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme, sąvoka „kontroliuojantis asmuo“ suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme.

3 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, sudarantys nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 1 ir 2 punktuose, nuosavybės teise priklausančios valstybei arba savivaldybėms, įstatymų nustatyta tvarka gali būti perduoti nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, kuris negali jam perduotų įrenginių ir turto perduoti ar kitaip perleisti kitų asmenų nuosavybėn, jų įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktinės teisės į juos, jais garantuoti, laiduoti ar kitu būdu jais užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių įvykdymą. Investuotojui negali būti perduodama nuosavybės teisės į valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 1 ir 2 punktuose.

2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, sudarantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 2 punkte, nuosavybės teise priklausančios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms gali būti perduoti tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, arba tokio investuotojo reikalavimų užtikrinimui šie įrenginiai ir turtas gali būti įkeisti arba jiems nustatyta hipoteka, nebent kiti įstatymai ribotų šioje dalyje nurodytas teises.

3. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą valdantys, naudojantys ar disponuojantys juo šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti subjektai turi užtikrinti specialiųjų saugumo priemonių taikymą, įskaitant šio įstatymo 18 straipsnyje numatytų fizinės ir veiklos apsaugos bei kibernetinio saugumo reikalavimų laikymąsi.

4. Vyriausybė nustato, kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas sudaro 4 priede nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą ir yra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu. Įrenginiai ir turtas, nepatenkantys į 4 priede nurodytos infrastruktūros sudėtį, nėra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu.

4 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonos

1. Apsaugos zonas, įvertinusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto specifiką, taip pat rizikos veiksnių sąlygojamą poreikį, nustato Vyriausybė. Teisės aktai, kuriais nustatomos apsaugos zonos, turi būti pateikti Aplinkos ministerijai bei atitinkamų savivaldybių administracijoms tam, kad būtų įvertinti rengiant ir tikslinant patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus.

2. Vyriausybė, priėmusi sprendimą, patvirtinantį, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, ne vėliau kaip per 7 dienas nuo šioje dalyje nurodyto sprendimo priėmimo dienos

įvertinusi investuotojo statusą, veiklą, elgesį ir ketinimus, veiklos keliamos grėsmės rimtumą ir akivaizdumą, turi teisę sustabdyti tokio investuotojo ar juridinio asmens, kurio vertybinius popierius, nurodytus 2 straipsnio 2 dalies 5 punkte, yra įsigijęs investuotojas, veiklą, keliančią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, iki kol bus pašalinta grėsmė nacionalinio saugumo interesams.

5 straipsnis. Operatorių, valdančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, teisių įgyvendinimas

Vyriausybė ir valstybės institucijos, priimdamos sprendimus ir sudarydamos susitarimus, valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinių bendrovių ar uždarytųjų akcinių bendrovių akcijų valdytojai, priimdami sprendimus, sudarydami susitarimus ir įgyvendindami valstybei nuosavybės teise priklausančių elektros perdavimo sistemos operatoriaus, suskystintų gamtinių dujų terminalo operatoriaus, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus akcijų suteikiamas neturtines teises užtikrina, kad:

1) elektros perdavimo sistemos operatorius, suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, įvertinę kiekvieno iš minėtų strateginę reikšmę turinčių energetikos įrenginių funkcinę paskirtį, prisidėtų prie pagrindinio Lietuvos Respublikos energetikos sistemos uždavinio įgyvendinimo – neribotą laiką, nepriklausomai, saugiai ir patikimai aprūpinti Lietuvos vartotojus elektros energija ir (arba) šiluma bei gamtinėmis dujomis ekonomiškai palankiausiomis sąlygomis;

2) elektros perdavimo jungčių su užsienio valstybėmis techniniai sprendimai ir parametrai užtikrintų, kad pagrindinė branduolinei (atominei) elektrinei Lietuvoje reikalingų galios rezervų dalis galėtų būti gaunama iš kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir būtų tenkinamos Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos darbo sinchroniniu režimu su kontinentinės Europos elektros tinklais sąlygos;

3) Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema sugebėtų užtikrinti savarankišką generaciją ir būtų parengta neatidėliotinam prisijungimui prie kontinentinės Europos elektros tinklų darbui sinchroniniu režimu, kai tik bus įrengtos elektros tinklų jungtys, įgyvendintos techninės priemonės ir atlikti veiksmai, reikalingi Lietuvai tapti kontinentinės Europos elektros tinklų dalimi;

4) gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, atsakingas už Lietuvos Respublikos dujų perdavimo sistemos saugią ir patikimą veiklą bei plėtrą, įgyvendintų regioninės reikšmės dujų perdavimo sistemos plėtros projektus, kurie yra svarbūs Europos Sąjungos dujų sektoriaus vystymo tikslams pasiekti, diversifikuotų dujų tiekimo šaltinius, sudarytų sąlygas maksimaliai išnaudoti suskystintų gamtinių dujų terminalo Klaipėdoje pajėgumus ir užtikrintų gamtinių dujų sistemos darbo saugumą ir patikimumą.

6 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs yra šie ūkio sektoriai:

- 1) energetikos;
- 2) transporto;
- 3) informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų;
- 4) finansų ir kredito;
- 5) karinės įrangos.

2. Vyriausybė nustato ir konkretizuoja, kokios ūkinės veiklos sritys yra laikomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi.

7 straipsnis. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės

1. Nuosavybės teisė į valstybei priklausančias pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, akcijas, gali būti perleista įstatymų nustatyta tvarka.

2. Šis įstatymas nedraudžia pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizuoti, pertvarkyti, restruktūrizuoti, keisti jų pavadinimą, likviduoti, didinti ar mažinti savininko kapitalą, taip pat didinti įstatinį kapitalą, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas.

3. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizavimas, pertvarkymas, restruktūrizavimas ar likvidavimas gali būti įgyvendinti tik pritarus Komisijai, kuri sprendama, ar minėtieji veiksmai neprieštarauja nacionalinio saugumo interesams, įvertina šių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą.

4. Jeigu dėl pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, reorganizavimo, pertvarkymo ar įstatinio kapitalo didinimo, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės įstatiniame kapitale sumažėtų valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei priklausanti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės akcijų dalis, tai tokiam reorganizavimui, įstatinio kapitalo didinimui, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, turi pritarti Lietuvos Respublikos Seimas.

5. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, bet kokios akcijų dalies perleidimui reikalingas Lietuvos Respublikos Seimo pritarimas.

6. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/4 ar daugiau balsų pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurias, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteikia 1/4 ar daugiau šioje dalyje nurodytos pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų.

7. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, konvertuojamųjų obligacijų, kurias pakeitus į akcijas šios akcijos, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteiktų 1/4 ar daugiau balsų šioje dalyje nurodytos pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

8. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, akcijų, kurios priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, valdytojai ar savininkai, suteikdami teisę naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimus balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime turi užtikrinti, kad asmenys, kuriems suteikiama teisė naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimai balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, laikytųsi reikalavimų ir pareigų, kurios yra taikomos patiems nurodytų akcijų valdytojams ar savininkams.

8 straipsnis. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės

1. Šis įstatymas nedraudžia antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizuoti, pertvarkyti, restruktūrizuoti, keisti jų pavadinimą, likviduoti, didinti įstatinį kapitalą, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas.

2. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizavimas, pertvarkymas, restruktūrizavimas ar likvidavimas gali būti įgyvendinti tik pritarus Komisijai, kuri sprendama, ar minėtieji veiksmai neprieštaruja nacionalinio saugumo interesams, įvertina šių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių

įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą.

3. Jeigu dėl antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės reorganizavimo, akcijų perleidimo ar įstatinio kapitalo didinimo išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamas obligacijas, valstybei priklausanti antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis sumažėtų taip, kad po nurodytų veiksmų įvykdymo valstybei priklausančios akcijos suteiktų mažiau negu 2/3 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, tai tokiam reorganizavimui, akcijų perleidimui arba įstatinio kapitalo didinimui išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamas obligacijas turi pritarti Lietuvos Respublikos Seimas.

4. Jeigu dėl antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės reorganizavimo, akcijų perleidimo ar įstatinio kapitalo didinimo, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamas obligacijas, valstybės valdomai bendrovei priklausanti antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis sumažėtų taip, kad po nurodytų veiksmų įvykdymo valstybės valdomai bendrovei priklausančios akcijos suteiktų mažiau negu 2/3 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, tai tokiam reorganizavimui, akcijų perleidimui arba įstatinio kapitalo didinimui išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamas obligacijas turi pritarti Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

5. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/4 ar daugiau balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurias, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteikia 1/4 ar daugiau šioje dalyje nurodytos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų.

6. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės konvertuojamųjų obligacijų, kurias pakeitus į akcijas šios akcijos, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteiktų 1/4 ar daugiau balsų šioje dalyje nurodytos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

7. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų, kurios priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, valdytojai ar savininkai,

suteikdami teisę naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimus balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime turi užtikrinti, kad asmenys, kuriems suteikiama teisė naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimai balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, laikytųsi reikalavimų ir pareigų, kurios yra taikomos patiems nurodytų akcijų valdytojams ar savininkams.

9 straipsnis. Trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės

1. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/3 ar daugiau balsų trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurias, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteikia 1/3 ar daugiau trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų.

2. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės konvertuojamųjų obligacijų, kurias pakeitus į akcijas šios akcijos, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteiktų 1/3 ar daugiau balsų trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

10 straipsnis. Bendrosios nuostatos dėl investuotojų

1. Investuotojais gali būti fiziniai asmenys, privatieji ir viešieji juridiniai asmenys, kitos organizacijos, kurie nekelia grėsmės nacionalinio saugumo interesams.

2. Investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams atliekama ir sprendimas dėl jo priimamas vadovaujantis šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytais kriterijais ir 12 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Kituose įstatymuose gali būti numatyti atvejai, kai visuomenės saugumui ar viešajai tvarkai apsaugoti arba taikant atsakomąsias priemones trečiųjų valstybių atžvilgiu investuotoju negali būti konkrečios trečiosios valstybės investuotojas.

4. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, valstybės įmonės, savivaldybės įmonės, o taip pat valstybės valdomos bendrovės, atitinka nacionalinio saugumo interesus ir jų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama.

5. Europos Sąjungos valstybės narės, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai ar Europos laisvosios prekybos asociacijai priklausančios

valstybės, taip pat ribotos atsakomybės juridiniai asmenys, atitinkantys akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės teisinės formas, kuriuose šių valstybių centrinės, regioninės ir (ar) vietinės valdžios institucijoms priklauso daugiau kaip 1/2 balsų, suteikiančių šių juridinių asmenų vertybinių popierių ar dalių, išreiškiančių kapitalą, tarptautinės finansų organizacijos, kurių narė yra Lietuvos Respublika, taip pat kitos tarptautinės finansinės institucijos ar organizacijos, kurių tikslai, investavimo politika ir veikla, nekelia grėsmės nacionaliniam saugumui, atitinka nacionalinio saugumo interesus ir jų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama.

6. Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojai, vykdantys ilgalaikę veiklą Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai ar Europos laisvosios prekybos asociacijai priklausančioje valstybėje ir turintys patirties atitinkamoje srityje, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojas, valstybė, kurioje jis įsteigtas ar kuri jį kontroliuoja, arba trečioji valstybė, su kuria toks investuotojas siejamas, veikia taip, kad kyla išorės rizikos veiksnių, pavojų ar grėsmių nacionalinio saugumo interesams, atitinka nacionalinio saugumo interesus ir jų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama.

7. Kai investuotojas yra juridinis asmuo ar kita organizacija, laikoma, kad jis atitinka nacionalinio saugumo interesus, jeigu juos atitinka jis pats ir jį kontroliuojantys asmenys.

8. Investuotojo sandoriai, prieštaraujantys nacionalinio saugumo interesams, yra neteisėti ir negalioja nuo jų sudarymo momento, išskyrus sandorius, nurodytus šio įstatymo 14 straipsnyje, kuriems yra taikomos šio įstatymo 14 straipsnyje numatytos pasekmės.

11 straipsnis. Investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijai

Investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, jeigu:

1) investuotojas kreipimosi į Komisiją metu yra dominuojantis (kaip tai suprantama Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme) kurios nors rūšies iškastinių energijos išteklių importuotojas į Lietuvos Respubliką, tokio importuotojo kontroliuojamas arba su juo kooperacijos ar partnerystės ryšiais susijęs asmuo, ir jeigu Komisija priima išvadą bei Vyriausybė priima sprendimą, jog šiame punkte aptartas dominavimas, kontrolė ir ryšiai laikomi keliantys grėsmę nacionaliniam saugumui;

2) investuotojas kreipimosi į Komisiją metu turi ar praeityje turėjo nacionaliniam saugumui didinančių riziką ar keliančių grėsmę ryšių su užsienio valstybių institucijomis;

3) investuotojas kreipimosi į Komisiją metu turi ar praeityje turėjo nacionaliniam saugumui didinančių riziką ar keliančių grėsmę sąsajų su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis,

užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis ar palaikančiomis ryšius su asmenimis, įtariamais priklausymu joms;

4) įsiteisėjusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu investuotojas yra pripažintas kaltu padaręs labai sunkų, sunkų ar apysunkį nusikaltimą pagal Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą ar nusikaltimą pagal užsienio valstybių baudžiamuosius įstatymus, kuris atitinka Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso specialiojoje dalyje nurodytus labai sunkaus, sunkaus ar apysunkio nusikaltimo požymius, ar dėl tokio nusikaltimo padarymo vykdomas šio asmens baudžiamasis persekiojimas;

5) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu investuotojas yra pripažintas kaltu padaręs nusikaltimų Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai ir (arba) per pastaruosius 24 mėnesius jis iš esmės yra pažeidęs šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų veiklą;

6) Komisija investuotojui praneša apie numatomą pradėti investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams (kai patikra pradedama šio įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje nurodytų subjektų iniciatyva) ir investuotojas per šio įstatymo 12 straipsnio 6 dalyje nurodytą terminą Komisijai nepateikia Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytų dokumentų ir informacijos;

7) yra kitų pagrįstų duomenų dėl investuotojo neatitikimo nacionalinio saugumo interesams;

8) vadovaujantis kitu įstatymu, kaip numatyta šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje, investuotojas negali būti pripažintas investuotoju.

12 straipsnis. Investuotojų atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procesas ir sprendimų dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimo, pertvarkymo, likvidavimo ar atskyrimo, ar turto, nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, priėmimo procesas

1. Investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams turi būti atlikta šiais atvejais:

1) investuotojui įstatymų nustatyta tvarka perduodant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą, ar šio investuotojo reikalavimų užtikrinimui įkeičiant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą, ar nustatant jam hipoteką, kaip yra numatyta šio įstatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse;

2) investuotojui įsigyjant atitinkamas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų dalis ar šiam investuotojui sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartis ir įgyjant teisę naudotis atitinkamos dalies akcijų suteikiamomis neturtinėmis akcininko teisėmis, kaip yra numatyta šio įstatymo 7 straipsnio 6 dalyje, 8 straipsnio 5 dalyje ir 9 straipsnio 1 dalyje;

3) investuotojui įsigyjant atitinkamas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių konvertuojamųjų obligacijų dalis, kaip yra numatyta šio įstatymo 7 straipsnio 7 dalyje, 8 straipsnio 6 dalyje ir 9 straipsnio 2 dalyje;

4) investuotojui įstatymų nustatyta tvarka perduodant turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, kaip yra numatyta šio įstatymo 15 straipsnio 4 dalyje;

5) investuotojo reikalavimų užtikrinimui įkeičiant turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, ar minėtų reikalavimų užtikrinimui nustatant šiam turtui hipoteką, kaip yra numatyta šio įstatymo 15 straipsnio 5 dalyje.

2. Prieš imantis šio straipsnio 1 dalyje paminėtų veiksmų, investuotojas, arba šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų akcijų ir konvertuojamų obligacijų savininkai, arba šio straipsnio 1 dalies 1 ir 4 dalyse nurodyto turto savininkai (toliau – pareiškėjai) privalo kreiptis į Komisiją dėl patikros, pateikdami Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją, pateiktinus Komisijai kartu su kreipimusi, ir atitinkamai negali imtis jokių šio straipsnio 1 dalyje paminėtų veiksmų ar negali pasikeisti akcininką, nurodyto šio straipsnio 17 dalyje, kontroliuojantis asmuo, kol dėl investuotojo nebus priimtas sprendimas, patvirtinantis investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

3. Investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, kai investuotojas siekia įsigyti arba po 2014 m. lapkričio 1 d. įsigijo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinius popierius, aptartus 2 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose, arba siekia vykdyti veiklą arba ją vykdo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje, arba siekia įsigyti turto apsaugos zonos teritorijoje, atliekama šio straipsnio 5 dalyje numatytų subjektų iniciatyva, jeigu šie subjektai turi pagrįstų duomenų, kad tokio investuotojo planuojama vykdyti ar vykdoma veikla, arba įsteigto juridinio asmens organų priimami sprendimai, gali kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

4. Investuotojo ir sutartinai veikiančių asmenų turimiems balsams skaičiuoti taikoma Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme nustatyta asmens turimų balsų skaičiavimo tvarka.

5. Investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams gali inicijuoti Vyriausybė, ministras, nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme, taip pat valstybės arba savivaldybės institucija, kuri yra valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės akcijų valdytoja (kuriai šios akcijos perduotos valdyti patikėjimo teise) arba kuri įgyvendina valstybės ar savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas, arba savivaldybė, kurios teritorijoje esančioje apsaugos zonoje investuotojas siekia vykdyti (ar vykdo) veiklą ar įsigyti turtą.

6. Komisija investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, kreipdamasi į šio straipsnio 7 dalyje nurodytas institucijas, pradeda ne vėliau kaip kitą darbo dieną, kai iš pareiškėjų gauna kreipimąsi bei visus Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją, pateiktinus Komisijai kartu su kreipimusi. Kai dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros į Komisiją kreipiasi šio straipsnio 5 nurodyti subjektai, Komisija praneša investuotojui apie numatomą pradėti investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, nurodydama, kad investuotojas per 10 dienų nuo tokio pranešimo gavimo dienos Komisijai turi pateikti Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją bei atitinkamai pradeda investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams ne vėliau kaip kitą darbo dieną, kai iš investuotojo gauna visus Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją. Apie patikros dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pradžią Komisija tą pačią dieną informuoja investuotoją arba pareiškėjus, taip pat Vyriausybę ir investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams inicijavusį subjektą. Investuotojas, pareiškėjas ar šio straipsnio 5 dalyje nurodytas subjektas, teikdamas šiame straipsnyje nurodytą informaciją, raštu gali nurodyti, kad minėta informacija sudaro komercinę (gamybinę) paslaptį ar yra konfidenciali, o Vyriausybė arba Komisija privalo užtikrinti konfidencialumą.

7. Atliekant investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, taip pat įgyvendinant šio įstatymo 19 straipsnyje numatytas funkcijas, Komisijai išvadas dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pagal savo kompetenciją teikia Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas (toliau – Valstybės saugumo departamentas), Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – Vidaus reikalų ministerija), Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Komisijos sprendimu – kitos institucijos.

8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytos institucijos išvadas dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pateikia ne vėliau kaip per 15 dienų nuo prašymo pateikti Komisijai išvadas dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams gavimo. Jeigu per nurodytą terminą institucijos nepateikia išvadų, laikoma, kad institucijos neturi informacijos apie tai, kad investuotojas atitinka šio įstatymo 11 straipsnio 1 – 6 punktuose nustatytus kriterijus.

9. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytų institucijų rašytiniu prašymu, kuris Komisijai turi būti pateiktas ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki šio straipsnio 8 dalyje nustatyto termino pateikti institucijų išvadas, gali būti pratęstas iki 5 dienų, jeigu Komisijos pirmininkas, įvertinęs aplinkybę, kad institucijoms reikalingas papildomas laikas surinkti duomenis ar informaciją apie atitinkamą investuotoją motyvuotu sprendimu sutinka šį terminą pratęsti.

10. Komisija, įvertinusi investuotojo atitiktį šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytiems kriterijams bei šiuo klausimu kompetentingų valstybės institucijų pateiktas išvadas, išvadą dėl

investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, kurios turinio reikalavimai nustatyti Komisijos darbo tvarkos apraše, priima ne vėliau kaip per 20 dienų nuo šio straipsnio 6 dalyje nurodytos patikros dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pradėjimo dienos ir apie tai informuoja pareiškėją, investuotoją bei investuotojo patikrą iniciavusį subjektą.

11. Dėl didelės apimties šio straipsnio 7 dalyje nurodytų institucijų pateiktų išvadų arba šio straipsnio 9 dalyje numatytais atvejais pratęsus terminą institucijų išvadoms pateikti, šio straipsnio 10 dalyje nurodytas terminas, skirtas priimti Komisijos išvadai, Komisijos pirmininko motyvuotu sprendimu gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgesniam kaip 5 dienų laikotarpiui, apie patikros dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pratęsimą tą pačią dieną informuojant pareiškėją, investuotoją bei investuotojo patikrą iniciavusį subjektą. Jeigu per šioje dalyje nurodytus terminus Komisija nepriima išvados dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, laikoma, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus, o sandoris ar kiti veiksmai, dėl kurių sudarymo ar vykdymo buvo kreiptasi prašant įvertinti investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams, gali būti sudaromi ir vykdomi.

12. Išvadą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams Komisija ne vėliau kaip kitą darbo dieną po šios išvados priėmimo pateikia Vyriausybei, prireikus, kartu su rekomendacijomis dėl investavimo visiško ar dalinio draudimo, nustatytinų privalomų reikalavimų ar sąlygų, kurių laikantis tokia investicija nekeltų grėsmės nacionalinio saugumo interesams. Teikiant šioje dalyje nurodytą išvadą, kartu pridedamos šio straipsnio 7 dalyje nurodytų institucijų išvados (jei institucijos jas pateikė), pareiškėjo kreipimasis, kiti Komisijos darbo tvarkos apraše nurodyti dokumentai ir informacija. Apie išvados dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pateikimą Vyriausybei pranešama pareiškėjui bei investuotojo patikrą iniciavusiam subjektui.

13. Remdamasi šio straipsnio 12 dalyje nurodyta Komisijos išvada ir rekomendacijomis, galutinį teisiškai ir faktiškai pagrįstą sprendimą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams ir, jei būtina, dėl šio straipsnio 12 dalyje nurodyto investavimo visiško ar dalinio draudimo, nustatytinų privalomų reikalavimų ar sąlygų, per 14 dienų nuo šio straipsnio 12 dalyje nurodytos Komisijos išvados ir rekomendacijų gavimo, priima Vyriausybė. Komisija apie šioje dalyje nurodytą sprendimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo jo priėmimo praneša pareiškėjui bei investuotojo patikrą iniciavusiam subjektui. Jeigu per šioje dalyje nurodytus terminus Vyriausybė nepriima sprendimo dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, laikoma, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus, o sandoris ar kiti veiksmai, dėl kurių sudarymo ar vykdymo buvo kreiptasi prašant įvertinti investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams, gali būti sudaromi ir vykdomi.

14. Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų reiškia, kad šio straipsnio 1 ar 3 dalyse nurodyti investuotojo sandoriai ar veiksmai

prieštarauja nacionalinio saugumo interesams ir kad investuotojas negali sudaryti ar imtis šio straipsnio 1 ir 3 dalyje nurodytų veiksmų, kol nebus pašalintos Vyriausybės sprendime nurodytos nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančios priežastys, jeigu tokios priežastys gali būti pašalintos, ir Vyriausybė, prieš tai gavusi naują šio straipsnio 12 dalyje nurodytą Komisijos išvadą ir rekomendacijas, nepriims naujo sprendimo, patvirtinančio investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

15. Šio įstatymo 11 straipsnio 2 ir 3 punktuose nurodytos nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančios priežastys laikomos nepašalinamomis.

16. Komisija, gavusi Lietuvos radijo ir televizijos Komisijos prašymą dėl transliuotojų ir (arba) retransliuotojų, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų, televizijos programų ir (arba) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjų, pareiškėjų, norinčių gauti transliavimo ir (arba) retransliuojamo turinio licenciją, asmenų, ketinančių įsigyti transliavimo ar retransliuojamo turinio licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (arba) kontrolę (valdymą), ir (arba) su jais susijusių asmenų atitiktis Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 22 straipsnio 5 dalies 4 ir 5 punktuose, 31 straipsnio 11 dalies 4 ir 5 punktuose, 33 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytoms aplinkybėms, įvertinusi kompetentingų valstybės institucijų pateiktas išvadas, nuomonę, kurios turinio reikalavimai nustatyti Komisijos darbo tvarkos apraše, Lietuvos radijo ir televizijos komisijai pateikia ne vėliau kaip per 20 dienų nuo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos prašymo pateikimo Komisijai. Šio straipsnio nuostatos, nustatančios išvados dėl investuotojo atitiktis nacionalinio saugumo interesams priėmimo ir informavimo apie šią išvadą tvarką, *mutatis mutandis* taikomos pateikiant šioje dalyje nurodytą Komisijos nuomonę.

17. Šio įstatymo nuostatos dėl investuotojo atitiktis nacionalinio saugumo interesams patikros *mutatis mutandis* taikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcininkui, jeigu jis yra juridinis asmuo, kuris nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje turi daugiau kaip 1/3 balsų suteikiančių akcijų ir numatoma, kad pasikeis jį kontroliuojantis asmuo. Šiuo tikslu toks akcininkas laikomas investuotoju, kurio atitiktis nacionalinio saugumo interesams turi būti įvertinta pagal šį straipsnį, išskyrus tuos atvejus, kai toks akcininkas atitinka šiame įstatyme numatytas sąlygas, kurioms esant investuotojo patikra dėl atitiktis nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama.

18. Esant poreikiui sunaikinti turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, kuri valdo, naudoja ir disponuoja šiuo turtu, turi kreiptis į Komisiją ir pateikti Komisijai prašymą dėl pritarimo šio turto sunaikinimui, informaciją apie sunaikintiną turtą ir sunaikinimo priežastis. Komisija, per 20 dienų nuo šio kreipimosi gavimo, parengia ir pateikia Vyriausybei ir nacionaliniam saugumui užtikrinti

svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje aptartas sunaikintinas turtas, išvadą dėl šio turto sunaikinimo. Vyriausybė per 14 dienų nuo Komisijos išvados gavimo priima sprendimą pritarti ar nepritarti šioje dalyje aptarto turto sunaikinimui ir apie šį Vyriausybės sprendimą per 2 dienas nuo šio sprendimo priėmimo praneša nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje aptartas sunaikintinas turtas. Jeigu per šioje dalyje nustatytus terminus Komisija neparengia ir nepateikia Vyriausybei ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje aptartas sunaikintinas turtas, išvados dėl šioje dalyje aptarto turto sunaikinimo arba Vyriausybė nepriima sprendimo pritarti ar ne šioje dalyje aptarto turto sunaikinimui, laikoma, kad šioje dalyje aptarto turto sunaikinimui Vyriausybė pritaria ir šis turtas gali būti sunaikintas.

19. Esant poreikiui reorganizuoti, pertvarkyti, restruktūrizuoti ar likviduoti pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę (šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalis arba 8 straipsnio 1 dalis), pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurią numatoma reorganizuoti, pertvarkyti, restruktūrizuoti ar likviduoti, akcijų valdytojas turi kreiptis į Komisiją ir pateikti Komisijai prašymą dėl pritarimo šios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, restruktūrizavimui ar likvidavimui, turimą informaciją apie numatomą reorganizavimą, pertvarkymą, restruktūrizavimą ar likvidavimą, ir šių veiksmų priežastis.

20. Komisija, per 5 dienas nuo šio straipsnio 19 dalyje nurodyto prašymo gavimo dienos, priima sprendimą pritarti ar ne pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, restruktūrizavimui ar likvidavimui ir ne vėliau kaip kitą darbo dieną apie šį sprendimą praneša pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei ir tokios įmonės akcijų valdytojui, kuris kreipėsi į Komisiją. Jeigu per šioje dalyje nustatytą terminą Komisija nepriima sprendimo pritarti ar ne šioje dalyje aptartam pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, restruktūrizavimui ar likvidavimui, laikoma, kad Komisija šiems veiksams pritaria ir atitinkamos pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimas, pertvarkymas, restruktūrizavimas ar likvidavimas gali būti įgyvendintas, jei nėra reikalingas šio įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje ar 8 straipsnio 3 dalyje nurodytas pritarimas.

13 straipsnis. Sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, asmenys, valdantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą, arba turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, turi teisę kreiptis į Komisiją dėl savo ketinamų sudaryti sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros.

2. Dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų ketinamų sudaryti sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros, iki šių sandorių sudarymo, į Komisiją taip pat turi teisę kreiptis

nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme, gavusios arba turėdamos duomenų, kad dėl tokių ketinamų sudaryti sandorių kyla grėsmė nacionalinio saugumo interesams. Šių ketinamų sudaryti sandorių atitikties nacionaliniam saugumui patikrą Komisija gali inicijuoti ir savo iniciatyva.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos ne vėliau negu kreipimosi į Komisiją dieną arba Komisija ne vėliau negu patikros iniciavimo dieną, privalo informuoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę arba asmenį, valdantį šio straipsnio 1 dalyje nurodytus įrenginius ar turtą, apie tai, kad yra kreiptasi į Komisiją arba kad Komisija iniciavo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės arba asmens, valdančio šio straipsnio 1 dalyje nurodytus įrenginius ar turtą, ketinamo sudaryti sandorio patikrą dėl jo atitikties nacionalinio saugumo interesams.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos turi teisę kreiptis į Komisiją dėl šių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kuri nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei arba kurioje daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei arba savivaldybei, sudarytų sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams:

1) dėl sudarytų sandorių, kurių kaina, vertė ar kurių pagrindų šio straipsnio 4 dalyje nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės priimtų įsipareigojimų vertė viršija 10 procentų šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais (toliau – metinės pajamos);

2) dėl sudarytų sandorių, kurių kaina, vertė ar kurių pagrindų šio straipsnio 4 dalyje nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės priimtų įsipareigojimų vertė viršija 5 procentus šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės metinių pajamų ir kuriuos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė turi teisę vienašališkai nutraukti įspėdama kitą sandorio šalį daugiau negu prieš 6 mėnesius iki sandorio nutraukimo ir (arba) dėl šio sandorio nutraukimo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė galėtų patirti sankcijas, netesybas ar nuostolius, kurių vertė viršytų 2,5 procentų šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės metinių pajamų;

3) dėl sudarytų sandorių su subjektu, kuris atitinka kriterijus, remiantis kuriais asmuo yra laikomas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų pagal šio įstatymo 11 straipsnį;

4) dėl sudarytų sandorių, kurių pagrindų kitai sandorio šaliai ar tretiesiems asmenims yra suteikiama teisė dirbti ar kitaip susipažinti su ar gauti prieigą prie šio straipsnio 4 dalyje nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės esminių informacinių technologijų sistemų ar informacinių technologijų infrastruktūros ar duomenų bazių ar jose esančių duomenų.

Šių sandorių atitikties nacionaliniam saugumui patikrą Komisija gali inicijuoti ir savo iniciatyva.

5. Šio straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodytų sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procedūrai taikoma šio įstatymo 12 straipsnio 6–13 dalyse nustatyta tvarka.

6. Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytas ketinamas sudaryti sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, reiškia, kad toks sandoris prieštarauja nacionalinio saugumo interesams ir negali būti sudarytas, arba negali būti sudarytas tol, kol nebus pašalintos Vyriausybės sprendime nurodytos nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančios priežastys, jei tokios priežastys gali būti pašalintos, ir Vyriausybė, prieš tai gavusi naują Komisijos išvadą ir rekomendacijas, nepriims naujo sprendimo, patvirtinančio sandorio atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

7. Jeigu Vyriausybė nustato, kad šio straipsnio 4 dalyje nurodytas sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, laikoma, kad toks sandoris prieštarauja nacionalinio saugumo interesams ir negalioja nuo Vyriausybės sprendimo, patvirtinančio, kad šio straipsnio 4 dalyje nurodytas sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, įsigaliojimo momento.

8. Jeigu Vyriausybė patvirtina, kad šio straipsnio 1 dalyje aptartų subjektų ketinamas sudaryti sandoris atitinka nacionalinio saugumo interesus ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė arba asmuo, valdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytus įrenginius ar turtą, sudaro šį sandorį, tokiu atveju šio straipsnio 2 dalyje nurodytos nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos arba Komisija neturi teisės po šio sandorio sudarymo remiantis šio straipsnio 4 dalimi inicijuoti patikros dėl šio sudaryto sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams.

14 straipsnis. Balsavimo ir kitų akcininko teisių ribojimai

1. Jeigu investuotojas įsigijo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų arba sudarydamas balsavimo teisės perleidimo sutartį įgijo teisę naudotis neturtinėmis teisėmis, kurias suteikia šios įmonės akcijos, pažeisdamas šio įstatymo reikalavimus arba dėl investuotojo, įsigijusio nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų, priimtas Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, toks investuotojas neturi teisės dalyvauti ir balsuoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios akcijų jis įsigijo, visuotiniame akcininkų susirinkime ir negali naudotis kitomis akcininko neturtinėmis teisėmis, kurias jam suteiktų pažeidžiant šį įstatymą įsigytų akcijų dalis arba sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pasekmės taikomos ir tais atvejais, kai įstatymo 12 straipsnio 17 dalyje nurodytą akcininką kontroliuojantis asmuo pasikeitė pažeidžiant šio įstatymo reikalavimus arba kai pasikeitė šio įstatymo 12 straipsnio 17 dalyje nurodytą akcininką kontroliuojantis asmuo, nepaisant to, kad Vyriausybė yra priėmusi sprendimą, jog įstatymo 12 straipsnio 17 dalyje nurodytą akcininką kontroliuojančio asmens pasikeitimas reikštų, jog įstatymo

12 straipsnio 17 dalyje nurodytas akcininkas (investuotojas) neatitinka nacionalinio saugumo interesų.

3. Balsavimo teisė ir kitos neturtinės teisės vėl laikomos įgytomis tą dieną, kai Vyriausybė, pagal šiame įstatyme nustatytas procedūras, priima sprendimą, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus išnykus aplinkybėms, kurių pagrindu investuotojas buvo pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų. Siekdamas įrodyti, kad išnyko šioje dalyje nurodytos aplinkybės, investuotojas pakartotinai kreipiasi į Komisiją dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams.

4. Investuotojas ar kitas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės dalyvis tokios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime (jei įmonė turi tokį organą) balsavimo teisę gali perleisti tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam asmeniui.

15 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymas, privalomi reikalavimai ir jų laikymosi kontrolė

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės parengia nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planus, kuriuose būtų numatytos fizinio, kibernetinio, personalo saugumo, informacinio slaptumo ir kitos priemonės, skirtos užtikrinti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės veikla, kuri yra svarbi nacionaliniam saugumui užtikrinti, būtų organizuojama ir vykdoma saugiai ir sklandžiai. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planuose taip pat nurodomas turtas, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos vykdymui.

2. Vyriausybė nustato nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano reikalavimus ir standartus. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, parengusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą suderina jį su kompetetingomis institucijomis ir pateikia jį patvirtinti Vyriausybei. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planai nėra skelbiami viešai.

3. Kilus grėsmei, jog gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai, Vyriausybė arba Vyriausybės įgalioti asmenys arba Komisija turi teisę tikrinti, kaip nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės laikosi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano. Nustačius, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi veikla organizuojama ir vykdoma tokiu būdu, kad kyla grėsmė nacionalinio saugumo interesams, Vyriausybė, įpareigoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės valdymo organus parengti naują nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą, pakoreguoti esamą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą ir (arba) tinkamai vykdyti naują, esamą ar pakoreguotą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą.

4. Turtas, nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, įstatymų nustatyta tvarka gali būti perduotas nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį.

5. Turtas, nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, gali būti įkeistas ar jam nustatyta hipoteka, tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančio investuotojo, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, reikalavimų užtikrinimui.

6. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo organų nariai neturi teisės priimti sprendimų dėl turto, nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, sunaikinimo ir sunaikinti minėto turto nepasikreipę ir negavę Vyriausybės pritarimo. Turto, nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, rekonstravimas, remontas, tvarkomieji darbai, atnaujinimas (modernizavimas) nėra laikomi šio turto sunaikinimu.

7. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo organų nariai ir investuotojai privalo laikytis šio įstatymo pagrindu nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar investavimo atžvilgiu nustatytų privalomų reikalavimų ar sąlygų, fizinės ir veiklos apsaugos ir (arba) kibernetinio saugumo reikalavimų ar kitų šio įstatymo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar investuotojų atžvilgiu nustatytų reikalavimų ir užtikrinti tinkamą jų vykdymą.

16 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių likvidavimas, bankroto procesas ir turto realizavimas

1. Sprendimas likviduoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę gali būti priimtas tik po to, kai Lietuvos valstybė, atstovaujama Vyriausybės, atsisako pirmumo teise įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą.

2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių nekilnojamasis turtas ir (arba) joms priklausantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas bankroto proceso metu gali būti realizuojami tik po to, kai vadovaujantis šio straipsnio 7 dalyje nurodyta Vyriausybės tvarka, šioje tvarkoje nurodytas subjektas pateikia pasiūlymą Lietuvos valstybei, atstovaujamai Vyriausybės, pirmumo teise įsigyti šioje dalyje nurodytą turtą, ir kai Lietuvos valstybė, atstovaujama Vyriausybės, atsisako šiame pasiūlyme nurodytomis sąlygomis įsigyti šioje dalyje nurodytą turtą.

3. Vyriausybė gali pavesti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės valstybei priklausančių akcijų valdytojui arba valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai užtikrinti, kad tokio valdytojo arba institucijos valdoma įmonė šio straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju įsigytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių

akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju – nekilnojamąjį turtą ir (arba) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą.

4. Vyriausybė, gavusi pasiūlymą šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais atvejais įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą (toliau – pasiūlymas) per 5 dienas nuo šio pasiūlymo gavimo, pateikdama pasiūlymą ir šio straipsnio 7 dalyje nurodytoje Vyriausybės patvirtintoje tvarkoje nurodytus dokumentus (jei tokius dokumentus reikalinga pateikti kartu su pasiūlymu), kreipiasi į Komisiją dėl išvados, kuria Komisija įvertintų pasiūlymą.

5. Vertindama pasiūlymą Komisija įvertina nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą ir galimas grėsmes nacionalinio saugumo interesams, jei nebūtų atlikti šie veiksmai. Išvadą dėl pasiūlymo Komisija priima ir Vyriausybei pateikia ne vėliau kaip per 15 dienų nuo kreipimosi ir pasiūlymo iš Vyriausybės gavimo.

6. Vyriausybė, papildomai įvertinusi pasiūlyme nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą ir galimas grėsmes nacionalinio saugumo interesams, jei nebūtų atlikti šie veiksmai, taip pat įvertinusi šio straipsnio 4 dalyje nurodytą Komisijos išvadą, sprendimą dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamojo turto ir (arba) jai priklausančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto įsigijimo, priima ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio straipsnio 4 dalyje nurodytos Komisijos išvados gavimo dienos. Siekiant nustatyti įsigyjamo turto vertę, šioje dalyje nurodytas terminas Vyriausybės sprendimu gali būti pratęstas 5 dienoms.

7. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais atvejais šiose dalyse nurodytos pirmumo teisės įgyvendinimo, pasiūlymo ir su pasiūlymu pateiktinų dokumentų pateikimo (nurodant, kokius dokumentus reikia pateikti), pasiūlyme įsigyti siūlomo turto vertės nustatymo atlikimo arba neatlikimo atvejų ir pagrindų, įsigijimo ir atsisakymo įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal pirkimo – pardavimo sutartį, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės nekilnojamąjį turtą arba jai priklausančius

nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą (nurodant sprendimo įsigyti arba atsisakymo įsigyti atvejus), tvarką nustato Vyriausybė.

8. Šio straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatos netaikomos pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra valstybės įmonė arba savivaldybės įmonė, likvidavimui ir bankrotui bei jų turto realizavimui.

17 straipsnis. Asmenų, pretenduojančių užimti ar užimančių pareigas atitikties reikalavimai

1. Vyriausybė nustato asmenų (įskaitant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių kolegialių priežiūros ar valdymo organų narius), dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ir (arba) su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, taip pat asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie šioje dalyje nurodytų įmonių, įrenginių ir turto, užimamų pareigų sąrašą (toliau – Pareigų sąrašas), kuriame į nurodytas pareigas skiriami ar paskirti asmenys, turi atitikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus kriterijus.

2. Į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas skiriami arba paskirti asmenys Vyriausybės nustatyta tvarka tikrinami, ar atitinka šioje dalyje nurodytus kriterijus, ir negali eiti Pareigų sąrašą nurodytų pareigų, jeigu yra šios aplinkybės:

1) asmuo įsistejęs apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl labai sunkaus arba sunkaus nusikaltimo, nepaisant teistumo išnykimo ar panaikinimo;

2) asmuo įsistejęs apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu pripažintas kaltu dėl apysunkio nusikaltimo ir jo teistumas neišnykęs ar nepanaikintas;

3) asmuo yra pripažintas neveiksnium ar ribotai veiksnium bet kurioje srityje arba jam taikomos priverčiamosios medicinos priemonės;

4) asmuo dėl Lietuvos Respublikai priešiško interesų bendradarbiauja ar yra bendradarbiavęs, palaiko ar palaikė ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba arba su asmenimis, bendradarbiaujančiais ar palaikančiais ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba;

5) asmuo dalyvauja ar dalyvavo teroristinės organizacijos ar teroristinės grupės veikloje arba palaiko ar palaikė ryšius su asmeniu, priklausančiu teroristinei organizacijai ar grupei;

6) asmeniui taikomos prevencinės poveikio priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą;

7) asmuo per paskutinius trejus metus buvo įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo ar narkomanijos;

8) asmuo daugiau negu vieną kartą per pastaruosius trejus metus buvo baustas už administracinio nusižengimo padarymą, kai pažeidimas ar jo padarymas yra susijęs su alkoholio,

narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimu;

9) asmuo turi psichinės veiklos sutrikimų, dėl kurių galėtų kilti grėsmė šio įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros saugai. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija tvirtina psichinės veiklos sutrikimų, dėl kurių galėtų kilti grėsmė šio įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros saugai, sąrašą;

10) asmenį į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas skiriančiam ar paskyrusiam nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės vadovui, kolegialiam organui, įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai arba kitam pagal įgaliojimus asmenį į pareigas skiriančiam ar paskyrusiam subjektui (toliau – asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas) asmuo atsisako pateikti sutikimą būti tikrinamam šio straipsnio 5 dalyje nurodytų institucijų;

11) nustatomos kitos aplinkybės, dėl kurių asmuo kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams ir negali eiti Pareigų sąrašą nurodytų pareigų.

3. Asmenį į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas skiriančio ar paskyrusio subjekto prašymu (prieš paskiriant) arba savo iniciatyva (bet kuriuo metu, kai paaiškėja atitinkamos aplinkybės) šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 6, 8 ir 11 punktuose nurodytą informaciją teikia Vidaus reikalų ministerija, šio straipsnio 2 dalies 4, 5 ir 11 punktuose nurodytą informaciją teikia Valstybės saugumo departamentas, šio straipsnio 2 dalies 11 punkte nurodytą informaciją taip pat teikia Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – Specialiųjų tyrimų tarnyba), šio straipsnio 2 dalies 3, 7 ir 9 punktuose nurodytą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus, išduotus kompetentingų institucijų, pristato patys asmenys, pretenduojantys į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas.

4. Kartu su rašytiniu prašymu pateikti informaciją apie asmenį, skiriamą į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas, prašymą teikiantis asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas privalo pateikti Vidaus reikalų ministerijai, Valstybės saugumo departamentui, Specialiųjų tyrimų tarnybai asmens, skiriamo į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas, sutikimą būti tikrinamam.

5. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją apie asmenį, skiriamą arba paskirtą į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas, Vidaus reikalų ministerija, Valstybės saugumo departamentas ir Specialiųjų tyrimų tarnyba pateikia ne vėliau kaip per 15 dienų nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodyto rašytinio prašymo pateikti informaciją apie asmenį, skiriamą arba paskirtą į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas gavimo dienos. Šis terminas atitinkamai Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės saugumo departamento arba Specialiųjų tyrimų tarnybos motyvuotu sprendimu papildomai gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 5 dienoms, jeigu asmuo, skiriamas į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas asmuo yra užsienio valstybės pilietis arba asmuo be pilietybės, gyvenantis ne Lietuvos Respublikoje, apie termino pratęsimą informuojant asmenį į pareigas skiriantį ar paskyrusį subjektą, pateikęs rašytinį prašymą gauti informaciją apie asmenį, skiriamą į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas. Jeigu per

nurodytą terminą informacija nėra pateikiama, laikoma, kad asmuo turi teisę būti paskirtas ar eiti Pareigų sąraše nurodytas pareigas.

6. Asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas šiame straipsnyje nustatyta tvarka pateiktą informaciją gali naudoti tik priimdamas sprendimą dėl asmens, skiriamo Pareigų sąraše nurodytas pareigas, siekiamoms arba einamoms pareigoms tinkamumo. Asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas šiame straipsnyje nustatyta tvarka gautos informacijos apie asmenį, skiriamą į Pareigų sąraše nurodytas pareigas negali perduoti ar kitaip atskleisti tretiesiems asmenims.

7. Asmenį į pareigas skiriantis subjektas, įvertinęs šiame straipsnyje nustatyta tvarka pateiktos informacijos visumą ir priėmęs sprendimą neskirti asmens į Pareigų sąraše nurodytas pareigas, privalo per 3 dienas apie tai informuoti šį asmenį ir su Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės saugumo departamento ir Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikta informacija jį supažindinti pasirašytinai, išskyrus tą jos dalį, kurioje yra įslaptinta informacija.

8. Šio straipsnio nuostatos *mutatis mutandis* taikomos generalinių rangovų ar rangovų vadovams ir darbams vadovaujantiems asmenims, kuriems suteikiama teisė be palydos patekti prie šio įstatymo 4 priedo 1 punkto a ir b papunkčiuose bei 4 priedo 2 punkto c – I papunkčiuose nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą sudarančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto.

9. Šio straipsnio nuostatos netaikomos trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms.

10. Šio straipsnio nuostatos, nustatančios atitikties reikalavimus Pareigų sąraše nurodytoms pareigoms užimti, asmenims taikomos tiek, kiek šių reikalavimų nereglamentuoja specialūs įstatymai.

18 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto sauga

1. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, įvertinusi juridinių asmenų veiklos ir įrenginių paskirties bei naudojimo ypatumus, nustato nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos, ir (arba) kibernetinio saugumo reikalavimus.

2. Branduolinės energetikos objektams taikomi Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatyme, Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme nustatyti saugos reikalavimai.

3. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar juridinių asmenų, kurie nuosavybės ar patikėjimo teise valdo arba nuomos ar panaudos pagrindu naudoja nacionaliniam saugumui

užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, vadovai yra atsakingi už šio straipsnio 1 dalyje nurodytų apsaugos ir saugos reikalavimų, taip pat šio įstatymo 17 straipsnyje numatytų darbuotojų atitikties reikalavimų įgyvendinimą.

4. Vyriausybė tvirtina nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto, kurių fizinę apsaugą vykdo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos, sąrašą. Už nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto, kurie neįtraukti į šioje dalyje nurodytą sąrašą, fizinės apsaugos organizavimą atsakingi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovai.

19 straipsnis. Komisija

1. Vyriausybė sudaro Komisiją, tvirtina Komisijos darbo tvarkos aprašą. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui patvirtinti Komisijos personalinę sudėtį.

2. Komisija suinteresuotų subjektų prašymu ar savo iniciatyva:

1) atlieka investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams ir teikia išvadą bei rekomendacijas Vyriausybei;

2) Vyriausybės arba Lietuvos Respublikos Seimo prašymu teikia rekomendacijas dėl šio įstatymo 4 priede nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašo keitimo arba sudarymo ir jiems taikomų specialiųjų saugumo priemonių pakankamumo ir proporcingumo;

3) Vyriausybės prašymu teikia rekomendacijas dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų, jų apsaugos ir apsaugos zonų nustatymo;

4) Vyriausybės arba Lietuvos Respublikos Seimo prašymu teikia rekomendacijas dėl šio įstatymo 1 priede nurodyto pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašo keitimo arba sudarymo;

5) priima išvadą dėl pripažinimo, kad tarptautinės finansinės institucijos ar organizacijos tikslai, investavimo politika ir veikla atitinka nacionalinio saugumo interesus, ir kad finansinė institucija ar organizacija pripažįstama kaip nekelianti grėsmės nacionaliniam saugumui, o jos patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama;

6) šio įstatymo numatytais atvejais priima sprendimus pritarti arba nepritarti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui į kitos teisinės formos juridinį asmenį, likvidavimui ar atskyrimui, įstatinio kapitalo didinimui ar mažinimui, kai atskyrimą, įstatinio kapitalo didinimo ar mažinimo galimybę numato atskiras juridinių asmenų teisinės formas reglamentuojantys įstatymai;

7) privatizavimo institucijos, Privatizavimo komisijos, arba Vyriausybės prašymu teikia rekomendacijas dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų privatizavimo;

8) teikia išvadą dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės turto, kuris nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, sunaikinimo;

9) teikia rekomendacijas dėl į Pareigų sąrašą įtrauktinų pareigų, dėl fizinės ir veiklos apsaugos bei kibernetinio saugumo reikalavimų;

10) Lietuvos radijo ir televizijos komisijos prašymu teikia nuomonę, ar šio įstatymo 12 straipsnio 16 dalyje nurodyti subjektai atitinka Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 22 straipsnio 5 dalies 4 ir 5 punktuose, 31 straipsnio 11 dalies 4 ir 5 punktuose, 33 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytas aplinkybes;

11) teikia informaciją, nuomonę, išvadas ir rekomendacijas dėl kitų nacionalinio saugumo interesams užtikrinti būtinų priemonių, susijusių su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsauga;

12) teikia Vyriausybei rekomendacijas dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano sudarymo, koregavimo ir vykdymo.

20 straipsnis. Sprendimų, priimtų taikant šį įstatymą, teisminė kontrolė

Šio įstatymo pagrindu viešojo administravimo subjektų priimti sprendimai gali būti skundžiami Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

Lietuvos Respublikos
nacionaliniam saugumui užtikrinti
svarbių objektų apsaugos įstatymo
I priedas

PIRMOS KATEGORIJOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ SĄRAŠAS

1. įmonė, išskyrus projekto įgyvendinimo bendrovę, numatytą Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme, vykdanči branduolinės energetikos objekto (objektų), išskyrus Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklą, statybą, eksploatavimą, eksploatavimo nutraukimą bei uždaryto radioaktyviųjų atliekų atliekyno (atliekynų) priežiūrą;

2. įmonė, patikėjimo teise valdanti Klaipėdos valstybinį jūrų uostą (uosto žemę, akvatoriją, krantines, hidrotechninius įrenginius, navigacijos kelius, kanalus bei kitus infrastruktūros objektus);

3. įmonė, centriniu lygmeniu kaupianti, tvarkanti naftos produktus ir atsargas Lietuvos Respublikoje;

4. įmonė, teikianti oro eismo vadybos, ryšių, navigacijos ir stebėjimo, oro navigacijos informacijos bei paieškos ir gelbėjimo koordinavimo paslaugas;

5. įmonė, patikėjimo teise valdanti valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelius;

6. įmonė, patikėjimo teise valdanti Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostus;

7. įmonė tvarkanti pagrindinius Lietuvos Respublikos registrus (Juridinių asmenų registras, Nekilnojamojo turto registras ir kadastras ir kt.);

8. įmonė, teikianti saugaus duomenų perdavimo tinklo paslaugas institucijoms, valdančioms valstybės informacinius išteklius;

9. įmonė, aptarnaujanti civilinį susisiekimą kariniame Šiaulių aerodrome;

10. viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paskirti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos
nacionaliniam saugumui užtikrinti
svarbių objektų apsaugos įstatymo
2 priedas

ANTROS KATEGORIJOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ SĄRAŠAS

1. UAB „EPSO-G“;
2. „Lietuvos energija“, UAB;
3. „Lietuvos energijos gamyba“, AB;
4. LITGRID AB;
5. AB „Energijos skirstymo operatorius“;
6. nacionalinis investuotojas, numatytas Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme;
7. AB „Amber Grid“;
8. paskirtasis tiekėjas, numatytas Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme;
9. UAB „Lietuvos dujų tiekimas“;
10. suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius;
11. akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“;

12. akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“;
13. akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla;
14. akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“;
15. akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras;
16. akcinė bendrovė Lietuvos paštas.

Lietuvos Respublikos
nacionaliniam saugumui užtikrinti
svarbių objektų apsaugos įstatymo
3 priedas

TREČIOS KATEGORIJOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ SĄRAŠAS

- a) akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“;
- b) akcinė bendrovė „Achema“;
- c) projekto įgyvendinimo bendrovė, numatyta Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme;
- d) Telia Lietuva, AB.

Lietuvos Respublikos
nacionaliniam saugumui užtikrinti
svarbių objektų apsaugos įstatymo
4 priedas

NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮRENGINIŲ IR TURTO SĄRAŠAS

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinti infrastruktūra:
 - a) branduolinės energetikos objektai, išskyrus Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklą;
 - b) tarptautiniuose Vilniaus, Kauno, Palangos oro uostuose ir tarptautiniame Šiaulių kariniame oro uoste esantys aerodromai, Jonavos aerodromas (Rukloje), Kazlų Rudos aerodromas, Pajuosčio aerodromas ir Šilutės aerodromas;
 - c) valstybinės reikšmės automobilių keliai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą sąrašą;
 - d) viešojo geležinkelių infrastruktūra;

e) Klaipėdos valstybinio jūrų uosto hidrotechniniai įrenginiai, krantinės, navigacijos keliai ir kanalai, navigaciniai įrenginiai ir kiti infrastruktūros objektai;

f) skrydžių valdymo sistemos įrenginiai;

g) valstybės įmonės Registrų centro informacinių technologijų techninė ir programinė įranga, programinės įrangos platformos ir pagrindinių valstybės registrų bei valstybės informacinių sistemų, kuriose tvarkoma ypatingos svarbos informacija, duomenys.

2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinti infrastruktūra:

a) viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma ir (arba) naudojama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra;

b) polderiai ir jų statiniai Klaipėdos ir Šilutės rajonų bei Pagėgių savivaldybėse;

c) suskystintų gamtinių dujų terminalo infrastruktūra, taip kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme;

d) Lietuvos elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus valdomas Lietuvos Elektros energetikos sistemos valdymo centras (taip pat sistemos valdymo duomenų centras ir elektros energetikos sistemos valdymo informacinių technologijų techninė ir programinė įranga, realaus laiko programinės įrangos platformos) ir rezervinis valdymo centras;

e) Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus valdomas Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos dispečerinio valdymo centras;

f) 330 kV ir aukštesnės įtampos elektros energijos perdavimo linijos ir elektros energijos perdavimo jungtys su užsienio valstybių elektros energetikos sistemomis (elektros energijos perdavimo linijos, skirstyklos, keitiklių stotys), reikalingos elektros energijos perdavimo funkcijai atlikti;

g) Lietuvos elektrinė;

h) Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė;

i) Kauno Algirdo Brazausko hidroelektrinė;

j) Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus valdomos gamtinių dujų perdavimo sistemos vamzdynas (išskyrus vamzdyno dalį, iš esmės naudojamą paskirstyti gamtines dujas vietoje, siekiant pristatyti jas gamtinių dujų vartotojams), dujų kompresorių stočių ir tarpvalstybinių dujų apskaitos stočių pagrindinė technologinė įranga (gamtinių dujų perdavimo vamzdynai, kompresoriai, turbinos), reikalinga gamtinių dujų perdavimo funkcijai atlikti;

k) valstybės kontroliuojamas naftos terminalas, esantis Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijoje, ir jo priklausiniai, reikalingi naftos terminalo veiklai;

l) valstybės kontroliuojamas naftos terminalas, esantis Subačiaus gyvenvietėje, ir jo priklausiniai, reikalingi naftos terminalo veiklai;

- m) Būtingės naftos terminalas ir jo priklausiniai;
- n) S. Dariaus ir S. Girėno aerodromas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 5 dalį, įsigalioja 2017 m. lapkričio 1 d.
2. Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisija baigia darbą 2017 m. spalio 31 d. Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo procedūras, pradėtas iki šio įstatymo įsigaliojimo, baigia vykdyti Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisija (toliau – Komisija) pagal iki 2017 m. spalio 31 d. galiojusį Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą.
3. Investuotojai, iki 2017 m. spalio 31 d. kaip potencialūs dalyviai pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų, po šio įstatymo įsigaliojimo, nepaisant šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto įstatymo (toliau – išdėstytas įstatymas) 10 straipsnyje nustatytų išimčių, norėdami įgyti išdėstyto įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1-5 punktuose nurodytas teises, taip pat įsigyti turtą arba vykdyti veiklą apsaugos zonoje ar nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, pakartotinai turi kreiptis į Komisiją dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams.
4. Išdėstyto įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 8 punktą taikomas ir tais atvejais, kai asmuo buvo baustas už administracinio teisės pažeidimo, numatyto Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m įstatymu Nr. X-4449, padarymą.
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2017 m. spalio 31 d. nustato nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano reikalavimus ir standartus, nustato ir konkretizuoja, kokios konkrečiai veiklos sritys yra laikomos Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, priima kitus šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2014-05-12

Mindaugas Sinkevičius

(Signature)

2014-05-11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443
4 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Perduodant įslaptintą informaciją nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, kurioms reikia susipažinti su įslaptinta informacija, tokią informaciją naudoti ar sukurti, *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo septintojo skirsnio reikalavimai.“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 22 punktą ir jį išdėstyti taip:

„22) informacija apie Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų privatizavimo sandorių sudarymą, jeigu tokios informacijos atskleidimas padarytų žalą valstybės ekonominiams ir politiniams interesams;“.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12

Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-11 77

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443
4 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Perduodant įslaptintą informaciją ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms~~ ar nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, kurioms reikia susipažinti su įslaptinta informacija, tokią informaciją naudoti ar sukurti, *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo septintojo skirsnio reikalavimai.“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 22 punktą ir jį išdėstyti taip:

„22) informacija apie Lietuvos Respublikos ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių~~ įstatyme Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nurodytų ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių~~ nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių **akcijų** privatizavimo sandorių sudarymą, jeigu tokios informacijos atskleidimas padarytų žalą valstybės ekonominiams ir politiniams interesams;“.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS (ATOMINĖS) ELEKTRINĖS ĮSTATYMO NR. X-1231
5 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) kiti asmenys, projekto įgyvendinimo bendrovės dalyvių sudarytoje (sudarytose) sutartyje (sutartyse) ir Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo bei kitų įstatymų ir kitų teisės aktų numatyta tvarka įsigiję projekto įgyvendinimo bendrovės akcijų iš kitų projekto įgyvendinimo bendrovės dalyvių ar pasirašę naujai išleidžiamas projekto įgyvendinimo bendrovės akcijas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

2017-05-11

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS (ATOMINĖS) ELEKTRINĖS ĮSTATYMO NR. X-1231
5 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) kiti asmenys, projekto įgyvendinimo bendrovės dalyvių sudarytoje (sudarytose) sutartyje (sutartyse) ir ~~Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo** bei kitų įstatymų ir kitų teisės aktų numatyta tvarka įsigiję ~~dalį projekto įgyvendinimo bendrovės įstatiniame kapitale~~ **akcijų** iš kitų projekto įgyvendinimo bendrovės dalyvių ar pasirašę naujai išleidžiamas projekto įgyvendinimo bendrovės akcijas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613
7 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) branduolinės (atominės) elektrinės ar atskiro branduolinės (atominės) elektrinės energijos bloko, ar neenergetinio branduolinio reaktoriaus projektuose dalyvaujančių asmenų atitiktį nacionalinio saugumo interesams Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-11

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613
7 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) branduolinės (atominės) elektrinės ar atskiro branduolinės (atominės) elektrinės energijos bloko, ar neenergetinio branduolinio reaktoriaus projektuose dalyvaujančių asmenų atitiktį nacionalinio saugumo interesams ir ~~nacionalinio saugumo interesus užtikrinančių specialiųjų saugumo priemonių įvykdymą Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme ir (ar) kituose įstatymuose nustatyta tvarka ir sąlygomis;“.~~

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras
2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017. 05. 11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO KODEKSO 2.33 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2.33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2.33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Juridinių asmenų, nurodytų Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, steigimą, valdymą, reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą šis kodeksas reglamentuoja tiek, kiek Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas nenumato kitaip.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2014-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2014-05-11

LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO KODEKSO 2.33 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2.33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2.33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Juridinių asmenų, nurodytų ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme**, steigimą, valdymą, reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą šis kodeksas reglamentuoja tiek, kiek ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas** nenumato kitaip.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

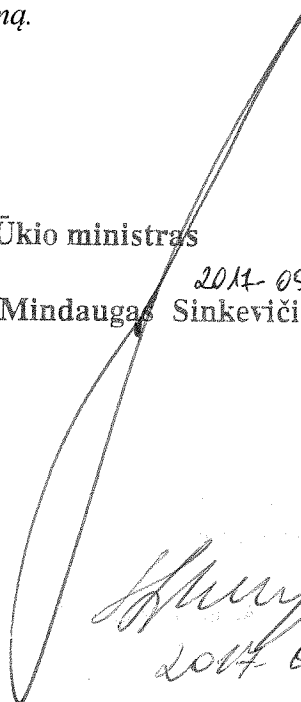
Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

2017-05-11 84

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881
27 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 4 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) jo veikla nekelia grėsmės elektros energetikos sistemos darbo saugumui ir patikimumui, viešiesiems interesams elektros energetikos sektoriuje, vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugai, visuomenės saugumui ar nacionalinio saugumo interesams. Atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimas atliekamas Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-11

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881
27 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 4 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) jo veikla nekelia grėsmės elektros energetikos sistemos darbo saugumui ir patikimumui, viešiesiems interesams elektros energetikos sektoriuje, vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugai, visuomenės saugumui ar nacionalinio saugumo interesams. Atitikties nacionalinio saugumo interesams ~~įvertinamas įvertinimas~~ atliekamas Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

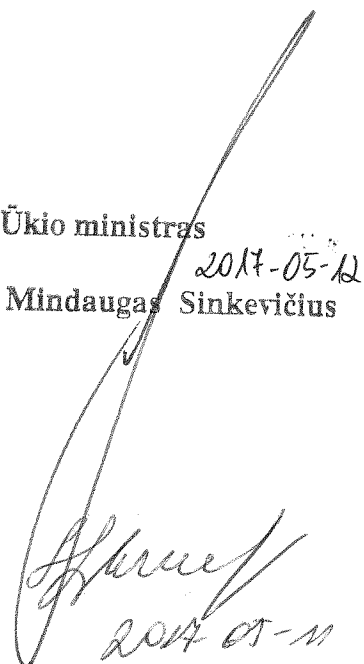
Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-05-12

2017 05-11 86

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884
33 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį, įmonės, gaminančios, perduodančios, skirstančios, transportuojančios, pakraunančios ir iškraunančios naftą ir naftos produktus, gamtines dujas, kurą, elektros energiją ir (ar) šilumos energiją, pirmiausia privalo tenkinti Lietuvos Respublikos vidaus vartotojų poreikius, pirmenybę teikdamos civilinės saugos sistemos pajėgų, taip pat nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų poreikiams.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-05-12

[Signature]
2017-05-11

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884
33 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį, įmonės, gaminančios, perduodančios, skirstančios, transportuojančios, pakraunančios ir iškraunančios naftą ir naftos produktus, gamtines dujas, kurą, elektros energiją ir (ar) šilumos energiją, pirmiausia privalo tenkinti Lietuvos Respublikos vidaus vartotojų poreikius, pirmenybę teikdamos civilinės saugos sistemos pajėgų, taip pat ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių objektų ir kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų poreikiams.~~“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-05-12

2017-05-11

88

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. IX-816
17 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinį ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinį įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

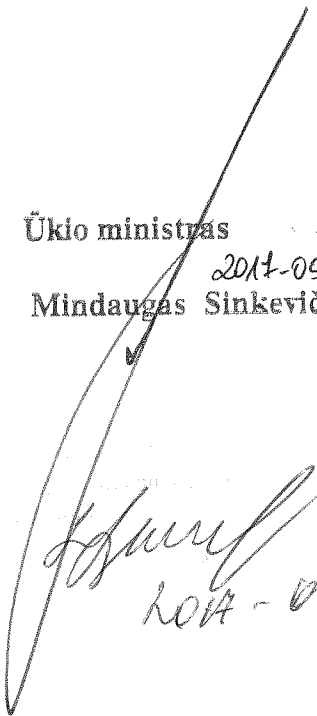
Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12

Mindaugas Sinkevičius

2017-05-11

LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. IX-816
17 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinį ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ~~ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įrenginių ir **turto** ar jų teritorijų užpuolimus;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

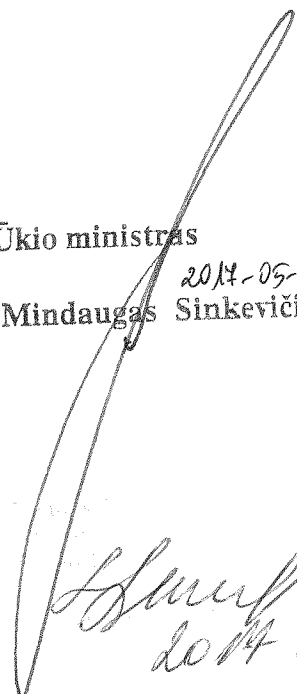
Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2014-05-12
Mindaugas Sinkevičius

2014-05-14

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO
NR. X-764 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 37 dalį ir ją išdėstyti taip:

„37. Kitos šio įstatymo sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (toliau – Atliekų tvarkymo įstatymas), Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatyme (toliau – Geriamojo vandens įstatymas), Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme (toliau – Paslaugų įstatymas), Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (toliau – Statybos įstatymas), Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas), Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme (toliau – Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas), Lietuvos Respublikos vandens įstatyme (toliau – Vandens įstatymas), Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-11

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO
NR. X-764 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 37 dalį ir ją išdėstyti taip:

„37. Kitos šio įstatymo sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (toliau – Atliekų tvarkymo įstatymas), Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatyme (toliau – Geriamojo vandens įstatymas), Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme (toliau – Paslaugų įstatymas), Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme**, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (toliau – Statybos įstatymas), Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas), Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme (toliau – Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas), Lietuvos Respublikos vandens įstatyme (toliau – Vandens įstatymas), Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-05-12

[Signature]
2017-05-11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ TURTO DEKLARAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1338
2 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 1 dalies 33 punktą ir jį išdėstyti taip:

„33) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovų pavaduotojai ir jų šeimos nariai;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-14

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ TURTO DEKLARAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1338
2 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 1 dalies 33 punktą ir jį išdėstyti taip:

„33) ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių valstybės įmonių ir akeinių bendrovių bei nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovų pavaduotojai ir jų šeimos nariai;~~“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. IX-904
9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Rašytinio prašymo, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Respublikos Prezidentas, Seimas, Seimo Pirmininkas, Vyriausybė arba Ministras Pirmininkas, taip pat asmenis, kuriuos rengiamasi skirti į viceministrų, ministerijų kanclerių, savivaldybių administracijos direktorių ir jų pavaduotojų, prokurorų, valstybės ar savivaldybių įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įstaigų padalinių vadovų ir jų pavaduotojų (taikoma struktūriniam padaliniui, nesančiam kitame struktūriniame padalinyje), nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įmonių, kuriose valstybei ar savivaldybei priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, vadovų ir jų pavaduotojų pareigas, pateikimas yra privalomas. Prašymą pateikti informaciją pasirašo į pareigas asmenį skiriantis subjektas ar jo įgaliotas asmuo. Prašymą, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Seimas, pasirašo Seimo Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo, o apie asmenį, kurį į pareigas skiria Vyriausybė, – Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ukio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-12

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. IX-904
9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Rašytinio prašymo, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Respublikos Prezidentas, Seimas, Seimo Pirmininkas, Vyriausybė arba Ministras Pirmininkas, taip pat asmenis, kuriuos rengiamasi skirti į viceministrų, ministerijų kanclerių, savivaldybių administracijos direktorių ir jų pavaduotojų, prokurorų, valstybės ar savivaldybių įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įstaigų padalinių vadovų ir jų pavaduotojų (taikoma struktūriniam padaliniui, nesančiam kitame struktūriniame padalinyje), ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių valstybės įmonių ir akcinių bendrovių bei nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įmonių, kuriose valstybei ar savivaldybei priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, vadovų ir jų pavaduotojų pareigas, pateikimas yra privalomas. Prašymą pateikti informaciją pasirašo į pareigas asmenį skiriantis subjektas ar jo įgaliotas asmuo. Prašymą, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Seimas, pasirašo Seimo Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo, o apie asmenį, kurį į pareigas skiria Vyriausybė, – Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo.“~~

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-05-12

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

[Signature]
2017-05-11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NACIONALINIO SAUGUMO PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. VIII-49
PRIEDĖLIO 4 SKYRIAUS PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo priedėlio 4 skyriaus skirsnio „Ekonominė politika“ pakeitimas

Pakeisti Įstatymo priedėlio 4 skyriaus skirsnio „Ekonominė politika“ trečiąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Strategiškai svarbūs nacionaliniam saugumui ūkio sektoriai Lietuvoje yra:

- energetikos;
- transporto;
- informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų;
- finansų ir kredito;
- karinės įrangos.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

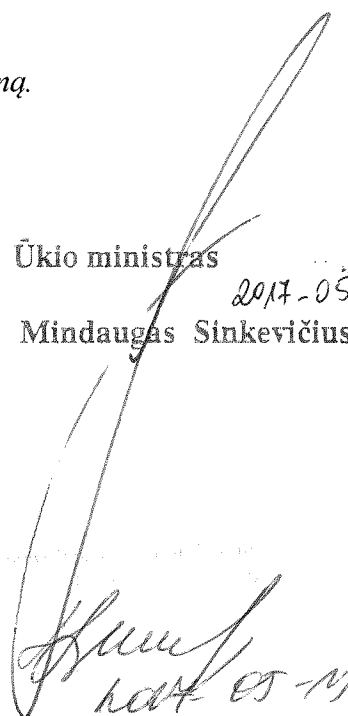
Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12

Mindaugas Sinkevičius

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NACIONALINIO SAUGUMO PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. VIII-49
PRIEDĖLIO 4 SKYRIAUS PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo priedėlio 4 skyriaus skirsnio „Ekonominė politika“ pakeitimas

Pakeisti Įstatymo priedėlio 4 skyriaus skirsnio „Ekonominė politika“ trečiąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

- „Strategiškai svarbūs nacionaliniam saugumui ūkio sektoriai Lietuvoje yra:
- energetikos;
 - transporto;
 - informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų;
 - finansų ir kredito;
 - karinės įrangos.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-12

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Uosto direkcija uosto žemę gali išnuomoti tik viešosios procedūros tvarka, išskyrus atvejus, kai uosto žemė išnuomojama uosto žemėje veiklą vykdančioms nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, nuosavybės teise valdančioms statinius uosto žemėje ar patikėjimo teise valdančioms valstybės ar savivaldybės joms perduotus statinius uosto žemėje, tokių statinių tiesioginei paskirčiai, ar įmonėms, valdančioms nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, esančius uosto žemėje, tokių įrenginių ir turto tiesioginei paskirčiai, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-11

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Uosto direkcija uosto žemę gali išnuomoti tik viešosios procedūros tvarka, išskyrus atvejus, kai uosto žemė išnuomojama uosto žemėje veiklą vykdančioms ~~strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčioms svarbioms** įmonėms, nuosavybės teise valdančioms statinius uosto žemėje ar patikėjimo teise valdančioms valstybės ar savivaldybės joms perduotus statinius uosto žemėje, tokių statinių tiesioginei paskirčiai, ar įmonėms, valdančioms ypatingą ~~strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčius svarbius** įrenginius **ir turta**, esančius uosto žemėje, tokių įrenginių **ir turto** tiesioginei paskirčiai, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEPAPRASTOSIOS PADĖTIES ĮSTATYMO NR. IX-938
28 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto, taip pat valstybinės reikšmės ir rizikos objektų sustiprinta (ginkluota) apsauga;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2014-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2014 05 12

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEPAPRASTOSIOS PADĖTIES ĮSTATYMO NR. IX-938
28 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) ~~strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui ~~užtikrinti turinčių~~ svarbių įmonių, ir įrenginių ir turto, taip pat valstybinės reikšmės ir rizikos objektų sustiprinta (ginkluota) apsauga;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12

Mindaugas Sinkevičius

[Signature]

2017 05-11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLICIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2048 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 dalies 2 punktą jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-05-12

[Signature]

2017-05-11

LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLICIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2048 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 dalies 2 punktą jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinį ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ~~ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įrenginių ir **turto** ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-05-12

[Signature]
2017-05-11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RADIOAKTYVIŲJŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-1190
10 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Radioaktyviųjų atliekų tvarkytojas privalo atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus. Juridinio asmens, ketinančio vykdyti radioaktyviųjų atliekų tvarkytojo veiklą, atitiktis nacionalinio saugumo interesams vertinama Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

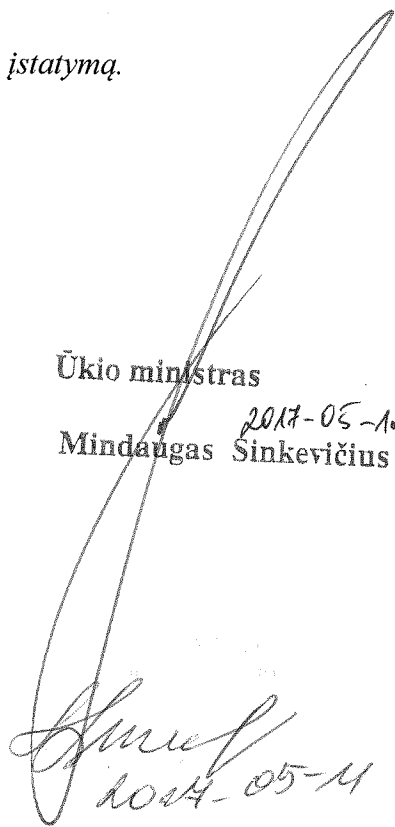
Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

2017-05-11

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RADIOAKTYVIŲJŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-1190
10 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Radioaktyviųjų atliekų tvarkytojas privalo atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus. Juridinio asmens, ketinančio vykdyti radioaktyviųjų atliekų tvarkytojo veiklą, atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinama ~~Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme** nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

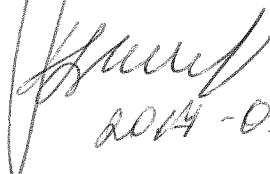
Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

2017-05-11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1996
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinį ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinį įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2014-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2014-05-11

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1996
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinį ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ~~ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įrenginių ir **turto** ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-05-12

2017-05-14

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO ĮSTATYMO NR. XI-2053
3 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 3 straipsnio 2 dalį.

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyto įpareigojimo vykdymą užtikrina paskirtasis tiekėjas, vadovaudamasis šiame įstatyme ir Vyriausybės nustatytais reikalavimais. Paskirtąjį tiekėją Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis konkurso būdu paskiria Energetikos ministerija. Paskirtuoju tiekėju gali būti skiriama įmonė, kurioje valstybei tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų. Paskirtasis tiekėjas negali vykdyti veiklos, susijusios su energijos perdavimu ir (ar) skirstymu, taip pat kita paskirtojo tiekėjo veikla, jo valdymas ir organizacinė struktūra neturi prieštarauti veiklos gamtinių dujų sektoriuje atskyrimo ir nepriklausomumo reikalavimams.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ukio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-11

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO ĮSTATYMO NR. XI-2053
3 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusi galios 3 straipsnio 2 dalį.

~~„2. SGD terminalas ir SGD terminalo jungtis pripažistami strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiais įrenginiais, taip pat SGD terminalo operatorius pripažistamas strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčia įmone, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme.“~~

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyto įpareigojimo vykdymą užtikrina paskirtasis tiekėjas, vadovaudamasis šiame įstatyme ir Vyriausybės nustatytais reikalavimais. Paskirtąjį tiekėją Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis konkurso būdu paskiria Energetikos ministerija. Paskirtuoju tiekėju gali būti skiriama įmonė, kurioje valstybei tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų. Paskirtasis tiekėjas negali vykdyti veiklos, susijusios su energijos perdavimu ir (ar) skirstymu, taip pat kita paskirtojo tiekėjo veikla, jo valdymas ir organizacinė struktūra neturi prieštarauti veiklos gamtinių dujų sektoriuje atskyrimo ir nepriklausomumo reikalavimams. ~~Paskirtasis tiekėjas pripažistamas strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčia įmone.“~~

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-12

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSIRINKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-317
4 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„4 straipsnis. Susirinkimų laikas ir vieta

1. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija gali vykti viešosiose vietose, gyvenamųjų vietovių gatvėse, aikštėse, parkuose, skveruose ir bendrojo naudojimo pastatuose visomis savaitės dienomis nuo 8 iki 22 valandos.

2. Neleidžiama organizuoti susirinkimų ar vykdyti pavienio asmens akcijos valstybės valdžios ir valdymo įstaigose, savivaldybių, policijos, areštinių, tardymo izoliatorių, bausmių vykdymo, sveikatos priežiūros, taip pat krašto apsaugos, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, prokuratūros, teismų patalpose, Lietuvos banke ir kituose Lietuvos Respublikoje veikiančiuose bankuose, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, taip pat branduolinės energetikos objektų apsaugos zonose.

3. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija prie Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento kanceliarijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir teismų pastatų gali būti organizuojami ne arčiau kaip 75 metrai, o prie kitų valstybės valdžios ir valdymo įstaigų, užsienio diplomatinių atstovybių, savivaldybių, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, policijos, prokuratūros, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos įstaigų ir kitų krašto apsaugos sistemos objektų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, branduolinės energetikos objektų apsaugos zonų – ne arčiau kaip 25 metrai iki šių pastatų, objektų ir apsaugos zonų. Visais atvejais užtikrinamas laisvas prieėjimas ir privažiavimas prie šių pastatų, objektų ir apsaugos zonų.“

Ūkio ministras

2017-05-12

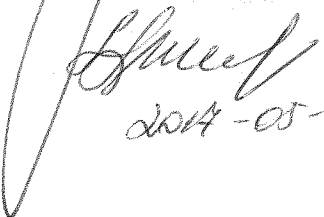
Mindaugas Sinkevičius

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

2017-05-11

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSIRINKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-317
4 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„4 straipsnis. Susirinkimų laikas ir vieta

1. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija gali vykti viešosiose vietose, gyvenamųjų vietovių gatvėse, aikštėse, parkuose, skveruose ir bendrojo naudojimo pastatuose visomis savaitės dienomis nuo 8 iki 22 valandos.

2. Neleidžiama organizuoti susirinkimų ar vykdyti pavienio asmens akcijos valstybės valdžios ir valdymo įstaigose, savivaldybių, policijos, areštinių, tardymo izoliatorių, bausmių vykdymo, sveikatos priežiūros, taip pat krašto apsaugos, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, prokuratūros, teismų patalpose, Lietuvos banke ir kituose Lietuvos Respublikoje veikiančiuose bankuose, ~~atominės energetikos, strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiose įmonėse ir kitose nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, taip pat branduolinės energetikos objektų apsaugos zonose.~~

3. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija prie Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento kanceliarijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir teismų pastatų gali būti organizuojami ne arčiau kaip 75 metrai, o prie kitų valstybės valdžios ir valdymo įstaigų, užsienio diplomatinių atstovybių, savivaldybių, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, policijos, prokuratūros, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos įstaigų ir kitų krašto apsaugos sistemos objektų, ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, branduolinės energetikos objektų apsaugos zonų~~ – ne arčiau kaip 25 metrai iki šių pastatų, ~~ir objektų ir apsaugos zonų~~. Visais atvejais užtikrinamas laisvas priėjimas ir privažiavimas prie šių pastatų, ~~ir objektų ir apsaugos zonų~~.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

2017-05-11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus saugomų objektų, užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

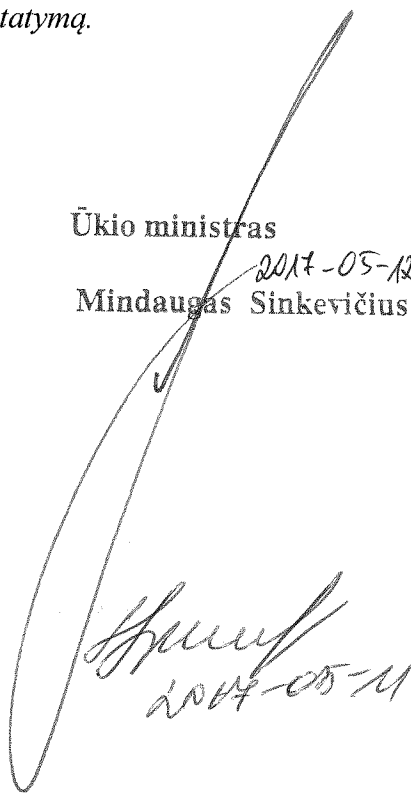
Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus saugomų objektų, užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ~~ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2014-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2014-05-11

115

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS ĮMONĖS LIETUVOS ORO UOSTŲ VALDOMŲ ORO UOSTŲ
KONCESIJOS ĮSTATYMO NR. XII-2393 PREAMBULĖS,
2 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Preambulės pakeitimas

Pakeisti preambulės trečiąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„atsižvelgdamas į tai, kad valstybės įmonė Lietuvos oro uostai ir jos patikėjimo teise valdomi aerodromai yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai;“.

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos

Šiame įstatyme vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos koncesijų įstatyme, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme ir Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme vartojamas sąvokas.“

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Nacionalinio saugumo garantijos

1. Oro uostų koncesija suteikiama tik subjektui, kurio atitiktis nacionalinio saugumo interesams yra įvertinta ir dėl kurio priimtas sprendimas, kuriuo patvirtinama, kad tikrintas subjektas atitinka nacionalinio saugumo interesus pagal Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą. Taip pat Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka tikrinama subjektų, kurie oficialiai pareiškia ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, kuriai suteikta oro uostų koncesija, akcijų ar tapti tokios įmonės dalyviu, atitiktis nacionalinio saugumo interesams.

2. Vyriausybei ar Seimui priėmus nutarimą, kad, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo interesus, oro uosto ar oro uostų valdymas turi būti perduotas valstybei ar valstybės kontroliuojamai įmonei, suteikiančioji institucija nedelsdama perima oro uosto ar oro uostų valdymą iš koncesininko ir turi teisę nedelsdama vienašališkai nutraukti koncesijos sutartį.

3. Koncesininkas turi teisę išnuomoti, subnuomoti ir (arba) suteikti panaudai jam perduotą žemę ir (arba) kitą turtą, patenkantį į aerodromų, kurie laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, apsaugos zonos teritoriją, taip pat leisti vykdyti veiklą tokiose zonose tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantiems subjektams, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme. Investuotojų, kurie oficialiai pareiškia ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, kuriai išnuomota, subnuomota ir (arba) suteikta panaudai žemė ir (arba) kitas turtas, patenkantis į aerodromų, kurie laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, apsaugos zonos teritoriją, ar leista vykdyti veiklą tokiose zonose, akcijų ar tapti tokios įmonės dalyviu, atitiktis nacionalinio saugumo interesams tikrinama *mutatis mutandis* taikant Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatytą investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams tikrinimo tvarką.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-11

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS ĮMONĖS LIETUVOS ORO UOSTŲ VALDOMŲ ORO UOSTŲ
KONCESIJOS ĮSTATYMO NR. XII-2393 PREAMBULĖS,
2 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Preambulės pakeitimas

Pakeisti preambulės trečiąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„atsižvelgdamas į tai, kad valstybės įmonė Lietuvos oro uostai ir jos patikėjimo teise valdomi aerodromai turi strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai;“.

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos

Šiame įstatyme vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos koncesijų įstatyme, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme, Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme ir Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme vartojamas sąvokas.“

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Nacionalinio saugumo garantijos

1. Oro uostų koncesija suteikiama tik subjektui, kurio atitiktis nacionalinio saugumo interesams yra įvertinta ir dėl kurio priimtas sprendimas, kuriuo patvirtinama, kad tikrintas subjektas atitinka nacionalinio saugumo interesus pagal Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą

Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą. Taip pat ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme** nustatyta tvarka tikrinama subjektų, kurie oficialiai pareiškia ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, kuriai suteikta oro uostų koncesija, akcijų ar tapti tokios įmonės dalyviu, atitiktis nacionalinio saugumo interesams.

2. Vyriausybei ar Seimui priėmus nutarimą, kad, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo interesus, oro uosto ar oro uostų valdymas turi būti perduotas valstybei ar valstybės kontroliuojamai įmonei, suteikiančioji institucija nedelsdama perima oro uosto ar oro uostų valdymą iš koncesininko ir turi teisę nedelsdama vienašališkai nutraukti koncesijos sutartį.

3. Koncesininkas turi teisę išnuomoti, subnuomoti ir (arba) suteikti panaudai jam perduotą žemę ir (arba) kitą turtą, patenkančią į aerodromų, **kurie laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, svarbios apsaugos zonos teritoriją**, taip pat leisti vykdyti veiklą tokiose zonose tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantiems subjektams, kaip tai numatyta ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme**. Subjektų **Investuotojų**, kurie oficialiai pareiškia ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, kuriai išnuomota, subnuomota ir (arba) suteikta panaudai žemė ir (arba) kitas turtas, patenkantis į aerodromų, **kurie laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, svarbios apsaugos zonos teritoriją**, ar leista vykdyti veiklą tokiose zonose, akcijų ar tapti tokios įmonės dalyviu, atitiktis nacionalinio saugumo interesams tikrinama *mutatis mutandis* taikant ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme** nustatytą potencialaus dalyvio **investuotojo** atitiktis nacionalinio saugumo interesams tikrinimo tvarką.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR
DISPONAVIMO JUO ĮSTATYMO NR. VIII-729
22 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) investuojama į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbias įmones, nurodytas Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017-05-14

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR
DISPONAVIMO JUO ĮSTATYMO NR. VIII-729
22 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) investuojama į nacionaliniam saugumui užtikrinti ~~strateginę ir svarbią reikšmę turinčias~~ **svarbias** įmones ir (ar) įrenginius, vadovaujantis Lietuvos Respublikos ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymu,~~ **nurodytas Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme ir kitais nacionalinio saugumo tikslus įgyvendinančiais teisės aktais, kuriais *inter alia* užtikrinama reikiama sprendžiamoji valstybės galia;**“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

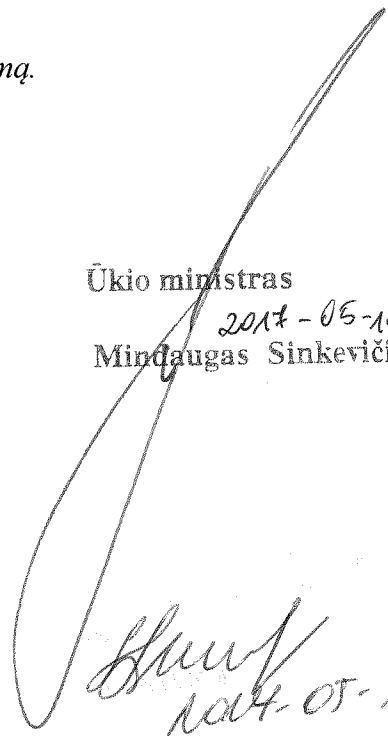
Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12

Mindaugas Sinkevičius

2017-05-11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠOJO SAUGUMO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. X-813
14 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinį ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12

Mindaugas Sinkevičius

[Signature]

2017-05-11

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠOJO SAUGUMO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. X-813
14 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinį ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ~~ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12

Mindaugas Sinkevičius

[Signature]

2017-05-11

123

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418
22, 31 IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 5 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantis įsigyti asmuo arba asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti šį asmenį, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, turi ar praeityje turėjo grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 22 straipsnio 5 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantis įsigyti asmuo arba asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti šį asmenį, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, yra ar praeityje buvo susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ar palaiko ryšius su asmenimis, priklausančiais joms.“

2 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 31 straipsnio 11 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad pareiškėjas ir (arba) asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, turi ar praeityje turėjo grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 31 straipsnio 11 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad pareiškėjas ir (arba) asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, yra ar praeityje buvo susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ar palaiko ryšius su asmenimis, priklausančiais joms.“

3 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 33 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) veiklą ketinantis vykdyti asmuo, taip pat asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną veiklą ketinančio vykdyti asmens akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, neturi ar praeityje neturėjo grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 33 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) veiklą ketinantis vykdyti asmuo, taip pat asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis akcijas (dalį, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną veiklą ketinančio vykdyti asmens akcijas (dalį, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, nėra ar praeityje nebuvo susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ir nepalaiko ryšių su asmenimis, priklausančiais joms.“

3. Pakeisti 33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gavus informaciją, kad egzistuoja nors viena šio straipsnio 2 dalyje nurodyta aplinkybė, Komisija priima sprendimą uždrausti šio straipsnio 1 dalyje nurodytam asmeniui Lietuvos Respublikoje vykdyti transliavimo ir (ar) retransliavimo veiklą, teikti Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, iki išnyks šio straipsnio 2 dalyje nurodytos aplinkybės. Komisija, priimdama sprendimą, nustato konkretų terminą, nuo kada įsigalioja draudimas Lietuvos Respublikoje vykdyti transliavimo ir (ar) retransliavimo, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą. Terminas negali būti trumpesnis negu terminas apskūsti Komisijos sprendimus teismui. Transliuotojas, retransliuotojas ar asmuo, teikiantis Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, privalo nutraukti transliavimo, retransliavimo ar televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą nuo sprendime nurodytos dienos, išskyrus atvejus, kai Komisijos sprendimą apskundus teismui teismas laikinai sustabdo sprendimo galiojimą. Jeigu teismas, laikinai sustabdęs Komisijos sprendimo galiojimą, Komisijos sprendimo dėl transliavimo, retransliavimo ar televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų veiklos uždraudimo nepanaikina, transliuotojas, retransliuotojas ar asmuo, teikiantis Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, privalo nutraukti šią veiklą nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2014-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2014-05-14

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418
22, 31 IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 5 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) ~~Vyriausybės~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo** nustatyta tvarka gaunama informacija, kad licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantis įsigyti asmuo arba asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti šį asmenį, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, turi **ar praeityje turėjo** grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 22 straipsnio 5 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) ~~Vyriausybės~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo** nustatyta tvarka gaunama informacija, kad licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantis įsigyti asmuo arba asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti šį asmenį, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, yra **ar praeityje buvo** susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis

tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ar palaiko ryšius su asmenimis, priklausančiais joms.“

2 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 31 straipsnio 11 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) Vyriausybės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad pareiškėjas ir (arba) asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, turi **ar praeityje turėjo** grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 31 straipsnio 11 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) ~~Vyriausybės~~ Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad pareiškėjas ir (arba) asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, yra **ar praeityje buvo** susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ar palaiko ryšius su asmenimis, priklausančiais joms.“

3 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 33 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) veiklą ketinantis vykdyti asmuo, taip pat asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną veiklą ketinančio vykdyti asmens akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, neturi **ar praeityje neturėjo** grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai

nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 33 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) veiklą ketinantis vykdyti asmuo, taip pat asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną veiklą ketinančio vykdyti asmens akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, nėra **ar praeityje nebuvo** susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ir nepalaiko ryšių su asmenimis, priklausančiais joms.“

3. Pakeisti 33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Vyriausybės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gavus informaciją, kad egzistuoja nors viena šio straipsnio 2 dalyje nurodyta aplinkybė, Komisija priima sprendimą uždrausti šio straipsnio 1 dalyje nurodytam asmeniui Lietuvos Respublikoje vykdyti transliavimo ir (ar) retransliavimo veiklą, teikti Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, iki išnyks šio straipsnio 2 dalyje nurodytos aplinkybės. Komisija, priimdama sprendimą, nustato konkretų terminą, nuo kada įsigalioja draudimas Lietuvos Respublikoje vykdyti transliavimo ir (ar) retransliavimo, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą. Terminas negali būti trumpesnis negu terminas apskūsti Komisijos sprendimus teismui. Transliuotojas, retransliuotojas ar asmuo, teikiantis Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, privalo nutraukti transliavimo, retransliavimo ar televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą nuo sprendime nurodytos dienos, išskyrus atvejus, kai Komisijos sprendimą apskundus teismui teismas laikinai sustabdo sprendimo galiojimą. Jeigu teismas, laikinai sustabdęs Komisijos sprendimo galiojimą, Komisijos sprendimo dėl transliavimo, retransliavimo ar televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų veiklos uždraudimo nepanaikina, transliuotojas, retransliuotojas ar asmuo, teikiantis Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete

arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, privalo nutraukti šią veiklą nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2014-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2014-05-11

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
INVESTICIJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1312
8 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Investicijos į nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbų ūkio sektorių arba nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonos teritorijoje leidžiamos tik įvertinus investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-05-12

2017 05-11

LIETUVOS RESPUBLIKOS
INVESTICIJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1312
8 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Investicijos į ~~svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintį nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbų~~ ūkio sektorių arba ypatingą strateginę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui užtikrinti ~~turinčių svarbių įmonių, įrenginių ir turto nacionaliniam saugumui svarbios apsaugos zonos teritorijoje leidžiamos tik įvertinus potencialaus dalyvio investuotojo~~ atitiktį nacionalinio saugumo interesams Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui ~~turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo~~ Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

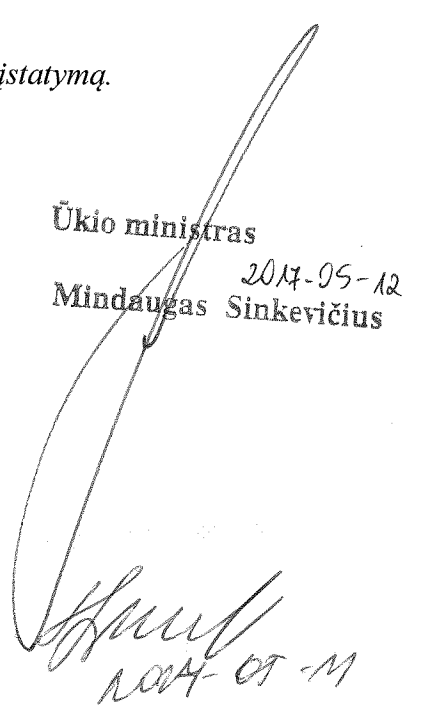
Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722
15 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Nuo į valstybės ar savivaldybės biudžetą įmokamų įmonės pelno įmokų mokėjimo atleidžiama įmonė, kuri ataskaitiniais finansiniais metais atitinka šias sąlygas:

- 1) yra nurodyta Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme;
- 2) valdo, naudoja ir disponuoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, išvardytus Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 4 priede;
- 3) įgyvendina ar dalyvauja įgyvendinant teisės aktu pripažintą ypatingos valstybinės svarbos ar valstybei svarbų ekonominį projektą.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras
2017-05-12
Mindaugas Sinkevičius

[Signature]
2017 05 11

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722
15 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Nuo į valstybės ar savivaldybės biudžetą įmokamų įmonės pelno įmokų mokėjimo atleidžiamos ~~valstybės įmonės, kurios~~ **atleidžiama įmonė, kuri** ataskaitiniais finansiniais metais atitinka šias sąlygas:

1) yra išvardytos Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo (toliau – Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas) 3 straipsnio 1 dalyje kaip strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios valstybės įmonė **nurodyta Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme;**

2) valdo, naudoja ir disponuoja strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčius valstybei nuosavybės teise priklausančius **užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą**, išvardytus Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 4 priede;

3) įgyvendina ar dalyvauja įgyvendinant teisės aktu pripažintą ypatingos valstybinės svarbos ar valstybei svarbų ekonominį projektą.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius 2017-05-12

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

[Signature]
2017-05-11 135

**ŪKIO MINISTERIJOJE VYKUSIO PASITARIMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ
REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ
NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
PROTOKOLAS**

Pasitarimas įvyko 2017 m. balandžio 25 d. nuo 14:00 val.

Pasitarimo pirmininkas – ūkio viceministras Ramūnas Burokas.

Pasitarimo dalyvis ir sekretorius – Vaidotas Rudokas, Ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus vyriausiasis specialistas.

Pasitarimo dalyviai:

1. Bernotaitė Indrė – Susisiekimo ministerijos Biudžeto ir valstybės turto valdymo departamento Valstybės turto valdymo ir viešųjų pirkimų skyriaus vyriausioji specialistė;
2. Burtilienė Jūratė – Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Tesisės aktų projektų ekspertizės skyriaus vyriausioji specialistė;
3. Čapas Rimantas – Lietuvos savivaldybių asociacijos Direktorius pavaduotojas-patarėjas savivaldybių finansų ir ekonomikos klausimais;
4. Čiočys Robertas – asociacijos Investuotojų forumas atstovas;
5. Kirkaitė Ieva – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos tarptautinių sutarčių departamento Tarptautinių sutarčių skyriaus atsakingoji sekretorė;
6. Matukas Julijonas – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Ekonominio saugumo politikos departamento Energetinio saugumo politikos skyriaus vyriausiasis specialistas;
7. Mereckaitė Agnė – AB „Klaipėdos nafta“ vyr. teisininkė;
8. Mikalauskienė Ramunė – Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos Teisės skyriaus vedėja;
9. Molytė Viktorija – „Lietuvos energija“, UAB Korporatyvinės teisės departamento vadovė;
10. Ruželė Emilis – asociacijos Investuotojų forumas atstovas;
11. Sakauskienė Kristina – Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento žvalgybos pareigūnė;
12. Tamulaitis Donatas – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Tarptautinių ekonominių organizacijų skyriaus vedėjas;
13. Stepučinskas Antanas – Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros prokuroras;
14. Vičkačkienė Aušra – Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Turto valdymo departamento direktorė.

DARBOTVARKĖ:

Aptarti institucijų, asociacijų ir įmonių pateiktas pastabas bei pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas).

SVARSTYTA: Bendros pastabos dėl įstatymo projekto.

NUSPĖSTA: nepritari Teisingumo ministerijos siūlymams skirstyti Įstatymo projektą į skyrius, taip pat dėti visus Įstatymo projekte numatomus ribojimus viename straipsnyje.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 1 straipsnis.

NUSPĖSTA: nepritari Konkurencijos tarybos pateiktai pastabai dėl Įstatymo projekto 1 straipsnio 3 dalies.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 2 straipsnis.

NUSPĖSTA: nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalies 5 punkto. Nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 2 straipsnio 3 dalies. Nepritarti Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabai dėl Įstatymo projekto 2 straipsnio 7 dalies. Nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 2 straipsnio 10 dalies 1 punkto. Nepritarti Konkurencijos tarybos pastabai dėl Įstatymo projekto 2 straipsnio 14 dalies.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 3 straipsnis.

NUSPĖSTA: nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalies. Atsižvelgti į Finansų ministerijos pateiktą pastabą dėl Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalies. Nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalies. Nepritarti Konkurencijos tarybos pastabai dėl Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalies.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 4 straipsnis.

NUSPĖSTA: nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 4 straipsnio 1 dalies. Atsižvelgti į Valstybės saugumo departamento pastabą dėl Įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalies. Atsižvelgti į Teisingumo ministerijos pastabą dėl Įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalies.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 6 straipsnis.

NUSPĖSTA: nepritarti Vidaus reikalų ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 6 straipsnio. Nepritarti Krašto apsaugos ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalies. Nepritarti Konkurencijos tarybos pastabai dėl Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalies.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 7 straipsnis.

NUSPĖSTA: su Finansų ministerija 7 straipsnio nuostatas suderinti darbo tvarka. Įvertinti Valstybės saugumo departamento pastabą dėl Įstatymo projekto 7 straipsnio 4 dalies.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 8 straipsnis.

NUSPĖSTA: su Finansų ministerija 8 straipsnio nuostatas suderinti darbo tvarka.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 9 straipsnis.

NUSPĖSTA: nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 9 straipsnio 1 dalies.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 10 straipsnis.

NUSPĖSTA: nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 10 straipsnio 4-6 dalių. Nepritarti Krašto apsaugos ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 10 straipsnio 4, 6 dalių.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 11 straipsnis.

NUSPĖSTA: Įstatymo projekto 11 straipsnio 1 punkte pateikti nuorodą į Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymą. Įstatymo projekto 11 straipsnio 2-4 punktus suderinti darbo tvarka su Valstybės saugumo departamentu.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 12 straipsnis.

NUSPĖSTA: nepritarti Valstybės saugumo departamento pastabai dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio. Įvertinti Finansų ministerijos pastabą dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio 1 dalies 1 punkto. Nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio 3 dalies. Nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio 3 dalies. Nepritarti Lietuvos banko pastabai dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio 3 dalies.

Nepritarti Valstybės saugumo departamento pastabai dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio 3 dalies. Įvertinti Valstybės saugumo departamento pastabą dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio 5-6 dalių. Nepritarti Krašto apsaugos ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio 7 dalies. Įvertinti Valstybės saugumo departamento pastabą dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio 8 dalies. Įvertinti Teisingumo ministerijos pastabą dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio 12 dalies. Nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio 15 dalies. Nepritarti Valstybės saugumo departamento pastabai dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio 16 dalies. Nepritarti Teisingumo ministerijos pastaboms dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio 18 dalies. Nepritarti Valstybės saugumo departamento pastaboms dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio 18 dalies.

PRIDEDAMA: pasitarimo dalyvių sąrašas, 2 lapai.

Pasitarimo pirmininkas,
ūkio viceministras

Ramūnas Burokas

Pasitarimo sekretorius

Vaidotas Rudokas

**ŪKIO MINISTERIJOJE VYKUSIO PASITARIMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ
REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ
NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
PROTOKOLAS**

Pasitarimas įvyko 2017 m. balandžio 26 d. nuo 15:00 val.

Pasitarimo pirmininkas – ūkio viceministras Ramūnas Burokas.

Pasitarimo dalyvis ir sekretorius – Vaidotas Rudokas, Ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus vyriausiasis specialistas.

Pasitarimo dalyviai:

1. Bernotaitė Indrė – Susisiekimo ministerijos Biudžeto ir valstybės turto valdymo departamento Valstybės turto valdymo ir viešųjų pirkimų skyriaus vyriausioji specialistė;
2. Burtilienė Jūratė – Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Tesisės aktų projektų ekspertizės skyriaus vyriausioji specialistė;
3. Ceiko Patricija – Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo skyriaus vedėjo pavaduotoja;
1. Čiočys Robertas – asociacijos Investuotojų forumas atstovas;
2. Kačanovskij Valdemar – UAB „EPSO-G“ teisininkas;
3. Kirkaitė Ieva – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos tarptautinių sutarčių departamento Tarptautinių sutarčių skyriaus atsakingoji sekretorė;
4. Kraujalis Valentinas – Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Informacinių sistemų plėtros skyriaus patarėjas;
5. Matukas Julijonas – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Ekonominio saugumo politikos departamento Energetinio saugumo politikos skyriaus vyriausiasis specialistas;
6. Mereckaitė Agnė – AB „Klaipėdos nafta“ vyr. teisininkė;
7. Mikalauskienė Ramunė – Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos Teisės skyriaus vedėja;
8. Mikolaitis Dainius – „Lietuvos energija“, UAB Teisės tarnybos teisininkas;
9. Molytė Viktorija – „Lietuvos energija“, UAB Korporatyvinės teisės departamento vadovė;
10. Ruželė Emilis – asociacijos Investuotojų forumas atstovas;
11. Sakauskienė Kristina – Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento žvalgybos pareigūnė;
12. Stepučinskas Antanas – Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros prokuroras;
13. Taluntytė Gintarė – Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Atstovavimo ES teismuose skyriaus l. e. p. vedėja;
14. Tamašauskas Arūnas – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo ir migracijos politikos departamento Visuomenės saugumo skyriaus patarėjas;
15. Valūnas Irmantas – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vandenių departamento Vandens politikos skyriaus vedėjas;
16. Vičkačkienė Aušra – Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Turto valdymo departamento direktorė.

DARBOTVARKĖ:

Aptarti institucijų, asociacijų ir įmonių pateiktas pastabas bei pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – įstatymo projektas).

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 13 straipsnis.

NUSPĖSTA: parengti patikslintą Įstatymo projekto 13 straipsnį.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 14 straipsnis.

NUSPĖSTA: Su Finansų ministerija 14 straipsnio nuostatas suderinti darbo tvarka.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 15 straipsnis.

NUSPĖSTA: su Teisingumo ministerija 15 straipsnio 1-2 dalių nuostatas suderinti darbo tvarka. Atsižvelgti į Valstybės saugumo departamento pateiktą pastabą dėl Įstatymo projekto 15 straipsnio 3 dalies.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 16 straipsnis.

NUSPĖSTA: Įvertinti Teisingumo ministerijos pastabą dėl Įstatymo projekto 16 straipsnio 1-2 dalių.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 17 straipsnis.

NUSPĖSTA: Įstatymo projekto 17 straipsnio 2 dalį suderinti darbo tvarka su Valstybės saugumo departamentu. Nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 17 straipsnio 2 dalies 11 punkto. Nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 17 straipsnio 5 dalies. Nepritarti Valstybės saugumo departamento pastabai dėl Įstatymo projekto 17 straipsnio 5 dalies.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 18 straipsnis.

NUSPĖSTA: Įvertinti Vidaus reikalų ministerijos pastabą dėl Įstatymo projekto 18 straipsnio 1 dalies. Atsižvelgti į Vidaus reikalų ministerijos pastabą dėl Įstatymo projekto 18 straipsnio 4 dalies.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 19 straipsnis.

NUSPĖSTA: Nepritarti Valstybės saugumo departamento pastabai dėl Įstatymo projekto 19 straipsnio.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 1 priedas.

NUSPĖSTA: nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 1 priedo 2 punkto. Nepritarti Vidaus reikalų ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 1 priedo 7 punkto. Nepritarti Konkurencijos tarybos pastabai dėl Įstatymo projekto 1 priedo 8 punkto. Įvertinti Aplinkos ministerijos pastabą dėl Įstatymo projekto 1 priedo 8 dalies.

SVARSTYTA: Įstatymo projekto 4 priedas.

NUSPĖSTA: nepritarti Teisingumo ministerijos pastabai dėl Įstatymo projekto 4 priedo 1 dalies c papunkčio. Su Susisiekimo ministerija ir Krašto apsaugos ministerija Įstatymo projekto 4 priedo 1 dalies b punkto nuostatas suderinti darbo tvarka.

PRIDEDAMA: pasitarimo dalyvių sąrašas, 2 lapai.

Pasitarimo pirmininkas,
ūkio viceministras

Pasitarimo sekretorius

Ramūnas Burokas

Vaidotas Rudokas

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2017-04- Nr.

[2017-03-10 Nr. (37.2-35)3-1079

2017-03-24 Nr. (37.2-35)3-1227

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR KITŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Teisingumo ministerija gavo išvadoms gauti pateiktą Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir 25 susijusių įstatymų pakeitimų projektus (toliau kartu – įstatymų projektai) bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą dėl šių įstatymų projektų pateikimo Seimui.

Įvertinę įstatymų projektų tikslą, teisinio reguliavimo priemones, galimas pasekmes ir teisės techniką teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymo projekto 1 straipsnyje dėstomu Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu (toliau – keičiamas Įstatymas) siūloma nustatyti naują teisinį reguliavimą – pavesti Lietuvos Respublikos Vyriausybei (toliau – Vyriausybė) nustatyti, kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas sudaro 4 priede nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą ir yra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu (keičiamo Įstatymo 3 straipsnio 4 dalis), apsaugos zonas, kuriose gali būti vertinama investuotojų atitiktis nacionalinio saugumo interesams (keičiamo Įstatymo 4 straipsnio 1 dalis), nustatyti ir konkretizuoti, kokios ūkinės veiklos sritys yra laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi (keičiamo Įstatymo 6 straipsnio 2 dalis). Pastebėtina, kad pagal siūlomą reguliavimą iš esmės Vyriausybė priimtų sprendimą (nustatytų, konkretizuotų) dėl konkrečių objektų, kuriems būtų taikomas keičiamu Įstatymu nustatomas teisinis režimas. Visgi pažymėtina, kad konkretus turtas bei objektai, kuriems taikomas keičiamas Įstatymas, turėtų būti aiškiai ir konkrečiai nustatomi keičiamame Įstatyme, o ne poįstatyminio lygmens teisės akte.

2. Keičiamame Įstatyme vartojamos sąvokos „įrenginiai ir turtas“ (1 straipsnio 1 dalis ir kt.), „svarbi infrastruktūra“ (1 straipsnio 2 dalis, 2 straipsnio 2 dalies 3 punktas ir kt.), „svarbūs įrenginiai ir turtas“ (4 priedas), „strateginę reikšmę turinti infrastruktūra“ (4 priedo 1 punktas), „svarbią reikšmę turinti infrastruktūra“ (4 priedo 2 punktas). Šios sąvokos kelia painiavą, nes neaišku, ar jos tapačios, ar turimi omenyje skirtingi objektai. Siūlytina suvienodinti vartojamas sąvokas, jas apibrėžti ir paaiškinti bei toliau tekste vartoti vienodas sąvokas. Šiuo aspektu siūlytina suderinti ir keičiamo Įstatymo 4 priedo

100 Atkurtai
Lietuvai

pavadinime ir 1, 2 punktuose vartojamas sąvokas „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašas“, „nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę (svarbią) reikšmę turinti infrastruktūra“.

3. Vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 13 straipsnio 2 dalimi siūlytina keičiamo įstatymo nuostatas sugrupuoti į skyrius.

4. Siekiant sistemiškumo ir vadovaujantis teisėkūros aiškumo principu siūlytina visus keičiamame įstatyme numatomus ribojimus dėstyti viename straipsnyje ar skyriuje (pavyzdžiui, 12 straipsnio 12, 13 dalys, 14 straipsnis).

5. Pastebėtina, kad paprastai „teisių perėmėjų“ sąvoka yra vartojama įmonių reorganizavimo atveju, kai yra perimamos reorganizuojamos įmonės teisės ir pareigos. Atsižvelgiant į tai, kad keičiamame įstatyme ši sąvoka vartojama turint omenyje įrenginių ar turto įgijimą nuosavybės teise, o ne teisių įgijimą ir siekiant teisinio aiškumo siūlytina keičiamame įstatyme keisti „teisių perėmėjų“ sąvoką į „asmuo, įgijęs nuosavybės teise“. Šiuo aspektu siūlytina tikslinti keičiamo įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punktą, 2 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir kitas nuostatas.

6. Tikslintina keičiamo įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 5 punkto sąvoka „apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens“, nes nėra aišku, ar ši sąvoka reikštų buveinės turėtiną tam tikroje vietoje, ar veiklos vykdymą, ar kt. Taip pat ši sąvoka derintina su 4 straipsnio 2 dalyje vartojama sąvoka „apsaugos zonos teritorijoje veikiantis“.

7. Keičiamo įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje siūlytina patikslinti „kontroliuojamų juridinių asmenų“ sąvoką, atsižvelgiant į keičiamo įstatymo 2 straipsnio 14 dalį.

8. Tikslintina keičiamo įstatymo 2 straipsnio 8 dalies 3 punkte pateikiama nuoroda į 7 straipsnio 2 dalį, nes ji nereguliuoja perleidimo.

9. Siūlytina patikslinti keičiamo įstatymo 2 straipsnio 10 dalies 1 punkto formuluotę vietoj žodžių „šioje dalyje nurodytiems juridiniams asmenims“ išvardinant turimus omenyje subjektus.

10. Keičiamo įstatymo 3 straipsnio 1 dalis suponuoja, kad nurodomas turtas galėtų būti perduodamas nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, „jei tokia galimybė yra numatyta atskiru įstatymu“. Atsižvelgiant į tai, kad atskiruose įstatymuose numatomos bendro pobūdžio formuluotės, kam gali priklausyti toks turtas, o ne konkretūs atvejai dėl konkretaus turto perdavimo konkrečiam investuotojui, siūlytina patikslinti šios nuostatos formuluotę, pavyzdžiui, teikiant nuorodą į atskiras juridinių asmenų teisinės formos ir veiklą reglamentuojančius įstatymus.

11. Siūlytina pateikti informaciją, ar keičiamo įstatymo 4 priedo 2 punkte (4 priedo 1 punkte) numatyta infrastruktūra ir šiuo metu priklauso valstybei, savivaldybėms ar nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, kaip nurodoma keičiamo įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje (3 straipsnio 1 dalyje). Pastebėtina, kad tuo atveju, jei minima infrastruktūra šiuo metu priklausytų ne valstybei, savivaldybėms ar nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, tuomet įsigaliojus šiai nuostatai galėtų kilti teisinės pasekmės ir tretiesiems asmenims.

12. Tikslintina keičiamo įstatymo 4 straipsnio 1 dalies formuluotė, nes ne apsaugos zonoje būtų vertinama atitiktis. Taip pat siūlytina konkretizuoti šią nuostatą, nustatant apsaugos zonos nustatymo kriterijus.

13. Pažymėtina, kad turėtų būti gauta Aplinkos ministerijos bei Lietuvos savivaldybių asociacijos išvados dėl keičiamo įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodomų aspektų.

14. Keičiamo įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje formuluojamą pareigą siūlytina iš karto įtvirtinti Ministrui Pirmininkui, o ne įgalioti Vyriausybę pavesti Ministrui Pirmininkui.

15. Manytina, kad jei investuotojas „kelia realią grėsmę nacionalinio saugumo interesams“, tuomet turi būti nustatoma pareiga o ne teisė sustabdyti jo veiklą, keliančią grėsmę nacionalinio saugumo interesams. Šiuo aspektu tikslintina keičiamo įstatymo 4 straipsnio 2 dalis.

16. Keičiamo Įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje pateikiama nuoroda į 2 straipsnio 2 dalies 5 punktą yra netiksli, ji turėtų apibūdinti patį juridinį asmenį, o ne jo vertybinius popierius. Šiuo aspektu siūlytina patikslinti keičiamo Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies formuluootę.

17. Keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje turėtų būti sistemiškai aptariamas ir savivaldybėms priklausančių akcijų perleidimo atvejis.

18. Manytina, kad keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 2 dalis perteklinė 1 straipsnio 4 dalies atžvilgiu. Jei būtų nuspręsta šią nuostatą palikti, tuomet siūlytina šią nuostatą formuluoti taip: „reorganizuoti, pertvarkyti į kitos teisinės formos juridinį asmenį, restruktūrizuoti, keisti jų pavadinimą, likviduoti ar atlikti jų atskyrimą, didinti ar mažinti įstatinį kapitalą, kai *reorganizavimą, pertvarkymą į kitos teisinės formos juridinį asmenį, restruktūrizavimą, pavadinimo keitimą, likvidavimą ar jų atskyrimą, įstatinio kapitalo didinimą ar mažinimą numato*“.

19. Keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 5 dalį tikslinga sujungti su 1 dalimi.

20. Svarstyтина, kaip keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 6 dalyje numatoma galimybė nacionalinius interesus atitinkančiam investuotojui įsigyti akcijų dera su 7 straipsnio 1 dalimi, pagal kurią akcijas, pritarus Vyriausybei, galima perleisti tik valstybės arba savivaldybės valdomai įmonei.

21. Keičiamo Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad „tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį“ gali įsigyti akcijų. Sistemiškai vertinant keičiamo Įstatymo 7 ir 8 straipsnį, pažymėtina, kad analogiškos nuostatos ten nėra įtvirtintos. Svarstyтина, kuo grindžiamas skirtingas reguliavimas.

22. Keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 5 dalis tikslintina, nes „tarptautinės finansinės institucijos ar organizacijos, kurių tikslai, investavimo politika ir veikla, pagal šio įstatymo nuostatas, *pripažinta* kaip nekelianti grėsmės nacionaliniam saugumui“ neatitinka šio įstatymo nuostatų. Jose nėra įpareigojimų tikrinti organizacijų tikslų, investavimo politikos ir atlikti veiklos tikrinimo. Svarstyтина, pagal kokias keičiamo įstatymo nuostatas būtų tikrinamos tarptautinės finansinės institucijos ar organizacijos, jų tikslai, investavimo politika ir veikla, kokie kriterijai ir reikalavimai joms būtų taikomi.

23. Svarstyтина, kaip būtų nustatoma, ar vykdoma „ilgalaikė“ veikla pagal keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 6 dalį.

24. Taip pat tikslintina keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 6 dalies nuostata „turintys patirties atitinkamoje srityje“. Ši nuostata nekonkreči, nes nėra aišku, kaip bus nustatomas patirties turėjimas ir kokiaje konkrečioje srityje.

25. Keičiamo Įstatymo 11 straipsnio 1 punkte siūlytina paaiškinti, kas būtų laikomas dominavimu šiame kontekste.

26. Manytina, kad būtų tikslinga apibrėžti „užsienio valstybių“ sampratą šiame įstatyme (keičiamo Įstatymo 11 straipsnio 3, 4 punktai).

27. Svarstyтина, kokiais sprendimais būtų pagrindžiamas keičiamo Įstatymo 11 straipsnio 5 punkte minimas įstatymo pažeidimas. Manytina, kad ši nuostata turėtų būti siejama su konkrečiu sprendimu.

28. Redakciniu aspektu tikslintinas keičiamo Įstatymo 12 straipsnio pavadinimas.

29. Vadovaujantis Akcinių bendrovių įstatymo 40 straipsnio 5 dalimi, akcija į dalis nedaloma. Šiuo aspektu tikslintinas keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punktas. Šiuo aspektu tikslintinas ir šios dalies 3 punktas.

30. Neaišku, kuo grindžiamas keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nurodomas momentas (2014 m. lapkričio 1 d.), nuo kurio buvo įgyti vertybiniai popieriai ir koks tokio termino nustatymo tikslas. Taip pat, kokios būtų tokio patikrinimo pasekmės ir kokie veiksmai turėtų būti atliekami, jei būtų pripažįstama, kad šis investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų. Ši nuostata, be kita ko,

turėtų būti įvertinta asmenų įgytų teisių, teisėtų lūkesčių apsaugos ir teisės aktų negaliojimo atgal principų kontekste.

31. Keičiamo įstatymo 12 straipsnio 6 dalis numato, kad komisija investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, pradeda tą pačią dieną, kai iš *pareiškėjų* gauna kreipimąsi. Įvertinus 12 straipsnio 2 dalyje pateikiamą santrumpą, kas yra laikomi *pareiškėjais* šiame įstatyme, bei 5 dalies nuostatą, kad patikrą gali inicijuoti ir kitos institucijos, ar net pats investuotojas (12 straipsnio 2 dalis), siūlytina papildyti 12 straipsnio 6 dalį nurodant, kad Komisija pradeda investuotojo patikrą tą pačią dieną, kai gauna kreipimąsi iš bet kurio pareiškėjo, investuotojo ar kitos 5 dalyje nurodytos institucijos.

32. Keičiamo įstatymo 12 straipsnio 10 dalyje siūlytina nurodyti, kad taip pat informuojamas turėtų būti ir pareiškėjas (kaip nurodoma šio straipsnio 2 dalyje), o 11 dalis pildytina, nurodant, kad informuojamas yra ir investuotojas. Taip pat peržiūrėtina ir šio straipsnio 12 dalis.

33. Atsižvelgiant į keičiamo įstatymo 12 straipsnio 12 dalies formuluotę „investavimo visiško ar dalinio draudimo, nustatytinų privalomų reikalavimų ar sąlygų“ atitinkamai patikslinta turi būti ir 13 dalies formuluotė.

34. Vertinant keičiamo įstatymo 12 straipsnio 15 dalį, manytina, kad nurodomo 11 straipsnio 4, 5 punktuose minimos aplinkybės taip pat yra nepašalinamos.

35. Manytina, kad keičiamo įstatymo 12 straipsnio 16 dalis yra ne šio teisės akto dalykas (siūlytina šias nuostatas dėstyti kartu teikiamame Visuomenės informavimo įstatyme). Taip pat pažymėtina, kad dėl šios nuostatos turėtų būti gauta Kultūros ministerijos išvada.

36. Manytina, kad keičiamo įstatymo 12 straipsnio 18 dalyje netikslinga nuoroda į 15 straipsnio 6 dalį, nes joje nėra reguliuojamas turto sunaikinimas.

37. Siūlytina apsvarstyti poreikį keičiamo įstatymo 12 straipsnio 18 dalyje numatyti termino pratęsimo galimybę.

38. Vertinant keičiamo įstatymo 12 straipsnio 18 dalies nuostatą „įmonė, kuriai priklauso šis turtas“, svarstytina, ar negalėtų šis turtas priklausyti valstybei ar savivaldybei. Tokiu atveju siūlytina tikslinti formuluotę.

39. Keičiamo įstatymo 12 straipsnio 18 dalyje numatyta, kad Vyriausybė apie sprendimą praneša nacionaliniam saugumui svarbiai įmonei. Manytina, kad ši nuostata derintina su šio straipsnio 13 dalimi, pagal kurią pranešimo pareiga nustatyta Komisijai.

40. Vertinant keičiamo įstatymo 12 straipsnio 20 dalį manytina, kad netikslu yra teigti, jog tuo atveju, jei „per šioje dalyje nustatytą terminą Komisija nepriima sprendimo pritarti ar ne šioje dalyje aptartam pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, likvidavimui ar atskyrimui, laikoma, kad Komisija šiems veiksams pritaria ir atitinkamos pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ar atskyrimas gali būti įgyvendintas.“ Pažymėtina, kad šie veiksmai gali būti įgyvendinami tik įvykus keičiamo įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje ir 8 straipsnio 3 dalyje nurodytoms sąlygoms.

41. Keičiamo įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje minimą sąvoką („nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme“) siūlytina dėstyti 2 straipsnyje.

42. Manytina, kad keičiamo įstatymo 13 straipsnio 4 dalis (paskutinis sakinyss) yra perteklinis 10 straipsnio 8 dalies atžvilgiu. Be to, pastebėtina, kad šioje nuostatoje nėra pateikiama nuoroda į keičiamo įstatymo 14 straipsnį.

43. Atkreiptinas dėmesys, kad keičiamame Įstatyme nėra išskiriama „nacionaliniam saugumui svarbios įmonės veikla, kuri yra svarbi nacionaliniam saugumui užtikrinti“. Atsižvelgiant į tai turėtų būti tikslinamos keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 1, 2 dalys.

44. Keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatytai pareigai įgyvendinti turi būti numatomos pereinamosios nuostatos (terminas). Iš šios nuostatos lieka neaišku, koks konkrečiai turtas šiuo atveju turimas omenyje. Kartu vertinant ir šio straipsnio 2 dalį pastebėtina, kad iš esmės Vyriausybei tenka pareiga patvirtinti saugumo planą, o tuo pačiu ir įvardinti plane įrašomą turtą. Šiuo atveju taikytini argumentai, dėstomi šios išvados 1 pastaboje, jog visgi Įstatyme turi būti įtvirtintas visas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbus turtas.

45. Šiame kontekste vertinant keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 2 dalį, kurioje nurodoma, kad „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planai *nėra skelbiami viešai*“, pažymėtina, kad vadovaujantis Teisėkūros pagrindų Įstatymo 19 straipsnio 1 dalimi ir 6 straipsnio 2 dalimi Vyriausybės nutarimai, sprendimai, rezoliucijos registruojami ir viešai skelbiami Teisės aktų registre. Pagal Teisėkūros pagrindų Įstatymo 1 straipsnio 5 dalį teisės aktų, kuriuose yra valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos, projektai rengiami, derinami, šie teisės aktai priimami, registruojami, skelbiami ir įsigalioja juos priimančių subjektų nustatyta tvarka. Taigi keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 2 dalies (paskutiniojo sakinio) nuostata turėtų būti įvertinta Teisėkūros pagrindų Įstatymo ir Valstybės ir tarnybos paslapties Įstatymo nuostatų kontekste. Keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 3 dalis, kurioje numatoma, kad „Vyriausybė, Komisijos teikimu, gali įpareigoti“, siūlytina formuluoti kaip imperatyvią nuostatą. Siūlytina atsakyti keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 8 dalies kaip perteklinės.

46. Vertinant keičiamo Įstatymo 16 straipsnio 1 dalį svarstyтина, kodėl ši nuostata būtų aktuali tik trečios kategorijos įmonėms. Diskutuotina, kaip šioje situacijoje būtų užtikrinama galimų kreditorių teisių apsauga. Šiame kontekste, manytina, kad keičiamo Įstatymo 16 straipsnio 7 dalyje minimi „siūlomo turto vertės nustatymo atlikimo arba neatlikimo atvejai ir pagrindai“ turi būti įtvirtinti keičiamame Įstatyme, taip pat nurodoma, kokia turto verte turtas turėtų būti įsigyjamas ir kaip ji turėtų būti nustatoma. Taip pat keičiamo Įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje vartojama sąvoka „geriausiomis sąlygomis“ yra neapibrėžta ir vertinamojo pobūdžio. Svarstyтина, kokio subjekto atžvilgiu tai būtų geriausios sąlygos ir kaip būtų užtikrinama galimų kreditorių teisių apsauga.

47. Keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje, keičiamo Įstatymo 18 straipsnio 3, 4 dalyse siūlytina minėti „nacionaliniam saugumui svarbius įrenginius ir *turtą*“, taip pat patikslinti ir formuluotę „atitikties reikalavimų *patikrinimo* įgyvendinimo procedūrą“.

48. Keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje kai kurie iš punktų įtvirtina naujas aplinkybes, kurių galiojančiame Įstatyme nebuvo numatyta. Siūlytina įtvirtinti pereinamąsias nuostatas siekiant aptarti atvejus, kai šiuose punktuose minima veika padaryta dar galiojant Įstatymui, kuriame tokios sąlygos nebuvo numatytos.

49. Keičiamame Įstatyme baigtinis sąrašas aplinkybių, dėl kurių asmuo negalėtų tam tikrų pareigų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje, todėl siūlytina tikslinti keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 11 punktą. Pažymėtina, kad šios nuostatos iš esmės įtvirtina teisės dirbti ribojimą, todėl visi ribojimai turi būti įtvirtinti Įstatyme.

50. Keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje siūlytina aptarti atvejus, kai per nurodytą terminą viena (-os) iš institucijų informaciją pateikia, o kita (-os) nepateikia.

51. Neapibrėžta keičiamo Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 8 punkte vartojama sąvoka „kritinė infrastruktūra“.

52. Keičiamo Įstatymo 1 priedo 2 punkte skliausteliuose vartojamas sąvokas siūlytina suderinti su Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje vartojamomis sąvokomis. Atsižvelgiant į tai, taip pat tikslingas ir keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 dalies e punktas.

53. Keičiamo Įstatymo 1 priedo 7 punkte siūlytina išbraukti žodžius „patikėjimo teise valdanti ir“, nes pati įmonė patikėjimo teise pagrindinių Lietuvos Respublikos registrų nevaldo, o yra jų tvarkytoja. Taip pat atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 16 straipsnį, siūlytina skliausteliuose nurodyti visus pagrindinius Lietuvos Respublikos registrus.

54. Svarstyтина, pagal kokius kriterijus Vyriausybė nustatys valstybinės reikšmės automobilių kelių sąrašą, kaip nurodoma keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 dalies c punkte. Šio punkto atžvilgiu taip pat taikytina ir šios išvados 1 pastaba. Pastaba sistemiškai taikytina ir keičiamo Įstatymo 4 priedo 2 dalies a punkto atžvilgiu.

55. Keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 dalies g punktas pildytinas įrašant žodžius „ir pagrindinių valstybės registrų bei valstybės informacinių sistemų, kuriose tvarkoma ypatingos svarbos informacija, duomenys“. Šis papildymas yra būtinas, atsižvelgiant į tai, jog valstybės nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę gali turėti ne tik materialusis turtas (pvz., techninė įranga, programinės įrangos platformos), bet ir nematerialusis turtas, t. y. jose tvarkoma pati informacija ir duomenys. Tuo labiau, kad ir iki 2011 m. gruodžio 31 d. galiojusio Lietuvos Respublikos valstybės registrų įstatymo Nr. I-1490, jog registrų duomenys ir registrams tvarkyti naudojamos kompiuterinės programos nuosavybės teise priklauso valstybei. Šią teisinę normą yra siūloma iš naujo nustatyti keičiant šiuo metu galiojančią Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą, siekiant išvengti galimo valstybės turto grobstymo, nepagrįsto intelektualinės nuosavybės teisių pareiškimo į išimtinai valstybei priklausančią turtą.

56. Keičiamo Įstatymo 4 priedo 2 dalies j punkto nuostata „išskyrus vamzdyno dalį, iš esmės naudojamą paskirstyti gamtines dujas vietoje, siekiant pristatyti jas gamtinių dujų vartotojams“ netiksli ir nekonkreči, nes praktikoje liktų neaišku, kaip ši vamzdyno dalis būtų identifikuojama.

57. Siūlytina redakciniu aspektu patikslinti keičiamo Įstatymo 4 priedo 2 dalies j punkto formuluotę. Neaišku, ar „dujų kompresorių stočių ir tarpvalstybinių dujų apskaitos stočių pagrindinė technologinė įranga (gamtinių dujų perdavimo vamzdynai, kompresoriai, turbinos), reikalinga gamtinių dujų perdavimo funkcijai atlikti“ būtų priskiriama išimčiai ir ši infrastruktūra nebūtų laikoma nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčia infrastruktūra, ar priešingai.

58. Svarstyтина, ar keičiamo Įstatymo 4 priedo 2 dalies j punkte skliausteliuose išvardinta visa „pagrindinė technologinė įranga (gamtinių dujų perdavimo vamzdynai, kompresoriai, turbinos)“ ir ar praktikoje bus aišku, kokios įrangos atžvilgiu ši nuostata taikoma.

59. Įstatymo projekto 2 straipsnio pavadinimą siūlytina formuluoti taip: „Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas“.

60. Įstatymo projekto 2 straipsnio 2, 3, 5 dalyse siūlytina numatyti datą – 2017 m. spalio 31 d.

61. Įstatymo projekto 2 straipsnio 4 dalis (tiek, kiek tai susiję su naują reguliavimą įtvirtinančiomis nuostatomis, pavyzdžiui keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 8 punkto nuostata „ar kitų psichiką veikiančių“) iš esmės įtvirtina įstatymo galiojimą atgal. Siūlytina šią nuostatą patikslinti. Taip pat Įstatymo projekto 2 straipsnio 4 dalyje, po žodžio „kodekso“ reikėtų įrašyti „patvirtinto 1984 m. įstatymu Nr. X-4449“.

62. Atsižvelgiant į tai, kad keičiamame Įstatyme numatoma keletas poįstatyminių teisės aktų, kuriuos turės patvirtinti Vyriausybė, siūlytina Įstatymo projekto 2 straipsnio 5 dalyje neminėti konkrečių

teisės aktų, o nurodyti bendro pobūdžio nuostatą, jog Vyriausybė priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

63. Vertinant kartu teikiamą Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą svarstyti, ar priėmus siūlomus pakeitimus nebūtų išplečiamas nacionaliniam saugumui svarbių objektų ratas, kuris yra aktualus Investicijų įstatymo kontekste. Taip pat siūlytina apsvarstyti pereinamųjų nuostatų poreikį.

64. Kartu teikiamo Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnyje dėstoma 15 straipsnio 7 dalį siūlytina patikslinti nurodant, ar nuo pelno įmokų mokėjimo atleidžiama įmonė, atitinkanti visas išvardintas sąlygas ar bent vieną iš jų. Taip pat pastebėtina, kad siūlomi šio įstatymo pakeitimai iš esmės išplėstų atleistų nuo pelno įmokų mokėjimo įmonių sąrašą. Pagal galiojantį reguliavimą atleidžiamos yra tik valstybės įmonės ir tik turinčios strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui. O priėmus siūlomus pakeitimus atleidžiamos būtų visos įmonės, kurios būtų nurodytos keičiamame Įstatyme (keičiamo Įstatymo 1, 2, 3 priedai). Siūlytina apsvarstyti tokio reguliavimo pagrįstumą. Be to, pažymėtina, kad šiuo klausimu būtų tikslinga gauti Finansų ministerijos kaip biudžeto planuotojos išvadą. Taip pat siūlytina apsvarstyti pereinamųjų nuostatų poreikį.

65. Siūlytina apsvarstyti pereinamųjų nuostatų poreikį kartu teikiamų Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 27 straipsnio pakeitimo projektui, Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 10 straipsnio pakeitimo įstatymui, Valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo Nr. XII-2393 preambulės, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymui įgyvendinti.

66. Kartu teikiamo Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsniu siūlomu papildymu yra siekiama suderinti jo nuostatas su keičiamu Įstatymu. Pažymėtina, kad šios nuostatos yra visiškai vienodos, todėl, manytina, jog nuostatų pakartojimas yra netikslingas.

67. Kartu teikiamo Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 3 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje dėstoma nuostata dėl Suskystintų gamtinių dujų terminalo infrastruktūros ir operatoriaus pripažinimo nacionaliniam saugumui svarbiais objektas yra ne šio teisės akto dalykas, todėl siūloma šios nuostatos atsisakyti. Taip pat siūloma atsisakyti ir šio įstatymo projekto 2 straipsnyje dėstomos nuostatos dėl paskirtojo tiekėjo pripažinimo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone.

68. Vertinant Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymą, svarstyti, ar įsigaliojus šiam projektui nebūtų pradėtų ir vykdomų procedūrų pagal galiojusias nuostatas.

69. Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymu siūlomos nuostatos „yra ar praeityje buvo“ suponuoja įstatymo negaliojimo atgal principo pažeidimą. Siūlytina įtvirtinti tokį reguliavimą, kuris nenustatytų įstatymo galiojimo atgal, nepažeistų asmenų teisėtų lūkesčių principo. O taip pat siūlytina apsvarstyti pereinamųjų nuostatų poreikį.

Teisingumo viceministras

Paulius Gričiūnas

Jūratė Burnilienė, (8 5) 266 2896, el. p. jurate.burnilienė@tm.lt
 Sigita Panovienė, (8 5) 266 2955, el. p. sigita.panoviene@tm.lt
 Jurgita Urbaitė, (8 5) 266 2924, el. p. jurgita.urbaitė@tm.lt
 Jūratė Pociukonytė, (8 5) 219 1880, el. p. jurate.pociukonyte@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM
SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM
SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ**

2017-05-31 Nr. NV-1359

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo Nr. X-1231 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 27 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 17 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 8 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos policijos įstatymo Nr. VIII-2048 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 10 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo Nr. I-317 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 3 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo Nr. XII-2393 preambulės, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymo Nr. VIII-1996 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 14 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus ir juos lydinčio Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

Dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas):

Esminės pastabos:

1. Įstatymo projektu nauja redakcija dėstomo Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme (toliau – keičiamas įstatymas) nurodoma, kad

Vyriausybė priima sprendimus, susijusius su investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimu, dėl įmonių ketinamų sudaryti ar sudarytų sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimu, dėl įmonės turto sunaikinimo, įmonės saugumo planų tvirtinimo, sustabdo investuotojo veiklą ir kt. Šios nuostatos vertintinos keliais aspektais:

- toks siūlomas reguliavimas neatitiktų Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) paskelbtų rekomendacijų Lietuvai mažinti priimamų teisės aktų kiekį;
 - Konstitucinis teismas yra ne kartą konstatavęs, kad pagal Konstituciją visi valstybės valdymo reikalai, Konstitucijoje ir įstatymuose priskirti Vyriausybės kompetencijai, yra sprendžiami Vyriausybės posėdžiuose priimant nutarimus, kad valstybės valdymo reikalai negali būti sprendžiami Vyriausybei priimant kitos rūšies aktus, todėl priimant Vyriausybės sprendimus, kuriuos pagal keičiamą įstatymą yra deleguojama Vyriausybei, jie turės būti įforminami nutarimais ir jų atžvilgiu bus privalu laikytis įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytos Vyriausybės nutarimų priėmimo tvarkos, o taip pat ir derinimo su suinteresuotomis institucijomis, svarstymo tvarkos ir terminų, nustatytų Vyriausybės įstatyme ir Vyriausybės darbo reglamente, tam, kad nebūtų pažeisti konstituciniai teisinės valstybės, atsakingo valdymo principai;
 - vertinant ūkio subjektų galimybes apskūsti jų atžvilgiu priimtus Vyriausybės sprendimus, atkreiptinas dėmesys, kad pagal keičiamą įstatymą priimtiems Vyriausybės nutarimams būtų taikoma Konstitucinio teismo teisminė kontrolė, nes pagal Konstitucijos 105 str. Konstitucinis teismas turi įgaliojimus pripažinti, ar Vyriausybės priimti teisės aktai neprieštarauja Konstitucijai ir įstatymams;
 - toks siūlomas reguliavimas įvertintinas kai kurių Viešojo administravimo įstatymo 3 str. įtvirtintų viešojo administravimo principų, tokių kaip objektyvumo (kai Vyriausybė pati tvirtins ir taikys savo tvarkas), skaidrumo kontekste bei Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 dalyje įtvirtintų teisėkūros principų, tokių kaip atvirumo ir skaidrumo, kontekste, nes pagal susiklosčiusią praktiką nemaža dalis informacijos, susijusios su nacionalinio saugumo klausimais, yra nevieša;
 - atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybė pagal Konstitucijos 94 straipsnio 1 punkto nuostatas *tvarko krašto reikalus*, kai kurie keičiamame įstatyme siūlomi Vyriausybei priimti sprendimai, kurie yra įvardijami kaip „prašymai“/“kreipimaisi“/“įpareigojimai“ (pvz. 15 str. 3 d., 16 str. 4 dalyje, 16 str. 6 dalyje, 19 str. 2 d. 3 ir 4 punktai, kuriame yra įtvirtintas ne tik Vyriausybės, bet ir Seimo prašymas, 19 str. 2 d. 7 punkte,) bei veiksmai (pvz. 15 str. 3 dalyje siūloma įtvirtinti Vyriausybės teisė *tikrinti*, kaip nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės laikosi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano) neatitiktų Konstitucijoje nustatytos Vyriausybės kompetencijos ir jos veiklos pobūdžio.
2. Keičiamo įstatymo 3 str. 4 dalyje nurodoma, kad „Vyriausybė nustato, kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas sudaro 4 priede nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą ir yra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu“. Atsižvelgiant į tai, kad nustatomas reguliavimas darytų poveikį tiek ūkinei veiklai, tiek nacionalinio saugumo politikai ir jos įgyvendinimui, manytina, kad konkretus nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčios infrastruktūros sąrašas turėtų būti nustatomas įstatymo priede, arba, jeigu būtų pasirinktas šio sąrašo nustatymas Vyriausybės lygmeniu, pačiame įstatyme turėtų būti apibrėžtas Vyriausybės kompetencijos apribojimas, nustatant tokio sąrašo sudarymo kriterijus ar esmines sąlygas. (Analogiška pastaba taikoma ir dėl keičiamo įstatymo 4 str. 1 d., 6 str. 2 d., 15 str. 2 d., 16 str. 7 d. bei 18 str. 4 d.).

3. Keičiamo įstatymo 4 str. 2 d., kurioje nustatyta, kad „Vyriausybė, priėmusi sprendimą, patvirtinantį, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, <.....> turi teisę sustabdyti tokio investuotojo ar juridinio asmens, kurio vertybinius popierius, nurodytus 2 straipsnio 2 dalies 5 punkte, yra įsigijęs investuotojas, veiklą, keliančią grėsmę nacionalinio saugumo interesams“– atsižvelgiant į tai, kad šia nuostata būtų ribojama ūkio subjektų veikla, remiantis Konstitucinio teismo doktrina, veiklos stabdymo pagrindai turėtų būti aiškiai išdėstyti keičiamame įstatyme. Priešingu atveju kiltų teisinis neaiškumas, kokių atveju investuotojo veikla, jei ji pripažinta kaip „kelianti grėsmę nacionalinio saugumo interesams“ būtų stabdoma, o kokių – galėtų būti tęsiama.
4. Atkreiptinas dėmesys, kad nuoseklus keičiamo įstatymo nuostatų vertinimas suponuoja, kad remiantis keičiamo įstatymo 12 str. 10 d. Komisija *priima išvadą* dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams. Tačiau 12 str. 12, 14 dalys nustato ir tam tikrų Komisijos *rekomendacijų* teikimą Vyriausybei, kuriose gali būti nurodoma, kad investavimas gali būti draudžiamas tik iš dalies arba nustatomos tam tikros privalomos sąlygos ar reikalavimai, kurių laikantis investicija nekeltų grėsmės nacionalinio saugumo interesams. Toks siūlomas reguliavimas kvestionuotinas konstitucinio asmenų lygiateisiškumo principo kontekste, kai Komisija vertindama investuotojų atitiktį pagal keičiamo įstatymo 11 str. nustatytus kriterijus vienu, šiuos kriterijus neatitinkančių subjektų atžvilgiu, teiktų neigiamą išvadą, o kitų – teiktų išvadą su rekomendacija drausti sandorį/investicijas vykdyti tik iš dalies. Tai kartu neatitiktų tokių keičiamo įstatymo nuostatų kaip 7 str. 6, 7 dalis, 8 str. 5, 6 dalis bei 9 str. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manytume, kad keičiamame įstatyme turėtų būti aiškiai atskleista, kokiais atvejais būtų galimas dalinis investuotojo tam tikrų veiksmų draudimas, ar kokių sąlygų įvykdymas reikštų, kad investicija nekeltų grėsmės nacionalinio saugumo interesams.
5. Vertinant keičiamo įstatymo 13 str. 7 dalį, atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybei priėmus sprendimą, patvirtinantį, kad sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, tokio sandorio šalis gindama savo interesus teisme, galėtų grįsti savo reikalavimus tuo, kad tokiu sutarties nutraukimu buvo pažeisti tokie svarbūs konstituciniai principai, kaip teisinio apibrėžtumo, teisėtų lūkesčių, pacta sunt servanda, nuosavybės neliečiamumo, todėl ypač svarbu nustatyti aiškias tokių sutarčių nutraukimo sąlygas, procedūras ir teises pasekmes. Taip pat pažymėtina, kad tam, kad siūlomu reguliavimu nebūtų paneigti teisėtų lūkesčių ir teisės akto negaliojimo atgal principai, reikėtų Įstatymo projekto 2 str. nustatyti, kad 13 str. 7 dalis taikoma po įstatymo projekto įsigaliojimo sudarytiems sandoriams.
6. Keičiamo įstatymo 16 str. 7 dalyje nurodyta Vyriausybės tvarka negalėtų reglamentuoti santykių, susijusių su įsigijimu/atsisakymu įsigyti valstybės turtą, nes Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą yra pažymėjęs, kad „iš Konstitucijos 128 straipsnio 2 dalies nuostatos „valstybinio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką nustato įstatymas“ įstatymų leidėjui kyla pareiga visus svarbiausius valstybinio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo santykių elementus nustatyti įstatymu.“

Kitos pastabos:

1. Keičiamo įstatymo 1 str. 2 dalyje nustatomas įpareigojimas įmonių organams nepriimti sprendimų, kurie prieštarautų keičiamo įstatymo tikslui, yra labiau deklaratyvaus pobūdžio, nes keičiamo įstatymo 1 str. 1 dalyje pateikiamas įstatymo tikslo apibrėžimas įtvirtina savo turiniu neapibrėžtą nuostatą „visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksmų“. Todėl 1 str. 2 dalies pritaikomumas praktikoje priklausys nuo tokia nuostatą taikančio subjekto subjektyvaus vertinimo, o tai teisiniu požiūriu yra ydinga. Šiuo aspektu vertintinos ir kitos keičiamo įstatymo nuostatos, kurios įtvirtina vertinamojo pobūdžio formuluotes, pvz. 10 str. 6 dalies formuluotės „ilgalaike veiklą“, „turintys patirties atitinkamoje srityje“; 11 str. 7 p. formuluotė „yra kitų pagrįstų duomenų“; 17 str. 2 d. 11 punkto formuluotė „kitos aplinkybės“.

2. Siūlytume keičiamo įstatymo 1 str. 4 dalyje neminėti „juridinių asmenų įstatų“, nes juose negali būti nuostatų prieštaraujančių įstatymams, be to pagal Civilinio kodekso 2.47 str. 1 d. juridinis asmuo gali veikti ne pagal įstatus, o pagal steigimo sandorį ar bendruosius nuostatus.
3. Keičiamo įstatymo 2 str. 2 d. 2 punkte, atsižvelgiant į tos pačios dalies 1 punktą, siūlytume po žodžio „įmonės“ įrašyti „kurios teisinė forma yra akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė“. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad keičiamo įstatymo 2 str. 2 d. 2 punktas pradedamas dėstyti žodžiais „turi ar siekia“, o šios nuostatos pabaigoje dėstoma sąlyga „sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį“, manytina, galėtų derėti tik su žodžiu „siekia“.
4. Keičiamo įstatymo 2 str. 5 d. nustatomoje sąvokoje vietoj žodžio „kadangi“ siūlytume rašyti „kurios“.
5. Keičiamo įstatymo 3 str. 3 dalyje įtvirtinamas įpareigojimas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą valdantiems, naudojantiems ar disponuojantiems subjektams yra abstraktaus pobūdžio, kurio turinys neįgalina konstatuoti, kokias kitas, be fizinės ir veiklos apsaugos bei kibernetinio saugumo reikalavimų, specialiąsias saugumo priemones šie subjektai savo veikloje turės užtikrinti. O toks reguliavimas gali sukelti jo įgyvendinimo problemų. Kartu paminėtina, kad jeigu fizinės ir veiklos apsaugos bei kibernetinio saugumo reikalavimai priskirtini prie specialiųjų saugumo priemonių, siūlytume, siekiant teisinio aiškumo, tai indikuoti keičiamo įstatymo 2 str. 9 dalyje.
6. Keičiamo įstatymo 4 str. 1 dalies pirmo sakinio nuostata „Apsaugos zonas“ tikslintina pagal to paties straipsnio pavadinimą, tam kad taptų aišku, kokios apsaugos zonos turimos mintyje. Siūlytume atsisakyti nepagrįstos nuostatos dėl pareigos pateikti Aplinkos ministerijai ir atitinkamų savivaldybių administracijoms teisės aktų, kuriais nustatomos apsaugos zonos, nes tokie teisės aktai bus registruojami ir oficialiai skelbiami Teisės aktų registre. Vietoj to, siūlytume nustatyti pareigą „Aplinkos ministerijai ir atitinkamų savivaldybių administracijoms rengiant teritorijų planavimo dokumentus ir tikslinant juos atsižvelgti į Vyriausybės nustatytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonas“.
7. Keičiamo įstatymo 4 str. 2 dalies nuostata vertintina šiais aspektais:
 - a. Ji neturėtų būti šio straipsnio reguliavimo dalyku, nes 4 str. pagal jo antraštę yra siejamas su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonų reguliavimu.
 - b. Ji neatitinka to paties įstatymo 12 str. 14 dalies, nes vienu atveju (t.y. 4 str. 2 d.) kalbama apie papildomą investuotojo vertinimą po to, kai jo atžvilgiu yra priimtas neigiamas sprendimas, o kitu atveju (t.y. 12 str. 14 d.) jokių papildomų vertinimų nenustatoma ir teigiama, kad „Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų reiškia, kad šio straipsnio 1 ar 3 dalyse nurodyti investuotojo sandoriai ar veiksmai prieštarauja nacionalinio saugumo interesams ir kad investuotojas negali sudaryti ar imtis šio straipsnio 1 ir 3 dalyje nurodytų veiksmų, kol nebus pašalintos Vyriausybės sprendime nurodytos nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančios priežastys <.....>“. Todėl abi šios nuostatos derintinos tarpusavyje.
 - c. Šioje nuostatoje nėra atskleistas mechanizmas, kaip tam tikri nacionalinio saugumo interesų neatitinkančio investuotojo kriterijai bus vertinami, pvz. koks subjektas turės surinkti informaciją apie tokio investuotojo statusą, veiklą, elgesį, ketinimus; atskleistinas nuostatos „investuotojo elgesys ir ketinimai“ turinys; ar pakaks 7 dienų tokiems kriterijams įvertinti ir priimti Vyriausybės sprendimą stabdyti tokio investuotojo veiklą. Kartu tikslintinas ir reguliavimas dėl grėsmės/grėsmių nacionalinio saugumo interesams pašalinimo nustatymo – koks subjektas ir kaip

vertins šias aplinkybes; kada Vyriausybė turės priimti naują sprendimą ir koks jo bus turinys.

8. Keičiamo įstatymo 5 str. pavadinimas, pagal šio straipsnio pirma pastraipą formuluojamą nuostatą turėtų būti keičiamas, nes Vyriausybė, valstybės institucijos ir valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių akcijų valdytojai neįgyvendina operatorių (šiuo atveju elektros perdavimo sistemos operatoriaus, suskystintų gamtinių dujų terminalo operatoriaus, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus) teisių.
9. Keičiamo įstatymo 5 str. 1 punkte vartojama formuluo­tė „kiekvieno iš minėtų strateginę reikšmę turinčių energetikos įrenginių“, tikslintina, nes prieš tai šioje nuostatoje jokie įrenginiai nėra minimi.
10. Reikėtų įvertinti, ar keičiamo įstatymo 5 str. 2 punkte siūloma nuostata „pagrindinė branduolinei (atominei) elektrinei Lietuvoje reikalingų galios rezervų dalis“ atitinka Elektros energetikos įstatymo 74 str. 1 d. 4 punktą, numatantį elektros energetikos sistemos rezervų užtikrinimą nustatyto­se elektrinėse, kurių veikla būtina valstybės energetiniam saugumui užtikrinti. Kartu įvertintina ir Energetikos ministerijos Vyriausybei pateikto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 18, 31, 34, 39, 40, 41, 43, 44, 49, 51, 52, 58, 67, 70, 71, 72, 74, 75 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 39¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4598, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 9, 21, 25, 30 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4599 ir Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 30, 40, 41, 42, 49, 54, 56, 58, 65 straipsnių pakeitimo, aštuntojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 33 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4600“ projekto (TAIS Nr. 17-504(6)) 9 punkte nurodoma informacija, kad „Energetikos ministerija, atsižvelgdama į elektros perdavimo sistemos operatoriaus 2015 metais atliktą sistemos saugumo ir stabilumo analizę, pažymi, kad nuo 2016 metų elektros energijos gamyba, būtina elektros energijos tiekimo saugumui užtikrinti (numatoma Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 3 punkte) „Lietuvos energijos gamyba“, AB, padalinyje Lietuvos elektrinėje, *taip pat elektros energetikos sistemos rezervų užtikrinimas nustatyto­se elektrinėse, kurių veikla būtina valstybės energetiniam saugumui užtikrinti (numatoma Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 4 punkte) nėra būtini*, nes veikia naujos nuolatinės srovės tarpsisteminės elektros jungtys su Švedija ir Lenkija, o šių jungčių technologinės galimybės leidžia užtikrinti Lietuvos elektros energetikos sistemos nacionalinio balansavimo funkciją“.
11. Vertinant keičiamo įstatymo 7 str. 3 dalį, 8 str. 2 dalį kartu su 12 str. 19 dalimi galimas skirtingas traktavimas dėl to, kada akcijų valdytojas turėtų kreiptis į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją (toliau – Komisija) dėl pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimo, pertvarkymo, restruktūrizavimo ar likvidavimo – todėl siūlytume šį momentą aiškiai apibrėžti keičiamame įstatyme, bei nustatyti informacijos pateiktinos Komisijai apimtį (vietoj neapibrėžtos formuluotės vartojamos 12 str. 19 dalyje „turimą informaciją apie numatomą reorganizavimą, pertvarkymą, restruktūrizavimą ar likvidavimą“), kad Komisija galėtų tinkamai įmonės planuojamus procesus įvertinti (pvz. kalbant apie reorganizavimą - ar būtų privalu pateikti Komisijai reorganizavimo sąlygas ir pan.).
12. Atkreiptinas dėmesys, kad 12 straipsnio pavadinimas, o kartu ir 19 str. 2 d. 6 punktas numato ir įmonių atskyrimą, tačiau pats keičiamas įstatymas (t.y. nei 12 str. nei kitos nuostatos) šio proceso nereglementuoja.

13. Keičiamo įstatymo 12 str. 2 dalyje formuluotę „prieš imantis <.....> veiksmų“ siūlytume keisti į „prieš atliekant <.....> veiksmus“. Taip pat šioje dalyje nuoroda į „1 ir 4 dalyse“ turėtų būti keičiama, nukreipiant į „1 ir 4 punktus“.
14. Keičiamo įstatymo 12 str. 2 dalies nuostatos, manytume, turėtų būti derinamos tarpusavyje – pvz. šios dalies nuostata pradedama reikšti žodžiais „prieš imantis šio straipsnio 1 dalyje paminėtų veiksmų“, o nuostatos pabaigoje dėstoma „negali imtis jokių šio straipsnio 1 dalyje paminėtų veiksmų *ar negali pasikeisti akcininką, nurodyto šio straipsnio 17 dalyje*“. Taip pat, vertinant 12 str. 2 dalį suprantame, kad yra nustatoma, jog kontroliuojantis asmuo negali pasikeisti akcininką, nurodytą 12 str. 17 dalyje, o tuo tarpu 12 str. 17 dalis kalba apie kontroliuojančio asmens pasikeitimą.
15. Atsižvelgiant į tai, kad keičiamu įstatymu nustatomas naujas reguliavimas dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių (t.y. jie pagal keičiamo įstatymo 6 str. 2 d. Vyriausybės nutarimu bus konkretizuojami), bei dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonų reguliavimo (jas pagal keičiamo įstatymo 4 str. 1 d. nustatys Vyriausybė), o keičiamo įstatymo 12 str. 3 dalis paliestų ir tuos asmenis, kurie veiklą nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje pradėjo vykdyti po 2014 m. lapkričio 1 d. todėl manytume, kad Įstatymo projekto 2 str. būtų tikslinga nustatyti, kad šių asmenų, kurie veiklą pradėjo vykdyti tarp 2014 m. lapkričio 1 d. ir Įstatymo projekto įsigaliojimo, atžvilgiu laikoma, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbus ūkio sektorius arba apsaugos zonos teritorija yra suprantama taip, kaip yra nustatyta šiuo metu galiojančiame Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme.
16. Keičiamo įstatymo 12 str. 5 dalyje vietoj formuluotės „arba savivaldybė“ siūlytina rašyti „arba savivaldybės vykdomoji institucija“.
17. Keičiamo įstatymo 12 str. 6 dalyje (analogiškai ir 12 str. 11 d.) vartojant sąvoką „pareiškėjų“/„pareiškėjus“/„pareiškėjas“ ji galėtų būti suprantama pagal to paties straipsnio 2 dalyje pateikiamą trumpinį, o tai nebūtų teisinga, todėl nurodytos sąvokos tikslingos. Kartu manytume, kad šios dalies antrajame sakinyje tikslinga būtų nustatyti, terminą apibrėžiantį, per kiek laiko Komisija turėtų informuoti investuotoją apie jo atžvilgiu numatomą pradėti patikrą.
18. Remiantis keičiamo įstatymo 12 str. 7 dalimi, Komisija gali savo sprendimu praplėsti institucijų, į kurias būtų kreipiamasi dėl investuotojo patikros, ratą. Todėl atkreiptinas dėmesys, kad pagal 12 str. 6 dalį toks Komisijos sprendimas turėtų būti priimtas ne vėliau kaip kitą darbo dieną, kai bus kreipiamasi dėl investuotojo patikros – šioje vietoje įvertintinas Komisijos sprendimo priėmimo realumas per labai trumpą laiką.
19. Suvienodintini tokie terminai kaip „patikrą pradeda“ (12 str. 6 d.), „patikros iniciavimo diena“ (13 str. 3 d.).
20. Atsižvelgiant į keičiamo įstatymo 12 str. 13 dalį, pagal kurį „galutinį teisiškai ir faktiškai pagrįstą sprendimą <.....> priima Vyriausybė“ kaip teisiškai nekorektiškos atsisakytina 12 str. 11 d. paskutinio sakinio nuostatos.
21. Keičiamo įstatymo 12 str. 13 dalies siūloma nuostata, kad galutinį teisiškai ir faktiškai pagrįstą sprendimą priima Vyriausybė, neatitinka 2 str. 2 d. 3 punkto nuostatos, kuriame nurodoma, kad turto perleidimui reikalingas tiek Komisijos, tiek ir Vyriausybės pritarimas.
22. Atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybės sprendimas, nurodytas keičiamo įstatymo 12 str. 14 dalyje bus įforminamas Vyriausybės nutarimu, todėl nurodytina, koks ministras, pagal Vyriausybės įstatymo 41 str. 2 dalį, bus Vyriausybės nutarimą pasirašantis ministras (analogiškai vertintina ir keičiamo įstatymo 15 str. 2 dalis bei kitos nuostatos, kuriose nurodomi Vyriausybės priimami sprendimai).

23. Keičiamo įstatymo 12 str. 14 dalies nuostata „investuotojas negali sudaryti ar imtis šio straipsnio 1 ir 3 dalyje nurodytų veiksmų“, manytume yra netiksli, nes 12 str. 3 dalyje kalbama apie jau veikiančių investuotojų patikrą, t.y. tų, kurie jau vykdo veiklą.
24. Keičiamo įstatymo 12 str. 17 dalies antrame sakinyje tikslintina formuluotė „toks akcininkas“, atskleidžiant jos reikšmę (prieš tai einanti šios dalies nuostata kalba apie „akcininką, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje turintį daugiau kaip 1/3 balsų suteikiančių akcijų“, bei apie tokį akcininką „kontroliuojantį asmenį“, o 14 str. 2 dalyje referuojant į 12 str. 17 dalį nurodomas tik „akcininką kontroliuojantis asmuo“).
25. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytume keičiamo įstatymo 12 str. 18 dalyje atskleisti, kokios apimties informacijos pateikimas apie sunaikintą turtą būtų pakankamas. Taip pat manytume, kad atsižvelgiant į tai, kad Komisijos išvada, nurodyta 12 str. 18 dalyje nėra galutinė, kuria būtų leidžiama/neleidžiama sunaikinti turtą, todėl manytume, kad tokia išvada įmonei ir neturėtų būti teikiama (kaip nurodoma 12 str. 18 d. antru sakiniu).
26. Teisiškai ir politiškai nekorektiška būtų laikyti, kad jeigu Komisija nepateikia Vyriausybei išvados dėl turto sunaikinimo, laikytina, kad Vyriausybė pritaria turto sunaikinimui (keičiamo įstatymo 12 str. 18 d.). Manytume, kad jeigu galutinį sprendimą dėl turto sunaikinimo numatoma pavesti Vyriausybei, tai ją turėtų pasiekti visa su tokio sprendimu susijusi informacija.
27. Keičiamo įstatymo 12 str. 18 d. turėtų būti kalbama ne tik apie turto, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos vykdymui, sunaikinimo procedūras, bet ir apie nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano, kuris yra tvirtinamas Vyriausybės nutarimu, keitimą.
28. Vertinant keičiamo įstatymo 12 str. 20 dalyje nurodomą 5 dienų terminą, atkreiptinas dėmesys, kad įmonių reorganizavimas, pertvarkymas, restruktūrizavimas ar likvidavimas yra sudėtingi procesai, kartu ir teisiniu aspektu, todėl įvertintinas tokio termino pagrįstumas. Kartu tikėtina, kad gali būti poreikis iš įmonės prašyti pateikti papildomos informacijos apie numatomas vykdyti procedūras, todėl reikėtų tokią galimybę (t.y. prašyti įmonės pateikti papildomos informacijos susijusios su reorganizavimu, pertvarkymu, restruktūrizavimu ar likvidavimu) numatyti keičiamo įstatymo 12 str.
29. Keičiamo įstatymo 13 str. 1-3 dalyse turėtų būti nuosekliai vartojama formuluotė „dėl ketinamo sudaryti sandorio“ (kaip yra vartojama 13 str. 3 d.) vietoj „dėl ketinamų sudaryti sandorių“. Atitinkamai ir 13 str. 4 dalyje vartotina formuluotė „dėl sudaryto sandorio“, tam kad būtų aišku, ar turimi mintyje vienas ar keli įmonės sudaryti sandoriai, kurie sudaro daugiau kaip 10 proc. įmonės pajamų (pvz. 13 str. 4 dalies 1 p.).
30. Įmonės/asmens ketinamo sudaryti sandorio patikrinimui, ar toks sandoris atitinka nacionalinio saugumo interesus, gali būti reikalinga turėti/ar gauti patį sandorio sutarties projektą (nacionalinį saugumą užtikrinančių institucijų turimų duomenų tam tikrais atvejais gali ir nepakakti), todėl manytume, kad tai būtų tikslinga nustatyti 13 str. 2 dalyje.
31. Siūlytume keičiamo įstatymo 13 str. 3 dalyje nurodyti, kad abiem atvejais (tiek kai dėl įmonės ketinamų sudaryti sandorių į Komisiją kreipiasi nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos, tiek ir kai tokį patikrinimą inicijuoja pati Komisija) įmonės/asmens, valdančio nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą informavimo apie numatomą atlikti sandorio patikrinimą pareiga tektų Komisijai.
32. Pateiktina informacija, ar keičiamo įstatymo 13 str. 4 d. 3 punkte nurodomas subjektas, suprantamas kaip asmuo, kurio atžvilgiu yra priimtas Vyriausybės sprendimas nurodantis, kad toks subjektas neatitinka nacionalinio saugumo interesų. Priešingu atveju 13 str. 4 dalies 3 punkte sąsaja su 11 str. negalėtų būti nurodoma.
33. Keičiamo įstatymo 13 str. 4 dalies 4 punkte minima „kita sandorio šalis ar tretieji asmenys“. Atsižvelgiant į tai, kad turi būti įvertinta sandorio atitiktis nacionalinio saugumo interesams, manytume, kad šiuo atveju turėtų būti vertinama kitos sandorio šalies ar trečiųjų asmenų atitiktis nacionalinio saugumo interesams, pagal 11 str.

- nustatytus kriterijus ir 12 str. nustatyta tvarka, tačiau tai 13 str. 4 dalies 4 punkte neatsispaudžia.
34. Atsižvelgiant į keičiamo įstatymo 15 str. 1 dalį, kurioje numatoma įtvirtinti pareigą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms pasirengti tam tikrus planus, kuriuos tvirtintų Vyriausybė, Įstatymo projektas papildytinas pereinamosiomis nuostatomis, kurios nustatytų, iki kada šis reikalavimas turėtų būti įgyvendintas. Taip pat siūlytume įvertinti poreikį 15 str. 1 dalyje įtvirtinti pareigą (pvz. pasikeitus tam tikroms aplinkybėms) įmonėms atnaujinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planus.
 35. Siūlytume keičiamo įstatymo 15 str. 2 dalyje kaip perteklinio atsisakyti žodžio „standartus“.
 36. Tarpusavyje derintinos keičiamo įstatymo 15 str. 1 ir 3 dalys, tuo aspektu, kad 1 dalyje nustatoma, kad planus rengs įmonės, o pagal 3 dalį toks įpareigojimas būtų duodamas įmonės valdymo organams.
 37. Keičiamo įstatymo 15 str. 3 d. nuostatos, kuria siūloma įtvirtinti, kad „Vyriausybė įpareigoja <.....> tinkamai vykdyti naują, esamą, ar pakoreguotą <.....> planą“ atsisakytina kaip perteklinės bei teisiškai nekorektiškos, nes visi priimti teisės aktai turi būti vykdomi. Analogiškai atsisakytina ir 15 str. 7 dalies bei 19 str. 2 d. 12 punkte nuostatos dėl saugumo plano vykdymo.
 38. Keičiamo įstatymo 15 str. 3 dalies antrasis sakinyss papildytinas nurodant, koks subjektas/kokie subjektai gali nustatyti, „kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi veikla organizuojama ir vykdoma tokiu būdu, kad kyla reali ir pagrįsta grėsmė nacionalinio saugumo interesams“. Taip pat, siekiant teisinio aiškumo, siūlytume numatyti, kad naujam, pakoreguotam nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planui būtų taikomi 15 str. 2 dalyje numatyti reikalavimai, t.y. jis turėtų būti suderintas su kompetentingomis institucijomis, bei pateiktas tvirtinti Vyriausybei.
 39. Atsižvelgiant į keičiamo įstatymo 12 str. 18 d., siūlytume atsisakyti 15 str. 6 d. pirmojo sakinio, kaip perteklinio.
 40. Keičiamo įstatymo 15 str. 7 dalyje dėstomas nuostatas, kiek tai susiję su investuotojais, korektiškiau būtų dėstyti keičiamo įstatymo 10 str.
 41. Manytume, kad keičiamo įstatymo 16 str. 6 dalyje būtų korektiškiau teikti nuorodą į šio straipsnio 5 dalį, o ne į 4 dalį.
 42. Keičiamo įstatymo 17 str. pavadinimą siūlytume tikslinti, tam, kad būtų aišku, apie kokias pareigas yra kalbama.
 43. Keičiamo įstatymo 17 str. 5 dalies antrame sakinyje brauktinas žodis „asmuo“ vartojamas prieš žodžius „yra užsienio valstybės pilietis“.
 44. Keičiamo įstatymo 19 str. 2 d. 2 punkte brauktinas žodis „sudarymo“ (analogiškai ir 19 str. 2 d. 4 punkte), nes toks sąrašas yra sudarytas ir nustatomas keičiamu įstatymu.
 45. Keičiamo įstatymo 19 str. 2 d. 5 punktas pradedamas formuluote „priima išvadą“ - ar tai reiškia, kad šiuo atveju Komisija priima galutinį sprendimą? Sistemiškai vertinant keičiamame įstatyme įtvirtintą atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procedūrą, manytume, kad galutinį sprendimą turėtų priimti Vyriausybė.
 46. Paaiškintina, kodėl keičiamo įstatymo 19 str. 2 d. 6 punkte krepiama į „atskiras juridinių asmenų teises formas reglamentuojančius įstatymus“, kai 12 str. 19 dalyje yra nustatyta, kad „esant poreikiui reorganizuoti, pertvarkyti, restruktūrizuoti ar likviduoti pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę“. Taip pat, jei 19 str. 2 d. 6 punkte kalbama apie įstatinio kapitalo didinimą, kuris yra nurodytas 8 str. 4 dalyje, tai ši sąsaja nurodytina 19 str. 2 d. 6 punkte.
 47. Atkreipiame dėmesį, kad nors keičiamo įstatymo 19 str. 2 d. 6 punktas nustato Komisijos sprendimą dėl įmonės įstatinio kapitalo mažinimo, tačiau prieš tai einančiuose keičiamo įstatymo nuostatose tokia Komisijos kompetencija (t.y. dėl įmonės įstatinio kapitalo mažinimo) nėra reglamentuojama.

48. Lietuvos Respublikos valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymo 5 str. 1 dalis nustato „privatizavimo komisiją“, kuri apibrėžiama, kaip „privatizavimo priežiūrai ir kitiems įstatymų nustatytiems tikslams įsteigta *valstybės institucija*, veikianti pagal įstatymus ir Vyriausybės patvirtintus nuostatus“ – atsižvelgiant į šią nuostatą įvertintinos keičiamo įstatymo 19 str. 2 d. 7 punkte minimos „privatizavimo institucijos“, „Privatizavimo komisijos“.
49. Keičiamo įstatymo 19 str. 2 d. 8, 9 ir 11 punktuose nurodytini subjektai, kuriems Komisija pateiks išvadą/rekomendacijas/informaciją/nuomonę.
50. Keičiamo įstatymo 19 str. 2 d. 9 punktas papildytinas - „fizinės ir veiklos apsaugos bei kibernetinio saugumo reikalavimus“ susiejant su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiomis įmonėmis, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais.
51. Keičiamo įstatymo 19 str. 2 d. 12 punktas koreguotinas pagal 15 str. 3 dalį, formuluotę „plano sudarymo, koregavimo“ keičiant į „naujo plano parengimo, esamo plano koregavimo“.
52. Keičiamo įstatymo 1 priedo 7 dalyje atskleistina formuluotės „ir kt.“ reikšmė.
53. Įvertintina, ar atsižvelgiant į 2004 m. gegužės 14 d. Vidaus reikalų ministro įsakymo Nr. IV-167 „Dėl saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo nuostatų ir saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo paslaugų teikimo taisyklių patvirtinimo“ 2 punktą, keičiamo įstatymo 1 priedo 8 dalis neturėtų būti dėstoma sekančiai – „įmonė vykdanči Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo operatoriaus funkcijas“.
54. Siekiant teisinio aiškumo, manytume, kad keičiamo įstatymo 4 priedo 1 dalies d punktas ir kiti šio priedo punktai, kurie kreipia į tam tikrą infrastruktūrą/infrastruktūros objektus/įrenginius turėtų būti patikslinti pagal 4 priedo 2 dalies c punkto analogiją – pvz. 1 punkto d papunktyje nurodoma viešoji geležinkelių infrastruktūra galėtų būti susieta su Geležinkelių transporto kodekso 14 str.
55. Keičiamo įstatymo 4 priedo 2 dalies d punkte formuluotė „sistemos valdymo duomenų centras“ tikslintina pagal 2015 m. rugšėjo 10 d. Vyriausybės nutarimą Nr. 972 „Dėl LITGRID AB elektros perdavimo sistemos valdymo ir duomenų centro saugos projekto pripažinimo valstybei svarbiu ekonominiu projektu“ ir vartotina formuluotė „elektros perdavimo sistemos valdymo ir duomenų centras“. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad 2 priedo 4 dalyje vartojamas konkretus įmonės pavadinimas, 4 priedo 2 dalies d punkte siūlytume nurodyti ne „Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatoriaus valdomą“, o „LITGRID AB valdomą“ (analogiškai 4 priedo 2 dalies e ir j punktuose vietoj „Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus“ vartotinas terminas „AB Amber Grid“).
56. Įstatymo projekto 2 str. 3 d. formuluotė „išdėstyto įstatymo“ tikslintina nurodant pilną įstatymo pavadinimą, t.y. „išdėstyto Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo“.
57. Koreguotina Įstatymo projekto 2 str. 5 dalies nuostata - nereikėtų vardinti kelių konkrečių poįstatyminių teisės aktų pavadinimų, ar jų paskirties, bet nurodyti „poįstatyminius teisės aktus“ bendrąja prasme, bei atsižvelgiant į keičiamo įstatymo 18 str. 1 d., Įstatymo projekto 2 str. 5 dalyje po žodžių „Lietuvos Respublikos Vyriausybė“ reikėtų įrašyti „ir (ar) jos įgaliotos institucijos“.
58. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalį bei į 2017 m. vasario 3 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymų Nr. NV-345 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės teisėkūros tobulinimo“ 2.8. papunktį 1.4 papunktį, Įstatymo projekto 2 str. 5 dalyje nurodyta įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo pabaigos data tikslintina. Kartu, įvertinus įstatymų projektų svarstymo Seime procedūras, manytume, jog būtų tikslinga nukelti Įstatymo projekto įsigaliojimo terminą, arba, jei būtų nuspręsta Įstatymo projektą ir jo lydimuosius įstatymų projektus teikti skubos tvarka (atsižvelgiant į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimą Nr. XIII-226 keičiamas įstatymas ir jo lydimieji įstatymų projektai yra įtraukti į Seimo pavasario sesijos darbų

programą), siūlytume Vyriausybės nutarime, kuriuo Įstatymo projektas teikiamas Lietuvos Respublikos Seimui, pateikti motyvuotą prašymą svarstyti Įstatymo projektą skubos tvarka (žr. Seimo statuto 162 str. 2 dalį)).

59. Įstatymo projekto lydimųjų įstatymų projektų įsigaliojimo datos turi sutapti su data, kuri nurodoma Įstatymo projekto 2 str. 1 dalyje.

Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto:

Pritardami Teisingumo ministerijos rašto (TAIS Nr. 15-8880(7)) 64 punkte dėstomai pastabai ir atsižvelgdami į Finansų ministerijos rašto (TAIS Nr. 15-8880(7)) 7 punkte pateikiamą informaciją, manytume, kad teikiamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas turėtų derėti su Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 12 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu, kuriam Vyriausybė 2017 m. gegužės 17 d. nutarimu Nr. 361 pritarė ir pateikė jį Seimui.

Dėl Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto:

Pritariame Teisingumo ministerijos rašto 69 punkte dėstomai pastabai, kad Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu siūlomos nuostatos „yra ar praeityje buvo“ suponuoja įstatymo negaliojimo atgal principo pažeidimą.

Dėl kitų Įstatymo projekto lydimųjų įstatymų projektų pastabų ir pasiūlymų neturime.

2 - ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Ieva Peciukonienė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ
NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU - ĮSTATYMO PROJEKTAS) IR SU JUO SUSIJUSIŲ LYDIMŲJŲ ĮSTATYMŲ
DERINIMO PAŽYMA**

Straipsnis	Institucija	Pastaba	ŪM neatsižvelgimo į pastabą argumentai, komentarai, klausimai
Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektas			
Bendros pastabos dėl įstatymo projekto	Teisingumo ministerija	3. Vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 13 straipsnio 2 dalimi siūlytina keičiamo Įstatymo nuostatas sugrupuoti į skyrius.	Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymas nenumato privalomumo įstatymą skirstyti į straipsnius, todėl manome, kad nėra tikslinga į Įstatymo projektą įvesti papildomus struktūros elementus (skyrius), nes Įstatymo projekto straipsnių turinys yra pakankamai skirtingas, dėl ko gali nutikti taip, kad vienas ar keli straipsniai sudarys vieną skirsnį, o tai bereikalingai apsunkintų Įstatymo projekto tekstą.
Bendros pastabos dėl įstatymo projekto	Teisingumo ministerija	4. Siekiant sistemiškumo ir vadovaujantis teisėkūros aiškumo principu siūlytina visus keičiamame Įstatyme numatomus ribojimus dėstyti viename straipsnyje ar skyriuje (pavyzdžiui, 12 straipsnio 12, 13 dalys, 14 straipsnis).	Neatsižvelgta. Pastaboje nėra pagrįdžiama, kokią pridėtinę vertę sukurtų siūlomas nuostatų išdėstymas, ir kodėl dabartinis nuostatų pateikimas teisėkūros prasme nėra aiškus.
1 str. 3 d.	Konkurencijos taryba	(a) priima sprendimus, kuriais gali būti ribojami, sustabdomi ar panaikinami sandoriai, investicijos ar ūkinė komercinė veikla (Įstatymo projekto 1 straipsnio 3 dalis) <...> (3) Konkurencijos taryba atkreipia dėmesį, kad aukščiau nurodyta Vyriausybės kompetencija priimti tam tikrus sprendimus gali nulemti investuotojų (jei šie neatitinka	Neatsižvelgta. Įstatymo projekto 1 dalies 3 punktą numato, kad Vyriausybės sprendimai, kuriais pagal šį įstatymą gali būti ribojami, sustabdomi ar panaikinti sandoriai, investicijos ar ūkinė komercinė veikla, priimami nepažeidžiant Lietuvos Respublikos įsipareigojimų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2016 C 202, p. 47) 52 ir

		nustatytų kriterijų) ūkinės veiklos ribojimą tam tikruose sektoriuose, nurodytuose Įstatymo projekte. Atsižvelgdami į tai, rekomenduojame Įstatymo projekto rengėjams apsvarstyti galimybę aukščiau išvardintus aspektus nustatyti įstatyminiu lygmeniu.	65 straipsnių nuostatos. Iš pasiūlymo nėra aišku, kokius aspektus siūloma įtvirtinti įstatyme.
2 str. 2 d. 5 p.	Teisingumo ministerija	6. Tikslintina keičiamo Įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 5 punkto sąvoka „apsaugos zonos <i>teritorijoje veikiančio</i> ar <i>steigiamo</i> juridinio asmens“, nes nėra aišku, ar ši sąvoka reikštų buveinės turėjimą tam tikroje vietoje, ar veiklos vykdymą, ar kt. Taip pat ši sąvoka derintina su 4 straipsnio 2 dalyje vartojama sąvoka „apsaugos zonos <i>teritorijoje veikiančios</i> “.	Neatsižvelgta. Įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 5 punkto formuluotė ir joje įtvirtintas reguliavimas siejamas ir su investuotojo veikla ir su siekiu įsigyti apsaugos zonoje steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių (nuostata siekiama turėti galimybę atlikti investuotojo patikrą dar prieš jam įsteigiant juridinį asmenį apsaugos zonoje, kai, tarkime, reali veikla dar nėra pradėta). Kartu pastebėtina, kad vadovaujantis šiuo metu galiojančiu reguliavimu, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių apsaugos zonos yra nustatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 12 d. nutarime Nr. 1252 „Dėl nacionaliniam saugumui svarbių apsaugos zonų nustatymo“. Minėtame nutarime įvardinti konkretūs įrenginiai, nurodant pastarųjų adresą, apsaugos zonos ribas ir pan. Todėl Įstatymo projekte nėra tikslinga nustatyti, ar apsaugos zona nustatoma įmonės buveinės ar jos faktinės veiklos vietos adresu, kadangi konkrečių atvejų tai būtų nurodoma Vyriausybės nutarime.
2 str. 7 d.	Specialiųjų tyrimų tarnyba	Manytina, jog būtų tikslinga Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo įstatymo 2 straipsnio 7 dalyje pateikti nuorodą į įstatymo 6 straipsnio 1 dalį, kurioje yra apibrėžti 2 straipsnio 7 dalyje minimi sektoriai.	Neatsižvelgta. Įstatymo projekto 2 straipsnio 7 dalyje nurodytoje sąvokoje netikslinga pateikti nuorodą į 6 straipsnio 1 dalį, kadangi sąvoka pati savaime yra tam tikras apibrėžimas, skirtas išvengti pakartotinio nuorodų pateikimo.
2 str. 10 d. 1 p.	Teisingumo ministerija	9. Siūlytina patikslinti keičiamo Įstatymo 2 straipsnio 10 dalies 1 punkto formuluotę vietoj žodžių „šioje dalyje nurodytiems juridiniams asmenims“ išvardinant turimus omenyje subjektus.	Neatsižvelgta. Nurodytoje nuostatoje yra paminėtos 3 priede nurodytos pagal savo paskirtį (ar) veiklos pobūdį turinčios strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės, kurių

			visuotiniame akcininkų susirinkime valstybei, savivaldybei, valstybės arba savivaldybės valdomai įmonei priklauso mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, arba kurių akcijos šioje dalyje nurodytiems <u>juridiniams asmenims nepriklauso</u> . Atsižvelgiant į tai, manytina, kad nėra tikslinga papildomai kartoti jau ir taip nuostatoje nurodytas juridinių asmenų teisinės formas.
2 str. 14 d.	Konkurencijos taryba	(5) Įstatymo projekto 2 straipsnio 14 dalyje siūloma nustatyti, kad įstatyme vartojama sąvoka „kontroliuojantis asmuo“ suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme. Pažymėtina, kad Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 10 dalyje pateikiamas kontroliuojančio asmens apibrėžimas taikytinas koncentracijos priežiūrai įgyvendinti. Negalima atmesti tikimybės, jog Konkurencijos taryba, įvertinusi šio apibrėžimo tinkamumą, galėtų siūlyti keisti minėtą Konkurencijos įstatymo straipsnį. Tokiu atveju, taikant Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 10 dalį klausimų, nesusijusių su koncentracijomis, reglamentavimui, ūkio subjektams galėtų kilti nepageidaujamų pasekmių, darančių tiesioginę įtaką jų galimybėms veikti rinkoje. Dėl to Įstatymo projekte pateikiant kontroliuojančio asmens apibrėžimą neturėtų būti daroma nuoroda į Konkurencijos įstatymą. Tuo atveju, jei Įstatymo projekto rengėjai nori taikyti būtent Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 10 dalyje pateiktą sąvoką, siūlytina ją tiesiogiai perkelti į Įstatymo projektą.	Neatsižvelgta. Manome, kad Įstatymo projekte nuorodos pateikimas į Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme nurodytą sąvoką yra tikslingesnis Įstatymo teksto lakoniškumo prasme, kadangi į Įstatymo projektą nėra tikslinga perkelti kitame įstatyme jau įtvirtintas sąvokas.
3 str. 1 d.	Teisingumo ministerija	10. Keičiamo įstatymo 3 straipsnio 1 dalis suponuoja, kad nurodomas turtas galėtų būti perduodamas nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, „jei tokia galimybė yra numatyta atskiru įstatymu“. Atsižvelgiant į tai, kad atskiruose įstatymuose numatomos bendro pobūdžio formuluotės, kam gali priklausyti toks turtas, o ne konkretūs atvejai dėl konkretaus turto perdavimo	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į Įstatymo projekto turinio lakoniškumo principą abejotinas tokių nuorodų pateikimo tikslingumas. Be to, įstatymai, į kuriuos būtų pateikiamos nuorodos, ir taip savaime yra taikytini, jei turto perdavimo klausimai patektų į šių įstatymų reguliavimo sritį.

		konkrečiam investuotojui, siūlytina patikslinti šios nuostatos formuluotę, pavyzdžiui, teikiant nuorodą į atskiras juridinių asmenų teisinės formas ir veiklą reglamentuojančius įstatymus.	
3 str. 4 d.	Teisingumo ministerija	1. Įstatymo projekto 1 straipsnyje dėstomu Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu (toliau – keičiamas Įstatymas) siūloma nustatyti naują teisinį reguliavimą – pavesti Lietuvos Respublikos Vyriausybei (toliau – Vyriausybė) nustatyti, kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas sudaro 4 priede nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą ir yra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu (keičiamo Įstatymo 3 straipsnio 4 dalis), apsaugos zonas, kuriose gali būti vertinama investuotojų atitiktis nacionalinio saugumo interesams (keičiamo Įstatymo 4 straipsnio 1 dalis), nustatyti ir konkretizuoti, kokios ūkinės veiklos sritys yra laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi (keičiamo Įstatymo 6 straipsnio 2 dalis). Pastebėtina, kad pagal siūlomą reguliavimą iš esmės Vyriausybė priimtų sprendimą (nustatytų, konkretizuotų) dėl konkrečių objektų, kuriems būtų taikomas keičiamu Įstatymu nustatomas teisinis režimas. Visgi pažymėtina, kad konkretus turtas bei objektai, kuriems taikomas keičiamas Įstatymas, turėtų būti aiškiai ir konkrečiai nustatomi keičiamame Įstatyme, o ne poįstatyminio lygmens teisės akte.	Neatsižvelgta. Vyriausybės nutarimu nustatyti, kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas sudaro 4 priede nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą ir yra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, yra siūloma dėl to, kad minėtuosius įrenginius ir turtą reikia detalizuoti, nes dažnu atveju nėra aišku kokie objektai, statiniai ar infrastruktūra sudaro tam tikrą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbų įrenginį ar turtą. Pavyzdžiui, 4 priedo 1 dalies g punkte nurodyta valstybės įmonės Registrų centro informacinių technologijų techninė ir programinė įranga pagal Įstatymo projektą yra laikytina strateginę reikšmę turinčia infrastruktūra, visgi kyla klausimas, ar tarkime visa programinė įranga, naudojama šioje įmonėje, turėtų būti priskirtina tokiai infrastruktūrai. Tikėtina, kad vien aptariamam atveju, įrangos sąrašas turėtų būti pakankamai detalus ir ilgas, o tokių objektų Įstatymo projekto priede yra numatytas ne vienas.
3 str. 4 d.	Konkurencijos taryba	(b) sprendžia, kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas sudaro nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą ir yra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, taip pat kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas nepatenka į infrastruktūros sudėtį ir nėra laikomi nacionaliniam	

		<p>saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu (Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalis);</p> <p><...></p> <p>(3) Konkurencijos taryba atkreipia dėmesį, kad aukščiau nurodyta Vyriausybės kompetencija priimti tam tikrus sprendimus gali nulemti investuotojų (jei šie neatitinka nustatytų kriterijų) ūkinės veiklos ribojimą tam tikruose sektoriuose, nurodytuose Įstatymo projekte. Atsižvelgdami į tai, rekomenduojame Įstatymo projekto rengėjams apsvastyti galimybę aukščiau išvardintus aspektus nustatyti įstatyminiu lygmeniu.</p>	
4 str. 1 d.	Teisingumo ministerija	<p>12. Tikslintina keičiamo Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies formuluoė, nes ne apsaugos zonoje būtų vertinama atitiktis. Taip pat siūlytina konkretizuoti šią nuostatą, nustatant apsaugos zonos nustatymo kriterijus.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Patikslinta Įstatymo projekto 4 straipsnio 1 dalis, išbraukiant formuluoė „kuriose gali būti vertinama investuotojų atitiktis nacionalinio saugumo interesams“.</p> <p>Atsižvelgiant į tikslą dėl kurio nustatoma apsaugos zona – kad apsaugos zonoje veiklą vykdytų tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas – taip pat į įmonių, įrenginių ir turto specifikos įvairovę, manome, kad nėra realu nustatyti universalius kriterijus kiekvienam iš minėtųjų objektų. Atsižvelgiant į objektų skirtingumą, tikėtina, kad bandant nustatyti universalius kriterijus, praktiškai kiekvienam objektui reikėtų nustatyti atskirus kriterijus, dėl ko išimčių būtų daugiau nei bendrų taisyklių. Be to, Įstatymo projekto 4 straipsnio 1 dalyje yra nurodyta, kad kriterijai yra nustatomi atsižvelgiant į įmonių, įrenginių ir turto specifiką, taip pat rizikos veiksnių sąlygojamą poreikį, todėl traktuoti, kad Įstatymo projektas nenumato jokių apsaugos zonų nustatymo kriterijų, yra netikslu.</p>
6 str.	Vidaus reikalų ministerija	<p>5. Pastebėtina, kad sąsajos tarp Įstatymo projekto 6 straipsnyje nustatomų nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių ir Įstatymo projekto prieduose pateikiamų įmonių neaiškios. Pavyzdžiui, Įstatymo projekto 1 priedo 11 punkte nurodyti viešieji</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatymo projekto 6 straipsnyje nurodyti nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai nėra sietini su Įstatymo prieduose nurodytomis įmonėmis. Į sektorių sritį patenka daug platesnis subjektų ratas, o</p>

		<i>geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, tačiau geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektorius</i> Įstatymo projekto 6 straipsnyje nenurodytas ir nepatenka į kitus Įstatymo 6 straipsnyje nurodytus sektorius. Taip pat Įstatymo projekto 6 straipsnyje nurodytas <i>finansų ir kredito sektorius</i> , tačiau šio sektoriaus įmonės nenurodytos Įstatymo projekto prieduose. Nurodytu aspektu siūlytina tikslinti Įstatymo projektą.	įmonėms, numatytoms Įstatymo projekto prieduose yra taikomas specialus ir tuo pačiu iš esmės griežtesnis reguliavimas, išdėstytas Įstatymo projekto 7-9 straipsniuose.
6 str. 2 d.	Krašto apsaugos ministerija	2. Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad „Vyriausybė nustato ir konkretizuoja, kokios ūkinės veiklos sritys yra laikomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi“, tačiau manytina, kad toks Vyriausybės kompetencijai priskirtas reguliavimas susiaurintų arba išplėstų įstatyme nustatytąjį. Siūlytina šios nuostatos atsisakyti, o Įstatymo projekto 12 straipsnio 3 dalyje įtvirtinti, kad Vyriausybė nustato ūkinės veiklos sritis nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiuose ūkio sektoriuose, kuriose nebūtų atliekama investuotojų, siekiančių įsigyti arba įsigijusių vertybinių popierių, atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra.	Neatsižvelgta. Manome, kad Įstatymo projekte nurodomi nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai pakankamai plačiai apibrėžia sritis, kuriose gali būti vykdoma investuotojų patikra. Pagal Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalį Vyriausybė nustatytų, kokios ūkinės veiklos sritys yra laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi. Tokiu reguliavimu iš esmės būtų nustatomas tik siauresnės apimties reguliavimas, siekiant atlikti patikrą investuotojų, kurie užsiima tik tam tikra veikla. Kita vertus, kartu Įstatymo projekte siekiama išsaugoti įtvirtintus sektorius (turėti įstatyminį pagrindą), tam kad iškilus nenumatytoms grėsmėms nacionalinio saugumo interesams, Vyriausybiniu lygmeniu būtų galima operatyviai (keičiant Vyriausybės nutarimą) priskirti tam tikras veiklas atitinkamam nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiam ūkio sektoriui.
6 str. 2 d.	Konkurencijos taryba	(c) nustato ir konkretizuoja, kokios ūkinės veiklos sritys yra laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi (Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalis). <...> (3) Konkurencijos taryba atkreipia dėmesį, kad aukščiau nurodyta Vyriausybės kompetencija priimti tam tikrus sprendimus gali nulemti investuotojų (jei šie neatitinka nustatytų kriterijų) ūkinės veiklos ribojimą tam tikruose sektoriuose, nurodytuose Įstatymo projekte. Atsižvelgdami į tai, rekomenduojame Įstatymo projekto rengėjams apsvarstyti galimybę aukščiau išvardintus aspektus nustatyti įstatyminiu lygmeniu.	

7 str. 4 d.	Valstybės saugumo departamentas	<p>1.3. Siūlome tikslinti 7 straipsnio 4 dalies nuostatą, numatančią, kad Lietuvos Respublikos Seimo (toliau – Seimas) pritarimas įmonės atskyrimo atveju yra privalomas tik tada, jeigu įmonės įstatiniame kapitale <u>sumažėtų</u> valstybei, savivaldybei ar valstybės arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios <u>įmonės akcijų dalis</u>. Pažymėtina, kad galimos situacijos, kai įmonės atskyrimo metu naujai steigiamai įmonei būtų perleista tik dalis pirmos kategorijos įmonei priklausančio turto (infrastruktūros), tačiau valstybei ar savivaldybei priklausanti įmonės akcijų dalis išliktų nepakitusi, taigi formaliai tokiam turto perdavimui Seimo pritarimas nebūtų reikalingas. Pastebėtina, kad tokiu būdu pirmos kategorijos įmonės turtas (kuris dažnai ir lemia įmonės priskyrimą pirmos kategorijos įmonių grupei) būtų perleistas naujai įsteigta įmonei, kuri nėra įtraukta į nacionaliniam saugumui svarbių įmonių sąrašus, taigi ši perduotu turtu galėtų disponuoti savarankiškai be jokių apribojimų. Taip valstybė ar savivaldybė prarastų svarbaus nacionaliniam saugumui užtikrinti turto (infrastruktūros) kontrolę. Manytina, kad Seimo pritarimas turėtų būti visada privalomas, kai vykdomas pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės atskyrimas, nepriklausomai nuo to, ar tokio atskyrimo metu sumažės valstybei ar savivaldybei priklausanti įmonės akcijų dalis. Analogiška pastaba ir dėl įstatymo projekto 8 straipsnio 3 dalies.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreipiamė dėmesį, kad Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalis numato, jog Vyriausybė nustato, kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas sudaro 4 priede nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą ir yra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu. Pagal šią nuostatą įrenginiai ir turtas, įrašyti į minėtąjį Vyriausybės nutarimą, nepaisant savininko, yra laikytini nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, kuriam taikytinas Įstatymo projekto 3 straipsnyje nustatytas režimas.</p>
7 str. 6-7 d.	Valstybės saugumo departamentas	<p>1.4. Atsižvelgiant į tai, kad įstatymo projekte nėra numatyta, kad valstybė išlaiko pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės kontrolinį akcijų paketą, taigi įmonės valdymas iš valstybės rankų gali pereiti į privačių investuotojų rankas net nevertinant jų atitikties nacionalinio saugumo interesams, siūlome tikslinti Įstatymo projekto 7 straipsnio 6 ir 7 dalis,</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pastaboje išdėstyti argumentai neatspindi realaus Įstatymo projekte siūlomo reguliavimo. Atsižvelgiant į Įstatymo projekto 7 straipsnio 4-5 dalis, Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, bet kokios akcijų dalies perleidimui</p>

		<p>kurios numato, kad tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas gali įsigyti akcijų paketą, kuris suteiktų daugiau negu 1/4 (25%) pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų arba suteiktų daugiau negu 1/4 balsų pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime. Pažymėtina, kad dviem investuotojams įsigijus mažiau arba lygiai po 1/4 (25%) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų, valstybė ne tik praranda įmonės kontrolinį akcijų paketą, bet ir investuotojams neatsiranda pareiga atitikti nacionalinio saugumo interesus. Manytina, kad 1/4 arba 25% įmonės akcijų yra pakankamai didelis akcijų kiekis, kurį įsigijęs investuotojas(-ai) gali ženkliai daryti įtaką įmonės valdymui, o tam tikrais atvejais net kontroliuoti įmonėje priimamus sprendimus, taigi automatiškai didėja nacionalinio saugumo interesams keliama rizika. Atsižvelgiant į tai, siūlome nustatyti, kad <u>daugiau negu 1/10 arba (10%) pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų, siekiantis įsigyti investuotojas turi atitikti nacionalinio saugumo interesus, t.y. turi būti atliekama investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams.</u> Pabrėžtina, kad daugiau negu 1/10 arba 10% pirmos kategorijos įmonės akcijų įsigijimas yra pakankamai reikšmingas veiksmas nacionalinio saugumo interesų apsaugos kontekste.</p>	<p>reikalingas Lietuvos Respublikos Seimo pritarimas. Todėl iš esmės yra numatyti saugikliai, valstybei išsaugantys kontrolinį akcijų paketą, nebent Seimas priimtų sprendimą tokios prerogatyvos atsisakyti.</p>
9 str. 1 d.	Teisingumo ministerija	<p>21. Keičiamo Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad „tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį“ gali įsigyti akcijų. Sistemaiškai vertinant keičiamo Įstatymo 7 ir 8 straipsnį, pažymėtina, kad analogiškos nuostatos ten nėra įtvirtintos. Svarstytina, kuo grindžiamas skirtingas reguliavimas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Atkreiptinas dėmesys, kad iš esmės analogiškos nuostatos yra įtvirtintos Įstatymo projekto 7 straipsnio 6-7 dalyse ir 8 straipsnio 5-6 dalyse. Todėl Įstatymo projektas nenumato skirtingo reguliavimo.</p>

10 str. 4 d.	Krašto apsaugos ministerija	3. Įstatymo projekto 10 straipsnio 4 dalyje yra nurodoma formuluotė „valstybės arba savivaldybės valdomos įmonės“. Teisės aktuose nėra įtvirtintos nei valstybės valdomos įmonės, nei savivaldybės valdomos įmonės sąvokos. Atsižvelgiant į tai, siūlytina keisti nurodytą 10 straipsnio 4 dalies formuluotę, aiškiai apibrėžiant kriterijus, kuriais remiantis juridinis asmuo yra laikomas valstybės ar savivaldybės valdoma įmone.	Neatsižvelgta. Įstatymo projekto 2 straipsnio 13 dalis nurodo, kad valstybės valdoma įmonė – akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė, kurioje daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei.
10 str. 5 d.	Teisingumo ministerija	23. Svarstytina, kaip būtų nustatoma, ar vykdoma „ilgalaikė“ veikla pagal keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 6 dalį.	Neatsižvelgta. Atkreipiamė dėmesį, kad ir šiuo metu galiojančiame įstatyme Komisija vertina potencialaus dalyvio atitiktį europinės ir transatlantinės integracijos kriterijams, kurie yra įvardijami kaip ilgalaikės veiklos pobūdžio ir patirties atitinkamoje srityje Europos Sąjungos, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos valstybėse narėse turėjimas.
10 str. 6 d.	Teisingumo ministerija	24. Taip pat tikslintina keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 6 dalies nuostata „turintys patirties atitinkamoje srityje“. Ši nuostata nekonkreči, nes nėra aišku, kaip bus nustatomas patirties turėjimas ir kokioje konkrečioje srityje.	
10 str. 6 d.	Krašto apsaugos ministerija	4. Įstatymo projekto 10 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojai, vykdančys ilgalaikę veiklą Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijai, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai ar Europos laisvosios prekybos asociacijai priklausančioje valstybėje ir turintys patirties atitinkamoje srityje, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojas, valstybė, kurioje jis įsteigtas ar kuri jį kontroliuoja, arba trečioji valstybė, su kuria toks investuotojas siejamas, veikia taip, kad kyla išorės rizikos veiksnių, pavojų ar grėsmių nacionalinio saugumo interesams, atitinka nacionalinio saugumo interesus ir jų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams neatliekama. Pagal siūlomą teisinį reglamentavimą, dar neatlikus atitikties vertinimo jau turės būti žinoma, ar atitinkamo subjekto veikla nekelia grėsmės nacionalinio saugumo interesams, ir tik tada spręsti, ar pradėti atitikties vertinimą. Nustačius tokį teisinį reguliavimą, galimi atvejai, kai, nesant viešai prieinamos	Neatsižvelgta. Pažymime, kad Įstatymo projekto 12 straipsnio 5 dalis numato galimybę atitinkamoms institucijoms investuotojo patikrą inicijuoti bet kuriuo metu. Taip pat pažymime, kad šiuo metu jau galiojančio įstatymo 8 straipsnyje „ilgalaikė veikla“ yra kaip vienas iš potencialaus dalyvio atitikties europinei ir transatlantinei integracijai kriterijų.

		informacijos apie investuotojo veiklą ar ryšius, dėl kurių galėtų kilti rizikos veiksnių, pavojų ar grėsmių nacionalinio saugumo interesams, tokio investuotojo patikra nebus atliekama ir jis bus pripažintas atitinkančiu nacionalinio saugumo interesus, nors Įstatymo projekto 12 straipsnio 7 dalyje nurodytos institucijos disponuos informacija apie tokią grėsmę nacionaliniam saugumui galinčią kelti investuotojo veiklą. Atsižvelgiant į tai, siūlytina nustatyti, kad Įstatymo projekte numatytais atvejais atliekama visų investuotojų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams. Be to, atkreipiamė dėmesį, kad Įstatymo projekto 10 straipsnio 6 dalyje vartojama formuluotė „ilgalaikė veikla“ stokoja apibrėžtumo ir yra vengtina.	
12 str.	Valstybės saugumo departamentas	1.5. Siūlome tikslinti įstatymo projekto 12 straipsnį, atsisakant atitikimo nacionaliniams interesams prezumpcijos, reiškiančios, kad jei Komisija per nustatytą terminą nepriima išvados dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, laikoma, kad Komisija nusprendė, jog investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus. Manytina, kad atitikimas konkrečiam investuotojo nacionalinio saugumo interesams negali būti pateisinamas ir tuo pačiu pagrindžiamas Komisijos neveikimu. Komisija visais atvejais turėtų pateikti vienareikšmišką atsakymą, ar konkretus investuotojas atitinka, ar neatitinka nacionalinio saugumo interesus. Priešingu atveju, kai neveikimu ir įstatymine prezumpcija bandoma pagrįsti, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus, ne tik nuvertinamas toks teisinis gėris, kaip konkrečios valstybės saugumas, bet ir sąmoningai sukeliami grėsmė konkrečiai valstybei.	Neatsižvelgta. Siekiant Investuotojų teisių apsaugos, taip pat kad nebūtų vilkinamas išvadų ir sprendimų pateikimas ir priėmimas, bei operatyvesnio patikros proceso, siūlytina palikti Įstatymo projekte išdėstytą procedūrą.
12 str. 3 d.	Teisingumo ministerija	30. Neaišku, kuo grindžiamas keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nurodomas momentas (2014 m. lapkričio 1 d.), nuo kurio buvo įgyti vertybiniai popieriai ir koks tokio termino nustatymo tikslas. Taip pat, kokios būtų tokio patikrinimo pasekmės ir kokie veiksmai turėtų būti	Neatsižvelgta. 2014 m. lapkričio 1 d. data įstatymo projekte buvo numatyta dėl to, kad nuo šios datos įsigaliojo Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam

		atliekami, jei būtų pripažįstama, kad šis investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų. Ši nuostata, be kita ko, turėtų būti įvertinta asmenų įgytų teisių, teisėtų lūkesčių apsaugos ir teisės aktų negaliojimo atgal principų kontekste.	saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas, kuris nustatė svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčius ūkio sektorius. Įgaliojančio įstatymo reguliavimo sritį įtraukus minėtuosius sektorius, steigiant įmonę potencialiam dalyviui tapo privaloma pasitikrinti dėl savo atitikties nacionalinio saugumo interesams. Atitinkamai minėtosios datos nustatymu siekiama išvengti įstatymo galiojimo atgal (kad nebūtų tikrinami asmenys, įsteigę įmones iki minėtosios datos, nes įstatymas nenustatė pareigos atlikti patikrą), kadangi pagal Įstatymo projekto 10 straipsnio 8 dalį investuotojo sandoriai pripažįstami prieštaraujantys nacionalinio saugumo interesams ir yra neteisėti bei negaliojantys nuo jų sudarymo momento, išskyrus sandorius, nurodytus Įstatymo projekto 14 straipsnyje, kuriems yra taikomos šio Įstatymo projekto 14 straipsnyje numatytos pasekmės.
12 str. 3 d.	Specialiųjų tyrimų tarnyba	3. Manome, kad tikslinga palikti platesnes galimybes taikyti patikrą tokiems asmenims. Atsižvelgdami į tai, siūlome šią dalį papildyti nuostata, kad Vyriausybė gali nustatyti su juridinio asmens padėtimi rinkoje, juridinio asmens ir jo apyvartos dydžiu, veiklos atitinkamame nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiame ūkio sektoriuje apimtimi ir pobūdžiu susijusius ar kitus kriterijus, kai investuotojo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje patikrą atlikti būtina.	Neatsižvelgta. Pastaboje pateikiamas siūlymas, kuris iš esmės yra labai panašus į ankstesnėje Įstatymo projekto versijoje įtvirtintą 4 straipsnio 4 dalies nuostatą: „ <i>Vyriausybė gali nustatyti su juridinio asmens padėtimi rinkoje, juridinio asmens ir jo apyvartos dydžiu, veiklos apimtimi ir pobūdžiu susijusius ar kitus kriterijus, kai investuotojo apsaugos zonos teritorijoje patikrą atlikti būtina arba netikslinga.</i> “. Minėtosios nuostatos atsisakyta, vadovaujantis Teisingumo ministerijos 2016 m. vasario 5 d. rašte Nr. (1.6.)2T-131 išdėstyta pastaba, kad „<...> apsaugos zonų nustatymo esminiai reikalavimai turėtų būti reguliuojami įstatyminiu lygmeniu“. Šiuo atveju pateiktas siūlymas pagal analogiją turėtų būti vertinamas ir svarstant, ar tikslinga tokį reguliavimą nustatyti strategiškai svarbių ūkio sektorių atžvilgiu.

12 str. 3 d.	Lietuvos bankas	<p>Atsižvelgdami į tai, kad finansų ir kredito sektoriuje ketinančių veikti (veikiančių) įmonių reikšmė ir potencialiai keliamą grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui nėra mažesnė negu nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių (Projekto 2 straipsnio 5 dalis), manome, kad tiek vienu, tiek kitų įmonių dalyviai turėtų būti vertinami laikantis vienodos tvarkos.</p> <p>Taip pat norėtume atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad steigiamos įmonės, ketinančios teikti finansines paslaugas, steigėjų, veikiančios įmonės, ketinančios pradėti verstis finansinių paslaugų teikimu, akcijų turinčių asmenų ir finansines paslaugas teikiančios įmonės akcijų ketinančių įsigyti asmenų padėtis yra vienoda. Atsižvelgdami į tai, Projekte siūlome nustatyti, kad visi nurodyti asmenys būtų laikomi investuotojais.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad finansų ir kredito sektoriuje veikiančiose įmonėse valstybė neturi akcijų, todėl pagal pastaboje siūlomą reguliavimą finansų ir kredito sektoriui reikėtų nustatyti atskirą griežtesnį reguliavimą, arba priskirti didžiausias šiame sektoriuje veikiančias įmones prie trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kas sisteminiu požiūriu būtų ydinga praktika: pavyzdžiui, Lietuvoje veikiančių didžiųjų bankų dalyviai yra užsienio valstybių asmenys, todėl kiltų praktinių problemų, atliekant tokių asmenų patikrą.</p> <p>Taip pat manytina, kad nėra pagrindo teigti, o ir išdėstytoje pastaboje nepateikiami jokie konkretūs argumentai, kodėl finansų ir kredito sektoriuje veikiančios įmonės kelia didesnę grėsmę nacionalinio saugumo interesams, lyginant su kituose sektoriuose veikiančiomis įmonėmis. Kartu reikia įvertinti ir tai, kad nustačius tokį reguliavimą potencialiai atsirastų neigiama įtaka šalies investicinei aplinkai.</p>
12 str. 3 d.	Valstybės saugumo departamentas	<p>1.23. Siūlome įstatymo projekte numatyti pareigą, investuotojui iš anksto pranešti Komisijai apie ketinimą įsigyti <u>daugiau negu 1/4 arba (25%) nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje veikiančio juridinio asmens arba apsaugos zonos teritorijoje veikiančio juridinio asmens akcijų</u>. Manytina, kad toks pranešimas leistų Komisijai šią informaciją pateikti įstatymo projekto 12 straipsnio 5 dalyje nurodytoms institucijoms, kurios pagal kompetenciją būtų informuotos ir galėtų preliminariai įvertinti investuotojo ketinimus nacionalinio saugumo interesų apsaugos kontekste.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manytina, kad tokios pareigos nustatymas investuotojui papildomai sukeltų administracinę naštą, kadangi turėtų būti pranešama ir apie akcijų įsigijimo sandorius, kurie iš esmės nacionalinio saugumo interesų apsaugos prasme nėra reikšmingi. Siūlyme nėra aptariama, kokia sankcija grėstų investuotojui už tokios informacijos nepranešimą, todėl praktikoje nuostata nesuteiktų pridėtinės vertės reguliuojant investuotojų patikros procedūras.</p>
12 str. 8 d.	Valstybės saugumo departamentas	<p>1.9. Siūlome tikslinti įstatymo projekto 12 straipsnio 8 dalį, nustatant institucijoms 15 kalendorinių dienų terminą išvadų Komisijai pateikimui bei numatyti galimybę Komisijos pirmininkui pratęsti išvadų pateikimo terminą iki 7 kalendorinių dienų. Būtina įvertinti tai, kad investuotojas</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Institucijų išvadoms pateikti terminas pratęstas nuo 10 kalendorinių dienų iki 15 kalendorinių dienų. Atsižvelgiant į tai, kad pratęstas išvadų pateikimo terminas, galimybė Komisijos pirmininkui pratęsti išvadų</p>

		gali būti užsienio valstybės subjektas, todėl būtinos informacijos iš užsienio partnerių surinkimas bei jos patikrinimas užims daugiau laiko.	pateikimo terminą dar ilgesniam nei 5 dienų terminui, neturėtų būti numatyta, siekiant apsaugoti investuotojų teisėtus lūkesčius bei proceso operatyvumą.
12 str. 15 d.	Teisingumo ministerija	Vertinant keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 15 dalį, manytina, kad nurodomo 11 straipsnio 4, 5 punktuose minimos aplinkybės taip pat yra nepašalinamos.	Neatsižvelgta. Įstatymo projekto 11 straipsnio 4-5 kalbama apie asmens pripažinimą kaltu, padarius atitinkamo sunkumo nusikaltimus. Vadovaujantis Baudžiamojo kodekso 97 straipsnio 6 dalimi, teistumas išnyksta ir asmenys laikomi neteistais, kai sueina BK 97 straipsnio 3 dalyje nustatyti terminai. Todėl Įstatymo projekto 11 straipsnio 4-5 dalyje nurodytos aplinkybės nėra laikomos nepašalintinomis.
12 str. 16 d.	Valstybės saugumo departamentas	1.12. Siūlome koreguoti įstatymo projekto 12 straipsnio 16 dalį, numatančią, kad Komisija, įvertinusi institucijų pateiktas išvadas, pateikia savo nuomonę Lietuvos radijo ir televizijos komisijai (toliau – LRTK). Kelia abejonių siūlomo teisinio reguliavimo pagrįstumas, kadangi Komisija priima ne sprendimą, bet nuomonę, taigi juridinis pagrindas LRTK priimti sprendimą yra Komisijos nuomonė, kuri pati savaime jokių teisinių padarinių nesukelia, bet yra tik Komisijos pozicija. Manytina, kad Komisija turėtų elgtis analogiškai, kaip vertindama visus kitus investuotojus ir pateikti savo sprendimą (išvadą) LRTK.	Neatsižvelgta. Atkreiptinas dėmesys, kad sprendimą dėl transliavimo ir (ar) retransliuojamo turinio licencijos turėtojo akcijų, taip pat dėl transliavimo ar retransliavimo licencijos išdavimo priimą Lietuvos radijo ir televizijos komisija, todėl manytina, jog Komisijos nuomonė yra pakankamas pagrindas Lietuvos radijo ir televizijos komisijai priimti atitinkamus sprendimus. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad siekiant suderinti su Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme nustatytais terminais, Komisijos nuomonei pateikti nustatytas trumpesnis terminas, nei pateikti Komisijos išvadai.
12 str. 16 d.	Teisingumo ministerija	35. Manytina, kad keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 16 dalis yra ne šio teisės akto dalykas (siūlytina šias nuostatas dėstyti kartu teikiamame Visuomenės informavimo įstatyme). Taip pat pažymėtina, kad dėl šios nuostatos turėtų būti gauta Kultūros ministerijos išvada.	Neatsižvelgta. Manytina, kad tam tikra apimtimi, kiek tai susiję su nacionalinio saugumo interesų apsauga, yra ir Įstatymo projekto dalykas.

12 str. 18 d.	Teisingumo ministerija	37. Siūlytina apsvaistyti poreikį keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 18 dalyje numatyti termino pratęsimą galimybę.	Neatsižvelgta. Pateiktoje pastaboje nėra nurodomi argumentai, kodėl aptariamoje nuostatoje turėtų būti numatyta termino pratęsimą galimybė.
12 str. 18 d.	Teisingumo ministerija	38. Vertinant keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 18 dalies nuostatą „įmonė, kuriai priklauso šis turtas“, svarstytina, ar negalėtų šis turtas priklausyti valstybei ar savivaldybei. Tokiu atveju siūlytina tikslinti formuluotę.	Neatsižvelgta. Įstatymo projekto 12 straipsnio 18 dalyje kalbama apie turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plane ir kad šis turtas priklauso nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei – kitu atveju jis nebūtų įtrauktas į tokios įmonės minėtąjį planą. Atsižvelgiant į tai, nuostatoje nėra tikslinga aprašyti atvejus, kai turtas priklauso valstybei arba savivaldybei.
12 str. 18 d.	Teisingumo ministerija	39. Keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 18 dalyje numatyta, kad Vyriausybė apie sprendimą praneša nacionaliniam saugumui svarbiai įmonei. Manytina, kad ši nuostata derintina su šio straipsnio 13 dalimi, pagal kurią pranešimo pareiga nustatyta Komisijai.	Neatsižvelgta. Įstatymo projekto 12 straipsnio 13 dalyje ir 18 dalyje pateikiamos dvi skirtingos procedūros: 13 dalyje aprašoma Vyriausybės sprendimo dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams priėmimo procedūra, o 18 dalyje aptariama turto sunaikinimo procedūra. Atsižvelgiant į tai šios procedūros neturėtų būti painiojamos ar derintinos.
12 str. 18 d.	Valstybės saugumo departamentas	1.14. Siūlytume atsisakyti įstatymo projekto 12 straipsnio 18 dalyje ydingai suformuluotos prezumpcijos, kad Vyriausybei nepriėmus sprendimo pritarti ar nepritarti įmonės turto sunaikinimui, laikoma, kad Vyriausybė pritaria turto sunaikinimui ir toks turtas gali būti sunaikintas. Visų pirma, atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 41 ⁽¹⁾ straipsnio 1 dalis numato, kad Vyriausybės sprendimai priimami Vyriausybės pasitarime dalyvaujančių Vyriausybės narių balsų dauguma. Šią įstatyminę nuostatą atkartoja ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 129 punktas, kuris numato, kad Vyriausybės sprendimai priimami Vyriausybės pasitarime dalyvaujančių Vyriausybės narių balsų dauguma ir pasirašomi Ministro Pirmininko ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo jų priėmimo.	Neatsižvelgta. Siekiant Investuotojų teisių apsaugos, taip pat kad nebūtų vilkinamas sprendimų pateikimas ir priėmimas, bei operatyvesnio patikros proceso, siūlytina palikti Įstatymo projekte išdėstytą procedūrą.

		<p>Taigi, Vyriausybės sprendimas yra aktyvus ir valinis Vyriausybės <i>in corpore</i> valios pasireiškimas, kuriam yra keliami privalomi tiek formos, tiek turinio reikalavimai. Akivaizdu, kad Vyriausybė negali savo neveikimu (pasyvumu), t.y. nepriimdama konkretaus sprendimo, priimti teigiamo Vyriausybės sprendimo. Toks Vyriausybės sprendimas būtų neteisėtas, niekinis bei prieštarautų konstituciniam teisinės valstybės principui. Visų antra, manytina, kad įstatymo projekto nuostatos susijusios su turto sunaikinimu turėtų būti suderintos su Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis.</p>	
15 str. 1 d.	Teisingumo ministerija	<p>44. Keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta pareigai įgyvendinti turi būti numatomos pereinamosios nuostatos (terminas). Iš šios nuostatos lieka neaišku, koks konkrečiai turtas šiuo atveju turimas omenyje. Kartu vertinant ir šio straipsnio 2 dalį pastebėtina, kad iš esmės Vyriausybei tenka pareiga patvirtinti saugumo planą, o tuo pačiu ir įvardinti plane įrašomą turtą. Šiuo atveju taikytini argumentai, dėstomi šios išvados 1 pastaboje, jog visgi įstatyme turi būti įtvirtintas visas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbus turtas.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manytina, kad pirmiausia Vyriausybė turėtų nustatyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano reikalavimus ir standartus, kuriuose galėtų būti įtvirtintos pastaboje minimos pereinamosios nuostatos.</p>
15 str. 2 d.	Teisingumo ministerija	<p>45. Šiame kontekste vertinant keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 2 dalį, kurioje nurodoma, kad „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planai <i>nėra skelbiami viešai</i>“, pažymėtina, kad vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 19 straipsnio 1 dalimi ir 6 straipsnio 2 dalimi Vyriausybės nutarimai, sprendimai, rezoliucijos registruojami ir viešai skelbiami Teisės aktų registre. Pagal Teisėkūros pagrindų įstatymo 1 straipsnio 5 dalį teisės aktų, kuriuose yra valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos, projektai rengiami, derinami, šie teisės aktai priimami, registruojami, skelbiami ir įsigalioja juos priimančių subjektų nustatyta tvarka. Taigi keičiamo</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manytina, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planai neturėtų būti skelbiami viešai, kadangi juose bus pateikiama konfidenciali įmonių informacija.</p>

		Įstatymo 15 straipsnio 2 dalies (paskutiniojo sakinio) nuostata turėtų būti įvertinta Teisėkūros pagrindų įstatymo ir Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nuostatų kontekste. Keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 3 dalis, kurioje numatoma, kad „Vyriausybė, Komisijos teikimu, gali įpareigoti“, siūlytina formuluoti kaip imperatyvią nuostatą. Siūlytina atsisakyti keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 8 dalies kaip perteklinės.	
16 str. 1 d.	Teisingumo ministerija	46. Vertinant keičiamo Įstatymo 16 straipsnio 1 dalį svarstytina, kodėl ši nuostata būtų aktuali tik trečios kategorijos įmonėms. Diskutuotina, kaip šioje situacijoje būtų užtikrinama galimų kreditorių teisių apsauga. Šiame kontekste, manytina, kad keičiamo Įstatymo 16 straipsnio 7 dalyje minimi „siūlomo turto vertės nustatymo atlikimo arba neatlikimo atvejai ir pagrindai“ turi būti įtvirtinti keičiamame Įstatyme, taip pat nurodoma, kokia turto verte turtas turėtų būti įsigijamas ir kaip jį turėtų būti nustatoma. Taip pat keičiamo Įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje vartojama sąvoka „geriausiomis sąlygomis“ yra neapibrėžta ir vertinamojo pobūdžio. Svarstytina, kokio subjekto atžvilgiu tai būtų geriausios sąlygos ir kaip būtų užtikrinama galimų kreditorių teisių apsauga.	Atsižvelgta iš dalies. Nuostata aktuali trečios kategorijos įmonėms todėl, kad pastarosios valdo valstybei svarbų nekilnojamąjį turtą ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą. Turto vertės nustatymo atlikimo arba neatlikimo atvejai ir pagrindai, taip pat kokia verte turtas turėtų būti įsigijamas ir kaip nustatoma tokia vertė, neturėtų būti plačiau aptariama Įstatymo projekte, kadangi tai nėra Įstatymo projekto reguliavimo dalykas. Įstatymo projekte siekiama tik minimalaus nuosavybės turtinių santykių reguliavimo ir tik tiek, kiek tai susiję su nacionalinio saugumo interesų apsauga per materialinės teisės normas. „Geriausių sąlygų“ sąvoka pakeista į „pirmumo teisės“ sąvoką, pavedant Vyriausybei nustatyti tokios teisės įgyvendinimo tvarką.
17 str. 2 d.	Teisingumo ministerija	48. Keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje kai kurie iš punktų įtvirtina naujas aplinkybes, kurių galiojančiame Įstatyme nebuvo numatyta. Siūlytina įtvirtinti pereinamąsias nuostatas siekiant aptarti atvejus, kai šiuose punktuose minima veika padaryta dar galiojant Įstatymui, kuriame tokios sąlygos nebuvo numatytos.	Neatsižvelgta. Įstatymo projekto 17 straipsnio 2 daliai pateikiamas alternatyvus reguliavimas, kuris, manytina, pirmiausia turėtų būti įvertintas Vyriausybės posėdžio metu. Atitinkamai pritarus siūlymui vėliau galėtų būti svarstytos alternatyvos arba pereinamųjų nuostatų nustatymo galimybės.
17 str. 2 d. 11 p.	Teisingumo ministerija	49. Keičiamame Įstatyme baigtinis sąrašas aplinkybių, dėl kurių asmuo negalėtų tam tikrų pareigų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje, todėl siūlytina tikslinti keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 11 punktą.	Neatsižvelgta. Šios nuostatos reikalingumą ankstesniuose pasitarimuose akcentavo Valstybės saugumo departamentas, kadangi Įstatymo projekte nėra įmanoma pateikti baigtinio sąrašo

		Pažymėtina, kad šios nuostatos iš esmės įtvirtina teisės dirbti ribojimą, todėl visi ribojimai turi būti įtvirtinti įstatyme.	aplinkybių, kurios būtų suprantamos kaip grėsmę keliančios nacionalinio saugumo interesams.
17 str. 5 d.	Teisingumo ministerija	50. Keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje siūlytina aptarti atvejus, kai per nurodytą terminą viena (-os) iš institucijų informaciją pateikia, o kita (-os) nepateikia.	Neatsižvelgta. Įstatymo projektu yra imperatyviai nustatyta, kad nurodytosios institucijos informaciją turi pateikti per tam tikrus terminus. Be to, Įstatymo projekto 17 straipsnio 5 dalies paskutinis sakinyss nurodo, kad jeigu per nurodytą terminą informacija nėra pateikiama, laikoma, kad asmuo turi teisę būti paskirtas ar eiti atitinkamas pareigas. Todėl, jeigu kažkuri iš institucijų nepateiks informacijos per nustatytus terminus, bus laikoma kad institucija neturi duomenų apie asmens keliamas grėsmes nacionalinio saugumo interesams. Atsižvelgiant į nurodytą, nėra prasmės aprašyti situaciją, kuomet viena instituciją informaciją pateikia, o kita ne.
17 str. 5 d.	Valstybės saugumo departamentas	1.20. Siūlome ilginti įstatymo projekto 17 straipsnio 5 dalyje nurodytus informacijos apie asmenį pateikimo terminus, numatant galimybę institucijoms informaciją pateikti per 20 kalendorinių dienų terminą nuo asmens rašytinio prašymo pateikimo dienos. Taip pat numatyti galimybę pratęsti terminą iki kalendorinių 30 dienų, jeigu asmuo skiriamas į vadovaujančio asmens pareigas arba asmuo, kuriam suteikta teisė be palydos patekti prie nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros, yra užsienio valstybės pilietis arba asmuo be pilietybės, gyvenantis ne Lietuvos Respublikoje. Ilgesni terminai yra būtini, siekiant užklausti ir surinkti informaciją iš užsienio partnerių bei gautus duomenis kokybiškai įvertinti.	Atsižvelgta iš dalies. Manytina, kad siūlomas terminas yra per ilgas, todėl terminai vienodintini atsižvelgiant į Įstatymo projekto 12 straipsnio 8 dalį, t. y. numatyti 15 dienų terminą informacijai pateikti su galimybe jį pratęsti 5 dienoms.

18 str. 4 d.	Vidaus reikalų ministerija	6. <...> Pažymime, kad Vyriausybė, vadovaudamasi kitais įstatymais, 2015 m. spalio 19 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų saugomų svarbių valstybės objektų“ nustatė, kokios vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos kokius svarbius valstybės objektus saugo, be to, kai kurie šiame nutarime nurodyti saugomi objektai patenka ir į įstatyto projekto reguliavimo dalyką, pavyzdžiui, Kauno hidroelektrinė, suskystintų gamtinių dujų terminas ar Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė, todėl Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 11 punkte siūlytina nurodyti, kad Vidaus reikalų ministerija bus atsakinga už Vyriausybės 2015 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1090 pakeitimą.	Neatsižvelgta. Klausimą reikėtų papildomai aptarti pasitarimo metu, kadangi nėra aišku kiek ir kokios įmonės, įrenginiai ir turtas patektų į siūlomo parengti pakeitimo reguliavimo sritį.
1 priedo 2 p.	Teisingumo ministerija	52. Keičiamo Įstatymo 1 priedo 2 punkte skliausteliuose vartojamas sąvokas siūlytina suderinti su Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje vartojamomis sąvokomis. Atsižvelgiant į tai, taip pat tikslintinas ir keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 dalies e punktas.	Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 2 straipsnio 3 dalis: 3. Uosto infrastruktūra – hidrotechninių ir inžinerinių įrenginių ir statinių, navigacinių įrenginių, taip pat kelių bei privažiuojamųjų geležinkelio kelių kompleksas.
1 priedo 7 p.	Vidaus reikalų ministerija	4. Manome, kad šios Įstatymo projekto nuostatos, kurios įtvirtina valstybės įmonės Registrų centro dabartinę teisinę būseną ir formą, galėtų būti nustatytos tik Vyriausybei ir Seimui galutinai apsisprendus dėl valstybės informacinių išteklių konsolidavimo tolesnės eigos. <...> Be to, Ministro Pirmininko pavedimu, įformintu Vyriausybės kanclerės 2017 m. kovo 23 d. rezoliucija Nr. S-32-737, prašoma ministerijų iki atskiro pranešimo nevykdyti veiksmų, susijusių su valstybės debesijos paslaugų teikėjų steigimu ir jiems veikti reikalingos infrastruktūros kūrimu, nes šiuo metu vertinamas valstybės debesijos paslaugų teikimo veiklos modelis, siekiant užtikrinti kuriamos konsoliduotos	Neatsižvelgta. Valstybės įmonė Registrų centras tvarko ypatingos svarbos ir svarbius valstybės informacinius išteklius, kurie sudaro valstybei svarbią informaciją, apdorojamą pagrindiniuose valstybės registruose (Juridinių asmenų registras, Nekilnojamojo turto registras ir kadastras. Adresų registras, Gyventojų registras) ir valstybės informacinėse sistemose (Piniginių lėšų apribojimų informacinė sistema, Juridinių asmenų dalyvių informacinė sistema, Antstolių informacinė sistema, Licencijų informacinė sistema, Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinė sistema) reikalauja naujų, saugiausių informacinių

		valstybės informacinių išteklių infrastruktūros efektyvumą ir tvarumą.	technologijų sprendimų užtikrinant valstybės informacinių išteklių nepertraukiamą veikimą bei saugą. Siūlomas reguliavimas užtikrintų didesnę Registrų centro tvarkomų visai valstybei svarbių informacinių išteklių ir informacinių technologijų infrastruktūros apsaugą.
1 priedo 8 d.	Konkurencijos taryba	(6) Papildomai atkreipiame dėmesį į Įstatymo projekto ir kitų su juo susijusių įstatymų projektų aiškinamąjį raštą, kuriame siūloma į Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą įtraukti valstybės įmonę „INFOSTRUKTŪRA“, kaip įmonę, teikiančią tarpinstitucinio duomenų perdavimo ir elektroninės valdžios paslaugas. Konkurencijos taryba pažymi, kad duomenų perdavimo paslauga tiek tarp privačių, tiek ir tarp valstybinių subjektų yra teikiama rinkoje privačių ūkio subjektų, todėl abejotina tokio siūlymo pagrįstumu.	Neatsižvelgta. Įmonę siūloma įtraukti Finansų ministerijos siūlymu, siekiant užtikrinti duomenų perdavimą tarp ypatingos svarbos informacinių sistemų ir pagrindinių registrų.
1 priedo 8 d.	Aplinkos ministerija	Įvertinę pateiktą informaciją ir tai, kad viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paskirti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka, vadovaujantis Projekto 1 priedo 11 dalimi, priskirti prie pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, manome, kad netikslinga rengti LR Vyriausybės 2004 m. birželio 16 d. nutarimo Nr. 761 „Dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo paslaugas teikiančių įmonių sąrašo patvirtinimo“ pakeitimą, kaip nurodyta Aiškinamojo rašto 11 dalies 5 punkte, kuriame papildomai reikėtų įtvirtinti viešuosius geriamojo vandens tiekėjus ir nuotekų tvarkytojus, todėl minėtąjį nutarimą siūlome pripažinti netekusios galios nuo Projekto įsigaliojimo datos.	Neatsižvelgta. Įstatymo projektas numato, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2017 m. spalio 31 d. priima Įstatymo projekto įgyvendinamuosius teisės aktus. Atsižvelgiant į tai, kad nutarimo projektas yra įgyvendinamasis Įstatymo projekto teisės aktas, pastaboje siūlomą panaikinti nutarimą turėtų parengti atitinkama institucija pagal savo kompetenciją.
4 priedo 2 d. j p.	Teisingumo ministerija	56. Keičiamo Įstatymo 4 priedo 2 dalies j punkto nuostata „išskyrus vamzdyno dalį, iš esmės naudojamą paskirstyti gamtines dujas vietoje, siekiant pristatyti jas gamtinių dujų vartotojams“ netiksli ir nekonkreči, nes praktikoje liktų neaišku, kaip ši vamzdyno dalis būtų identifikuojama.	Neatsižvelgta. Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalis numato, kad Vyriausybė nustato, kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas sudaro 4 priede nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią

			infrastruktūrą ir yra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu. Vadovaujantis šia nuostata Vyriausybės nutarimu bus konkretizuota, kokia dalimi Įstatymo projekto 4 priedo 2 dalies j punkte nurodytas vamzdynas priskirtinas nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčiai infrastruktūrai.
Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.33 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas			
	Valstybės saugumo departamentas	<p>2. Dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.33 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – civilinio kodekso projekto).</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybei nusprendus, jog sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų jis pripažįstamas negaliojančiu nuo jo sudarymo momento. Manytina, kad praktikoje gali kilti teisės normų kolizija, kadangi bendruosius sandorių pripažinimo negaliojančiais pagrindus nustato Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas. Siekiant išvengti skirtingų teisės aktų nuostatų interpretavimo ir taikymo problematikos, siūlome tikslinti civilinio kodekso projektą ir nustatyti specialią taisyklę dėl tokių juridinių asmenų sudarytų sandorių pripažinimo negaliojančiais tvarkos. Siūlytume civilinio kodekso projekte numatyti, kad nacionalinio saugumo interesams prieštaraujančio sandorio negaliojimo tvarką ir atvejus numato Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas:</p> <p>„3. Juridinių asmenų, nuodytų Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme, steigimą, valdymą, reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą, o</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Valstybės saugumo departamento pasiūlymas darbo tvarka aptartas su Teisingumo ministerijos specialistais. Esamas ir siūlomas reguliavimas dėl sandorių negaliojimo nesukuria kolizijos tarp Civilinio kodekso ir Įstatymo projekto.</p>

		<p>taip pat jų sudarytų sandorių, pripažintų prieštaraujančiais nacionalinio saugumo interesams, pripažinimo negaliojančiais tvarką, šis kodeksas reglamentuoja tiek, kiek Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas nenumato kitaip.“</p>	
Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas			
	Finansų ministerija	<p>7 <...> Kartu su Įstatymo projektu yra teikiamas Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, kuriame atsižvelgiant į Įstatymo projekto pavadinimo pakeitimą siūloma tikslinti 15 straipsnio 7 dalį. Atkreipiame dėmesį, kad šiuo metu Vyriausybei yra pateiktas Finansų ministerijos parengtas šio įstatymo 15 straipsnio pakeitimo projektas, kuriame siūloma atsisakyti 15 straipsnio 7 dalyje įtvirtintos išimties, kad valstybės ir savivaldybės įmonės atleidžiamos nuo į valstybės ar savivaldybės biudžetą įmokamų pelno įmokų mokėjimo, kai yra tenkinamos visos Įstatymo 15 straipsnyje išvardytos sąlygos.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Siekiant išvengti besikeičiančių nuostatų taikymo problemų, pakeista šio įstatymo projekto ir viso teikiamų įstatymų projektų paketo įsigaliojimo data, nurodant 2018 m. sausio 1 d. Jeigu Finansų ministerijos parengtasis įstatymo projektas būtų svarstomas ir įstatymas būtų priimtas anksčiau, šio susijusio įstatymo projektas pakeitimas neturėtų būti svarstomas ir priimtas.</p>
	Teisingumo ministerija	<p>64. Kartu teikiamo Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnyje dėstomą 15 straipsnio 7 dalį siūlytina patikslinti nurodant, ar nuo pelno įmokų mokėjimo atleidžiama įmonė, atitinkanti visas išvardintas sąlygas ar bent vieną iš jų. Taip pat pastebėtina, kad siūlomi šio įstatymo pakeitimai iš <i>esmės išplestų</i> atleistų nuo pelno įmokų mokėjimo įmonių sąrašą. Pagal galiojantį reguliavimą atleidžiamos yra tik valstybės įmonės ir tik turinčios strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui. O priėmus siūlomus pakeitimus atleidžiamos būtų visos įmonės, kurios būtų nurodytos keičiamame Įstatyme</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Įvertinta kompleksiskai su Finansų ministerijos pastabomis, pakeista šio įstatymo projekto ir viso teikiamų įstatymų projektų paketo įsigaliojimo data, nurodant 2018 m. sausio 1 d. Finansų ministerija pastabų dėl atleistų nuo pelno įmokų mokėjimo įmonių sąrašo išplėtimo nepateikė, tačiau informavo apie Vyriausybei pateiktą įstatymo pakeitimo projektą, kuriame siūloma naikinti nuostatas, atleidžiančias įmones nuo įmokų. Vyriausybei pateiktame Finansų ministerijos parengtame įstatymo projekte pereinamųjų nuostatų nėra, taip pat</p>

		(keičiamo Įstatymo 1, 2, 3 priedai). Siūlytina apsvarstyti tokio reguliavimo pagrįstumą. Be to, pažymėtina, kad šiuo klausimu būtų tikslinga gauti Finansų ministerijos kaip biudžeto planuotojos išvadą. Taip pat siūlytina apsvarstyti pereinamųjų nuostatų poreikį.	negauta siūlymų dėl pereinamųjų nuostatų reikalingumo pelno įmokų mokėjimo kontekste.
Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas			
	Teisingumo ministerija	63. Vertinant kartu teikiamą Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą svarstyti, ar priėmus siūlomus pakeitimus nebūtų išplečiamas nacionaliniam saugumui svarbių objektų ratas, kuris yra aktualus Investicijų įstatymo kontekste. Taip pat siūlytina apsvarstyti pereinamųjų nuostatų poreikį.	Neatsižvelgta. Nacionaliniam saugumui svarbių objektų sąrašai pagrindinio Įstatymo projekte keičiami atsižvelgiant į valstybės nacionalinio saugumo interesus. Gauti pasiūlymai dėl objektų įtraukimo ar išbraukimo iš sąrašų yra vertinami derinant pagrindinį Įstatymo projektą. Pastaboje nepateiktas pagrindimas dėl pereinamųjų nuostatų reikalingumo. Manome, kad pereinamosios nuostatos nereikalingos.
Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas			
	Teisingumo ministerija	65. Siūlytina apsvarstyti pereinamųjų nuostatų poreikį kartu teikiamų Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 27 straipsnio pakeitimo projektui, Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 10 straipsnio pakeitimo įstatymui, Valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo Nr. XII-2393 preambulės, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymui įgyvendinti.	Neatsižvelgta. Pastaboje nepateiktas pagrindimas dėl pereinamųjų nuostatų reikalingumo, o už pastaboje nurodytus įstatymus atsakingos ministerijos nepateikė siūlymų dėl pereinamųjų nuostatų reikalingumo.
Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo projektas			
	Teisingumo ministerija	66. Kartu teikiamo Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsniu siūlomu papildymu yra siekiama suderinti jo nuostatas su keičiamu Įstatymu.	Neatsižvelgta. Strategiškai svarbūs nacionaliniam saugumui ūkio sektoriai Lietuvoje papildomi penktuoju sektoriumi: karinės įrangos.

		Pažymėtina, kad šios nuostatos yra visiškai vienodos, todėl, manytina, jog nuostatų pakartojimas yra netikslingas.	
Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas			
	Teisingumo ministerija	68. Vertinant Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymą, svarstyti, ar įsigaliojus šiam projektui nebūtų pradėtų ir vykdomų procedūrų pagal galiojusias nuostatas.	Neatsižvelgta. Įstatymo pakeitimai siejami su Vyriausybei pateikiamų sprendimų projektų pagrindimu. Atsižvelgiant į aplinkybes, Vyriausybei svarstant sprendimų projektus yra galimybė vertinti, ar tinkamai pagrįstas pasiūlymas sprendimui priimti. Keliamą problemą išsprendžiama organizaciniu būdu.
Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas			
	Teisingumo ministerija	69. Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymu siūlomos nuostatos „yra ar praeityje buvo“ suponuoja įstatymo negaliojimo atgal principo pažeidimą. Siūlytina įtvirtinti tokį reguliavimą, kuris nenustatytų įstatymo galiojimo atgal, nepažeistų asmenų teisėtų lūkesčių principo. O taip pat siūlytina apsvarstyti pereinamųjų nuostatų poreikį.	Neatsižvelgta. Aplinkybė, kad <i>asmuo praeityje turėjo grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis</i> , nelaikytina įstatymo galiojimu atgal. Manome, kad siūlomas reguliavimas tinkamas, o prieš valstybę praeityje veikusiems asmenims turi būti nustatomi apribojimai nacionaliniam saugumui užtikrinti. Pastaboje nepateiktas pagrindimas dėl pereinamųjų nuostatų reikalingumo, o Kultūros ministerija taip pat nenurodė poreikio papildyti projektą pereinamosiomis nuostatomis.

Ūkio ministras
Mindaugas Sinkevičius

2011-05-12

prie 22 kl. (LRV pol.)

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5501 / 262 4821, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751, PVM mokesčio kodas LT100001016116

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2017-03-23 Nr. 12-01-496

Kopija

[2017-03-10 Nr. (37.2-35)3-1079

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

DĖL PASTABŲ DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Atsakydami į Jūsų 2017 m. kovo 10 d. raštą Nr. (37.2-35)3-1079 „Dėl įstatymų projektų teikimo išvadoms gauti“, teikiame šias pastabas:

1. Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) 2 straipsnyje nustatomos sąvokos neatitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtinto aiškumo principo, reiškiančio, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas, *inter alia*, turi būti tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Įstatymo projekto 2 straipsnio 1, 2, 8, 10 dalyse įtvirtintos sąvokos yra apibrėžiamos alternatyviomis nuostatomis taip sukuriant dviprasmišką teisinį reguliavimą. Įstatymo projekto 2 straipsnio 5 dalyje įtvirtinta sąvoka yra apibrėžiama į Įstatymo priedus nukreipiančiomis nuostatomis, todėl tampa neaišku, ar sąvoka norėta apibrėžti tam tikrą turinio elementą, ar išvardyti nacionaliniam saugumui svarbias įmones. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekte kai kuriais atvejais nesilaikoma įvedamų sąvokų, pavyzdžiui, Įstatymo projekto 11 straipsnio 7 punkte esanti formuluotė, kad „investuotojas negali būti pripažintas investuotoju“, suponuoja situaciją, kai investuotojo sąvoką atitinkantis asmuo pripažįstamas jos neatitinkančiu. Atsižvelgiant į tai, siūlytina iš naujo įvertinti sąvokas, jų apibrėžtis ir suderinti jas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka.

2. Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad „Vyriausybė nustato ir konkretizuoja, kokios ūkinės veiklos sritys yra laikomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi“, tačiau manytina, kad toks Vyriausybės kompetencijai priskirtas reguliavimas susiaurintų arba išplėstų įstatyme nustatytąjį. Siūlytina šios nuostatos atsisakyti, o Įstatymo projekto 12 straipsnio 3 dalyje įtvirtinti, kad Vyriausybė nustato ūkinės veiklos sritis nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai

svarbiuose ūkio sektoriuose, kuriose nebūtų atliekama investuotojų, siekiančių įsigyti arba įsigijusių vertybinių popierių, atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra.

3. Įstatymo projekto 10 straipsnio 4 dalyje yra nurodoma formuluotė „valstybės arba savivaldybės valdomos įmonės“. Teisės aktuose nėra įtvirtintos nei valstybės valdomos įmonės, nei savivaldybės valdomos įmonės sąvokos. Atsižvelgiant į tai, siūlytina keisti nurodytą 10 straipsnio 4 dalies formuluotę, aiškiai apibrėžiant kriterijus, kuriais remiantis juridinis asmuo yra laikomas valstybės ar savivaldybės valdoma įmone.

4. Įstatymo projekto 10 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojai, vykdanys ilgalaikę veiklą Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijai, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai ar Europos laisvosios prekybos asociacijai priklausančioje valstybėje ir turintys patirties atitinkamoje srityje, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojas, valstybė, kurioje jis įsteigtas ar kuri jį kontroliuoja, arba trečioji valstybė, su kuria toks investuotojas siejamas, veikia taip, kad kyla išorės rizikos veiksnių, pavojų ar grėsmių nacionalinio saugumo interesams, atitinka nacionalinio saugumo interesus ir jų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams neatliekama. Pagal siūlomą teisinį reglamentavimą, dar neatlikus atitikties vertinimo jau turės būti žinoma, ar atitinkamo subjekto veikla nekelia grėsmės nacionalinio saugumo interesams, ir tik tada spręsti, ar pradėti atitikties vertinimą. Nustačius tokį teisinį reguliavimą, galimi atvejai, kai, nesant viešai prieinamos informacijos apie investuotojo veiklą ar ryšius, dėl kurių galėtų kilti rizikos veiksnių, pavojų ar grėsmių nacionalinio saugumo interesams, tokio investuotojo patikra nebus atliekama ir jis bus pripažintas atitinkančiu nacionalinio saugumo interesus, nors Įstatymo projekto 12 straipsnio 7 dalyje nurodytos institucijos disponuos informacija apie tokią grėsmę nacionaliniam saugumui galinčią kelti investuotojo veiklą. Atsižvelgiant į tai, siūlytina nustatyti, kad Įstatymo projekte numatytais atvejais atliekama visų investuotojų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams. Be to, atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo projekto 10 straipsnio 6 dalyje vartojama formuluotė „ilgalaikė veikla“ stokoja apibrėžtumo ir yra vengtina.

5. Įstatymo projekto 11 straipsnyje turėtų būti nustatyti kriterijai (aplinkybės), kurioms egzistuojant investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų. Atkreiptinas dėmesys, kad 11 straipsnio 1 punkte nurodoma aplinkybė turi įtakos tik tuo atveju, jei Komisija priima išvadą, o Vyriausybė priima sprendimą, tačiau atitinkamos išvados ir sprendimai yra priimami ir kitais investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams patikrinimo atvejais. Atsižvelgiant į tai, kad komisijos išvada ir Vyriausybės sprendimas yra procedūros, o ne kriterijai, siūlytina šios sakinio dalies atsisakyti kaip perteklinės.

6. Pagal Įstatymo projekto 12 straipsnio 10 dalį būtent Komisija teikia išvadas dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, todėl siūlytina nurodyti, kad Įstatymo

projekto 12 straipsnio 7 dalyje įvardytos institucijos teikia ne išvadas, o informaciją. Taip pat šioje dalyje įvardytos konkrečios institucijos, kurios teikia išvadas (informaciją), ir vartojama formuluotė „kriminalinės ir kitos žvalgybos subjektai“. Pažymėtina, kad ši formuluotė yra netiksli, kituose teisės aktuose nevartojama, iš dalies dubliuojanti jau įvardytas institucijas. Atsižvelgiant į tai, kad Komisija savo sprendimu turi teisę prašyti pateikti išvadas (informaciją) ir kitų institucijų (įskaitant ir kriminalinės žvalgybos subjektus), siūlytina Įstatymo projekte atsisakyti paminėtos formuluotės.

7. Įstatymo projekto 17 straipsnio 7 dalyje iš esmės sukuriamą situaciją, kai asmuo yra laikomas neatitinkančiu reikalavimų, nes galimai kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams, ir kartu turi galimybę susipažinti su Valstybės saugumo departamento ar kitų institucijų pateikta įslaptinta informacija, kuria remiantis jis pripažįstamas neatitinkančiu reikalavimų. Keltinas klausimas, ar galima tokia situacija, kai asmuo yra laikomas potencialia grėsme nacionalinio saugumo interesams, bet kartu turi leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

8. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 14⁽¹⁾ ir 15 straipsnių nuostatas (nenustatoma, kad šios paslaugos teikiamos tik civilinės aviacijos reikmėms), siūlytina Įstatymo projekto 1 priedo 4 punkte atsisakyti žodžio „civilinės“.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Lietuvoje nėra teisės aktais patvirtinto bendro ypatingos svarbos infrastruktūros sąrašo. Atskiras nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių sąrašas bus pateiktas tvirtinti su šiuo Įstatymo projektu, o 2017 m. kovo 8 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu Nr. 177-2 „Dėl Ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros ir jos valdytojų sąrašo patvirtinimo“ patvirtino Ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros sąrašą (riboto naudojimo), kuriame nurodytai infrastruktūrai bus taikomi griežtesni kibernetinio saugumo reikalavimai. Manome, kad ateityje būtų naudinga patvirtinti vieną bendrą ypatingos svarbos infrastruktūros sąrašą, kuriame nurodytai infrastruktūrai būtų taikomi sustiprinti tiek kibernetinio, tiek informacinio, tiek fizinio ir kiti saugumo reikalavimai.

Krašto apsaugos viceministras

Vytautas Umbrasas

Mantas Keliotis, tel. 273 5597, el. p. mantas.keliotis@kam.lt
Martyna Aleksandronytė, tel. 273 5686, el. p. martyna.aleksandronyte@kam.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Ūkio ministerijai

2017-03- Nr. ID-
[2017-03-10 Nr. (37.2-35)3-1079

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Vidaus reikalų ministerija, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas) ir su juo susijusius įstatymų projektus, teikia šias pastabas:

1. Įstatymo projekto 18 straipsnio 1 dalyje siūloma *inter alia* nustatyti, kad Vyriausybė, įvertinusi juridinių asmenų veiklos ir įrenginių paskirties bei naudojimo ypatumus, nustato nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto *fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimus* (toliau – fizinės saugos reikalavimai). Nurodytam teisiniam reguliavimui dėl pavidimo Vyriausybei nustatyti fizinės saugos reikalavimus nepritariame dėl toliau išdėstytų priežasčių.

Įstatymo projekte siūloma iš esmės keisti Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme (toliau – įstatymas) nustatytas fizinės saugos užtikrinimo nuostatas, tai taip pat lemų ir būtinybę iš esmės keisti įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių fizinės saugos reikalavimus nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Vykdydama įstatymo 9 straipsnio 1 dalį, Vyriausybė 2004 m. birželio 8 d. nutarimu Nr. 699 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą“ įgaliojo Aplinkos, Energetikos, Krašto apsaugos, Susisiekimo, Ūkio ir Žemės ūkio ministerijas parengti ir, suderinus su Vidaus reikalų ministerija, patvirtinti jų ministrų valdymo sritims priskirtų strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių *fizinės saugos reikalavimus*. Nurodytų ministerijų vadovai (ministrai) savo įsakymais yra patvirtinę visų jų valdymo sritims priskirtų strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių fizinės saugos reikalavimus, kurie nustatyta tvarka buvo suderinti su Vidaus reikalų ministerija. Galiojanti nusistovėjusi ir veiksmingai veikianti fizinės saugos organizavimo sistema – įstatymo nuostatos, Vyriausybės įgaliojimai ministrams, ministrų įsakymais patvirtinti strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių fizinės saugos reikalavimai bei objektų vadovų tvirtinamos taisyklės – buvo pasirinkta *siekiant atsižvelgti į šių juridinių asmenų veiklos ir įrenginių paskirties bei naudojimo ypatumus ir atitinka viešojo administravimo subsidiarumo principą ir teisėkūros efektyvumo principą*. Manome, kad įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodytas siekis suvienodinti nacionaliniam saugumui užtikrinti

Atkurtai
Lietuvai

svarbių įmonių ir įrenginių fizinės saugos reikalavimus, Įstatymo projekto 18 straipsnio 1 dalyje įtvirtinant nuostatą, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių fizinės saugos reikalavimus nustato Vyriausybė, o nebe jos įgaliota institucija, neatitinka siekio nustatant šiuos reikalavimus atsižvelgti į juridinių asmenų veiklos ir įrenginių paskirties bei naudojimo ypatumus. Be to, Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad už Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų nustatyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės saugos reikalavimai, atsakinga būtų Vidaus reikalų ministerija. Nepritariame, kad Vidaus reikalų ministerija, neturėdama jokių sąsajų su kitų ministrų valdymo srityje esančių strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių veikla, turėtų rengti naujus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių fizinės saugos reikalavimus. Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome palikti dabar galiojantį ir praktikoje pasiteisinusį fizinės saugos organizavimo reglamentavimą.

2. Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 11 dalies 9 punkte nurodyta, kad Vidaus reikalų ministerija būtų atsakinga už Vyriausybės nutarimo, kuriuo būtų nustatyti nacionaliniam saugumui užtikrinti *svarbios veiklos saugumo plano reikalavimai ir standartai*, parengimą. Pažymėtina, kad minėto plano reikalavimų ir standartų nustatymas nesusijęs su Vidaus reikalų ministerijos veiklos sritimis, todėl siūlome už Vyriausybės nutarimo, kuriuo būtų nustatyti nacionaliniam saugumui užtikrinti *svarbios veiklos saugumo plano reikalavimai ir standartai*, parengimą ar atnaujinimą numatyti kitą, kompetentingą instituciją.

3. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekte (pavyzdžiui, 18 straipsnio 1 dalyje ir t. t.) vartojama sąvoka „informacinė sauga“ neapibrėžta, šios sąvokos nėra ir Lietuvos Respublikos terminų banke, todėl jos turinys neaiškus. Dėl to tampa neaiškus ir Įstatymo projekto 18 straipsnio 1 dalyje nurodytų *informacinės saugos reikalavimų* turinys, paskirtis ir sudėtis. Atsižvelgdami į aplinkos, energetikos, krašto apsaugos, susisiekimo, ūkio ir žemės ūkio ministrų įsakymais tvirtinamų informacinės saugos reikalavimų projektų derinimo su Vidaus reikalų ministerija (vykdant Vyriausybės 2004 m. birželio 8 d. nutarimą Nr. 699) patirtį, manome, kad artimiausia pagal prasmę, taikymo sritį ir aktualumą sąvokai „informacinė sauga“ būtų sąvoka „kibernetinis saugumas“ (valstybės politiką kibernetinio saugumo srityje pagal Kibernetinio saugumo įstatymą formuoja Krašto apsaugos ministerija). Pažymėtina ir tai, kad į Ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 8 d. nutarimu Nr. 177-2, patenka beveik visos Įstatymo projekto prieduose nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto valdytojai, kuriems bus taikomi kibernetinio saugumo reikalavimai, nustatyti Kibernetinio saugumo įstatyme ir jį įgyvendinančiuose teisės aktuose. Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome Įstatymo projekte sąvoką „informacinė sauga“ pakeisti sąvoka „kibernetinis saugumas“, vietoj *informacinės saugos reikalavimų* numatyti rengti *kibernetinio saugumo reikalavimus* ir nurodyti, kad Įstatymo projekte nurodytiems subjektams *mutatis mutandis* taikomi kibernetinio saugumo reikalavimai, taikomi ypatingos svarbos informacinei infrastruktūrai.

4. Į Įstatymo projekto 1 priedo 7 punktą įtraukta „įmonė, patikėjimo teise valdanti ir tvarkanti pagrindinius Lietuvos Respublikos registrus (Juridinių asmenų registras, Nekilnojamojo turto registras ir kadastras ir kt.)“, o į Įstatymo projekto 4 priedo 1 punkto g papunktį – „valstybės įmonės Registrų centro informacinių technologijų techninė ir programinė įranga, programinės įrangos platformos“. Manome, kad šios Įstatymo projekto nuostatos, kurios įtvirtina valstybės įmonės Registrų centro dabartinę teisinę būseną ir formą, galėtų būti nustatytos tik Vyriausybei ir Seimui galutinai apsisprendus dėl valstybės informacinių išteklių konsolidavimo tolesnės eigos. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu rengiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 pakeitimo įstatymo Nr. XI-1807 2, 5, 6, 10, 11, 18, 19, 24, 27, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 39, 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4852, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 552 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4853“ projektas (paskelbimo Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) Nr. 17-1980), kuriam

Vidaus reikalų ministerija yra pateikusi savo siūlymus 2017 m. kovo 8 d. išvadoje Nr. 1D-1296. Be to, Ministro Pirmininko pavedimu, įformintu Vyriausybės kanclerės 2017 m. kovo 23 d. rezoliucija Nr. S-32-737, prašoma ministerijų iki atskiro pranešimo nevykdyti veiksmų, susijusių su valstybės debesijos paslaugų teikėjų steigimu ir jiems veikti reikalingos infrastruktūros kūrimu, nes šiuo metu vertinamas valstybės debesijos paslaugų teikimo veiklos modelis, siekiant užtikrinti kuriamos konsoliduotos valstybės informacinių išteklių infrastruktūros efektyvumą ir tvarumą.

5. Pastebėtina, kad sąsajos tarp Įstatymo projekto 6 straipsnyje nustatomų nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių ir Įstatymo projekto prieduose pateikiamų įmonių neaiškios. Pavyzdžiui, Įstatymo projekto I priedo 11 punkte nurodyti viešieji *geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai*, tačiau *geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektorius* Įstatymo projekto 6 straipsnyje nenurodytas ir nepatenka į kitus Įstatymo 6 straipsnyje nurodytus sektorius. Taip pat Įstatymo projekto 6 straipsnyje nurodytas *finansų ir kredito sektorius*, tačiau šio sektoriaus įmonės nenurodytos Įstatymo projekto prieduose. Nurodytu aspektu siūlytina tikslinti Įstatymo projektą.

6. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad Vidaus reikalų ministerija būtų atsakinga už Vyriausybės nutarimo, kuriuo būtų patvirtintas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių, kurių fizinę apsaugą vykdo vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos, sąrašas, parengimą ar atnaujinimą. Įstatymo projekto 18 straipsnio 4 dalyje numatoma, kad Vyriausybė tvirtina nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto, kurių fizinę apsaugą vykdo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos, sąrašą. Pažymime, kad Vyriausybė, vadovaudamasi kitais įstatymais, 2015 m. spalio 19 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų saugomų svarbių valstybės objektų“ nustatė, kokios vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos kokius svarbius valstybės objektus saugo, be to, kai kurie šiame nutarime nurodyti saugomi objektai patenka ir į Įstatymo projekto reguliavimo dalyką, pavyzdžiui, Kauno hidroelektrinė, suskystintų gamtinių dujų terminas ar Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė, todėl Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 11 punkte siūlytina nurodyti, kad Vidaus reikalų ministerija bus atsakinga už Vyriausybės 2015 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1090 pakeitimą.

Vidaus reikalų viceministras

Česlovas Mulma

D. Cicėnas, tel. 271 8521, el. p. dainius.cicenas@vrm.lt
A. Tamašauskas, tel. 271 7211, el. p. arunas.tamasauskas@vrm.lt
V. Kraujalis, tel. 271 7376, el. p. valentinas.kraujalis@vrm.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2017-03-

Nr. (19-2)-D8-

[2017-03-10

Nr. (37.2-35)3-1079

DĖL PATEIKTŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Aplinkos ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Jūsų 2017-03-10 raštu Nr. (37.2-35)3-1079 pateiktą išvadoms gauti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas), 25 susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektus ir kitą susijusią medžiagą, pagal kompetenciją teikia pasiūlymus.

Pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (toliau – Įstatymas) ir Vietos savivaldos įstatymą geriamojo vandens išgavimą, tiekimą ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą savivaldybių teritorijose organizuoja ir koordinuoja savivaldybių institucijos. Vadovaujantis Įstatymo nuostatomis, savivaldybių institucija, organizuodama geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų užtikrinimą savo teritorijoje, paskiria viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją ir jam paveda vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą. Pažymėtina, kad viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas – valstybės ar savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojama įmonė (Įstatymo 3 str. 33 d.). Pažymėtina, kad vadovaujantis Įstatymo 10 straipsnio 3 dalimi, visos savivaldybių institucijos tarybų sprendimais yra paskyrusios viešuosius geriamojo vandens tiekėjus ir nuotekų tvarkytojus.

Įvertinę pateiktą informaciją ir tai, kad viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paskirti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka, vadovaujantis Projekto 1 priedo 11 dalimi, priskirti prie pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, manome, kad netikslinga rengti LR Vyriausybės 2004 m. birželio 16 d. nutarimo Nr. 761 „Dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo paslaugas teikiančių įmonių sąrašo patvirtinimo“ pakeitimą, kaip nurodyta Aiškinamojo rašto 11 dalies 5 punkte, kuriame papildomai reikėtų įtvirtinti viešuosius geriamojo vandens tiekėjus ir nuotekų tvarkytojus, todėl minėtąjį nutarimą siūlome pripažinti netekusios galios nuo Projekto įsigaliojimo datos.

Pagal Įstatymo nuostatas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, skirta viešajam geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui, nuosavybės teise priklauso savivaldybei arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui (16 str. 4 d.), išskyrus Įstatyme išvardintus atvejus, kai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra nuosavybės teise priklauso kitam (neviešajam) geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui. Atsižvelgiant į tai, kad Projektas reglamentuoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų, įmonių (prie kurių priskiriami ir *viešieji* geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paskirti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka (Projekto 1 priedo 11 dalis)) ir įrenginių apsaugą nuo visų rizikos veiksnių, ir į tai, kad tam tikrais atvejais geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra *gali* priklausyti *neviešiesiems* geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, siūlome Projekto 4 priedo 2 dalies a punkte

100 Atkurtai
Lietuvai

vietoj žodžių „vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą sąrašą“ nustatyti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinti infrastruktūra yra „*viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams nuosavybės teise priklausanči ar kitaip valdoma ir (arba) naudojama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra*“.

Aplinkos viceministras

Mindaugas Gudas

J. Vaišnorienė 8~706 62719, el. p. judita.vaisnoriene@am.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 715,
faks. 8 706 64 820, el. p. info@enmin.lt, http://www.enmin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2017-04-03 Nr. (5.1-04)3-660
[2017-03-10 Nr. (37.2-35)3-1079

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, išnagrinėjusi pateiktus derinti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir su juo susijusius įstatymų projektus, pagal kompetenciją teikia savo pastabas bei pasiūlymus.

1. Įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti, kad „*2. Vyriausybė, ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kai Vyriausybei tampa žinoma, kad apsaugos zonos teritorijoje veikiantis investuotojas kelia realią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, paveda Ministrui Pirmininkui kreiptis į Komisiją ir gavusi jos išvadą, ne vėliau kaip per 14 dienų nuo Komisijos išvados gavimo motyvuotu sprendimu, įvertinusi investuotojo statusą, veiklą, elgesį ir ketinimus, veiklos keliamos grėsmės rimtumą ir aktyvaizdumą, turi teisę sustabdyti tokio investuotojo ar juridinio asmens, <...> veiklą, keliančią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, iki kol bus pašalinta grėsmė nacionalinio saugumo interesams. Per šį laikotarpį Vyriausybė arba jos įgaliotas asmuo ir atitinkamas apsaugos zonos teritorijoje veikiantis investuotojas ar juridinis asmuo, <...> turėtų rasti sprendimą, kaip pašalinti grėsmes nacionalinio saugumo interesams.*“ Tokia formuluotė lemia, kad, laikantis „paskutinės dienos“ principo, grėsmės nacionaliniam saugumui suvaldymas galėtų trukti apie mėnesį. Siekiant, kad grėsmė nacionaliniam saugumui būtų suvaldoma per trumpesnę nei mėnesio terminą, siūlome nustatyti trumpesnius terminus, Įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalyje nustatant ne vėlesnį nei 7 dienų terminą Vyriausybei kreiptis į Komisiją, ir atitinkamai – ne vėlesnį nei 7 dienų terminą Vyriausybei nuo Komisijos išvados gavimo dienos stabdyti investuotojo ar juridinio asmens veiklą, keliančią grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

2. Įstatymo projekto 7-9 straipsniuose nustatoma nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių turto perleidimo kitiems asmenims tvarka (turto perleidimui reikalingas Seimo pritarimas). Siūlytina Įstatymo projekte įtvirtinti supaprastintą procedūrą tuo atveju, kai turtas perleidžiamas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių dukterinėms įmonėms, kurių 100 proc. akcijų yra kontroliuojama nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, nebent specialiuosiuose įstatymuose nustatyta kitaip.

3. Įstatymo projekto 13 straipsnyje siūloma įtvirtinti sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros institutą, numatant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių *teisę* kreiptis į Komisiją tais atvejais, jei joms kyla pagrįstų abejonių dėl *ketinamų sudaryti* sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams. Įstatymo projekto 13 straipsnio 4 dalyje taip pat nustatyta, kad jeigu Komisija nustato, kad *ketinamas sudaryti* sandoris prieštarauja nacionalinio saugumo interesams, toks sandoris negali būti sudaromas. Tuo tarpu

Įstatymo projekto 13 straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti, kad tuo atveju, jeigu nustatoma, kad sandoriai, sudaryti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, neatitinka nacionalinio saugumo interesų, yra laikoma, kad „<...> toks sandoris prieštarauja nacionalinio saugumo interesams ir negalioja nuo jo sudarymo momento.“ Sistemiskai įvertinus šias nuostatas ir atsižvelgus į aiškinamajame rašte pateiktus argumentus apie Įstatymo projekto 13 straipsniu siūlomo reguliavimo tikslus (siekiama užkirsti kelią prieštaraujančių nacionalinio saugumo interesams sandorių sudarymui dar iki jų sudarymo), manytina, kad Įstatymo projekto 13 straipsnio 4 dalies nuostata, numatanti teises pasekmes jau sudarytam sandoriui, neatitinkančiam nacionalinio saugumo interesų, yra perteklinė, kadangi iš Įstatymo projekto 13 straipsnio 4 dalyje siūlomo reguliavimo matyti, kad toks sandoris iš viso negali būti sudaromas.

Jeigu vis dėl to siūlomu reguliavimu siekiama nustatyti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės gali kreiptis į Komisiją ne tik dėl ketinamų, bet ir dėl jau sudarytų sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo, abejotina, ar Įstatymo projekto 13 straipsnio 4 dalyje siūloma priemonė – sandorio pripažinimas negaliojančiu nuo jo sudarymo momento, jeigu jis neatitinka nacionalinio saugumo interesų, - yra proporcinga priemonė, ypač įvertinant galimas iš sandorio pripažinimo negaliojančiu nuo jo sudarymo momento kilsiančias pasekmes ir galimus nuostolius.

4. Pagal siūlomą Įstatymo projekto 17 straipsnio 2 dalies redakciją LITGRID AB, atlikdama personalo atrankas, negalės atlikti asmenų (išskyrus įmonės vadovų, jų pavaduotojų, kolegialių priežiūros ar valdymo organų narių) patikros, nes neturės teisinio pagrindo (visi LITGRID AB objektai nurodyti Įstatymo projekto 4 priedo 2 punkte). Todėl, LITGRID AB atsiranda rizika įdarbinti teistus, ribotai veiksnius ir/ar psichologiškai nestabilius asmenis arba asmenis, kurie figūruoja žvalgybos ar kriminalinės žvalgybos tyrimuose, arba apie juos yra patikimos ir patikrintos informacijos, kuri neleistų jiems užimti atitinkamų pareigų.

Atkreiptinas dėmesys, kad įvertinus Įstatymo projekto 17 straipsnio 8 dalyje siūlomą formulotę, „šio straipsnio nuostatos mutatis mutandis taikomos generalinių rangovų ar rangovų vadovams ir darbams vadovaujantiems asmenims, kuriems suteikiama teisė be palydos patekti prie šio įstatymo 4 priedo 1 punkto a ir b papunkčiuose bei 4 priedo 2 punkto c-l papunkčiuose nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčių infrastruktūrą sudarančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto“, rangovams būtų taikomi griežtesni reikalavimai nei asmenims, pretenduojantiems į nuolatinį darbą LITGRID AB.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome papildyti Įstatymo projekto 17 straipsnio 2 dalį nuostata, numatančia, jog asmenys negali eiti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės vadovų, jų pavaduotojų, kolegialių priežiūros ar valdymo organų narių pareigų, taip pat būti jais išrinkti (paskirti), taip pat eiti pareigų, kurias einant dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti ne tik prie Įstatymo projekto 4 priedo 1 punkte nurodytos, bet ir prie Įstatymo projekto 4 priedo 2 punkto c – l papunkčiuose nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros. Siūlytina 17 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą išdėstyti taip: „2. Asmenys negali eiti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės vadovų, jų pavaduotojų, kolegialių priežiūros ar valdymo organų narių (toliau – vadovaujantys asmenys) pareigų, taip pat būti jais išrinkti (paskirti), taip pat eiti pareigų, kurias einant dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie šio įstatymo 4 priedo 1 punkte ir 4 priedo 2 punkto c-l papunkčiuose nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros, priimti sprendimus dėl jos funkcionavimo, jeigu yra šios aplinkybės:“.

5. Siekiant užtikrinti perdavimo sistemos operatoriaus valdomų 110 kV ir 330 kV elektros perdavimo tinklų patikimą funkcionavimą, siūlome papildyti Įstatymo projekto 4 priedo 2 dalies d punktą nuostata, numatančia, jog prie nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčios infrastruktūros būtų priskiriamas sistemos duomenų centras ir elektros

energetikos sistemos valdymo informacinių technologijų techninė ir programinė įranga, realaus laiko programinės įrangos platformos ir rezervinis valdymo centras (pagal ENTSO-E tai yra esminė infrastruktūra, be kurios elektros perdavimo tinklai negalėtų būti valdomi) ir d punktą išdėstyti taip: „d) Lietuvos elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus valdomas Lietuvos Elektros energetikos sistemos valdymo centras (taip pat sistemos valdymo duomenų centras ir elektros energetikos sistemos valdymo informacinių technologijų techninė ir programinė įranga, realaus laiko programinės įrangos platformos) ir rezervinis valdymo centras;“.

6. Įstatymo projekto 4 priedo 2 dalies j punkto siūlomoje redakcijoje iš svarbią reikšmę turinčios infrastruktūros sąrašo išbrauktos dujų kompresorinės sotys ir tarpvalstybinių dujų apskaitos stočių pagrindinė technologinė įranga, kuri taip pat yra kritinė dujų perdavimo sistemos funkcionavimui. Siūloma tikslinti Įstatymo projekto 4 priedo 2 dalies j punktą ir išdėstyti jį taip: „j) Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus valdomos gamtinių dujų perdavimo sistemos vamzdynas; (išskyrus vamzdyno dalį, iš esmės naudojamą paskirstyti gamtines dujas vietoje, siekiant pristatyti jas gamtinių dujų vartotojams), dujų kompresorių stočių ir tarpvalstybinių dujų apskaitos stočių pagrindinė technologinė įranga (gamtinių dujų perdavimo vamzdynai, kompresoriai, turbinos), reikalinga gamtinių dujų perdavimo funkcijai atlikti;“.

7. Įstatymo projektui 5 straipsnio 1 dalies 2 punkte minima branduolinė elektrinė, tačiau neidentifikuojama, kur ji bus statoma. Siekiant aiškumo, siūlytina patikslinti Įstatymo projekto 5 straipsnio 1 dalies 2 punktą, nurodant, jog tai branduolinė (atominė) elektrinė Lietuvoje, ir išdėstant šį punktą taip: „2) elektros perdavimo jungčių su užsienio valstybėmis techniniai sprendimai ir parametrai užtikrinti, kad pagrindinė branduolinei (atominėi) elektrinei Lietuvoje reikalingų galios rezervų dalis galėtų būti gaunama iš kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir būtų tenkinamos Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos darbo sinchroniniu režimu su kontinentinės Europos elektros tinklais sąlygos;“.

8. Siekiant užtikrinti žmonių ir aplinkos apsaugą nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio ir atsižvelgiant į radioaktyviųjų atliekų tvarkymo sąvoką, pateiktą Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo 2 straipsnio 13 dalyje (t. y. radioaktyviųjų atliekų tvarkymo veikla apima pradinį, pagrindinį ir galutinį radioaktyviųjų atliekų apdorojimą, vežimą, saugojimą, dėimą į atliekyną, atliekyno uždarymą ir uždaryto atliekyno priežiūrą), bei į VĮ Ignalinos atominės elektrinės teritorijoje esamus, statomus ir (ar) planuojamus statyti branduolinės energetikos objektus siūlome tikslinti Įstatymo projekto 1 priedo formuluotę taip: „1. Įmonė, vykdanči ~~Ignalinos atominės elektrinės branduolinės energetikos objektų~~, išskyrus ~~Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklą, eksploatavimą, eksploatavimo nutraukimą, branduolinių ir radioaktyviųjų medžiagų bei atliekų tvarkymą, saugojimą ir laidojimą~~;“.

9. Atsižvelgiant į Branduolinės energijos įstatymo 51 straipsnio 2 dalį, kurioje nustatyta, kad branduolinės energetikos objekto apsaugos zonos draudžiama rengti mitingus, demonstracijas, protesto renginius ir susirinkimus, siūlome tikslinti Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir šio įstatymo projekto 4 straipsnio 2 ir 3 dalis išdėstyti taip:

„2. Neleidžiama organizuoti susirinkimų ar vykdyti pavienio asmens akcijos valstybės valdžios ir valdymo įstaigose, savivaldybių, policijos, areštinių, tardymo izoliatorių, bausmių vykdymo, sveikatos priežiūros, taip pat krašto apsaugos, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, prokuratūros, teismų patalpose, Lietuvos banke ir kituose Lietuvos Respublikoje veikiančiuose bankuose, **branduolinės energetikos objektų apsaugos zonos, taip pat nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse.**

3. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija prie Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento kanceliarijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir teismų pastatų gali būti organizuojami ne arčiau kaip 75 metrai, o prie kitų valstybės valdžios ir valdymo įstaigų, užsienio diplomatinėjų atstovybių, savivaldybių, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo

departamento sistemos, policijos, prokuratūros, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos įstaigų ir kitų krašto apsaugos sistemos objektų, **branduolinės energetikos objektų apsaugos zonų**, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių – ne arčiau kaip 25 metrai iki šių pastatų, ~~ir~~ objektų **ir zonų**. Visais atvejais užtikrinamas laisvas priėjimas ir privažiavimas prie šių pastatų ir objektų.“

Ministerijos kanclerė

Agnė Kairytė

ORIGINALAS NEBES SIUNČIAMAS
R. Mikalauskienė, tel. 8 706 6 4905, el. p. ramune.mikalauskiene@enmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Ūkio ministerijai

2017-04-04 Nr. ((27.18-02)-5K-1705566)-6K—
I 2017-03-10 Nr. (37.2-35)3-1079

1362648

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

100 Atkurtai
Lietuvai

Finansų ministerija, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos kartu su 2017 m. kovo 10 d. raštu Nr. (37.2-35)3-1079 pateiktus derinti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir 25 susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektus, pagal kompetenciją teikia šias pastabas.

1. Siūlome tikslinti Įstatymo projekto 2 straipsnio 13 dalį ir vietoje sąvokos „valstybės arba savivaldybės valdoma įmonė“ įrašyti „valstybės arba savivaldybės valdoma bendrovė“, kad nepainioti šios sąvokos su valstybės arba savivaldybės valdoma įmone, kaip jos apibrėžtos Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme.

2. Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, sudarantys nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 1 punkte, išimtinę nuosavybės teisę priklauso valstybei. Atkreipiame dėmesį, kad pagal Konstitucijos 47 straipsnį Lietuvos Respublikai išimtinę nuosavybės teisę priklauso: žemės gelmės, taip pat valstybinės reikšmės vidaus vandenys, miškai, parkai, keliai, istorijos, archeologijos ir kultūros objektai. Lietuvos Respublikai priklauso išimtinės teisės į oro erdvę virš jos teritorijos, jos kontinentinį šelfą bei ekonominę zoną Baltijos jūroje. Atsižvelgdami į tai, manome, kad *ne visa* Įstatymo projekto 4 priedo 1 punkte nurodyta nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinti infrastruktūra priskirtina prie išimtinę nuosavybės teisę valstybei priklausančio turto. Jeigu įstatymo projekto rengėjai norėjo nustatyti, kad toks turtas gali būti valdomas tik valstybės, siūlytume atsisakyti žodžio „išimtinė“.

Paminėtina, kad Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad investuotojui, kuris praėjo įstatymo projekte numatytą palikrą, valstybės turtas gali būti perduotas nuomos, panaudos ar patikėjimo teise tik tuo atveju, jeigu toks perdavimas yra numatytas *atskiru* įstatymu. Siūlome išbraukti žodį „atskiru“, kad būtų aišku, jog dėl turto/įrenginių perdavimo nereikia kreiptis į Seimą su atskiru įstatymu. Pakaktų Įstatymo projekte nustatyti, kad tokia galimybė turi būti nustatyta įstatymuose.

Atkreipiame dėmesį, kad iš Įstatymo projekto nuostatų nėra pakankamai aišku, kuris subjektas turėtų įgaliojimus perduoti investuotojui valstybės ar savivaldybės turtą valdyti, naudoti ar disponuoti juo aukščiau nurodytomis teisėmis. Konstitucinis Teismas, aiškindamas Konstitucijos 128 straipsnio 2 dalies nuostatas, savo nutarimuose ne kartą yra pažymėjęs, kad valstybės institucijų įgaliojimai disponuoti valstybės turtu turėtų būti nustatyti įstatymuose. Atsižvelgus į tai, projektą reikėtų papildyti nuostatomis, pašalinančiomis šį neaiškumą. Be to, valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo santykius (turto perdavimą patikėjimo teise, turto nuomą, panaudą) reglamentuoja Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo

DM dėl strateginio mokesčio

Biudžetinė įstaiga
Lukiškių g. 2, LT-01512 Vilnius

Tel. (8 5) 239 0000
Faks. (8 5) 279 1481

El. paštas finmin@finmin.lt
<http://www.finmin.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių
asmenų registre, kodas 288601650

įstatymas (toliau – Turto valdymo įstatymas), kitų turto rūšių valdymą nustatantys įstatymai. Iš projekto nuostatų nėra aiškūs keičiamame įstatyme siūlomo nustatyti valstybės (savivaldybių) turto valdymo teisinio reguliavimo ir minėtuose įstatymuose nustatyto teisinio reguliavimo santykis. Svarstyтина, ar siekiant teisinio aiškumo, projekte nereiktų apibrėžti jų santykį arba apskritai atsisakyti nuostatų, kokiomis daiktinėmis teisėmis investuotojui gali būti perduotas valstybės, savivaldybių arba valstybės/savivaldybių valdomų bendrovių nuosavybės teise valdomas turtas ir įrenginiai.

Atkreiptinas dėmesys, kad galimybė investuotojui panaudos teise perduoti valstybės/savivaldybės valdomų bendrovių nuosavybės teise priklausantį turtą ir įrenginius neatitiktų šių bendrovių veiklai keliamų reikalavimų. Neatlygintino naudojimo sandorių privatus juridiniai asmenys neturėtų sudaryti, tokie sandoriai turėtų būti sudaromi rinkos kainomis ir sąlygomis.

Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalyje nustatoma, kad valstybei priklausantis turtas ar įrenginiai, nurodyti 4 priedo 2 punkte gali būti įkeisti investuotojo reikalavimams užtikrinti. Abejojame, kad siūlomu įstatymu galima būtų nustatyti, tokių įrenginių, kaip Būtingės naftos terminalas, kurį nuosavybės teise valdo privatus juridinis asmuo (valstybės, kaip juridinio asmens dalyvio nėra) turto/įrenginių įkeitimo teisinį reguliavimą. Iš įstatymo projekto nuostatų turi būti aišku, kad šios dalies akcentas yra investuotojo/kreditoriaus patikra.

Apibendrinant norėtume pažymėti, kad įstatymo projekto 3 straipsnyje nustatomas valstybės/savivaldybių turto ir įrenginių perdavimas turėtų būti patikslintas iš esmės, atsižvelgus į aukščiau pateiktas pastabas.

3. Įstatymo projekto 7 straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad nuosavybės teisė į valstybei priklausančias pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, akcijas, pritarus Vyriausybei, gali būti perleista valstybės arba savivaldybės valdomai įmonei. Pirmiausiai norėtume atkreipti dėmesį, kad pagal Turto valdymo įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir 2 dalies 1 punktą valstybei arba savivaldybei priklausančios akcijos kitų subjektų nuosavybėn gali būti perleidžiamos tik jas privatizuojant (perleidžiant už pinigus) pagal Valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymą. Pagal Turto valdymo įstatymo 22 straipsnį akcijos, kaip turtas gali būti investuojamos į valstybės steigiamos bendrovės įstatinį kapitalą, arba gali būti turtiniais įnašais didinamas valstybės įsteigtos bendrovės kapitalas. Tačiau minėto 22 straipsnio 4 dalis imperatyviai nustato, kad valstybės/savivaldybės gali investuoti įsigydamas steigiamos arba įstatinį kapitalą didinančios bendrovės akcijų, kurios visuotiniame akcininkų susirinkime valstybei ar savivaldybei arba joms kartu suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų. Iš to darytina išvada, kad perduodama akcijas valstybės/savivaldybės negali prarasti bendrovėje kontrolės. Atsižvelgiant į tai, siūlome tikslinti šio straipsnio 1 dalies nuostatą, aiškiai nurodant, kokiais įstatymais vadovaujantis valstybei priklausančios akcijos gali būti perduotos (atlygintinai) valstybės ar savivaldybės valdomai įmonei.

4. Siūlome peržiūrėti įstatymo projekto 8 straipsnio 3 ir 4 dalis. Finansų ministerijos nuomone, jeigu nauja akcijų emisija išleidžiama 2 priede nurodytos bendrovės, kurią kontroliuoja valstybės valdoma bendrovė, ir to pasekoje nacionaliniam saugumui svarbios įmonės akcijos, priklausančios valstybės valdomai bendrovei suteikia mažiau negu 2/3 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, tokiam bendrovės akcijų dalies sumažėjimui galėtų pritarti Vyriausybė, o ne Seimas. Vyriausybės pritarimo pakaktų ir tais atvejais, kai reorganizuojama atskyrimo būdu valstybės valdomų bendrovių kontroliuojama bendrovė. Tačiau tais atvejais, kai iš papildomų įnašų išplatinama nauja akcijų emisija ir to pasekoje nacionaliniam saugumui svarbios įmonės akcijos, priklausančios valstybei ar savivaldybei suteikia mažiau negu 2/3 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, manome būtų reikalingas Lietuvos Respublikos Seimo pritarimas. Tokį patį principą siūlytina taikyti ir dėl 2 priede nurodytų valstybės ar savivaldybės bendrovių akcijų perleidimo, t.y. jeigu perleidžiamos bendrovių akcijos ir po perleidimo valstybės ar savivaldybių akcijų dalis suteikia mažiau kaip 2/3 balsų bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime, sprendimui turi pritarti Seimas, jeigu perleidžiama valstybės valdomų bendrovių dukterinių bendrovių akcijų dalis – reikalingas Vyriausybės sprendimas.

5. Atsižvelgus į tai, kad iš esmės keistinas Įstatymo projekto 3 straipsnis, keistinas ir 12 straipsnio 1 dalies 1 punktas, kuriame turėtų būti nustatyta, kad investuotojo patikra turi būti atlikta įstatymų nustatyta tvarka perduodant turtą ar įrenginius investuotojui, ar šio investuotojo reikalavimų užtikrinimui įkeičiant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą ar nustatant jam hipoteką.

6. Įstatymo projekto 14 straipsnio 1 dalis nustato, kad investuotojas gali įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų, ir pažeisdamas šio įstatymo reikalavimus, taip pat tuo atveju, kai yra priimtas Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų. Tokių nuostatų įteisinimas, kelia pagrįstų abejonių, ką tuomet norima nustatyti teikiamo Įstatymo projektu. Gal būt Įstatymo projekto rengėjai šio straipsnio nuostatas norėjo taikyti tiems praeities atvejams, kai dar nebuvo aiškaus investuotojų patikros teisinio reguliavimo. Siūlome tikslinti šią dalį, nes draudimas dalyvauti ir balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, kai akcijos įsigytos pažeidžiant įstatymus, sprendimus netoleruotinas ir turi teisinių pasekmių. Ši pastaba taikytina ir 14 straipsnio 2 daliai.

7. Atsižvelgus į pastabas dėl Įstatymo projekto 3 straipsnio, 15 straipsnio 4 ir 5 dalyse siūlome atsisakyti nuorodų, kokiomis daiktinėmis teisėmis gali būti perduotas turtas ar įrenginiai, nes šiose dalyse siekiama nustatyti, kad tik patikrintam investuotojui įstatymų nustatyta tvarka gali būti perduotas turtas ar įrenginiai. Atkreiptinas dėmesys, kad šioje dalyje naudojamas nuorodos į Įstatymo projekto 3 straipsnio reglamentavimą tikslingumas abejotinas, nes turto ir įrenginių perdavimas gali būti vykdomas tik įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Kartu su Įstatymo projektu yra teikiamas Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, kuriame atsižvelgiant į Įstatymo projekto pavadinimo pakeitimą siūloma tikslinti 15 straipsnio 7 dalį. Atkreipiame dėmesį, kad šiuo metu Vyriausybei yra pateiktas Finansų ministerijos parengtas šio įstatymo 15 straipsnio pakeitimo projektas, kuriame siūloma atsisakyti 15 straipsnio 7 dalyje įtvirtintos išimties, kad valstybės ir savivaldybės įmonės atleidžiamos nuo į valstybės ar savivaldybės biudžetą įmokamų pelno įmokų mokesčio, kai yra tenkinamos visos Įstatymo 15 straipsnyje išvardytos sąlygos.

Finansų viceministras

Darius Sadeckas

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J.Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01511 Vilnius, tel.: (8 5) 236 2444, (8 5) 236 2400,
faks. (8 5) 231 3090, el. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Ūkio ministerijai

2017-04-10 Nr. (23.2.15)-3-1018

[2017-03-10 Nr. (37.2-35)3-1079

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Atsakydami į Jūsų 2017 m. kovo 10 d. raštą Nr. (37.2-35)3-1079 „Dėl įstatymų projektų teikimo išvadoms gauti“, informuojame, kad Užsienio reikalų ministerija pastabų dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo (toliau – įstatymas) projekto ir su juo susijusių įstatymų projektų pagal kompetenciją neturi.

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos stojimo į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizaciją (toliau - EBPO) procese, EBPO Investicijų komitetas atlieka Lietuvos atvirumo užsienio investicijoms, įskaitant teisę ir apribojimus užsieniečiams įsigyti žemės sklypus Lietuvos Respublikoje, peržiūrą. Užsienio reikalų ministerija 2017 m. kovo 29 d. raštu Nr. (23.4.12)3-1810 „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstitucinio įstatymo keitimo“, pateikė informaciją ir pasiūlė Žemės ūkio ministerijai (kopija Ūkio ministerijai) inicijuoti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstitucinio įstatymo pakeitimą. Užsienio reikalų ministerijos nuomone, galimi būsimi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstitucinio įstatymo pakeitimai gali praplėsti Jūsų teikiamo įstatymo projekto reglamentavimo dalyką.

Užsienio reikalų ministerija siūlo, prieš teikiant įstatymo projektą Vyriausybei svarstyti, pateikti jo vertimą anglų kalba EBPO sekretariatui, kad šis įvertintų įstatymo projekto nuostatų atitiktį EBPO rekomendacijoms, susijusioms su teikiamo įstatymo projekto reglamentavimo sritimi.

Ministerijos kanclerė

Jūratė Raguckienė

J.Matukas, tel. 8 706 52456, el.p. julijonas.matukas@urm.lt

ORIGINALAS NEBŪS
PATEIKIAMAS

100 Atkurtai
Lietuvai

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01511 Vilnius, tel.: (8 5) 236 2444, (8 5) 236 2400.

faks. (8 5) 231 3090, el. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

2017-03-29 Nr. (23.4.12)3-1810

LR žemės ūkio ministerijai

Kopija: LR ūkio ministerijai

DĖL LR KONSTITUCIJOS 47 STR. 3 DALIES ĮGYVENDINIMO KONSTITUCINIO ĮSTATYMO KEITIMO

Lietuvai stojant į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizaciją (EBPO), žemės pardavimo užsieniečiams klausimas yra svarstomas EBPO Investicijų komitete. Dabartinis reglamentavimas Lietuvoje numato, jog žemę Lietuvoje gali įsigyti EBPO, NATO, ES, EEE ir ES asocijuotųjų valstybių piliečiai, nuolatiniai gyventojai ir juridiniai asmenys (toliau tekste asmenys) pagal Konstitucijos 47 str. 3 dalies įgyvendinimo Konstitucinį įstatymą.

Pagal EBPO standartus, diskriminacijos negali būti tarp EBPO šalių, tiek dabartinių, tiek tų, kurios įstos ateityje. Tuo pačiu numatyta, kad šalims, kurios prisijungs prie EBPO Liberalizacijos kodeksų (toliau – Kodeksai) būtų užtikrintos tokios pačios sąlygos kaip EBPO narėms (Kodeksų šalimis narėmis gali tapti ir ne EBPO šalys narės). Kita vertus, EBPO taisyklės numato išlygas ne diskriminacijos principui, jeigu jos taikomos dėl su nacionaliniu saugumu susijusių priežasčių. Žemės įsigijimo klausimas yra įtrauktas į Lietuvos Nacionalinio saugumo strategiją, kurioje teigiama, jog Lietuvos Respublika vykdys priemones neleidžiančias ūkio subjektams, neatitinkantiems nacionalinio saugumo interesų perimti žemės plotus. Dabartinės EBPO narės atitinka nacionalinio saugumo kriterijus, tačiau siekiame užsitikrinti, jog ateityje naujoms šalims įstojus į EBPO arba prisijungus prie Kodeksų, Lietuva išlaikytų teisę, esant reikalui, riboti žemės įsigijimą šalims, kurios šiuo metu nėra EBPO narės. Atitinkamai, siūlytume inicijuoti Konstitucijos 47 str. 3 dalies įgyvendinimo Konstitucinio įstatymo pakeitimą, papildant jo 4 str. dėl naujų EBPO ir EBPO Kodeksų narių, numatant galimybę taikyti patikros procedūras žemės pardavimo užsieniečiams sandoriams. Patikros procedūrų taikymą reikėtų reglamentuoti kitu teisės aktu ir šiuo klausimu reikėtų inicijuoti platesnes tarpinstitucines konsultacijas.

Konstitucijos 47 str. 3 dalies įgyvendinimo Konstitucinį įstatymo 16 str. taip pat numatyta, kad preferencija žemei įsigyti taikoma tik tada, kai šalis, kurioje reziduoja žemę perkantis asmuo taiko abipusiškumo nuostatas Lietuvos atžvilgiu. Abipusiškumo reikalavimas prieštarauja EBPO taisyklėms, nes sudaro sąlygas diskriminacijai tarp atskirų EBPO narių. Lietuvos Notarų rūmai yra nurodę, jog abipusiškumo reikalavimą dabartiniame Žemės įstatyme traktuoja kaip deklaratyvų ir praktikoje netaiko. Atsižvelgiant į tai, jog EBPO šią nuostatą laiko prieštaraujančia EBPO taisyklėms, be to, ji praktikoje netaikoma, siūlytume abipusiškumo nuostatą

naikinti. Keičiant įstatymą, papildomai įvedami apribojimai numatyti būsimoms EBPO ir Kodeksų narėms, užtikrintų papildomus saugiklius ir kompensuotų panaikintą abipusiškumo reikalavimą.

Atsižvelgiant į aukščiau pateikiamą informaciją ir didelę šio klausimo svarbą tolimesniam sėkmingam Lietuvos stojimo į EBPO procesui, siūlytume jūsų institucijai inicijuoti atitinkamų teisės aktų pakeitimus ir teikimą LR Vyriausybei kaip įmanoma skubesniais terminais.

Viceministras

Albinas Zananavičius

B. Lapaitė, tel. nr.: 8 706 52493, el.p.: brigita.lapaite@urm.lt

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Ūkio ministerijai

2017-03-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO KEITIMO

Ūkio ministerija Vyriausybei buvo pateikusi Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas), kuris Jums grąžintas tobulinti.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2017 m. kovo 2 d. pasitarime pritarė Susisieikimo ministerijos teiktam siūlymui dėl valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčių valstybės įmonių (toliau – įmonių) veiklos efektyvumo didinimo. Pagal numatomą įmonių valdymo ir priežiūros pertvarką valstybinės reikšmės keliai, kurie šiuo metu patikėjimo teise valdomi įmonių, būtų perduoti valdyti patikėjimo teise Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisieikimo ministerijos. Numatoma reorganizuoti įmones prijungimo būdu, paliekant vieną įmonę, kuriai pereitų kitų reorganizuojamų įmonių teisės ir pareigos. Po reorganizavimo veiksiančios įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendintų Susisieikimo ministerija.

Kadangi valstybinės reikšmės keliai būtų perduoti valdyti Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisieikimo ministerijos, t. y. jų nebevaldytų įmonės, prašome Jūsų įstatymo projekte išbraukti įmones iš strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių valstybės įmonių sąrašo (pripažinti netekusiais galios Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 6–16 punktus).

Įstatymo projekte taip pat siūlome išbraukti AB „Detonas“ iš strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių, kurių kapitalo gali turėti privatūs nacionaliniai ir užsienio asmenys, atitinkantys nacionalinio saugumo interesus, paliekant sprendžiamąją galią valstybei, sąrašo. Ši bendrovė vykdo tik komercinę veiklą (neturi socialinių funkcijų, įpareigojimų) konkurencinėje rinkoje. Paslaugas teikia statybos, kasybos ir karjerų eksploatavimo srityse. Bendroje Europos Sąjungos rinkoje yra ne vienintelė šia veikla užsiimanti bendrovė. Darbų su sprogstamosiomis medžiagomis saugumui keliama reikalavimai reglamentuoti Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos ir kontrolės įstatyme.

Susisieikimo viceministras

Paulius Martinkus

I. Bernotaitė, tel. (8 5) 239 3849, el. p. indre.bernotaite@sumin.lt

Atkurtai
Lietuvai

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos ūkio
ministerijai

2017-03-24 Nr. 2D- 1072 (18,5)
I 2017-03-10 Nr. Nr. (37.2-35)3-1079

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Susipažinę su Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektu (toliau – įstatymo projektas) ir kita susijusia medžiaga, informuojame, kad įstatymo projektui ir 25-iems susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektams pritariname be pastabų.

Ministerijos kanclerė

Dalia Miniataitė

Kristina Juodonienė, tel. 239 1097, el. p. kristina.juodoniene@zum.lt

Įredžtinė įstaiga
Gedimino pr. 19
LT-01103 Vilnius
Tel. (8 5) 239 1000
Faks. (8 5) 239 1212

El. paštas zum@zum.lt
Usp. svetainė www.zum.lt
Duomenų kaupimas ir saugojimas
Juridinių asmenų registras
Kodas 188679190

Atsiskaiti galima
LT074010042400070019
AB OJNB bankas

AB OJNB
BANKAS VERTITAS
Corporation

Atkurtai
Lietuvai

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2017-03-14 Nr. 17.2-2291
Į 2017-03-10

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO NR. 15-8880(6) DERINIMO

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektui pastabų neturime.

Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento
vyriausiasis prokuroras

Martynas Jovaiša

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS SKYRIUS**

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2017-03-15 Nr. S 2017/(4.4-0400)-12-1329
I 2017-03-10 Nr. (37.2-35)-3-1079

Gedimino pr. 38
LT-01104 Vilnius

El. p. kanc@ukm.lt

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO
DERINIMO**

Lietuvos bankas, pagal savo kompetenciją išnagrinėjęs Jūsų pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą (Nr. 15-8880 (6)), informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų neturi.

Skyriaus viršininkas

Gintaras Kukauskas

Rima Stepučinskienė, tel. (8 5) 268 0062, el. p. rstepucinskiene@ltb.lt

Lietuvos bankas, Gedimino pr. 38, LT-01103 Vilnius
Finanšų įmonių ir saugomų juridinių asmenų registras, kodas 188607684
Akcinis duomenys, Totorių g. 1, LT-01121 Vilnius, tel. (8 5) 268 0064, faks. (8 5) 268 0065, el. p. ltb.lt

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS SKYRIUS**

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2017-04-10 Nr. S 2017/(4.4-0400)-12-1830

I 2017-03-10 Nr. (37.2-35)-3-1079

Gedimino pr. 38
LT-01104 Vilnius

El. p. kanc@ukmin.lt

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM
SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM
SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NUOSTATŲ**

Papildydami Lietuvos banko 2017 m. kovo 15 d. raštą, kreipiamės į Jus dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas) 12 straipsnio 3 dalies nuostatų, pagal kurias investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, kai investuotojas siekia įsigyti arba po 2014 m. lapkričio 1 d. įsigijo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinius popierius, aptartus 2 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose, arba siekia vykdyti veiklą arba ją vykdo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje, arba siekia įsigyti turto apsaugos zonos teritorijoje, atliekama šio straipsnio 5 dalyje numatytų subjektų iniciatyva, jeigu šie subjektai turi pagrįstų duomenų, kad tokio investuotojo planuojama vykdyti ar vykdoma veikla, arba įsteigto juridinio asmens organų priimami sprendimai, gali kelti realią grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

Atsižvelgdami į tai, kad finansų ir kredito sektoriuje ketinančių veikti (veikiančių) įmonių reikšmė ir potencialiai keliama grėsmė Lietuvos nacionaliniam saugumui nėra mažesnė negu nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių (Projekto 2 straipsnio 5 dalis), manome, kad tiek vieny, tiek kitų įmonių dalyviai turėtų būti vertinami laikantis vienodos tvarkos.

Taip pat norėtume atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad steigiamos įmonės, ketinančios teikti finansines paslaugas, steigėjų, veikiančios įmonės, ketinančios pradėti verstis finansinių paslaugų teikimu, akcijų turinčių asmenų ir finansines paslaugas teikiančios įmonės akcijų ketinančių įsigyti asmenų padėtis yra vienoda. Atsižvelgdami į tai, Projekte siūlome nustatyti, kad visi nurodyti asmenys būtų laikomi investuotojais.

Vyriausiasis juriskonsultas, pavaduojantis
savarankiško skyriaus viršininką

Liutauras Žygas

Ieva Brimerienė, tel. (8 5) 268 0514, el. p. ibrimeriene@lb.lt

Centrinis bankas, Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188607684
Skyrius: Totorių g. 4, LT-01103 Vilnius, tel. (8 5) 268 0064, faksas (8 5) 268 0065, el. p. ls@lb.lt

100 Atkurtai
Lietuvai

VALSTYBINĖ ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS
INSPEKCIJA

Budžetinė įstaiga, A.Gištauto g. 12, LT-01108 Vilnius
tel.: (8 5) 262 4141, 266 1584, faks. (8 5) 261 4487, el.p. atom@vatesi.lt, <http://www.vatesi.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188639874

Lietuvos Respublikos ūkio
ministerijai

2017-04-04 Nr. (10.3-13)22.1-156

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM
SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM
SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO
ĮSTATYMO**

Informuojame, kad Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (toliau – VATESI) savo iniciatyva išnagrinėjo Lietuvos Respublikos teisės aktų informacinėje sistemoje įkeltą Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektą Nr. 15-8881(6).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo 2 straipsnio 13 dalimi, radioaktyviųjų atliekų tvarkymas yra veikla, apimanti pradinį, pagrindinį ir galutinį radioaktyviųjų atliekų apdorojimą, vežimą (išskyrus išvežimą už branduolinės energetikos objekto aikštelės ribų), saugojimą, dėjimą į atliekyną, atliekyno uždarymą ir uždaryto atliekyno priežiūrą. Terminas „radioaktyviųjų atliekų laidojimas“ šiuo metu galiojančiuose teisės aktuose nėra apibrėžtas ir nėra nevartojamas. Pažymėtina, kad valstybės įmonė Ignalinos atominė elektrinė šiuo metu vykdo galutinai sustabdytą Ignalinos atominės elektrinės pirmojo ir antrojo energetinių blokų eksploatavimą, tuo pačiu įgyvendina tokiame eksploatavime nereikalingos įrangos išmontavimo projektus, eksploatuoja esančius radioaktyviųjų atliekų, įskaitant panaudotą branduolinį kurą, tvarkymo įrenginius ir stato naujus radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginius. Siekiant teisinio aiškumo ir atsižvelgiant į tai, kas nurodoma, siūlome patikslinti keičiamo įstatymo 1 priedo 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. įmonė, vykdanči galutinai sustabdytos Ignalinos atominės elektrinės ir kitų branduolinės energetikos objektų, kurie yra susiję su joje susidariusių radioaktyviųjų atliekų tvarkymu, statybą, eksploatavimą ir eksploatavimo nutraukimą“.

Viršininko pavaduotojas radiacinei saugai,
laikinai atliekantis viršininko funkcijas

Vidas Paulikas

2017-04-04

M. Urvakis, tel. (8 5) 266 5891, el. p. marius.urvakis@vatesi.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTAS

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2017-03-22 Nr. 18-2694

[2017-03-10 Nr. (37.2-35)3-1079

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas, išnagrinėjęs pateiktus derinti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas) ir jį lydinčius teisės aktus, teikia savo pastabas bei pasiūlymus.

1. Dėl įstatymo projekto:

1.1. Siūlytume tikslinti įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalyje numatytą nuostatą, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė) nustato, tiek kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas patenka į nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą (toliau – sąrašas nr. 1), tiek kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas nepatenka į nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą (toliau – sąrašas nr. 2). Manytina, kad Vyriausybei numatyta pareiga patvirtinti tiek sąrašą nr. 1, tiek sąrašą nr. 2 yra logiškai ydinga, kadangi objektas yra apibrėžiamas pagal vieną ar kelis būtinus ir tuo pačiu pakankamus požymius, vienodai būdingus visiems tam tikros grupės ar kategorijos objektams. Vadinasi, objektas, kuris pagal požymius nepakliūna į sąrašą nr. 1, automatiškai turėtų laikomas tokių požymių neturinčiu objektu, taigi objektu priskiriamu sąrašui nr. 2. Vadovaujantis šia logika visi objektai, kurie nėra įrašyti į sąrašą nr. 1 turėtų automatiškai būti laikomi sąrašui nr. 2 priklausančiais objektais, kadangi sąrašas nr. 2 yra suformuotas per neigiamą sąrašo nr. 1 apibrėžties reikšmę. Taip pat galima situacija (dėl techninės klaidos arba nežinojimo), kad tam tikras potencialiai svarbus įrenginys ar turtas gali būti neįtrauktas nei į vieną, nei į kitą sąrašą. Abejojama, ar Vyriausybė sugebėtų patvirtinti baigtinį turto ir įrenginių, kurie nepatenka į nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą, sąrašą, kadangi toks sąrašas nebūtų informatyvus ir turėtų būti nuolatos pildomas. Taigi kiltų tokio sąrašo duomenų patikimumo ir kaupimo tikslingumo klausimas. Atsižvelgiant į tai, siūlytume Vyriausybei numatyti pareigą patvirtinti tik įrenginių ir turto, kuris patenka į nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčios infrastruktūros sąrašą, o turtą ir įrenginius, kurie nepakliūna į šį sąrašą laikyti nacionaliniam saugumui užtikrinti nesvarbiais įrenginiais ir turtu, t.y. vadovautis prezumpcija, kad konkretūs įrenginiai ir turtas yra laikomi nesvarbiais nacionaliniam saugumui užtikrinti, kol nėra įtraukti į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą.

1.2. Siūlome įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalyje atsisakyti vertinamo pobūdžio kriterijaus „reali grėsmė“, kadangi nenustačius, konkrečių kriterijų, kuriais remiantis būtų galima įvertinti grėsmės realumą, tai tėra deklaratyvi formulė.

Taip pat siūlome atsisakyti imperatyvaus reikalavimo Vyriausybei arba jos įgaliotam asmeniui rasti sprendimą, kaip pašalinti investuotojo keliamą grėsmę nacionalinio saugumo interesams. Pastebėtina, kad galimos situacijos, kai dėl keliamos grėsmės nacionalinio saugumo interesams specifikos, rasti konkretų sprendimo būdą gali būti tiesiog neįmanoma. Pavyzdžiui, investuotojo ryšiai su užsienio valstybių žvalgybos ar saugumo tarnybų pareigūnais, tokio pobūdžio grėsmės objektyviai pašalinti neįmanoma, nepakeitus investuotojo.

1.3. Siūlome tikslinti 7 straipsnio 4 dalies nuostatą, numatančią, kad Lietuvos Respublikos Seimo (toliau – Seimas) pritarimas įmonės atskyrimo atveju yra privalomas tik tada, jeigu įmonės įstatiniame kapitale sumažėtų valstybei, savivaldybei ar valstybės arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės akcijų dalis. Pažymėtina, kad galimos situacijos, kai įmonės atskyrimo metu naujai steigiamai įmonei būtų perleista tik dalis pirmos kategorijos įmonei priklausančio turto (infrastruktūros), tačiau valstybei ar savivaldybei priklausanti įmonės akcijų dalis išliktų nepakitusi, taigi formaliai tokiam turto perdavimui Seimo pritarimas nebūtų reikalingas. Pastebėtina, kad tokiu būdu pirmos kategorijos įmonės turtas (kuris dažnai ir lemia įmonės priskyrimą pirmos kategorijos įmonių grupei) būtų perleistas naujai įsteigta įmonei, kuri nėra įtraukta į nacionaliniam saugumui svarbių įmonių sąrašus, taigi ši perduotu turto galėtų disponuoti savarankiškai be jokių apribojimų. Taip valstybė ar savivaldybė prarastų svarbaus nacionaliniam saugumui užtikrinti turto (infrastruktūros) kontrolę. Manytina, kad Seimo pritarimas turėtų būti visada privalomas, kai vykdomas pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės atskyrimas, nepriklausomai nuo to, ar tokio atskyrimo metu sumažės valstybei ar savivaldybei priklausanti įmonės akcijų dalis. Analogiška pastaba ir dėl įstatymo projekto 8 straipsnio 3 dalies.

1.4. Atsižvelgiant į tai, kad įstatymo projekte nėra numatyta, kad valstybė išlaiko pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės kontrolinį akcijų paketą, taigi įmonės valdymas iš valstybės rankų gali pereiti į privačių investuotojų rankas net nevertinant jų atitikties nacionalinio saugumo interesams, siūlome tikslinti Įstatymo projekto 7 straipsnio 6 ir 7 dalis, kurios numato, kad tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas gali įsigyti akcijų paketą, kuris suteiktų daugiau negu 1/4 (25%) pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų arba suteiktų daugiau negu 1/4 balsų pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime. Pažymėtina, kad dviem investuotojams įsigijus mažiau arba lygiai po 1/4 (25%) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų, valstybė ne tik praranda įmonės kontrolinį akcijų paketą, bet ir investuotojams neatsiranda pareiga atitikti nacionalinio saugumo interesus. Manytina, kad 1/4 arba 25% įmonės akcijų yra pakankamai didelis akcijų kiekis, kurį įsigijęs investuotojas(-ai) gali ženkliai daryti įtaką įmonės valdymui, o tam tikrais atvejais net kontroliuoti įmonėje priimamus sprendimus, taigi automatiškai didėja nacionalinio saugumo interesams keliama rizika. Atsižvelgiant į tai, siūlome nustatyti, kad daugiau negu 1/10 arba (10%) pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų, siekiantis įsigyti investuotojas turi atitikti nacionalinio saugumo interesus, t.y. turi būti atliekama investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams. Pabrėžtina, kad daugiau negu 1/10 arba 10% pirmos kategorijos įmonės akcijų įsigijimas yra pakankamai reikšmingas veiksmas nacionalinio saugumo interesų apsaugos kontekste.

1.5. Siūlome tikslinti įstatymo projekto 12 straipsnį, atsisakant atitikimo nacionaliniams interesams prezumpcijos, reiškiančios, kad jei Komisija per nustatytą terminą nepriima išvados dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, laikoma, kad Komisija nusprendė, jog investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus. Manytina, kad atitikimas konkrečiam investuotojo nacionalinio saugumo interesams negali būti pateisinamas ir tuo pačiu pagrindžiamas Komisijos neveikimu. Komisija visais atvejais turėtų pateikti vienareikšmišką atsakymą, ar konkretus investuotojas atitinka, ar neatitinka nacionalinio saugumo interesus. Priešingu atveju, kai neveikimu ir įstatymine prezumpcija bandoma pagrįsti, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus, ne tik nuvertinamas toks teisinis gėris, kaip konkrečios valstybės saugumas, bet ir sąmoningai sukeliami grėsmė konkrečiai valstybei.

Neaišku, kokią funkciją atlieka prezumpcija įtvirtinta Įstatymo projekto 12 straipsnio 11 dalyje. Jei šios prezumpcijos funkcija „apsaugoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius objektus“, tai lieka neaišku, kaip galima saugoti nacionalinio saugumo interesus pasyvia forma, t.y. neveikimu. Taip pat abejotina, ar ši prezumpcija atitiks pagrindinį įstatymo tikslą (apsaugoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius objektus) bei draudimą priimti įstatymo tikslui prieštaraujančius sprendimus. Manytina, kad nepaisant šios prezumpcijos, konkretus investuotojas

privalėtų laikytis draudimo priimti šio įstatymo tikslui prieštaraujančius sprendimus, o visi sprendimai prieštaraujantys įstatymo tikslui būtų neteisėti.

Kita vertus pabrėžtina, kad procedūriniai Komisijos darbo veiklos trūkumai negali būti pateisinami nacionalinio saugumo interesų sąskaita. Taip pat primintina, kad nacionalinio saugumo interesų apsauga yra materialinių teisės normų reguliavimo dalykas, o vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo doktrina materialinės teisės normos turi pirmenybę prieš procesines (procedūrinės) teisės normas „<...> materialinės teisės normos turi pirmumą procesinių teisės normų atžvilgiu“ (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas).

Todėl, neabejotinai pirmenybė turėtų būti teikiama materialinių teisės normų įgyvendinimui, t.y. nacionalinio saugumo užtikrinimui.

1.6. Siekiant aiškumo siūlytume suderinti įstatymo projekto 12 straipsnio 3 ir 5 dalis su 4 straipsnio 2 dalimi, kuri numato, kad Vyriausybė paveda Ministrui Pirmininkui kreiptis į Komisiją, kai tampa žinoma, kad apsaugos zonos teritorijoje veikiantis investuotojas kelia realią grėsmę nacionalinio saugumo interesams. Pastebėtina, kad 12 straipsnio 3 dalis numato, kad investuotojo patikra dėl apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens gali būti atliekama tik 12 straipsnio 5 dalyje numatytų subjektų iniciatyva. Pirma, nėra aišku, ar dėl apsaugos zonos teritorijoje veikiančio investuotojo veiklos į Komisiją kreiptis gali išimtinai tik Ministras Pirmininkas, ar ir 12 straipsnio 5 dalyje numatyti subjektai. Antra, svarstytina, ar kai nacionalinį saugumą užtikrinančioms institucijoms tampa žinoma, kad apsaugos zonos teritorijoje veikiantis investuotojas kelia grėsmę, šios privalo informuoti Vyriausybę, kaip numato 4 straipsnio 2 dalis, ar gali tiesiai kreiptis į Komisiją. Trečia, tarp 12 straipsnio 5 dalyje numatytų subjektų, kurie gali inicijuoti investuotojo patikrą, t.y. kreiptis į Komisiją, nėra nurodyta Ministro Pirmininko, nors tokią teisę jam suteikia 4 straipsnio 2 dalis. Ketvirta, siekiant aiškumo siūlome patikslinti, ar Vyriausybė gali sustabdyti investuotojo veiklą apsaugos zonos teritorijoje tik tada, kai į Komisiją kreipiasi Ministras Pirmininkas, ar ir tais atvejais, kai kreipiasi 12 straipsnio 5 dalyje numatyti subjektai.

Taip pat siūlytume 12 straipsnio 3 dalyje atsisakyti vertinamojo kriterijaus „reali grėsmė“. Manytina, kad kol nėra nurodyta, kaip turėtų būti vertinamas grėsmės realumas, t.y. kokiais patvirtintais kriterijais arba metodais vadovaujantis turėtų būti vertinama konkreti grėsmė, tai tėra deklaratyvi nuostata.

1.7. Vadovaujantis protingumo principo reikalavimais, siūlome pakeisti įstatymo projekto 12 straipsnio 6 dalyje nurodytą reikalavimą pradėti investuotojo patikrą „tą pačią dieną“, kai iš pareiškėjų gaunami visi dokumentai. Atsižvelgiant į tai, siūlytume numatyti, kad Komisija pradeda investuotojo patikrą ne vėliau kaip kita darbo dieną, kai gauna pareiškėjo kreipimąsi su visais dokumentais.

Taip pat siūlome tikslinti nuostatą, kad Komisija patikrą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pradeda tą pačią dieną, kai gauna 12 straipsnio 5 dalyje nurodytų subjektų prašymą pradėti investuotojo patikrą. Manytina, kad toks reguliavimas iškreipia investuotojo tikrinimo procedūrą, kadangi investuotojo tikrinimas negali būti faktiškai pradėtas, kol investuotojas Komisijai nepateikė, jos darbo tvarkos apraše nurodytų dokumentų ir informacijos. Atkreiptinas dėmesys, kad šis įstatymas investuotojui nenustato imperatyvaus termino, per kurį jis privalo Komisijai pateikti nurodytus dokumentus, kuomet tikrinimas yra inicijuojamas 12 straipsnio 5 dalyje nurodytų subjektų prašymu. Būtina įvertinti, kad investuotojas gali būti suinteresuotas vilkinti dokumentų pateikimą Komisijai, kadangi galutinis 20 dienų terminas Komisijos išvados pateikimui, pradedamas skaičiuoti nuo patikros pradėjimo dienos, t.y. nuo 12 straipsnio 5 dalyje nurodytų subjektų prašymo pradėti investuotojo patikrą Komisijai pateikimo dienos, bet ne nuo investuotojo užpildytų dokumentų ir informacijos pateikimo dienos. Įmanoma situacija, kad Komisijos išvados pateikimo terminui, todėl bus preziumuojama, kad toks investuotojas turi būtų laikomas atitinkančiu nacionalinio saugumo interesus. Atsižvelgiant į tai, siūlome aiškiai atskirti ir detalizuoti skirtingų subjektų inicijuojamas investuotojo patikrinimo procedūras bei numatyti tikrinimo terminų stabdymo tvarką (esant investuotojo pasyvumui).

1.8. Siūlome tikslinti įstatymo projekto 12 straipsnio 7 dalį, atsisakant formuluotės „kitos žvalgybos“ subjektai. Primintina, kad Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymas žvalgybos tarnybų funkcijas priskiria tik 2 institucijoms: VSD ir Antrajam operatyvinių tarnybų departamentui prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – AOTD). Įvertinant tai, kad AOTD nedalyvauja investuotojų patikros dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams procese, o VSD yra išskirta kaip savarankiška institucija, todėl siūlome atsisakyti tekste nurodymo teikti išvadą ir „kitos žvalgybos“ subjektui.

1.9. Siūlome tikslinti įstatymo projekto 12 straipsnio 8 dalį, nustatant institucijoms 15 kalendorinių dienų terminą išvadų Komisijai pateikimui bei numatyti galimybę Komisijos pirmininkui pratęsti išvadų pateikimo terminą iki 7 kalendorinių dienų. Būtina įvertinti tai, kad investuotojas gali būti užsienio valstybės subjektas, todėl būtinos informacijos iš užsienio partnerių surinkimas bei jos patikrinimas užims daugiau laiko.

1.10. Siūlome tikslinti įstatymo projekto 12 straipsnio 10 dalį, atsisakant kaip perteklinio reikalavimo Komisijai informuoti investuotoją apie priimtą išvadą dėl jo atitikties nacionalinio saugumo interesams. Abejojama būtinybe informuoti investuotoją apie šį Komisijos procedūrinį veiksmą, kadangi 12 straipsnio 12 dalyje nurodytas reikalavimas taip pat informuoti investuotoją apie Komisijos išvados pateikimą Vyriausybei. Pabrėžtina, kad Komisija privalo pateikti savo išvadą Vyriausybei ne vėliau kaip kitą darbo dieną po šios išvados priėmimo. Taigi Komisija turi informuoti investuotoją apie priimtą išvadą, o jau kitą darbo dieną pakartotinai pranešti investuotojui, kad Komisijos išvada pateikta Vyriausybei. Pažymėtina, kad toks detalus investuotojo informavimas laikytinas pertekliniu.

1.11. Siūlome tikslinti įstatymo projekto 12 straipsnio 13 dalyje nurodytą 2 dienų pranešimo apie sprendimą terminą, kadangi galima situacija, kad toks sprendimas bus priimtas penktadienį. Taigi tokiu atveju 2 dienų terminas sueitų sekmadienį, todėl siūlome nustatyti 5 dienų terminą arba tekste naudoti formuluotę „ne vėliau kaip kitą darbo dieną“.

1.12. Siūlome koreguoti įstatymo projekto 12 straipsnio 16 dalį, numatančią, kad Komisija, įvertinusi institucijų pateiktas išvadas, pateikia savo nuomonę Lietuvos radijo ir televizijos komisijai (toliau – LRTK). Kelia abejonių siūlomo teisinio reguliavimo pagrįstumas, kadangi Komisija priima ne sprendimą, bet nuomonę, taigi juridinis pagrindas LRTK priimti sprendimą yra Komisijos nuomonė, kuri pati savaime jokių teisinių padarinių nesukelia, bet yra tik Komisijos pozicija. Manytina, kad Komisija turėtų elgtis analogiškai, kaip vertindama visus kitus investuotojus ir pateikti savo sprendimą (išvadą) LRTK.

Pastebėtina, kad siūlomas dviejų komisijų modelis koreguotinas vertinant investuotojo galimybes apskųsti jam nepalankų LRKT sprendimą teismui. Investuotojas turės ginčyti LRTK sprendimą, kuris buvo priimtas įvertinus Komisijos nuomonę, tačiau nuomonė nėra LRTK privalomas dokumentas, kadangi juo išreiškiama tik Komisijos pozicija. Taigi toks LRKT sprendimas neturėtų nei faktinio (institucijų išvados nėra pateikiamos LRKT), nei juridinio (LRKT sprendimas priimtas remiantis kito subjekto nuomone) pagrindimo.

1.13. Siūlome įvertinti įstatymo projekto 12 straipsnio 18 dalies nuostatas, susijusias su Komisijos kompetencija teikti išvadas dėl įmonei priklausančio turto sunaikinimo. Svarstyтина, ar Komisija savarankiškai bus pajėgi įvertinti įmonių pateiktą informaciją apie sunaikintą turtą bei esant reikalui gauti nepriklausomą vertinimą dėl tokio turto sunaikinimo priežasčių ir padarinių. Atsižvelgiant į tai, siūlytume suteikti teisę Komisijai kreiptis į įstatymo projekto 12 straipsnio 7 dalyje nurodytas institucijas su prašymu pagal kompetenciją įvertinti ir pateikti išvadas dėl tokio turto sunaikinimo tikslingumo.

1.14. Siūlytume atsisakyti įstatymo projekto 12 straipsnio 18 dalyje ydingai suformuluotos prezumpcijos, kad Vyriausybei nepriėmus sprendimo pritarti ar nepritarti įmonės turto sunaikinimui, laikoma, kad Vyriausybė pritaria turto sunaikinimui ir toks turtas gali būti sunaikintas. Visų pirma, atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 41⁽¹⁾ straipsnio 1 dalis numato, kad Vyriausybės sprendimai priimami Vyriausybės pasitarime dalyvaujančių Vyriausybės narių balsų dauguma. Šią įstatyminę nuostatą atkartoja ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 129 punktas, kuris numato, kad Vyriausybės

sprendimai priimami Vyriausybės pasitarime dalyvaujančių Vyriausybės narių balsų dauguma ir pasirašomi Ministro Pirmininko ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo jų priėmimo. Taigi, Vyriausybės sprendimas yra aktyvus ir valinis Vyriausybės *in corpore* valios pasireiškimas, kuriam yra keliama privalomi tiek formos, tiek turinio reikalavimai. Akivaizdu, kad Vyriausybė negali savo neveikimu (pasyvumu), t.y. nepriimdama konkretaus sprendimo, priimti teigiamo Vyriausybės sprendimo. Toks Vyriausybės sprendimas būtų neteisėtas, niekinis bei prieštarautų konstituciniam teisinės valstybės principui. Visų antra, manytina, kad įstatymo projekto nuostatos susijusios su turto sunaikinimu turėtų būti suderintos su Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis.

1.15. Siūlytume tikslinti įstatymo projekto 12 straipsnio 20 dalyje numatytą 2 dienų pranešimo apie sprendimą terminą, kadangi galima situacija, kad sprendimas pritarti arba nepritarti įmonės reorganizavimui bus priimtas penktadienį. Taigi tokiu atveju privalomas 2 dienų informavimo terminas sueitų sekmadienį, todėl siūlome nustatyti 5 dienų informavimo terminą arba tekste naudoti formuluotę „ne vėliau kaip kitą darbo dieną“.

1.16. Siūlome tikslinti įstatymo projekto 13 straipsnį, numatantį sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikrą, kurią gali inicijuoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ir asmenys, valdantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius, (toliau kartu – subjektai) savarankiškai kreipdamiesi į Komisiją dėl ketinamų sudaryti sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros. Manytina, kad nesant imperatyvių reikalavimų arba objektyvių kriterijų, kada subjektai privalo kreiptis dėl ketinamų sudaryti sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo, sukuriamą teisinio netikrumo situacija. Pirmą, abejojama, ar įmonė (nesanti nacionalinio saugumo interesų apsaugos ekspertė) savarankiškai gali įvertinti, ar jos ketinamu sudaryti sandoriu kyla reali ir pagrįsta grėsmė valstybės nacionalinio saugumo interesams, kadangi tai yra vertinamojo pobūdžio kriterijai. Antra, pastebėtina, kad objektyvių vertinimo kriterijų sudaromiems sandoriams nebuvimas, gali lemti tai, kad subjektai, vengdami sudaryti sandorius, kurie vėliau gali būti pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų, kreipsis į Komisiją dėl visų savo ketinamų sudaryti sandorių, o tai ženkliai padidintų kreipimųsi skaičių bei neproporcingai apkrautų Komisiją darbą. Trečia, galima ir priešinga situacija, kad subjektai siekdami sėkmingai sudaryti sandorius ir užtikrinti sklandžią įmonės veiklą, t.y. įsigyti reikiamas prekes ar paslaugas, vengs kreiptis į Komisiją dėl grėsmės vertinimo, kadangi imperatyvo subjektams kreiptis į Komisiją nėra, taigi nesikreipimas nesukelia neigiamų padarinių (tokie subjektai visada galės motyvuoti, kad jiems nekilo pagrįstų abejonių, kad ketinamu sudaryti sandoriu kyla reali ir pagrįsta grėsmė valstybės nacionalinio saugumo interesams). Siūlytume poįstatyminiame teisės akte nustatyti baigtinį sąrašą atvejų ar kriterijų, kurias remiantis subjektai privalėtų kreiptis į Komisiją dėl ketinamų sudaryti sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros.

1.17. Siekiant aiškumo siūlome tikslinti projekto 14 straipsnio 1 dalį aiškiai numatant, kad šio straipsnio nuostatos taikomos tik specialiais požymiais apibrėžtam subjektų ratui, t.y. investuotojui, įsigijusiam nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų. Todėl siūlome tikslinti šio straipsnio formuluotę: „<...> arba dėl investuotojo, įsigijusio nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų, priimtas Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, <...>“.

1.18. Siūlome tikslinti įstatymo projekto 15 straipsnio 3 dalį, atsisakant vertinamojo pobūdžio sąlygos „kilus pagrįstai ir realiai grėsmei, jog gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai“. Primintina, kad pagrindinis šio įstatymo tikslas – apsaugoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius objektus ir šalinti rizikos veiksnių atsiradimo priežastis ir sąlygas. Neabejojama, kaip svarbu reguliariai tikrinti ir vertinti, kaip nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės laikosi nacionaliniam saugumui svarbios veiklos saugumo plano (toliau – planas). Manytina, kad kilus pagrįstai ir realiai grėsmei, jog gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai, vertinti kaip įmonės laikosi plano būtų per vėlu, kadangi iš šalutinių indikatorių (surinktos informacijos visumos) galima būtų spręsti, kad įmonėje gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai. Tokiu atveju, vienos įmonės būtų tikrinamos nuolat (pavyzdžiui, dėl savo veiklos pobūdžio ar reikšmės

nacionalinio saugumo interesų apsaugai), o kitos įmonės galėtų išvengti tokio tikrinimo, kadangi jiems kylančios grėsmės realumas gali būti nepalyginamai mažesnis. Siūlytume suteikti teisę Vyriausybei arba Komisijai profilaktiškai tikrinti visas įmones (nepriklausomai nuo grėsmės lygio) ir vertinti jų plano vykdymo pasirengimą. Manytina, kad toks nuolatinės kontrolės modelis verstų įmones efektyviau pasirengti galinčių kilti grėsmių šalinimui ir tolesniam funkcionalumo užtikrinimui.

1.19. Siūlome tikslinti įstatymo projekto 17 straipsnio 3 dalį, įvertinant, kad 17 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad į vadovaujančio asmens pareigas gali pretenduoti užsienio valstybės pilietis arba asmuo be pilietybės, gyvenantis ne Lietuvos Respublikoje. Manytina, kad užsienio valstybės piliečiai arba asmenys be pilietybės turėtų pateikti užsienio valstybių kompetentingų institucijų oficialiai jiems išduotus dokumentus, patvirtinančius, kad nėra 17 straipsnio 2 dalies 1, 2, 3, 7, 8, 9 punktuose nurodytų aplinkybių, neleidžiančių jiems užimti vadovaujančio asmens pareigų.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad 17 straipsnio 3 dalyje neturėtų būti nurodyti tik asmenys, kurie pretenduoja į vadovaujančio asmens pareigas, greta šios asmenų grupės taip pat turėtų būti nurodyta savarankiška subjektų grupė „asmenys, kuriems einant pareigas dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos pateikti prie nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros“. Kadangi ši asmenų grupė privalo atitikti 17 straipsnio 2 dalyje nurodytas aplinkybes, todėl jie taip pat turėtų būti nurodyti ir 17 straipsnio 3 dalyje.

1.20. Siūlome ilginti įstatymo projekto 17 straipsnio 5 dalyje nurodytus informacijos apie asmenį pateikimo terminus, numatant galimybę institucijoms informaciją pateikti per 20 kalendorinių dienų terminą nuo asmens rašytinio prašymo pateikimo dienos. Taip pat numatyti galimybę pratęsti terminą iki kalendorinių 30 dienų, jeigu asmuo skiriamas į vadovaujančio asmens pareigas arba asmuo, kuriam suteikta teisė be palydos pateikti prie nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros, yra užsienio valstybės pilietis arba asmuo be pilietybės, gyvenantis ne Lietuvos Respublikoje. Ilgesni terminai yra būtini, siekiant užklausti ir surinkti informaciją iš užsienio partnerių bei gautus duomenis kokybiškai įvertinti.

1.21. Siūlome tikslinti įstatymo projekto 17 straipsnio 10 dalį, numatančią, kad 17 straipsnio nuostatos taip pat taikomos asmenims, dirbantiems nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ar su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais. Pažymėtina, kad šiai asmenų grupei 17 straipsnis nenustato nei keliamų atitikties reikalavimų, nei detalizuoja tokių asmenų tikrinimo tvarkos, o tik pateikia nuorodą į Vyriausybės tvirtinamą šių asmenų atitikties reikalavimų įgyvendinimo procedūros tvarką.

1.22. Siūlome įstatymo projekto 19 straipsnyje įtvirtinti, kad Vyriausybė tvirtindama Komisijos darbo tvarkos aprašą, jame privalomai numatytų valstybės tarnautojų, t.y. Komisijos narių teisinį statusą, jų skyrimo tvarką, jiems keliamus kompetencijos reikalavimus, šių tarnautojų teises ir pareigas.

1.23. Siūlome įstatymo projekte numatyti pareigą, investuotojui iš anksto pranešti Komisijai apie ketinimą įsigyti daugiau negu 1/4 arba (25%) nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje veikiančio juridinio asmens arba apsaugos zonos teritorijoje veikiančio juridinio asmens akcijų. Manytina, kad toks pranešimas leistų Komisijai šią informaciją pateikti įstatymo projekto 12 straipsnio 5 dalyje nurodytoms institucijoms, kurios pagal kompetenciją būtų informuotos ir galėtų preliminarai įvertinti investuotojo ketinimus nacionalinio saugumo interesų apsaugos kontekste.

2. Dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.33 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – civilinio kodekso projekto).

Atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybei nusprendus, jog sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų jis pripažįstamas negaliojančiu nuo jo sudarymo momento. Manytina, kad praktikoje gali kilti teisės normų kolizija, kadangi bendruosius sandorių pripažinimo negaliojančiais pagrindus nustato Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas. Siekiant išvengti skirtingų teisės aktų nuostatų interpretavimo ir taikymo problematikos, siūlome tikslinti civilinio kodekso projektą ir

nustatyti specialią taisyklę dėl tokių juridinių asmenų sudarytų sandorių pripažinimo negaliojančiais tvarkos. Siūlytume civilinio kodekso projekte numatyti, kad nacionalinio saugumo interesams prieštaraujančio sandorio negaliojimo tvarką ir atvejus numato Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas:

„3. Juridinių asmenų, nuodytų Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme, steigimą, valdymą, reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą, o taip pat jų sudarytų sandorių, pripažintų prieštaraujančiais nacionalinio saugumo interesams, pripažinimo negaliojančiais tvarką, šis kodeksas reglamentuoja tiek, kiek Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas nenumato kitaip.“

Taip pat siūlytume įstatymo projekto nuostatas, susijusias su draudimu sudaryti sandorį arba pripažinti jį negaliojančiu, suderinti su Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu bei Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų gynbos ir saugumo srityje įstatymu.

Direktorius

Darius Jauniškis

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA

Lietuvos Respublikos
ūkio ministerijai
El. paštas kanc@ukmin.lt

2017-03- Nr.
I 2017-03-10 Nr. (37.2-35)3-1079

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) susipažinusi su Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos pateiktu Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektas) ir kita susijusia medžiaga, teikia šias pastabas:

1. Manytina, jog būtų tikslinga Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo įstatymo 2 straipsnio 7 dalyje pateikti nuorodą į įstatymo 6 straipsnio 1 dalį, kurioje yra apibrėžti 2 straipsnio 7 dalyje minimi sektoriai.
2. Atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo įstatymo 12 straipsnio pavadinimas nėra aiškus ir suprantamas, todėl turėtų būti tikslinamas.
3. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo įstatymo 12 straipsnio 3 dalis nustato, kad „Investuotojo patikra dėl atitikties saugumo interesams, kai investuotojas siekia įsigyti arba įsigijo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinius popierius, aptartus 2 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose, arba siekia vykdyti veiklą arba ją vykdo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje, arba siekia įsigyti turto apsaugos zonos teritorijoje, atliekama šio straipsnio 5 dalyje numatytų subjektų iniciatyva, jeigu šie subjektai turi pagrįstų duomenų, kad tokio investuotojo planuojama vykdyti ar vykdoma veikla, arba įsteigto juridinio asmens organų priimami sprendimai, gali kelti realią grėsmę nacionalinio saugumo interesams.“

Budžetinė įstaiga
A. Jakšto g. 6, 01105 Vilnius

Tel. (8 706) 63 335
Faks. (8 706) 63 307
El. p. dekumentai@stt.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 188659948

Manome, kad tikslinga palikti platesnes galimybes taikyti patikrą tokiems asmenims. Atsižvelgdami į tai, siūlome šią dalį papildyti nuostata, kad Vyriausybė gali nustatyti su juridinio asmens padėtimi rinkoje, juridinio asmens ir jo apyvartos dydžiu, veiklos atitinkamame nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiame ūkio sektoriuje apimtimi ir pobūdžiu susijusius ar kitus kriterijus, kai investuotojo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje patikrą atlikti būtina.

4. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 7 dalis numato institucijas, kurios teikia Komisijai išvadas dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pagal savo kompetenciją. Be kitų institucijų, šioje dalyje nurodomi ir „kriminalinės ir kitos žvalgybos subjektai“. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos teisės aktai nustato kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos rūšis. Taip pat į tai, kad Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos Įstatymo 2 straipsnio 11 dalis nurodo kriminalinės žvalgybos pagrindines institucijas, o 12 šio straipsnio dalis nurodo, kad kriminalinės žvalgybos subjektai – tai kriminalinę žvalgybą įgalioti vykdyti padaliniai. Tuo tarpu Lietuvos Respublikos žvalgybos Įstatymas nurodo tik žvalgybos institucijas ir neišskiria tokio vieneto kaip žvalgybos subjektas. Atsižvelgdami į tai, siūlome vietoje formuluotės „kriminalinės žvalgybos ir kitos žvalgybos subjektai“ vartoti formuluotę „kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos ir žvalgybos institucijos“.

5. Siūlytume Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 13 straipsnyje numatyti terminus, kurie nurodytų, prieš kiek laiko iki sandorio sudarymo subjektai turi realizuoti savo teisę kreiptis dėl sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros. Tokio laikotarpio įvedimas apsaugotų nuo fiktyvių kreipimųsi prieš pat sandorio sudarymą, taip pat leistų spėti iki sandorio sudarymo atlikti visas reikiamas procedūras. Orientacinis terminas, manytina, galėtų būti 30 dienų iki planuojamo sandorio sudarymo.

Direktoriaus pavaduotojas

Egidijus Radzevičius

Mantas Žemaitis, tel. (8 706) 62 754, el. p. mantas.zemaitis@stt.lt

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Kodas 124111348, T. Vrublevskio g. 6, LT-01143 Vilnius, tel. (8 5) 261 6063, faksas (8 5) 261 5366,
el. p. bendras@lsa.lt, atsisk. sąsk. LT287044060001377867 AB SEB bankas, banko kodas 70440

Ukio ministerijai

2017-03-24 Nr. (11)-SD- 296
[2017-03-10 Nr. (37.2-35)3-1079

DĖL PROJEKTŲ

Lietuvos savivaldybių asociacija savivaldybių apklausos būdu išnagrinėjo Jūsų pateiktus derinti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektą Nr. 15-8881(6) ir su juo susijusius įstatymų projektus.

Informuojame Jus, kad pagal savo kompetenciją pastabų ar pasiūlymų projektams neturime.

Direktorė

Roma Žakaitienė

A. Tiaškevičius, (8 5) 2313697, aleksandras.tiaskevicius@lsa.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Budžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai
El. p. kanc@ukmin.lt

2017-03-23 Nr. (2.30-35) 6V-404
[2017-03-10 Nr. (37.2-35)3-1079

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. 15-8881(6) IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, įvertinusi Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos parengtą ir pateiktą derinti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektą Nr. 15-8881(6) (toliau – Įstatymo projektas) ir su juo susijusius įstatymų projektus, pagal kompetenciją teikia išvadą.

(2) Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė:

- (a) priima sprendimus, kuriais gali būti ribojami, sustabdomi ar panaikinami sandoriai, investicijos ar ūkinė komercinė veikla (Įstatymo projekto 1 straipsnio 3 dalis),
- (b) sprendžia, kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas sudaro nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą ir yra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, taip pat kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas nepatenka į infrastruktūros sudėtį ir nėra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu (Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalis),
- (c) nustato ir konkretizuoja, kokios ūkinės veiklos sritys yra laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi (Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalis).

(3) Konkurencijos taryba atkreipia dėmesį, kad aukščiau nurodyta Vyriausybės kompetencija priimti tam tikrus sprendimus gali nulemti investuotojų (jei šie neatitinka nustatytų kriterijų) ūkinės veiklos ribojimą tam tikruose sektoriuose, nurodytuose Įstatymo projekte. Atsižvelgdami į tai, rekomenduojame Įstatymo projekto rengėjams apsvarstyti galimybę aukščiau išvardintus aspektus nustatyti įstatyminiu lygmeniu.

(4) Įstatymo projekto 11 straipsnyje siūloma nustatyti investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijus. Įvertindami tai, kad investuotojas, neatitikęs kriterijų, negalės vykdyti ūkinės veiklos, pažymime, jog Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, jog, imantis ūkinės veiklos ribojimų ir draudimų nustatymo, turi būti laikomasi tam tikrų sąlygų: 1) ūkinės veiklos laisvė ribojama įstatymu; 2) ribojimai yra būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises ir laisves bei Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, taip pat konstituciškai svarbius tikslus; 3) ribojimais nėra paneigiama teisių ir laisvių prigimtis bei esmė; 4) yra laikomasi konstitucinio proporcingumo principo¹. Dėl šios priežasties Įstatymo projekto rengėjams siūlome papildomai įvertinti minėtus kriterijus ir sąlygas užtikrinant jų atitiktį Konstitucinio Teismo išaiškinimui.

¹ Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2006 m. gegužės 31 d. nutarimas byloje Nr. 42/03.

(5) Įstatymo projekto 2 straipsnio 14 dalyje siūloma nustatyti, kad įstatyme vartojama sąvoka „kontroliuojantis asmuo“ suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme. Pažymėtina, kad Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 10 dalyje pateikiamas kontroliuojančio asmens apibrėžimas taikytinas koncentracijos priežiūrai įgyvendinti. Negalima atmesti tikimybės, jog Konkurencijos taryba, įvertinusi šio apibrėžimo tinkamumą, galėtų siūlyti keisti minėtą Konkurencijos įstatymo straipsnį. Tokiu atveju, taikant Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 10 dalį klausimų, nesusijusių su koncentracijomis, reglamentavimui, ūkio subjektams galėtų kilti nepageidaujamų pasekmių, darančių tiesioginę įtaką jų galimybėms veikti rinkoje. Dėl to Įstatymo projekte pateikiant kontroliuojančio asmens apibrėžimą neturėtų būti daroma nuoroda į Konkurencijos įstatymą. Tuo atveju, jei Įstatymo projekto rengėjai nori taikyti būtent Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 10 dalyje pateiktą sąvoką, siūlytina ją tiesiogiai perkelti į Įstatymo projektą.

(6) Papildomai atkreipiamė dėmesį į Įstatymo projekto ir kitų su juo susijusių įstatymų projektų aiškinamąjį raštą, kuriame siūloma į Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą įtraukti valstybės įmonę „INFOSTRUKTŪRA“, kaip įmonę, teikiančią tarpinstitucinio duomenų perdavimo ir elektroninės valdžios paslaugas. Konkurencijos taryba pažymi, kad duomenų perdavimo paslauga tiek tarp privačių, tiek ir tarp valstybinių subjektų yra teikiama rinkoje privačių ūkio subjektų, todėl abejotina tokio siūlymo pagrįstumu.

(7) Primename, kad Konkurencijos taryba yra paskelbusi Sprendimų poveikio konkurencijai vertinimo gaires², siekdama padėti teisės aktų projektų rengėjams įvertinti rengiamo projekto galimą įtaką konkurencijai ir pasirinkti tinkamiausias sprendimų alternatyvas.

Pirmininko pavaduotoja

Jūratė Šovienė

Vaiva Bakaitė, tel. (8 5) 262 9578, el. p. Vaiva.Bakaite@kt.gov.lt

² Prieiga per internetą: <http://www.ki.gov.lt/uploads/documents/files/news_2012-06-11_gaires.pdf>.

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, Laisvės al. 96, LT-44251 Kaunas, tel. (8 37) 42 26 31, faks. (8 37) 42 54 52,
el. p. administracijos.direktorius@kaunas.lt, http://www.kaunas.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188764867

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai
kanc@ukmin.lt

2017-04-07 Nr. (33.184)2-1264
I Nr.

DĖL S. DARIAUS IR S. GIRĖNO AERODROMO KAUNE

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija parengė Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimą, kurio projekte siūloma Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą (4 priedo 1 punktas) palikti S. Dariaus ir S. Girėno aerodromą. Minėto įstatymo pakeitimo projekto 3 straipsnio 1 dalyje numatoma, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, sudarantys nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 1 punkte. Išimtinė nuosavybės teise priklauso valstybei.

Kauno miesto savivaldybė patikėjimo teise valdo valstybei nuosavybės teise priklausančią nekilnojamąjį turtą Europos pr. 109, Kaune (sąrašas pridedamas), kuris yra S. Dariaus ir S. Girėno aerodromo teritorijoje ir yra neatlygintinai naudotis pagal panaudos sutartį perduotas Kauno miesto savivaldybės įsteigta viešajai įstaigai S. Dariaus ir S. Girėno aerodromui. S. Dariaus ir S. Girėno aerodromo teritorijoje esantys Kauno miesto savivaldybės nuosavybės teise valdomi statiniai (pagrindiniai aerodromo statiniai, pakilimo ir nusileidimo takai) Veiverių g. 132, Kaune, taip pat yra perduoti panaudos pagrindais valdyti ir naudotis VšĮ S. Dariaus ir Girėno aerodromui.

Kauno miesto savivaldybės taryba, atsižvelgdama į 2016 m. sausio 5 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės Strateginio komiteto posėdžio protokolą Nr. 1, 2016 m. gegužės 24 d. sprendimu Nr. T-298 „Dėl nekilnojamojo turto Europos pr. 109, Kaune“ pripažino nereikalingu valstybės funkcijoms įgyvendinti ir sutiko perimti Kauno miesto savivaldybės nuosavybės valstybei nuosavybės teise priklausančią ir šiuo metu Kauno miesto savivaldybės patikėjimo teise valdomą nekilnojamąjį turtą Europos pr. 109, Kaune, savarankiškai savivaldybės funkcijai – kūno kultūrai ir sportui plėtoti, gyventojų poilsiui organizuoti ir sąlygoms verslo ir turizmo plėtrai sudaryti ir šiai veiklai skatinti – vykdyti. Taip pat 2016 m. kovo 15 d. sprendimu Nr. T-141 Kauno miesto savivaldybės taryba nusprendė prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės perduoti neatlygintinai Kauno miesto savivaldybės nuosavybės apie 1207347 kv. m dalį kitos paskirties žemės sklypo, esančio Veiverių g. 132, Kaune, minėtoms savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms įgyvendinti. Perėmus valstybės nuosavybės teise priklausančius viešosios įstaigos panaudos pagrindais valdomus statinius Europos pr. 109, Kaune (pažymėtina, kad daugumos siūlomų perduoti Savivaldybės nuosavybės pastatų Europos pr. yra fiziškai pažeisti ar jų fizinis nusidėvėjimas siekia

144

apie 60 proc.), būtų užtikrintas S. Dariaus ir Girėno aerodromo vientisumas, kuriama ir plėtojama vientisa infrastruktūra kūno kultūrai ir sportui plėtoti, gyventojų poilsiui organizuoti bei verslo ir turizmo plėtrai Kaune.

Pagal šiuo metu galiojančias Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo nuostatas ir siūlomame šio įstatymo pakeitimo projekte numatyta, kad S. Dariaus ir Girėno aerodromas yra nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinti infrastruktūra, kuri nuosavybės teise turi priklausyti valstybei.

Atsižvelgdami į tai, kad S. Dariaus ir Girėno aerodromo statiniai Veiverių g. 132, Kaune, nuosavybės teise priklauso Kauno miesto savivaldybei ir tik dalis aerodromo statinių, esančių Europos pr. 109, Kaune, nuosavybės teise priklauso valstybei, *siūlome Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo pakeitimo projekte S. Dariaus ir S. Girėno aerodromą įrašyti į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą (4 priedo 2 punktas)*. Minėto įstatymo pakeitimo projekto 3 straipsnio 2 dalyje numatoma, jog nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, sudarantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą, nurodyti šio įstatymo 4 priedo 2 punkte, nuosavybės teise gali priklausyti valstybei, *savivaldybėms* arba nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms.

PRIDEDAMA. Valstybei nuosavybės teise priklausančio ir Kauno miesto savivaldybės patikėjimo teise valdomo nekilnojamojo turto Europos pr. 109, Kaune, sąrašas, 1 lapas.

Administracijos direktorius

Gintaras Petrauskas

E. Narkevičienė, tel. (8 37) 42 35 23, el. p. ernesta.narkeviciene@kaunas.lt
(Originalas nebus siunčiamas)

**VALSTYBEI NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIO IR KAUNO MIESTO
SAVYVALDYBĖS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMO NEKILNOJAMOJO TURTO
EUROPOS PR. 109, KAUNE, SĄRAŠAS**

Eil. Nr.	Nekilnojamojo daikto pavadinimas	Pažymėjimas plane	Unikalasis Nr.	Bendras (užstatytas) plotas, kv. m
1.	Degalų siurblinė	3G1p	1997-6016-0014	56,57
2.	Sandėlis	16F1p	1997-8013-4012	209,60
3.	Sandėlis	17F1p	1997-7010-8019	174,57
4.	Tepalų saugykla	20F1p	1997-7011-1012	117,20
5.	Meteorologijos stotis	24C1p	1996-3023-7017	271,12
6.	Sandėlis	25F1p	1997-7011-0015	15,21
7.	Dirbtuvės	26P1p	1999-0018-3011	294,28
8.	Komandinis punktas	46B1p	1996-5022-0016	162,44
9.	Rūsysis	49F1b	1994-3002-8018	58,67
10.	Dirbtuvės	50P1p	1995-5028-0012	43,14
11.	Inžinerinės dirbtuvės	51G1p	1996-3023-6010	73,19
12.	Parašiutininkų klasė	52H1p	1994-3002-9017	248,44
13.	Degalinė	53H1p	1997-4018-1017	78,59
14.	Dirbtuvės	54P1p	1994-3002-7011	81,13
15.	Dirbtuvės	55P1p	1998-2008-7010	174,63
16.	Akumuliatorinė	56G1p	1994-3003-0016	228,97
17.	Dirbtuvės	57P1p	1996-2040-4011	47,80
18.	Kontrolės postas	58B1p	1997-7010-9016	81,23
19.	Kiaulidė	59Ž1p	1998-7008-0014	308,93
20.	Sargų pastatas	60H1p	1998-7008-1017	185,48
21.	Techninės priežiūros punktas	7G1žp	1995-4022-1016	465,58
22.	Ūkinis pastatas	211p	1996-5022-0027	6,00
23.	Komandinis punktas	2H1b	1994-3003-1013	65,17
24.	Tepalų laboratorija	14H1p(m)	1996-5022-1013	62,86
25.	Sandėlis	21F1p	1995-5028-1014	180,00
26.	Sandėlio pamatai	23F1g	1997-7011-2010	373,00

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai
Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius
Siunčiama el. paštu: kanc@ukmin.lt
vaidotas.rudokas@ukmin.lt

2017-04-04 Nr. SR_2017-44

DĖL PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTUI¹

„Lietuvos energija“, UAB, ir jos valdoma įmonių grupė (toliau – Įmonių grupė), susipažinusios su Ūkio ministerijos parengtu ir viešam derinimui pateiktu Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektas), teikia pastabas ir pasiūlymus Įstatymo projektui (priedas Nr. 1).

Įmonių grupė šiuo raštu taip pat išreiškia pageidavimą, jog, Ūkio ministerijai nusprendus organizuoti Įstatymo projekto aptarimą gyvai, į susitikimą būtų pakviesti ir Įmonių grupės, atstovaujamos patirnuojančios bendrovės „Lietuvos energija“, UAB, nariai.

Kilus klausimams ar esant papildomos informacijos poreikiui, prašome kreiptis į šio rašto rengėją žemiau nurodytais kontaktiniais duomenimis.

PRIDEDAMA:

1. Pastabos ir pasiūlymai dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto (19 lapų).

Teisės tarnybos direktorė

Ieva Lauraitytė

Dainius Mikolaitis, tel. 8 626 45081, el. p. dainius.mikolaitis@ie.lt

¹ Teisės aktų projektų informacinėje sistemoje reg. Nr. 15-8881(7), reg. data 2017 m. kovo 24 d.

PASTABOS IR PASIŪLYMAI DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO¹

2017 m. balandžio 7 d., Vilnius

Eil. Nr.	Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo (toliau tekste – įstatymo) nuostata (nuoroda į straipsnį, dalį, punktą, papunktį ir formuluotę):	Pastaba su argumentais:	Siūlymas:
1.	2 str. nuostatos	Įmonių grupė atkreipia dėmesį, kad daugelyje įstatymo projekto nuostatų yra vartojama/naudojama sąvoka „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planas“, tačiau šios sąvokos bent kiek išsamesnis apibūdinimas yra pateikiamas tik įstatymo projekto 15 straipsnio nuostatose. Todėl Įmonių grupė, vadovaudamasi aiškumo principu (Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punktas), siūlo „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plano“ sąvoką apibrėžti, įtvirtinti įstatymo projekto 2 straipsnio nuostatose.	Papildyti įstatymo projekto 2 straipsnio nuostatas nauja sąvoka „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planas“.
2.	2 str. 13 d. „13. Valstybės arba savivaldybės valdoma įmonė – akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė, kurioje daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei arba	Sprendžiant iš minimos įstatymo projekto nuostatos, įstatymo projekto 2 straipsnio 13 dalyje yra turimos omenyje akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės, kurios, Įmonių grupės įsitikinimu, yra priskiriamos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms	Siūlome papildomai įvertinti įstatymo projekto 2 straipsnio 13 dalyje pateikiamos sąvokos reikalingumą/būtinumą bei išspręsti įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalyje ir 2 straipsnio 13 dalyje

¹ Teisės aktų projektų informacinėje sistemoje reg. Nr. 15-8881(7), reg. data 2017 m. kovo 24 d.

48

	savivaldybei"	(Įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalis). Dėl to Įmonių grupei kyla klausimas, koku tikslu Įstatymo projekte yra naudojama ši sąvoka ir kokią, vis dėlto, akcijų dalį tuomet turi išlaikyti valstybė tokiose akcinėse ir uždaroje akcinėse bendrovėse (Įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalyje yra minima 2/3 akcijų dalis, o Įstatymo projekto 2 straipsnio 13 dalyje 1/2 akcijų dalis).	pateikiamų sąvokų tarpusavio prieštarumą.
3.	<p>3 str. 2 d.</p> <p>„Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, sudarantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 2 punkte, nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybėms arba nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms. Šie įrenginiai ir turtas gali būti perduoti nuomos, panaudos ar patikėjimo teise nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, arba tokio investuotojo reikalavimų užtikrinimui šie įrenginiai ir turtas gali būti įkeisti arba jiems nustatyta hipoteka“.</p>	<p>Įmonių grupė atkreipia dėmesį, kad hipoteka įkeisto turto išieškojimas turi specifinį reglamentavimą nustatytą tiek Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (IV knyga), tiek Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse. Civilinio kodekso 4.192 straipsnio 8 dalyje, pavyzdžiui, numatyta, kad „iki varžytinių pradžios skolininko (įkaito davėjo) ir hipotekos kreditoriaus susitarimu hipotekos objektas gali būti hipotekos kreditoriaus ir skolininko (įkaito davėjo) notarine forma sudarytu sandoriu perduodamas hipotekos kreditoriaus nuosavybėn arba trečiajam asmeniui Civilinio proceso kodekso 704 straipsnio nustatyta tvarka. Kelis kartus įkeistas daiktas gali būti realizuojamas hipotekos kreditoriaus ir įkaito davėjo sandoryje nustatytu būdu tik visų kreditorių sutikimu“. Kaip matyti iš pateikiamo, hipoteka įkeistas turtas, remiantis tiek Civilinio kodekso, tiek Civilinio proceso kodekso nuostatomis, gali pereiti hipotekos kreditoriaus nuosavybėn. Tuo tarpu Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalies nuostatos kaip ir riboja Įstatymo 4 priedo 2 punkte nurodyto turto perėjimą nuosavybės teise nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam</p>	<p>Papildomai įvertinti Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalies nuostatas Civilinio kodekso, Civilinio proceso kodekso nuostatų kontekste.</p>

		investuotojui, todėl, manytina, Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalies nuostatos turėtų būti papildomai suderintos su Civilinio kodekso, Civilinio proceso kodekso nuostatomis.	
4.	3 str. 4 d. „4. Vyriausybė nustato, kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas sudaro 4 priede nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą ir yra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, o taip pat kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas nepatenka į 4 priede nurodytos infrastruktūros sudėtį ir nėra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu“.	Įmonių grupės nuomone, antroji Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalies sakinio dalis [„<...>, o taip pat kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas nepatenka į 4 priede nurodytos infrastruktūros sudėtį ir nėra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu.“] yra perteklinė, todėl mažinant administracinę naštą tenkančią Vyriausybei būtų galima tiesiog vadovautis prezumpcija, jog visas turtas, kuris nepatenka į pagal pirmąją sakinio dalį Vyriausybės nustatomo turto sąrašą, nėra laikomas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiu turtu ir įrenginiais.	3 str. 4 d. „4. Vyriausybė nustato, kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas sudaro 4 priede nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą ir yra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, o taip pat kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas nepatenka į 4 priede nurodytos infrastruktūros sudėtį ir nėra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu.“
5.	4 str. 2 d. „2. Vyriausybė, ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kai Vyriausybei tampa žinoma, kad apsaugos zonos teritorijoje veikiantis investuotojas kelia realią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, paveda Ministrui Pirmininkui kreiptis į Komisiją ir gavusi jos išvadą, ne vėliau kaip per 14 dienų nuo Komisijos išvados gavimo motyvuotu sprendimu, įvertinusi investuotojo statusą, veiklą, elgesį ir ketinimus, veiklos keliamos grėsmės rimtumą ir akivaizdumą, turi teisę sustabdyti tokio investuotojo ar juridinio	Atkreiptinas dėmesys, kad teisėkūroje dalyvaujantys subjektai turi vadovautis aiškumo principu, kuris reiškia, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas (Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punktas). Tuo tarpu Įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalyje paliktas Įmonių grupės nuomone, tam tikras neaiškumas, kuris stokoja apibrėžtumo, t. y. Įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalyje nėra apibrėžiamas konkretus terminas per kurį Vyriausybė ir apsaugos zonos teritorijoje	4 str. 2 d. „2. Vyriausybė, ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kai Vyriausybei tampa žinoma, kad apsaugos zonos teritorijoje veikiantis investuotojas kelia realią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, paveda Ministrui Pirmininkui kreiptis į Komisiją ir gavusi jos išvadą, ne vėliau kaip per 14 dienų nuo Komisijos išvados gavimo motyvuotu sprendimu, įvertinusi investuotojo statusą, veiklą, elgesį ir ketinimus, veiklos keliamos grėsmės rimtumą ir

	<p>asmens, kurio vertybinius popierius, nurodytus 2 straipsnio 2 dalies 5 punkte, yra įsigijęs investuotojas, veiklą, keliančią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, iki kol bus pašalinta grėsmė nacionalinio saugumo interesams. Per šį laikotarpį Vyriausybė arba jos įgaliotas asmuo ir atitinkamas apsaugos zonos teritorijoje veikiantis investuotojas ar juridinis asmuo, kurio vertybinius popierius, nurodytus 2 straipsnio 2 dalies 5 punkte, yra įsigijęs investuotojas, turėtų rasti sprendimą, kaip pašalinti grėsmes nacionalinio saugumo interesams."</p>	<p>veikiantis investuotojas turi/turėtų rasti sprendimą, kaip pašalinti grėsmės nacionalinio saugumo interesams. Toks neapibrėžtumas, iš vienos pusės, suponuoja teisinį netikrumą tiek Vyriausybei, tiek apsaugos zonos teritorijoje veikiančiam investuotojui, kadangi šalys nėra/nebus tikros per kokį laiko tarpą jos privalo rasti/priimti galutinį sprendimą, kaip pašalinti grėsmes nacionalinio saugumo interesams, iš kitos pusės, apsaugos zonos teritorijoje veikiančiam investuotojui užkerta kelią pasinaudoti Vyriausybės sprendimo apskundimo galimybe (Įstatymo projekto 20 straipsnio nuostatos), kadangi Vyriausybė gali tiesiog vengti priimti galutinį sprendimą. Atsižvelgiant į tai, siūlytume įtvirtinti konkretų terminą per kurį šalys, t. y. Vyriausybė ir apsaugos zonos teritorijoje veikiantis investuotojas, turėtų rasti sprendimą, kaip pašalinti grėsmes nacionalinio saugumo interesams.</p>	<p>akivaizdumą, turi teisę sustabdyti tokio investuotojo ar juridinio asmens, kurio vertybinius popierius, nurodytus 2 straipsnio 2 dalies 5 punkte, yra įsigijęs investuotojas, veiklą, keliančią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, iki kol bus pašalinta grėsmė nacionalinio saugumo interesams. Per šį laikotarpį, kuris negali būti ilgesnis kaip 90 dienų, Vyriausybė arba jos įgaliotas asmuo ir atitinkamas apsaugos zonos teritorijoje veikiantis investuotojas ar juridinis asmuo, kurio vertybinius popierius, nurodytus 2 straipsnio 2 dalies 5 punkte, yra įsigijęs investuotojas, turėtų rasti sprendimą, kaip pašalinti grėsmes nacionalinio saugumo interesams."</p>
6.	<p>8 str. 2 d.</p> <p>„2. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ar atskyrimas gali būti įgyvendinti tik pritarus Komisijai, kuri sprendama, ar minėtieji veiksmai neprieštaruoja nacionalinio saugumo interesams, įvertina šių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą“.</p>	<p>Įmonių grupė siūlo dar kartą apsvarstyti Įstatymo projekto 8 straipsnio 2 dalies nuostatų taikymą, kadangi Įstatymo projekto rengėjų siūlomas reguliavimas, Įmonių grupės nuomone, nėra pakankamai suderintas su jau galiojančiu reguliavimu ir galimai yra perteklinis bei nebūtinas.</p> <p>Pirma, įvertinti nacionalinio saugumo aspektus bei gauti Komisijos ir/ar Vyriausybės pritarimą, Įmonių grupės nuomone, yra svarbu/būtina tuomet, kai po reorganizavimo, pertvarkymo, likvidavimo ar atskyrimo valstybei, savivaldybei ar valstybės arba</p>	<p>8 str. 2 d.</p> <p>„2. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ar atskyrimas gali būti įgyvendinti tik pritarus Komisijai, kuri sprendama, ar minėtieji veiksmai neprieštaruoja nacionalinio saugumo interesams, įvertina šių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti</p>

		<p>savivaldybės valdomai įmonei priklausanti antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis sumažėtų mažiau nei iki 2/3 [ką būtų ir reglamentuoja įstatymo projekto 8 straipsnio 3 dalis], tačiau kol tokia akcijų dalis yra išlaikoma, t. y. valstybei, savivaldybei ar valstybės ir/ar savivaldybės įmonei priklauso daugiau nei 2/3 akcijų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės įstatiniame kapitale, Komisijos pritarimas antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizavimui, pertvarkymui, likvidavimui ar atskyrimui tik didina administracinę naštą, kuri nekuria jokios pridėtinės vertės. Juk, remiantis įstatymo projekto 10 straipsnio 4 dalimi, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, valstybės įmonės, savivaldybės įmonės, o taip pat valstybės arba savivaldybės valdomos įmonės, <i>de facto</i> atitinka nacionalinio saugumo interesus. Dėl to nevisiškai suprantamas yra reikalavimas kiekvieną antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimą, pertvarkymą, likvidavimą ar atskyrimą įgyvendinti tik su Komisijos sprendimu, kai tokiam reorganizavimui, pertvarkymui, likvidavimui ar atskyrimui vienaip ar kitaip pritaria/nepitaria valstybė (t. y. antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų valdytojas).</p> <p>Antra, Įmonių grupė atkreipia dėmesį, kad šiuo metu valstybės įmonių ir valstybės valdomų bendrovių valdymo klausimus reglamentuoja Valstybės turtinių ir neturtinių</p>	<p>svarbių įmonei galimumą“.</p>
--	--	---	----------------------------------

		<p>teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. Nr. 665 (toliau – Nuosavybės gairės). Nuosavybės gairių nuostatos yra privalomojo pobūdžio ir jų privalo laikytis <u>visos</u> valstybės įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos, akcinių bendrovių ir uždarytų akcinių bendrovių, kuriose valstybei nuosavybės teise priklauso akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų šių bendrovių visuotiniuose akcininkų susirinkimuose (toliau – valstybės valdomos bendrovės), akcijų valdytojai, valdymo koordinavimo centro funkcijas atliekantis asmuo ir visos valstybės įmonių ir valstybės valdomų bendrovių valdyme dalyvaujančios valstybės institucijos, įstaigos. Valstybės įmonių savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos ir valstybės valdomų bendrovių valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytojai (toliau kartu – valstybei atstovaujančios institucijos), vadovaudamiesi Aprašo 12 punkte nurodytais tikslais ir remdamiesi tuo, kurioje grupėje yra konkreti valstybės įmonė arba valstybės valdoma bendrovė (toliau – valstybės valdoma įmonė), nustato konkrečius valstybės dalyvavimo kiekvienoje valstybės valdomoje įmonėje, kuri veikia tai valstybei atstovaujančiai institucijai pavestose valdymo srityje, tikslus ir tos valstybės valdomos įmonės teisinės formos tinkamumą. <u>Atlikdama šią funkciją, kiekviena valstybei atstovaujanti institucija, be kita ko, įvertina, kodėl valstybė ir toliau siekia dalyvauti toje valstybės</u></p>
--	--	--

		<p><u>valdomoje įmonėje, užuot ją privatizavusi, pertvarkiusi į kitos teisinės formos juridinį asmenį arba likvidavusi.</u></p> <p>Nuosavybės gairių 6.7 ir 6.8 punktai apibrėžia Valdymo koordinavimo centro (toliau – VKC) funkcijas ir numato, kad VKC valstybei atstovaujančios institucijos prašymu teikia savo nuomonę ar rekomendacijas dėl konkrečių valstybės valdomų įmonių valdymo klausimų, valstybei atstovaujančios institucijos prašymu ją konsultuoja vertinant valstybės valdomų įmonių priežiūros ir valdymo organų narių ir vadovų veiklą.</p> <p>Minėtos Nuosavybės gairių nuostatos numato valstybės institucijos, įgyvendinančios akcininko teises konkrečioje valstybės valdomoje bendrovėje, kompetenciją nustatyti tiek atitinkamos jos valdomos bendrovės tikslus, tiek parinkti tinkamiausią jos valdymo formą. Kartu Nuosavybės gairės numato ir sprendimų dėl valstybės valdomų bendrovių reorganizavimo, pertvarkymo ar likvidavimo procedūrą. Nuosavybės gairių 53 punktas nustato, kad <u>tik vadovaudamasis Vyriausybės priimtais nutarimais</u> dėl konkrečios valstybės valdomos bendrovės, akcijų valdytojas gali suteikti įgaliojimus balsuoti likviduoti valstybės valdomą bendrovę, jeigu jai neiškelta bankroto byla; atšaukti valstybės valdomos bendrovės likvidavimą, jeigu sprendimą likviduoti valstybės valdomą bendrovę buvo priėmęs visuotinis akcininkų susirinkimas; reorganizuoti valstybės valdomą bendrovę, nurodžius reorganizavimo būdą, ar atlikti</p>	
--	--	--	--

		<p>atskyrimo procedūras tokios valstybės valdomos bendrovės atžvilgiu; pertvarkyti valstybės valdomą bendrovę, nurodžius juridinio asmens, į kurį bus pertvarkoma valstybės valdoma bendrovė, teisinę formą.</p> <p>Todėl, kaip matyti iš aukščiau išdėstyto, galiojantis teisinis reguliavimas realiai jau reglamentuoja tapačius santykius ir, įmonių grupės manymu, sudaro galimybes tinkamai užtikrinti valstybės interesų apsaugą valstybės valdomose bendrovėse.</p> <p>Atsižvelgiant į paminėtą, Įstatymo projektu siūlomi reguliavimo pakeitimai, detaliam neaptariant jų suderinamumo su esamu reguliavimu, įmonių grupės manymu, gali sukelti prieštaravimų tarp šiuo metu galiojančio ir numatomo teisinio reguliavimo.</p> <p>Dėl to siūlytume minimos Įstatymo projekto nuostatos atsisakyti.</p>	
7.	<p>11 str. 1 p.</p> <p>„1) investuotojas kreipimosi į Komisiją metu yra dominuojantis kurios nors rūšies iškastinių energijos išteklių importuotojas į Lietuvos Respubliką, tokio importuotojo kontroliuojamas arba su juo kooperacijos ar partnerystės ryšiais susijęs asmuo, ir jeigu Komisija priima išvadą bei Vyriausybė priima sprendimą, jog šiame punkte aptartas dominavimas, kontrolė ir ryšiai laikomi keliantys grėsmę nacionaliniam saugumui;“.</p>	<p>Įmonių grupės nuomone, Įstatymo projekte vartojama sąvoka „dominuojantis“ stokoja teisinio aiškumo, todėl siūlytina Įstatymo projekto rengėjui šią sąvoką patikslinti.</p> <p>Kartu atkreiptinas dėmesys, kad dominuojanti padėtis, pavyzdžiui, pagal Konkurencijos įstatymą, yra konstatuojama tik atlikus išsamų rinkos tyrimą bei įvertinus rinkos struktūrą. Tačiau sprendžiant iš Įstatymo projekto, dominuojanti padėtis būtų „numanoma“, o tai, įmonių grupės nuomone, nebūtų sąžininga ir teisinga investuotojų atžvilgiu.</p>	<p>11 str. 1 p.</p> <p>Prašome sukonkretinti Įstatymo projekte vartojamą sąvoką „dominuojantis“ bei apibrėžti kriterijus, kuriais remiantis tokia padėtis būtų konstatuojama.</p>

53

8.	<p>12 str. 1 d. 1, 4 ir 5 p.</p> <p>„1. Investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams turi būti atlikta šiais atvejais:</p> <p>1) investuotojui suteikiant nuomos, panaudos ar patikėjimo teise nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą, ar šio investuotojo reikalavimų užtikrinimui įkeičiant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą ar nustatant jam hipoteką, kaip yra numatyta šio įstatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse;</p> <p><...>;</p> <p>4) investuotojui įsigyjant turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plane, taip pat jam įgyjant į šį turtą nuomos, panaudos ar patikėjimo teises, kaip yra numatyta šio įstatymo 15 straipsnio 4 dalyje;</p> <p>5) investuotojo reikalavimų užtikrinimui įkeičiant turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plane, ar minėtų reikalavimų užtikrinimui nustatant šiam turtui hipoteką, kaip yra numatyta šio įstatymo 15 straipsnio 5 dalyje.“</p>	<p>Sistemiškai vertinant Įstatymo projekto nuostatas (<i>inter alia</i> Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 ir 4 dalies nuostatas, 15 straipsnio 1 dalies nuostatas ir kt.) kyla klausimas, ar Įstatymo projekto 12 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatos neapima Įstatymo projekto 12 straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punkto nuostatų.</p> <p>Įstatymo projekto 15 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „<...>. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planuose taip pat nurodomas turtas, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos vykdymui“. Iš šios Įstatymo projekto nuostatos galime daryti prezumpciją, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plane turi būti/yra nurodomas turtas, kuris apibrėžiamas Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse bei kurį, remiantis Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalimi, detalizuoja Vyriausybė.</p> <p>Dėl to, Įstatymo projekto rengėjui siūloma įvertinti Įstatymo projekto 12 straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punkto pagrįstumą.</p>	<p>12 str. 1 d. 1, 4 ir 5 p.</p> <p>Įstatymo projekto rengėjui siūloma įvertinti, ar Įstatymo projekto 12 straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punkto nuostatos nedubliuoja Įstatymo projekto 12 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatų.</p>

9.	<p>12 str. 18 d.</p> <p>„18. Esant poreikiui sunaikinti turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planą (šio įstatymo 15 straipsnio 6 dalis), nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, kuriai priklauso šis turtas, turi kreiptis į Komisiją ir pateikti Komisijai prašymą dėl pritarimo šio turto sunaikinimui, informaciją apie sunaikintą turtą ir sunaikinimo priežastis. Komisija, per 20 dienų nuo šio kreipimosi gavimo, parengia ir pateikia Vyriausybei ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje aptartas sunaikintinas turtas, išvadą dėl šio turto sunaikinimo. Vyriausybė per 14 dienų nuo Komisijos išvados gavimo priima sprendimą pritarti ar nepritarti šioje dalyje aptarto turto sunaikinimui ir apie šį Vyriausybės sprendimą per 2 dienas nuo šio sprendimo priėmimo praneša nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje aptartas sunaikintinas turtas. Jeigu per šioje dalyje nustatytus terminus Komisija neparengia ir nepateikia Vyriausybei ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje aptartas sunaikintinas turtas, išvados dėl šioje dalyje aptarto turto sunaikinimo arba Vyriausybė nepriima sprendimo pritarti ar ne šioje dalyje aptarto turto sunaikinimui, laikoma, kad šioje dalyje aptarto turto sunaikinimui Vyriausybė pritaria ir šis turtas gali būti sunaikintas“.</p>	<p><i>Pirma</i>, įstatymo projekto 12 straipsnio 18 dalyje yra daroma nuoroda ne į tą įstatymo projekto 15 straipsnio dalį, t. y. vietoje nuorodos į įstatymo projekto 15 straipsnio 6 dalį, turi būti daroma nuoroda į įstatymo projekto 15 straipsnio 7 dalį, kadangi būtent joje yra apibrėžiami nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo organų narių sprendimai dėl turto, nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plane, sunaikinimo.</p> <p><i>Antra</i>, įmonių grupei kyla retorinis klausimas, kokių tikslu visi veiksmai turi būti derinami su Komisija jei galutinį sprendimą, vis dėlto, priima Vyriausybė. Tokia derinimo procedūra, įmonių grupės nuomone, suponuoja tik administracinės naštos didėjimą, tačiau ne valstybės valdomų įmonių depolitizavimą (žr. EBPO principus ir gaires dėl valstybės valdomų įmonių valdymo).</p>	<p>12 str. 18 d.</p> <p>„18. Esant poreikiui sunaikinti turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planą (šio įstatymo 15 straipsnio 67 dalis), nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, kuriai priklauso šis turtas, turi kreiptis į Komisiją ir pateikti Komisijai prašymą dėl pritarimo šio turto sunaikinimui, informaciją apie sunaikintą turtą ir sunaikinimo priežastis. Komisija, per 20 dienų nuo šio kreipimosi gavimo, parengia ir pateikia Vyriausybei ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje aptartas sunaikintinas turtas, išvadą dėl šio turto sunaikinimo. Vyriausybė per 14 dienų nuo Komisijos išvados gavimo priima sprendimą pritarti ar nepritarti šioje dalyje aptarto turto sunaikinimui ir apie šį Vyriausybės sprendimą per 2 dienas nuo šio sprendimo priėmimo praneša nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje aptartas sunaikintinas turtas. Jeigu per šioje dalyje nustatytus terminus Komisija neparengia ir nepateikia Vyriausybei ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje aptartas sunaikintinas turtas, išvados dėl šioje dalyje aptarto turto sunaikinimo arba Vyriausybė nepriima sprendimo pritarti ar ne</p>
----	--	---	---

			<p>šioje dalyje aptarto turto sunaikinimui, laikoma, kad šioje dalyje aptarto turto sunaikinimui Vyriausybė pritaria ir šis turtas gali būti sunaikintas“.</p>
10.	<p>12 str. 19 d. ir 20 d.</p> <p>„19. Esant poreikiui reorganizuoti, pertvarkyti ar likviduoti pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę ar atlikti šios įmonės atskyrimą (šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalis arba 8 straipsnio 1 dalis), pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurią numatoma reorganizuoti, pertvarkyti, likviduoti ar atlikti jos atskyrimą, akcijų valdytojas turi kreiptis į Komisiją ir pateikti Komisijai prašymą dėl pritarimo šios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, likvidavimui ar atskyrimui, turimą informaciją apie numatomą reorganizavimą, pertvarkymą, likvidavimą ar atskyrimą, ir šių veiksmų priežastis.“</p> <p>„20. Komisija, per 5 dienas nuo šio straipsnio 19 dalyje nurodyto prašymo gavimo dienos, priima sprendimą pritarti ar ne pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, likvidavimui ar atskyrimui ir per 2 dienas apie šį sprendimą praneša pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei ir tokios įmonės akcijų valdytojui, kuris kreipėsi į Komisiją. Jeigu per šioje dalyje nustatytą terminą</p>	<p>Žiūrėti Įmonių grupės komentarą pateikiamą aukščiau prie 8 straipsnio 2 dalies nuostatų.</p>	<p>12 str. 19 d. ir 20 d.</p> <p>„19. Esant poreikiui reorganizuoti, pertvarkyti ar likviduoti pirmos arba antros — kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę ar atlikti šios įmonės atskyrimą (šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalis arba 8 straipsnio 1 dalis), pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurią numatoma reorganizuoti, pertvarkyti, likviduoti ar atlikti jos atskyrimą, akcijų valdytojas turi kreiptis į Komisiją ir pateikti Komisijai prašymą dėl pritarimo šios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, likvidavimui ar atskyrimui, turimą informaciją apie numatomą reorganizavimą, pertvarkymą, likvidavimą ar atskyrimą, ir šių veiksmų priežastis.“</p> <p>„20. Komisija, per 5 dienas nuo šio straipsnio 19 dalyje nurodyto prašymo gavimo dienos, priima sprendimą pritarti ar ne pirmos arba antros — kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, likvidavimui ar atskyrimui ir per 2 dienas apie šį sprendimą praneša</p>

	<p>Komisija nepriima sprendimo pritarti ar ne šioje dalyje aptartam pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, likvidavimui ar atskyrimui, laikoma, kad Komisija šiems veiksams pritaria ir atitinkamos pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ar atskyrimas gali būti įgyvendintas."</p>		<p>pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei ir tokios įmonės akcijų valdytojui, kuris kreipėsi į Komisiją. Jeigu per šioje dalyje nustatytą terminą Komisija nepriima sprendimo pritarti ar ne šioje dalyje aptartam pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, likvidavimui ar atskyrimui, laikoma, kad Komisija šiems veiksams pritaria ir atitinkamos pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ar atskyrimas gali būti įgyvendintas."</p>
11.	<p>13 straipsnis. Sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra</p>	<p><i>Pirma</i>, prašome Įstatymo projekto rengėjo sukonkretinti kas, šio straipsnio kontekste, yra/būtų laikoma „sandoriu“.</p> <p><i>Antra</i>, Įmonių grupė supranta šio Įstatymo projekto tikslus, tačiau, mūsų nuomone, siūlomos Įstatymo projekto 13 straipsnio nuostatos yra neproporcingos ir labai griežtai ribojančios įmonių teisę sudaryti sandorius. Nacionalinio saugumo interesų sąvoka yra labai plati ir nuolat kintanti, todėl įmonės iš esmės neturėtų objektyvių galimybių nustatyti galimo sandorio prieštaravimo nacionalinio saugumo interesams. Įvairių komercinių sandorių pripažinimas negaliojančiais (konkrečiai neapibrėžtų laike) gali sukelti daug ginčų ir nuostolių tiek nacionaliniam</p>	<p>13 straipsnis. Sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra</p> <p>Prašome patikslinti ir/arba atsisakyti Įstatymo projekto 13 straipsnio nuostatų.</p>

		saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, tiek pačiai valstybei. Minimo straipsnio įtraukimas į įstatymo projektą taip pat daro (-ys) neigiamą įtaką Lietuvos tarptautiniam įvaizdžiui, kadangi užsienio valstybių subjektai negalės pasitikėti investicine aplinka Lietuvoje.	
12.	15 str. 2 d. „2. Vyriausybė nustato nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plano reikalavimus ir standartus. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, parengusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planą, pateikia jį patvirtinti Vyriausybei. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planai nėra skelbiami viešai.“	Įmonių grupė atkreipia dėmesį, kad tokie saugumo planai, jos įsitikinimu, pagal savo pobūdį yra taktinio lygmens operaciniai veiksmų planai/tvarkos, detalieji ir smulkieji reglamentuojantys vidinius įmonių procesus, kurie siejasi su saugos klausimais (pavyzdžiui, „Lietuvos energijos gamyba“, AB, leidimų išdavimo tvarka patekti į teritorijas). Tokie planai, Įmonių grupės nuomone, nėra Vyriausybės lygmens/kompetencijos dalykas, todėl Įmonių grupė siūlo įstatymo projekto 15 straipsnio 2 dalyje numatyti, kad tokie saugumo planai yra derinami su atsakingomis valstybinės valdžios institucijomis (pavyzdžiui, kibernetinio saugumo klausimai – Krašto apsaugos ministerija, fizinės apsaugos klausimai – Viešojo saugumo tarnyba ir pan.), tačiau ne su Vyriausybe.	15 str. 2 d. „2. Vyriausybė nustato nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plano reikalavimus ir standartus. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, parengusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planą, pateikia suderina jį su kompetentingomis patvirtinti Vyriausybei institucijomis . Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planai nėra skelbiami viešai.“
13.	17 str. 2d., 17 str. 8 d. „2. Asmenys negali eiti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės vadovų, jų pavaduotojų, kolegialių priežiūros ar valdymo organų narių (toliau – vadovaujantys asmenys) pareigų, taip pat būti jais išrinkti (paskirti), taip pat pareigų, kurias einant dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta	Pirma, Įmonių grupė pažymi, kad ji nepritaria Energetikos ministerijos 2017 m. balandžio 3 d. rašte Nr. (5.1-04)3-660 „Dėl įstatymų projektų derinimo“ pateiktam siūlymui „<...> papildyti įstatymo projekto 17 straipsnio 2 dalį nuostata, numatančia, jog asmenys negali eiti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės vadovų, jų pavaduotojų, kolegialių priežiūros ar valdymo organų narių pareigų, taip pat būti jais išrinkti (paskirti), taip pat eiti	17 str. 2d., 17 str. 8 d. 8. Šio straipsnio nuostatos mutatis mutandis taikomos generalinių rangovų ar rangovų vadovams ir darbams vadovaujantiems asmenims, kuriems suteikiama teisė be palydos pateikti prie šio įstatymo 4 priedo 1 punkto a ir b papunkčiuose bei 4 priedo 2 punkto c 1

	<p>teisė be palydos patekti prie šio įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros, priimti sprendimus dėl šių įrenginių funkcionavimo, jeigu yra šios aplinkybės: <...>;</p> <p>8. Šio straipsnio nuostatos <i>mutatis mutandis</i> taikomos generalinių rangovų ar rangovų vadovams ir darbams vadovaujantiems asmenims, kuriems suteikiama teisė be palydos patekti prie šio įstatymo 4 priedo 1 punkto a ir b papunkčiuose bei 4 priedo 2 punkto c-1 papunkčiuose nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą sudarančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto."</p>	<p>pareigų, kurias einant dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti ne tik prie įstatymo projekto 4 priedo 1 punkte nurodytos, bet ir prie įstatymo projekto 4 priedo 2 punkto c – 1 papunkčiuose nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros. Siūlytina 17 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą išdėstyti taip: „2. Asmenys negali eiti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės vadovų, jų pavaduotojų, kolegialių priežiūros ar valdymo organų narių (toliau – vadovaujantys asmenys) pareigų, taip pat būti jais išrinkti (paskirti), taip pat eiti pareigų, kurias einant dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie šio įstatymo 4 priedo 1 punkte ir 4 priedo 2 punkto c-1 papunkčiuose nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros, priimti sprendimus dėl jos funkcionavimo, jeigu yra šios aplinkybės" (žr. Energetikos ministerijos rašto 4 punktą).</p> <p>Įmonių grupė pažymi, kad toks Energetikos ministerijos siūlomas reguliavimas (atsižvelgiant į tai, kad, pavyzdžiui, Lietuvos elektrinė yra suprantama kaip vienas ūkio kompleksas, kurį sudaro tiek energijos gamybos įrenginiai, tiek administraciniai pastatai) sąlygotų ne ką kita, tik kaip visų be išimties darbuotojų tikrinimą Valstybės saugumo departamente, Vidaus reikalų ministerijoje ir kt. Toks reguliavimas, pavyzdžiui, Lietuvos elektrinės administracijos darbuotojams, kurie, remiantis siūlomu</p>	<p>papunkčiuose nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą sudarančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto."</p>
--	--	--	--

		<p>regulavimu, turi teisę be palydos patekti prie strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui užtikrinti turinčių įrenginių (remiantis tuo, kad, kaip minėta aukščiau, Lietuvos elektrinė yra suprantama kaip vienas ūkio kompleksas susidedantis tiek iš energijos gamybos įrenginių, tiek iš administracinių pastatų), „Lietuvos energijos gamyba“, AB, gali sukelti atleidimų „bangą“, neproporcingai padidinti administracinę naštą bei kt.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūlytume palikti dabartinėje įstatymo projekto redakcijoje įtvirtintą nuostatą.</p> <p>Antra, galiausiai dar kartą pažymime, kad įstatymo projekto 17 str. 8 d. nuostatos, nors ir yra vertinamos palankiai, tačiau praktiškai yra neįgyvendinamos, kadangi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) rangovai neturi galimybės gauti informacijos iš įstatymo projekto 17 straipsnio 3 dalyje nurodytų valstybinės valdžios institucijų; b) kyla klausimas ką perkančiosios organizacijos turėtų daryti su pasibaigusių pirkimų procedūromis jei po jų pasibaigimo paaiškėtų, kad generalinis rangovas ir/ar kiti įstatymo projekto 17 straipsnio 8 dalyje nurodyti asmenys neatitinka įstatymo projekto 17 straipsnio 2 dalyje įtvirtintų reikalavimų (pirkimo procedūras reiktų skelbti iš naujo?!); c) kt. <p>Atsižvelgiant į tai, siūlome atsisakyti įstatymo projekto 17 straipsnio 8 dalies nuostatų,</p>	
--	--	---	--

		kadangi jos yra neįgyvendinamos.	
14.	<p>20 str.</p> <p>„Šio įstatymo pagrindu Komisijos ar kitų viešojo administravimo subjektų priimti sprendimai gali būti skundžiami Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir terminais“.</p>	<p>[monių grupė pažymi, kad vertinant įstatymo projekto 20 straipsnio nuostatas Viešojo administravimo įstatymo ir Administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABT) kontekste, kyla klausimas dėl Komisijos teisinio statuso ir Vyriausybės bei Komisijos veiksmų teisminės kontrolės, kadangi:</p> <p>(i) Komisijos statusas įstatymo projekte nėra apibrėžtas, iš esmės tai paliekama Vyriausybės diskrecijai, kur numatyta, jog: <i>Vyriausybė sudaro Komisiją, tvirtina Komisijos darbo tvarkos aprašą. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui patvirtinti Komisijos personalinę sudėtį</i> (įstatymo projekto 19 straipsnio 1 dalis);</p> <p>(ii) remiantis įstatymo projekto nuostatomis, Komisija gali priimti dvejopo pobūdžio aktus: (i) rekomendacinio pobūdžio, išvadas, kai galutinius sprendimus priima Vyriausybė (pvz. atliekant investuotojų patikrą – 12 straipsnio nuostatos; teikiant išvadas svarbių įmonių likvidavimo, bankroto procese ir turto realizavime – 16 straipsnio nuostatos); (ii) privalomo pobūdžio leidimus – esant poreikiui reorganizuoti, pertvarkyti ar likviduoti pirmos arba antros kategorijos</p>	<p>20 str.</p> <p>[vertinti 20 straipsnio nuostatas ABT] kontekste.</p>

		<p>nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę ar atlikti šios įmonės atskyrimą (pvz. 12 straipsnio 19 dalis);</p> <p>(iii) tuo tarpu Vyriausybė (kaip kolegialioji institucija) priima privalomus sprendimus (pvz. dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonos (4 straipsnio nuostatos); Investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams (11 straipsnio 1 punktas); sprendimą dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį (16 straipsnio 6 dalis) ir kt.).</p> <p><i>Visų pirma pažymėtina, kad pagal ABTĮ 17 straipsnio nuostatas, administraciniai teismai sprendžia bylas dėl valstybinio administravimo subjektų priimtų teisės aktų ir veiksmų (neveikimo) teisėtumo. Valstybinio administravimo subjektai suprantami kaip - <u>valstybės institucijos ar įstaigos, jų valstybės tarnautojai ir pareigūnai, valstybės įmonės, viešosios įstaigos, kurių savininkė arba dalininkė yra valstybė, asociacijos, šio įstatymo nustatyta tvarka įstatymu, tiesiogiai taikomu Europos Sąjungos teisės aktu, ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi, įstatymų įgalios valstybės institucijos priimtu teisės aktu, Vyriausybės nutarimu, priimtu vadovaujantis tiesiogiai</u></i></p>	
--	--	--	--

		<p>taikomu Europos Sąjungos teisės aktu, ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi, nustatančiais Europos Sąjungos ar atskirų valstybių finansinės paramos Lietuvai teikimo mastą, principus ar bendrąsias taisykles, <u>įgalioti atlikti viešąjį administravimą.</u></p> <p>[statymo projekto kontekste, Įmonių grupės nuomone, kyla rizika, jog Komisijos priimti sprendimai galėtų išvengti teisminės kontrolės, nes Komisija tiesiog neturėtų pakankamo teisinio subjektiškumo būti atsakovu byloje. Todėl kyla abejonė, ar Įstatymo projekte Komisijai suteikiamos funkcijos yra proporcingos jos teisiniui subjektiškumui (kurį ir nustato pati Vyriausybė).</p> <p>Antra vertus, Vyriausybė, pagal Įstatymo projekto nuostatas, priiminėdama privalomus sprendimus investuotojų atžvilgiu (ir kitais atvejais) <i>de facto</i> priiminėtų individualius administracinius aktus. ABTĮ 18 straipsnio 2 dalyje numatyta, jog <i>administracinių teismų kompetencijai nepriskiriama tirti <...> Vyriausybės <...> veiklos.</i> Išskyrus norminių aktų teisėtumo kontrolę, kuriai pirma ir vienintelė instancija yra LVAT (ABTĮ 21 str.). Įstatymo projekto kontekste tai reikštų, kad Vyriausybės sprendimas tiesiogiai negalėtų būti ginčo administraciniame teisme objektu pirmosios instancijos teisme.</p>	
--	--	--	--

		<p>[vertinus tai, kas aukščiau išdėstyta, [monių grupės nuomone, [statymo projekto 20 straipsnio nuostatos nėra suderintos su Viešojo administravimo įstatymo ir ABT], ir galimai ribotų teisę kreiptis į teismą.</p>	
--	--	---	--

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Ūkio ministerijai

2017- Nr.
[2017-03-10 Nr. (37.2-35)3-1079

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Lietuvos Respublikos susisieikimo ministerija išnagrinėjo Jūsų 2017 m. kovo 10 d. raštu Nr. (37.2-35)3-4309 „Dėl įstatymų projektų išvadoms gauti“ pateiktus derinti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektą ir 25 susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektus.

Informuojame, kad pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų dėl 25 susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektų neturime.

Dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto, kuriuo Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas išdėstomas nauja redakcija (toliau – įstatymo projektas), teikiame šias pastabas:

1. Įstatymo projekto 1 straipsnio 3 dalis gali būti vertinama kaip nepagrįstai išplečianti Vyriausybės funkcijas. Šioje straipsnio dalyje Vyriausybei suteikiama teisė panaikinti sandorį, nors Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.78 straipsnio 2 dalis numato, jog sandorio negaliojimo klausimą sprendžia teismas. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti svarstyta Vyriausybės teisė panaikinti sandorius.

2. Įstatymo projekto 1 straipsnio 4 dalies nuostata yra įtvirtinama kolizinė taisyklė. Aiškinamajame rašte paaiškinama, kad jos taikymo sritis, lyginant su galiojančiu įstatymu, išplečiama visiems įstatymo projektu reglamentuojantiems santykiams. Tačiau iš įstatymo projekto formuluotės nėra aišku, ar kolizinė taisyklė apima juridinių asmenų valdomo turto valdymą reglamentuojančius įstatymus.

3. Įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodomi atvejai, kuomet juridinis asmuo automatiškai laikomas antros kategorijos įmone. Manytina, kad siekiant teisinio aiškumo, įstatymo projekte turėtų būti įtvirtinta, kad įvykus nurodytiems atvejams, kartu keičiamas įstatymo 1 priedas ir įmonės įrašomos į nacionaliniam saugumui svarbių įmonių sąrašą. Atitinkama nuostata turėtų būti įrašoma ir prie pirmos, ir trečios kategorijos nacionaliniam saugumui svarbių įmonių.

4. Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalyje, kurioje pateikiama investuotojo sąvoka, 5 punkto formuluotė „ar kitais būdais ketina vykdyti veiklą, vykdo veiklą“ turėtų būti sukonkretinta. Siūlytina apibrėžti sąvoką „veikla“, nes kitu atveju visi subjektai, vykdanys bet kokią veiklą atitinkamoje teritorijoje, pateks į įstatymo taikymo sritį. Pažymėtina, kad tokiu atveju į „veiklos“ sritį gali patekti ir tokia veikla, kuriai vykdyti gali reikėti atlikti viešųjų pirkimų procedūras, o patį investuotoją prieš sudarant sandorį reikėtų tikrinti įstatymo nustatyta tvarka. Šiuo metu galiojantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas nenumato tiekėjų atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procedūros. Tokiu atveju, jei į sąvoką „veikla“ patektų investuotojo teikiamos paslaugos

Atkurtai
Lietuvai

(prekės) / atliekami darbai, kurie turi būti įsigijami ir viešųjų pirkimų būdu, reikėtų atitinkamai pakeisti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą ar jo įgyvendinamuosius teisės aktus.

5. Įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalis numato pareigą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą nuosavybės, nuomos, panaudos ar patikėjimo teise valdantiems subjektams užtikrinti specialiųjų saugumo priemonių taikymą. Tačiau iš pateiktos straipsnio formuluotės nėra aišku, kokios konkrečios pareigos priskiriamos tokiems subjektams bei nėra numatomos konkrečios priemonės, laikytinos specialiosiomis saugumo priemonėmis. Be to, nėra aiškus šio straipsnio santykis su Įstatymo 15 straipsniu – ar šiame straipsnyje numatytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo priemonės laikytinos priemonėmis Įstatymo 3 straipsnio 3 dalies prasme. Atsižvelgiant į tai, kartu su Įstatymu turėtų būti parengiami atitinkami lydimieji aktai, numatantys specialiųjų saugumo priemonių sąrašą. Nenustačius tokių priemonių, minėtiems subjektams kiltų nepagrįsta papildoma administracinė našta.

6. Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalyje nustatoma, kad Vyriausybė konkrečiai nustatys, kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas sudaro nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą. Abejotina, ar tikslinga, kad šią infrastruktūrą nustatinėtų Vyriausybė. Kadangi ši infrastruktūra yra statoma, projektuojama sudėtingiau būtų tikslinti šį sąrašą pasikeitus jame esantiems objektams. Siūlome įtvirtinti, kad šį sąrašą tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, arba tiesiogiai įstatymo projekte numatyti, kad konkrečius įrenginius ir turtą nustato atitinkamos valdymo srities ministras.

7. Pažymėtina, kad įstatymo projektu dėstomo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi Vyriausybė turėtų nustatyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonas. Atsižvelgdami į tai, kad įmonė yra juridinis asmuo ir nėra materialus objektas, nėra aišku kaip yra suprantama įmonės sąvoka nustatant įmonės apsaugos zoną, t. y., ar įmonė yra suprantama kaip juridinio asmens buveinės vieta, visų padalinių, įskaitant atstovybes vieta ar kitaip. Siūlome, atskleisti įmonės sąvoką įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

8. Aiškinamajame rašte turėtų būti pateikta detalesnis aprašymas, kaip praktiškai turėtų veikti 4 straipsnio, reglamentuojančio apsaugos zonų nustatymą, 1 dalyje įtvirtinta nuostata, kad teisės aktai, kuriais nustatomos apsaugos zonos, turi būti pateikti Aplinkos ministerijai bei atitinkamų savivaldybių administracijoms, įvertinti. Nėra aišku, kaip nustatytos apsaugos zonos gali keisti teritorijų planavimo dokumentus.

9. Įstatymo projekto 11 straipsnio 5 punkte numatyta viena iš sąlygų, kurias turi atitikti investuotojas – per pastaruosius 24 mėnesius iš esmės nėra pažeidęs šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų veiklą. Atkreiptinas dėmesys, kad įstatymo projekte nėra nuostatų, reglamentuojančių, kaip ir kokia tvarka nustatomas įstatymo pažeidimas, taip pat nėra numatyta atsakomybė už tokio pažeidimo padarymą. Šio punkto pabaigoje turėtų būti įrašytas žodis „nuostatas“.

10. Įstatymo projekto 12 straipsnio nuostatos nedetalizuoja, kas turi teisę nuomos, panaudos ar patikėjimo teise perduoti strateginę reikšmę turinčią infrastruktūrą investuotojui. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso (toliau – GTK) 23 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojai netaikomi įstatymuose, kuriuose reguliuojami valstybės turto valdymo teisiniai santykiai, nustatyti apribojimai dėl valstybei nuosavybės teise priklausančios viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos. Atsižvelgiant į tai, daryta išvada, kad Įstatymo projektu nėra įvertintos GTK 23 straipsnio 6 dalies nuostatos dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos ir nėra reglamentuotas viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo vaidmuo investuotojo patikrinimo procese, tai yra, Įstatymo projekte nėra numatyta, ar viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi pareigą įsitikinti, kad investuotojas atitinka jam Įstatymo projektu keliamus reikalavimus, Įstatymo projekte taip pat nėra numatyti veiksmai, kurių viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi imtis kilus įtarimams, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo reikalavimų ir pan.

11. Įstatymo projekto 12 straipsnio 2 dalyje vartojama sąvoka „turto savininkai“ nėra tiksli, o jos turinys turėtų būti atskirai apibrėžtas, kadangi daugumos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto savininkė yra valstybė, o šiuos objektus patikėjimo teise valdo valstybės įmonės.

12. Iš įstatymo projekto 12 straipsnio 2 dalies alternatyvios formuluotės nėra aišku, kas privalo kreiptis į komisiją dėl patikros, t. y. neaišku, kas turi pirminę pareigą kreiptis. Turėtų būti aiškiai

įtvirtinta, kad pačiam investuotojui nesikreipus, į Komisiją privalo kreiptis akcijų valdytojai arba turto savininkai.

13. Įstatymo projekto 12 straipsnio 11 dalyje ir 13 dalyje yra nustatyta, kad Komisijos ir Vyriausybės neveikimas yra laikomas investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams patvirtinimu. Kadangi šių subjektų priimamų sprendimų svarba yra didelė – jie sprendžia, ar investuotojas nekeltų grėsmės nacionaliniam saugumui, siūlytina minėto reglamentavimo atsisakyti.

14. Neaišku, kaip tarpusavyje koreliuoja 12 straipsnio 11 dalies paskutinis sakinyss – *jeigu per šioje dalyje nurodytus terminus Komisija nepriima išvados dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, laikoma, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus* <...>, su šio straipsnio 13 dalies nuostata, kad *galutinį teisiškai ir faktiškai pagrįstą sprendimą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams* <...> *priima Vyriausybė*. Siūlome įstatymo projekte detalizuoti procedūrą, nustatant Vyriausybės veiksmus, kai Komisija nepriima išvados.

15. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad sprendimus dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų pripažinimo nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti, vadovaujantis GTK 23 straipsnio 5 dalimi, priima viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, o Vyriausybė priima sprendimą dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų perdavimo ar nurašymo. Atsižvelgdami į tai manome, kad įstatymo projekto 12 straipsnio 18 dalies nuostatos sudaro sąlygas neefektyviam valstybės išteklių panaudojimui, nes Vyriausybė turėtų du kartus dalyvauti priimant sprendimus dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų pripažinimo netinkamais naudoti, jų sunaikino (nurašymo).

16. Įstatymo projekto 12 straipsnio 19 dalis numato pareigą akcijų valdytojų kreiptis į Komisiją dėl pritarimo įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, likvidavimui ar atskyrimui. Siūlome patikslinti šio straipsnio dalį, kadangi pagal tokią formuluotę, reikalavimas nebūtų taikomas valstybės įmonėms ir kitų teisinių formų juridiniams asmenims, kuriuose nėra formuojamas akcinis kapitalas. Svarstyti vietoj „akcijų valdytojas“ nurodyti „įmonės dalyvis“, kaip yra įtvirtinta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.45 straipsnyje. Vadovaujantis minėtu straipsniu, juridinio asmens dalyviu gali būti ne tik akcininkas, tačiau ir narys, dalininkas bei pan. (šiuo konkrečiu atveju – valstybės įmonių, kurioms taip pat taikoma įstatymo 12 straipsnio 19 dalis, organas pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 9 straipsnio 1 dalį yra savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija).

17. Įstatymo projekto 13 straipsnyje numatyta, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar asmenų, valdančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą, sudaryti sandoriai yra negaliojantys nuo jų sudarymo momento, jeigu nustatoma, kad šie sandoriai prieštarauja nacionaliniam saugumo interesams. Įstatymo 4 priedo 1 punkto b papunktyje numatyta, kad oro uostų aerodromai yra nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinti infrastruktūra. Kadangi planuojama koncesininkui nuomos arba patikėjimo teise perduoti valdyti Vilniaus, Kauno ir Palangos aerodromus, todėl koncesininkas patektų į šio 13 straipsnio reguliavimo sritį. Atitinkamai bet kurie koncesininko sandoriai, kuriuos jis sudarytų, galėtų būti tikrinami ir pripažinti negaliojančiais, jeigu būtų nuspręsta, kad jie prieštarauja nacionaliniam saugumui. Nacionalinio saugumo interesų sąvoka yra labai plati ir nuolat kintanti. Todėl koncesininkas iš esmės neturėtų objektyvių galimybių nustatyti galimo sandorių prieštaravimo nacionaliniams saugumo interesams. Toks reguliavimas komercinių įmonių atžvilgiu yra labai griežtas. Vertintume, kad strateginių įmonių įstatymo keliamų tikslų įgyvendinimą užtikrina kitos įstatymo nuostatos, o 13 straipsnis yra per daug griežtas ir ribojantis koncesininko veiklą, todėl koncesininko atžvilgiu galėtų būti taikoma išimtis.

18. Įstatymo projekto 13 straipsnio pavadinimas ir turinys leidžia suprasti, jog bus tikrinama sandorių atitiktis nacionalinio saugumo interesams, tačiau šio straipsnio 3 dalyje daroma nuoroda į įstatymo 12 straipsnio 6-13 dalis suponuoją, jog visgi bus tikrinama investuotojo atitiktis nacionalinio saugumo interesams. Tokiu atveju nebėra aišku, koks yra jo santykis su įstatymo projekto 12 straipsniu: ar tai yra sandorių, ar pakartotinis subjektų tikrinimas. Jei pakartotinis subjektų tikrinimas, tuomet šis straipsnis perteklinis. Jei įstatymo projekto 13 straipsnis skirtas sandorių tikrinimui, tuomet turėtų būti aišku, jog subjektui, ketinančiam sudaryti sandorį ir praėjusiam patikrą pagal įstatymo projekto 12 straipsnį, jo sudarytas sandoris nebebus tikrinamas antrą kartą pagal įstatymo projekto 13 straipsnio reikalavimus. Pavyzdžiui, įstatymo projekto 12 straipsnyje galima būtų numatyti, jog kartu su investuotojo patikra yra atliekama ir sandorio, sudaromo su investuotoju, atitiktis nacionalinio saugumo interesams. Tokiu būdu būtų labiau užtikrinami investuotojų apsaugos, teisėtų lūkesčių ir teisinio tikrumo principai. Taip pat, nuoroda į įstatymo projekto 12 straipsnį yra

klaidinanti, kadangi pagal šį straipsnį yra tikrinamas subjektas. Atitinkamai nėra aišku, kokie dokumentai / informacija turėtų būti teikiama sandorio tikrinimui.

19. Įstatymo projekto 13 straipsnio 1 ir 2 dalys nenumato konkrečių sandorių tikrinimo pagrindų ir tik bendrai nurodo, jog gali būti tikrinami nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar asmenų, valdančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius, ketinami sudaryti ar jau sudaryti sandoriai, *kai dėl tokių sandorių kyla reali ir pagrįsta grėsmė nacionalinio saugumo interesams*. Kadangi „realios ir pagrįstos grėsmės“ kriterijai įstatyme nėra pateikiami, aukščiau minima formuluotė leidžia manyti, jog galės būti tikrinama bet kurio sandorio atitiktis nacionalinio saugumo interesams. Teisinio tikrumo, teisėtų lūkesčių, sutarčių laisvės ir investuotojų apsaugos principai reikalauja specifiškai „realios ir pagrįstos grėsmės nacionaliniam saugumui“ sąvoką ir nustatyti konkretesnius pagrindus, kokiais atvejais gali būti kišamasi į privačius sandorius (be bendrų civilinėje teisėje numatytų pagrindų).

20. Nėra aiškus įstatymo projekto 13 straipsnio 2 dalies, 1 straipsnio 4 dalies ir Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo 7 straipsnio 2 dalies, kurioje aptariamos konkrečios sutarties su investuotoju nutraukimo pasekmės, santykis. Pagal minimą Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo nuostatą, Vyriausybei ar Seimui priėmus nutarimą, kad, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo interesus, oro uosto ar oro uostų valdymas turi būti perduotas valstybei ar valstybės kontroliuojamai įmonei, suteikiančioji institucija nedelsdama perima oro uosto ar oro uostų valdymą iš koncesininko ir turi teisę nedelsdama vienašališkai nutraukti koncesijos sutartį. Manytume, kad ši nuostata turėtų būti laikoma specialiąja norma įstatymo 13 straipsnio 2 dalies atžvilgiu, tai *expressis verbis* įtvirtinant įstatyme (tokios išimtys įtvirtintos ir kituose įstatymo straipsniuose, pavyzdžiui, 17 straipsnio 10 dalyje).

21. Įstatymo projekto 15 straipsnio 2 dalyje nustatoma, kad Vyriausybė tvirtins nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planą. Abejotina, ar tikslinga, kad šį planą tvirtintų Vyriausybė. Būtų sudėtinga keisti planą, jam pasikeitus. Siūlome įtvirtinti, kad šį planą tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, arba tiesiogiai įstatymo projekte numatyti, kad planą tvirtina atitinkamos valdymo srities ministras.

22. Neaišku, ar įstatymo projekto 17 straipsnio, reglamentuojančio vadovaujančių ir kitų asmenų atitikties reikalavimus, 2 dalies nuostatos taikomos tik būsimiems vadovaujantiems ir kitiems asmenims ar jau ir einantiems tokias pareigas asmenims. Jei taip, įstatymo projekte turėtų būti numatytas pereinamasis laikotarpis, per kurį šie asmenys turėtų būti patikrinti.

23. Pagal įstatymo projekto 17 straipsnio 2 dalį, neaišku, kieno sudaroma ir kokios sudėties *palyda* privalės lydėti įstatymo projekto 17 straipsnyje nurodytus asmenis prie nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros, priimti sprendimus dėl jos funkcionavimo. Siūlome įstatymo projekto 2 straipsnyje pateikti sąvokos *palyda* apibrėžimą.

24. Siūlome susiaurinti tikrintinų asmenų kategoriją. Įstatymo projekto 17 straipsnio 2 dalyje nurodyta asmenų kategorija, kuriems suteikiama teisė be palydos patekti prie tam tikrų įrenginių, apims labai platų pareigų sąrašą. Tai praktiškai visi infrastruktūrą aptarnaujantys darbuotojai tokie kaip elektrikai, inžinieriai, techninis personalas ir kitų įmonių darbuotojai (Lietuvos ir užsienio) teikiančių paslaugas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms. Pažymėtina, kad dalis įstatymo projekto 17 straipsnio 2 dalyje numatytų tikrinimo pagrindų sutampa su Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 66 straipsnyje nurodytais atitikimo nepriekaištingai reputacijai pagrindais. Nors įstatymo projekto 17 straipsnio 10 dalis numato, kad specialūs įstatymai turi viršenybės teisę šio įstatymo straipsnio atžvilgiu, tokia nuostata nesuteikia aiškumo, ar šiuo atveju galima nesivadovauti įstatymo 17 straipsnyje numatytais įpareigojimais. Įstatymas nesprensdžia šių dviejų aptariamų įstatymų normų santykio ir nėra aišku, kokia apimtimi ir pagal kurį įstatymą turi būti atliekama asmenų patikra. Tuo atveju jei turės būti atliekamos dvi tikrinimo procedūros pagal skirtingus įstatymus, įmonei bus sukuriama nepagrįsta administracinė našta dėl dviejų tikrinimo procedūrų. Atkreipiame dėmesį, kad valstybės įmonė Lietuvos oro uostai atlieka apie 60 asmenų nepriekaištingos reputacijos patikrą (iš viso išduotų leidimų skaičius Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostuose šiuo metu sudaro apie 6000 vnt.), o vieno iš jų patikrą pagal Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo reikalavimus kainuoja maždaug 22 eurus. Taip pat, neišsprendus šių dviejų teisės aktų santykio nebus aišku, pagal kurį teisės aktą turi būti taikoma atsakomybė ar pasekmės, nes, kaip minėta, tikrinimo pagrindai iš dalies sutampa. Todėl 17 straipsnyje įtvirtintas reguliavimas turi būti tikslingas.

25. Atkreiptinas dėmesys, kad įstatymo projekto 17 straipsnyje detalizuojamas tik vadovaujančių asmenų patikrinimas, bet nėra nuostatų apie asmenų, kurie turi teisę be palydos patekti prie strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros, tikrinimą.

26. Iš įstatymo projekto 17 straipsnio 8 dalies formuluotės nėra aišku, kam kyla pareiga inicijuoti patikros procedūrą generaliniams rangovams ar rangovų vadovams ir darbams vadovaujantiems asmenis, kuriems suteikiama teisė be palydos patekti prie nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto. Šio straipsnio 8 dalį siūlytina papildyti nurodant subjektus, turinčius pareigą kreiptis į Komisiją dėl patikros procedūros minėtiems asmenims atlikimo. Taip pat būtina papildyti šio straipsnio 8 dalį nuostatomis, jog patikros procedūra turi būti inicijuojama tik tiems generaliniams rangovams ar rangovų vadovams ir darbams vadovaujantiems asmenims, kurie bus atrenkami po įstatymo įsigaliojimo inicijuotų viešųjų pirkimų procedūrų, jei įmonė yra perkančioji organizacija, ar sudaromų sutarčių pagrindu.

27. Atsižvelgdami į tai, kad pagrindinio geležinkelių infrastruktūros tinklo Lietuvos Respublikoje vėžė (1 520 mm) sutampa su trečiųjų valstybių geležinkelių infrastruktūros tinklo vėže ir rangos darbams, susijusiems su viešąja geležinkelių infrastruktūra ir kitais susijusiais įrenginiais ir turto, atlikti gali būti pasitelkiami asmenys iš trečiųjų valstybių, manome, kad siekiant užtikrinti nacionalinio saugumo interesus būtina keisti įstatymo projekto 17 straipsnio 8 dalį, papildant 4 priedo 1 punkto d papunkčiu.

28. Aiškinamajame rašte turėtų būti paaiškinta, kuo skiriasi 18 straipsnio 1 dalyje numatyti *nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos, ir (arba) informacinės saugos reikalavimai* nuo 15 straipsnio 1 dalyje nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plane, numatytų *fizinio, kibernetinio, personalo saugumo, informacinio slaptumo ir kitų priemonių*.

29. Įstatymo projekto 18 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad *Vyriausybė, įvertinusi juridinių asmenų veiklos ir įrenginių paskirties bei naudojimo ypatumus, nustato nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos, ir (arba) informacinės saugos reikalavimus*. Pažymime, kad šiuo metu tvirtinti susisiekimo ministro valdymo srities strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių fizinės ir informacinės saugos reikalavimus pavesta susisiekimo ministrui (suderinus su vidaus reikalų ministru). Analogiškai įgaliojimai suteikti ir kitų sričių ministrams pagal jų kompetenciją. Kadangi kiekviena įmonė ir (ar) įrenginys pasižymi skirtinga specifika, dažnai būdinga tik tam įrenginiui ar įmonei, vienu teisės aktu tvirtinamų reikalavimų apimtis būtų labai didelė, o turinys labai detalus, todėl abejotina, ar tikslinga, kad šiuos reikalavimus tvirtintų Vyriausybė. Be to, daug sudėtingiau būtų tikslinti šiuos reikalavimus pasikeitus aplinkybėms. Siūlome palikti esamą reglamentavimą, kad šiuos reikalavimus tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, arba tiesiogiai įstatymo projekte numatyti, kad šiuos reikalavimus tvirtina atitinkamos valdymo srities ministras, jei reikia, numatyti, su kokia institucija šie reikalavimai turi būti derinami. Taip pat svarstytina galimybė, kad Vyriausybė tvirtintų ne fizinės ir veiklos bei informacinės saugos reikalavimus, o šios saugos bendruosius principus.

30. Įstatymo projekto 18 straipsnio 3 dalis numato vadovų atsakomybę už darbuotojų atitikties reikalavimų įgyvendinimą. Tačiau šiame straipsnyje nenurodomas tokių darbuotojų tikrinimo periodiškumas ir nenumatoma, kokia yra vadovų pareigos sekti darbuotojų atitikimą įstatymo reikalavimams apimtis. Tuo atveju, jei įmonės vadovo pareiga būtų interpretuojama kaip nuolatinė ar kasdieninė pareiga sekti ir stebėti galimus saugumo pažeidimus, tai prieštarautų gero įmonių valdymo ir kitiems teisės principams (pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.80 straipsnis), kadangi tokia pareiga būtų nepagrįstai plati (įmonės vadovas turėtų vykdyti ir jam būtų taikoma atsakomybė už viešosios, t. y. iš esmės valstybės institucijų kompetencijai priskirtos funkcijos – saugumo užtikrinimo – netinkamą vykdymą). Dėl to taikoma atsakomybė būtų neproporcinga. Siekiant išvengti nepagrįstos apimtios pareigos ir atsakomybės naštos vadovui nustatymo, siūlome įstatymo projekto 18 straipsnio 3 dalį papildyti aiškiomis įmonės vadovo pareigomis, pavyzdžiui, nustatant konkretų periodiškumą, kuriuo asmenys privalo būti tikrinami, arba nustatant, kad papildomas patikrinimas atliekamas atitinkamų institucijų prašymu ar pan.

31. Siūlome suvienodinti įstatymo projekte vartojamas sąvokas, kadangi įstatymo projekto 19 straipsnio 2 dalies 8 punkte vartojama „kritinės infrastruktūros“ formuluotė įstatymo projekte nėra daugiau minima.

32. Siūlome pakeisti įstatymo projekto 1 priedo 4 punktą ir jį išdėstyti taip „įmonė, teikianti oro eismo vadybos, ryšių, navigacijos ir stebėjimo, oro navigacijos informacijos bei paieškos ir gelbėjimo koordinavimo paslaugas“.

33. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodeksu, turėtų būti tikslinamas įstatymo projekto 1 priedo 5 punktas ir vartojama formuluotė „vidaus vandenų keliai“.

34. Įstatymo projekto 1 priedo 6 punkte numatyta, kad pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė yra įmonė, kuri patikėjimo teise valdo Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostus. Oro uostų koncesijos projekte svarstoma, kad koncesininkui oro uostai (turtas) galėtų būti suteikiami valdyti nuomos arba patikėjimo teise. Jeigu projekte būtų nuspręsta koncesininkui suteikti teisę valdyti oro uostus patikėjimo teise, koncesininkas pagal strateginių įmonių įstatymą būtų laikomas pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone. Pagal savo paskirtį ir tikslus šie įstatymo apribojimai ir reikalavimai nėra skirti ir neturėtų būti taikomi koncesininkui (jie iš esmės skirti valstybės kontroliuojamoms įmonėms). Todėl siūlytina strateginių įmonių įstatyme numatyti aiškią išimtį, numatančią, kad pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone nėra laikoma įmonė, kuriai buvo suteikta koncesija Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo nustatyta tvarka.

35. Atsižvelgdami į tai, kad praktikoje neegzistuoja įmonė, kuri teiktų elektroninės valdžios paslaugas, o taip pat siekiant patikslinti įmonės, teikiančios duomenų perdavimo paslaugas institucijoms, veiklos aprašymą, siūlome įstatymo projekto 1 priedo 8 punktą išdėstyti taip: „8. įmonė, teikianti saugaus duomenų perdavimo tinklo paslaugas institucijoms, valdančioms valstybės informacinius išteklius“.

36. Kadangi valstybinės reikšmės keliai Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. kovo 29 d. nutarimu Nr. 238 „Dėl valstybinės reikšmės kelių perdavimo patikėjimo teise valdyti, naudoti ir jais disponuoti Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos“ perduoti valdyti Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos, siūlome išbraukti įstatymo projekto 1 priedo 10 punktą.

37. Įstatymo projekto 4 priedo 1 punkto b papunktyje prie nacionaliniams saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros priskirti *tarptautiniuose Vilniaus, Kauno, Palangos oro uostuose ir tarptautiniame Šiaulių kariniame oro uoste esantys aerodromai, Jonavos aerodromas (Rukloje), Kazlų Rudos aerodromas, Pajusio aerodromas, S. Dariaus ir S. Girėno aerodromas ir Šilutės aerodromas*. Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad įrenginiai ir turtas, nurodyti įstatymo 4 priedo 1 punkte, išimtinė nuosavybės teise priklauso valstybei. Susisiekimo ministerijos turimais duomenimis, S. Dariaus ir S. Girėno aerodromas nuosavybės teise priklauso Kauno miesto savivaldybei. Todėl arba įstatymo projekte turėtų būti aptartas šio turto perdavimas valstybės nuosavybėn, arba dar kartą įvertinti būtinybę šiam objektui suteikti nacionaliniams saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros statusą.

38. Norėtume atkreipti Jūsų dėmesį, kad 2016 m. birželio 23 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 3, 4, 4¹, 7, 11, 14, 23, 24, 25, 28, 29 straipsnių, priedo pakeitimo ir kodekso papildymo 6¹, 7¹ straipsniais, ketvirtuoju¹ skirsniu įstatymą Nr. XII-2488, kuriuo buvo pakeista viešosios geležinkelių infrastruktūros sąvokos apibrėžtis ir geležinkelių infrastruktūros objektų sąrašas. Šie GTK pakeitimai turėtų būti įvertinti rengiant įstatymo projektą. Galiojančios GTK redakcijos 3 straipsnio 47 dalyje numatyta, kad viešojo geležinkelių infrastruktūra – tai geležinkelių infrastruktūra, skirta viešiesiems ir ūkio subjektų poreikiams tenkinti – keleiviams, bagažui ir (ar) kroviniams vežti, manevruoti ir (ar) važiuoti į geležinkelių infrastruktūros objektų statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų atlikimo vietą ir iš jos. Pažymėtina, kad geležinkelių infrastruktūros objektų sąrašas yra pateiktas GTK 14 straipsnyje ir neapima geležinkelio stočių, kuro užpylimo įrenginių (kuro bazių), taip pat geležinkelių riedmenų techninės priežiūros įrenginių (depu), nes šie įrenginiai vadovaujantis GTK 30¹ straipsniu priskiriami geležinkelių paslaugų įrenginiams, o ne viešajai geležinkelių infrastruktūrai. Atitinkamai, vadovaujantis įstatymo projekto ir galiojančios GTK redakcijos nuostatomis geležinkelio stotys ir kiti geležinkelių paslaugų įrenginiai negalėtų būti pripažinti nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčiais objektais. Siūlome tikslinti įstatymo projektu dėstomo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 4 priedo 1 punkto d papunktį ir jį išdėstyti taip „d) viešojo geležinkelių infrastruktūra ir kiti įrenginiai ir turtas, reikalingi sklandžiam geležinkelių transporto eismui užtikrinti“.

39. Vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 552/2004 I priedu, kuriame išvardintos oro navigacijos paslaugų sistemų sąrašas, siūlome pakeisti įstatymo projekto 4 priedo 1 punkto f papunktį ir jį išdėstyti taip „f) oro erdvės valdymo sistemos, oro eismo srautų valdymo sistemos, oro eismo paslaugų sistemos, ryšių sistemos, navigacijos sistemos, stebėjimo /apžvalgos sistemos įrenginiai, oro navigacijos informacijos paslaugų sistemos“.

Susisiekimo viceministras

Ričardas Degutis

I. Bernotaitė, tel. (8 5) 239 3849, el. p. indre.bernotaitė@sumin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 219 3400, faks. (8 5) 262 3120, el. p. dmm@lrkm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2017-04-21 Nr. *52-1065*
Į 2017-03-10 Nr. (37.2-35)3-1079

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Kultūros ministerija, atsakydama į Jūsų 2017 m. kovo 10 d. raštą Nr. (37.2-35)3-1079 „Dėl įstatymų projektų teikimo išvadoms gauti“ dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų projektų (toliau – Įstatymų projektai), atkreipia dėmesį į kartu su Įstatymų projektais teikiamo Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo nuostatas. Jomis siūlomos formuluotės: „**turi ar praeityje turėjo**“, „**neturi ar praeityje neturėjo**“, „**yra ar praeityje buvo**“, „**nėra ar praeityje nebuvo**“ nėra iki galo apibrėžtos, nes nenurodytas konkretus terminas iki praeityje įvykusių (buvusių) aplinkybių, todėl kyla klausimas dėl tokių įstatymo nuostatų praktinio taikymo. Konkrečiu atveju taip pat kyla abejonių, ar ribojimai tam tikriems subjektams (verstis licencijuojama transliavimo / retransliavimo veikla) remiantis praeityje vykusia aplinkybe, tačiau neapibrėžiant konkretaus termino, būtų proporcingi. Atsižvelgiant į tai, siūlome svarstyti galimybę nustatyti apibrėžtą terminą, kuris, iš vienos pusės, nebūtų sąlygojamas vien tik kažkada buvusių aplinkybių, iš kitos – atitiktų valstybės nacionalinio saugumo užtikrinimo interesus.

Taip pat svarstyтина, ar į Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 2 priedu tvirtinamą antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą neturėtų būti įtraukta valstybei nuosavybės teise priklausanti viešoji įstaiga „Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija“.

Kultūros viceministras

Audronis Imbrasas

Deividas Velkas, tel. (8 5) 219 3409, el. p. deividas.velkas@lrkm.lt

Atkurtai
Lietuvai
100

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
NACIONALINIO SAUGUMO IR KRIZIŲ VALDYMO SKYRIUS****PAŽYMA**

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ (TAP-16-607(4), TAIS NR. 15-8881(8)); (TAP-16-610(4), TAIS NR. 17-2588(2)); (TAP-16-1363(3), TAIS NR. 16-8535(4)); (TAP-16-1362(3), TAIS NR. 16-8536(4)); (TAP-16-1361(3), TAIS NR. 16-8537(4)); (TAP-16-1360(3), TAIS NR. 16-8538(4)); (TAP-16-1359(3), TAIS NR. 16-8539(4)); (TAP-16-1358(3), TAIS NR. 16-8540(4)); (TAP-16-1357(3), TAIS NR. 16-8541(4)); (TAP-16-1356(3), TAIS NR. 16-8542(4)); (TAP-16-1355(3), TAIS NR. 16-8544(4)); (TAP-16-1354(3), TAIS NR. 16-8545(4)); (TAP-16-1353(3), TAIS NR. 16-8546(4)); (TAP-16-1352(3), TAIS NR. 16-8547(4)); (TAP-16-1351(3), TAIS NR. 16-8548(4)); (TAP-16-1350(3), TAIS NR. 16-8549(4)); (TAP-16-1349(3), TAIS NR. 16-8550(4)); (TAP-16-1348(3), TAIS NR. 16-8551(4)); (TAP-16-1347(3), TAIS NR. 16-8552(4)); (TAP-16-1346(3), TAIS NR. 8553(4)); (TAP-16-1345(3), TAIS NR. 16-8554(4)); (TAP-16-1344(3), TAIS NR. 16-8555(4)); (TAP-16-1343(3), TAIS NR. 16-8556(4)); (TAP-16-1342(3), TAIS NR. 16-8557(4)); (TAP-16-609(4), TAIS NR. 15-8884(7)); (TAP-16-608(4), TAIS NR. 16-8885(8)) PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI“ PROJEKTO

(toliau – Projektas)

2017-06-13 Nr. NV-1505

Vilnius

Projekto rengėjas:

Ūkio ministerija

Projekto tikslas:

Užtikrinti, kad valstybės nacionaliniam saugumui svarbūs objektai – įmonės, įrenginiai ir turtas bei ūkio sektoriai būtų apsaugoti nuo rizikos veiksnių, kurie gali kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

Numatyti investuotojų išankstinės patikros procedūrą, atsisakant jos taikymo tais atvejais, kai grėsmė nacionaliniam saugumui iš esmės negali kilti ar kai tokiame etape jos neįmanoma identifikuoti, ir numatyti pasekmes tais atvejais, kai nesilaikoma šios procedūros. Taip pat numatyti mechanizmus, kurie leistų pašalinti grėsmes nacionaliniam saugumui, kurios gali kilti paskesniuose, jau po išankstinės patikros atlikimo, etapuose.

Projekto esmė:

Lietuvos Respublikos Seimui pateikiamas svarstyti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 (toliau – Įstatymas) naujos redakcijos įstatymo projektas „Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas“. Kartu pateikiami susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektai. Projekte siekiama nuosekliai bei sistemiškai išdėstyti naujas ir galiojančias įstatymo nuostatas, nes dėl įvairių Įstatymo pakeitimų galiojantis teisinis reguliavimas stokojo darnos ir kompleksiskumo.

Projekte atsižvelgta į faktinius strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių pasikeitimus, taip pat įvertinti Seime užregistruoti įstatymų projektai dėl Įstatymo papildymo įtraukiant į jo taikymo sritį atitinkamas įmones ar atliekant kitus pakeitimus, įvertintas objektų (įrenginių, ūkio subjektų), kurie svarbūs užtikrinant nacionalinį saugumą ir kurių atžvilgiu turi būti

taikomos apsaugos priemonės, sąrašo pagrįstumas (iš jo išbraukiant tam tikrus objektus arba į jį įrašant papildomus objektus, kuriems būtina taikyti apsaugą).

Projekte suderintos nuostatos, kurios, viena vertus, leidžia apsaugoti nacionalinį saugumą tais atvejais, kai investuojama į strateginius ūkio sektorius ar siekiama vykdyti veiklą apsaugos zonos teritorijoje, ir, tuo pačiu numatytos galimybės atlikti patikrą ne visais atvejais, o tik tuomet, kai tokios investicijos pagal jų pobūdį, investuotojo ketinimus, atskirų konkretaus ūkio sektoriaus segmentų svarbą iš tikrųjų galėtų kelti grėsmę nacionaliniam saugumui. Taip ūkio subjektams ir investuotojams, kurie iš principo negali kelti grėsmės nacionaliniam saugumui, sumažinama tenkanti administracinė našta.

Esama situacija:

Galiojančiame Įstatyme įtvirtinta nuostata atlikti investuotojų, siekiančių investuoti strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiuose ūkio sektoriuose ar ketinančių vykdyti veiklą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių apsaugos zonos teritorijoje, patikrą. Taip Įstatyme numatyta vienintelė – išankstinės patikros forma, kaip apsauga nuo investuotojų neatitikties nacionalinio saugumo interesams. Jau po sandorio sudarymo, Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisija (toliau – Komisija) nebegali vertinti investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams. Taip sudaroma galimybė piktnaudžiauti investuotojams, kurie atitinka Įstatyme išdėstytiems kriterijams, dėl kurių jie būtų pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų.

Atitiktis Vyriausybės programai:

Teikiamas nutarimo projektas tiesiogiai neįgyvendina Vyriausybės programos nuostatų.

Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projektas ir jo lydimieji įstatymų pakeitimų projektai yra įtraukti į Seimo 2017 m. pavasario sesijos darbų programą.

Derinimas:

Projektą parengė 2013 m. rugsėjo 25 d. Ministro Pirmininko potvarkiu Nr.286 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė. 2015 m. birželio 6 d. Ministro pirmininko pavedimu Ūkio ministerijai pavesta vykdyti Projekto derinimo procedūrą. Projektas svarstytas 2016 m. gegužės 10 d. ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime ir šio pasitarimo protokolu Nr. 19 buvo pasiūlyta Ūkio ministerijai atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas, įvertinti Finansų ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos ir Investuotojų forumo pateiktas pastabas, surengti pasitarimą, dalyvaujant Kultūros ministerijos, Susisiekimo ministerijos, Ūkio ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos, Vyriausybės kanceliarijos ir kitų suinteresuotų institucijų atstovams, ginčytinoms nuostatomis suderinti ir pateikti Įstatymo projektą pakartotinai svarstyti ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime.

Projektas buvo pateiktas pakartotinai svarstyti 2016 m. spalio 10 d. ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime, tačiau, gavus papildomas asociacijos „Investuotojų forumas“ pastabas ir pasiūlymus, klausimas iš darbotvarkės atsiimtas.

Projektas ir 25 susiję įstatymų pakeitimų įstatymų projektai skelbiami LRS kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Po Projekto pateikimo į dalį pastabų buvo atsižvelgta, į kitas pastabas, kuriomis buvo siekiama koreguoti Projekto nuostatas, neatsižvelgta, nes dėl jų galėtų sumažėti investuotojų kontrolė ir reikalavimai investuojantiems į objektus, svarbius užtikrinant valstybės nacionalinį saugumą.

Įstatymo projektas kartu su susijusiais įstatymų pakeitimų įstatymų projektais patikslintas ir teikiamas, atsižvelgus į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento ir Teisingumo ministerijos pastabas, dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma.

Atsižvelgiant į kartu su šiuo Projektu pateiktos derinimo pažymos turinį ir esant didelei apimčiai pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta, Vyriausybės kanceliarija 2017 m. gegužės 22 d. surengė pasitarimą, kuriame dalyvavo Aplinkos ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Ūkio ministerijos, Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos banko ir Konkurencijos tarybos atstovai. Pasitarimo metu sutarta, kad į dalį pastabų bus atsižvelgta ir Projektas pakoreguotas.

Projektas 2017 m. birželio 7 d. svarstytas Vyriausybės pasitarime, kuriame pasiūlyta Vyriausybės kanceliarijai surengti papildomą pasitarimą dėl Projektui pareikštų pastabų suderinimo su suinteresuotomis institucijomis.

2017 m. birželio 9 d. Vyriausybės kanceliarijoje įvyko pasitarimas dėl esminių pastabų Projektui suderinimo, kuriame dalyvavo Ūkio ministerijos, Energetikos ministerijos, Finansų ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės saugumo departamento atstovai. Pakoreguotas Projektas, atsižvelgiant į šio pasitarimo ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas, bus pateiktas svarstyti 2017 m. birželio 14 d. Vyriausybės posėdyje.

Dalykinio vertinimo išvada:

1. Komisijos vykdoma potencialių investuotojų patikros praktika parodė, kad galiojančiame Įstatyme yra įtvirtinta nuostata, kad investuotojų patikrą, kreipdamosi į Komisiją, gali inicijuoti Įstatyme nurodytos institucijos. Tačiau šia galimybe nebuvo naudojamosi. Darytina prielaida, kad šios institucijos apie numatomus sandorius gali neturėti informacijos arba ją gauti pavėluotai. Todėl Projekte būtų tikslinga įtvirtinti investuotojų prievolę apie numatomus sandorius informuoti investuotojų patikrą galinčias inicijuoti institucijas.

2. Projekto 12 str. 6 dalyje numatoma, kad Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisija (galiojančiame Įstatyme – Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisija) apie patikros dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pradėjimą tą pačią dieną informuoja investuotoją arba pareiškėjus, taip pat Vyriausybę ir investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams inicijavusį subjektą. Siūlome įrašyti „kitą dieną informuoja“ ir svarstyti Vyriausybės informavimo šiame etape tikslingumas.

3. Galiojančiame Įstatyme Komisijai skirtas 30 d. terminas potencialaus dalyvio įvertinimui ir išvados pateikimui Projekte sutrumpinimas iki 20 dienų yra nepagrįstas, kadangi, per 15 dienų terminą, gavus patikrą atliekančių institucijų išvadas, kurios būna nevienareikšmės ir kurioms aptarti būtina surengti Komisijos posėdžius, lieka 5 kalendorinės dienos ir Komisijos posėdžiams organizuoti, ir priimti sprendimą (išvadą) ir informuoti pareiškėjus. Siekiant išvengti atvejų, kai Komisija per numatytą terminą nespėja priimti sprendimo ir todėl laikoma, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesams, siūlytina Projekte palikti 30 dienų terminą Komisijos sprendimui priimti.

4. Projekto 12 str. 12 d. numatoma tvarka, kad Komisija, investuotojo atžvilgiu priimtą išvadą, apie kurią jau informavo pareiškėjus, teikia Vyriausybei, kuri per 14 dienų priima galutinį sprendimą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams. Kadangi Vyriausybė, įvertinusi visas aplinkybes, gali priimti kitokį sprendimą, nei Komisija savo išvadoje, siūlome atsisakyti 12 str. 10 dalyje numatytos nuostatos pateikti Komisijos išvadą pareiškėjams.

Siūlome klausimą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

TAP-16-607(5)
TAP-16-609(5)
TAP-16-610(5)
TAP-16-1342(4)
TAP-16-1343(4)
TAP-16-1344(4)
TAP-16-1345(4)
TAP-16-1346(4)
TAP-16-1347(4)
TAP-16-1148(4)

TAP-16-1349(4) TAP-16-1353(4)
TAP-16-1350(4) TAP-16-1360(4)
TAP-16-1351(4) TAP-16-1361(4)
TAP-16-1352(4) TAP-16-1362(4)
TAP-16-1353(4) TAP-16-1363(4)
TAP-16-1354(4)
TAP-16-1355(4)
TAP-16-1356(4)
TAP-16-1357(4)
TAP-16-1358(4)

Patikslintas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

2017-06-14

data

G-6744

Nr.

prie 22 kl. (VP)

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@ukmin.lt, <http://www.ukmin.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-06-13

Nr. (37.2-35)3-2546
Nr.

I

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Atsižvelgdami į 2017 m. birželio 7 d. Vyriausybės positarime (4 darbotvarkės klausimas) pateiktus siūlymus dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas), teikiame patikslintą Įstatymo projektą ir 24 susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektus. Kartu teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas.

Siekiant suderinti Įstatymo projekto nuostatas Vyriausybėje 2017 m. birželio 9 d. organizuotas tarpinstitucinis Vyriausybės kanceliarijos, ministerijų ir Valstybės saugumo departamento atstovų pasitarimas, kuriame buvo sutarta dėl esminių Įstatymo projekto nuostatų. Po minėtojo pasitarimo atskiros Įstatymo projekto nuostatos papildomai derintos darbo tvarka. Taip pat atsižvelgta į didžiąją dalį Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabų.

Įstatymo projektas ir 24 susiję įstatymų pakeitimų įstatymų projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymo projekto ir 24 susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektų derinimą organizavo Ūkio ministerija. Įstatymo projekto patikslinimus pagal institucijų, įstaigų, įmonių ir asociacijų pateiktas pastabas įformino ir susijusių įstatymų pakeitimų projektus parengė Ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento (direktorė Milda Kaupelienė, tel. 8 706 64 747, el. p. milda.kaupeliene@ukmin.lt) Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus (vedėja Laurentina Garbauskienė, tel. 8 706 64 879, el. p. laurentina.garbauskiene@ukmin.lt) vyriausiasis specialistas Vaidotas Rudokas (tel. 8 706 64 742, el. p. vaidotas.rudokas@ukmin.lt) ir patarėja Audronė Railaitė (tel. 8 706 64 741, el. p. audrone.railaite@ukmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 32 lapas;
2. Susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 68 lapai;
3. Aiškinamasis raštas, 39 lapai;
4. Nutarimo projektas, 2 lapai.

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

Vaidotas Rudokas, tel. 8 706 64 742, el. p. vaidotas.rudokas@ukmin.lt
Audronė Railaitė, tel. 8 706 64 741, el. p. audrone.railaite@ukmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM
SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM
SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo Nr. X-1231 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 27 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 17 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 8 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos policijos įstatymo Nr. VIII-2048 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 10 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo Nr. I-317 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 3 ir 11 straipsnių

pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo Nr. XII-2393 preambulės, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymo Nr. VIII-1996 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 14 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektams ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti ūkio ministrą Mindaugą Sinkevičių, o jam negalint dalyvauti – ūkio viceministrą Ramūną Buroką atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Ūkio ministras

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2014-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Riesių ir žemės ūkio departamento

direktorius
Lina Lukoševičiūtė

2014-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI
TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI
UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) rengimą paskatino keletas esminių priežasčių.

Visų pirma, 2012 m. birželio 11 d. buvo gautas Europos Komisijos (Vidaus rinkos generalinio direktorato) paklausimas EU Pilot Nr. 3582/12/MARK, kuriame Europos Komisija išdėstė nuomonę, kad Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui u svarbių įmonių įstatymas (toliau – Įstatymas) riboja Lietuvos Respublikos įsipareigojimų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 63 straipsnyje įtvirtintą laisvą kapitalo judėjimą, kadangi Įstatymu nustatoma procedūra, skirta įvertinti bet kurio potencialaus investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams, kai siekiama investuoti į Įstatyme nurodytas strateginės reikšmės ar nacionalinio saugumo požiūriu svarbias bendroves. Siekdama išsiaiškinti Įstatymo atitiktį Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės reikalavimams, Europos Komisija pateikė 5 klausimus, tarp jų: 1) kokių tikslų siekiama Įstatymu; 2) ar išankstinė patikra yra mažiausiai varžanti priemonė, kuria siekdama šių tikslų gali pasinaudoti Lietuvos Respublika; 3) kaip būtų galima pateisinti Įstatyme nustatytus laisvo kapitalo judėjimo apribojimus kiekvienai iš Įstatymo 4 ir 5 straipsniuose nustatytų įmonių.

Gavusi kompetentingų Lietuvos Respublikos institucijų atsakymą, 2013 m. gegužės 28 d. Europos Komisija pateikė tris papildomus su minėtu paklausimu susijusius klausimus: 1) kaip turėtų būti suprantamas „nacionalinis saugumas“, kurio pagrindu siekiama pateisinti apribojimus energetikos, telekomunikacijų, infrastruktūros ir komunalinių paslaugų sektoriuose, t. y. ar jis taip pat turėtų būti suprantamas kaip nenutraukiamas ir saugus paslaugų teikimas ir ar yra kitų papildomų grėsmių; 2) kokia, remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – Teisingumo Teismas) praktika, reali ir pakankamai rimta grėsmė kyla Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir kaip ji gali būti pašalinta išankstinės patikros momentu ir kodėl ją taikant bus išvengta bet kokios paskesnės grėsmės; 3) kaip galėtų būti pagrįstas ryšys tarp išankstinės patikros procedūros ir paslaugų teikimo užtikrinimo tam tikruose sektoriuose, t. y. kodėl Lietuvos Respublika įsitikinusi, kad kilus realiai ir rimtai grėsmei išankstinė patikros procedūra padės užtikrinti nepertraukiamą ir saugų paslaugų teikimą.

Atsižvelgiant į tai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) pasitarime buvo nuspręsta išsamiai išnagrinėti Europos Komisijos keliamas problemas ir, prireikus, parengti Įstatymo pakeitimus (paminėtina, kad Lietuvos Respublikos institucijoms pateikus paaiškinimus, 2014 m. rugsėjo 12 d. Europos Komisija nutraukė šį tyrimą).

Antra, pasikeitus geopolitinei ir saugumo situacijai regione dėl Rusijos Federacijos veiksmų ir ginkluoto konflikto Ukrainoje, rengiant Įstatymo projektą buvo būtina įvertinti naujas grėsmes ir galiojančio įstatymo nuostatų, skirtų nuo jų apsisaugoti, veiksmingumą, prireikus įtvirtinti papildomus saugiklius, kad būtų užkirstas kelias nacionaliniam saugumui kylančioms grėsmėms, susijusioms su investicijomis į strateginę reikšmę turinčias įmones, bei sudaryti sąlygas veiksmingai strateginę reikšmę turinčių objektų apsaugai.

Trečia, Įstatymo projekto rengimo metu buvo priimti Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo pakeitimai (2014 m. spalio 21 d. pakeitimo įstatymas Nr. XII-1271) ir Įstatymo pakeitimai (2014 m. spalio 21 d. pakeitimo įstatymas Nr. XII-1272), kuriais buvo numatyta atlikti investuotojų, investuojančių strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiuose ūkio sektoriuose ar ketinančių vykdyti veiklą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių apsaugos zonos teritorijoje, patikrą. Taip buvo gerokai išplėstas „potencialių dalyvių“, kuriems taikomas Įstatymas, sąrašas, o Įstatyme liko numatyta vienintelė apsaugos nuo grėsmių nacionaliniam saugumui užtikrinimo – išankstinės patikros – forma. Todėl rengiant Įstatymo projektą reikėjo suderinti nuostatas, kurios, viena vertus, leistų apsaugoti nacionalinio saugumo interesus tais atvejais, kai investuojama į strateginius ūkio sektorius ar siekiama vykdyti veiklą apsaugos zonos teritorijoje, ir, kita vertus, numatyti galimybes atlikti patikrą ne visais atvejais, o tik tuomet, kai tokios investicijos pagal jų pobūdį, investuotojo ketinimus, atskirų konkretaus ūkio sektoriaus segmentų svarbą iš tikrųjų galėtų kelti grėsmę nacionaliniam saugumui. Taip būtų sumažinta ūkio subjektams ir investuotojams, kurie iš principo negali kelti grėsmės nacionaliniam saugumui, tenkanti administracinė našta.

Ketvirta, 2012 m. spalio mėn. Lietuva atnaujino prašymą dėl narystės Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (toliau – EBPO), 2013 m. gegužės mėnesį buvo priimta EBPO Ministrų tarybos rezoliucija dėl globalios plėtros, kurioje minima galimybė 2015 m. pakviesti Lietuvą pradėti derybas dėl stojimo į EBPO ir numatyta intensyvuoti Lietuvos ir EBPO bendradarbiavimą. 2013 m. rugsėjo mėn. buvo patvirtintas bendras EBPO ir Lietuvos bendradarbiavimo veiksmų planas 2014–2015 m., 2015 m. balandžio 9 d. EBPO Taryba vienbalsiai nusprendė pakviesti Lietuvą pradėti stojimo į EBPO procesą. Šiame kontekste buvo būtina įvertinti galiojančio Įstatymo, kuris savo esme yra investicijas varžantis įstatymas, nuostatas ir rengiant Įstatymo projektą įvertinti su naryste EBPO sietinus Lietuvos įsipareigojimus.

Penkta, Įstatymo projekto rengimo metu įvyko tam tikrų įmonių reorganizavimas ir pertvarkymas, įgyvendinant ES Trečiąjį energetikos paketą, todėl Įstatymo projekte buvo siekiama atsižvelgti į faktinius strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių pasikeitimus, taip pat įvertinti Lietuvos Respublikos Seime užregistruotus įstatymų projektus dėl Įstatymo papildymo įtraukiant į jo taikymo sritį atitinkamas įmones ar atliekant kitus pakeitimus (įstatymų projektai Nr. XIIP-1884, XIIP-1645, XIIP-1005 ir XIIP-1513).

Galiausiai, šešta, buvo siekiama kompleksiskai peržiūrėti galiojančio Įstatymo nuostatas, siekiant išsamiau reglamentuoti atskirus nacionalinio saugumo interesų apsaugos aspektus ir pašalinti reguliavimo spragas.

Atsižvelgiant į tai, rengiant Įstatymo projektą buvo siekiama:

- 1) tiksliau ir aiškiau apibrėžti nacionalinio saugumo interesus;
- 2) įvertinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto, kurių atžvilgiu turi būti taikomos apsaugos priemonės, sąrašo pagrįstumą (iš jo išbraukiant tam tikras įmones arba įrenginius ir turtą, arba į jį įrašant papildomus);
- 3) įvertinti patikros procedūros patikimumą, reikalingumą ir veiksmingumą, atsisakant jos taikymo tais atvejais, kai grėsmė nacionaliniam saugumui iš esmės negali kilti ar kai pirminiame etape jos neįmanoma identifikuoti, ir numatyti pasekmes tais atvejais, kai nesilaikoma šios procedūros;

4) numatyti mechanizmus, kurie leistų pašalinti grėsmes nacionalinio saugumo interesams, kurios gali kilti jau atlikus investuotojų patikrą.

Be to, buvo būtina atsižvelgti į naujai priimtą Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymą ir į Nacionalinio saugumo strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinio saugumo strategija), taip pat pašalinti esamas reguliavimo spragas, kuriomis galėtų būti pasinaudota siekiant išvengti įstatymo nustatytų apsaugos priemonių ir nuosekliai bei sistemiškai išdėstyti naujas ir galiojančias įstatymo nuostatas, nes dėl įvairių įstatymo pakeitimų galiojantis teisinis reguliavimas stokojo darnos ir sistemiskumo.

Taigi bendras Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti, kad valstybės nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai, t.y. įmonės, įrenginiai ir turtas, ūkio sektoriai, taip pat nacionaliniam

saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių apsaugos zonose esantis turtas ir teritorija būtų apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių, ir šalinti tokių veiksnių atsiradimo priežastis ir sąlygas.

Siekiant Įstatymo projekte siūlomas nuostatas inkorporuoti į teisinę sistemą, kartu su Įstatymo projektu teikiami Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo Nr. X-1231 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 27 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 3, 7, 15, 17 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 16, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-2367 6 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 8 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos policijos įstatymo Nr. VIII-2048 2, 6, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo ir 26 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2366 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 10 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo Nr. I-317 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 3 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 12, 22, 23 straipsnių pakeitimo ir 24, 25, 26 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-2369 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo Nr. XII-2393 preambulės, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymo Nr. VIII-1996 1¹, 2, 5, 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2370 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 2, 7, 12, 14 straipsnių pakeitimo ir 13, 15, 16 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-2371 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Inicijuoti Įstatymo peržiūrą, įvertinimą ir, prireikus, pakeitimų rengimą buvo nuspręsta Vyriausybės pasitarime, svarstant minėtuosius Europos Komisijos paklausimus. Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2013 m. rugsėjo 25 d. potvarkiu Nr. 286 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė (pirmininkas – Vyriausybės kancleris, nariai – ūkio viceministras, Seimo kanceliarijos Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto biuro vedėjas, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Ekonominio saugumo politikos departamento direktorius, Valstybės saugumo departamento valdybos viršininkas, Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos generalinis direktorius, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos Pajėgumų planavimo departamento direktorius, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus pavaduotojas, energetikos viceministras, Krašto apsaugos ministerijos Gynybos politikos ir planavimo departamento direktorius, susisiekimo viceministras, Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo ir socialinės aplinkos departamento Nacionalinio saugumo ir krizių valdymo skyriaus patarėjas, Lietuvos

Respublikos finansų ministerijos Turto valdymo departamento direktorius, Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo Žvalgybos valdybos viršininkas) (toliau – darbo grupė). Įstatymo projektas taip pat buvo teiktas įvertinimui Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos bei Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kurių atstovų darbo grupėje nebuvo, valstybės tarnautojams.

Pradinį Įstatymo projektą, kuris buvo teikiamas darbo grupei svarstyti, ir vėlesnius Įstatymo projektus, kurie buvo parengti pagal darbo grupės narių pastabas ir pasiūlymus, rengė Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos valstybės tarnautojai (generalinis direktorius Deividas Kriaučiūnas, tel. 8 706 63 693, el. p. deividas.kriauciunas@etd.lt, ES institucinės ir administracinės teisės skyriaus vedėja Vytautė Kazlauskaitė-Švenčionienė, tel. 8 706 63 683, el. p. vytaute.svencioniene@etd.lt).

Darbo grupės parengto Įstatymo projekto derinimą organizavo Lietuvos Respublikos ūkio ministerija. Įstatymo projekto patikslinimus pagal institucijų, įstaigų ir įmonių pateiktas pastabas įformino, taip pat rengė susijusių įstatymų pakeitimų projektus Ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento (direktorė Milda Kaupelienė, tel. 8 706 64 951, el. p. milda.kaupeliene@ukmin.lt) Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus (vedėja Laurentina Garbauskienė, tel. 8 706 64 879, el. p. laurentina.garbauskiene@ukmin.lt) vyriausiasis specialistas Vaidotas Rudokas (tel. 8 706 64 742, el. p. vaidotas.rudokas@ukmin.lt) ir patarėja Audronė Railaitė (tel. 8 706 64 741, el.p. audrone.railaite@ukmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra teisiškai reglamentuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Galiojančiame Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme nustatyta, kurios įmonės ir įrenginiai turi strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui, kurie iš jų nuosavybės teise privalo priklausyti valstybei, kuriuose iš jų kapitalo dalį gali turėti privatūs nacionaliniai ir užsienio asmenys, atitinkantys nacionalinio saugumo interesus, o kuriuose iš jų privalo būti palikta sprendžiamoji galia valstybei. Įstatyme taip pat nustatyta tvarka ir kriterijai, kuriais vadovaujantis iš anksto įvertinama strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių potencialių dalyvių atitiktis nacionalinio saugumo interesams. Šis įvertinimas taip pat taikomas potencialiems dalyviams, kurie nori investuoti strategiškai svarbiuose Lietuvos ūkio sektoriuose ar vykdyti veiklą nustatytų apsaugos zonų teritorijoje, taip pat apibrėžti ypatingą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintys įrenginiai bei jiems ir investuotojams taikomos nacionalinio saugumo interesus užtikrinančios specialiosios saugumo priemonės.

Kiek tai aktualu, išsamesnis galiojančio įstatymo nuostatų įvertinimas ir siūlomų pakeitimų pagrindimas pateikiamas toliau, šio aiškinamojo rašto 4 punkte, išdėstant siūlomo naujo teisinio reguliavimo paaiškinimą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo pavadinimas

Įstatymo projektu siūloma galiojančio Įstatymo pavadinimą „Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas“ keisti į „Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas“ siekiant jį suderinti su Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo nuostatomis. Galiojantis Įstatymo pavadinimas buvo įtvirtintas atsižvelgiant į Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo 4 skyriaus „Ekonominė politika“ nuostatas, pagal kurias „Seimas įstatymu nustato, kurios įmonės ir įrenginiai (tarp jų ir steigini) turi strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui“. Tačiau Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas buvo pakeistas Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo 1, 2, 3, 4, 5, 6 straipsnių bei priedėlio preambulės ir 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 23 skyrių pakeitimo ir papildymo įstatymu ir šiuo metu jame nustatyta, kad „Vyriausybė, laikydamasi Europos Sąjungos teisės reikalavimų, teikia Seimui įstatymu tvirtinti, kurie nacionaliniam saugumui strategiškai svarbūs objektai privalo būti valstybės nuosavybė, o

kuriuose ir kokiomis sąlygomis kapitalo dalį gali sudaryti privatus nacionalinis bei užsienio kapitalas, atitinkantis europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, paliekant sprendžiamąją galią valstybei, taip pat teikia tvirtinti kitus nacionalinio saugumo užtikrinimui svarbius objektus“ ir kad „Lietuvos Respublikos įstatymai taip pat gali nustatyti apribojimus ir prievolės, taikomas ir kitoms Lietuvoje veikiančioms įmonėms bei kitiems ūkio subjektams <...> kai būtina tenkinti kitus nacionalinio saugumo užtikrinimo poreikius.“ Taip pat Įstatymo projekto pavadinimo formuluotė „nacionaliniam saugumui užtikrinti“ (o ne „nacionalinio saugumo užtikrinimui“) buvo parinkta po konsultacijų su lietuvių kalbos specialistais.

Įstatymo 1 straipsnis (Įstatymo tikslas ir taikymas)

Galiojančio Įstatymo 1 straipsnyje „Įstatymo paskirtis“ glaustai išdėstyta, ką reguliuoja šis įstatymas.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 1 straipsnyje siūloma įtvirtinti keturias nuostatas, nurodančias Įstatymo projekto tikslą ir taikymo sritį:

1) 1 dalyje siūloma nurodyti įstatymo tikslus, į kuriuos pagal teisės normų aiškinimo taisyklės privaloma atsižvelgti taikant ir aiškinant visas kitas Įstatymo projekto nuostatas. Atitinkamai įstatymo tikslas suformuluojamas kaip siekis preventyviai ir vėlesniuose etapuose svarbius objektus saugoti nuo visų rizikos veiksnių, kurie keltų grėsmę nacionalinio saugumo interesams, taip pat „šalinti jų atsiradimo priežastis ir sąlygas“ (ši formuluotė taip pat parinkta atsižvelgta į galiojančio Įstatymo 2 straipsnio 3 dalies nuostatas). Be to, atsižvelgiant į Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo formuluotes („<...> teikia Seimui įstatymu tvirtinti, kurie nacionaliniam saugumui strategiškai svarbūs objektai privalo būti valstybės nuosavybė, o kuriuose ir kokiomis sąlygomis kapitalo dalį gali sudaryti privatus nacionalinis bei užsienio kapitalas <...>“), šioje dalyje paaiškinama, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai – tai įrenginiai, kitas turtas ir įmonės, kurių veikla yra svarbi užtikrinant nacionalinį saugumą. Taip pat, atsižvelgiant į galiojančio Įstatymo nuostatas, sistemiškai į objekto sąvoką įtraukiami ir ūkio sektoriai, kuriuose, pagal Nacionalinio saugumo strategiją, kitų valstybių ūkio subjektų dominavimas atitinkamuose ūkio sektoriuose priskirtinas prie išorės rizikos veiksnių, pavojų ir grėsmės.

2) 2 dalyje siūloma įtvirtinti bendro pobūdžio negatyvią pareigą, kuri įpareigotų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar įmonių, kurios valdo, naudoja ir disponuoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, taip pat kitų įmonių, kurios veikia nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, organus susilaikyti nuo bet kokių sprendimų, galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams ir kurių pažeidus kiltų Lietuvos Respublikos įstatymuose (Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (toliau – Civilinis kodeksas) ir kt.) numatytos pasekmės tiek dėl tokių veiksmų teisėtumo, tiek dėl tuos veiksmus atlikusių subjektų atsakomybės.

3) 3 dalyje numatyta, kad Vyriausybės sprendimai, kuriais gali būti draudžiami ar ribojami sandoriai, investicijos ar ūkinė komercinė veikla, gali būti priimami nepažeidžiant SESV 52 ir 65 straipsnių nuostatų. Tokie reikalavimai tiesiogiai kyla iš minėtųjų SESV straipsnių, užtikrinančių įsisteigimo teisę ir laisvą kapitalo judėjimą, bei Teisingumo Teismo praktikos aiškinant šiuos straipsnius. Panašūs reikalavimai taip pat įtvirtinti Vokietijos, Suomijos, Austrijos atitinkamuose teisės aktuose.

4) 4 dalyje įtvirtinta kolizinė taisyklė, kuri atkartoja galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 6 dalį ir Civilinio kodekso 2.33 straipsnio 3 dalį, tačiau jos taikymo sritis, lyginant su galiojančiu Įstatymu, išplečiama visiems Įstatymo projektu reglamentuojamiems atvejams.

Įstatymo 2 straipsnis (Pagrindinės šio įstatymo sąvokos)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 straipsnyje pateikiamos sąvokų, kurių dalis taip pat įtvirtinta galiojančiame Įstatyme, apibrėžtys. Šios sąvokos išdėstytos abėcėlės tvarka:

1) 1 dalyje pateikta „antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės“ apibrėžtis, kuria siūloma Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede išdėstyti strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams turinčias akcines bendroves ir uždariusias akcinės

bendrovės. Siūloma numatyti, kad šiose bendrovėse ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei, savivaldybei arba valdomai bendrovei. Kodėl pasirinktas būtent toks valdomų akcijų dalies dydis plačiau paaiškinta Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnyje.

Taip pat siūloma nustatyti, kad antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone būtų laikoma ir tokia įmonė, kuriai būtų perleistas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms priklausančios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ar turtas, arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijos. Tik valstybės valdoma bendrovė, kuriai nuosavybės teise perleistos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijos, automatiškai būtų laikoma antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone. Jei atitinkama antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis perleidžiama investuotojui, kuris nėra valstybės valdoma bendrovė, tuomet toks investuotojas nėra laikytinas antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone.

2) 2 dalyje pateikta „investuotojo“ apibrėžtis, kuria siūloma keisti galiojančiame Įstatyme esančią „potencialaus dalyvio“ sąvoką. „Dalyvis“ pagal Lietuvos teisės aktus visų pirma suprantamas kaip juridinio asmens dalyvis (Civilinio kodekso 2.45 straipsnis), o investicija yra piniginės lėšos ir įstatymais bei kitais teisės aktais nustatyta tvarka įvertintas materialusis, nematerialusis ir finansinis turtas, kuris investuojamas siekiant iš investavimo objekto gauti pelno (pajamų), socialinį rezultatą (švietimo, kultūros, mokslo, sveikatos ir socialinės apsaugos bei kitose panašiose srityse) arba užtikrinti valstybės funkcijų įgyvendinimą.

Atitinkamai Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme investuotoju siūloma laikyti asmenį, kuris yra įsigijęs ar siekia 1) įsigyti vertybinius popierius, įskaitant ir ne nuosavybės vertybinius popierius (pvz., obligacijas), kurie pagal šalių susitarimą tam tikrais atvejais gali būti konvertuojami į akcijas (taip siekiant išvengti, kad nebūtų apeitas įstatymu numatytas draudimas ne patikros įsigyti tam tikrų juridinių asmenų vertybinių popierių), 2) įgyti teisę naudotis nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalies suteikiamomis neturtinėmis teisėmis sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį, 4) įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių, kurie suteikia balsavimo teisę šiame sektoriuje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens dalyvių susirinkime, arba vertybinių popierių, kurie gali būti keičiami (konvertuojami) į vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo teisę nurodytų juridinių asmenų dalyvių susirinkime. Taip pat asmenį, kuris siekia 3) siekia įgyti Įstatyme numatytas teises į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią infrastruktūrą sudarančius įrenginius ar turtą, 5) įsigyti turtą ar kitais būdais ketina vykdyti, vykdo veiklą šio apsaugos zonos teritorijoje arba kuris turi ar siekia įsigyti apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių, kurie suteikia balsavimo teisę tokio juridinio asmens dalyvių susirinkime, arba vertybinių popierių, kurie gali būti keičiami (konvertuojami) į vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo teisę nurodyto juridinio asmens dalyvių susirinkime.

3) 3 ir 12 dalyse pateikiamos Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojo ir trečiosios valstybės investuotojo, kurių atžvilgiu Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatyme numatytas skirtingas reguliavimas, apibrėžtys. Šias sąvokas ir teisinį reguliavimą tikslinga atskirti, kadangi užsienio investuotojai yra susiję su valstybėmis, kurias Lietuva pasirinko savo europinės integracijos partnerėmis, todėl jų keliama potenciali grėsmė nacionalinio saugumo interesams yra nepalyginamai mažesnė. Visų pirma Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotoju laikomas Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybės narės, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos valstybės narės, ELPA valstybės (Islandijos, Norvegijos, Šveicarijos ir Lichtenšteino) narės arba EBPO valstybės narės pilietis. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme atsisakyta investuotojo apibrėžtyje naudoti „nuolatinio gyventojų“ kategoriją, nes trečiųjų valstybių piliečiai, kurie yra ES valstybės piliečiai, neturi universalios teisės vienodomis sąlygomis su tos valstybės piliečiais investuoti visoje ES. Be to, dvišalėse investicijų skatinimo ir apsaugos sutartyse investuotojo sąvoka apibrėžiama siejant ją su atitinkamos valstybės pilietybe. Antra, Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotoju laikomas minėtose valstybėse įsteigtas juridinis asmuo (ar kita, juridinio asmens statuso neturinti organizacija), kurios nekontroliuoja trečiosios valstybės subjektas,

įskaitant ir pačią trečiąją valstybę. Jei tokio juridinio asmens 25 proc. balsavimo teisių (25 proc. riba parinkta į bendresnę, ne Lietuvos teise pagrįstą kontrolės prezumpciją) priklauso trečiosios valstybės subjektui, arba toks trečiosios valstybės subjektas bet kokia kita forma faktiškai (tiesiogiai ar netiesiogiai) kontroliuoja tokį juridinį asmenį ar kitą organizaciją, jis automatiškai laikomas trečiosios valstybės investuotoju. Pavyzdžiui, jeigu Lietuvoje įsteigtas juridinis asmuo, kurio 25 proc. akcijų priklauso trečiosios valstybės subjektui ar trečiosios valstybės subjektas jį kontroliuoja kitoku būdu, komentuojamo straipsnio prasme toks investuotojas būtų laikomas trečiosios valstybės investuotoju. Atitinkamai investuotojas turi įvertinti, ar jis laikytinas užsienio investuotoju ar trečiosios valstybės investuotoju, nes klaidingai save įvardijus kaip užsienio valstybės investuotoją ir atlikus investicijas be patikros, kai pastarąją atlikti buvo būtina, jam kiltų kitose Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto nuostatose numatytos pasekmės.

4) 4 dalyje pateikiama „nacionalinio saugumo interesų“ sąvokos apibrėžtis pagrįsta trimis susijusiais, bet kartu ir savarankiškais pagrindais: 1) savaime suprantama, jie turi apimti Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintoje Nacionalinio saugumo strategijoje nustatytus bei saugomus gyvybinius ir pirmąjį nacionalinio saugumo interesus; 2) įtraukiant „transeuropinės infrastruktūros plėtrą“, kuri yra ne tik ES vykdomos politikos sritis, bet ir Lietuvos siekis, tačiau gali nepakliūti į gyvybinius ar pirmąjį nacionalinio saugumo interesus (pvz., geležinkeliai); ir 3) numatant, kad tokiais interesais taip pat laikomi Lietuvos Respublikos įstatymuose įtvirtinti esminiai visuomenės interesai (svarbiausių bendrus interesus atitinkančių paslaugų teikimas) – pvz., geriamojo vandens tiekimas, nuotekų šalinimas ir pan., kai neužtikrinus nepertraukiamo tokių paslaugų teikimo kiltų pavojus valstybės gyventojų gyvybei, sveikatai ar būtiniausių poreikių tenkinimui.

5) 5 dalyje pateikiama „Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių“ sąvoka. „Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių“ sąvoka. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės suprantamos kaip visų trijų (pirmos, antros ir trečios) kategorijų įmonės. Šios įmonės priskirtinos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių kategorijai, kadangi pagal savo paskirtį ir (ar) veiklos pobūdį jos turi strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams.

6) 6 dalyje pateikiama „Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto“ sąvoka yra vartojama vietoj galiojančio Įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje esančios „ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių sąvokos“. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priede išdėstomas išsamus sąrašas įrenginių ir kito turto (kadangi, kai kuriuos objektus nėra tiksliu vadinti įrenginiais) kurie pagal jų paskirtį ir (ar) naudojimo pobūdį yra turintys nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę arba svarbią reikšmę (taip pat žr. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 straipsnio paaiškinimus).

7) 7 dalyje pateikiama nauja „Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus ūkio sektoriaus“ apibrėžtis, kurios nėra nei galiojančiame Įstatyme, nei Nacionalinio saugumo strategijoje. Nauja sąvoka siekiama išplėsti taikymo Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo taikymo sritį, taikant jame siūlomą reguliavimą ir tiems investuotojams, kurie ketina vykdyti veiklą svarbiame ūkio sektoriuje (taip pat žr. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 straipsnio paaiškinimus).

8) 8 dalyje pateikiama „pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių“ apibrėžtis, kuria siūloma Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 1 priede išdėstyti turinčias strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams turinčias valstybės įmones, savivaldybės įmones, akcines bendroves arba uždarąsias akcines bendroves, kurių visus balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančios akcijos priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei.

Analogiškai kaip ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių atveju siūloma nustatyti, kad pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone būtų laikoma ir tokia valstybės valdoma bendrovė, kuriai būtų perleisti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms priklausančios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ar turtas, arba pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijos.

Paminėtina, kad pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės išimtinai gali priklausyti tik valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, t.y. valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių savininkais atitinkamai yra valstybė arba savivaldybė, o akcinių bendrovių arba uždarytųjų akcinių bendrovių akcijos (skirtingai, nei antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių) 100 % nuosavybės teise turi priklausyti valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei.

9) 9 dalyje pateikiama „trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių“ sąvoka. Siūloma Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priede išdėstyti strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams turinčias akcines bendroves ir uždarysias akcines bendroves. Šiose bendrovėse, skirtingai nei antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, valstybei arba savivaldybei priklauso mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, arba šiose bendrovėse akcijos valstybei arba savivaldybei iš vis nepriklauso.

10) 10 dalyje pateikiama „trečiosios valstybės“ sąvoka, atsižvelgiant į to paties straipsnio 3 ir 12 dalis ir nurodant, kad trečioji valstybė suprantama kaip valstybė nepriklausanti ES, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijos (toliau – ELPA) valstybei (Islandijos, Norvegijos, Šveicarijos ir Lichtenšteino) arba EBPO.

11) 12 dalyje pateikiama „užsienio valstybės“ sąvoka. Užsienio valstybėmis laikomos visos kitos šalys, kurios nėra Lietuvos Respublika.

12) 13 dalyje nurodoma „valstybės valdomos bendrovės“ sąvoka. Ši sąvoka iš esmės pakeičia galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą „valstybės sprendžiamosios galios“ sąvoką.

13) 14 dalyje, siekiant išvengti nereikalingo pasikartojimo, nurodoma, kad tam tikros Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekte vartojamos sąvokos turi būti suprantamos taip, kaip jos panašiais tikslais jau yra apibrėžtos kituose Lietuvos įstatymuose:

a) „sutartinai veikiantys asmenys“ Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo (toliau – Vertybinių popierių įstatymas) 2 straipsnio 48 dalyje apibrėžti kaip „fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie bendradarbiauja su oficialaus siūlymo teikėju ar bendrove, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, remdamiesi aiškiai sudarytu ar numanomu žodiniu arba rašytiniu susitarimu, kuriuo siekiama įgyti kontrolę, suteikiančią 1/3 ar daugiau balsų bendrovės, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sužlugdyti sėkmingą oficialaus siūlymo rezultatą. Kito asmens kontroliuojami asmenys, sutartinai veikiantys su tuo kitu asmeniu, taip pat laikomi sutartinai veikiančiais vienas su kitu. Laikoma, kad šio įstatymo 24 straipsnyje nustatytais atvejais asmenys veikia sutartinai.“;

b) „kontroliuojama įmonė“ Vertybinių popierių įstatymo 2 straipsnio 23 dalyje apibrėžta kaip „įmonė, kurioje 1) kurioje fizinis ar juridinis asmuo turi daugiau kaip pusę visų įmonės balsavimo teisių arba 2) kurioje fizinis ar juridinis asmuo, būdamas įmonės dalyvis, turi teisę skirti arba atšaukti jos vadovą, daugumą valdybos arba stebėtojų tarybos narių. Asmens balsavimo teisėmis, suteikiančiomis teisę skirti arba atšaukti įmonės vadovus, yra laikomos ir tos balsavimo teisės, kurias kontroliuojamo juridinio asmens dalyvių susirinkime turi kiti pirmojo asmens kontroliuojami juridiniai asmenys, arba 3) kurioje fizinis ar juridinis asmuo, būdamas įmonės dalyvis, pagal susitarimus su kitais dalyviais gali spręsti, kaip panaudoti daugiau kaip pusę visų balsavimo teisių dalyvių susirinkime, arba 4) kuriai fizinis ar juridinis asmuo gali daryti esminę įtaką.“;

c) „kontroliuojantis asmuo“ turi būti suprantamas kartu skaitant Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 8, 9 ir 10 dalis, pagal kurias tai yra „juridinis ar fizinis asmuo, turintis arba įgyjantis ūkio subjekto kontrolės teisę. Kontroliuojančiu asmeniu gali būti Lietuvos Respublikos pilietis, užsienietis ar asmuo be pilietybės arba ūkio subjektas, taip pat viešojo administravimo subjektas. Sutuoktiniai, tėvai ir jų nepilnamečiai vaikai (įvaikiai) laikomi vienu kontroliuojančiu asmeniu. Jeigu du ar daugiau juridinių ar fizinių asmenų, veikdami susitarimo pagrindu, įsigyja koncentruojamo ūkio subjekto kontrolę, tai kiekvienas iš šių juridinių ar fizinių asmenų yra laikomas kontroliuojančiu asmeniu.“ Šiuo tikslu „kontrolė“ reiškia visokias iš įstatymų ar sandorių atsirandančias teises, suteikiančias juridiniam ar fiziniam asmeniui galimybę daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto veiklai, įskaitant 1) nuosavybės teisę į visą ar dalį ūkio subjekto turto

arba teisę naudoti visą ar dalį ūkio subjekto turto; 2) kitas teises, kurios leidžia daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto organų sprendimams ar personalo sudėčiai, o „lemiamą įtaką“ – padėtis, kai kontroliuojantis asmuo įgyvendina ar turi galimybę įgyvendinti savo sprendimus dėl kontroliuojamo ūkio subjekto ūkinės veiklos, organų sprendimų ar personalo sudėties.

Įstatymo 3 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 ir 2 punktuose nurodyti tam tikri nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas nuosavybės teise priklauso valstybei arba savivaldybėms ir tik jei yra numatyta galimybė pagal kitus įstatymus, tokie įrenginiai ar turtas galėtų būti perduoti nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui.

Atkreiptinas dėmesys, kad ūkio sritis, kurios susijusios su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, reguliuoja atskiri įstatymai ir juose nustatomas atitinkamas, ir gana įvairus, šių įrenginių teisinis režimas. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos kelių įstatyme numatyta, kad „keliai nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybėms, juridiniams ar fiziniams asmenims. Valstybinės reikšmės keliai išimtinę nuosavybės teise priklauso valstybei. Juos turto patikėjimo teise įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka valdo, naudoja ir jais disponuoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos įsteigtos valstybės įmonės ar jos įgaliota Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos. Vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms, o vidaus keliai – valstybei, savivaldybėms, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims.“, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 5 straipsnyje numatyta, kad „viešojo geležinkelių infrastruktūra yra Lietuvos valstybės nuosavybė. Viešojo geležinkelių infrastruktūra neprivatizuojama. Kiti geležinkelių transporto objektai nuosavybės teise gali priklausyti Lietuvos valstybei, savivaldybėms, Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių fiziniams ir juridiniams asmenims.“, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 8 straipsnyje – „civiliniai orlaiviai, oro uostai ir aerodromai nuosavybės teise gali priklausyti Lietuvos valstybei, savivaldybei, fiziniams asmenims ir Lietuvos Respublikoje registruotiems juridiniams asmenims. Skrydžių valdymo sistemos įrenginiai ir tarptautinių oro uostų infrastruktūra yra valstybės nuosavybė“, minėto įstatymo 44 straipsnyje – „tarptautinių oro uostų žemė yra valstybės nuosavybė. Tarptautinį oro uostą valdanti valstybės institucija, valstybės ar savivaldybės įmonė oro uosto žemę valdo, naudoja ir ja disponuoja turto patikėjimo teisėmis, vadovaudamasi šiuo ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais. Tarptautinio oro uosto teritorijos ribas ir plotą tvirtina Vyriausybė. Tarptautinį oro uostą valdanti valstybės institucija, valstybės ar savivaldybės įmonė turi teisę išnuomoti tarptautinio oro uosto žemės sklypus su šio oro uosto veikla susijusioms reikmėms, taip pat juridiniams ar fiziniams asmenims, kurių veikla nesusijusi su šio oro uosto veikla, šiems asmenims priklausančioms nuosavybės teise ar nuomojamiems pastatams, statiniams ar įrenginiams, esantiems tarptautinio oro uosto teritorijoje, eksploatuoti. Kontroliuojamoje teritorijoje esanti tarptautinio oro uosto žemė gali būti išnuomojama tik su šio oro uosto veikla susijusioms reikmėms. Žemės sklypai išnuomojami aukciono būdu, išskyrus žemės sklypus, užstatytus fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančiais nuosavybės teise ar jų nuomojamais pastatais, statiniais ir įrenginiais.“ Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad tam tikri nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turintys įrenginiai apskritai nepriklauso ar ateityje gali nepriklausyti valstybės ar jos kontroliuojamų subjektų nuosavybei, pvz., suskystintų gamtinių dujų terminalo infrastruktūros dalimi esantis laivas „Independence“, dėl kurio sudaryta išperkamosios nuomos sutartis.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 2 punkte nurodyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas nuosavybės teise gali priklausyti platesniam ratui subjektų, t.y. valstybei, savivaldybėms arba nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms. Analogiškai kaip ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 2 punkte nurodyti Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas gali būti perduoti nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kitaip tariant tik tokiam investuotojui, dėl kurio yra atlikta patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, ir jei

minėtosios teisės nėra ribojamos kitais įstatymais. Tokio investuotojo reikalavimų užtikrinimui šie įrenginiai ir turtas gali būti įkeisti arba jiems nustatyta hipoteka, jei to nedraudžia kiti įstatymai, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui negali būti perduodama nuosavybės teisės į valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 1 ir 2 punktuose.

Pažymėtina, kad atsižvelgiant į skirtingą disponavimo turtais teisėmis apimtį, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas laikomi sudarančiais nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčią infrastruktūrą, o Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas - nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje įtvirtinama pareiga subjektui valdančiam, naudojančiam ar disponuojančiam nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, užtikrinti fizinės ir veiklos apsaugos, ir (arba) kibernetinio saugumo, taip pat ir asmenų, pretenduojančių užimti ar užimančių pareigas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, atitikties reikalavimų laikymąsi.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 straipsnio 4 dalimi Vyriausybei pavedama detalizuoti, kokie konkretūs objektai yra priskiriami nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiems įrenginiams ir turtui. Bendrinėje kalboje įrenginiu vadinamas tam tikros paskirties, dažniausiai stacionariai įrengtas, sudėtingas aparatas, pvz.: *vaizdo perdavimo įrenginys, raketų paleidimo įrenginys* ir kt. Atkreiptinas dėmesys, kad galiojančiame Įstatyme vartojama „strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių“ sąvoka sukelia neaiškumų priskiriant objektus minėtiems įrenginiams, kadangi ne visais atvejais tam tikrus daiktus, statinius ar kitus objektus galima vadinti įrenginiais. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme siūloma vartoti platesnę sąvoką prie jos priskiriant ir kitą turtą.

Įstatymo 4 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių apsaugos zonos)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi siekiama nustatyti, kad tais atvejais, kai būtina užtikrinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių apsaugą, įvertinusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių šių įmonių ir įrenginių specifiką, taip pat sąlygojamą poreikį, Vyriausybė nustato atitinkamo dydžio apsaugos zonas, kuriose gali būti vertinama investuotojų atitiktis nacionalinio saugumo interesams. Apsaugos zonos gali būti nustatomos nurodant tam tikras konkrečias gatves, atstumą iki įrenginių ir pan., todėl atsižvelgiant į tai, kad šiose zonose, kiek tai leidžia įstatymas, gali būti ribojamos investicijos, siūloma, kad Aplinkos ministerija bei atitinkamų savivaldybių administracijos įvertintų šiuos aspektus, rengiant ar tikslinant patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus. Atitinkamai šia nuostata Vyriausybei pavedama įvertinti ir nustatyti tiek įmones, ir įrenginius ir turtą, kuriems tokia apsauga reikalinga, tiek tokios apsaugos zonos teritoriją (plotą ar kitus parametrus). Nacionalinio saugumo interesų apsaugos tikslais, o taip pat siekiant neapsunkinti ūkio subjektų investicijų ir veiklos, visiems įrenginiams ir turtui bei visoms įmonėms nustatyti apsaugos zonas nėra tikslinga. Atsižvelgiant į tai, apsaugos zonos turėtų būti nustatytos vadovaujantis kompetentingų institucijų pateikta informacija.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Vyriausybė, priėmusi sprendimą, patvirtinantį, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, įvertinusi investuotojo statusą, veiklą, elgesį ir ketinimus, veiklos keliamos grėsmės rimtumą ir akivaizdumą, turi teisę sustabdyti tokio investuotojo ar atitinkamo juridinio asmens, kurio vertybinius popierius yra įsigijęs investuotojas, veiklą, keliančią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, iki kol bus pašalinta grėsmė nacionalinio saugumo interesams. Šia nuostata siekiama užtikrinti papildomą saugumą apsaugos zonose esantiems įrenginiams ir įmonėms, tuo pačiu apsaugant nacionalinio saugumo interesus.

Įstatymo 5 straipsnis (Operatorių, valdančių nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčius įrenginius, teisių įgyvendinimas)

Galiojančio Įstatymo 6 straipsnyje yra numatyti įvairūs reikalavimai, skirti elektros perdavimo jungtims ir suskystintų gamtinių dujų terminalui, specialioms saugumo priemonėms ir vadovaujantiems darbuotojams (šie reikalavimai pirmą kartą buvo įtvirtinti 2008 m. vasario 1 d. priimtu Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių Įstatymo 3 straipsnio pakeitimo bei papildymo ir Įstatymo papildymo 4¹ straipsniu). Visos šios nuostatos yra aktualios nacionaliniam saugumui užtikrinti, ypač atsižvelgiant į tai, kad dauguma 5 straipsnyje išvardintų įrenginių ir turto nėra iki galo užbaigti arba jų funkcionavimas turi būti tęstinis. Įstatymo projekte siūloma šias įvairias nuostatas sugrupuoti ir nuosekliai išdėstyti atskiruose straipsniuose:

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto 5 straipsnyje siūloma išdėstyti tik energetikos įrenginiams skirtas nuostatas, 16 straipsnyje siūloma numatyti vadovaujančių ir kitų asmenų atitikties reikalavimus, o 17 straipsnyje – reglamentuoti fizinę ir veiklos apsaugą bei informacinę saugą;

Į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto 5 ir 16 straipsnius, siūloma perkelti galiojančio Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies nuostatas, atitinkamai atlikus aktualius pakeitimus.

Įstatymo 6 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai)

Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai į galiojančio Įstatymo taikymo sritį įtraukti priėmus Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių Įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymą, kuriuo Įstatymo 3 straipsnis buvo išdėstytas nauja redakcija. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turi 4 ūkio sektoriai: 1) energetikos; 2) transporto; 3) informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų; ir 4) finansų ir kredito. Šie ūkio sektoriai atitinka Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymą, kurio priedėlio 4 skyriaus antrajame poskyryje „Ekonominė politika“ numatyta, kad būtent šie keturi ūkio sektoriai yra strategiškai svarbūs nacionaliniam saugumui ir kad vienam investuotojui draudžiama dominuoti viename ar keliuose strategiškai svarbiuose nacionaliniam saugumui ūkio sektoriuose.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai į Įstatymo taikymo sritį buvo įtraukti, nes pasikeitus geopolitinei situacijai tuo metu galiojusių nuostatų nepakako, kadangi nacionaliniam saugumui grėsmę gali kelti ir investavimas į ūkio subjektus, veikiančius nacionaliniam saugumui strateginę reikšmę turinčiame ūkio sektoriuje. Tokiu būdu buvo išplėsta potencialaus dalyvio sąvoka (įtraukiant fizinius arba juridinius asmenis, oficialiai pareiškusius ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, steigiamos ar veikiančios svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiame ūkio sektoriuje) akcijų ir numatyta tokių potencialių dalyvių (investuotojų) patikra siekiant įvertinti jų atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 6 straipsniu iš esmės siūloma išlaikyti šias nuostatas, patikslinant jas taip, kad siūlomu reguliavimu būtų užtikrinta reikiama ir teisinga pusiausvyra tarp Lietuvos nacionalinio saugumo interesų ir verslui palankios investicinės aplinkos. Šiame straipsnyje siūloma numatyti, kurie ūkio sektoriai yra strategiškai svarbūs užtikrinant nacionalinį saugumą. Visų pirma, tai yra keturi ūkio sektoriai, numatyti galiojančiame Įstatyme ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme. Be to, Įstatymo projektu siūloma šį sąrašą išplėsti ir įtraukti penktą ūkio sektorių, kur turėtų būti taikoma tokia pati nacionalinio saugumo interesų apsauga, t. y. karinės įrangos. Karinės įrangos apibrėžimas pateikiamas Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje, kurioje nurodoma, kad karinė įranga tai gynybai skirti arba su ja susiję produktai, įtraukti į Bendrąjį karinės įrangos sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-1216 „Dėl Bendrojo karinės įrangos sąrašo patvirtinimo“. Pagal minėtąjį sąrašą karinei įrangai priskirtini pabūklai, haubicos, patrankos, mortyros, prieštankiniai pabūklai, sviedinių paleidimo įrenginiai, kariniai liepsnosvaidžiai, šautuvai,

ir kita įranga nurodyta sąraše. Didžioji dalis Bendrajame karinės įrangos sąraše nurodytų ginklų pagal Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymą (toliau – Ginklų ir šaudmenų įstatymas) priskirtini A kategorijos ginklams. Vadovaujantis Ginklų ir šaudmenų įstatymo 2 straipsnio 21 dalimi A kategorijos ginklai, jų priedėliai ir šaudmenys laikytini pavojingiausiais.

Atkreiptinas dėmesys, kad ginklų, A kategorijos ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamyba, ginklų jų dalių importas, eksportas ir kitos komercinės veiklos, nurodytos Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 19 straipsnyje yra licencijuojamos. Išduodant minėtąsias licencijas vadovaujamasi Ginklų, A kategorijos ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamybos, ginklų taisymo, ginklų ir šaudmenų perdirbimo licencijavimo taisyklėmis (toliau – Taisyklės), patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 1495 „Dėl Ginklų, A kategorijos ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamybos, ginklų taisymo, ginklų ir šaudmenų perdirbimo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“. Vadovaujantis Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme ir Taisyklėse nustatyta tvarka išduodant licenciją iš esmės yra tikrinama licencijos gavėjo nepriekaištinga reputacija (pagal Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 18 straipsnį) ir pateikta medicininio patikrinimo išvadą, arba jei asmuo ketina užsiimti veikla, kuriai licencija išduota kitoje ES valstybėje narėje, tuomet tikrinamas licencijos turėjimo faktas, galiojimas ir kiti Taisyklėse numatyti aspektai.

Pažymime, investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams yra atliekama vertinant pagal Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnio kriterijus, kurie iš esmės yra skirtingi, lyginant su minėtajai licencijai išduoti nustatytais Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme. Todėl, manytina, investuotojų patikros dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams procedūra karinės įrangos sektoriuje gali būti vykdoma nepriklausomai nuo licencijavimo procedūrų, kadangi jomis siekiama skirtingų tikslų, įskaitant ir tai, kad investuotojų patikrą atlieka Komisija, o, pavyzdžiui, licenciją A kategorijos ginklų gamybai išduoda Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalyje siūloma Vyriausybei pavesti nustatyti, kokios konkrečiai ūkinės veiklos sritys yra laikomos nurodytų ūkio sektorių dalimi. Tokiu būdu iš minėtųjų sektorių būtų eliminuojamos tam tikros veiklos, kuriose pagal jų pobūdį nėra tikslinga atlikti investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams.

Įstatymo 7 straipsnis (Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje siūloma numatyti, kad nuosavybės teisė į valstybei priklausančias pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, akcijas, pritarus gali būti perleista įstatymų nustatyta tvarka. Atkreiptinas dėmesys, kad nuostatoje nurodomos uždarnosios akcinės bendrovės arba akcinės bendrovės teisinės formos, tačiau pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms yra priskiriamos ir valstybės įmonės bei savivaldybės įmonės.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 2 dalies nuostata yra bendrojo pobūdžio, nurodanti, kad šis įstatymas nedraudžia pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizuoti, pertvarkyti į kitos teisinės formos juridinį asmenį, restruktūrizuoti, keisti jų pavadinimą, likviduoti, didinti ar mažinti savininko kapitalą, taip pat didinti įstatinį kapitalą, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas.

Pagal komentuojamo straipsnio 3 dalį pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės galėtų būti reorganizuotos, pertvarkytos, restruktūrizuotos ar likviduotos tik pritarus Komisijai. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 18 straipsnį valstybės įmonės reorganizavimo procedūros gali būti pradėtos vykdyti tik Vyriausybei sutikus reorganizuoti įmonę, išskyrus atvejus, kai valstybės įmonei reorganizuoti priimamas atskiras įstatymas, o savivaldybės įmonės reorganizavimo procedūros gali būti pradėtos vykdyti tik savivaldybės tarybai sutikus reorganizuoti įmonę; pagal šio įstatymo 19 straipsnį

sprendimą pertvarkyti įmonę priima įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, išskyrus šio ir kitų įstatymų nustatytas išimtis (tam tikrais atvejais reikalaujama Vyriausybės sprendimo); pagal 24 straipsnį įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija priimti sprendimą likviduoti įmonę gali tik po to, kai yra Vyriausybės nutarimas nutraukti valstybės įmonės veiklą arba savivaldybės tarybos sprendimas nutraukti savivaldybės įmonės veiklą. Nuostata būtų taikoma ir tiems atvejams, kai juridinio asmens likvidavimą inicijuoja juridinių asmenų registro tvarkytojas. Klausimas, ar Komisijos pritarimas reikalingas ir tais atvejais, kai dėl juridinio asmens likvidavimo gali nuspręsti teismas, nėra reguliuojamas, nes įvertinus Civilinio kodekso 2.106 straipsnio 3 punktą (teismo priimtas sprendimas likviduoti juridinį asmenį vadovaujantis šio kodekso 2.131 straipsniu) ir 2.131 straipsnio 1 dalies 8 punktą (jeigu ekspertų ataskaitoje nurodyta, kad juridinio asmens (juridinio asmens valdymo organų ar jų narių) veikla yra netinkama, ir teismas tam pritaria, išklaušęs šalių ir šio kodekso 2.130 straipsnyje nurodytų valstybės institucijų nuomones, teismas gali taikyti vieną iš šių priemonių <...> likviduoti juridinį asmenį ir paskirti likvidatorių), skaitomą kartu su Civilinio kodekso 2.125 straipsnio 1 dalies 6 punktu (teisę kreiptis dėl juridinio asmens veiklos tyrimo turi šie asmenys <...> asmenys, taip pat ir juridinio asmens dalyviai, kuriems pagal steigimo dokumentus ar sudarytus su juridiniais asmenimis sandorius tokia teisė suteikta) ir 2 dalimi (Prokuroras, gindamas viešuosius interesus, tarp jų ir kai juridinio asmens, jo valdymo organų ar jų narių veikla prieštarauja visuomenės interesams, taip pat turi teisę kreiptis dėl juridinio asmens veiklos tyrimo), galima teigti, kad tokie atvejai praktikoje mažai tikėtini, o prireikus valstybė turi visas galimybes užkirsti kelią tokios pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės likvidavimui.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje siūloma numatyti specialią taisyklę, kad institucijos, kurios turi teisę nuspręsti dėl pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, reorganizavimo, pertvarkymo ar įstatinio kapitalo didinimo, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, jei sumažėtų valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei priklausanti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės akcijų dalis, turi gauti Lietuvos Respublikos Seimo pritarimą.

Siekiant išlaikyti valstybės kontrolę (nebent būtų nuspręsta, kad tokia kontrolė nebereikalinga) pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje siūloma, kad šių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, bet kokios akcijų dalies perleidimui būtų reikalingas Lietuvos Respublikos Seimo pritarimas.

Komentuojamose Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 4 ir 5 dalyse nenurodoma, konkreti teisės akto forma, kuria Seimas galėtų išreikšti pritarimą minėtiems veiksams. Manytina, kad prireikus Seimas įprastai tokį pritarimą galėtų suteikti priimdamas Seimo nutarimą. Jei reikėtų nustatyti reorganizavimo, pertvarkymo į kitos teisinės formos juridinį asmenį, likvidavimo ar atskyrimo, kai atskyrimą numato atskiras juridinių asmenų teisinės formas reglamentuojantys įstatymai, ypatumus, Seimas tai galėtų nustatyti priimdamas specialų įstatymą.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 7 dalyje nustatoma, kad tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas gali įsigyti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės (uždarnosios akcinės bendrovės arba akcinės bendrovės), konvertuojamųjų obligacijų, kurias pakeitus į akcijas šios akcijos, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteiktą daugiau negu 1/4 balsų tokios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 8 dalyje nustatytu reguliavimu siekiama apsisaugoti nuo atvejų, kuomet balsavimo teisė pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių visuotiniame akcininkų susirinkime būtų suteikta nacionalinio saugumo interesams grėsme keliantiems asmenims.

Įstatymo 8 straipsnis (Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnyje siūloma įtvirtinti specialias nuostatas, reglamentuojančias tiesiogiai ar netiesiogiai valstybės kontroliuojamas akcines bendroves ir uždariusias akcines bendroves, teikiančias bendrus interesus atitinkančias paslaugas, vykdančias visuomenės saugumui svarbią veiklą ar valdančias nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą. Dauguma antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, išvardintų Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede, iš dalies perkelia galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje ir 5 straipsnio 1 dalyje nurodytas akcines bendroves ir uždariusias akcines bendroves (iš dalies, nes kiti galiojančiame Įstatyme išvardyti juridiniai asmenys perkelti į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 1 arba 3 priedus).

Galiojančiame Įstatyme ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede išvardytų Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės sąrašas yra panašus, tačiau Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede pateiktas sąrašas yra papildytas keletu akcinių bendrovių ir uždarytų akcinių bendrovių, taip pat kai kurias bendroves į sąrašą siūloma neįtraukti. Į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priedą siūloma perkelti šias akcines bendroves ar uždariusias akcines bendroves, kurios jau įtrauktos į galiojančio Įstatymo taikymo sritį: „Lietuvos energija“, UAB; LITGRID AB; AB „Amber Grid“, nacionalinis investuotojas, numatytas Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės Įstatyme; suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius; akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“; akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“; AB „Energijos skirstymo operatorius“; akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla; akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“, akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras, akcinė bendrovė Lietuvos paštas. Nors du subjektai – suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius ir akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ – šiuo metu sutampa, tačiau atsižvelgiant į tai, kad suskystintų gamtinių dujų terminalo operatoriaus teisės akcinei bendrovei „Klaipėdos nafta“ suteiktos licencijos pagrindu, teoriškai įmanoma situacija, kad pasikeitus licencijos turėtojui šie du subjektai gali ir nesutapti.

Taip pat siūloma įtraukti 4 juridinius asmenis, kurių teisinė forma akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, kurių nėra galiojančiame Įstatyme: UAB „Eps-G“, „Lietuvos energijos gamyba“, AB; Paskirtąjį tiekėją, numatytą Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo Įstatyme; UAB „Lietuvos dujų tiekimas“. Iš esmės visos šios bendrovės vykdo energijos gamybą ir tiekimą bei dujų tiekimą, išskyrus UAB „Eps-G“, kuriai priklauso nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių akcinių bendrovių akcijos. Šios akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės buvo priskirtos prie strateginę reikšmę nacionaliniam užtikrinti turinčių akcinių bendrovių ir uždarytų akcinių bendrovių, kadangi vykdo atitinkamą veiklą ir valdo tam tikrą infrastruktūrą.

Į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priedą siūloma neįtraukti galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 11 punkte numatytos suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto įgyvendinančios bendrovės, nes suskystintų gamtinių dujų terminalo projektas yra įgyvendintas ir ši nuostata yra nebeaktuali. Taip pat siūloma neįtraukti AB LESTO ir akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“, kadangi sujungimo būdu reorganizavus šias įmones 2016 m. sausio 1 d. buvo įkurta AB „Energijos skirstymo operatorius“, kuri perėmė abiejų įmonių turtą, teises ir pareigas bei kitus įsipareigojimus ir funkcijas.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 1 - 2 dalyse siūloma nustatyti, praktiškai analogišką reguliavimą kaip ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 2 - 3 dalyse.

Atsižvelgiant į tai, kad antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų turi priklausyti valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi nustatoma, kad jeigu dėl antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės reorganizavimo, akcijų perleidimo ar įstatinio kapitalo didinimo išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, valstybei priklausanti antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis sumažėtų taip, kad po nurodytų veiksmų įvykdymo valstybei priklausančios akcijos suteiktų mažiau negu 2/3 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, tai tokiam reorganizavimui, akcijų perleidimui arba įstatinio kapitalo didinimui išplatinant naują akcijų emisiją

ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas turi pritarti Lietuvos Respublikos Seimas. Šia nuostata siekiama, kad valstybė išlaikytų tiek tiesioginę, tiek ir netiesioginę kontrolę antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbiose įmonėse.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 4 dalis nustato, kad dėl analogiškų veiksmų su nacionaliniam saugumui svarbia įmone (kaip numatyta Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje), kurios akcijos priklauso valstybės valdomai bendrovei, reikalingas ne Seimo, o Vyriausybės pritarimas.

Minėtose Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 3-4 dalyse atsisakoma galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje vartojamos „valstybės sprendžiamos galios“ sąvokos, kuri šiuo metu galiojančiame Įstatyme nustatyta ne mažesnė kaip 1/2 balsų suteikiančių akcijų. Pažymėtina, kad 2/3 balsų suteikiančių akcijų leidžia užtikrinti, kad tokių akcinių bendrovių ar uždarytųjų akcinių bendrovių valdyme visus esminius sprendimus priims valstybė, savivaldybė ar valstybės valdoma bendrovė. Tai matyti atidžiau panagrinėjus, kokias neturtines akcininko teises akcininkai turi pagal Lietuvos Respublikos įstatymus

1 akcija:

- 1) dalyvauti ir balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
- 2) iš anksto pateikti bendrovei klausimų, susijusių su visuotinių akcininkų susirinkimų darbotvarkės klausimais (galima atsisakyti pateikti atsakymus į akcininko klausimus, jeigu jie susiję su akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia informacija);
- 3) raštu paprašyti, kad akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės vadovas ne vėliau kaip per 3 dienas nuo rašytinio prašymo gavimo įteiktų pasirašytinai ar išsiųstų registruotu laišku visus susirinkimo sprendimų projektus arba, kai sprendimų priimti nereikia, – stebėtojų tarybos, valdybos, akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės vadovo ir akcininkų paaiškinimus dėl jų pasiūlyto visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimo;
- 4) gauti informaciją apie akcinę bendrovę ar uždarąją akcinę bendrovę: turi galimybę susipažinti ir (ar) gauti kopijas akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatų, metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinių, bendrovės metinių ir tarpinių pranešimų, auditoriaus išvadų ir audito ataskaitų, visuotinių akcininkų susirinkimų protokolų ar kitų dokumentų, kuriais įforminti visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai, stebėtojų tarybos pasiūlymų ar atsiliepimų visuotiniams akcininkų susirinkimams, akcininkų sąrašų, stebėtojų tarybos ir valdybos narių sąrašų, kitų bendrovės dokumentų, kurie turi būti vieši pagal įstatymus, taip pat stebėtojų tarybos ir valdybos posėdžių protokolų ar kitų dokumentų, kuriais įforminti šių bendrovės organų sprendimai, jeigu šie dokumentai nėra susiję su bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia informacija;
- 5) pateikti savo pastabas ar nuomonę dėl visuotinio akcininkų susirinkimo protokole išdėstytų faktų ir protokolo surašymo;
- 6) pareikšti ieškinį dėl juridinio asmens organų sprendimų pripažinimo negaliojančiais, jeigu jie prieštarauja imperatyviosioms įstatymų normoms, juridinio asmens steigimo dokumentams arba protingumo ar sąžiningumo principams;
- 7) kreiptis į teismą su ieškiniu, prašydami atlyginti akcinei bendrovei ar uždarajai akcinei bendrovei žalą, kuri susidarė dėl bendrovės vadovo ir valdybos narių pareigų, nustatytų šiame ir kituose įstatymuose, taip pat bendrovės įstatuose, nevykdymo ar netinkamo vykdymo;
- 8) paduoti ieškinį dėl juridinio asmens įsteigimo pripažinimo neteisėtu;
- 9) sudaryti sutartį dėl bendro balsavimo juridinio asmens dalyvių susirinkime;
- 10) perleisti teisę balsuoti juridinio asmens dalyvių susirinkime arba įgalioti kitą asmenį naudotis savo teisėmis;
- 11) susipažinti su juridinio asmens reorganizavimo dokumentais ir gauti šių dokumentų kopijas;
- 12) pirmumo teise įsigyti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės išleidžiamų akcijų proporcingai nominaliai vertei akcijų, kurios jiems priklauso nuosavybės teise;

13) nemokamai gauti naujų paprastųjų akcijų, kurių skaičius būtų proporcingas jiems nuosavybės teise priklausančių akcijų nominaliai vertei, kai akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė didina įstatinį kapitalą iš bendrovės lėšų išleisdama naujas akcijas;

14) perleisti akcijas;

15) gauti dividendus, lėšų, kai mažinamas akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės įstatinis kapitalas, ir likviduojamos bendrovės turto dalį.

1/20 akcijų:

1) siūlyti papildyti visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę;

2) reikalauti, kad būtų sušauktas juridinio asmens dalyvių susirinkimas dėl reorganizavimo prijungimo būdu;

3) pareikalauti, kad kiekvieno reorganizavime dalyvaujančio juridinio asmens valdymo organai parengtų rašytines ataskaitas, kuriose turi būti nurodyti reorganizavimo tikslai, paaiškintos reorganizavimo sąlygos, juridinio asmens veiklos tęstinumas ir nurodyti reorganizavimo terminai bei ekonominiai pagrindai;

4) tam tikrais atvejais kreiptis į teismą, kad paskirtų likvidatorių.

1/10 akcijų:

1) inicijuoti visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą;

2) kreiptis į teismą dėl visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo, jei pateikus paraišką valdyba ar akcinės bendrovės arba uždarosios akcinės bendrovės vadovas nesusaukė visuotinio akcininkų susirinkimo;

3) siūlyti naujus sprendimų projektus į susirinkimo darbotvarkę įtrauktais klausimais, papildomus kandidatus į akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės organų narius, auditorių ar audito įmonę;

4) pritarti, kad vyktų slaptas balsavimas visuotiniame akcininkų susirinkime;

5) kreiptis į teismą dėl juridinio asmens veiklos tyrimo;

6) prieštarauti pavienių stebėtojų tarybos narių rinkimui, jei stebėtojų tarybos narys atšaukiamas, atsistatydina ar dėl kitų priežasčių nustoja eiti pareigas (tokiu atveju stebėtojų taryba netenka įgaliojimų ir turi būti renkama visa stebėtojų taryba);

7) pareikalauti, kad jų akcijas iki reorganizavimo pabaigos išpirktų skaidoma akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, jei skaidant tokią bendrovę po reorganizavimo veiksiančių bendrovių akcijos skaidomos bendrovės akcininkams skirstomos neproporcingai jų dalims skaidomos bendrovės įstatiniame kapitale;

8) kreiptis į teismą, kad šis paskirtų likvidatorių, jei visuotinis akcininkų susirinkimas per nustatytą terminą likvidatoriaus neišrenka;

9) kreiptis į teismą prašydami pakeisti likvidatorių, jei šis veikia netinkamai, taip pat nesąžiningai atsiskaito su kreditoriais, juridinio asmens dalyviais, nesąžiningai atlieka kitas pareigas arba pažeidžia juridinio asmens dalyvių, kreditorių ar juridinio asmens darbuotojų teises.

1/3 akcijų:

1) kreiptis dėl priverstinio akcijų (teisių, pajų) pardavimo (taikoma tik uždarosioms akcinėms bendrovėms);

2) pareikšti teismui ieškinį reikalaudami, kad juridinio asmens dalyvis, dėl kurio veiksmų negalima tinkamai įgyvendinti teisių, nupirktų iš jų akcijas (teises, pajus) (tik uždarosioms akcinėms bendrovėms);

3) inicijuoti dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimą;

4) teikti pasiūlymus dėl reorganizavimo sąlygų.

1/2 akcijų:

1) sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą, jei akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės valdyba ar vadovas nepriėmė sprendimo sušaukti tokį susirinkimą gavęs paraišką (daugiau kaip 1/2 visų balsų);

2) sudaro visuotinio akcininkų susirinkimo kvorumą;

3) priimti visus sprendimus visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, išskyrus atvejus, kai jiems priimti reikia kvalifikuotos balsų daugumos;

4) gauti atsakymus į klausimus, jeigu jie susiję su akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia informacija, pateikus bendrovei jos nustatytos formos rašytinį įsipareigojimą neatskleisti komercinės (gamybinės) paslapties, konfidencialios informacijos;

5) susipažinti su visais akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės dokumentais, pateikę bendrovei jos nustatytos formos rašytinį įsipareigojimą neatskleisti komercinės (gamybinės) paslapties, konfidencialios informacijos.

2/3 akcijų:

1) keisti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatus;

2) nustatyti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės išleidžiamų akcijų klasę, skaičių, nominalią vertę ir minimalią emisijos kainą;

3) konvertuoti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės vienos klasės akcijas į kitos, tvirtinti akcijų konvertavimo tvarką;

4) keisti uždarnosios akcinės bendrovės akcijų sertifikatus į akcijas;

5) spręsti dėl pelno (nuostolių) paskirstymo;

6) spręsti dėl rezervų sudarymo, naudojimo, sumažinimo ir naikinimo;

7) spręsti dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo;

8) išleisti konvertuojamąsias obligacijas;

9) padidinti įstatinį kapitalą;

10) sumažinti įstatinį kapitalą, išskyrus šiame Įstatyme nustatytas išimtis;

11) spręsti dėl akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės reorganizavimo ar atskyrimo ir reorganizavimo ar atskyrimo sąlygų patvirtinimo;

12) spręsti dėl akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės pertvarkymo;

13) spręsti dėl akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės restruktūrizavimo;

14) spręsti dėl akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės likvidavimo ir likvidavimo atšaukimo;

15) nuspręsti, kad akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė apie neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą akcininkams praneštų ne vėliau kaip likus 16 dienų iki neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo dienos.

3/4 akcijų:

1) atšaukti visiems akcininkams pirmumo teisę įsigyti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės išleidžiamų konkrečios emisijos akcijų ar bendrovės išleidžiamų konkrečios emisijos konvertuojamųjų obligacijų.

Palyginus teises, kurias turi 1 akciją įsigijęs akcininkas ir tas, kurias turi 1/20 balsų suteikiančių akcijų įsigijęs akcininkas, akivaizdžiai matyti, kad antruoju atveju akcininkas turi tik vieną reikšmingesnę teisę, t. y. teisę siūlyti papildyti visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę, tačiau naudojimas iš esmės negali kelti pavojaus nacionalinio saugumo interesams.

Akcininkas, kuris turi 1/10 balsų suteikiančių teisių, turi daugiau papildomų reikšmingų teisių palyginti su akcininku, turinčiu 1/20 balsų: inicijuoti visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą, kreiptis į teismą dėl visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo, siūlyti naujus sprendimų projektus į susirinkimo darbotvarkę įtrauktais klausimais, papildomus kandidatus į akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės organų narius, auditorių ar audito įmonę, kreiptis į teismą dėl juridinio asmens veiklos tyrimo. Vis dėlto visos šios teisės neturi „sprendžiamojo pobūdžio“, t. y. net gi

pasinaudojus šiomis teisėmis sprendimą priimtų visuotinis akcininkų susirinkimas (kuriame dalyvautų sprendžiamąją galią turinčios valstybės atstovai) arba teismas.

Vienintelėmis akcininkų teisėmis, kuriomis, jei piktnaudžiaujama, galėtų būti trikdoma antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės veikla, yra teisė gauti informaciją (ypač siekiant sužinoti konfidencialią informaciją) ir teisė reikšti ieškinius dėl juridinio asmens organų sprendimų pripažinimo negaliojančiais, bei kreiptis į teismą su ieškiniu, prašant atlyginti bendrovei žalą, kuri susidarė dėl akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės vadovo ir valdybos narių pareigų, nustatytų šiame ir kituose įstatymuose, taip pat akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatuose, nevykdymo ar netinkamo vykdymo. Tačiau šios teisės suteikiamos bet kuriam akcininkui, nesiejant jų su tam tikru balsų skaičiumi, o dėl jų pagrįstumo spręstų teismas.

Matyti, kad valstybei net ir išlaikant ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, tikslinga pasilikti patikros galimybę ir kitais atvejais, kai investuotojas siekia įsigyti balsų suteikiančių akcijų, nes, pavyzdžiui, 1/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nors ir neleidžia savarankiškai priimti sprendimų, tačiau leistų blokuoti antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės reorganizavimo organų sprendimus. Todėl valstybė, nenorėdama susidurti su tokiais pasekmėmis, privalo iš anksto įsitikinti, kad toks investuotojas nekelia ir nekels grėsmės nacionalinio saugumo interesams.

Iš aukščiau išdėstyto išplaukia ir kitas Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 5 dalyje nustatytas reikalavimas, kad tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia daugiau negu 1/4 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurias, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteikia daugiau negu 1/4 šioje dalyje nurodytos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų. Iš esmės analogiškas reikalavimas, tik dėl tam tikrų vertybinių popierių įgijimo, nustatomas ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 6 dalyje.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 7 dalyje siūloma numatyti atitinkamas saugumo priemones ir naudoti balsavimo teisėmis. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų valdytojui ar savininkui, numatoma pareiga kiekvieną kartą išduodant įgaliojimus įvertinti būsimų sprendimų poveikį nacionaliniam saugumui ir išduoti tik tokius įgaliojimus, kad tiek įgaliojantieji asmenys, tiek ir jų priimti sprendimai atitiktų nacionalinio saugumo interesus.

Įstatymo 9 straipsnis (Trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 9 straipsnyje siūloma reglamentuoti investuotojų, siekiančių įsigyti Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priede nurodytų akcinių bendrovių akcijų, patikrą dėl jų atitikties nacionalinio saugumo interesams. Į šiame priede esantį trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą siūloma įtraukti akcines bendroves, kurios numatytos galiojančio Įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje ir kuriose valstybė arba neturi kontrolinio akcijų paketo, arba neturi akcijų iš vis.

Atitinkamai trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių atžvilgiu siūloma nustatyti, kad 1/3 ar daugiau balsų šių akcinių bendrovių akcininkų susirinkimuose suteikiančių akcijų (ar teisę jais naudotis) gali įsigyti tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, kurio atžvilgiu turi būti atlikta patikra.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatytas analogiškas reikalavimas kaip ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 9 straipsnio 6 dalyje.

Įstatymo 10 straipsnis (Bendrosios nuostatos dėl investuotojų)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnyje siūloma išdėstyti bendras nuostatas dėl visų investuotojų, kaip jie suprantami pagal Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 straipsnį. Taip pat siūloma įtvirtinti bendrą draudimą, pagal kurį investuotoju negali būti joks asmuo, kuris kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje pateikiama nuoroda į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnį, kuriame pateikiami Investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijai, taip pat nurodoma, kad investuotojų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams vykdoma vadovaujantis Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje siūloma numatyti, kad Įstatymo projekto nuostatos nebūtų taikomos, jei kitas įstatymas numatytų su konkrečia trečiąja valstybe siejamam konkrečiam subjektui ar visiems subjektams apribojimus ar draudimus investuoti Lietuvos Respublikos teritorijoje. Tokiems apribojimams nustatyti iš esmės galėtų būti trys pagrindai – siekis apsaugoti visuomenės saugumą, jei konkreti trečioji valstybė savo veiksmais jam kelia pavojų (imantis sankcijų prieš trečiąją valstybę); siekis apsaugoti viešąją tvarką, jei konkretus subjektas pasinaudodamas savo investicijoms (ar trečioji valstybė, pasinaudodama tokiu subjektu) gali siekti ją sutrikdyti; ir atsakomieji veiksmai trečiosios valstybės, kuri apribojo Lietuvos subjektų investicijas savo teritorijoje, atžvilgiu. Bet kuriuo atveju išsamūs tokių apribojimų taikymo pagrindai, subjektai, ypatumai ir kiti aspektai turėtų būti nustatyti kitame įstatyme.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje siūloma numatyti, kad tam tikri subjektai laikomi nekeliančiais pavojaus nacionaliniam saugumui, todėl jie gali be apribojimų ir neatliekant išankstinės ar vėlesnės patikros būti investuotoju, kaip jis suprantamas pagal šio Įstatymo 2 straipsnio 2 dalį. Šiems subjektams priskiriamos įvairios juridinių asmenų, kuriuos Lietuvos valstybė kontroliuoja ir kuriuose ji teisiškai ar faktiškai turi sprendžiamąją galią, grupės.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje siūloma, siekiant išvengti diskriminacijos ir nepagrįstų apribojimų, analogiškai numatyti, kurie Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojai laikomi nekeliančiais grėsmės nacionaliniam saugumui ir kurių atžvilgiu dėl šios priežasties nėra atliekama patikra. Pagal šią nuostatą tokiais investuotojais siūlytina laikyti:

1) ES valstybės nares, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, ELPA ir EBPO priklausančias valstybes;

2) šių valstybių centrinės, regioninės ar vietinės valdžios institucijų kontroliuojamus juridinius asmenis (kai joms priklauso daugiau kaip 1/2 balsų suteikiančių akcijų ar kitų kapitalo dalių);

3) visuotinai pripažintas tarptautines finansų organizacijas, kurių narė yra Lietuvos Respublika: Pasaulio banko grupės organizacijos, Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, Europos Tarybos vystymo bankas, Europos investicijų bankas, Šiaurės investicijų bankas ir Tarptautinis valiutos fondas;

4) kitas tarptautines finansines institucijas ar organizacijas, kurių tikslai, investavimo politika ir veikla pripažįstama kaip nekelianti grėsmės nacionaliniam saugumui. Pavyzdžiui, tokia institucija galėtų būti Azijos infrastruktūros investicijų bankas, kurio steigime dalyvauja 14 iš 28 ES valstybių ir 21 iš 34 EBPO narių.

Taip pat Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 6 dalyje siūloma numatyti atvejus, kuomet investuotojas yra laikomas atitinkančiu nacionalinio saugumo interesus ir jo patikra nėra atliekama. Šioje dalyje nurodytos sąlygos, kada investuotojo patikra nebūtų atliekama, yra investuotojo ilgalaikis veiklos vykdymas, patirtis ir įsteigimas Europos Sąjungai, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, ELPA ar EBPO priklausančioje valstybėje. Šia nuostata taip pat siekiama atsižvelgti ir į artėjančią Lietuvos narystę EBPO. Kita vertus, nors nurodytosios valstybės šiuo metu nekelia pavojaus nacionaliniam saugumui, siekiant išvengti kokių nors ateityje galinčių kilti grėsmių, jei pasikeistų vienos ar kitos valstybės politika Lietuvos ar tarptautinio saugumo atžvilgiu, siūloma numatyti sąlygą, kad investuotojas neatitiktų šio kriterijaus, jei valstybė, kurioje jis įsteigtas ar kuri jį kontroliuoja, arba trečioji valstybė, su kuria toks investuotojas siejamas, veikia taip, kad iškiltų išorės rizikos veiksnių, pavojų ir grėsmių nacionalinio saugumo interesams.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje siūloma numatyti, kad kai investuotojas yra juridinis asmuo ar kita organizacija, laikoma, kad jis atitinka nacionalinio saugumo interesus, jeigu juos atitinka jis pats ir jį kontroliuojantys asmenys. Plačiau „kontroliuojamo asmens“ sąvoka paaiškinta Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 straipsnio paaiškinimuose.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje siūloma nustatyti, kad investuotojo sandoriai, prieštaraujantys nacionalinio saugumo interesams, yra neteisėti ir negalioja nuo jų sudarymo momento (*ab initio*), išskyrus sandorius, nurodytus šio įstatymo 13 straipsnyje, kuriems yra taikomos šio įstatymo 13 straipsnyje numatytos pasekmės.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 9 dalyje siūloma nustatyti pareigą investuotojui pranešti apie ketinimą įsteigti juridinį asmenį strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje, taip pat siekį įgyti vienasmeniškai (ar kartu su kitais asmenimis) 1/4 ar daugiau minėtojo juridinio asmens akcijų. Šis pranešimas reikalingas tam, kad institucijos turėtų duomenis apie investuotojų vykdomus veiksmus. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 6 straipsnyje siūloma numatyti galimybę susiaurinti strategiškai svarbių ūkio sektorių apimtį, pranešančių subjektų ratas neturėtų būti platus.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 10 dalyje numatoma bendrojo pobūdžio pareiga nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo organų nariams ir investuotojams, laikytis šio įstatymo pagrindu nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar investavimo atžvilgiu nustatytų privalomų reikalavimų ar sąlygų, fizinės ir veiklos apsaugos ir (arba) kibernetinio saugumo reikalavimų.

Įstatymo 11 straipsnis (Investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijai)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnyje siūloma konsoliduoti investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijus, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 4 - 6 dalyse numatant atvejus, kuomet investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama. Atitinkamai atsižvelgiant į tai, kad galiojančiame įstatyme nurodyti europinės ir transatlantinės integracijos kriterijai yra pernelyg vertinamojo pobūdžio, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnyje siūloma nustatyti kiek siauresnius investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijus. Šie kriterijai iš esmės atitinka numatytus galiojančio Įstatymo 7 straipsnio 10 dalies 2-6 punktuose, atlikus tam tikrus patikslinimus. Kartu komentuojamo straipsnio 1-3 punktuose patikslintas periodas, į kurį atsižvelgiant investuotojas vertinamas pagal šiuos kriterijus.

Siūlomas 6 punktas yra būtina papildoma bendro pobūdžio sąlyga („yra kitų pagrįstų duomenų dėl investuotojo neatitikimo nacionalinio saugumo interesams“), kadangi praktikoje be išvardintų aplinkybių gali būti ir kitų, kurios leistų pagrįstai nuspręsti, kad investuotojas kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

Komentuojamo straipsnio 7 punkte pateikiama nuoroda į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 3 dalį (žr. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 3 dalies komentarą).

Įstatymo 12 straipsnis (Investuotojų atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procesas ir sprendimų dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimo, pertvarkymo, likvidavimo ar turto, kuris nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės plane priskiriamas kritinei infrastruktūrai, priėmimo procesas)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnis parengtas atsižvelgiant į galiojančio Įstatymo 7 straipsnio nuostatas, tačiau turi nemažai skirtumų, visų pirma dėl to, kad galiojantis Įstatymas numatė tik išankstinę privalomą patikrą, o Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame įstatyme yra siūloma numatyti galimybę atlikti tiek išankstinę, tiek vėlesnę patikrą. Be to, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme numatytą procedūrą siekiama reglamentuoti taip, kad investuotojams kiltų kuo mažiau suvaržymų ir administracinės naštos. Atsižvelgiant į tai,

apibendrintai galima nurodyti, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnyje siūloma:

1) numatyti, kad patikra turi būti atlikta arba gali būti atlikta bet kurio investuotojo, kaip jis suprantamas pagal Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 straipsnio 2 dalį, atžvilgiu, kai tai numato atskiros Įstatymo projekto nuostatos;

2) investuotojo turimi balsai skaičiuojami kartu su sutartinai veikiančių asmenų turimais balsais, šiam balsų skaičiavimui taikoma plačiausiai sutartinai veikiančius asmenis apibrėžianti, išsami ir ES teisės aktų pagrindu Vertybinių popierių įstatyme nustatyta asmens turimų balsų skaičiavimo tvarka. Šio Įstatymo 2 straipsnio 48 dalyje sutartinai veikiančys asmenys apibrėžti kaip „fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie bendradarbiauja su oficialaus siūlymo teikėju ar bendrove, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, remdamiesi aiškiai sudarytu ar numanomu žodiniu arba rašytiniu susitarimu, kuriuo siekiama įgyti kontrolę, suteikiančią 1/3 ar daugiau balsų bendrovės, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sužlugdyti sėkmingą oficialaus siūlymo rezultatą. Kito asmens kontroliuojami asmenys, sutartinai veikiančys su tuo kitu asmeniu, taip pat laikomi sutartinai veikiančiais vienas su kitu. Laikoma, kad šio įstatymo 24 straipsnyje nustatytais atvejais asmenys veikia sutartinai.“ Atitinkamai Vertybinių popierių įstatymo 24 straipsnyje, be kita ko, nustatyta, kad asmens turimais balsais yra laikoma teisė balsuoti, kurią:

a) suteikia asmeniui nuosavybės teise priklausančios akcijos (išskyrus atvejį, kai akcijos įkeistos ir įkeitimo sutartyje numatytas balsavimo teisės perdavimas įkaito turėtojų);

b) turi kitas asmuo, su kuriuo jis sudarė balsavimo sutartį dėl ilgalaikės bendrovės valdymo politikos įgyvendinimo;

c) turi kitas asmuo, su kuriuo jis sudarė laikiną balsavimo teisių perleidimo sutartį;

d) suteikia jam įkeistos arba kaip finansinis užstatas perduotos akcijos, jeigu įkaito turėtojas gali naudotis akcijoms suteiktomis balsavimo teisėmis;

e) suteikia akcijos, kuriomis jis, kaip uzufruktorius, turi teisę naudotis visą savo gyvenimą ar apibrėžtą laiką, kuris negali būti ilgesnis už asmens gyvenimo trukmę;

f) pagal šios dalies 1–5 punktus turi asmens kontroliuojama įmonė;

g) suteikia jam patikėjimo teise perduotos arba kitaip deponuotos akcijos, jeigu jis, kai nėra kitokių nurodymų, gali naudotis balsavimo teisėmis savo nuožiūra;

h) suteikia akcijos, kurios yra įgytos jo naudai, tačiau kito asmens vardu;

i) asmuo gali naudoti savo nuožiūra pagal įgaliojimą arba kitais atstovavimo pagrindais;

j) suteikia asmens sutuoktinio turimos akcijos, išskyrus atvejį, kai pagal vedybų sutartį vertybiniai popieriai laikomi kiekvieno sutuoktinio asmenine nuosavybe.

Balsavimo teisės apskaičiuojamos atsižvelgiant į visas tos pačios klasės akcijas, kurioms suteikta balsavimo teisė, net jeigu naudojimas šiomis teisėmis yra sustabdytas.

3) Kai patikra pradeda pareiškėjo ar investuotojo iniciatyva, pirmiausia Komisijai turi būti pateikti visi Komisijos darbo tvarkos apraše nurodyti dokumentai ir informacija. Apie patikros dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pradžią Komisija tą pačią dieną informuoja pareiškėją, investuotoją, Vyriausybę ir investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams inicijavusį subjektą. (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 6 dalis). Šis informavimas reikalingas dėl kelių priežasčių: pirma, informuojant apie vykdomas procedūras siekiama užtikrinti investuotojo ar pareiškėjo interesų apsaugą ir teisėtus lūkesčius; antra, dėl to, kad Vyriausybėje būtų žinoma kada galima tikėtis iš Komisijos gauti išvadą; trečia, jei investuotojas Komisijai pateiktų ne visus reikalingus duomenis, neišsamius duomenis arba klaidingus duomenis, Komisija turėtų teisę paprašyti papildyti, patikslinti ar paaiškinti pateiktą informaciją arba, atsižvelgiant į tokių duomenų reikšmę, tai laikyti kaip pagrindą neigiamai išvadai; ketvirta, kad subjektas kreipėsis dėl investuotojo patikros žinotų, ar ši procedūra buvo pradėta.

4) Komisija išvadą priima ne vėliau kaip per 20 dienų nuo patikros pradžios dienos ir apie tai informuoja investuotoją. (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 10 dalis). Dėl didelės apimties institucijų pateiktų išvadų, arba jeigu prieš tai terminas buvo pratęstas institucijų išvadoms pateikti, terminas skirtas priimti Komisijos išvadai, gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgesniam kaip 5 dienų laikotarpiui apie tai informuojant pareiškėją bei investuotojo patikrą inicijavusį

subjektą. Atkreiptinas dėmesys, kad jeigu per šioje dalyje nurodytus terminus Komisija išvados nepriima, laikoma, kad Komisija priėmė teigiamą išvadą (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 11 dalis). Galiojantis Įstatymas nustato 30 dienų terminą priimti Komisijos išvada. Visgi siekiant paspartinti patikros procesą, o taip pat siekiant suderinti Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo nuostatas su Visuomenės informavimo įstatymo 22 straipsnio 10 dalies nuostatomis, siūlomas 20 dienų terminas Komisijos išvada priimti (nurodytais atvejais pratęsus šį terminą, išvadą būtų priimama per 25 dienas nuo patikros pradėjimo dienos) yra proporcingas patikros procese dalyvaujančių subjektų atžvilgiu. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad teigiama Komisijos išvada, t.y. kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus arba išvados nepriėmimas per nustatytą terminą, laikomi galutiniu sprendimu dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams. Priėmus minėtąją išvadą – sprendimą patikros procedūra toliau neb tęsiama ir išvada – sprendimas Vyriausybei nėra teikiamas. Tokia procedūra siekiama sutrumpinti ir supaprastinti patikros procedūrą investuotojo atžvilgiu ir atitinkamai sumažinti Vyriausybės darbo krūvį, kadangi mažai tikėtina, jog Komisijai nepateikus jokių duomenų, galinčių lemti investuotojo pripažinimą neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų, Vyriausybė priimtų priešingą sprendimą.

5) visgi jeigu būtų priimta neigiama Komisijos išvada dėl investuotojo, t.y. kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, tuomet ši išvada nebūtų laikoma galutiniu sprendimu dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams ir būtų teikiama svarstyti Vyriausybei. Atitinkamai tokiu atveju, remiantis Komisijos išvada ir rekomendacijomis, galutinį teisiškai ir faktiškai pagrįstą sprendimą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams per 14 dienų priimtų Vyriausybė. Neigiamas Vyriausybės sprendimas reiškia, kad investuotojo sandoriai ar veiksmai prieštarauja nacionalinio saugumo interesams, dėl ko kyla pasekmės, numatytos Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje. Investuotojas gali investuoti tik pašalinęs Vyriausybės sprendime nurodytas nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančias priežastis, nes, pavyzdžiui, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnio 2 ir 3 punktuose nurodytos grėsmę keliančios priežastys laikytinos nepašalintomis.

Pažymėtina, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnyje siūloma įtvirtinti galimybę patikrą atlikti ir tuomet, kai dėl patikros kreipiasi ne vien investuotojas, bet vienas iš šių subjektų: Vyriausybė, ministras, už nacionalinio saugumo interesų apsaugą atsakinga valstybės institucija, Lietuvos bankas, taip pat valstybės arba savivaldybės institucija, kuri yra valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės akcijų valdytoja (kuriai šios akcijos perduotos valdyti patikėjimo teise) arba kuri įgyvendina valstybės ar savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas, arba savivaldybė, kurios teritorijoje esančioje apsaugos zonoje investuotojas siekia vykdyti veiklą ar įsigyti turtą (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 5 dalis).

Pabrėžtina, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje investuotojo patikra būtų atliekama tik tais atvejais, kai dėl tam tikro investuotojo kreiptusi nurodyti subjektai ir tik tada, jei būtų pagrįstų duomenų, iš kurių galima spręsti, kad investuotojas kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams. Tokiu atveju investuotojas būtų įpareigotas per 10 dienų nuo pranešimo apie ketinamą pradėti patikros pradėjimą gavimo dienos pateikti Komisijai dokumentus ir informaciją, nurodytus Komisijos darbo tvarkos apraše. Visgi, išskyrus nurodytus atvejus, kiekvienam investuotojui, kuris ketina investuoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiame ūkio sektoriuje ar apsaugos zonos teritorijoje, kai nėra investuojama į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę, įrenginius ar turtą, patikros procedūra nėra taikoma tol, kol į Komisiją nesikreipia Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje nurodyti subjektai.

Įstatymo 13 straipsnis (Sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra)

Įstatymo projekto 13 straipsnio 1 dalimi siūloma įtvirtinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, asmenų, valdančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą ar turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plane teisę kreiptis į

Komisiją tais atvejais, jei kyla pagrįstų abejonų dėl sudaromų sandorių galimos realios ir pagrįstos grėsmės nacionalinio saugumo interesams. Analogišką teisę kreiptis į Komisiją, siekiant įvertinti minėtų sandorių keltiną grėsmę nacionalinio saugumo interesams, siūloma suteikti nacionalinį saugumą užtikrinančioms institucijoms, kaip jos apibrėžtos Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme. Minėta sandorių atitiktis nacionalinio saugumo interesams patikra siekiama užkirsti kelią prieštaraujančių nacionalinio saugumo interesams sandorių sudarymui dar iki jų sudarymo, taip pat tam tikrus sandorius patikrinti po jų sudarymo.

Įstatymo 14 straipsnis (Balsavimo ir kitų akcininko teisių ribojimai)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 14 straipsnyje siūloma įtvirtinti taisyklę, kuri yra įtvirtinta ES teisės aktuose ir taikoma reguliuojamose vertybinių popierių rinkose tais atvejais, kai investuotojas įsigyja akcijas nesilaikydamas tam tikrų nustatytų reikalavimų. Analogiška taisyklė taip pat įtvirtinta Vertybinių popierių įstatymo 31 straipsnio 6 dalyje, kuri numato, kad savarankiškai veikiantis asmuo ar sutartinai veikiantys asmenys, peržengę šio straipsnio 1 dalyje nurodytą balsų ribą (1/3), netenka visų balsų bendrovės, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimo teisė vėl įgyjama tą dieną, kai 1) priežiūros institucija patvirtina privalomo oficialaus siūlymo cirkuliarą arba 2) perleidžiamos akcijos, viršijančios 1/3 balsų ribą, ir šio straipsnio 3 dalyje nurodytu būdu ir nurodytiems subjektams pateikiama informacija apie šią ribą viršijančių akcijų perleidimo faktą ar kai dėl kitų priežasčių turimas balsų kiekis sumažėja ir neviršija 1/3 balsų ribos.

Atitinkamai siūloma suformuluoti ir 14 straipsnio nuostatas numatant, kad jeigu investuotojas įsigijo akcijas pažeisdamas šio įstatymo reikalavimus arba dėl investuotojo priimtas sprendimas, kad jis neatitinka nacionalinio saugumo interesų, jis neturi teisės dalyvauti ir balsuoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios akcijas jis įsigijo, visuotiniame akcininkų susirinkime ir negali naudotis kitomis akcininko neturtinėmis teisėmis, kurias jam suteiktų pažeidžiant šį Įstatymą įsigytų akcijų dalis.

Balsavimo teisė ir kitos neturtinės teisės gali būti vėl įgyjamos tą dieną, kai Vyriausybė priima sprendimą, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus ir išnyksta aplinkybės, kurių pagrindu investuotojas buvo pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų. Tai, kad išnyko šioje dalyje nurodytos aplinkybės, turi įrodyti investuotojas, kaip ir patikros atveju pagal nustatytas procedūras dėl pasikeitusių aplinkybių pakartotinai kreipdamasis į Komisiją, kad dėl jo atitikties nacionalinio saugumo interesams būtų atlikta patikra.

Įstatymo 15 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymas, privalomi reikalavimai ir jų laikymosi kontrolė)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 15 straipsnyje, kuris yra naujas palyginti su galiojančiu Įstatymu, siūloma nustatyti reglamentavimą, kuris leistų valstybei nustatyti bendrus reikalavimus, reikalingus užkirsti kelią nacionaliniam saugumui kylančioms grėsmėms, susijusioms su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdomu turtu.

Siekiant aukščiau nurodyto tikslo Įstatymo 15 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse siūloma nustatyti reikalavimą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms parengti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planus. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planai turėtų būti parengti pagal Vyriausybės patvirtintus reikalavimus. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planuose nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės turėtų nurodyti (i) turtą, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos vykdymui, ir (ii) nurodyti fizinio, kibernetinio, personalo saugumo, informacinio slaptumo ir kitas priemones, skirtas užtikrinti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės veikla, kuri yra svarbi nacionaliniam saugumui užtikrinti, būtų organizuojama ir vykdoma saugiai ir sklandžiai. Šie nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planai neturėtų būti viešinami siekiant viešai neatskleisti nacionaliniam saugumui jautrių klausimų.

Aptariamu įstatymo pakeitimu numatoma, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, parengusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planą, turėtų jį pateikti

Vyriausybei. Kilus pagrįstai ir realiai grėsmei, jog gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai, Vyriausybė, Vyriausybės įgalioti asmenys arba Komisija turėtų teisę priimti sprendimą dėl tikrinimo, kaip nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės laikosi šių planų. Nustačius, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi veikla organizuojama ir vykdoma tokiu būdu, kad kyla grėsmė nacionalinio saugumo interesams, Vyriausybė, Komisijos teikimu, galėtų įpareigoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės valdymo organus parengti naują nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą, pakoreguoti esamą ir (arba) tinkamai vykdyti naują, esamą ar pakoreguotą saugumo planą.

Siekiant aukščiau nurodytų tikslų, siūloma Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 4 ir 5 dalimis nustatyti turto, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos vykdymui, valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką – numatyti, kad turtas, kuris nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plane priskiriamas kritinei infrastruktūrai, gali būti perleistas, perduotas nuomos, panaudos ar patikėjimo teise tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį. Taip pat tik tokio investuotojo, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, reikalavimų užtikrinimui gali būti įkeistas toks turtas ar nustatyta hipoteka tokiam turtui, kuris nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane. Toks reglamentavimas leistų valstybei kontroliuoti, kad investuotojas, neatitinkantis nacionalinio saugumo interesų, neįgautų minėtų teisių į nacionalinio saugumo interesų prasme reikšmingą turtą.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 6 dalyje siūloma nustatyti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo organų nariai neturi teisės priimti sprendimų dėl turto, kuris yra nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, sunaikinimo ir sunaikinti minėto turto nesant Vyriausybės pritarimo. Toks reglamentavimas leidžia valstybei kontroliuoti, kad be Vyriausybės pritarimo nebūtų sunaikintas turtas, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui. Tuo pačiu siekiant, kad minėto turto sunaikinimo sąvoka nebūtų nepagrįstai interpretuojama plačiai ir kad nebūtų apsunkinta nacionaliniam saugumui svarbių įmonių veikla, o Vyriausybė nebūtų apkraunama formaliais prašymais, kurie iš esmės neturi įtakos nacionaliniam saugumui, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 6 dalyje siūloma nustatyti, kad turto, kuris nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, rekonstravimas, remontas, tvarkomieji darbai, atnaujinimas (modernizavimas) nėra laikomi šio turto sunaikinimu.

Įstatymo 16 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių likvidavimas, bankroto procesas ir turto realizavimas)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje siūloma įvesti naują reikalavimą, pagal kurį nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, gali būti likviduojama tik po to kai Lietuvos valstybė, atstovaujama Vyriausybės atsisako pirmumo teise įsigyti tokią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą. Šia nuostata siekiama užtikrinti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės veikla būtų vykdoma arba nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir įmonės turtas būtų eksploatuojami nenutrūkstamai net ir tuo atveju, jei būtų sprendžiama dėl šią veiklą vykdančios įmonės pabaigos.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatytą procedūrą būtų galima panagrinėti analizuojant konkretų pavyzdį, pavyzdžiui, kai prieš likviduojant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę siūloma įsigyti šiai įmonei priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą. Tokiu atveju veiksmų seka būtų išdėstyta taip: 1) pagal Vyriausybės tvarką atitinkamas subjektas pirmiausia valstybei (Vyriausybei) pateikia pasiūlymą įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 3 dalis). Vyriausybė per 5 dienas persiunčia šį pasiūlymą ir reikalingus dokumentus Komisijai, kartu kreipdamasi į Komisiją dėl pasiūlymo įvertinimo (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 4 dalis); gavusi pasiūlymą

Komisija vertina, ar atitinkamų įrenginių ir turto neperėmimas valstybės arba kitos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės nuosavybėn, arba nutrūkęs eksploatavimas nekelia grėsmės nacionalinio saugumo interesams. Atitinkamai Komisija, įvertinusi pasiūlymą, Vyriausybei ne vėliau kaip per 15 dienų nuo kreipimosi ir pasiūlymo iš Vyriausybės gavimo pateikia išvadą (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 5 dalis); papildomai įvertinusi pasiūlymą dėl komentuojamo straipsnio 5 dalyje nurodytų aspektų ir Komisijos išvadą, sprendimą dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių įsigijimo Vyriausybė priima ne vėliau kaip per 10 dienų nuo išvados iš Komisijos gavimo dienos. Siekiant nustatyti įsigyjamo turto vertę, šioje dalyje nurodytas terminas Vyriausybės sprendimu gali būti pratęstas dar 5 dienas (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 6 dalis).

Prieš likviduojant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę, pasiūlymas įsigyti šią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų arba nekilnojamąjį turtą, iš esmės būtų įgyvendinamas pagal tokią pačią veiksmų seką, kaip ir aukščiau aprašytame pavyzdyje, kai valstybei pirmumo teise siūlomi įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas.

Bankroto proceso metu Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių nekilnojamas turtas ir (arba) joms priklausantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas iš esmės būtų realizuojami pagal tokią pačią procedūrą, kaip nurodyta prieš tai. Vienintelis skirtumas, kad bankroto proceso metu nėra realizuojama įmonė pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį ar šios įmonės akcijos.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 7 dalyje siūloma nustatyti, kad komentuojamo straipsnio 1 ir 2 dalyje nustatytais atvejais, pirmumo teisės įgyvendinimo, pasiūlymo ir kartu pateiktinų dokumentų pateikimo, pasiūlyme įsigyti siūlomo turto vertės nustatymo atlikimo arba neatlikimo atvejų ir pagrindų, įsigijimo ir atsisakymo įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės nekilnojamąjį turtą arba jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, tvarką nustato Vyriausybė.

Įstatymo 17 straipsnis (Asmenų, pretenduojančių užimti ar užimančių pareigas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, atitikties reikalavimai)

1) į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 1 dalį siūloma perkelti galiojančio Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies nuostatas, susijusias su pavedimu Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai nustatyti asmenų, dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ar su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, atitikties reikalavimus, taip pat šių reikalavimų įgyvendinimo procedūrą; Atsižvelgiant į tai, kad galiojančiame įstatyme pateiktos formuluotės kelia tam tikrų klausimų, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnyje siūloma Vyriausybei arba jos įgaliotoms institucijoms pavesti patvirtinti asmenų, dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ir (arba) su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, taip pat asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos pateikti prie šioje dalyje nurodytų įmonių, įrenginių ir turto, ar priimti sprendimus dėl šių įrenginių ir turto funkcionavimo, užimamų pareigų sąrašą (toliau – Pareigų sąrašas), kuriame į nurodytas pareigas skiriami ar paskirti asmenys, turi atitikti Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus. Į Pareigų sąrašą turėtų būti įtrauktos tik tokios pareigybės, kurias einantys asmenys dėl savo priimamų sprendimų ar atliekamų veiksmų galėtų kelti realią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, todėl sąrašas turėtų būti sudaromas vadovaujantis proporcingumo ir subsidiarumo principais.

2) į 17 straipsnio 2–8 dalis iš esmės siūloma perkelti galiojančio Įstatymo 6 straipsnio 5–11 ir 13 dalių nuostatas, skirtas asmenų, skiriamų į vadovaujančio asmens pareigas, ir jau vadovaujančių asmenų atitikties reikalavimams, kai kurias iš jų teisiškai suredaguojant pagal kituose įstatymuose vartojamas formuluotes. Taip pat galiojančiame Įstatyme išvardytas aplinkybės, dėl kurių asmuo negali eiti vadovaujančių pareigų, siūloma papildyti aplinkybe, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 11 punktu: „kai nustatomos kitos aplinkybės, dėl kurių

asmuo kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams ir negali eiti vadovaujančio asmens pareigų <...>“. Be to, šio straipsnio 5 dalyje siūlome atsisakyti galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje numatytos nuostatos, kad „prašymo pateikti informaciją apie vadovaujančią asmenį formą tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija“, nes turėti tokią vieningą formą nėra tikslinga.

Palyginti su galiojančiu Įstatymu, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 8 dalis yra nauja ir joje siūloma numatyti, kad šio straipsnio nuostatos *mutatis mutandis* taikomos paslaugas teikiantiems ar darbus atliekantiems asmenims, kuriems suteikiama teisė be palydos patekti prie nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčių įrenginių ir turto ar priimti sprendimus dėl jų: praktikoje pasitaiko atvejų, kai viešųjų pirkimų ar kitu būdu sudaromos sutartys su rangovais, įrenginių remonto ar aptarnavimo paslaugas teikiančiais juridiniais asmenimis, todėl jie turėtų užtikrinti lygiavertę tokių savo darbuotojų atitiktį nustatytiems reikalavimams.

Įstatymo 18 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto sauga)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnyje siūloma konsoliduoti galiojančio Įstatymo nuostatas, skirtas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos, ir (arba) kibernetinio saugumo reikalavimams fizinei ir veiklos apsaugai bei informacinei saugai (galiojančio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalis, 9 straipsnis).

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatas, analogiškas galiojančio Įstatymo 9 straipsnio 1 daliai.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatas, analogiškas galiojančio Įstatymo 9 straipsnio 3 daliai.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatas, iš esmės analogiškas galiojančio Įstatymo 9 straipsnio 2 daliai.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnio 4 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatas, pagal kurias pavedama Vyriausybei patvirtinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių, kurių fizinę apsaugą vykdo vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos, sąrašą, o už nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurios neįtrauktos į minėtąjį sąrašą, fizinės apsaugos organizavimą atsakingais paskirti šių įmonių vadovus.

Įstatymo 19 straipsnis (Komisija)

Rengiant Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamą Įstatymą buvo pasiūlyta atskirame straipsnyje reglamentuoti klausimus, susijusius su Komisija. Todėl Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnyje ir siūloma konsoliduoti visas pagrindines nuostatas, susijusias su šios Komisijos veikla, t. y. perkelti galiojančio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalį ir pakartoti kitose Įstatymo projekto nuostatose išdėstytus bei papildomus Komisijos įgaliojimus.

Kaip ir galiojančiame Įstatyme, siūloma, kad Komisiją sudarytų ir jos darbo tvarkos aprašą patvirtintų Vyriausybė, tačiau taip pat siūloma numatyti galimybę pavesti Ministrui Pirmininkui patvirtinti Komisijos personalinę sudėtį. Šiuo metu Komisijos sudėtis patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1540 „Dėl Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos sudarymo ir šios komisijos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Komisijos sudėtį sudaro Vyriausybės kancleris (komisijos pirmininkas), Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento, Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros, Lietuvos banko, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos ir Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atstovai, taip pat energetikos, finansų, kultūros, krašto apsaugos, susisiekimo, ūkio, užsienio reikalų ir vidaus reikalų viceministrai).

Palyginti su galiojančiu Įstatymu Komisijai siūloma suteikti žymiai daugiau funkcijų, pavyzdžiui, siūloma, kad Komisija svarstytų ir teiktų išvadą, ar transliuotojai ir (ar) retransliuotojai, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjai, pareiškėjai, norintys gauti transliavimo ir (ar) retransliuojamo turinio licenciją, asmenys, ketinantys įsigyti transliavimo ar

retransliuojamo turinio licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą), ir (ar) su jais susiję asmenys atitinka Visuomenės informavimo įstatymo 22 straipsnio 5 dalies 4 ir 5 punktuose, 31 straipsnio 11 dalies 4 ir 5 punktuose, 33 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytas aplinkybes.

Taip pat siūloma, kad Komisija, be kitų numatytų funkcijų, daugiau dėmesio skirtų svarstydamai įvairius pasiūlymus, susijusius su nacionalinio saugumo užtikrinimu, ir teiktų savo išvadas, rekomendacijas sprendimus priimančioms institucijoms.

Įstatymo 20 straipsnis (Sprendimų, priimtų taikant šį įstatymą, teisminė kontrolė)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 20 straipsnyje siūloma įtvirtinti nuostatas, užtikrinančias investuotojo ar kito asmens teisę kreiptis į teismą siekiant apginti pažeistas teises, t. y. ginčijant jo atžvilgiu priimtą neigiamą sprendimą. Šios garantijos turi būti įtvirtintos atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir kitų įstatymų reikalavimus, taip pat teisę kreiptis į teismą yra viena iš būtinųjų sąlygų, norint pateisinti apribojimus laisvam kapitalo judėjimui pagal ES teisę.

Įstatymo 1 priedas

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 1 priede siūloma išvardinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčios valstybės ir savivaldybės įmonės, kurios galiojančiame Įstatyme nurodytos kaip strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios įmonės (Įstatymo 3 straipsnio 3 dalis) taip pat :

a) įmonė, išskyrus projekto įgyvendinimo bendrovę, numatytą Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme, vykdanči branduolinės energetikos objekto (objektų), išskyrus Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklą, statybą, eksploatavimą, eksploatavimo nutraukimą bei uždaryto radioaktyviųjų atliekų atliekyno (atliekynų) priežiūrą;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

Įmonė vykdo branduolinės energetikos objekto – Ignalinos atominės elektrinės – eksploatavimo nutraukimą, branduolinių ir radioaktyviųjų medžiagų bei atliekų tvarkymą, saugojimą ir laidojimą. Pagrindinis įmonės tikslas – saugiai, laiku ir efektyviai naudojant išteklius nutraukti atominės elektrinės su RBMK tipo reaktoriais veiklą.

b) įmonė, patikėjimo teise valdanti Klaipėdos valstybinį jūrų uostą (uosto žemę, akvatoriją, krantines, hidrotechninius įrenginius, navigacijos kelius, kanalus bei kitus infrastruktūros objektus);

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Susisiekimo ministerija.

Įmonė valdo Klaipėdos uostą (Klaipėdos uosto žemę, akvatoriją, krantines, hidrotechninius įrenginius, navigacijos kelius, kanalus bei kitus infrastruktūros objektus), kuris yra vienintelis Lietuvos jūrų uostas ir vienintelis neužšalantis uostas rytinėje Baltijos jūros pakrantėje, užtikrina paslaugų nepertraukiamumą ir saugų tiekimą. Krizės atveju Klaipėdos uostas būtų ypatingos svarbos objektas suteikiant priimančios šalies paramą atvykstančioms sąjungininkų pajėgoms.

c) įmonė, centriniu lygmeniu kaupianti, tvarkanti naftos produktus ir atsargas Lietuvos Respublikoje - valstybės įmonė Lietuvos naftos produktų agentūra;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Energetikos ministerija.

Valstybės įmonė Lietuvos naftos produktų agentūra - centrinė naftos produktus ir naftos atsargas kaupianti ir tvarkanti organizacija Lietuvos Respublikoje. Pagrindinis įmonės uždavinys – kaupti ir tvarkyti naftos produktų valstybės atsargas. Valstybės įmonė Lietuvos naftos produktų agentūra valstybės lėšomis kaupia ir tvarko specialiąsias naftos produktų atsargas, kurių įmonė turi kaupti tiek, kad jų pakaktų ne mažiau kaip 30 dienų, skaičiuojant pagal vidutinį dienos vidaus suvartojimą per praėjusius kalendorinius metus. Likusią atsargų dalį kaupia įpareigosios įmonės.

d) įmonė, patikėjimo teise valdanti valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelius - valstybės įmonė „Oro navigacija“;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Susisiekimo ministerija.

Valstybės įmonė „Oro navigacija“ – tai vienintelė oro eismo paslaugų, ryšių, navigacijos ir stebėjimo paslaugų bei oro navigacijos informacijos paslaugų teikėja civilinės aviacijos reikmėms taikos metu Lietuvos Respublikos oro erdvėje. Taip pat įmonė organizuoja ir koordinuoja paieškos ir gelbėjimo darbus, įvykus ar gresiant orlaivio avarijai.

e) įmonė, patikėjimo teise valdanti valstybinės reikšmės vidaus vandens kelių - valstybės įmonė „Vidaus vandens kelių direkcija“;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Susisiekimo ministerija.

Vidaus vandens kelių eksploatacija, priežiūra, gelbėjimo darbai, laivų statyba ir jų remontas, hidrografiniai darbai, keleivinių laivų nuoma, krovinių gabenimas.

f) įmonė, patikėjimo teise valdanti Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostus - valstybės įmonė Lietuvos oro uostai;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Susisiekimo ministerija.

Valstybės įmonė Lietuvos oro uostų tinklą sudaro Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostai. Įmonės pagrindiniai tikslai - užtikrinti aviacijos saugumą ir efektyvų oro uostų infrastruktūros valdymą bei plėtrą.

g) įmonė tvarkanti pagrindinius Lietuvos Respublikos registrus (Juridinių asmenų registras, Nekilnojamojo turto registras ir kadastras ir kt.);

Galiojančio Įstatymo 3 straipsnio 3 dalis bei keičiamo įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 3 punktas informacinių technologijų sektorių įtvirtina kaip vieną iš svarbių nacionaliniam saugumui užtikrinti ūkio sektorių. Valstybės įmonės Registrų centro (toliau – Registrų centras) tvarkomi ypatingos svarbos ir svarbūs valstybės informaciniai ištekliai (nustatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 13 d. nutarimo Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“ 4.4 papunktyje), kurie sudaro valstybei svarbią informaciją, apdorojamą pagrindiniuose valstybės registruose (Juridinių asmenų registras, Nekilnojamojo turto registras ir kadastras, Adresų registras, Gyventojų registras) ir valstybės informacinėse sistemose (Piniginių lėšų apribojimų informacinė sistema, Juridinių asmenų dalyvių informacinė sistema, Antstolių informacinė sistema, Licencijų informacinė sistema, Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinė sistema) reikalauja naujų, saugiausių informacinių technologijų sprendimų užtikrinant valstybės informacinių išteklių nepertraukiamą veikimą bei saugą. Siūlomas reguliavimas užtikrintų didesnę Registrų centro tvarkomų visai valstybei svarbių informacinių išteklių ir informacinių technologijų infrastruktūros apsaugą.

h) įmonė, vykdanči Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo operatoriaus funkcijas - valstybės įmonė „Infrastruktūra“;

Įmonę siūloma įtraukti Finansų ministerijos siūlymu, siekiant užtikrinti duomenų perdavimą tarp ypatingos svarbos informacinių sistemų ir pagrindinių registrų.

i) įmonė, aptarnaujanti civilinį susisiekimą kariniame Šiaulių aerodrome - savivaldybės įmonė Šiaulių oro uostas;

Ši įmonė priklauso nacionaliniam saugumui strategiškai svarbiam ūkio sektoriui, o savo veiklą vykdo karinio saugumo užtikrinimui strateginę reikšmę turinčiame kariniame Šiaulių aerodrome. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. 1355 „Dėl Šiaulių karinio aerodromo naudojimo civilinių orlaivių skrydžiams tvarkos aprašo patvirtinimo“ savivaldybės įmonei Šiaulių oro uostui buvo suteikta teisė organizuoti civilinių orlaivių skrydžius ir antžeminių paslaugų teikimą Šiaulių kariniame aerodrome. Šiaulių aerodrome yra įsikūrusi ir Lietuvos karinių oro pajėgų aviacijos bazė, kuri yra pagrindinė NATO oro policijos misiją Baltijos valstybėse vykdančioms NATO sąjungininkų kariniams vienetams skirta bazė. Karinis Šiaulių aerodromas yra svarbus ne tik NATO oro erdvės apsaugai, bet ir priimančios šalies paramai užtikrinti, taip pat sudaro sąlygas vykdyti karinius oro pervežimus ir pasirengti vykdyti Lietuvos kolektyvinę gynybą bei

Lietuvos tarptautinius įsipareigojimus. Atsižvelgiant į tai, būtina užtikrinti, kad civilinių orlaivių skrydžių organizavimu ir antžeminių paslaugų teikimu nacionalinio saugumo interesams užtikrinti svarbiame kariniame aerodrome, karinio aerodromo infrastruktūros naudojimu užsiimanti įmonė būtų priskirta prie nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių valstybės ar savivaldybės įmonių.

j) viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paskirti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka;

Siekiant užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų, kaip bendrojo intereso paslaugų, teikimo visuotinumą, vartotojų teisių ir visuomenės sveikatos apsaugą, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme (10 straipsnis) ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme (6 straipsnis) numatyta, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas yra savarankiška savivaldybių funkcija. Todėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, būtina viešosioms paslaugoms užtikrinti, išskirtinai priklauso tik savivaldybėms arba jų kontroliuojamoms vandens tiekimo įmonėms. Šiuo metu Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo paslaugas teikiančių įmonių sąraše yra 64 įmonės: 1 savivaldybės įmonė, 1 valstybės įmonė, 1 akcinė bendrovė ir 61 uždaroji akcinė bendrovė (priklausančios/kontroliuojamos savivaldybės).

Įstatymo 2 priedas

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede siūlomos išvardyti strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui užtikrinti turinčias akcines bendroves ir uždarąsias akcines bendroves:

a) UAB „Epso-G“;

Valstybei priklauso 100 % UAB „Epso-G“ akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Energetikos ministerija.

UAB „Epso-G“ veiklos tikslas yra Lietuvos Respublikos elektros ir dujų perdavimo sistemų operatorių (LITGRID AB ir AB „Amber Grid“) kontrolinių akcijų paketų valdymas. Energetikos ministerija netiesiogiai per UAB „Epso-G“ kontroliuoja perdavimo veiklą energetikos sektoriuje, t. y. per elektros perdavimo sistemos operatorių LITGRID AB, kuris valdo elektros energijos srautus Lietuvoje ir palaiko stabilų visos elektros energetikos sistemos darbą, atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką, įgyvendina strateginius elektros energetikos projektus (tarptautinių jungčių „NordBalt“ (Lietuva–Švedija) ir „LitPol Link“ (Lietuva–Lenkija) projektus). Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 12 d. nutarimu Nr. 120 „Dėl valstybės turto investavimo ir bendrovių įstatinio kapitalo didinimo“ dujų perdavimo sistemos operatoriaus AB „Amber Grid“ akcijos taip pat buvo perduotos valdyti tuo tikslu įsteigtai bendrovei UAB „Epso-G“.

UAB „Epso-G“ nėra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

b) „Lietuvos energija“, UAB;

Valstybei priklauso 100 % „Lietuvos energija“, UAB akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Finansų ministerija.

„Lietuvos energija“, UAB (iki 2013 m. rugpjūčio 30 d. įmonė vadinosi UAB „Visagino atominė elektrinė“) yra „Lietuvos energijos“ įmonių grupės patronuojanti bendrovė. Valstybės valdomos „Lietuvos energijos“ įmonių grupės veikla apima elektros ir šilumos energijos gamybą, tiekimą, elektros energijos prekybą ir skirstymą, prekybą gamtinėmis dujomis ir jų tiekimą, taip pat elektros energetikos ūkio aptarnavimą ir plėtrą.

„Lietuvos energijos“ grupę sudaro: elektros ir šilumos gamybos, prekybos bendrovė „Lietuvos energijos gamyba“, AB „Energos skirstymo operatorius“, AB „UAB LITGAS“, UAB „VAE SPB“, UAB „Duomenų logistikos centras“, UAB „Technologijų ir inovacijų centras“.

„Lietuvos energija“, UAB veiklos tikslas yra „Lietuvos energijos“ įmonių grupės patronavimo funkcijų vykdymas, strateginę reikšmę turinčių projektų įgyvendinimas (Visagino atominės elektrinės projektas), Nacionalinėje energetikos strategijoje ir kituose teisės aktuose nustatytų su „Lietuvos energijos“ įmonių grupės veikla susijusių tikslų siekimas.

„Lietuvos energija“, UAB valdomos elektros ir šilumos gamybos bei elektros prekybos bendrovė „Lietuvos energijos gamyba“, AB elektros skirstomųjų tinklų operatorė AB LESTO,

gamtinių dujų prekybos ir skirstymo bendrovė akcinė bendrovė „Lietuvos dujos“ yra strateginę reikšmę nacionalinio saugumo užtikrinimui turinčios bendrovės.

„Lietuvos energija“, UAB nėra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

c) „Lietuvos energijos gamyba“, AB;

„Lietuvos energijos gamyba“, AB (ankstesnis pavadinimas – akcinė bendrovė „Lietuvos energija“) pagrindinė akcininkė yra „Lietuvos energija“, UAB, kuri valdo 96,13% visų „Lietuvos energijos gamyba“, AB akcijų. Valstybei priklauso 100 % „Lietuvos energija“, UAB akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Finansų ministerija.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB veiklos tikslas yra efektyvi energijos gamyba ir tiekimas, prisidedant prie energetinio saugumo užtikrinimo. „Lietuvos energijos gamyba“, AB veiklos objektas yra vykdyti energijos gamybą ir tiekimą, taip pat vykdyti elektros energijos importo bei eksporto ir prekybos veiklą. Teisės aktuose taip pat įtvirtinamos pareigos bendrovei tiekimo saugumo, patikimumo bei rezervų užtikrinimo srityje.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB sudaro elektros gamybos bloko pagrindą, kurio pajėgumai užtikrina šalies energetinį saugumą. Bendrovei priklauso trys gamybos padaliniai: LEL, KHAE bei KHE.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

d) LITGRID AB;

LITGRID AB pagrindinė akcininkė yra UAB „Epsa-G“, kuri valdo 97,5 % visų LITGRID AB akcijų. UAB „Epsa-G“ 100 % akcijų patikėjimo teise valdo Energetikos ministerija.

LITGRID AB, Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos operatorius, palaiko stabilų šalies elektros energetikos sistemos darbą, valdo elektros energijos srautus ir sudaro sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje. LITGRID AB atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką. LITGRID AB įgyvendina strateginius elektros energetikos projektus: tarptautinių jungčių „NordBalt“ (Lietuva–Švedija) ir „LitPol Link“ (Lietuva–Lenkija).

Šalies ūkio infrastruktūroje elektros perdavimo tinklas yra vienas iš kritinių taškų – visiškai ar dalinis elektros sistemos sutrikimas gali destabilizuoti gamybos, transporto, valstybės valdymo, sveikatos, krašto apsaugos ir kitus strategiškai svarbius sektorius bei apriboti visų šalies gyventojų (vartotojų) galimybę gauti elektros energiją. LITGRID AB yra išduota išimtinė elektros perdavimo sistemos operatoriaus licencija veiklai Lietuvos Respublikoje, todėl LITGRID AB taip pat turi tiesioginius įsipareigojimus ir prieš kaimynines valstybes elektros energetikos srityje: palaiko elektros sistemos dažnį, balansą ir kitus elektros tiekimo stabilumo parametrus. Tokių įsipareigojimų nevykdymas ar netinkamas vykdymas potencialiai galėtų destabilizuoti Lietuvos, Estijos, Latvijos, Baltarusijos ir Rusijos elektros sistemos veiklą.

LITGRID AB yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

e) AB „Energijos skirstymo operatorius“;

AB „Energijos skirstymo operatorius“ įkurta sujungimo būdu reorganizavus elektros ir dujų skirstomųjų tinklų bendroves – AB LESTO ir akcinę bendrovę „Lietuvos dujos“. 2016 m. sausio 1 d. minėtosios akcinės bendrovės baigė savo veiklą kaip juridiniai asmenys, o AB „Energijos skirstymo operatorius“ perėmė abiejų bendrovių turtą, teises ir pareigas, taip pat visą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą, ilgalaikius ir trumpalaikius finansinius ir kitus įsipareigojimus. AB „Energijos skirstymo operatorius“ valdo 121,698 tūkst. km elektros linijų: 78,7 % jų sudaro elektros oro linijos, o 21,3 % – elektros kabeliai. Bendrovė taip pat eksploatuoja 8,4 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių.

AB „Energijos skirstymo operatorius“ yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

f) nacionalinis investuotojas, numatytas Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme;

Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo 6 straipsnis numato, kad nacionalinis investuotojas turi būti valstybės kontroliuojamas juridinis asmuo, įsteigtas turint tikslą dalyvauti įgyvendinant naujos branduolinės (atominės) elektrinės projektą, įregistruotas ir veikiantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo

pagrindu tiesiogiai arba per kontroliuojamą asmenį dalyvaujantis projekto įgyvendinimo bendrovės įstatiniame kapitale.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 485 „Dėl Lietuvos respublikos atominės elektrinės įstatymo pakeitimo įstatymo, kitų su naujos branduolinės (atominės) elektrinės projektu susijusių įstatymų ir koncesijos sutarties projektų pateikimo Lietuvos respublikos seimui“ „Lietuvos energija“, UAB buvo paskirta naujos branduolinės (atominės) elektrinės nacionaliniu investuotoju. Valstybei priklauso 100 % „Lietuvos energija“, UAB akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Finansų ministerija.

Tikslinga nacionalinį investuotoją Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui užtikrinti turinčių akcinių bendrovių ir uždarytų bendrovių sąrašė palikti atskira eilute, nes pasikeitus aplinkybėms nacionaliniu investuotoju gali būti paskirta ir kita bendrovė.

Ši bendrovė yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

g) AB „Amber Grid“;

AB „Amber Grid“ pagrindinė akcininkė yra UAB „Epsa-G“, kuri valdo 96,58% visų bendrovės akcijų. Valstybei priklauso 100 % UAB „Epsa-G“ akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Energetikos ministerija.

AB „Amber Grid“ buvo įkurta 2013 m. birželio 11 d. akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, kuriuo, įgyvendinant Europos Sąjungos trečiojo energetikos paketo ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus atskirti gamtinių dujų perdavimo veiklą, nuo akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ atskirtas gamtinių dujų perdavimo veiklą vykdančias perdavimo sistemos operatorius – AB „Amber Grid“.

AB „Amber Grid“ yra Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, atsakingas už gamtinių dujų perdavimą (transportavimą aukšto slėgio vamzdynais) sistemos naudotojams, gamtinių dujų infrastruktūros eksploatavimą, priežiūrą ir plėtojimą. Bendrovė įgyvendina Lietuvos dujų sistemos parengimą dujų tiekimui į rinką iš suskystintų gamtinių dujų terminalo. Bendrovė taip pat įgyvendina Lietuvos (ir Baltijos šalių) dujų sistemos integravimą į Europos dujų rinką (stiprinama jungtis su Latvija, rengiamasi tiesti Lietuvos-Lenkijos jungtį, per kurią Baltijos šalys būtų sujungtos su Europos dujų perdavimo sistema).

Ši bendrovė yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

h) Paskirtasis tiekėjas, numatytas Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme;

Šiuo metu paskirtasis tiekėjas, numatytas Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme, yra UAB LITGAS, kurios akcininkės yra „Lietuvos energija“, UAB, kuri valdo 66,67 % visų bendrovės akcijų, ir akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“, kuri valdo 33,33% visų bendrovės akcijų. Valstybei priklauso 100 % „Lietuvos energija“, UAB akcijų ir 72,32% akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ akcijų. Energetikos ministerija netiesiogiai kontroliuoja 24,10% UAB LITGAS, o Finansų ministerija - 66,67 %. Taigi, valstybė netiesiogiai kontroliuoja 90,77% UAB LITGAS akcijų. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priede siūloma vartoti „paskirtojo tiekėjo“ sąvoką, neįvardinant konkrečios įmonės pavadinimo, kadangi jei Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo pagrindu būtų paskirtas naujas tiekėjas, tuomet nereikėtų keisti minėtojo tiekėjo pavadinimo Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme.

Įgyvendinant suskystintų gamtinių dujų terminalo projektą 2012 m. pabaigoje buvo įkurta UAB LITGAS suskystintų gamtinių dujų terminalo prekybos ir tiekimo veiklai vykdyti. UAB LITGAS Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. vasario 10 d. įsakymu buvo paskirta paskirtuoju tiekėju. Remiantis Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymu, paskirtasis tiekėjas – strateginė įmonė.

UAB LITGAS veikla – suskystintų gamtinių dujų tiekimas per statomą suskystintų gamtinių dujų terminalą Klaipėdoje bei prekyba gamtinėmis dujomis. Įmonės veiklos vykdymui itin didelę reikšmę turi suskystintų gamtinių dujų terminalo ir su juo susijusios infrastruktūros prieinamumas ir saugumas.

Paskirtasis tiekėjas, numatytas Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme, nėra įtrauktas į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

i) UAB „Lietuvos dujų tiekimas“;

Pagrindinė UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ veikla – gamtinių dujų pirkimas (importas) ir pardavimas klientams. UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ dujas tiekia energetikos, pramonės, smulkią komercinio sektoriaus įmonėms ir gyventojams – iš viso daugiau kaip 560 tūkst. klientų. UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ 2014 m. lapkritį perėmė gamtinių dujų tiekimo veiklą iš akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“. Akcinė bendrovė „Lietuvos dujos“ ir jos veiklos buvo suskaidytos vadovaujantis Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimais.

UAB „Lietuvos dujų tiekimo“ steigėjas ir vienintelis akcininkas, kuriam priklauso 100 % akcijų, yra „Lietuvos energija“, UAB.

UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ nėra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

j) suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius;

Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 2 straipsnyje numatyta, kad suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius – asmuo, turintis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme nustatyta tvarka išduotą gamtinių dujų skystinimo licenciją ir atsakingas už Suskystintų gamtinių dujų terminalo eksploatavimą. Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 3 straipsnio 2 dalis numato, kad suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius pripažįstamas strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčia įmone, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 1049 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. vasario 15 d. nutarimo Nr. 199 „Dėl Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo įgyvendinimo“ papildymo, akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ turi laikinojo suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius statusą iki teisės aktų nustatyta tvarka bendrovei bus išduota gamtinių dujų skystinimo licencija.

Energetikos ministerija valdo 72,32% valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ akcijų.

Suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius įtrauktas į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

k) akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“;

Energetikos ministerija valdo 72,32% valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ akcijų. UAB koncernas „Achemos grupė“ valdo 10,24% akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ akcijų.

Akinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ užtikrina valdomo naftos terminalo, naftos ir jos produktų transportavimo vamzdinių bei kitų įrenginių funkcionavimą. Terminalo paskirtis yra perpilti iš geležinkelio cisternų į laivus eksportuojamus naftos produktus, kurie yra tiekiami iš Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių. Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ suteikia galimybę aprūpinti Lietuvos Respubliką importuojamais naftos produktais, kurie į Klaipėdos uostą atgabunami laivais. Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ taip pat vykdo naftos produktų saugojimo paslaugas Subačiaus kuro bazėje, kur saugojamas valstybės naftos produktų rezervas.

Akinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ įgyvendina vieną iš Lietuvos strateginių energetikos projektų – Suskystintų gamtinių dujų terminalo įrengimą bei jo parengimą eksploatavimui.

Akinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

l) akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“;

Susisiekimo ministerija valdo 100 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ akcijų.

Akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ veiklos objektas yra Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų atlikimas, keleivių ir krovinių vežimas geležinkelių transportu.

Įgyvendina viešosios geležinkelių infrastruktūros projektus, kurie Lietuvos Respublikos Seimo nutarimais pripažinti ypatingos valstybinės svarbos projektais (Rail Baltica I, Rail Baltica II).

Vykdo valstybei strategiškai svarbius karinius krovinių iš ne ES šalies į ne ES šalį (įskaitant trečiųjų šalių, NATO organizuojamus, ISAF) vežimus.

Patikėjimo teise valdo viešąją geležinkelių infrastruktūrą, kuri išimtinė nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai ir turi strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui.

Akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

m) akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla;

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija valdo 100 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės Giraitės ginkluotės gamyklos akcijų.

Pagrindinė akcinės bendrovės Giraitės ginkluotės gamyklos veikla – karinės amunicijos gamyba. Atsižvelgiant į akcinės bendrovės Giraitės ginkluotės gamyklos veiklos pobūdį ir siekiant apsaugoti akcinės bendrovės Giraitės ginkluotės gamyklos gaminamą produkciją bei žaliavas, akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla buvo įtraukta į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priedą.

n) akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija valdo 70,1 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės „Jonavos grūdai“ akcijų.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija yra paskirta ir įgaliota būti atsakingąja valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų (toliau – valstybės atsargos) tvarkytoja, o akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“ yra viena iš atsakingųjų valstybės atsargų saugotojų, sauganti maistinius grūdus. Siekiant užtikrinti valstybei nuosavybės teise priklausančių valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų saugojimą, visuomenės saugumą, akcinę bendrovę „Jonavos grūdai“ tikslinga priskirti prie nacionalinio saugumo užtikrinimui svarbių įmonių. Krizinių situacijų atveju – dėl stichinių meteorologinių reiškinių ar kitų priežasčių praradus derlių – sklandžiai užtikrinti turimų atsargų paskirstymą įmanoma tik valstybės kontroliuojamoje įmonėje.

o) akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras;

Susisiekimo ministerija valdo 100 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės Lietuvos radijo ir televizijos centras akcijų.

Akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras valdo ir prižiūri infrastruktūrą, skirtą radijo ir televizijos transliacijoms šalies teritorijoje užtikrinti. Akcinės bendrovės Lietuvos radijo ir televizijos centro infrastruktūros patikimas veikimas ypač svarbus informacijos perdavimo visuomenei ekstremaliųjų situacijų, mobilizacijos atvejais. Infrastruktūra naudojama nacionalinėms nekoduotioms televizijos programoms, retransliuojamoms programoms siųsti. Infrastruktūros užvaldymo/sutrikdymo atveju būtų sutrikdytos telekomunikacijos (radijo ir televizijos retransliavimas, rimtai sutriktų interneto ryšys ir kt.).

p) akcinė bendrovė Lietuvos paštas;

Susisiekimo ministerija valdo 100 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės Lietuvos paštas akcijų.

Akcinė bendrovė Lietuvos paštas – didžiausia pašto paslaugas teikianti bendrovė šalyje. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pašto įstatymu, akcinė bendrovė Lietuvos paštas yra universaliosios pašto paslaugos teikėjas iki 2019 m. gruodžio 31 d.

Susisiekimo ministerija nurodo, kad akcinės bendrovės Lietuvos pašto priskyrimas prie antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių nėra būtinas.

Įstatymo projekto 3 priedas

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priede siūlomos išvardyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbias akcines bendroves, kurių visuotiniame akcininkų susirinkime valstybei, savivaldybei, valstybės arba savivaldybės valdomai įmonei priklauso mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, arba kurių akcijos šioje dalyje nurodytiems juridiniams asmenims nepriklauso. Šios įmonės taip pat yra numatytos kaip strateginę reikšmę turinčios įmonės galiojančiame Įstatyme (Įstatymo 5 straipsnio 1 - 4 punktuose):

a) akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“;

100 % akcinės bendrovės „ORLEN Lietuva“ akcijų priklauso Lenkijos naftos koncernui „Polski Koncern Naftowy ORLEN S. A.“. Valstybė bendrovėje akcijų neturi.

Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ yra naftos perdirbimo įmonė, valdanti vienintelę Baltijos šalyse naftos produktų gamyklą, naftotiekių ir produktotiekio tinklą bei jūrinį naftos terminalą. Pagrindinės bendrovės veiklos sritys yra naftos produktų gamyba ir prekyba. Naftos perdirbimo produktų gamykloje per metus galima perdirbti apie 10 mln. tonų naftos. Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ – svarbiausia benzino ir dyzelino tiekėja Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ valdo Būtingės naftos eksporto – importo terminalą, kuris yra vienintelė reali galimybė apsirūpinti žaliava, esant ypatingoms situacijoms (pvz. energetinei blokadei, ekstremaliajai situacijai ir pan.). Sutrikdžius naftos tiekimą ilgesniam laikotarpiui per Būtingės naftos terminalą, akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ nebeturėtų naftos žaliavos. Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ savo lėšomis tvarko dalį naftos valstybės atsargų.

b) akcinė bendrovė „Achema“;

Visos akcinės bendrovės „Achema“ akcijos priklauso privatiems akcininkams, valstybė akcijų šioje bendrovėje neturi.

Akcinė bendrovė „Achema“ – didžiausia azoto trąšų ir kitų pramoninių chemijos produktų gamintoja šalyje bei didžiausia tokio pobūdžio gamykla Baltijos šalyse. Bendrovė yra viena didžiausių įmonių Lietuvoje, o chemijos pramonė yra viena iš svarbiausių apdirbamosios pramonės šakų Lietuvoje.

c) projekto įgyvendinimo bendrovė, numatyta Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme;

Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo 4 straipsnio 2 punkte numatyta, kad projekto įgyvendinimo bendrovės steigėju gali būti nacionalinis investuotojas atskirai arba kartu su strateginiu investuotoju ir strateginiu partneriu. Pagal Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo 6 straipsnio 2 dalį Lietuvai tenkanti dalis projekto įgyvendinimo bendrovėje turi būti ne mažesnė kaip 34 %.

Atsižvelgiant į tokio objekto, kaip atominė elektrinė, svarbą tiek valstybės energetikai, tiek ekonomikai, tiek branduolinei saugai, siekiant apsaugoti esminius valstybės interesus, Įstatymo projekto įgyvendinimo bendrovė yra priskirtina prie trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinimui svarbių įmonių.

d) „Telia Lietuva“, AB;

„Telia Lietuva“, AB įmonių grupė yra telekomunikacijų bendrovės „TeliaSonera AB“ įmonių grupės dalis. „TeliaSonera AB“ tiesiogiai valdo daugiau nei 88 % bendrovės akcijų. Valstybė akcijų šioje bendrovėje neturi.

„Telia Lietuva“, AB, įmonių grupė yra didžiausia integruotų telekomunikacijų, IT ir televizijos paslaugų teikėja Lietuvoje. Veiklą 1992 m. pradėjusi kaip valstybinė įmonė „Lietuvos telekomas“, 1998 m. „Telia Lietuva“, AB buvo privatizuota, 60 % jos akcijų įsigijus tuomet Švedijos įmonės „Telia“ ir Suomijos įmonės „Sonera“ konsorciui „Amber Teleholding A/S“.

Nors buvo svarstomi siūlymai „Telia Lietuva“, AB, išbraukti iš Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių akcinių bendrovių sąrašo, nes nenugalimos jėgos, ekstremalių situacijų ar kitų ypatingų aplinkybių atvejais Vyriausybė ar jos įgaliota institucija Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gali įpareigoti ūkio subjektus atlikti veiksmus, kurie užtikrintų visuomenės informavimą, vis dėlto šio operatoriaus paslaugomis naudojasi ir valstybės institucijos, todėl operatorius turi prieigą prie duomenų, kurių nusavinimas ar nutekėjimas gali kelti grėsmę nacionaliniam saugumui. Taip pat bendrovė „Telia Lietuva“, AB, yra itin svarbi siekiant užtikrinti šalies kibernetinį saugumą.

Įstatymo 4 priedas

Lyginant su galiojančio Įstatymo nuostatomis, į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedą iš dalies perkelti nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turintys įrenginiai ir turtas išvardinti galiojančiame Įstatyme, atsižvelgiant į darbo grupėje dalyvavusių valstybės institucijų pateiktus pasiūlymus, taip pat įmonių ir asociacijų pasiūlymus, pateiktus Įstatymo projekto derinimo eigoje.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą ir šio aiškinamojo rašto 1 ir 8 dalyse nurodytus su Įstatymo projektu susijusių įstatymų projektus susijusių įstatymų pakeitimų projektus, nurodytus (toliau kartu – Įstatymų projektai), neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Antikorupcinis vertinimas buvo atliktas ir yra pateiktas atskiru dokumentu.

7. Kaip Įstatymo projekto įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektai neturės reikšmingos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai, nes Įstatymo projekte siekiama numatyti proporcingą našą ūkio subjektams, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo interesų užtikrinimui skirtų reikalavimų laikymąsi. Be to, Įstatymo projektas bus taikomas nedideliame skaičiui ūkio subjektų, kurie norės investuoti nacionaliniam saugumui svarbiose srityse, todėl informacinių įpareigojimų vykdymo dažnumas nebus didelis. Atitinkamai Įstatymo projektu sukeltos administracinės naštos apskaičiavimą atlikti netikslinga, nes visi dokumentai, kuriuos ūkio subjektai turės pateikti Komisijai, bus numatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1540 „Dėl Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos sudarymo ir šios komisijos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, kuriuo bus siūloma patvirtinti Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos darbo tvarkos aprašą. Todėl administracinės naštos požiūriu tikslinga vertinti šio būsimo Vyriausybės nutarimo sukeltą administracinę naštą.

Be to, Įstatymo projekte yra nemažai nuostatų, konkrečiai skirtų sumažinti administracinę naštą:

1) nustatyti pakankamai trumpi terminai, per kuriuos atsakingos institucijos turės priimti sprendimus;

2) daugelis dokumentų, kuriuos turės pateikti ūkio subjektai (pvz., reorganizavimo sąlygos, sutartis dėl akcijų įsigijimo, sprendimas dėl likvidavimo, pranešimai rinkos dalyviams ir daugelis kitų), bet kuriuo atveju ir taip turi būti parengti pagal kitų įstatymų reikalavimus;

3) tam tikrais atvejais nereikalaujama pateikti informacijos, kuri yra skelbiama viešai.

Atliekant investuotojų patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams ūkio subjektams reikės pateikti tam tikrą informaciją, tačiau bendrame investicijų kontekste tai neturėtų būti didelės ar reikšmingos išlaidos.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant Įstatymo projekte siūlomas nuostatas inkorporuoti į teisinę sistemą, kartu su Įstatymo projektu teikiami Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo Nr. X-1231 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 27 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 17 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 8 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo

pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos policijos įstatymo Nr. VIII-2048 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 10 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo Nr. I-317 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 3 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo Nr. XII-2393 preambulės, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymo Nr. VIII-1996 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 14 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai.

9. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte teikiamos sąvokos įvertintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, nes visi nuosavybės suvaržymai, įtvirtinti Įstatymų projektuose, būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti jos saugumą ir interesus bei įtvirtinti tik tiek, kiek reikia šiems interesams apsaugoti. Be to, Įstatymo projekte visiškai užtikrinama suinteresuotų asmenų teisė į teismą ir teisminę gynybą.

Įstatymo projektas atitinka ES teisės reikalavimus, nes parengtas atsižvelgiant į atitinkamas SESV nuostatas ir jas aiškinančią Teisingumo Teismo praktiką. Šiuo požiūriu Teisingumo Teismo yra nusprendęs, kad (žr. 2012 m. lapkričio 8 d. Sprendimą Komisija prieš Graikiją, byla C-244/11):

- 1) visuomenės saugumo priežastis gali pateisinti galimą laisvo kapitalo judėjimo ribojimą;
- 2) bendrųjų interesų, susijusių su viešąja tvarka, visuomenės saugumu ir sveikata, siekimas gali pateisinti tam tikrus pagrindinių laisvių įgyvendinimo apribojimus;
- 3) tokiais tikslais galima remtis tik kai pagrindiniam visuomenės interesui kyla reali ir pakankamai didelė grėsmė;
- 4) paprastas dalių, kurių dydis viršija 10 % bendrovės, veikiančios energijos sektoriuje, akcinio kapitalo, įsigijimas arba bet koks kitas įgijimas, suteikiantis didelę įtaką tokiai bendrovei, iš principo savaime neturėtų būti laikomas realia ir pakankamai didele grėsme aprūpinimo saugumui;
- 5) kalbant konkrečiau apie išankstinio leidimo tvarką, nepanašu, kad tokio pobūdžio priemonė tinkama nurodytam tikslui pasiekti ir jam proporcinga, nes poveikis daromas net prieš bendrovei priimant sprendimą, t. y. dar nenustačius grėsmės, nors ir potencialios, aprūpinimo saugumui;
- 6) kai išduodamas leidimas, nėra akivaizdu, kad bus nustatytos visos realios ir pakankamai didelės grėsmės aprūpinimo elektra saugumui prielaidos ir į jas bus atsižvelgta;
- 7) dar blogiau, jei balsavimo teisių ribojimas arba, jei reikia, atsisakymas pripažinti šias teises, taikomas visiems sprendimams, kuriais akcininkams suteikiamos balsavimo teisės, o ne tik sprendimams, dėl kurių gali kilti konkreti grėsmė įstatyme skelbiamam tikslui;

8) dėl išankstinio leidimo tvarkos proporcingumo vertinimo Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad tokia tvarka neproporcinga dėl to, kad nagrinėjamo sektoriaus įmonėms nustatant pozityvias pareigas galima pasiekti norimą tikslą, t. y. aprūpinimo elektra saugumą, keliant mažesnę grėsmę laisvam kapitalo judėjimui;

9) jei nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose tokie kriterijai apibrėžiami neišsamiai, darytina išvada, kad šiais teisės aktais valdžios institucijoms paliekama didelė diskrecija, kurią teismams sunku kontroliuoti; neaiškumas dėl aplinkybių, kuriomis šie įgaliojimai gali būti įgyvendinami, suteikia šiems įgaliojimams diskrecinį pobūdį diskrecijos, kurią turi nacionalinės valdžios institucijos, kad juos įgyvendintų, atžvilgiu. Tokia diskrecija yra neproporcinga siekiamų tikslų atžvilgiu;

10) nei daroma bendra nuoroda į „bendrojo intereso kriterijus, leidžiančius užtikrinti teikiamų paslaugų tęstinumą ir tinklų funkcionavimą“, nei joje nurodyti tik orientacinio pobūdžio kriterijai, kurie iš esmės susiję su strateginio partnerio, siūlančio geriausias garantijas užtikrinant ilgalaikį paslaugų ir tinklų tęstinumą, pasirinkimu, neleidžia nustatyti konkrečių ir objektyvių aplinkybių, kuriomis teisė prieštarauti dalių įsigijimui gali būti įgyvendinama;

11) nuostatos, kuriose įtvirtinamos priežastys, dėl kurių valdžios institucijos turi teisę atsisakyti išduoti leidimą įsigyti strateginių akcinių bendrovių dalį, suformuluotos vartojant abstrakčias ir netikslias sąvokas, kurios neleidžia suinteresuotiesiems asmenims aiškiai išskirti įvairių prielaidų, kai gali būti atsisakyta išduoti minėtą leidimą. Tas pasakytina būtent dėl formuluotės „bendrojo intereso kriterijai, leidžiantys užtikrinti teikiamų paslaugų tęstinumą ir tinklų funkcionavimą“;

12) tvarkai, kuriai Teisingumo Teismas yra pritaręs, buvo būdinga tai, kad joje buvo konkrečiai išvardytas atitinkamas strateginis turtas ir valdymo organų sprendimai, kurie galėjo būti kvestionuojami konkrečiu atveju. Galiausiai, administracinės valdžios institucijos kišimasis buvo griežtai apribotas ir leidžiamas tik tais atvejais, kai kyla grėsmė energijos politikos tikslams. Visi šiuo pagrindu priimti sprendimai turėjo būti formaliai motyvuoti ir jiems buvo taikoma veiksminga teisminė kontrolė.

Todėl Įstatymo projekte siūlomų nuostatų pagrįstumas ir teisėtumas visiškai priklauso nuo to, ar Lietuvos institucijos, teikdamos pasiūlymus įtraukti tam tikrus juridinius asmenis į Įstatymo projekto taikymo sritį, gebės pagrįsti šiems juridiniams asmenims nustatytą suvaržymų pagrįstumą siekiu apsaugoti nacionalinio saugumo interesus, taip pat nuo to, ar bus įrodyta, kad alternatyvios, mažiau ribojančios priemonės nėra tinkamos ir veiksmingos užtikrinant nacionalinio saugumo interesus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Iki Įstatymo projekto įsigaliojimo Vyriausybė per teisės aktų nustatytus terminus, turės priimti šiuos teisės aktus arba galiojančių teisės aktų pakeitimus:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimą Nr. 1540 „Dėl Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos sudarymo ir šios komisijos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

2) Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2010 m. sausio 13 d. potvarkį Nr. 9 „Dėl Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos personalinės sudėties patvirtinimo“;

3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1252 „Dėl Nacionaliniam saugumui svarbių apsaugos zonų nustatymo“ pakeitimą (atsakingos institucijos – Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija);

4) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 15 d. nutarimo Nr. 1131 „Dėl Privatizavimo procedūrų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimą (atsakinga institucija – Ūkio ministerija);

5) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1090 „Dėl vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų saugomų svarbių valstybės objektų“ pakeitimą (atsakinga institucija – Vidaus reikalų ministerija);

6) Vyriausybės arba jos įgaliotų institucijų teisės aktus, kuriais nustatytų asmenų, dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ar su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, atitikties reikalavimus, taip pat šių reikalavimų įgyvendinimo procedūrą;

7) Vyriausybės arba jos įgalios institucijos teisės aktą, kuriuo būtų patvirtintas psichinės veiklos sutrikimų sąrašas (atsakinga institucija – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija);

8) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų nustatyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos, ir (arba) kibernetinio saugumo reikalavimai (Vidaus reikalų ministerija ir (arba) įgalios Vyriausybės institucijos);

9) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų nustatyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planų reikalavimai (atsakinga institucija – Vidaus reikalų ministerija);

10) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų nustatyti asmenų (įskaitant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių kolegialių priežiūros ar valdymo organų narius), dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ir (arba) su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, taip pat asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie šioje dalyje nurodytų įmonių, įrenginių ir turto, užimamų pareigų sąrašą (atsakingos institucijos – Krašto apsaugos ministerija ir Vidaus reikalų ministerija);

11) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1090 „Dėl vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų saugomų svarbių valstybės objektų“ (atsakinga institucija – Vidaus reikalų ministerija);

12) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų patvirtintas valstybinės reikšmės automobilių kelių sąrašas (atsakinga institucija – Susisiekimo ministerija);

13) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų patvirtintas valstybinės reikšmės automobilių kelius patikėjimo teise valdančių valstybės įmonių sąrašas (atsakinga institucija – Susisiekimo ministerija);

14) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų patvirtinta pasiūlymo ir su pasiūlymu pateiktinų dokumentų pateikimo (nurodant, kokius dokumentus reikia pateikti), pasiūlyme įsigyti siūlomo turto vertės nustatymo atlikimo arba neatlikimo atvejų ir pagrindų, įsigijimo ir atsisakymo įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal pirkimo – pardavimo sutartį, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės nekilnojamąjį turtą arba jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą (nurodant sprendimo įsigyti arba atsisakymo įsigyti atvejus) kai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė likviduojama arba jos bankroto proceso metu, tvarka;

15) Vyriausybės nutarimą, kuriuo netekusiu galios būtų pripažintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 8 d. nutarimas Nr. 699 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą“;

16) Vyriausybės nutarimą, kuriuo netekusiu galios būtų pripažintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 16 d. nutarimas Nr. 761 „Dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo paslaugas teikiančių įmonių sąrašo patvirtinimo“ (atsakinga institucija – Aplinkos ministerija).

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Papildomų valstybės, savivaldybės biudžetų lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektų rengimo metu buvo gautos darbo grupės, institucijų, asociacijų ir įmonių pastabos ir pasiūlymai.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam Projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Įstatymų projektų žodžiai: „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai“, „nacionalinio saugumo interesai“, „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės“, „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas“, „nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbus ūkio sektorius“, „apsaugos zona“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.
Nėra.

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2014-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR
ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ
ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą Nr. IX-1132 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ OBJEKTŲ APSAUGOS
ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir taikymas

1. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti, kad valstybės nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai (įmonės, įrenginiai ir turtas bei ūkio sektoriai) ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonose (toliau – apsaugos zonos) esantis turtas ir teritorija būtų apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių, ir šalinti tokių veiksnių atsiradimo priežastis ir sąlygas.

2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar įmonių, kurios valdo, naudoja ir disponuoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, taip pat kitų įmonių, kurios veikia nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, organams draudžiama priimti šio įstatymo tikslui prieštaraujančius sprendimus.

3. Vyriausybės sprendimai, kuriais pagal šį įstatymą gali būti ribojami, sustabdomi ar panaikinti sandoriai, investicijos ar ūkinė komercinė veikla, priimami nepažeidžiant Lietuvos Respublikos įsipareigojimų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2016 C 202, p. 47) 52 ir 65 straipsnių nuostatos.

4. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms atskiras juridinių asmenų teises formas ir veiklą reglamentuojantys įstatymai, taip pat kiti įstatymai taikomi tiek, kiek jie neprieštarauja šiam įstatymui.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės – tai:

1) šio įstatymo 2 priede nurodytos pagal savo paskirtį (ar) veiklos pobūdį turinčios strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės, kurių ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei;

2) asmuo, nuosavybės teise įgijęs šios dalies 1 punkte nurodytoms įmonėms priklausančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbų įrenginį ar turtą arba turtą, nurodytą šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės saugumo plane;

3) valstybės valdomos bendrovės, kurioms buvo perleista nuosavybės teisė į valstybei priklausančias šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės akcijas.

2. Investuotojas – Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojas arba trečiosios valstybės investuotojas, kuris:

1) siekia įgyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė, šiame įstatyme nurodytą akcijų arba konvertuojamų obligacijų dalį arba yra jas įgijęs;

2) siekia įgyti teisę naudotis šiame įstatyme nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalies suteikiamomis neturtinėmis teisėmis sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį arba yra jas įgijęs;

3) siekia įgyti šiame įstatyme numatytas teises į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą sudarančią nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 2 punkte, arba turtą, kuris yra nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane ir kurio perleidimui yra būtinas Vyriausybės pritarimas;

4) turi ar siekia įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių, kurie suteikia balsavimo teisę strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens dalyvių susirinkime, arba vertybinių popierių, kurie gali būti keičiami (konvertuojami) į vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo teisę šiame punkte nurodyto juridinio asmens dalyvių susirinkime;

5) įsigydamas turtą ar kitais būdais ketina vykdyti, vykdo veiklą šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytos apsaugos zonos teritorijoje arba kuris turi ar siekia įsigyti šio įstatymo 4 straipsnyje

nustatytos apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių, kurie suteikia balsavimo teisę tokio juridinio asmens dalyvių susirinkime, arba vertybinių popierių, kurie gali būti keičiami (konvertuojami) į vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo teisę šiame punkte nurodyto juridinio asmens dalyvių susirinkime.

3. Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojas – Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijai ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai priklausančios valstybės pilietis, arba šiose valstybėse įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, išskyrus tuos atvejus, kai 1/4 ar daugiau balsavimo teisių tokio juridinio asmens ar kitos organizacijos dalyvių susirinkime priklauso trečiajai valstybei, jos kontroliuojamiems juridiniams asmenims arba piliečiams.

4. Nacionalinio saugumo interesai – saugomi gyvybiniai ir pirmaeiliai valstybės saugumo interesai, transeuropinės infrastruktūros plėtra bei Lietuvos Respublikos įstatymuose įtvirtinti esminiai visuomenės interesai (svarbiausių bendrus interesus atitinkančių paslaugų teikimas ir kita).

5. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės – Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ir Trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios pagal savo paskirtį ir (ar) veiklos pobūdį turi strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams ir vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis jas būtina apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių.

6. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas – projektuojami, statomi ar esantys įrenginiai ir turtas, sudarantys šio įstatymo 4 priede nurodytą infrastruktūrą, kuri pagal jos paskirtį ir (ar) naudojimo pobūdį turi nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę arba svarbią reikšmę, ir kurią vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis būtina apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių.

7. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbus ūkio sektorius – Lietuvos Respublikos valstybei ir visuomenei ypač svarbios veiklos, kurią nutraukus, sutrikdžius, apribojus ar nustojus vystyti gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai, sritis.

8. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės – tai:

1) šio įstatymo 1 priede nurodytos pagal savo paskirtį (ar) veiklos pobūdį turinčios strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams valstybės įmonės, savivaldybės įmonės, akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės, kurių visus balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančios akcijos priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei;

2) asmuo, nuosavybės teise įgijęs šios dalies 1 punkte nurodytoms įmonėms priklausantį nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbų įrenginį ar turtą arba turtą, nurodytą šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės saugumo plane;

3) valstybės valdomos bendrovės, kurioms pagal šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalį buvo perleista nuosavybės teisė į šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės akcijas.

9. Trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės – tai:

1) šio įstatymo 3 priede nurodytos pagal savo paskirtį (ar) veiklos pobūdį turinčios strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės, kurių visuotiniame akcininkų susirinkime valstybei, savivaldybei, valstybės valdomai bendrovei priklauso mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, arba kurių akcijos šioje dalyje nurodytiems juridiniams asmenims nepriklauso;

2) asmenys, nuosavybės teise įgiję šios dalies 1 punkte nurodytoms įmonėms priklausančią nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbų įrenginį ar turtą arba turtą, kuris nurodytas šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės saugumo plane.

10. Trečioji valstybė – valstybė, nepriklausanti Europos Sąjungai, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijai ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai.

11. Trečiosios valstybės investuotojas – trečiosios valstybės pilietis arba trečiojoje valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, taip pat Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijai ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai priklausančioje valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, kurių dalyvių susirinkime 1/4 ar daugiau balsavimo teisių priklauso trečiajai valstybei, jos kontroliuojamiems juridiniams asmenims arba piliečiams.

12. Užsienio valstybė – valstybė, kuri nėra Lietuvos Respublika.

13. Valstybės valdoma bendrovė – akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė, kurioje daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei.

14. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos „sutartinai veikiantys asmenys“ ir „kontroliuojama įmonė“ suprantamos taip, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme, sąvoka „kontroliuojantis asmuo“ suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme.

3 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, sudarantys nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 1 ir 2 punktuose, nuosavybės teise priklausančios valstybei arba savivaldybėms, įstatymų nustatyta tvarka gali būti perduoti nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, kuris negali jam perduotų įrenginių ir turto perduoti ar kitaip perleisti kitų asmenų nuosavybėn, jų įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktines teises į juos, jais

garantuoti, laiduoti ar kitu būdu jais užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių įvykdymą. Investuotojui negali būti perduodama nuosavybės teisė į valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 1 ir 2 punktuose.

2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, sudarantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 2 punkte, nuosavybės teise priklausančios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms gali būti perduoti tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, arba tokio investuotojo reikalavimų užtikrinimui šie įrenginiai ir turtas gali būti įkeisti arba jiems nustatyta hipoteka, nebent kiti įstatymai ribotų šioje dalyje nurodytas teises.

3. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą valdantys, naudojantys ar disponuojantys juo šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti subjektai turi užtikrinti šio įstatymo 17 ir 18 straipsniuose nurodytų reikalavimų laikymąsi.

4. Vyriausybė nustato, kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas sudaro 4 priede nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą ir yra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu. Įrenginiai ir turtas, nepatenkantys į 4 priede nurodytos infrastruktūros sudėtį, nėra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu.

4 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonos

1. Apsaugos zonas, įvertinusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto specifiką, taip pat rizikos veiksnių sąlygojamą poreikį, nustato Vyriausybė. Aplinkos ministerija ir savivaldybių administracijos rengdamos ar tikslindamos teritorijų planavimo dokumentus turi atsižvelgti į Vyriausybės nustatytas apsaugos zonas.

2. Vyriausybė, priėmusi šio įstatymo 12 straipsnio 14 dalyje nurodytą sprendimą, patvirtinantį, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, matydama, kad reikalingos papildomos priemonės siekiant apsaugoti nacionalinio saugumo interesus, ne vėliau kaip per 7 dienas nuo šioje dalyje nurodyto sprendimo priėmimo dienos, papildomai įvertinusi investuotojo statusą, veiklą, elgesį ir ketinimus, veiklos keliamos grėsmės rimtumą ir akivaizdumą, turi teisę sustabdyti tokio investuotojo ar juridinio asmens, kurio vertybinius popierius, nurodytus 2 straipsnio 2 dalies 5 punkte, yra įsigijęs investuotojas, veiklą, keliančią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, iki kol bus pašalinta grėsmė nacionalinio saugumo interesams.

5 straipsnis. Operatorių, valdančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, teisių įgyvendinimas

Vyriausybė ir valstybės institucijos, priimdamos sprendimus ir sudarydamos susitarimus, valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinių bendrovių ar uždarytųjų akcinių bendrovių akcijų valdytojai, priimdami sprendimus, sudarydami susitarimus ir įgyvendindami valstybei nuosavybės teise priklausančių elektros perdavimo sistemos operatoriaus, suskystintų gamtinių dujų terminalo operatoriaus, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus akcijų suteikiamas neturtines teises užtikrina, kad:

- 1) elektros perdavimo sistemos operatorius, suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, įvertinę atitinkamų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto funkcinę paskirtį, prisidėtų prie pagrindinio Lietuvos Respublikos energetikos sistemos uždavinio įgyvendinimo – neribotą laiką, nepriklausomai, saugiai ir patikimai aprūpinti Lietuvos vartotojus elektros energija ir (arba) šiluma bei gamtinėmis dujomis ekonomiškai palankiausiomis sąlygomis;
- 2) Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema sugebėtų užtikrinti savarankišką generaciją ir būtų parengta neatidėliotinam prisijungimui prie kontinentinės Europos elektros tinklų darbui sinchroniniu režimu, kai tik bus įrengtos elektros tinklų jungtys, įgyvendintos techninės priemonės ir atlikti veiksmai, reikalingi Lietuvai tapti kontinentinės Europos elektros tinklų dalimi;
- 3) gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, atsakingas už Lietuvos Respublikos dujų perdavimo sistemos saugią ir patikimą veiklą bei plėtrą, įgyvendintų regioninės reikšmės dujų perdavimo sistemos plėtos projektus, kurie yra svarbūs Europos Sąjungos dujų sektoriaus vystymo tikslams pasiekti, diversifikuotų dujų tiekimo šaltinius, sudarytų sąlygas maksimaliai išnaudoti suskystintų gamtinių dujų terminalo Klaipėdoje pajėgumus ir užtikrintų gamtinių dujų sistemos darbo saugumą ir patikimumą.

6 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs yra šie ūkio sektoriai:

- 1) energetikos;
- 2) transporto;
- 3) informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų;
- 4) finansų ir kredito;
- 5) karinės įrangos.

2. Vyriausybė nustato ir konkretizuoja, kokios ūkinės veiklos sritys yra laikomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi.

7 straipsnis. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės

1. Nuosavybės teisė į valstybei priklausančias pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, akcijas, gali būti perleista įstatymų nustatyta tvarka.
2. Šis įstatymas nedraudžia pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizuoti, pertvarkyti, restruktūrizuoti, keisti jų pavadinimą, likviduoti, didinti ar mažinti savininko kapitalą, taip pat didinti įstatinį kapitalą, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas.
3. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizavimas, pertvarkymas, restruktūrizavimas ar likvidavimas gali būti įgyvendinti tik pritarus Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijai (toliau – Komisija), kuri sprendama, ar minėtieji veiksmai neprieštarauja nacionalinio saugumo interesams, įvertina šių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą.
4. Jeigu dėl pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, reorganizavimo, pertvarkymo ar įstatinio kapitalo didinimo, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės įstatiniame kapitale sumažėtų valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei priklausanti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės akcijų dalis, tai tokiam reorganizavimui, įstatinio kapitalo didinimui, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, turi pritarti Lietuvos Respublikos Seimas.
5. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, bet kokios akcijų dalies perleidimui reikalingas Lietuvos Respublikos Seimo pritarimas.
6. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/4 ar daugiau balsų pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurias, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteikia 1/4 ar daugiau šioje dalyje nurodytos pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų.

7. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, konvertuojamųjų obligacijų, kurias pakeitus į akcijas šios akcijos, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteiktų 1/4 ar daugiau balsų šioje dalyje nurodytos pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

8. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, akcijų, kurios priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, valdytojai ar savininkai, suteikdami teisę naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimus balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime turi užtikrinti, kad asmenys, kuriems suteikiama teisė naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimai balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, laikytųsi reikalavimų ir pareigų, kurios yra taikomos patiems nurodytų akcijų valdytojams ar savininkams.

8 straipsnis. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės

1. Šis įstatymas nedraudžia antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizuoti, pertvarkyti, restruktūrizuoti, keisti jų pavadinimą, likviduoti, didinti įstatinį kapitalą, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas.

2. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizavimas, pertvarkymas, restruktūrizavimas ar likvidavimas gali būti įgyvendinti tik pritarus Komisijai, kuri sprendama, ar minėtieji veiksmai neprieštarauja nacionalinio saugumo interesams, įvertina šių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą.

3. Jeigu dėl antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės reorganizavimo, akcijų perleidimo ar įstatinio kapitalo didinimo išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, valstybei priklausanči antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis sumažėtų taip, kad po nurodytų veiksmų įvykdymo valstybei priklausančios akcijos suteiktų mažiau negu 2/3 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, tai tokiame reorganizavime, akcijų perleidime arba įstatinio kapitalo didinime išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas turi pritarti Lietuvos Respublikos Seimas.

4. Jeigu dėl antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės reorganizavimo, akcijų perleidimo ar įstatinio kapitalo didinimo, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant

konvertuojamąsias obligacijas, valstybės valdomai bendrovei priklausanti antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis sumažėtų taip, kad po nurodytų veiksmų įvykdymo valstybės valdomai bendrovei priklausančios akcijos suteiktų mažiau negu 2/3 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, tai tokiam reorganizavimui, akcijų perleidimui arba įstatinio kapitalo didinimui išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas turi pritarti Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

5. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/4 ar daugiau balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurias, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteikia 1/4 ar daugiau šioje dalyje nurodytos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų.

6. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės konvertuojamųjų obligacijų, kurias pakeitus į akcijas šios akcijos, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteiktų 1/4 ar daugiau balsų šioje dalyje nurodytos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

7. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų, kurios priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, valdytojai ar savininkai, suteikdami teisę naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimus balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime turi užtikrinti, kad asmenys, kuriems suteikiama teisė naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimai balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, laikytųsi reikalavimų ir pareigų, kurios yra taikomos patiems nurodytų akcijų valdytojams ar savininkams.

9 straipsnis. Trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės

1. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/3 ar daugiau balsų trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurias, kartu su jo turimu

akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteikia 1/3 ar daugiau balsų trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų.

2. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės konvertuojamųjų obligacijų, kurias pakeitus į akcijas šios akcijos, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteiktų 1/3 ar daugiau balsų trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

10 straipsnis. Bendrosios nuostatos dėl investuotojų

1. Investuotojais gali būti fiziniai asmenys, privatieji ir viešieji juridiniai asmenys, kitos organizacijos, kurie nekelia grėsmės nacionalinio saugumo interesams.

2. Investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams atliekama ir sprendimas dėl jo priimamas vadovaujantis šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytais kriterijais ir 12 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Kituose įstatymuose gali būti numatyti atvejai, kai visuomenės saugumui ar viešajai tvarkai apsaugoti arba taikant atsakomąsias priemones trečiųjų valstybių atžvilgiu investuotoju negali būti konkrečios trečiosios valstybės investuotojas.

4. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, valstybės įmonės, savivaldybės įmonės, o taip pat valstybės valdomos bendrovės, atitinka nacionalinio saugumo interesus ir jų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama.

5. Europos Sąjungos valstybės narės, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai ar Europos laisvosios prekybos asociacijai priklausančios valstybės, taip pat ribotos atsakomybės juridiniai asmenys, atitinkantys akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės teisinės formas, kuriuose šių valstybių centrinės, regioninės ir (ar) vietinės valdžios institucijoms priklauso daugiau kaip 1/2 balsų, suteikiančių šių juridinių asmenų vertybinių popierių ar dalių, išreiškiančių kapitalą, tarptautinės finansų organizacijos, kurių narė yra Lietuvos Respublika, taip pat kitos tarptautinės finansinės institucijos ar organizacijos, kurių tikslai, investavimo politika ir veikla, nekelia grėsmės nacionaliniam saugumui, atitinka nacionalinio saugumo interesus ir jų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama.

6. Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojai, vykdančys ilgalaikę veiklą Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai ar Europos laisvosios prekybos asociacijai priklausančioje valstybėje ir turintys patirties atitinkamoje srityje bei realias galimybes įgyvendinti veiksmus, numatytus šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojas,

valstybė, kurioje jis įsteigtas ar kuri jį kontroliuoja, arba trečioji valstybė, su kuria toks investuotojas siejamas, veikia taip, kad kyla išorės rizikos veiksnių, pavojų ar grėsmių nacionalinio saugumo interesams, atitinka nacionalinio saugumo interesus ir jų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama.

7. Kai investuotojas yra juridinis asmuo ar kita organizacija, laikoma, kad jis atitinka nacionalinio saugumo interesus, jeigu juos atitinka jis pats ir jį kontroliuojantys asmenys.

8. Investuotojo sandoriai, prieštaraujantys nacionalinio saugumo interesams, yra neteisėti ir negalioja nuo jų sudarymo momento, išskyrus sandorius, nurodytus šio įstatymo 14 straipsnyje, kuriems yra taikomos šio įstatymo 14 straipsnyje numatytos pasekmės.

9. Investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, siekdamas įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/4 ar daugiau balsų nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurios, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteikia 1/4 ar daugiau šioje dalyje nurodyto juridinio asmens akcijų, apie šioje dalyje nurodytus ketinamus sudaryti sandorius ar ketinamus atlikti veiksmus, turi Komisijai pranešti Komisijos darbo tvarkos apraše nustatyta tvarka.

10. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo organų nariai ir investuotojai privalo laikytis šio įstatymo pagrindu nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar investavimo atžvilgiu nustatytų privalomų reikalavimų ar sąlygų, fizinės ir veiklos apsaugos ir (arba) kibernetinio saugumo reikalavimų ar kitų šio įstatymo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar investuotojų atžvilgiu nustatytų reikalavimų ir užtikrinti tinkamą jų vykdymą.

11 straipsnis. Investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijai

Investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, jeigu:

1) investuotojas kreipimosi į Komisiją metu yra dominuojantis (kaip tai suprantama Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme) kurios nors rūšies iškastinių energijos išteklių importuotojas į Lietuvos Respubliką, tokio importuotojo kontroliuojamas arba su juo kooperacijos ar partnerystės ryšiais susijęs asmuo, ir jeigu Komisija priima išvadą bei Vyriausybė priima sprendimą, jog šiame punkte aptartas dominavimas, kontrolė ir ryšiai laikomi keliantys grėsmę nacionaliniam saugumui;

2) investuotojas kreipimosi į Komisiją metu turi ar praeityje turėjo nacionaliniam saugumui didinančių riziką ar keliančių grėsmę ryšių su užsienio valstybių institucijomis;

3) investuotojas kreipimosi į Komisiją metu turi ar praeityje turėjo nacionaliniam saugumui didinančių riziką ar keliančių grėsmę sąsajų su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis ar palaikančiomis ryšius su asmenimis, įtariamais priklausymu joms;

4) įsiteisėjusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu investuotojas yra pripažintas kaltu padaręs labai sunkų, sunkų ar apysunkį nusikaltimą pagal Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą ar nusikaltimą pagal užsienio valstybių baudžiamuosius įstatymus, kuris atitinka Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso specialiojoje dalyje nurodytus labai sunkaus, sunkaus ar apysunkio nusikaltimo požymius, ar dėl tokio nusikaltimo padarymo vykdomas šio asmens baudžiamasis persekiojimas;

5) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu investuotojas yra pripažintas kaltu padaręs nusikaltimų Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai ir (arba) per pastaruosius 24 mėnesius jis iš esmės yra pažeidęs šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų veiklą;

6) Komisija investuotojui praneša apie numatomą pradėti investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams (kai patikra pradedama šio įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje nurodytų subjektų iniciatyva) ir investuotojas per šio įstatymo 12 straipsnio 6 dalyje nurodytą terminą Komisijai nepateikia Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytų dokumentų ir informacijos;

7) yra kitų pagrįstų duomenų dėl investuotojo neatitikimo nacionalinio saugumo interesams;

8) vadovaujantis kitu įstatymu, kaip numatyta šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje, investuotojas negali būti pripažintas investuotoju.

12 straipsnis. Investuotojų atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procesas ir sprendimų dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimo, pertvarkymo, likvidavimo, ar turto, nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, priėmimo procesas

1. Investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams turi būti atlikta šiais atvejais:

1) investuotojui įstatymų nustatyta tvarka perduodant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą, ar šio investuotojo reikalavimų užtikrinimui įkeičiant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą, ar nustatant jam hipoteką, kaip yra numatyta šio įstatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse;

2) investuotojui įsigyjant atitinkamas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų dalis ar šiam investuotojui sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartis ir įgyjant teisę naudotis atitinkamos dalies akcijų suteikiamomis neturtinėmis akcininko teisėmis, kaip yra numatyta šio įstatymo 7 straipsnio 6 dalyje, 8 straipsnio 5 dalyje ir 9 straipsnio 1 dalyje;

3) investuotojui įsigyjant atitinkamas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių konvertuojamųjų obligacijų dalis, kaip yra numatyta šio įstatymo 7 straipsnio 7 dalyje, 8 straipsnio 6 dalyje ir 9 straipsnio 2 dalyje;

4) investuotojui įstatymų nustatyta tvarka perduodant turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, kaip yra numatyta šio įstatymo 15 straipsnio 4 dalyje;

5) investuotojo reikalavimų užtikrinimui įkeičiant turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, ar minėtų reikalavimų užtikrinimui nustatant šiam turtui hipoteką, kaip yra numatyta šio įstatymo 15 straipsnio 5 dalyje.

2. Prieš atliekant šio straipsnio 1 dalyje paminėtus veiksmus, investuotojas, arba šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų akcijų ir konvertuojamųjų obligacijų savininkai, arba šio straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktuose nurodyto turto savininkai (toliau kiekvienas iš jų atskirai vadinami - pareiškėju) privalo kreiptis į Komisiją dėl patikros, pateikdami Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją, pateiktinus Komisijai kartu su kreipimusi, ir atitinkamai negali atlikti jokių šio straipsnio 1 dalyje paminėtų veiksmų ar negali pasikeisti akcininką kontroliuojantis asmuo, kaip tai suprantama pagal šio straipsnio 17 dalį, kol dėl investuotojo nebus priimtas sprendimas, patvirtinantis investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

3. Investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, kai investuotojas siekia įsigyti arba po 2014 m. lapkričio 1 d. įsigijo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinius popierius, aptartus 2 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose, arba siekia vykdyti veiklą arba ją vykdo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje, arba siekia įsigyti turto apsaugos zonos teritorijoje, atliekama šio straipsnio 5 dalyje numatytų subjektų iniciatyva, jeigu šie subjektai turi pagrįstų duomenų, kad tokio investuotojo planuojama vykdyti ar vykdoma veikla, arba įsteigto juridinio asmens organų priimami sprendimai, gali kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

4. Investuotojo ir sutartinai veikiančių asmenų turimiems balsams skaičiuoti taikoma Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme nustatyta asmens turimų balsų skaičiavimo tvarka.

5. Investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams gali inicijuoti Vyriausybė, ministras, nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme, Lietuvos bankas, taip pat valstybės arba savivaldybės vykdomoji institucija, kuri yra valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių

akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės akcijų valdytoja (kuriai šios akcijos perduotos valdyti patikėjimo teise) arba kuri įgyvendina valstybės ar savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas, arba savivaldybė, kurios teritorijoje esančioje apsaugos zonoje investuotojas siekia vykdyti (ar vykdo) veiklą ar įsigyti turtą.

6. Komisija investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, kreipdamasi į šio straipsnio 7 dalyje nurodytas institucijas, pradeda ne vėliau kaip kitą darbo dieną, kai iš investuotojo arba pareiškėjo gauna kreipimąsi bei visus Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją, pateiktinus Komisijai kartu su kreipimusi. Kai dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros į Komisiją kreipiasi šio straipsnio 5 dalyje nurodyti subjektai, Komisija praneša investuotojui apie numatomą pradėti investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, nurodydama, kad investuotojas per 10 dienų nuo tokio pranešimo gavimo dienos Komisijai turi pateikti Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją bei atitinkamai pradeda investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams ne vėliau kaip kitą darbo dieną, kai iš investuotojo gauna visus Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją. Apie patikros dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pradėjimą Komisija tą pačią dieną informuoja investuotoją, pareiškėją, taip pat Vyriausybę ir investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams inicijavusį subjektą. Investuotojas, pareiškėjas ar šio straipsnio 5 dalyje nurodytas subjektas, teikdamas šiame straipsnyje nurodytą informaciją, raštu gali nurodyti, kad minėta informacija sudaro komercinę (gamybinę) paslaptį ar yra konfidenciali, o Vyriausybė arba Komisija privalo užtikrinti konfidencialumą.

7. Atliekant investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, taip pat įgyvendinant šio įstatymo 19 straipsnyje numatytas funkcijas, Komisijai išvadas dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pagal savo kompetenciją teikia Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas (toliau – Valstybės saugumo departamentas), Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – Vidaus reikalų ministerija), Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Komisijos sprendimu – kitos institucijos.

8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytos institucijos išvadas dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pateikia ne vėliau kaip per 15 dienų nuo prašymo pateikti Komisijai išvadas dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams gavimo. Jeigu per nurodytą terminą institucijos nepateikia išvadų, laikoma, kad institucijos neturi informacijos apie tai, kad investuotojas atitinka šio įstatymo 11 straipsnio 1 – 6 punktuose nustatytus kriterijus.

9. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytų institucijų rašytiniu prašymu, kuris Komisijai turi būti pateiktas ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki šio straipsnio 8 dalyje nustatyto termino pateikti institucijų išvadas, gali būti pratęstas iki 5 dienų, jeigu Komisijos pirmininkas, įvertinęs aplinkybę, kad

institucijoms reikalingas papildomas laikas surinkti duomenis ar informaciją apie atitinkamą investuotoją motyvuotu sprendimu sutinka šį terminą pratęsti.

10. Komisija, įvertinusi investuotojo atitiktį šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytiems kriterijams bei šiuo klausimu kompetentingų valstybės institucijų pateiktas išvadas, išvadą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, kurios turinio reikalavimai nustatyti Komisijos darbo tvarkos apraše, priima ne vėliau kaip per 20 dienų nuo šio straipsnio 6 dalyje nurodytos patikros dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pradėjimo dienos ir apie tai tą pačią dieną informuoja pareiškėją, investuotoją bei investuotojo patikrą iniciavusį subjektą. Jeigu per šioje dalyje ir šio straipsnio 11 dalyje nurodytus terminus Komisija nepriima išvados dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams arba priėmus nurodytą išvadą pripažįstama, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus, tuomet ši išvada, išskyrus šio straipsnio 16 dalyje numatytą atvejį, laikoma galutiniu sprendimu dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, o sandoris ar kiti veiksmai, dėl kurių sudarymo ar vykdymo buvo kreiptasi prašant įvertinti investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams, gali būti sudaromi ir vykdomi.

11. Dėl didelės apimties šio straipsnio 7 dalyje nurodytų institucijų pateiktų išvadų arba šio straipsnio 9 dalyje numatytais atvejais pratęsus terminą institucijų išvadoms pateikti, šio straipsnio 10 dalyje nurodytas terminas, skirtas priimti Komisijos išvada, Komisijos pirmininko motyvuotu sprendimu gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgesniam kaip 5 dienų laikotarpiui, apie patikros dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pratęsimą tą pačią dieną informuojant pareiškėją, investuotoją bei investuotojo patikrą iniciavusį subjektą.

12. Išvadą dėl to, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, Komisija ne vėliau kaip kitą darbo dieną po šios išvados priėmimo pateikia Vyriausybei, prireikęs, kartu su rekomendacijomis dėl investavimo visiško ar dalinio draudimo, nustatytinų privalomų reikalavimų ar sąlygų, kurių laikantis tokia investicija nekeltų grėsmės nacionalinio saugumo interesams. Teikiant šioje dalyje nurodytą išvadą, kartu priedamos šio straipsnio 7 dalyje nurodytų institucijų išvados (jei institucijos jas pateikė), pareiškėjo, investuotojo ar investuotojo patikrą iniciavusio subjekto kreipimasis, kiti Komisijos darbo tvarkos apraše nurodyti dokumentai ir informacija. Apie išvados, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, pateikimą Vyriausybei pranešama pareiškėjui, investuotojui bei investuotojo patikrą iniciavusiam subjektui.

13. Remdamasi šio straipsnio 12 dalyje nurodyta Komisijos išvada ir rekomendacijomis, galutinį teisiškai ir faktiškai pagrįstą sprendimą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams ir, jei būtina, dėl šio straipsnio 12 dalyje nurodyto investavimo visiško ar dalinio draudimo, nustatytinų privalomų reikalavimų ar sąlygų, per 14 dienų nuo šio straipsnio 12 dalyje nurodytos Komisijos išvados ir rekomendacijų gavimo, priima Vyriausybė. Komisija apie šioje dalyje nurodytą sprendimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo jo priėmimo praneša investuotojui ar

pareiškėjui bei investuotojo patikrą iniciavusiam subjektui. Jeigu per šioje dalyje nurodytus terminus Vyriausybė nepriima sprendimo dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, laikoma, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus, o sandoris ar kiti veiksmai, dėl kurių sudarymo ar vykdymo buvo kreiptasi prašant įvertinti investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams, gali būti sudaromi ir vykdomi.

14. Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų reiškia, kad šio straipsnio 1 ar 3 dalyse nurodyti investuotojo sandoriai ar veiksmai prieštarauja nacionalinio saugumo interesams ir kad investuotojas negali sudaryti sandorių ir (ar) atlikti veiksmų, nurodytų šio straipsnio 1 ir 3 dalyje, kol nebus pašalintos Vyriausybės sprendime nurodytos nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančios priežastys, jeigu tokios priežastys gali būti pašalintos, ir Vyriausybė, prieš tai gavusi naują šio straipsnio 12 dalyje nurodytą Komisijos išvadą ir rekomendacijas, nepriims naujo sprendimo, patvirtinančio investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

15. Šio įstatymo 11 straipsnio 2 ir 3 punktuose nurodytos nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančios priežastys laikomos nepašalinamomis.

16. Komisija, gavusi Lietuvos radijo ir televizijos Komisijos prašymą dėl transliuotojų ir (arba) retransliuotojų, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų, televizijos programų ir (arba) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjų, pareiškėjų, norinčių gauti transliavimo ir (arba) retransliuojamo turinio licenciją, asmenų, ketinančių įsigyti transliavimo ar retransliuojamo turinio licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (arba) kontrolę (valdymą), ir (arba) su jais susijusių asmenų atitikties Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 22 straipsnio 5 dalies 4 ir 5 punktuose, 31 straipsnio 11 dalies 4 ir 5 punktuose, 33 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytoms aplinkybėms, įvertinusi kompetentingų valstybės institucijų pateiktas išvadas, išvadą, kurios turinio reikalavimai nustatyti Komisijos darbo tvarkos apraše, Lietuvos radijo ir televizijos komisijai pateikia ne vėliau kaip per 20 dienų nuo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos prašymo pateikimo Komisijai. Šio straipsnio nuostatos, nustatančios išvados dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams priėmimo ir informavimo apie šią išvadą tvarką, *mutatis mutandis* taikomos pateikiant ir šioje dalyje nurodytą Komisijos išvadą.

17. Šio įstatymo nuostatos dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros *mutatis mutandis* taikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcininkui, jeigu jis yra juridinis asmuo, kuris nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje turi daugiau kaip 1/3 balsų suteikiančių akcijų ir numatoma, kad pasikeis jį kontroliuojantis asmuo. Šioje dalyje nurodytas akcininkas laikomas investuotoju, kurio atitiktis nacionalinio saugumo interesams turi būti įvertinta pagal šį straipsnį, išskyrus tuos atvejus, kai toks akcininkas atitinka šiame įstatyme

numatytas sąlygas, kurioms esant investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama.

18. Esant poreikiui sunaikinti turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, kuri valdo, naudoja ir disponuoja šiuo turtu, turi kreiptis į Komisiją ir pateikti Komisijai prašymą dėl pritarimo šio turto sunaikinimui, informaciją apie sunaikintą turtą ir sunaikinimo priežastis. Komisija, per 20 dienų nuo šio kreipimosi gavimo, parengia išvadą dėl šioje dalyje turto sunaikinimo. Jeigu šioje dalyje nurodytoje išvadoje Komisija:

1) nepitaria atitinkamam nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane nurodyto turto sunaikinimui, tuomet ši išvada laikoma galutiniu sprendimu dėl atitinkamo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane nurodyto turto sunaikinimo ir šis turtas negali būti sunaikintas;

2) pritaria atitinkamam nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane nurodyto turto sunaikinimui, tuomet ši išvada ne vėliau kaip kitą darbo dieną pateikiama Vyriausybei ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje nurodytas sunaikintinas turtas. Komisija, teikdama Vyriausybei šiame punkte nurodytą išvadą, kartu pateikia ir visą susijusią informaciją (nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės prašymą dėl pritarimo šioje dalyje nurodyto turto sunaikinimui, informaciją apie sunaikintą turtą ir sunaikinimo priežastis ar kt.). Vyriausybė per 14 dienų nuo Komisijos išvados gavimo priima sprendimą pritarti ar nepritarti šioje dalyje nurodyto turto sunaikinimui ir apie šį Vyriausybės sprendimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo šio sprendimo priėmimo praneša nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje aptartas sunaikintinas turtas. Jeigu per šioje dalyje nustatytus terminus Vyriausybė nepriima sprendimo pritarti arba nepritarti šioje dalyje nurodyto turto sunaikinimui, laikoma, kad šioje dalyje nurodyto turto sunaikinimui Vyriausybė pritaria ir šis turtas gali būti sunaikintas.

19. Esant poreikiui reorganizuoti, pertvarkyti, restruktūrizuoti ar likviduoti pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę (šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalis arba 8 straipsnio 1 dalis), pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurią numatoma reorganizuoti, pertvarkyti, restruktūrizuoti ar likviduoti, akcijų valdytojas turi kreiptis į Komisiją ir pateikti Komisijai prašymą dėl pritarimo šios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, restruktūrizavimui ar likvidavimui, taip pat Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją apie numatomą reorganizavimą, pertvarkymą, restruktūrizavimą ar likvidavimą, ir šių veiksmų priežastis.

20. Komisija, per 10 dienų nuo šio straipsnio 19 dalyje nurodyto prašymo gavimo dienos, priima sprendimą pritarti ar ne pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti

svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, restruktūrizavimui ar likvidavimui ir ne vėliau kaip kitą darbo dieną apie šį sprendimą praneša pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei ir tokios įmonės akcijų valdytoji, kuris kreipėsi į Komisiją. Jeigu per šioje dalyje nustatytą terminą Komisija nepriima sprendimo pritarti ar ne šioje dalyje aptartam pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, restruktūrizavimui ar likvidavimui, laikoma, kad Komisija šiems veiksams pritaria ir atitinkamos pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimas, pertvarkymas, restruktūrizavimas ar likvidavimas gali būti įgyvendintas, jei nėra reikalingas šio įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje ar 8 straipsnio 3 dalyje nurodytas pritarimas.

21. Komisija pareikalavus, pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo Komisijos pareikalavimo, Komisijai turi pateikti visą šio straipsnio 20 dalyje nurodyto sprendimo priėmimui reikalingą informaciją, susijusią su šių įmonių reorganizavimu, pertvarkymu, restruktūrizavimu ar likvidavimu. Dėl didelės šioje dalyje nurodytos informacijos apimties, Komisijos pirmininko motyvuotu sprendimu šio straipsnio 20 dalyje nurodytas terminas gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgesniam kaip 5 dienų laikotarpiui, apie termino pratęsimą tą pačią dieną informuojant šio straipsnio 20 dalyje nurodytą prašymą pateikusį subjektą.

13 straipsnis. Sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, asmenys, valdantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą, arba turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, turi teisę kreiptis į Komisiją dėl savo ketinamo sudaryti sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros.

2. Dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodyto ketinamo sudaryti sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros, iki šio sandorio sudarymo, į Komisiją taip pat turi teisę kreiptis nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme, gavusios arba turėdamos duomenų, kad dėl tokio ketinamo sudaryti sandorio kyla grėsmė nacionalinio saugumo interesams. Šio ketinamo sudaryti sandorio atitikties nacionaliniam saugumui patikrą Komisija gali inicijuoti ir savo iniciatyva.

3. Komisija, tą pačią dieną, kai pradedama ketinamo sudaryti ar sudaryto sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra, informuoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę arba asmenį, valdantį šio straipsnio 1 dalyje nurodytus įrenginius ar turtą, nurodydama, kad yra kreiptasi į Komisiją arba kad Komisija iniciavo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės arba asmens, valdančio šio straipsnio 1 dalyje nurodytus įrenginius ar turtą, ketinamo sudaryti sandorio patikrą dėl jo atitikties nacionalinio saugumo interesams.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos turi teisę kreiptis į Komisiją dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kuri nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei arba kurioje daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei arba savivaldybei, sudaryto sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams:

1) dėl sudaryto sandorio, kurio kaina, vertė ar kurio pagrindu šio straipsnio 4 dalyje nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės priimtų įsipareigojimų vertė viršija 10 procentų šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais (toliau – metinės pajamos);

2) dėl sudaryto sandorio, kurio kaina, vertė ar kurių pagrindu šio straipsnio 4 dalyje nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės priimtų įsipareigojimų vertė viršija 5 procentus šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės metinių pajamų ir kuri nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė turi teisę vienašališkai nutraukti įspėdama kitą sandorio šalį daugiau negu prieš 6 mėnesius iki sandorio nutraukimo ir (arba) dėl šio sandorio nutraukimo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė galėtų patirti sankcijas, netesības ar nuostolius, kurių vertė viršytų 2,5 procentų šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės metinių pajamų;

3) dėl sudaryto sandorio su subjektu, kuris atitinka kriterijus, remiantis kuriais asmuo yra laikomas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų pagal šio įstatymo 11 straipsnį;

4) dėl sudaryto sandorio, kurio pagrindu kitai sandorio šaliai ar tretiesiems asmenims yra suteikiama teisė dirbti ar kitaip susipažinti su ar gauti prieigą prie šio straipsnio 4 dalyje nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės esminių informacinių technologijų sistemų ar informacinių technologijų infrastruktūros ar duomenų bazių ar jose esančių duomenų.

5. Apie šio straipsnio 4 dalyje nurodytą ketinamą sudaryti sandorį nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, kuri nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei arba kurioje daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei arba savivaldybei, turi Komisijai pranešti Komisijos darbo tvarkos apraše nustatyta tvarka.

6. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytų sandorių atitikties nacionaliniam saugumui patikrą Komisija gali inicijuoti ir savo iniciatyva.

7. Šio straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodytų sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procedūrai taikoma šio įstatymo 12 straipsnio 6–13 dalyse nustatyta tvarka.

8. Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytas ketinamas sudaryti sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, reiškia, kad toks sandoris prieštarauja nacionalinio saugumo interesams ir negali būti sudarytas, arba negali būti sudarytas tol, kol nebus pašalintos Vyriausybės sprendime nurodytos nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančios priežastys, jei tokios priežastys gali būti pašalintos, ir Vyriausybė, prieš tai gavusi naują Komisijos

išvadą ir rekomendacijas, nepriims naujo sprendimo, patvirtinančio sandorio atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

9. Jeigu Vyriausybė nustato, kad šio straipsnio 4 dalyje nurodytas sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, laikoma, kad toks sandoris prieštarauja nacionalinio saugumo interesams ir negalioja nuo Vyriausybės sprendimo, patvirtinančio, kad šio straipsnio 4 dalyje nurodytas sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, įsigaliojimo momento.

10. Jeigu Vyriausybė patvirtina, kad šio straipsnio 1 dalyje aptartų subjektų ketinamas sudaryti sandoris atitinka nacionalinio saugumo interesus ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė arba asmuo, valdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytus įrenginius ar turtą, sudaro šį sandorį, tokiu atveju šio straipsnio 2 dalyje nurodytos nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos arba Komisija neturi teisės po šio sandorio sudarymo remiantis šio straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktais inicijuoti patikros dėl šio sudaryto sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams.

14 straipsnis. Balsavimo ir kitų akcininko teisių ribojimai

1. Jeigu investuotojas įsigijo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų arba sudarydamas balsavimo teisės perleidimo sutartį įgijo teisę naudotis neturtinėmis teisėmis, kurias suteikia šios įmonės akcijos, pažeisdamas šio įstatymo reikalavimus arba dėl investuotojo, įsigijusio nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų, priimtas Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, toks investuotojas neturi teisės dalyvauti ir balsuoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios akcijų jis įsigijo, visuotiniame akcininkų susirinkime ir negali naudotis kitomis akcininko neturtinėmis teisėmis, kurias jam suteiktų pažeidžiant šį įstatymą įsigytų akcijų dalis arba sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pasekmės taikomos ir tais atvejais, kai įstatymo 12 straipsnio 17 dalyje nurodytą akcininką kontroliuojantis asmuo pasikeitė pažeidžiant šio įstatymo reikalavimus arba kai pasikeitė šio įstatymo 12 straipsnio 17 dalyje nurodytą akcininką kontroliuojantis asmuo, nepaisant to, kad Vyriausybė yra priėmusi sprendimą, jog įstatymo 12 straipsnio 17 dalyje nurodytą akcininką kontroliuojančio asmens pasikeitimas reikštų, jog įstatymo 12 straipsnio 17 dalyje nurodytas akcininkas (investuotojas) neatitinka nacionalinio saugumo interesų.

3. Balsavimo teisė ir kitos neturtinės teisės vėl laikomos įgytomis tą dieną, kai Vyriausybė, pagal šiame įstatyme nustatytas procedūras, priima sprendimą, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus išnykus aplinkybėms, kurių pagrindu investuotojas buvo pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų. Siekdamas įrodyti, kad išnyko šioje dalyje nurodytos

aplinkybės, investuotojas pakartotinai kreipiasi į Komisiją dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams.

4. Investuotojas ar kitas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės dalyvis tokios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime (jei įmonė turi tokį organą) balsavimo teisę gali perleisti tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam asmeniui.

15 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymas, privalomi reikalavimai ir jų laikymosi kontrolė

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės parengia nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planus, kuriuose būtų numatytos fizinio, kibernetinio, personalo saugumo, informacinio slaptumo ir kitos priemonės, skirtos užtikrinti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės veikla, kuri yra svarbi nacionaliniam saugumui užtikrinti, būtų organizuojama ir vykdoma saugiai ir sklandžiai. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planuose taip pat nurodomas turtas, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos vykdymui.

2. Vyriausybė nustato nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano reikalavimus. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, parengusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą suderina jį su kompetetingomis institucijomis ir pateikia jį patvirtinti Vyriausybei. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planai nėra skelbiami viešai.

3. Kilus grėsmei, jog gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai, Vyriausybė arba Vyriausybės įgalioti asmenys arba Komisija turi teisę priimti sprendimą dėl tikrinimo, kaip nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės laikosi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano. Nustačius, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi veikla organizuojama ir vykdoma tokiu būdu, kad kyla grėsmė nacionalinio saugumo interesams, Vyriausybė, įpareigoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės valdymo organus parengti naują nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą, pakoreguoti esamą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą ir (arba) imtis atitinkamų priemonių, kad būtų užtikrintas tinkamas naujo, esamo ar pakoreguoto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano vykdymas. Naujas ar pakoreguotas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planas turi būti suderintas ir patvirtintas šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

4. Turtas, nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, įstatymų nustatyta tvarka gali būti perduotas nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį.

5. Turtas, nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, gali būti įkeistas ar jam nustatyta hipoteka, tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančio investuotojo, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, reikalavimų užtikrinimui.

6. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo organų nariai neturi teisės priimti sprendimų dėl turto, nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, sunaikinimo ir sunaikinti minėto turto nepasikreipę ir negavę Vyriausybės pritarimo. Turto, nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, rekonstravimas, remontas, tvarkomieji darbai, atnaujinimas (modernizavimas) nėra laikomi šio turto sunaikinimu.

16 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių likvidavimas, bankroto procesas ir turto realizavimas

1. Sprendimas likviduoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę gali būti priimtas tik po to, kai Lietuvos valstybė, atstovaujama Vyriausybės, atsisako pirmumo teise įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą.

2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių nekilnojamasis turtas ir (arba) joms priklausančys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas bankroto proceso metu gali būti realizuojami tik po to, kai vadovaujantis šio straipsnio 7 dalyje nurodyta Vyriausybės tvarka, šioje tvarkoje nurodytas subjektas pateikia pasiūlymą Lietuvos valstybei, atstovaujamai Vyriausybės, pirmumo teise įsigyti šioje dalyje nurodytą turtą, ir kai Lietuvos valstybė, atstovaujama Vyriausybės, atsisako šiame pasiūlyme nurodytomis sąlygomis įsigyti šioje dalyje nurodytą turtą.

3. Vyriausybė gali pavesti akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės valstybei priklausančių akcijų valdytojui arba valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai užtikrinti, kad tokio valdytojo arba institucijos valdoma įmonė šio straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju įsigytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju – nekilnojamąjį turtą ir (arba) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą.

4. Vyriausybė, gavusi pasiūlymą šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais atvejais įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą (toliau – pasiūlymas) per 5 dienas nuo šio pasiūlymo gavimo, pateikdama pasiūlymą ir šio straipsnio 7 dalyje

nurodytoje Vyriausybės patvirtintoje tvarkoje nurodytus dokumentus (jei tokius dokumentus reikalinga pateikti kartu su pasiūlymu), kreipiasi į Komisiją dėl išvados, kuria Komisija įvertintų pasiūlymą.

5. Vertindama pasiūlymą Komisija įvertina nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą ir galimas grėsmes nacionalinio saugumo interesams, jei nebūtų atlikti šie veiksmai. Išvadą dėl pasiūlymo Komisija priima ir Vyriausybei pateikia ne vėliau kaip per 15 dienų nuo kreipimosi ir pasiūlymo iš Vyriausybės gavimo.

6. Vyriausybė, papildomai įvertinusi pasiūlyme nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą ir galimas grėsmes nacionalinio saugumo interesams, jei nebūtų atlikti šie veiksmai, taip pat įvertinusi šio straipsnio 5 dalyje nurodytą Komisijos išvadą, sprendimą dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamojo turto ir (arba) jai priklausančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto įsigijimo, priima ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio straipsnio 4 dalyje nurodytos Komisijos išvados gavimo dienos. Siekiant nustatyti įsigyjamo turto vertę, šioje dalyje nurodytas terminas Vyriausybės sprendimu gali būti pratęstas 5 dienoms.

7. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais atvejais šiose dalyse nurodytos pirmumo teisės įgyvendinimo, pasiūlymo ir su pasiūlymu pateiktinų dokumentų pateikimo (nurodant, kokius dokumentus reikia pateikti), pasiūlyme įsigyti siūlomo turto vertės nustatymo atlikimo arba neatlikimo atvejų ir pagrindų, įsigijimo ir atsisakymo įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal pirkimo – pardavimo sutartį, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės nekilnojamąjį turtą arba jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą (nurodant sprendimo įsigyti arba atsisakymo įsigyti atvejus), tvarką nustato Vyriausybė.

8. Šio straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatos netaikomos pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra valstybės įmonė arba savivaldybės įmonė, likvidavimui ir bankrotui bei jų turto realizavimui.

17 straipsnis. Asmenų, pretenduojančių užimti ar užimančių pareigas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, atitikties reikalavimai

1. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija nustato asmenų (įskaitant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių kolegialių priežiūros ar valdymo organų narius), dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ir (arba) su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, taip pat asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie šioje dalyje nurodytų įmonių, įrenginių ir turto ar priimti sprendimus dėl šių įrenginių ir turto funkcionavimo, užimamų pareigų sąrašą (toliau – Pareigų sąrašas), kuriame į nurodytas pareigas skiriami ar paskirti asmenys, turi atitikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus kriterijus.

2. Į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas skiriami arba paskirti asmenys Vyriausybės nustatyta tvarka tikrinami, ar atitinka šioje dalyje nurodytus kriterijus, ir negali eiti Pareigų sąrašą nurodytų pareigų, jeigu yra šios aplinkybės:

1) asmuo įsiteisėjusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl labai sunkaus arba sunkaus nusikaltimo, nepaisant teistumo išnykimo ar panaikinimo;

2) asmuo įsiteisėjusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu pripažintas kaltu dėl apysunkio nusikaltimo ir jo teistumas neišnykęs ar nepanaikintas;

3) asmuo yra pripažintas neveiksniu ar ribotai veiksnium bet kurioje srityje arba jam taikomos priverčiamosios medicinos priemonės;

4) asmuo dėl Lietuvos Respublikai priešiškų interesų bendradarbiauja ar yra bendradarbiavęs, palaiko ar palaikė ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba arba su asmenimis, bendradarbiaujančiais ar palaikančiais ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba;

5) asmuo dalyvauja ar dalyvavo teroristinės organizacijos ar teroristinės grupės veikloje arba palaiko ar palaikė ryšius su asmeniu, priklausančiu teroristinei organizacijai ar grupei;

6) asmeniui taikomos prevencinės poveikio priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą;

7) asmuo per paskutinius trejus metus buvo įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo ar narkomanijos;

8) asmuo daugiau negu vieną kartą per pastaruosius trejus metus buvo baustas už administracinio nusižengimo padarymą, kai pažeidimas ar jo padarymas yra susijęs su alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimu;

9) asmuo turi psichinės veiklos sutrikimų, dėl kurių galėtų kilti grėsmė šio įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros saugai. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija tvirtina psichinės veiklos sutrikimų, dėl kurių galėtų kilti grėsmė šio įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros saugai, sąrašą;

10) asmenį į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas skiriančiam ar paskyrusiam nacionaliniam

saugumui užtikrinti svarbios įmonės vadovui, kolegialiam organui, įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai arba kitam pagal įgaliojimus asmeni į pareigas skiriančiam ar paskyrusiam subjektui (toliau – asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas) asmuo atsisako pateikti sutikimą būti tikrinamam šio straipsnio 5 dalyje nurodytų institucijų;

11) nustatomos kitos aplinkybės, dėl kurių asmuo kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams ir negali eiti Pareigų sąraše nurodytų pareigų.

3. Asmenį į Pareigų sąraše nurodytas pareigas skiriančio ar paskyrusio subjekto prašymu (prieš paskiriant) arba savo iniciatyva (bet kuriuo metu, kai paaiškėja atitinkamos aplinkybės) šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 6, 8 ir 11 punktuose nurodytą informaciją teikia Vidaus reikalų ministerija, šio straipsnio 2 dalies 4, 5 ir 11 punktuose nurodytą informaciją teikia Valstybės saugumo departamentas, šio straipsnio 2 dalies 11 punkte nurodytą informaciją taip pat teikia Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – Specialiųjų tyrimų tarnyba), šio straipsnio 2 dalies 3, 7 ir 9 punktuose nurodytą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus, išduotus kompetentingų institucijų, pristato patys asmenys, pretenduojantys į Pareigų sąraše nurodytas pareigas.

4. Kartu su rašytiniu prašymu pateikti informaciją apie asmenį, skiriamą į Pareigų sąraše nurodytas pareigas, prašymą teikiantis asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas privalo pateikti Vidaus reikalų ministerijai, Valstybės saugumo departamentui, Specialiųjų tyrimų tarnybai asmens, skiriamo į Pareigų sąraše nurodytas pareigas, sutikimą būti tikrinamam.

5. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją apie asmenį, skiriamą arba paskirtą į Pareigų sąraše nurodytas pareigas, Vidaus reikalų ministerija, Valstybės saugumo departamentas ir Specialiųjų tyrimų tarnyba pateikia ne vėliau kaip per 15 dienų nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodyto rašytinio prašymo pateikti informaciją apie asmenį, skiriamą arba paskirtą į Pareigų sąraše nurodytas pareigas gavimo dienos. Šis terminas atitinkamai Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės saugumo departamento arba Specialiųjų tyrimų tarnybos motyvuotu sprendimu papildomai gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 5 dienoms, jeigu skiriamas į Pareigų sąraše nurodytas pareigas asmuo yra užsienio valstybės pilietis arba asmuo be pilietybės, gyvenantis ne Lietuvos Respublikoje, apie termino pratęsimą informuojant asmenį į pareigas skiriantį ar paskyrusį subjektą, pateikusį rašytinį prašymą gauti informaciją apie asmenį, skiriamą į Pareigų sąraše nurodytas pareigas. Jeigu per nurodytą terminą informacija nėra pateikiama, laikoma, kad asmuo turi teisę būti paskirtas ar eiti Pareigų sąraše nurodytas pareigas.

6. Asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas šiame straipsnyje nustatyta tvarka pateiktą informaciją gali naudoti tik priimdamas sprendimą dėl asmens, skiriamo Pareigų sąraše nurodytas pareigas, siekiamoms arba einamoms pareigoms tinkamumo. Asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas šiame straipsnyje nustatyta tvarka gautos informacijos apie asmenį, skiriamą į Pareigų sąraše nurodytas pareigas negali perduoti ar kitaip atskleisti tretiesiems asmenims.

7. Asmenį į pareigas skiriantis subjektas, įvertinęs šiame straipsnyje nustatyta tvarka pateiktos informacijos visumą ir priėmęs sprendimą neskirti asmens į Pareigų sąrašė nurodytas pareigas, privalo per 3 dienas apie tai informuoti šį asmenį ir su Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės saugumo departamento ir Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikta informacija jį supažindinti pasirašytinai, išskyrus tą jos dalį, kurioje yra įslaptinta informacija.

8. Šio straipsnio nuostatos *mutatis mutandis* taikomos generalinių rangovų ar rangovų vadovams ir darbams vadovaujantiems asmenims, kuriems suteikiama teisė be palydos pateikti prie šio įstatymo 4 priedo 1 punkto a ir b papunkčiuose bei 4 priedo 2 punkto c – l papunkčiuose nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą sudarančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto.

9. Šio straipsnio nuostatos netaikomos trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms.

10. Šio straipsnio nuostatos, nustatančios atitikties reikalavimus Pareigų sąrašė nurodytoms pareigoms užimti, asmenims taikomos tiek, kiek šių reikalavimų nereglamentuoja specialūs įstatymai.

18 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto sauga

1. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, įvertinusi juridinių asmenų veiklos ir įrenginių paskirties bei naudojimo ypatumus, nustato nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos, ir (arba) kibernetinio saugumo reikalavimus, kiek jų nereglamentuoja Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymas.

2. Branduolinės energetikos objektams taikomi Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatyme, Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme nustatyti saugos reikalavimai.

3. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar juridinių asmenų, kurie nuosavybės ar patikėjimo teise valdo arba nuomos ar panaudos pagrindu naudoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, vadovai yra atsakingi už šio straipsnio 1 dalyje nurodytą apsaugos ir saugos reikalavimų, taip pat šio įstatymo 17 straipsnyje numatytą darbuotojų atitikties reikalavimų įgyvendinimą.

4. Vyriausybė tvirtina nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto, kurių fizinę apsaugą vykdo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos, sąrašą. Už nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių

įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto, kurie neįtraukti į šioje dalyje nurodytą sąrašą, fizinės apsaugos organizavimą atsakingi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovai.

19 straipsnis. Komisija

1. Vyriausybė sudaro Komisiją, tvirtina Komisijos darbo tvarkos aprašą. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui patvirtinti Komisijos personalinę sudėtį.
2. Komisija suinteresuotų subjektų prašymu ar savo iniciatyva:
 - 1) atlieka investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams ir priima sprendimą arba teikia išvadą ar rekomendacijas Vyriausybei;
 - 2) Vyriausybės arba Lietuvos Respublikos Seimo prašymu teikia rekomendacijas dėl šio įstatymo 4 priede nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašo keitimo;
 - 3) Vyriausybės prašymu teikia rekomendacijas dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų, jų apsaugos ir apsaugos zonų nustatymo;
 - 4) Vyriausybės arba Lietuvos Respublikos Seimo prašymu teikia rekomendacijas dėl šio įstatymo 1 priede nurodyto pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašo keitimo;
 - 5) priima sprendimą dėl pripažinimo, kad tarptautinės finansinės institucijos ar organizacijos tikslai, investavimo politika ir veikla atitinka nacionalinio saugumo interesus, ir kad finansinė institucija ar organizacija pripažįstama kaip nekelianti grėsmės nacionaliniam saugumui, o jos patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama;
 - 6) šio įstatymo numatytais atvejais priima sprendimus pritarti arba nepritarti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui į kitos teisinės formos juridinį asmenį ar likvidavimui;
 - 7) privatizavimo institucijos, Privatizavimo komisijos, arba Vyriausybės prašymu teikia rekomendacijas dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų privatizavimo;
 - 8) teikia išvadą dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės turto, kuris nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, sunaikinimo;
 - 9) teikia rekomendacijas dėl į Pareigų sąrašą įtrauktinų pareigų, taip pat dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimų;
 - 10) Lietuvos radijo ir televizijos komisijos prašymu teikia nuomonę, ar šio įstatymo 12 straipsnio 16 dalyje nurodyti subjektai atitinka Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo

įstatymo 22 straipsnio 5 dalies 4 ir 5 punktuose, 31 straipsnio 11 dalies 4 ir 5 punktuose, 33 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytas aplinkybes;

11) teikia informaciją, nuomonę, išvadas ir rekomendacijas dėl kitų nacionalinio saugumo interesams užtikrinti būtinų priemonių, susijusių su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsauga;

12) teikia Vyriausybei rekomendacijas dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės naujo plano parengimo, esamo plano koregavimo ar vykdymo.

20 straipsnis. Sprendimų, priimtų taikant šį įstatymą, teisminė kontrolė

Šio įstatymo pagrindu viešojo administravimo subjektų priimti sprendimai gali būti skundžiami Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

Lietuvos Respublikos
nacionaliniam saugumui užtikrinti
svarbių objektų apsaugos įstatymo
1 priedas

PIRMOS KATEGORIJOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ SĄRAŠAS

1. įmonė, išskyrus projekto įgyvendinimo bendrovę, numatytą Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme, vykdanči branduolinės energetikos objekto (objektų), išskyrus Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklą, statybą, eksploatavimą, eksploatavimo nutraukimą bei uždaryto radioaktyviųjų atliekų atliekyno (atliekynų) priežiūrą;

2. įmonė, patikėjimo teise valdanti Klaipėdos valstybinį jūrų uostą (uosto žemę, akvatoriją, krantines, hidrotechninius įrenginius, navigacijos kelius, kanalus bei kitus infrastruktūros objektus);

3. įmonė, centriniu lygmeniu kaupianti, tvarkanti naftos produktus ir atsargas Lietuvos Respublikoje;

4. įmonė, teikianti oro eismo vadybos, ryšių, navigacijos ir stebėjimo, oro navigacijos informacijos bei paieškos ir gelbėjimo koordinavimo paslaugas;

5. įmonė, patikėjimo teise valdanti valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelius;

6. įmonė, patikėjimo teise valdanti Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostus;

7. įmonė tvarkanti pagrindinius Lietuvos Respublikos registrus (Juridinių asmenų registras, Nekilnojamojo turto registras ir kadastras ir kt.);

8. įmonė, vykdanči Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo operatoriaus funkcijas;

9. įmonė, aptarnaujanti civilinį susisiekimą kariniame Šiaulių aerodrome;
10. viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paskirti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos
nacionaliniam saugumui užtikrinti
svarbių objektų apsaugos įstatymo
2 priedas

ANTROS KATEGORIJOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ SĄRAŠAS

1. UAB „EPSO-G“;
2. „Lietuvos energija“, UAB;
3. „Lietuvos energijos gamyba“, AB;
4. LITGRID AB;
5. AB „Energijos skirstymo operatorius“;
6. nacionalinis investuotojas, numatytas Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme;
7. AB „Amber Grid“;
8. paskirtasis tiekėjas, numatytas Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme;
9. UAB „Lietuvos dujų tiekimas“;
10. suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius;
11. akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“;
12. akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“;
13. akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla;
14. akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“;
15. akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras;
16. akcinė bendrovė Lietuvos paštas.

Lietuvos Respublikos
nacionaliniam saugumui užtikrinti
svarbių objektų apsaugos įstatymo
3 priedas

TREČIOS KATEGORIJOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ SĄRAŠAS

- a) akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“;
- b) akcinė bendrovė „Achema“;
- c) projekto įgyvendinimo bendrovė, numatyta Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme;
- d) Telia Lietuva, AB.

Lietuvos Respublikos
nacionaliniam saugumui užtikrinti
svarbių objektų apsaugos įstatymo
4 priedas

NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮRENGINIŲ IR TURTO SĄRAŠAS

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinti infrastruktūra:
 - a) branduolinės energetikos objektai, išskyrus Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklą;
 - b) tarptautiniuose Vilniaus, Kauno, Palangos oro uostuose ir tarptautiniame Šiaulių kariniame oro uoste esantys aerodromai, Jonavos aerodromas (Rukloje), Kazlų Rudos aerodromas, Pajuosčio aerodromas ir Šilutės aerodromas;
 - c) valstybinės reikšmės automobilių keliai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą sąrašą;
 - d) viešoji geležinkelių infrastruktūra ir kiti įrenginiai ir turtas, reikalingi sklandžiam geležinkelių transporto eismui užtikrinti;
 - e) Klaipėdos valstybinio jūrų uosto hidrotechniniai įrenginiai, krantinės, navigacijos keliai ir kanalai, navigaciniai įrenginiai ir kiti infrastruktūros objektai;
 - f) oro erdvės valdymo sistemos, oro eismo srautų valdymo sistemos, oro eismo paslaugų sistemos, ryšių sistemos, navigacijos sistemos, stebėjimo/apžvalgos sistemos įrenginiai, oro navigacijos informacijos paslaugų sistemos;
 - g) valstybės įmonės Registrų centro informacinių technologijų techninė ir programinė įranga, programinės įrangos platformos ir pagrindinių valstybės registrų bei valstybės informacinių sistemų, kuriose tvarkoma ypatingos svarbos informacija, duomenys.
2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinti infrastruktūra:

- a) viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams nuosavybės teie priklausanti ar kitaip valdoma ir (arba) naudojama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra;
- b) polderiai ir jų statiniai Klaipėdos ir Šilutės rajonų bei Pagėgių savivaldybėse;
- c) suskystintų gamtinių dujų terminalo infrastruktūra, taip kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme;
- d) Lietuvos elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus valdomas Lietuvos Elektros energetikos sistemos valdymo centras (taip pat elektros perdavimo sistemos valdymo ir duomenų bei elektros energetikos sistemos valdymo informacinių technologijų techninė ir programinė įranga, realaus laiko programinės įrangos platformos) ir rezervinis valdymo centras;
- e) Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus valdomas Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos dispečerinio valdymo centras;
- f) 330 kV ir aukštesnės įtampos elektros energijos perdavimo linijos ir elektros energijos perdavimo jungtys su užsienio valstybių elektros energetikos sistemomis (elektros energijos perdavimo linijos, skirstyklos, keitiklių stotys), reikalingos elektros energijos perdavimo funkcijai atlikti;
- g) Lietuvos elektrinė;
- h) Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė;
- i) Kauno Algirdo Brazausko hidroelektrinė;
- j) Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus valdomos gamtinių dujų perdavimo sistemos vamzdynas (išskyrus vamzdyno dalį, iš esmės naudojamą paskirstyti gamtines dujas vietoje, siekiant pristatyti jas gamtinių dujų vartotojams), dujų kompresorių stočių ir tarpvalstybinių dujų apskaitos stočių pagrindinė technologinė įranga (gamtinių dujų perdavimo vamzdynai, kompresoriai, turbinos), reikalinga gamtinių dujų perdavimo funkcijai atlikti;
- k) valstybės kontroliuojamas naftos terminalas, esantis Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijoje, ir jo priklausiniai, reikalingi naftos terminalo veiklai;
- l) valstybės kontroliuojamas naftos terminalas, esantis Subačiaus gyvenvietėje, ir jo priklausiniai, reikalingi naftos terminalo veiklai;
- m) Būtingės naftos terminalas ir jo priklausiniai;
- n) S. Dariaus ir S. Girėno aerodromas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 5 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.
2. Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisija baigia darbą 2017 m. gruodžio 31 d. Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams

įvertinimo procedūras, pradėtas iki šio įstatymo įsigaliojimo, baigia vykdyti Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisija (toliau – Komisija) pagal iki 2017 m. gruodžio 31 d. galiojusį Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą.

3. Investuotojai, iki 2017 m. gruodžio 31 d. kaip potencialūs dalyviai pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų, po šio įstatymo įsigaliojimo, nepaisant šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo (toliau – išdėstytas įstatymas) 10 straipsnyje nustatytų išimčių, norėdami įgyti išdėstyto įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1-5 punktuose nurodytas teises, taip pat įsigyti turtą arba vykdyti veiklą apsaugos zonoje ar nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, pakartotinai turi kreiptis į Komisiją dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams.

4. Išdėstyto įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 8 punktas taikomas ir tais atvejais, kai asmuo buvo baustas už administracinio teisės pažeidimo, numatyto Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m įstatymu Nr. X-4449, padarymą.

5. Išdėstyto įstatymo 13 straipsnio 9 dalies nuostatos taikomos nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos naujai sudarytiems sandoriams, nurodytiems Išdėstyto įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir (ar) jos įgaliotos institucijos iki 2018 m. sausio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2014-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirkinių departamento
direktorius

Lina Sinkevičiūtė

2014-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443
4 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Perduodant įslaptintą informaciją nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, kurioms reikia susipažinti su įslaptinta informacija, tokią informaciją naudoti ar sukurti, *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo septintojo skirsnio reikalavimai.“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 22 punktą ir jį išdėstyti taip:

„22) informacija apie Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų privatizavimo sandorių sudarymą, jeigu tokios informacijos atskleidimas padarytų žalą valstybės ekonominiams ir politiniams interesams;“.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Veisės ir pirkinių departamento
direktorė
Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443
4 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Perduodant įslaptintą informaciją ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms~~
~~ar nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms~~, kurioms reikia susipažinti su įslaptinta
informacija, tokią informaciją naudoti ar sukurti, *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo septintojo
skirsnio reikalavimai.“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 22 punktą ir jį išdėstyti taip:

„22) informacija apie Lietuvos Respublikos ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui~~
~~turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių~~ įstatyme
Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme
nurodytų ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių~~ **nacionaliniam saugumui užtikrinti**
svarbių įmonių akcijų privatizavimo sandorių sudarymą, jeigu tokios informacijos atskleidimas
padarytų žalą valstybės ekonominiams ir politiniams interesams;“.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesos ir viešųjų departamentų
direktorius

Lina L. Lioševičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS (ATOMINĖS) ELEKTRINĖS ĮSTATYMO NR. X-1231
5 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) kiti asmenys, projekto įgyvendinimo bendrovės dalyvių sudarytoje (sudarytose) sutartyje (sutartyse) ir Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo bei kitų įstatymų ir kitų teisės aktų numatyta tvarka įsigiję projekto įgyvendinimo bendrovės akcijų iš kitų projekto įgyvendinimo bendrovės dalyvių ar pasirašę naujai išleidžiamas projekto įgyvendinimo bendrovės akcijas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirminių departamentų
direktorė

Lina Lukoševičiūtė

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS (ATOMINĖS) ELEKTRINĖS ĮSTATYMO NR. X-1231
5 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) kiti asmenys, projekto įgyvendinimo bendrovės dalyvių sudarytoje (sudarytose) sutartyje (sutartyse) ir Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo bei kitų įstatymų ir kitų teisės aktų numatyta tvarka įsigiję dalį projekto įgyvendinimo bendrovės įstatiniame kapitale **akcijų** iš kitų projekto įgyvendinimo bendrovės dalyvių ar pasirašę naujai išleidžiamas projekto įgyvendinimo bendrovės akcijas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir politikos departamento
direktorius

Lina Čižikienė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613
7 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) branduolinės (atominės) elektrinės ar atskiro branduolinės (atominės) elektrinės energijos bloko, ar neenergetinio branduolinio reaktoriaus projektuose dalyvaujančių asmenų atitiktį nacionalinio saugumo interesams Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

✓ 2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesės ir politikos departamento
direktorė

Lina Lukoševičiūtė

✓ 2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613
7 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) branduolinės (atominės) elektrinės ar atskiro branduolinės (atominės) elektrinės energijos bloko, ar neenergetinio branduolinio reaktoriaus projektuose dalyvaujančių asmenų atitiktį nacionalinio saugumo interesams ~~ir nacionalinio saugumo interesus užtikrinančių specialiųjų saugumo priemonių įvykdymą Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme ir (ar) kituose įstatymuose nustatyta tvarka ir sąlygomis;~~“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Terorės ir piktųjų departamentą
direktorė

Lina Sinkevičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO KODEKSO 2.33 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2.33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2.33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Juridinių asmenų, nurodytų Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, steigimą, valdymą, reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą šis kodeksas reglamentuoja tiek, kiek Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas nenumato kitaip.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesės ir pirkimų departamento
direktorė

Lina Lukoševičiūtė

2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO KODEKSO 2.33 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2.33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2.33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Juridinių asmenų, nurodytų ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, steigimą, valdymą, reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą šis kodeksas reglamentuoja tiek, kiek ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas~~ Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas nenumato kitaip.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesos ir pirkimų departamento
direktorius
Lina Lukoševičiūtė
2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881
27 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 4 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) jo veikla nekelia grėsmės elektros energetikos sistemos darbo saugumui ir patikimumui, viešiesiems interesams elektros energetikos sektoriuje, vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugai, visuomenės saugumui ar nacionalinio saugumo interesams. Atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimas atliekamas Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2014-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir įstatymų departamento
direktorius

[Signature]
L. Sinkevičius

2014-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881
27 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 4 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) jo veikla nekelia grėsmės elektros energetikos sistemos darbo saugumui ir patikimumui, viešiesiems interesams elektros energetikos sektoriuje, vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugai, visuomenės saugumui ar nacionalinio saugumo interesams. Atitikties nacionalinio saugumo interesams ~~įvertinamas įvertinimas~~ atliekamas Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio ryšio departamentas
direktorius

[Signature]
Lina Lukoševičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884
33 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį, įmonės, gaminančios, perduodančios, skirstančios, transportuojančios, pakraunančios ir iškraunančios naftą ir naftos produktus, gamtines dujas, kurą, elektros energiją ir (ar) šilumos energiją, pirmiausia privalo tenkinti Lietuvos Respublikos vidaus vartotojų poreikius, pirmenybę teikdamos civilinės saugos sistemos pajėgų, taip pat nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų poreikiams.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Teisės ir politikų departamento
direktorius

[Signature]
2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884
33 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį, įmonės, gaminančios, perduodančios, skirstančios, transportuojančios, pakraunančios ir iškraunančios naftą ir naftos produktus, gamtines dujas, kurą, elektros energiją ir (ar) šilumos energiją, pirmiausia privalo tenkinti Lietuvos Respublikos vidaus vartotojų poreikius, pirmenybę teikdamos civilinės saugos sistemos pajėgų, taip pat ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių objektų ir kitų nacionaliniam saugumui~~ užtikrinti svarbių objektų poreikiams.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesės ir parko departamentas
direktorius
Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. IX-816
17 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinį ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tausės ir prekybos departamento
direktorė
Lina Gaišėvičiūtė
2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. IX-816
17 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinį ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti** ~~turinčių~~ **svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ypatingą ~~strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti** ~~turinčių~~ **svarbių** įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesų ir pildymo departamento
direktorė

Lina Lukoševičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO
NR. X-764 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 37 dalį ir ją išdėstyti taip:

„37. Kitos šio įstatymo sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (toliau – Atliekų tvarkymo įstatymas), Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatyme (toliau – Geriamojo vandens įstatymas), Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme (toliau – Paslaugų įstatymas), Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (toliau – Statybos įstatymas), Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas), Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme (toliau – Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas), Lietuvos Respublikos vandens įstatyme (toliau – Vandens įstatymas), Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės aktų departamentas
direktorius

[Signature]
L. Sinkevičius

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO
NR. X-764 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 37 dalį ir ją išdėstyti taip:

„37. Kitos šio įstatymo sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (toliau – Atliekų tvarkymo įstatymas), Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatyme (toliau – Geriamojo vandens įstatymas), Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme (toliau – Paslaugų įstatymas), Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme**, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (toliau – Statybos įstatymas), Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas), Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme (toliau – Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas), Lietuvos Respublikos vandens įstatyme (toliau – Vandens įstatymas), Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesos ir pirkimų departamento
direktorius

Lina Čiurkosevičienė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ TURTO DEKLARAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1338
2 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 1 dalies 33 punktą ir jį išdėstyti taip:

„33) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovų pavaduotojai ir jų šeimos nariai;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir politikos departamento
direktorė

Lina Štikonavičiūtė

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ TURTO DEKLARAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1338
2 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 1 dalies 33 punktą ir jį išdėstyti taip:

„33) ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių valstybės įmonių ir akcinių bendrovių bei~~ nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovų pavaduotojai ir jų šeimos nariai;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Turto ir pirkimų departamento
direktorė

Lina Lukosevičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. IX-904
9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Rašytinio prašymo, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Respublikos Prezidentas, Seimas, Seimo Pirmininkas, Vyriausybė arba Ministras Pirmininkas, taip pat asmenis, kuriuos rengiamasi skirti į viceministrų, ministerijų kanclerių, savivaldybių administracijos direktorių ir jų pavaduotojų, prokurorų, valstybės ar savivaldybių įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įstaigų padalinių vadovų ir jų pavaduotojų (taikoma struktūriniam padaliniui, nesančiam kitame struktūriniame padalinyje), nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įmonių, kuriose valstybei ar savivaldybei priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, vadovų ir jų pavaduotojų pareigas, pateikimas yra privalomas. Prašymą pateikti informaciją pasirašo į pareigas asmenį skiriantis subjektas ar jo įgaliotas asmuo. Prašymą, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Seimas, pasirašo Seimo Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo, o apie asmenį, kurį į pareigas skiria Vyriausybė, – Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirliūnų departamentas
direktorius

Lina Sinkevičiūtė

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. IX-904
9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Rašytinio prašymo, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Respublikos Prezidentas, Seimas, Seimo Pirmininkas, Vyriausybė arba Ministras Pirmininkas, taip pat asmenis, kuriuos rengiamasi skirti į viceministrų, ministerijų kanclerių, savivaldybių administracijos direktorių ir jų pavaduotojų, prokurorų, valstybės ar savivaldybių įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įstaigų padalinių vadovų ir jų pavaduotojų (taikoma struktūriniam padaliniui, nesančiam kitame struktūriniame padalinyje), ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių valstybės įmonių ir akcinių bendrovių bei nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įmonių, kuriose valstybei ar savivaldybei priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, vadovų ir jų pavaduotojų pareigas, pateikimas yra privalomas. Prašymą pateikti informaciją pasirašo į pareigas asmenį skiriantis subjektas ar jo įgaliotas asmuo. Prašymą, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Seimas, pasirašo Seimo Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo, o apie asmenį, kurį į pareigas skiria Vyriausybė, – Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo.“~~

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Eilės ir pirkimų departamento
direktorius

[Signature]
M. Sinkevičius

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NACIONALINIO SAUGUMO PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. VIII-49
PRIEDĖLIO 4 SKYRIAUS PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo priedėlio 4 skyriaus skirsnio „Ekonominė politika“ pakeitimas

Pakeisti Įstatymo priedėlio 4 skyriaus skirsnio „Ekonominė politika“ trečiąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Strategiškai svarbūs nacionaliniam saugumui ūkio sektoriai Lietuvoje yra:

- energetikos;
- transporto;
- informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų;
- finansų ir kredito;
- karinės įrangos.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Techninės paramos departamento
direktorė

Lina Lukševičienė

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NACIONALINIO SAUGUMO PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. VIII-49
PRIEDĖLIO 4 SKYRIAUS PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo priedėlio 4 skyriaus skirsnio „Ekonominė politika“ pakeitimas

Pakeisti Įstatymo priedėlio 4 skyriaus skirsnio „Ekonominė politika“ trečiąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Strategiškai svarbūs nacionaliniam saugumui ūkio sektoriai Lietuvoje yra:

- energetikos;
- transporto;
- informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų;
- finansų ir kredito;
- **karinės įrangos.**“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio planavimo departamentas
direktorius
Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Uosto direkcija uosto žemę gali išnuomoti tik viešosios procedūros tvarka, išskyrus atvejus, kai uosto žemė išnuomojama uosto žemėje veiklą vykdančioms nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, nuosavybės teise valdančioms statinius uosto žemėje ar patikėjimo teise valdančioms valstybės ar savivaldybės joms perduotus statinius uosto žemėje, tokių statinių tiesioginei paskirčiai, ar įmonėms, valdančioms nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, esančius uosto žemėje, tokių įrenginių ir turto tiesioginei paskirčiai, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Verslo ir prekybos departamento
direktorius
Lina Lileševičiūtė
2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Uosto direkcija uosto žemę gali išnuomoti tik viešosios procedūros tvarka, išskyrus atvejus, kai uosto žemė išnuomojama uosto žemėje veiklą vykdančioms ~~strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčioms svarbioms** įmonėms, nuosavybės teise valdančioms statinius uosto žemėje ar patikėjimo teise valdančioms valstybės ar savivaldybės joms perduotus statinius uosto žemėje, tokių statinių tiesioginei paskirčiai, ar įmonėms, valdančioms ~~ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčius svarbius** įrenginius **ir turtą**, esančius uosto žemėje, tokių įrenginių **ir turto** tiesioginei paskirčiai, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme.~~“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Turto ir pajamų departamento
direktorius

Lina Likaševičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEPAPRASTOSIOS PADĖTIES ĮSTATYMO NR. IX-938
28 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto, taip pat valstybinės reikšmės ir rizikos objektų sustiprinta (ginkluota) apsauga;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesos ir patikimų departamentas
direktorius

[Signature]
2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEPAPRASTOSIOS PADĖTIES ĮSTATYMO NR. IX-938
28 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) ~~strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui ~~užtikrinti turinčių~~ svarbių įmonių, ir įrenginių **ir turto, taip pat** valstybinės reikšmės ir rizikos objektų sustiprinta (ginkluota) apsauga;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir viešųjų departamentų
direktorė

Lina Lukoševičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLICIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2048 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 dalies 2 punktą jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio administravimo departamento
direktorius

Andrius Z. Sinkevičius

2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLICIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2048 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 dalies 2 punktą jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ~~ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Ūkio ir pajamų departamento
2017-06-13

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RADIOAKTYVIŲJŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-1190
10 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Radioaktyviųjų atliekų tvarkytojas privalo atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus. Juridinio asmens, ketinančio vykdyti radioaktyviųjų atliekų tvarkytojo veiklą, atitiktis nacionalinio saugumo interesams vertinama Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Ūkio politikos departamento
2017-06-13

Projekto
lyginamasis variantas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RADIOAKTYVIŲJŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-1190
10 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Radioaktyviųjų atliekų tvarkytojas privalo atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus. Juridinio asmens, ketinančio vykdyti radioaktyviųjų atliekų tvarkytojo veiklą, atitiktis nacionalinio saugumo interesams vertinama Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Techninės patalpos departamento
direktorius

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1996
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Ekonominės politikos departamentas
Direktorius

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1996
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ~~ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministro
Mindaugo Sinkevičiaus
direktoriaus

Lina Lukoševičiūtė

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO ĮSTATYMO NR. XI-2053
3 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 3 straipsnio 2 dalį.

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyto įpareigojimo vykdymą užtikrina paskirtasis tiekėjas, vadovaudamasis šiame įstatyme ir Vyriausybės nustatytais reikalavimais. Paskirtąjį tiekėją Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis konkurso būdu paskiria Energetikos ministerija. Paskirtuoju tiekėju gali būti skiriama įmonė, kurioje valstybei tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų. Paskirtasis tiekėjas negali vykdyti veiklos, susijusios su energijos perdavimu ir (ar) skirstymu, taip pat kita paskirtojo tiekėjo veikla, jo valdymas ir organizacinė struktūra neturi prieštarauti veiklos gamtinių dujų sektoriuje atskyrimo ir nepriklausomumo reikalavimams.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Panaudojimo ir energijos
departamentas
Direktorė
Lina Čekavičiūtė
2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO ĮSTATYMO NR. XI-2053
3 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 3 straipsnio 2 dalį.

~~„2. SGD terminalas ir SGD terminalo jungtis pripažįstami strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiais įrenginiais, taip pat SGD terminalo operatorius pripažįstamas strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčia įmone, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme.“~~

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyto įpareigojimo vykdymą užtikrina paskirtasis tiekėjas, vadovaudamasis šiame įstatyme ir Vyriausybės nustatytais reikalavimais. Paskirtąjį tiekėją Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis konkurso būdu paskiria Energetikos ministerija. Paskirtuoju tiekėju gali būti skiriama įmonė, kurioje valstybei tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų. Paskirtasis tiekėjas negali vykdyti veiklos, susijusios su energijos perdavimu ir (ar) skirstymu, taip pat kita paskirtojo tiekėjo veikla, jo valdymas ir organizacinė struktūra neturi prieštarauti veiklos gamtinių dujų sektoriuje atskyrimo ir nepriklausomumo reikalavimams. ~~Paskirtasis tiekėjas pripažįstamas strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčia įmone.“~~

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio pirkimo departamentas
Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio pirkimo departamentas
Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio pirkimo departamentas

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSIRINKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-317
4 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„4 straipsnis. Susirinkimų laikas ir vieta

1. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija gali vykti viešosiose vietose, gyvenamųjų vietovių gatvėse, aikštėse, parkuose, skveruose ir bendrojo naudojimo pastatuose visomis savaitės dienomis nuo 8 iki 22 valandos.

2. Neleidžiama organizuoti susirinkimų ar vykdyti pavienio asmens akcijos valstybės valdžios ir valdymo įstaigose, savivaldybių, policijos, areštinių, tardymo izoliatorių, bausmių vykdymo, sveikatos priežiūros, taip pat krašto apsaugos, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, prokuratūros, teismų patalpose, Lietuvos banke ir kituose Lietuvos Respublikoje veikiančiuose bankuose, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, taip pat branduolinės energetikos objektų apsaugos zonose.

3. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija prie Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento kanceliarijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir teismų pastatų gali būti organizuojami ne arčiau kaip 75 metrai, o prie kitų valstybės valdžios ir valdymo įstaigų, užsienio diplomatinėjų atstovybių, savivaldybių, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, policijos, prokuratūros, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos įstaigų ir kitų krašto apsaugos sistemos objektų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, branduolinės energetikos objektų apsaugos zonų – ne arčiau kaip 25 metrai iki šių pastatų, objektų ir apsaugos zonų. Visais atvejais užtikrinamas laisvas priėjimas ir privažiavimas prie šių pastatų, objektų ir apsaugos zonų.“

Ūkio ministras

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Tiesioginio rinkimų departamento
direktorius
Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSIRINKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-317
4 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„4 straipsnis. Susirinkimų laikas ir vieta

1. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija gali vykti viešosiose vietose, gyvenamųjų vietovių gatvėse, aikštėse, parkuose, skveruose ir bendrojo naudojimo pastatuose visomis savaitės dienomis nuo 8 iki 22 valandos.

2. Neleidžiama organizuoti susirinkimų ar vykdyti pavienio asmens akcijos valstybės valdžios ir valdymo įstaigose, savivaldybių, policijos, areštinių, tardymo izoliatorių, bausmių vykdymo, sveikatos priežiūros, taip pat krašto apsaugos, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, prokuratūros, teismų patalpose, Lietuvos banke ir kituose Lietuvos Respublikoje veikiančiuose bankuose, ~~atominės energetikos, strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiose įmonėse ir kitose nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, taip pat branduolinės energetikos objektų apsaugos zonose.~~

3. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija prie Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento kanceliarijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir teismų pastatų gali būti organizuojami ne arčiau kaip 75 metrai, o prie kitų valstybės valdžios ir valdymo įstaigų, užsienio diplomatinių atstovybių, savivaldybių, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, policijos, prokuratūros, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos įstaigų ir kitų krašto apsaugos sistemos objektų, ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, branduolinės energetikos objektų apsaugos zonų~~ – ne arčiau kaip 25 metrai iki šių pastatų, ~~ir objektų ir apsaugos zonų~~. Visais atvejais užtikrinamas laisvas priėjimas ir privažiavimas prie šių pastatų, ~~ir objektų ir apsaugos zonų~~.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Finansų ir įmokų departamento
direktorė

Lina Čižosevičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus saugomų objektų, užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Tiesioginio ryšio departamentas
direktorius

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus saugomų objektų, užsienio valstybių diplomatinėjų ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ~~ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesos ir patalynų departamentu
direktorius

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS ĮMONĖS LIETUVOS ORO UOSTŲ VALDOMŲ ORO UOSTŲ
KONCESIJOS ĮSTATYMO NR. XII-2393 PREAMBULĖS,
2 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Preambulės pakeitimas

Pakeisti preambulės trečiąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„atsižvelgdamas į tai, kad valstybės įmonė Lietuvos oro uostai ir jos patikėjimo teise valdomi aerodromai yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai;“.

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos

Šiame įstatyme vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos koncesijų įstatyme, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme ir Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme vartojamas sąvokas.“

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Nacionalinio saugumo garantijos

1. Oro uostų koncesija suteikiama tik subjektui, kurio atitiktis nacionalinio saugumo interesams yra įvertinta ir dėl kurio priimtas sprendimas, kuriuo patvirtinama, kad tikrintas subjektas atitinka nacionalinio saugumo interesus pagal Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą. Taip pat Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka tikrinama subjektų, kurie oficialiai pareiškia ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, kuriai suteikta oro uostų koncesija, akcijų ar tapti tokios įmonės dalyviu, atitiktis nacionalinio saugumo interesams.

2. Vyriausybei ar Seimui priėmus nutarimą, kad, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo interesus, oro uosto ar oro uostų valdymas turi būti perduotas valstybei ar valstybės kontroliuojamai įmonei, suteikiančioji institucija nedelsdama perima oro uosto ar oro uostų valdymą iš koncesininko ir turi teisę nedelsdama vienašališkai nutraukti koncesijos sutartį.

3. Koncesininkas turi teisę išnuomoti, subnuomoti ir (arba) suteikti panaudai jam perduotą žemę ir (arba) kitą turtą, patenkantį į aerodromų, kurie laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, apsaugos zonos teritoriją, taip pat leisti vykdyti veiklą tokiose zonose tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantiems subjektams, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme. Investuotojų, kurie oficialiai pareiškia ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, kuriai išnuomota, subnuomota ir (arba) suteikta panaudai žemė ir (arba) kitas turtas, patenkantis į aerodromų, kurie laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, apsaugos zonos teritoriją, ar leista vykdyti veiklą tokiose zonose, akcijų ar tapti tokios įmonės dalyviu, atitiktis nacionalinio saugumo interesams tikrinama *mutatis mutandis* taikant Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatytą investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams tikrinimo tvarką.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio administravimo
direktorė

Lina Sinkevičiūtė

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS ĮMONĖS LIETUVOS ORO UOSTŲ VALDOMŲ ORO UOSTŲ
KONCESIJOS ĮSTATYMO NR. XII-2393 PREAMBULĖS,
2 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Preambulės pakeitimas

Pakeisti preambulės trečiąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„atsižvelgdamas į tai, kad valstybės įmonė Lietuvos oro uostai ir jos patikėjimo teise valdomi aerodromai turi ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui~~ **yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai**;“.

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos

Šiame įstatyme vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos koncesijų įstatyme, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme, ~~Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme~~, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme ir Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme vartojamas sąvokas.“

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Nacionalinio saugumo garantijos

1. Oro uostų koncesija suteikiama tik subjektui, kurio atitiktis nacionalinio saugumo interesams yra įvertinta ir dėl kurio priimtas sprendimas, kuriuo patvirtinama, kad tikrintas subjektas atitinka nacionalinio saugumo interesus pagal ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą~~

Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą. Taip pat ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme** nustatyta tvarka tikrinama subjektų, kurie oficialiai pareiškia ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, kuriai suteikta oro uostų koncesija, akcijų ar tapti tokios įmonės dalyviu, atitiktis nacionalinio saugumo interesams.

2. Vyriausybei ar Seimui priėmus nutarimą, kad, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo interesus, oro uosto ar oro uostų valdymas turi būti perduotas valstybei ar valstybės kontroliuojamai įmonei, suteikiančioji institucija nedelsdama perima oro uosto ar oro uostų valdymą iš koncesininko ir turi teisę nedelsdama vienašališkai nutraukti koncesijos sutartį.

3. Koncesininkas turi teisę išnuomoti, subnuomoti ir (arba) suteikti panaudai jam perduotą žemę ir (arba) kitą turtą, patenkančią į aerodromų, **kurie laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu**, svarbios apsaugos zonos teritoriją, taip pat leisti vykdyti veiklą tokiose zonose tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantiems subjektams, kaip tai numatyta ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme**. Subjektų **Investuotojų**, kurie oficialiai pareiškia ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, kuriai išnuomota, subnuomota ir (arba) suteikta panaudai žemė ir (arba) kitas turtas, patenkantis į aerodromų, **kurie laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu**, svarbios apsaugos zonos teritoriją, ar leista vykdyti veiklą tokiose zonose, akcijų ar tapti tokios įmonės dalyviu, atitiktis nacionalinio saugumo interesams tikrinama *mutatis mutandis* taikant ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme** nustatytą potencialaus dalyvio **investuotojo** atitikties nacionalinio saugumo interesams tikrinimo tvarką.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir rinkimų departamento
direktorius

Linda Sinkevičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR
DISPONAVIMO JUO ĮSTATYMO NR. VIII-729
22 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) investuojama į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbias įmones, nurodytas Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tėvės ir vaikų departamentas
direktorius

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR
DISPONAVIMO JUO ĮSTATYMO NR. VIII-729
22 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) investuojama į nacionaliniam saugumui užtikrinti ~~strateginę ir svarbią reikšmę turinčias~~ svarbias įmones ir (ar) įrenginius, vadovaujantis Lietuvos Respublikos ~~strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymu, nurodytas Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme ir kitais nacionalinio saugumo tikslus įgyvendinančiais teisės aktais, kuriais *inter alia* užtikrinama reikiama sprendžiamoji valstybės galia;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2014-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir parlamentų departamento
direktorė

Lina Čiurpaitė

2014-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠOJO SAUGUMO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. X-813
14 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos teisės apsaugos
Tiesioginio žiniatinklio tarnybos
direktorius
Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠOJO SAUGUMO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. X-813
14 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ypatingą ~~strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Verslo ir partijų departamento
direktorius

[Signature]
2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
INVESTICIJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1312
8 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Investicijos į nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbų ūkio sektorių arba nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonos teritorijoje leidžiamos tik įvertinus investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir politikos departamento
Direktore

Lina Lukševičiūtė

2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
INVESTICIJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1312
8 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Investicijos į svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintį **nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbų** ūkio sektorių arba ypatingą strateginę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui užtikrinti turinčių **svarbių įmonių, įrenginių ir turto** nacionaliniam saugumui svarbios apsaugos zonos teritorijoje leidžiamos tik įvertinus potencialaus dalyvio **investuotojo** atitiktį nacionalinio saugumo interesams Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Turtų ir pajamų departamento
direktorius

Sinkevičius
2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418
22, 31 IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 5 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantis įsigyti asmuo arba asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti šį asmenį, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, turi ar praeityje turėjo grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjunga ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 22 straipsnio 5 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantis įsigyti asmuo arba asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti šį asmenį, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, yra ar praeityje buvo susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ar palaiko ryšius su asmenimis, priklausančiais joms.“

2 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 31 straipsnio 11 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad pareiškėjas ir (arba) asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, turi ar praeityje turėjo grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 31 straipsnio 11 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad pareiškėjas ir (arba) asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, yra ar praeityje buvo susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ar palaiko ryšius su asmenimis, priklausančiais joms.“

3 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 33 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) veiklą ketinantis vykdyti asmuo, taip pat asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną veiklą ketinančio vykdyti asmens akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, neturi ar praeityje neturėjo grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 33 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) veiklą ketinantis vykdyti asmuo, taip pat asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną veiklą ketinančio vykdyti asmens akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nari, nėra ar praeityje nebuvo susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ir nepalaiko ryšių su asmenimis, priklausančiais joms.“

3. Pakeisti 33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gavus informaciją, kad egzistuoja nors viena šio straipsnio 2 dalyje nurodyta aplinkybė, Komisija priima sprendimą uždrausti šio straipsnio 1 dalyje nurodytam asmeniui Lietuvos Respublikoje vykdyti transliavimo ir (ar) retransliavimo veiklą, teikti Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, iki išnyks šio straipsnio 2 dalyje nurodytos aplinkybės. Komisija, priimdama sprendimą, nustato konkretų terminą, nuo kada įsigalioja draudimas Lietuvos Respublikoje vykdyti transliavimo ir (ar) retransliavimo, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą. Terminas negali būti trumpesnis negu terminas apskūsti Komisijos sprendimus teismui. Transliuotojas, retransliuotojas ar asmuo, teikiantis Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, privalo nutraukti transliavimo, retransliavimo ar televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą nuo sprendime nurodytos dienos, išskyrus atvejus, kai Komisijos sprendimą apskundus teismui teismas laikinai sustabdo sprendimo galiojimą. Jeigu teismas, laikinai sustabdęs Komisijos sprendimo galiojimą, Komisijos sprendimo dėl transliavimo, retransliavimo ar televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų veiklos uždraudimo nepanaikina, transliuotojas, retransliuotojas ar asmuo, teikiantis Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, privalo nutraukti šią veiklą nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

✓ 2014-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio departamento
direktorė

Lina Vaitiekaitė

✓ 2014-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418
22, 31 IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 5 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) Vyriausybės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantis įsigyti asmuo arba asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti šį asmenį, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, turi **ar praeityje turėjo** grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 22 straipsnio 5 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Vyriausybės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantis įsigyti asmuo arba asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti šį asmenį, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, yra **ar praeityje buvo** susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis

tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ar palaiko ryšius su asmenimis, priklausančiais joms.“

2 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 31 straipsnio 11 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) ~~Vyriausybės~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo** nustatyta tvarka gaunama informacija, kad pareiškėjas ir (arba) asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, turi **ar praeityje turėjo** grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 31 straipsnio 11 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) ~~Vyriausybės~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo** nustatyta tvarka gaunama informacija, kad pareiškėjas ir (arba) asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, yra **ar praeityje buvo** susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ar palaiko ryšius su asmenimis, priklausančiais joms.“

3 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 33 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) veiklą ketinantis vykdyti asmuo, taip pat asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną veiklą ketinančio vykdyti asmens akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, neturi **ar praeityje neturėjo** grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai

nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 33 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) veiklą ketinantis vykdyti asmuo, taip pat asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną veiklą ketinančio vykdyti asmens akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, nėra **ar praeityje nebuvo** susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ir nepalaiko ryšių su asmenimis, priklausančiais joms.“

3. Pakeisti 33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. **Vyriausybės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo** nustatyta tvarka gavus informaciją, kad egzistuoja nors viena šio straipsnio 2 dalyje nurodyta aplinkybė, Komisija priima sprendimą uždrausti šio straipsnio 1 dalyje nurodytam asmeniui Lietuvos Respublikoje vykdyti transliavimo ir (ar) retransliavimo veiklą, teikti Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, iki išnyks šio straipsnio 2 dalyje nurodytos aplinkybės. Komisija, priimdama sprendimą, nustato konkretų terminą, nuo kada įsigalioja draudimas Lietuvos Respublikoje vykdyti transliavimo ir (ar) retransliavimo, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą. Terminas negali būti trumpesnis negu terminas apskūsti Komisijos sprendimus teismui. Transliuotojas, retransliuotojas ar asmuo, teikiantis Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, privalo nutraukti transliavimo, retransliavimo ar televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą nuo sprendime nurodytos dienos, išskyrus atvejus, kai Komisijos sprendimą apskundus teismui teismas laikinai sustabdo sprendimo galiojimą. Jeigu teismas, laikinai sustabdęs Komisijos sprendimo galiojimą, Komisijos sprendimo dėl transliavimo, retransliavimo ar televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų veiklos uždraudimo nepanaikina, transliuotojas, retransliuotojas ar asmuo, teikiantis Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete

arba užsakomasias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, privalo nutraukti šią veiklą nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Ekonominės politikos departamento
direktorius

[Signature]
Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13